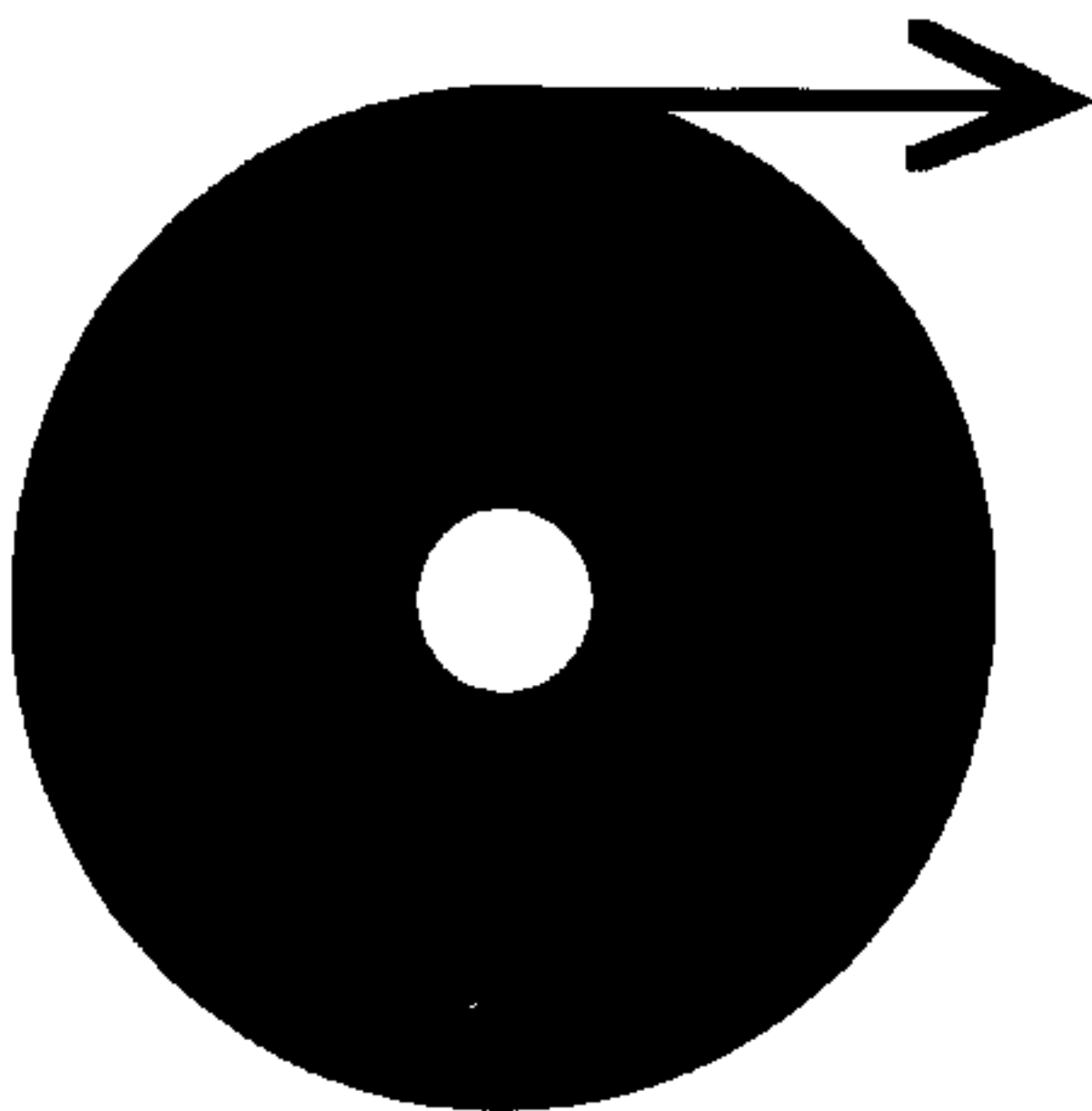
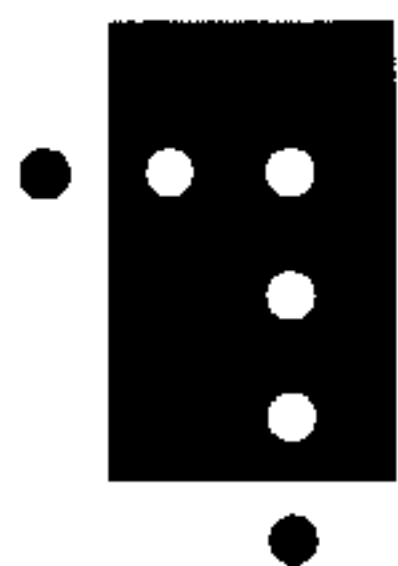

RED: 10 X

Nasjonallbibliotek

Nasjonallbiblioteket

National Library of Norway

Rana Division

N-8607 Mo i Rana

Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12 12

LØGTINGS- TIDINDI

1940

Løgtingstíðindi

1940.

Tórshavn.
Prentsmøja „Dimmalætting“ar.

the patient's condition, the physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

The physician's duty is to do what is best for the patient, even if it means breaking the law.

INNIFALD:

Løgtingssetan mars 1940.

	bls.
Løgtingsmennirnir o. a.	1
1. Val av millumtinganevndum	2
2. Skipan læraraskúlans og studentaskúlans	3
3. Kriggstrygging av húsum	5
4. Val av monnum til nevnd viðv. broytan av lóg um skattaálíknan	5
5. Læraralanir í Vági	8
6. Útróður frá Tovkussak	8
7. Tokulúður við Akraberg og vili á Sunnbørthólmi	9
8. Forboð móti at veiða havhestanngar	10
9. Broytan av lønskipan fyri jarðamøður	10
10. Studningur til Grønlands-útróðrarmenu	11
11. Bræv viðv. lóngrunni fiskimanna	13
12. Kjetsøla og kjotframaling	14
13. Veltingarjorð og bráfengis tøkulóg viðv. nýtslu av jorð	15
14. Val av nevnd til fyrireiðing av lunnindalóg fyri Føroyar	15
15. Val av nevnd til broytingar í jarðalóggávuni	16
16. Flytan av føroyska jarðagrunni úr statsroknskapi	16
17. Luttakan í útreiðslum viðv. radiotelefon í langfarafiskiskipum	17
18. Telefonslagsgjaldið í Sandoyuni	19
19. Lønskipan skipara og bestimanna	20
20. Frágreiðing um vøruhandil Føroya	21

Løgtingssetan apríl 1940.

1. Fyriskipanir, ársakað av kriggsunstöðunum	1
2. Stýrisskipan	4
3. Reglur um ymisk processuel og administrativ viðurskiftir	7
4. Lóg um peningaviðurskifti Føroya	16
5. Kriggstrygging av húsum	18
6. Føroya landstrygging	19
7. Uppskot amtmanusins. (Nýtsla av føroyskum skipum)	21
8. Sáttmálasamráðingar millum fiskivinnufeløgini	26
9. Ósemjan millum fiskimenn og reiðarar	29
10. Ábyrgd fyri fiskimenn	30
11. Lækni fyri Føroyingar í Grønlandi	31
12. Forskotsrindan av lön til trúboðarar	31
13. Tiltaksmenn fyri tingmennirnar Johan Poulsen og Poul Niclasen	33
14. Grunnskoðarar til Føro Amts Sparekasse	34
15. Flytan av Íslands-útróðrarmönnum við „Smiril“	34
16. Val av 16 dómsmonnum	35

Vanlaga tingsetan 1940.

Løgtingsmenninir o. a.	1
Fastar nevndir og aðrar nevndir	3
I. Fíggjarlig viðurskipti.	
1. Fíggjarstandur lögtingsins	5
2. Fíggjarættan fyri amtsgrunnin	5
3. Fíggjarættan fyri økonomiska grunnin	7
4. Fíggjarættan fyri amtsfátækragrunnin	10
5. Amtsfondsálikningin	11
6. Nýggjar inntøkur	11
II. Skúlamál.	
1. Skúla- og kirkjusýn	20
2. Løn ferðalærara	20
3. Løn ítróttarlærarans	21
4. Broytan av reglum um setan av lærarum	23
5. Setan av vikar við Klakksvíkar skúla	23
6. Føroyskt sum kenningumál	24
7. Føroyskt mál í skúlaraskúlanum	25
8. Lán til skúlabókagrunnin	32
9. Húslæguviðurskipti læraranna	33
10. Streymalæra í skúlum	34
III. Kirkjumál.	
1. Fíggjarættan fyri kirkjugrunnin	35
2. Viðkan av kirkjugarði í Særvági	35
3. Kirkjugarður í Rítuvík	36
4. Nýggjur kirkjugarður í Skopun	37
5. Nýggjur kirkjugarður í Froðhø	38
6. Endurnýggjan av studningi til kirkjugarð í Dali	40
7. Hmvseling av Sunnbear kirkju	42
8. Prestafuttningur	43
9. Endurnýggjan av studningi til hegn um Skúoyar kirkju	45
10. Eykastudningur til kirkju í Høvi	45
11. Endurnýggjan og broytan av studningi til kirkjugarð á Eiði	47
12. Reglur viðv. studningi til kirkjugarðar lagaðir av gróti	48
IV. Telefonmál.	
1. Frágreiðing frá telefonnevndini	49
2. Reglur fyri samtalustøðir	49
3. Uppskot um hæðkan av telefongjöldunum	50
V. Sjúkrahús, læknar o. t.	
1. Bróstsjúkrahúsið í Hoydelum	51
2. Kunngering um inntøkumark fyri sjúkrakassalímir	58
3. Reglur fyri medicíntakstir	60
4. Eygnalækni	64
5. Sjúkrahúsútreiðslur í Grønlandi	65
6. Handkeypsútsøla av medikamentum	68
7. Sjúkrahúsini	68

	bls.
VI. Fiskivinna, grind o. t.	
1. Skilgreining av sáttmála millum fiskivinnufélögini.....	69
2. Fiskisamtykt fyrir sunðið norðanfyri Streym.....	73
3. Leynar sum hvalvág.....	74
4. Lörvík sum hvalvág.....	75
5. Tokulúður á Mykineshólmi.....	76
6. Garanteraður prísur fyrir bátafisk.....	78
7. Friðan av Svínøyarvík.....	79
8. Friðan av Sørvágsfjørði.....	80
9. Myrkaleggjan og fiskivinna.....	80
10. Garantiprísur og frábýtan.....	82
11. Fiskivinnulánsgrunnur og skipagerð.....	83
12. Ís- og frystihús.....	84
VII. Landbúnaðurin o. t.	
1. Viðurlag til landbrúksnevndir.....	84
2. Ferðaútreiðslur djórakræknans.....	86
3. Reglugerð um viðlíkahald av varðavegum.....	87
4. Revaalingin.....	89
5. Garðasýnsmenn í Eiðis sókn.....	90
VIII. Vegir, brýr og lendingar.	
1. Eftirlit við vegum, brúgvum og lendingum.....	91
2. Brimgarður á kaiplassinum í Skopun.....	93
3. Brimverja í Kirkjubø.....	94
4. Hæðkan av stundningi til lendistøð á Sevmýri.....	95
5. Prístalstillegg til Ørðavíkar—Fámjins vegin.....	96
6. Endurnýggjan av stundningi til brúgv yvir Stóra við Strond.....	99
7. Vegplánurin 1940/42.....	99
8. Umbøtan av Hvannasundi sum grindavág.....	100
9. Fyrirbygging av skaða vegna rennusjógv í Fuglafirði.....	101
10. Stundningur til umbøtan av lendiviðurskiftunum á Skarvanesi.....	102
11. Stundningur til lendistøð í Kollafirði.....	102
12. Heysikrani og lending í Elduvík.....	104
IX. Havnir o. a.	
1. Eftirlit við havnum.....	106
2. Ymisk havnamál.....	107
3. Eykastudningur til bátahavnina í Høvi.....	109
4. Havn á Sandi og í Haldórsvík.....	110
5. Koyríkal í Sørvági.....	112
X. Ymisk lógmal.	
1. Loingjan av gildi fyrir ymiskar lóglr.....	113
2. Lóg um ferðaútreiðslur embætismanna.....	114
3. Broytan av fiskarlógini (trol).....	116
4. Broytan av jaktlógini viðv. líkkum.....	118
5. Broytan av rættargjaldum.....	119
6. Lóg um hundar.....	121
7. Broytan av lóg um sundurbýtan av óðalsjørð.....	123
8. Reglugerð viðv. sterkstreymswerk.....	125
9. Lóg um rúsdrekka.....	126

	bls.
10. Lóg um yvrlarbeiði	128
11. Lóg um frítíð við lön	129
12. Lóg um tvungna fólkatrygging	130
13. Reglur fyrri eftiransað uppihald sinnisjúkra o. t.	136
14. Broytan av lóg um sjúkrahús	138
15. Lóg um kríggstrygging av lúsum	140
16. Forboð móti verkfalli	142
17. Broytan av lóg um toll	143
18. Broytan av ferðapassareglum	146
19. Broytan av skipsregistreringarreglum	147
20. Lóg um húsaletgu	148
21. Radiológ	150
22. Broytan av reglum um bjargingarløn	153
23. Løyvi til tannlæknavirki	153
24. Reglugerð um kostarhald í føroyskum skipum	155
25. Uttanveltanavn á føroyskum skipum	156
26. Lóg um clearing millum Føroyar og Danmark	157
27. Lóg um seðlagerð, valuta o. a.	158
 XI. Strandferðaskip.	
1. Smíð	160
2. Viðanes	160
 XII. Kommunal mál.	
1. Decisió av kommunalunum roknskapum	161
2. Revisiún av kommunalunum roknskapum	161
3. Endurgjald fyrri jarðastykkir til veg í Høvs kommunu	163
4. Góðkenning av láni úr Kongshavns havnakassa til Nes kommunu	164
5. Broytan av skattasamfylki fyrri Viðoyar kommunu	166
6. Løyvi til lán til Froðbiar kommunu	166
7. Løyvi til Froðbiar kommunu til eykaáflúking	167
8. Decisiún av havna- og elektricitetsroknskapum	168
 XIII. Ymisk studningamál.	
15. Studentaskeiðið	169
16. Ítróttarsamband Føroya	170
17. Studningur til læraraskúlanæmingar	171
18. Hansenske Legat	172
19. Upplæran í sildamelan	173
20. Endurnýggjan av studningi til svinjingarhyl í Húsavík	174
21. Útgáva av barnablaði	175
22. Føroyskt heimavirki	176
23. Lán til at lesa til stýrimann	177
24. Minnisvarði í Vestmanna	178
25. Niðurskrivan av gomlum føroyskum lögum	179
26. Fornmenja raunsóknir	180
 XIV. Ymist.	
1. Decisiún av amtskommunalum roknskapum	181
2. Ítróttalettari	182
3. Forskotsrindan til trúboðarar	182
4. Forskotsrindan til fólk, hvørs forsyrjarar eru í Danmark	183

	bfs.
5. Sprittsøla	185
6. Söla av denatureraðum spritti	185
7. Lýsingar á føroyskum máli	186
8. Borgarlig brúðurvígsla á føroyskum máli	187
9. Føroyskt flagg	188
10. Føroysk frímerki	189
11. Heimflytan av Føroyingum	190
12. Byggingarkønur ráðgevani	191
13. Loyvi til fasta farleið	192
14. Farmagjald	193
15. Eykaløn til politistar	193
16. Bræv frá norska konsulatnum um valuta	195
17. Frágreiðing frá vørunevndini	196
18. Maksimalprísar	196
19. Bræv frá K. F. U. M. og K. F. U. K.	198
20. Valrættaraldurin	199
21. Fólkaatkvøða viðv. stjórnarskipanini	199
22. Kræa viðv. samkomu bildin av bretsku hermönnum	200
23. Statistikk	201
24. Friðhalgan av Tøftavatni	201
25. Húsi av amtmanninum greiddu mál	202
26. Lendi til leikvøllir	203
27. Fólkaáva til kong	205
28. Söla av føroyskum keli	205
29. Selan av fleiri politistum	206
30. Samtyktir fyri tryggingarsamband Føroya o. a.	207
31. Hjálpi til tyfusbacillubærara	211
32. Hjálpi til treingjandi	212
33. Studningur til mistan útróðrarbát	213
34. Vandin av spreingiknøttum	214
35. Tollefféir	215
36. Heimagerð av cigarettum	216
37. Tingmannaløn	217
38. Útróður í Íslandi o. a.	217
39. Ferðaútreiðstur hjá sendimönnum til Onglands	219
40. Vandin vegna spreingiknøttum	220
41. Reglur fyri veitan av studningi til treingjandi	222
XV. Val av álitismönnum og nevndum.	
1. Fólkatingsvalnevnd	224
2. Val av nevnd viðv. broytan av skattalógini	230

the 1990s, the number of people with a mental health problem has increased by 50% (Mental Health Foundation 1999). The prevalence of mental health problems has increased in the general population, and the incidence of mental health problems has increased in the prison population (Mental Health Foundation 1999).

There is a growing awareness of the need to address the mental health needs of prisoners. The Department of Health (1999) has published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners. The Department of Health (1999) has also published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners.

The Department of Health (1999) has published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners. The Department of Health (1999) has also published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners.

The Department of Health (1999) has published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners. The Department of Health (1999) has also published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners.

The Department of Health (1999) has published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners. The Department of Health (1999) has also published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners.

The Department of Health (1999) has published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners. The Department of Health (1999) has also published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners.

The Department of Health (1999) has published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners. The Department of Health (1999) has also published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners.

The Department of Health (1999) has published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners. The Department of Health (1999) has also published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners.

The Department of Health (1999) has published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners. The Department of Health (1999) has also published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners.

ÁR 1940, 5. mars, varð Føroya Løgting sett. Elsti tingmaður Jóannes Patursson, Kirkjubø, gekk til formannssessin og tók við fundarstýrinum. Hann lýsti, at tingið var sett.

Valbrøvini vórðu rannsakaði, og vórðu hesir góðkendir sum tingmenn:

O. F. Joensen, keypmaður, Klakksvík, sb.
Jacob Heinesen, skipari, Klakksvík, f. f.
Jacob E. Jacobsen, havnameistari, Klakksvík, jv. (eykamandat)
S. P. Zachariassen, lærari, Klakksvík, sj. do.
A. Samuelson, sýslumaður, Fuglafirði, sb.
Joh. M. Fr. Poulsen, lærari, Strondum, sb.
Jens Chr. Olsen, navigatørur, Tøftir, sb.
Jacob Fr. Øregaard, træðarmaður, Gøtu, jv.
Rasmus Rasmussen, Fuglafirði, sj. (eykamandat)
Poul Petersen, cand. jur., Tórshavn, f. f. do.
Hans Iversen, keypmaður, Kvívík, sb.
Hans Nolsøe, kassarari, Vestmanna, sj.
Louis Zacharlasen, telefonstjóri, Tórshavn, sj.
Poul Nielsen, landstingsmaður, Tórshavn, sb.
Jóannes Patursson, Kirkjubø, f. f.
Thorstein Petersen, bankastjóri, Tórshavn, f. f.
Samuel Johs. F. Ellefsen, stjóri, Miðvági, f. f.
Joen Rasmussen, keypmaður, Sørvági, sb.
J. P. Davidsen, arbeiðsmaður, Sandi, jv.
Anthonius Sørensen, keypmaður, Húsavík, f. f.
P. M. Dam, lærari, Tvøroyri, jv.
Jacob Nielsen, skipari, Vági, jv.
J. H. Danbjørg, lærari, Porkeri, jv.
Chr. Djurhuus, sýslumaður, Tvøroyri, sb.

Til formann varð valdur Kr. Djurhuus og til næstformann Th. Petersen.
Til tingskrivarar vórðu valdir O. F. Joensen og Jacob Nielsen.

1. Val av millumtinganevndum.

6. mars fóru fram hesi val:

- 1) *Landsnevndin*: A. Samuelson, P. M. Dam, Th. Petersen. Tiltaksmenn: Joen Rasmussen, J. P. Davidsen, Poul Petersen.
 - 2) *Telefonnevndin*: Hans Iversen, A. Sørensen, Jac. Øregaard. Tiltaksmenn: O. F. Joensen, S. Ellefsen, J. P. Davidsen.
 - 3) *Bróstsjúkrahúsnevndin*: O. F. Joensen, Poul Petersen, J. E. Jacobsen. Tiltaksmenn: Hans Iversen, Jac. Heinesen, Jac. Øregaard.
 - 4) *Stórhvalanevndin*: Hans Iversen, J. H. Danbjørg, P. Petersen. Tiltaksmenn: Chr. J. Olsen, Th. Petersen, J. P. Davidsen.
 - 5) *Skúlastjórnin*: Johan Poulsen, J. Patursson, J. H. Danbjørg.
 - 6) *Kirkjustjórnin*: Johan Poulsen, S. Ellefsen, Jac. Øregaard.
 - 7) *Skattanevndin*: Joen Rasmussen, A. Sørensen, J. H. Danbjørg, L. Zachariasen. Tiltaksmenn: Hans Iversen, Jac. Heinesen, P. M. Dam, Rasmus Rasmussen.
 - 8) *Værunevndin*: A. Samuelson, Joen Rasmussen, P. M. Dam, J. P. Davidsen, J. Patursson, S. Ellefsen, Hans Nolsøe. Tiltaksmenn: Hans Iversen, O. F. Joensen, Jac. Øregaard, J. E. Jacobsen, Rasmus Rasmussen, A. Sørensen, Th. Petersen.
 - 9) *Stýrið fyri sjúkrahúsið á Tvøroyri*: Landsnevndin.
 - 10) *Stýrið fyri sjúkrahúsið í Klakksvik*: Landsnevndin.
 - 11) *Stýrið fyri „Dronning Alexandrines Hospítal“*: Landsnevndin.
 - 12) *1 lim í byggingarnevnd fyri hospítalið og sjúksjúkrahús í staðin fyri Trond Hansen, Tórshavn*: J. P. Davidsen.
-

2. Skipan læraraskúlsins og studentaskúlsins.

Álit frá millanlingunum, sí skj. nr. 1 (eykat. mars 1940).

Álit:

Til undertegnede Udvalg er henvist Sagen om Etablering af Færøernes Statsseminarium og Statsgymnasium.

Sagen har siden forrige Lagtingssamling været behandlet i et staaende Udvalg paa 5 Medlemmer, som under 16. Februar d. A. har afgivet en Betænkning med Forslag til Ændringer i det Lovudkast, som Regeringen under 18/7—1939 har sendt Lagtinget til Betænkning.

Ved den Behandling, som der har været Lejlighed til at underkaste Sagen i denne korte Lagtingssamling, har undertegnede Udvalg ikke kunnet enes om en enstemmig Indstilling.

Flertallet (Danbjørg, Poulsen og A. Samuelson) kan tiltræde de af det staaende Udvalg foreslaaede Ændringer i det af Ministeriet forelagde Forslag. Flertallet er enigt om at anbefale, at Sagen løses i Overensstemmelse med Regeringsudkastet, ændret som af det staaende Udvalg foreslaaet.

Flertallet gaar ud fra, at Lagtinget, forinden Regeringen gaar i Gang med Opførelsen af de fornødne Bygninger, faar forelagt Planer og Overslag vedr. disse.

Som bekendt har Lagtinget for faa Aar siden etableret et Studenterkursus og et Præliminærkursus i Thorshavn. Dette Kursus har som ligeledes bekendt dimitteret sit første Hold Studenter i Fjor. Til næste Hold og til Præliminærholdet er Tilslutningen forholdsvist betydelig. Desværre er de allerfleste af Eleverne uformuende. Lagtinget har ikke været i Stand til udover de Omkostninger, som Kursuset medfører, at støtte Eleverne med Tilskud. Mange af Eleverne er hjemmehørende udenfor Thorshavn. Af disse er de fleste uformuende og trænger til Støtte for at kunne fortsætte nu under Dyrtiden.

Flertallet stiller Forslag om, at Lagtinget andrager Regeringen om et Tilskud paa 3000 Kr. aarlig. Dette Beløb stilles til Skoledirektionens Disposition til Uddeling til trængende Elever fra Bygderne udenfor Thorshavn. Dette Tilskud bortfalder, naar den af Flertallet anbefalede Nyordning træder i Kraft.

Mindretallet (Jacob Hejlesen og S. P. Zachariasen) er i Princippet enigt med Flertallet i at tiltræde de Ændringer, der er foreslaaede af det af Lagtinget i 1939 nedsatte Udvalg ang. Forslag til Lov om Færøernes Seminarium, Gymnasium og Kostskole; men da der er enkelte Punkter i Sagen, som det er ønskeligt at faa mere Klarhed over, før Lagtinget giver sin endelige Indstilling, har Mindretallet anset det for ønskeligt at udsætte Sagen til endelig Behandling i den ordinære Lagtingssamling i Aar.

I Ministeriets Forslag § 4 staar, at Thorshavn Kommune yder til Institutionens Drift et aarligt Tilskud svarende til Halvdelen af Lærernes Grundløn samt et Bygningstilskud paa 2500 Kr. aarlig.

Det fremgaar af en af Thorshavn Byraad afgiven Erklæring, at Kommunen vil yde som Tilskud $\frac{1}{3}$ af Grundlønnen, med at Lagtinget yder $\frac{1}{2}$.

Da der ikke blandt nærværende Udvalgs Medlemmer er Enighed om

at foreslää ovennævnte Bevilling fra Lagtinget, og da Mindretallet mener, at der, saaledes som af Ministeriet foreslääet, fra færøsk Side skal ydes Halvdelen af samtlige Læreres Grundløn, skal man foreslää, at Landsnevndin forhandler med Byrådet om forøget Tilskud, ligesom man under Henvisning til Lovforslagets § 15, Stk. 1, ønsker Spørgsmålet om Øvelsskole nærmere klarlagt.

Forslag

fra Flertallet (Danbjørg, Poulsen og A. Samuelson):

- 1) Det af Regeringen forelagde Forslag til Lov om Færøernes Statsseminarium og Statsgymnasium indstilles til Gennemførelse med de i Udvalgsbetænkning af 16. Febr. 1940 foreslääede Ændringer, saaledes at de af Ændringen i § 1, Stk. 1, følgende Ændringer indføres i Forslagets andre Paragraffer.
- 2) Lagtinget forventer at modtage Planer og Overslag over de Bygninger, som Regeringen anser for nødvendige for Institutionen.
- 3) Lagtinget andrager om, at der, indtil den under 1 og 2 omhandlede Nyordning træder i Kraft, af Statskassen stilles til Disposition for Færø Amts Skoledirektion et Beløb af 8000 Kroner aarlig, der kan anvendes til Støtte for Elever fra Landdistrikterne under deres Ophold ved Lagtingets Studenter- og Præliminærkursus i Thorshavn.

Forslag

fra Mindretallet (Jacob Hejlesen og S. P. Zachariassen):

- 1) Sagen optages til endelig Behandling i den ordinære Lagtingssamling 1940.
- 2) Under Henvisning til foranførte anmodes Landsnevndin om at fore Forhandlinger med Thorshavn Byråd.

Broytingaruppskot frá minnilutanum:

Til Mindretallets Forslag fæjes som Punkt

- 3) Lagtinget udtaler overfor Ministeriet sin principiella Tilslutning til Oprettelse af et Institut omfattende Seminarium, Gymnasium og Kostskole. Lagtinget forventer, at Ministeriet forelægger Sagen for den ordinære Lagtingssamling 1940 med det nødvendige Materiale til Bedømmelse af Bygningsspørgsmålet, saaledes at Lagtinget kan tage endelig Stilling til Sagen.

11. mars fall uppskot minnilutans pkt. 1—2 við 10—0 og broytingaruppskot minnilutans fall við 10—0.

Lóguppskot meirilutans fall við atkvøðuna um paragraffurnar við 12—0, og meirilutin tók so uppskotið í síni heild aftur. S. P. Zachariassen tók uppáttur meirilutans pkt. 2—3, og tæy vóru samtykt við 14—0.

3. Kríggstryggjan av húsum.

Beint í landsnevndina.

4. Val av monnum til nevnd viðv. broytan av lóg um skattaálíknan.

Álit:

Tinget har láæt tilsendt en Afskrift af Skrivelse fra Lagtingets Skatteudvalg af 21. Januar 1940 til Indenrigsministeriet angaaende Lov No. 76 af 12. Marts 1923 om den kommunale Beskatning paa Færøerne.

I Skrivelsen anføres forskellige Punkter, som ønskes ændret i Loven.

- 1) Skatteaaret, som er ligesom Kommunernes Regnskabsaar Kalenderaaret, menes at være uheldigt.
- 2) Bødestemmelserne i Lovens § 34 findes ikke at være hensigtsmæssig.
- 3) Bestemmelserne i Lovens § 34 om Oplysningspligt menes ikke at være ganske tydelige.
- 4) Mangel for Kontrollen med indgivne Selvangivelser.
- 5) Angaaende Beskatning for Selskaber.
- 6) Reglerne om Erhvervsbeskatning.
- 7) Lov No. 202 af 15. Maj 1939 ang. Beskatning til Amtskommunen.

Skattendvalget har i Skrivelsen ment det formaalstjenligt, om der af Indenrigsministeriet nedsættes et Udvalg til Overvejelse af de Ændringer i Lovgivningen om den kommunale Beskatning, som Forholdene maatte gøre ønskelige, og har foreslaaet Udvalget sammensat paa følgende Maade:

- 1) Amtmanden over Færøerne,
- 2) Direktør Edw. Mitens,
- 3) Et af Indenrigsministeriet valgt Medlem,
- 4) 3 til 4 af Lagtinget valgte Medlemmer,
- 5) Et af Thorshavn Byraad valgt Medlem,
- 6) Kontorchef Niels Mortensen, Færøernes Oppebørselskontor.

Med Skrivelsen følger Telegram til Lagtingets Formand fra Indenrigsministeriet af 29/2—1940 saalydende:

„Indenrigsministeriet tiltræder Nedsættelsen af et Udvalg som af Lagtingets Skatteudvalg foreslaaet til Overvejelse af Revision af Kommuneskatte-loven. Lagtinget anmodes om at udpege 4 Medlemmer. Skrivelse følger.“

Et Mindretal (O. F. Joensen og J. Chr. Olsen) skal udtale:

Man har intet imod, at der nedsættes et Udvalg til at udarbejde Udkast til en Revision af den færøske Skattelov og særlig med Hensblik paa, at Bestemmelserne kan gøres saa enkle og lette som muligt at administrere, særligt for de smaa Landkommuner.

Kommunalloven af 1872 var en udmærket Lov med Beskatning paa Formue og Lejlighed samt delvis paa Jordegodsset. Alle siden gjorte Ændringer er jo en Følge af Udviklingen her paa Øerne som ude i Verden, men som maaske ikke er blevet strengt alpasset efter færøske Forhold.

Naar Udvalget gaar med til Nedsættelse til det af Ministeriet foreslaaede Udvalg, saa betyder dette ikke, at man paa Forhaand forpligter sig til at gaa de Veje med Hensyn til Ændringer i Lovgivningen, som Skatteudvalget paaviser.

Ein minniluti (Thorstein Petersen og Louis Zachariasen) má halda, at hetta mál er komið eitt sindur skeiðt fyri. Tingið hevur fingið málið fyrilagt við telegrammi frá innanríkisráðharranum, sum vísir á eitt bræv, hann hevur fingið frá lögtingsins skattanevnd.

Vit mugu úttala, at tann beini vegurin vildi verið, at skattanevndin hevði lagt málið fyri lögtingið, sum so kundi avgjørt um tað helt, at tað skuldi heltast á ríkisstýrið. Tingið úttalar tó sína tøkk til skattanevndina fyri at hon hevur víst á, at hesin partur av lóggávuini treingir til broytingar, og takkar ríkisstýrinum fyri, at tað bjóðar sær til at verða við í arbeiðinum.

Vit mugu vísa á, at lögtingslógin í § 17 fyriskipar, at lögtingið hevur rætt til at seta fram uppskot til lógbroytingar. Hetta kann bert fatast soleiðis, at tað ikki bert er ein rættur, sum lögtingið hevur, men at tað er ein plikt hjá tinginum at taka tilíkar spurningar upp. Henda grein í lögtingslóginum er tann mest týðningarmikla, og vit kunnu tí ikki ráða lögtinginum til, at tingið gevur hetta frá sær til eina nevnd, sum verður sett av ríkisstýrinum, og hvar lögtingið hevur minnilutan.

Tá tað í brávinum frá skattanevndini verður borið upp á mál, at lögtingsins skrivstovustjóri og stjórin á Føroya gjaldstovu skulu verða hinir, má hetta verða, fyri at nevndin kann fáa tann sakliga beina, sum henni treingist. Hertil skulu vit siga, at skrivstovustjóri tingsins sjálvsagt vegna sitt starv má verða at heita á, og vit ivast heldur ikki í, at stjórn á Føroya gjaldstovu vil geva nevndini tann rættleiðing, henni tørvar. Sjálvsagt má nevndarinnar arbeiði fara fram í felag við hesar menn, uttan at vit halda tað verða neyðugt, at teir beinleiðis eru nevndarlimir.

Fyri sakliga leiðbeining er tað elsni rímuligt, at samarbeitt verður við formannin fyri Tórshavnar líkulagarnevnd. Líkaleiðis halda vit tað vera ovtíðliga at biðja um at fáa mann frá ministerlinum upp í nevndina.

So stutt skulu vit seta fram uppskot til tingið, um at hetta mál fer í eina fimm-manna millumtinganevnd, sum saman við amtmanninum fær til arbeiðis at viðgera skattalógina av 12. mars 1923, skattalógina av 16. maj 1939 og onnur mál um gongdina við skattaálíknun í Føroyum. Nevndin fær heimild til at taka lögtingsins skrivstovustjóra til skrivara.

Svarað verður innanríkisráðharranum, at tingið hevur sett hesa nevnd, og at tingið vil loyva sær til at seta fram úrslitið fyri ríkisstýrið, tá málið er viðgjørt.

Mindretallet (P. M. Dam) — Færøernes Socialdemokrati — udtaler sin uforbeholdne Tilslutning til Tanken om Revision af Skattelovene ved-

rørende saavel den kommunale som amtskommunale direkte Beskatning, idet man anser en saadan Revision for aldeles paakrævet.

Nærværende Mindretal kan derfor tiltræde Lagtingets Skatteudvalgs Forslag om Nedsættelsen af en Kommission til Behandling af Beskatningsforholdene paa Færøerne og har intet at indvende imod Skatteudvalgets Forslag vedrørende Sættelsen af denne.

Forslag

fra Mindretallet (O. F. Joensen og Jens Chr. Olsen):

Lagtinget tiltræder, at Indenrigsministeriet nedsætter et Udvalg til Overvejelse af den færøske Skattelev af 12. Marts 1923, saaledes at Udvalget kommer til at bestaa af 9 Medlemmer med Formanden for det færøske Skatteudvalg, Amtmanden, som Formand for Udvalget, medens Udvalgets øvrige Medlemmer vælges saaledes:

- 8 Medlemmer valgt af Indenrigsministeriet,
- 1 Medlem valgt af Thorshavn Byraad,
- 4 Medlemmer valgt af Lagtinget, saaledes at hver af Lagtingets Grupper vælger et Medlem.

Uppskot

frá minnilutanum (Th. Petersen og L. Zachariasen):

1. Tingið samtykkir at svara innviðisráðharranum uppá telegrammið av 29. februar 1940, at tingið hevur tikið málið til viðgerðar í eini fimm-manna millumtinganevnd, sum skal arbeiða saman við amtmanninum, og vil lógtingið, tá úrslitið frá nevndini liggur fyri, leggja málið fyri ríkisstýrið.
2. Tingið samtykkir, at spurningar, sum eru í samband við skattalógina av 12. mars 1923 og amtsskattalógina av 15. maj 1939 um gongdina við skattaálíknan í Føroyum, verða at viðgera í eini fimm-manna millumtinganevnd. Nevndin skal geva frágreiðing til tingið í tí vanliga tingsetuni 1940.

Forslag

fra Mindretallet (P. M. Dam):

1. Lagtinget tiltræder Skatteudvalgets og Ministeriets Forslag vedr. Nedsættelsen af en Kommission til Behandling af Beskatningsforholdene paa Færøerne, bestaaende af de i Skatteudvalgets Skrivelse af 31. Januar 1940 til Indenrigsministeriet foreslaaede Medlemmer.
2. Lagtinget vælger 4 Medlemmer til den under Punkt 1) nævnte Kommission.

11. mars setti A. Samuelson fram uppskot um at goyma málið til vanligu tingsetuna. Samtykt 19—0.

5. Lærarlønir í Vági.

Uppskot:

Andragende fra Lærerne i Vaag paa Suderø om Lønforhøjelse svarende til den Løn, som oppebæres af Lærerne ved Skolerne i Klaksvig og Tveraa, oversendes til Landsnevndin til nærmere Undersøgelse og Foranstaltning, idet Lagtinget beslutter, at disse Læreres Løn skal fastsættes svarende til Lærerlønningerne i ovennævnte Skoler.

16. mars samtykt 16—0.

6. Útróður frá Tovkussak.

Alit:

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende fra et Baadsmandskab fra Nolsø, hvori oplyses, at dette Baadsmandskab har ansøgt Ministeriet om Tilladelse til at overvintré i Tovkussak i Vestgrønland i Vinteren 1940—41 for at dríve Flskerí sammesteds og foretage forskellige Undersøgelser angaaende Muligheden for et Vinterfiskerí m. m.

For at kunne foretage en saadan Overvintring vil det være nødvendigt, udtaler Andragerne, at der sikres Mandskabet 200 Kr. om Maaneden pr. Mand for 7 Maaneder fra 1. Oktober til og med April Maaned og Udrustning til Ekspedition for et Aar.

Udvalget skønner, at der vel nok kan knytte sig adskillig Interesse til et Forsøg som det i Andragendet ommeldte. Men den gældende Lov om Færingers Fiskeri ved Grønland omfatter kun Tidsrummet 1. Maj til 31. Oktober, og det maa derfor antages, at Ministeriet vil svare Andragerne, at Ministeriet mangler Hjemmel til at bevilge det fremkomne Andragende.

Da Lagtinget desuden har Brug for alle til Disposition værende Midler, bl. a. til Fremme af andre Opgaver, som den foreliggende Situation absolut kræver, maa denne Sag vente til bedre Tider, og Andragendet vil derfor ikke kunne bevilges.

Forslag.

Andragendet fra Cl. Jacobsen m. fl., Nolsø, om Garanti for Maanedsløn og Udrustning til en Overvintring i Tovkussak, Grønland, i Vinteren 1940—41, kan ikke bevilges.

Broytingaruppskot frá S. P. Zachariassen og H. Nolsøe:

I Stedet for Udvalgets Forslag sættes:

- 1) Lagtinget garanterer for et Belsb indtil 6000 Kr. til Baadfiskeri i Tovkussak i Vinteren 1940/41.
- 2) I § 5 i Lov Nr. 141 af 1937 angaaende Fiskeri i de grønlandske Færvande ændres Tidsrummet, i hvilket der kan meddeles Tilladelse for danske og islandske Borgere til at drive Fiskeri i de grønlandske Færvande, til at omfatte hele Aaret.

9. mars broytingaruppskot pkt. 1. samtykt 14--0 og pkt. 2 við 20—0. Nevndaruppskotið harvið burturðottið.

7. Tokuluður við Akraberg og viti á Sunnbøarhólmi.

Álit:

Til Udvalget er henvist et Andragende fra Sysselmand Djurhuus, Suderø Syssel, hvori han andrager om, at Lagtinget vil søge udvirket, at der etableres en Taagesignalstation ved Fyret paa Akraberg ved Sumbø, et mindre Fyr paa Sumbø Holm i Lighed med det, der er anbragt paa Højvigholm, samt endelig et mindre Fyr et passende Sted paa den nordligste Del af Suderøens Vestkyst. —

Udvalget henviser til Andragendet og til den ensstemmige Tilslutning som Andragendet ved Sagens første Behandling fik fra alle Lagtingets Grupper.

Det har længe været anset for en Nødvendighed at faa de i Andragendet nævnte Foranstaltninger gennemførte, men den sørgelige Ulykke, som skete Natten til den 22. Februar d. A. ved at Motorbaaden „Búgvín“ strandede paa Sumbø Holm, og hele Mandskabet, 8 Mand, druknede, har med frygtelig Bestemthed gjort det klart for alle, at nu gaar det ikke længere. Nu maa den tilstedeværende Mangel paa et Fyr paa Sumbø Holm og en Taagesignalstation ved Akraberg afhjælpes uden videre Udsættelse. Det var et Held i hele den ulykkelige Situation den 22. Februar, at ikke flere af de syd for Sumbø fiskende Baade led samme Skæbne som „Búgvín.“

Det er som anført i Andragendet Kendsgjerninger, at flere udenlandske Fartøjer er forliste ved Suderø paa Grund af, at der mangler den ommeldte Taagesignalstation og Fyret paa Sumbø Holm.

Et Fyr paa den nordligste Del af Suderøens Vestkyst anser de Søfarende for meget nødvendigt.

I Henhold til foranstaaende stiller Udvalget følgende

Forslag.

- 1) Lagtinget indsender det foreliggende Andragende til Regeringen med sin bedste Anbefaling og Indstilling om, at der snarest muligt etableres en Taagesignalstation ved Akrahørg Fyr, og at der opføres et mindre Fyr paa Sumbø Holm i Lighed med det Fyr, som er opført paa Højvig Holm.
- 2) Tinget anbefaler fremdeles, at der opføres et mindre Fyr et passende Sted paa den nordligste Del af Suderøens Vestkyst af Hensyn til Sejladsen forbi Nybebakken.

9. mars uppskotið samtykt 23—0.

8. Forboð móti at veiða havhestaungar.

Uppskot til gerðabókina:

Tingið gevur landsnevndini heimild til at seta fram uppskot til ríkisstýrið um forboð móti at veiða havhestaungar í Mðarskeiðinum 1. august—31. október 1940.

6. mars uppskotið samtykt 21—0.

9. Broytan av lønskipan fyri jarðamoður.

Uppskot til gerðabókina:

Landsnevndin fær heimild til at seta fram uppskot til ríkisstýrið um dýrtíðartillegg til jarðamøðurnar og annars at greiða málið sum best.

6. mars uppskotið samtykt 22—0.

10. Studningur til Grønlands-útróðrar- menn.

Álit A:

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende fra Kæroya javn-
aðarflokkur om en Bevilling til Støtte for de Baadfiskere, som deltog i
Fiskeriet ved Grønland f. A., og som paa Grund af indtrufne Uheld fik
ringe eller ingen Fortjeneste, enkelte opnaaede endog kun Underskud for
Sæsonen.

Udvalget er bekendt med, at de 5000 Kr., som i den sidste ordinære
Lagtingsamling stilledes til Landsnevndins Disposition, blev uddelt i forrige
Maaned, uden at Beløbet kunde forslaa til at støtte de Baadfiskere, som del-
tog i Grønlandsfiskeriet f. A. og ingen Fortjeneste fik. Det er endvidere op-
lyst for Udvalget, at der forud for Uddelingen af de nævnte 5000 Kr. var
indkommet Andragende fra over 300 Fiskere, som ansaa sig for berettigede
til Støtte, deriblandt Baadfiskere fra f. A.s Grønlandsfiskeri, men af disse
godt 300 Ansøgere kunde man kun støtte godt 100. Skønt Lagtingets Bud-
get næppe taaler ekstraordinær Belastning i denne Tid, hvor de budgetterede
Indtægter ventelig ikke vil indgaa, medens Udgifterne er stigende, mener Ud-
valget, at man i Betragtning bl. a. af de i Andragendet og foran nærmere
paaviste Forhold bør foreslaa, at der til Landsnevndins Disposition stilles
yderligere 5000 Kr. til Uddeling blandt de Fiskere, som man ikke kunde
støtte af den tidligere givne Bevilling.

Forslag:

Af Amtsfonden stilles til Landsnevndins Disposition en Bevilling
paa 5000 Kr. til Anvendelse i Overensstemmelse med foranstaaende Be-
tænkning.

Brøyttingaruppskot frá S. P. Zacharlasen o. fl.:

Som Punkt 2 til Udvalgets Forslag A sættes:

Landsnevndin bemyndiges til at indsende Andragende til Ministeriet
om Tilskud til Baadfiskere i Grønland i 1939 svarende til det Beløb, som
Selskabet maatte betale mere i Fragt, paa Grund af den indtrufne Krigs-
situation.

11. mars brøyttingaruppskotið samtykt 18—0 og nevndaruppskotið
samtykt 19—0.

Álit B:

Fiskeriet er lunefuldt, maaske mere lunefuldt end noget andet Er-
hverv. Forudsætningerne og Mulighederne for gode Fangster paa de forskel-
lige Fangstfelter skifter Aar for Aar. Visse Sæsoner kan man fiske godt paa
nogle Fiskefelter. Andre Sæsoner kan disse svinge, medens det er godt med

Fisk paa andre Fangstfelter. Ubehagelighederne ved disse ustadige og omskiftelige Forhold har Færingerne i alt for høj Grad erfareet.

Fiskeriet paa Færingerne gamle Fiskefelter ved Island og Færøerne har igennem mange Aar været meget sløjt. De færøske Fiskere og alle i Fiskeriet interesserede Mennesker paa Færøerne har derfor været stærkt optaget af Problemet, hvad der er at gøre baade med Hensyn til at finde nye og bedre Fangstfelter og med Hensyn til nye Fangstmetoder. Hvad angaar det førstnævnte, har Spørgsmaalet om et i større Stil drevet Baadfiskeri fra Land i Grønland staaet i Forgrunden de sidste Aar. Fiskerne har nemlig været klar over, at Fisken — i hvert Fald for enkelte Aars Vedkommende — har været at finde i særlig stor Mængde inde ved Kysten deroppe.

Man var og er derfor meget glad for de i Grønlandsoverenskomsten erholdte nye Fiskerihavne, ved hvilke der blev aabnet Mulighed for Realiseringen af Planerne om et i større Stil drevet Baadfiskeri i Grønland. Og man kan ved denne Lejlighed ikke undlade at udtale sin Tak og Paaskønnelse for Statens og Fiskeribankens Indsats vedrørende Finansieringen af det færøske Baadfiskeri i Grønland i Fjor.

Desværre var dette Foretagende ude for det Uheld at træffe en Sæson, hvor Fisken hovedsagelig holdt til ude paa Bankerne i Grønland og kun i ringe Grad fandtes inde ved Land. Som en Følge deraf opnaaede Fiskebaadene, særlig dem, der drev Fiskeri fra Ravn's Størø, et meget ringe Udbytte, langt fra det Minimumskvantum, man ved Starten kalkulerede. Hertil kommer de med Krigssituationen indtrufne uforudsete fordyrende Omstændigheder. Udgifterne vedrørende Chartering af Skibet, der førte Fisken og Baadfiskerne hjem, forhøjedes som en Følge af Krigen med c. 30.000 Kr. Man havde regnet med, saafremt det ikke lønnede sig at tørre Fisken, at det chartrede Skib skulde føre Fisken direkte til Markedslandet. Saafremt dette havde kunnet lade sig gøre, vilde det have sparet Fiskerne for en Udgift paa c. 20.000 Kr. i Arbejdsløn og ekstra Havneafgifter paa Færøerne. Yderligere kan anføres Merfragten, som Fiskerne paa Grund af Krigssituationen nødvendigvis maatte komme til at betale ved ikke at kunne transportere Fisken fra Grønland direkte til Markedslandet.

Den ekstraordinære Udgift, som Baadfiskerne har haft grundet Krigssituationen kan saaledes anslås til mindst 50.000 Kr.

Det er letforstaaeligt, at Baadfiskerne med de smaa Fangster under disse Omstændigheder har haft Underskud af deres Fiskeri eller kun har opnaaet en meget ringe Fortjeneste. Disse Fiskeres Stilling er fortvivlet, dette gælder særlig for Familieforsørgerne og dem, der har sat sig i Gæld for Anskaffelse af nye Baade. De har henvendt sig til Lagtinget med Andragende om Hjælp. Lagtinget raaader ikke over tilstrækkelige Midler til at kunne yde en effektiv Hjælp.

I sidste ordinære Lagtingssamling bevilgede Lagtinget 5000 Kr. til trængende Fiskere samt 10.000 Kr. som Tilskud til dem af omskrevne Baadfiskere, der havde mistet deres Baade paa Hjemturen fra Grønland. Skibet, der førte Fiskerne hjem, kom som bekendt ud for et orkanagtigt Vejr. Mange af Fiskerne havde deres Baade og forskellige Grejer og andre af deres Ting staaende paa Dækket. Dette gik alt tabt i Bradsuerne, der skyllede ind over Skibet. Men desværre er Antallet af de trængende Fiskere saa stort, at det kun var en mindre Del af dem, man kunde yde nogen Støtte af de 5000 Kr. Baadfiskerne, som havde drevet Fiskeri i Grønland, havde paa det Tidspunkt, Beløbet blev uddelt, ikke faaet deres Afregning, og man var som en Følge ikke rigtig paa det rene med, hvordan de virkelige Forhold stillede sig for deres Vedkommende, hvorfor de ikke kunde komme i Betragtning under Uddelingen.

Lagtinget har imidlertid i indværende Tingsamling bevilget 5000 Kr.

til trængende Fiskere, men som allerede bemærket forstaaer et saa ringe Beløb ikke, og man tillader sig derfor at andrage Regeringen om at foranledige, at der af Statens Midler bevilges de af omskrevne Baadfiskere, som ikke ved deres Fiskeri i Grønland har opnaaet en Fortjeneste paa 80 Kr. om Maaneden fra den Tid, de tog af Sted til Grønland, til de var hjemme igen, et Beløb svarende til Forskellen mellem det virkelig tjente Beløb og 400 Kr.

Forslag:

Tinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der af Statens Midler bevilges de Fiskere, der drev Baadfiskeri fra Land i Grønland i Fjor, og som ved deres Baadfiskeri ikke opnaaede en Fortjeneste paa 80 Kr. om Maaneden i Tiden, de var borte fra deres Hjem i Anledning af samme Fiskeri, det til Opnaaelse af nævnte maanedlige Fortjeneste nødvendige Beløb.

11. mars fall uppskotið, bert 6—0.

11. Bræv viðv. løngrunni fiskimanna.

Álit:

Til Udvalget er henvist et Andragende, hvori Repræsentanter for „Suduroya Fiskimannafelag“ og „Foroya Fiskimannafelag“ anmoder Lagtinget om at udvirke, at der tilvejebringes en Ordning, hvorved der sikres de lærøske Fiskere fra det Tidspunkt, Fiskerskibene sejler ud paa Fiskeri en Udbetaling af 120 Kr. pr. Maaned pr. Mand i Stedet for de tidligere paa-tænkte 80 Kr. pr. Maaned pr. Mand.

En Deputation fra de to ovennævnte Foreninger har i Udvalget uddybet og nærmere begrundet dette Andragende og Nødvendigheden af, at det imødekommes forsaavidt det skal lykkes Fiskerflaaden at komme ud paa Fiskeri i Aar.

Forsaauidt dette Fiskernes Ønske skal kunne imødekommes — og Udvalget anbefaler meget, at det imødekommes i størst muligt Omfang — maa der føres Forhandlinger med Regeringen og nye Forhandlinger med „Kongeriget Danmarks Fiskeribank“ om mere Kapital til Lønfonden. Ud-

valget anbefaler, at saadanne Forhandlinger føres paa sædvanlig Maade ved Sagens Indsendelse til Regeringen. -- Sagen haster meget.

Forslag.

Andragendet fra de færøske „Fiskimannafeløg“ (Fiskerforeninger) indsendes i dansk Oversættelse til Regeringen med Lagtingets Anbefaling. Tinget udtaler Forvisningen om, at Regeringen vil foranledige, at Andragendet imødekommes i videst muligt Omfang.

9. mars uppskotið samtykt 22—0.

12. Kjotsøla og kjøtframaling.

Uppskot til gerðabókina:

Løgtingið samtykkir at senda málið til landsnevndina og biðja hana útvega teir i skrivilsí av ¹⁵/₂—1940 umblíðnu upplýsingar.

7. mars uppskotið samtykt 22—0.

13. Veltingarjørð og bráfengis tøkulóg viðv. nýtslu avjørð.

Frágreiðing frá foranevndini:

Udvalget har behandlet denne Sag i et Udvalgsmøde. Et Flertal i Udvalget har besluttet for indeværende Foraars Vedkommende at rette en Henvendelse til det færøske Folk bl. a. indeholdende en Opfordring til Befolkningen om at dyrke Kartofler m. m. i størst muligt Omfang nu til Foraaret, og til Jordejere og Brugere af Jord om at give det størst mulige Antal jordløse Personer Adgang til paa deres Ejendom at dyrke Kartofler, Røer og andre Grøntsager under Krigen. Ellers ønsker Udvalget at give det samme tilstillede Lovforslag grundig Behandling gennem Udvalgsarbejde, saa snart der haves mere Tid dertil, end der kan blive nu i den ekstraordinære Lagtingssamling.

2 Medlemmer ønskede Sagen fremmet til denne ekstraordinære Samling.

Hvilket herved indberettes til Lagtinget.

11. mars varð frágreiðingin tikin til kuungeringar.

14. Val av nevnd til fyrireikingar av lunnindalóg fyri Føroyar.

Uppskot til gerðabókina:

Danska minulóg verður ikki gjørd galdandi fyri Føroyar fyrr enn hon hevur verið fyrilagd Føroya Løgtingi, og Landanevndin verður biðin um at kunngera hetta fyri ríkisstýrinum.

8. mars uppskotið samtykt 21—0.

15. Val av nevnd til broytingar í jarðalóggávuni.

Tann 8. mars varð við 14 atkv.—0 samtykt at beina málið í
landsnevndina.

16. Flytan av føroyska jarðagrunni úr statsroknskapinum.

Málið beint í landsnevndina $\frac{8}{9}$.

17. Luttakan í útreiðslum viðv. radiotelefon í langfarafiskiskipum.

Nevndarálit:

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende fra Suðuroyar fiskimannafelag indeholdende Protest imod, at nogen Del af Udgifterne ved Anbringelse af Radiotelefon om Bord i Fiskeskibene afholdes af Fiskerne.

Udvalget skal bemærke, at det i den sidste ordinære Lagtingssamling blev vedtaget, at Fiskeskibene skulde forsynes med Radiotelefon, og at Udgifterne ved dennes Foranstaltning, som i første Række tog Sigte paa at sikre Besætningen mest muligt, skulde afkræves forlods af vedkommende Fartøjs Fangst. Lovforslag er nedsendt til Regeringen, men vil ventelig ikke blive gennemført i den allernærmeste Tid.

Flertallet (Jacobsen, Hoinesen og Rasmussen) skal bemærke, at Forholdene for al Sejlads for Tiden er saa vanskelig, at det er aldeles paakrævet, at der gøres alt, hvad der kan gøres, for at sikre Skibsbesætningerne.

Flertallet mener, at en Radiotelefon i mange Tilfælde vil kunne redde en Skibsbesætning fra at gaa under sammen med Fartøjet, hvorfor det er aldeles uforsvarligt at udsætte Lovforslagets Gennemførelse.

Flertallet maa give Suðuroya fiskimannafelag Ret i, at Fiskerne bør fritages for at deltage i Udgifterne vedr. Radiotelefon. Denne maa anskaffes for Redernes Regning. Hvis disse imidlertid ikke har Rødd til at indkøbe saadanne Apparater, maa Lagtinget under en eller anden Form træde hjælpende til.

Flertallet foreslaar derfor, at Landsnevndin bemyndiges til at assistere Rederne i Bestræbelserne for at opnaa de nødvendige Midler, Kredit eller Laan, eller anden Ordning, der muliggør Anskaffelsen af omtalte Apparater.

Udvalgets Mindretal (Olsen og Samuelson) formener, at det vil være nødvendigt at indlede Forhandlinger med et af de Selskaber i København, hos hvem man kan faa de fornødne Apparater, om Betingelser for Køb eller Leje af disse. Skulde det vise sig, at Omkostningerne ved Anskaffelsen er saa betydelige, at der ikke kan skaffes den fornødne Kapital til Køb, maa det undersøges, om de kan skaffes til Leje, og om Lejen er saa rimelig, at denne Vej er fremkommelig. Endvidere bør man formentlig undersøge, om de fornødne Apparater kan anskaffes af Færøernes Telefonvesen.

Hvis Forhandlingerne skulde vise, at ingen af disse Veje maatte være fremkommelig af økonomiske Grunde, maa Lovforslaget formentlig foreløbig standses.

De Forhandlinger, som saaledes vil være at føre, foreslaas føre af Lagtingets Landsnevnd.

De færøske Rigsdagsmænd forudsættes villige til at bistaa ved Undersøgelserne i København, ligesom Udvalget gaar ud fra, at Rigsdagsmændene vil kunne underrette Landsnevndin om, naar Sagen kan ventes forelagt for Rigsdagen.

Naar de fornødne Oplysninger er tilvejebragte, har Landsnevndin at forelægge Undersøgelsesresultat for Raderforeningerne og Fiskerfor-

eningerne, og hvis disse Foreninger ikke kan enes om Udgifternes Betaling, skal Landsnevndin have Ret til at andrage Regeringen om, at Sagen foreløbig stilles i Bero.

Forslag

fra Flertallet (Jacobsen, Højnesen og R. Rasmussen):

- 1) Forslag Punkt 3 i Lagtingssag IV—3/1939: (Radiotelefon i langfarafiskis-
skipum) bortfalder.
- 2) Landsnevndin bemyndiges til paa Lagtingets Vegne at assistere Rederierne
i deres Bestræbelser for Tilvejebringelsen af de til Indkøb af Radiotele-
fonapparatur nødvendige Midler i Form af Lån eller Kredit eller, saa-
fremt det ønskes, at bistaa dem under eventuelle Forhandlinger vedrørende
Opnaaelse af gunstige Lejekontrakter eller anden Ordning med Løve-
randørerne.

Forslag

fra Mindretallet (Olsen og Samuelson):

Denne Sag henvises til Behandling i Landsnevndin i Overensstem-
melse med foranstaaende Betænkning.

11. mars fall uppskot meirflutans við 11—0 og uppskot minniflutans
varð samtykt við 16—0.

18. Telefonfelagsgjaldið í Sandoyinni.

Uppskot til gerðabókina frá A. Sørensen:

Løgtingið samtykkir at senda málið í telefonnevndina, og gevur hesi nevnd heimild til at geva avsláttur uppá felagagjaldið fyri ta tíð, talan er um, soleiðis sum nevndin heldur verða beint.

Fall við 6—0.

Uppskot frá J. P. Davidsen:

Der etableres en trådløs Telefonforbindelse med Sandø med en 10 Kw. Sender.

Telefonbestyreren sammen med Telefonudvalget bemyndiges til at afholde de nødvendige Udgifter.

Samtykt 19-0.

19. Lønskipan skipara og bestimanna.

Álit:

Føroya skipara- og navigatørfelag hevur við brævi av 9. mars 1940 vent sær til lögtingið og sagt frá, at hetta felag, sum hevur kontraktsáttmála fyri hetta ár ikki kann ganga við til nýggjan sáttmála nú, men hevur bjóðað, at felagsins limir fara til skips í ár uttan at fáa nakran lut í tí minnstaprisgaranti, sum søkt er um. Síðani ger felagið uppskot um, at Føroyingar, um nú staturin ikki fer at játta minnstapris, sjálvur skuldi roynt at sent skipini út, og tann peningur, sum kannska kemur at lørva, verður lagdur á allar inntøkur, sum eru yvir t. d. 3500 kr.

Nevndin hevur fingið hesar upplýsingar um sakina.

Reiðarafelagið og bæði Fiskimannafeløgin hava vent sær til amtmanin um at fáa garanterað minnstapris frá statinum. Hetta hevur ført til, at fiskararnir eru gingnir við til at taka lut í nokrum av teim útreiðslum, sum eru við at senda skip út. Síðani hevur reiðarafelagið og amtmaðurin vent sær til Føroya skipara- og navigatørfelag um, at hetta felag skal gera tað sama, og hetta er sett sum treyt fyri, at sakin kann verða lögð fyri ríkisstýrið.

Skiparafelagið hevur nú svarað, at teirra limir ikki vilja biðja um lut í einum garanti, sum kannska blívur játtaður, men teir vilja bert hava avrokning til tann pris, sum nú verður fyri fiskin. Henda støða vísir, at hesin statur ikki vil forða fyri, at skipini koma út, og teir siga frá, at minnstaprisur og luttakan í fleiri útreiðslum soleiðis sum uppskot er komið um, vil gera tað, at skiparin fær meira løn, enn um hann bert fær avrokning fyri galdandi pris; bert tá prisurin kemur tætt uppmóti 60 oyru kg. fyri sluppi og eitt sindur minni fyri skonnartir, kann skiparin hava tap av at taka móti minnstaprisi.

Málið um minnstapris er framkomið frá reiðarafelag og fiskimannafeløgum, og hvørki hesi feløg ella amtmaðurin hava heitt á tingið í hesum máli. Nevndin kann tí ikki ráða til, at lögtingið tekur alt málið til viðgerðar bert eftir áheitan frá tí statti, sum er tann einasti, sum vil fara at sigla fyri gamla skipan uttan minnstapris. Um staturin skuldi sagt nei til minnstapris, og skipini vegna hesum ikki fara út, er tingið til reiðar at taka støðu til málið eftir áheitan frá teim, sum ávara, og vil elsini taka til viðgerðar spurningin um at tryggja peningin við at áleggja teim inntøkum, sum liggja yvir t. d. 3500 kr., at taka lut í tí peningi, sum má skaffast til vegar.

Annars kann nevndin ikki síggja betri, enn at skipararnir við at bjóða ikki at taka lut í minnstaprisinum hava gjørt alt, sum rimiligt er, og kann nevndin tí ráða tinginum til at taka undir við hesum felag.

Nevndin setur soljóðandi

Uppskot:

1. Svarað verður Føroya skipara- og navigatørfelag, at tingið soleiðis sum sakin liggur fyri, heldur at hetta felagið hevur gjørt sína skyldu við at geva avkall uppá nakran lut í einum minnstaprisi. Spurningurin um at Føroyingar skulu taka undir, um staturin sigur nei til minnstapris, kann

ikki avgerast av tinginum, uttan so, at teir sum hava biðið um henda minnstapris og arbeitt fyri honum, vonda sær til tingið.

2. Fintak av hesum áliti verður at senda amtmanninum.

A. Samuelsen og Jens Chr. Olsen undirskrivaðu óheftir.
Uppskotið fall við 11—0.

20. Frágreiðing um vøruhandil Føroya.

I § 9 i Reglement af 25. Oktober 1939 for Færøernes offentlige Vareforsyning er det fastsat, at Lagtingets Vareudvalg og Amtmanden hver 3. Måned skal aflægge en skriftlig Beretning om Virksomheden, hvilken Beretning tilstilles Lagtingets Formand.

I Henhold til nævnte Bestemmelse aflægges nærværende Beretning for Tiden fra Vareforsynings Oprettelse 25. Oktober 1939 til Udgangen af Februar 1940.

Som Leder af Vareforsyningen har Udvalget og Amtmanden ansat Administrator Johs. O. Joensen.

Vareforsyningen har lejet Kontorlokaler og Lagerlokaler i en Bygning ved Havnepladsen i Thorshavn og har desuden lejede Lagerlokaler andre Steder i Thorshavn samt paa enkelte Pladser udenfor Thorshavn.

Paa Vareforsynings Kontor er ansat en Bogholder, en Kontorist og en Elev.

Som daglig Revisor har Udvalget og Amtmanden antaget Jacob Mouritzen, Thorshavn.

Udvalget og Amtmanden har i den forløbne Tid holdt en Række Møder til Behandling af opstaaende Spørgsmaal og har til Stadighed holdt sig a jour med Tilførslerne til Færøerne for at sætte ind med Vareforsynings Køb, hvor der viste sig Trang hertil.

Der vedlægges en Fortegnelse over de til Vareforsyningen indtil Udgangen af Februar 1940 hjemkomne Varer. Der er her navnlig Anledning til at fremhæve, at Vareforsyningen har skaffet hjem ialt 14.500 Tons Salt, hvilken Beholdning sammen med mindre private Beholdninger maa antages at dække det meste af Aaret 1940's Forbrug.

Af andre Dispositioner af større Betydning kan fremhæves, at Vareforsyningen for at sikre Driften af Kulminen i Tveraa og dermed Befolkningens Forsyning med færøsk Kul har ydet A/S Færø Kul et Laan paa 10.000 Kr. og 2.000 Dollars. Laanet tilbagebetales dels gennem Leverancer til S/S „Smiril“, dels gennem mindre Afbetalinger pr. solgt Ton Kul. Kulminen har siden Krigens Begyndelse opretholdt en Produktion paa ca. 800 Tons Kul om Måned, og det kan paaregnes, at denne Produktion opretholdes eller eventuelt forøges.

Iøvrigt fremgaar Vareforsynings Dispositioner bedst af den vedlagte Fortegnelse over de hjemkomne Varer.

Af det Beløb paa 2 Mill. Kr., der af Statskassen er stillet til Raadighed for Fierøernes offentlige Vareforsyning, var pr. 29. Februar 1940 trukket 621.750 Kr., hvorved bemærkes, at Vareforsyningen senest den 15. Marts 1940 skal betale et betydeligt Beløb for de fra Saltsiløen købte 10.000 Tons Salt, hvoraf hidtil intet er betalt.

Vareforsyningen har hidtil solgt Varer for følgende Beløb:

November 1939	Kr. 1599,91
December 1939	Kr. 8235,57
Januar 1940	Kr. 30196,45
Februar 1940	Kr. 48882,01.

Betalingsvilkårene for Køb fra Vareforsyningen er fastsat saaledes:

- a) Almindelige Varer:
 - 1) 2 % Rabat mod kontant,
 - 2) 30 Dages rentefri Kredit,
 - 3) 6 % Rente (fra Udløbet af de 30 Dage) samt normalt 3 Måneders Veksel, og
- b) Udrustningsgenstande:
 - 1) Mod Transport paa Udrustningslaanet og
 - 2) mod 1. Prioritets Pant i forventet Fangst.

Betalingsvilkårene er hidtil i det væsentlige overholdt af Køberne.

Vareforsyningens Balance pr. 31. Januar 1940 vedlægges.

Endvidere vedlægges Opgørelse over Købmændenes Lagerbeholdninger pr. 15. September, 15. Oktbr., 15. November og 15. December 1939 samt 15. Januar og 15. Februar 1940.

Til Slut skal kun bemærkes, at Udvalget og Amtmanden i det væsentlige anser Flskerudrustningen 1940 tilstrækkeligt sikret ved Vareforsyningens Indkøb i Forbindelse med private Indkøb, ligesom Beholdningerne af livsvigtige Varer iøvrigt maa anses for efter Omstændighederne tilfredsstillende. Man er dog opmærksom paa, at Vanskelighederne ved af fremskaffe Varer snarest er øgede i den sidste Tid, og dette i Forbindelse med de stadig stigende Fragter har bevirket, at Udvalget har sat yderligere Kraft ind paa at søge hjemført vigtige Varer i størst muligt Omfang. En Fortegnelse over Varer i Ordre vedlægges.

Eykatingsetan endaði 11. mars. Fundirnir voru 11.

Betænkning

vedrørende

Forslag til Lov om Færøernes Statsseminarium og Statsgymnasium.

I den ordenlige Lagtingssamling 1939 vedtog Lagtinget at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer til videre Behandling af Forslag til Lov om Færøernes Statsseminarium og Statsgymnasium og til at forhandle med Thorshavn Byraad, Færøernes Skoledirektion og Overlæreren ved Færøernes Mellem- og Realskole. Det blev pålagt Udvalget at tilendebringe sine Forhandlinger inden den ekstraordinære Lagtingssamling, som afholdes snarest efter Lagtingsvalget 1940.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes: Lagtingsmand J. Kallsoy, Formand, Lagtingsmand M. A. Jacobsen, Lagtingsmand A. Samuelson, Lagtingsmand Andreassen og Lagtingsmand Danbjørg.

Udvalget har holdt en Række Møder og har forhandlet med Thorshavn Byraad, Skoledirektionen, Overlæreren ved Færøernes Mellem- og Realskole samt Lederen af Lagtingets Studenter- og Præliminærkursus.

Der har været Enighed mellem alle Parter om det ønskelige i at lade gennemføre en Nyordning til Forbedring af Forholdene for den højere Undervisning i Thorshavn, og Forhandlingerne har derfor i første Række drejet sig om Formen for og Enkelthederne i en Nyordning.

Regner man med en Skoleordning — herunder en Kostskoleafdeling — af det i Ministeriets Forslag angivne Omfang, maa der påregnes følgende Udgifter:

Til Bygning af selve Skolen m. v. næppe mindre end 6-700,000 Kr., som efter Forslaget udredes af Staten.

Til Bygning af en Kostskoleafdeling, som efter Udvalgets Formening ogsaa maa rumme Plads til nogle Elever paa et Præliminærkursus, jfr. nedenfor, næppe under 150,000 Kr, som efter Forslaget skal udredes med $\frac{2}{3}$ eller ca. 100,000 Kr af Lagtinget og $\frac{1}{3}$ af Staten.

De samlede Driftsudgifter for selve Skolen og Kostskoleafdelingen kan anslaaes saaledes:

Skolen i Henhold til Bemærkningerne til Lovforslaget	103,500 Kr.
Kostskoleafdelingen — 50 Pladser — skons-	
mæssigt	50,000 Kr.
hvorfra gaar takstmæssig Betaling for 30	
beløende Elever à 600 Kr.	18,000 „
	32,000 „
Ialt ca.	135,000 Kr.

Udvalget anser det for naturligt og ønskeligt, at den her foreliggende Opgave løses gennem et Samarbejde mellem Lagtinget og Staten, saaledes at Lagtinget dellager i Udgifter saavel ved Tilvejebringelse af de fornødne Bygninger som ved Driften i det Omfang, Lagtingets økonomiske Forhold tillader. Endvidere anser Udvalget det for naturligt, at Thorshavn Kommune, for hvilken Oprettelsen af Skolen m. v. er et meget betydeligt Gode, bidrager til Udgifterne.

Udvalget, som anser det for mest ønskeligt, at Seminarium, Gymnasium, Præliminærkursus og Kostskoleafdeling sandes til et Hele, en fælles Institution, har overvejet Muligheden af at foreslå Udgifterne til de samlede Bygninger og Udgifterne ved den samlede Drift dell mellem Staten og Lagtinget i et bestemt Forhold, men uanset det principielt tiltalende i en saadan Tanke, er Udvalget dog — navnlig af økonomiske Grunde — enedes om at tiltræde, at Bygningsudgifterne afholdes som af Ministeriet foreslaaet, og at Driftsudgifterne deles paa den Maade, at Lagtinget afholder alle Driftsomkostninger vedrørende Kostskoleafdelingen, medens Staten afholder alle Udgifterne til selve Skolen kun med et Tilskud fra Thorshavn Kommune.

Med Hensyn til Tilskudet fra Thorshavn Kommune bemærkes, at det efter Gennemførelsen af Lov Nr. 118 af 15. Marts 1939 om Lærerlønninger næppe vilde være rigtigt at paalægge Thorshavn Kommune et Bidrag til Lærerlønninger paa mere end $\frac{1}{6}$ af Grundlønnen eller skønsmæssigt ca. 8.000 Kr. aarlig, men Byrådet har overfor Udvalget erklæret sig villigt til herudover at yde Bidrag ogsaa til Rektors Lønning samt desuden et Bidrag til Bygningens Drift, og man paaregner herefter at kunne opnaa et Tilskud fra Thorshavn Kommune paa ca. 12.500 Kr. aarlig. Desuden har Kommunen erklæret sig villig til at overlade Institutionen den nødvendige Byggegrund.

Paa dette Grundlag kan om Udgifterne anføres følgende:

Bygningsudgifterne med Grund maa anslaaes til mindst 850,000 Kr., hvoraf Lagtinget beløder ca. 150,000 Kr. og Thorshavn Byråd ca. 50,000 Kr. (Grunden).

Driftsudgifterne anslaaes til Brutto ca. 150,000 Kr., der fordeles saaledes:

Lagtinget til Kostskolen	32,000 Kr.	
Betaling for 30 Elever paa Kostskolen	18,000 „	
		ca. 50,000 Kr.
Thorshavn Kommunes Bidrag til Skolen	ca. 12,500 „	
Statens Bidrag til Skolen	ca. 90,000 „	
Ialt . . ca.	150,000 Kr.	

Herved er efter Udvalgets Formening naaet en Fordeling af Udgifterne, som paa den ene Side giver et rimeligt Bidrag fra færøsk Side

til Sagens Løsning og paa den anden Side er overkommeligt for Lagtinget, der gennem Ordningen fritages for Udgifterne til det anvaerende Studenter- og Preliminærkursus.

Udvalget skal iøvrigt bemærke følgende:

Selvom Driftsudgifterne deles som foran foreslaaet, linder man det ønskeligt, at hele det heromhandlede Skolevæsen samles til een fælles Institution med Navnet: „Færøernes Seminarium, Gymnasium og Kostskole“, og at Skoledirektionen faar overvejende Indflydelse paa Institutionens Drift, herunder Indstillingsret med Hensyn til Ansættelse af Skolens Lærpersonale. Udvalget mener, at en særlig Skolekommission kan undværes, naar blot Thorshavn Byraad bliver repræsenteret i Skoledirektionen ved Behandlingen af Sager om den heromhandlede Institution.

Udvalget lægger afgørende Vægt paa, at der til Skoleinstitutionen knyttes et Preliminærkursus, idet de særlige Forhold paa Færøerne ofte gør det ønskeligt, at Personer over den almindelige Skolealder faar Adgang til en Undervisning, der muliggør f. Eks. Videreuddannelse paa Seminariet, og Udvalget anser det for muligt at etablere et saadant Kursus i Tilknytning til Skolen uden væsentlige aarlige Udgifter, naar der kun arbejdes med kun eet Hold ad Gangen og Skolens almindelige Lærkræfter anvendes paa Kursuset.

Endelig bemærkes, at Udvalget vilde anse det for ønskeligt, om Skolefondens Midler af Skoledirektionen kunde anvendes til Fripladser paa Kostskolen til Aflastning af Lagtingets Udgifter hertil.

I Henhold til foranstaaende anbefaler Udvalget Lagtinget at tiltræde

Ministeriets Forslag med følgende Ændringer:

§ 1, Stk. 1 affattes saaledes: „Ved nærværende Lov oprettes Institutionen „Færøernes Seminarium, Gymnasium og Kostskole“ i Thorshavn. Seminariet og Gymnasiet har fælles Leder og fælles Lærkræfter.“

§ 1, Stk. 2 affattes saaledes: „Udgifterne ved Driften af Seminariet og Gymnasiet afholdes af Statskassen med Tilskud fra Thorshavn Kommune, jfr. § 4, medens Udgifterne ved Driften af Kostskolen afholdes af Amtsfonden.“

§ 1, Stk. 2 ændres til Stk. 3 og affattes saaledes: „Undervisningen paa Seminariet og i Gymnasieskolen er vederlagsfri. Der ydes fra Statens og Lagtingets Side et Beløb til Understøttelse af ubemidlede Elever. Understøttelserne uddeles af Skoledirektionen.“

§ 1, Stk. 3 udgaar.

§ 2, Stk. 1: Ordene „ved Normeringslov“ ændres til „af Undervisningsministeriet eller Indstilling fra Skoledirektionen“.

§ 2, Stk. 2: Ordene „er Stats tjenestemand, der“ udgaar.

§ 3, Stk. 1: Ordene „Staten uden Vederlag“ ændres til „Institutionen uden Vederlag eller søges afhændet, saaledes at Provenuet forlods anvendes til Dækning af Byggeudgifterne“.

I Slutningen tilføjes: „efter Indstilling fra Skoledirektionen“.

§ 4 affattes saaledes: „Thorshavn Kommune yder til Drift af Seminariet og Gymnasiet et aarligt Tilskud, som indtil videre udgør 12.500 Kr. Tilskudet kan ændres efter Forhandling med Lagtinget og Thorshavn Byraad“.

§ 5. Der tilføjes: „hvis Erklæring skal indhentes, forinden der af

Ministeriet træffes Afgørelse i nogen Institutionen vedrørende Sag. Ved Behandling af Sager vedrørende Institutionen suppleres Skoledirektionen med et af Thorshavn Byraad valgt Medlem."

§ 6, *Stk. 1* affalles saaledes: „Seminariet staar under Bestyrelse af Færø Amts Skoledirektionen, der i alle Forhold er Seminariets øverste stedlige Myndighed, medens Gymnasiet staar under Tilsyn af Undervisningsinspektøren for Gymnasieskolerne."

§ 6, *Stk. 2*: Ordene „Seminariets og" udgaar.

§ 6, *Stk. 4*: Ordene „den faglige Side uvedkommende" udgaar.

§ 6, *Stk. 5* udgaar.

§ 17, *Stk. 5*: 1. Linie affalles saaledes: „Elever, i hvis Hjem Færøsk ikke benyttes som dagligt Talesprog"

§ 21, *Stk. 2*: foran „16" sættes „mindst" og Ordene „almindeligvis fordelt Seminarieelever" udgaar.

Som nyt *Afsnit V* indføjes:

„I Tilknytning til Institutionen drives for Amtsfondens Regning et Præliminærkursus efter nærmere af Lagtinget efter Skoledirektionens Indstilling fastsatte Regler."

Afsnit V ændres til *Afsnit VI*.

§ 24, *Stk. 3*: „Eksameusskolen paa Færøerne" ændres til „Kostskolen".

Thorshavn, den 16. Februar 1940.

Johan Kullsoy. P. M. Dam. M. A. Jacobsen.

Andreas Andreassen. A. Samuelsen.

Eykatingsetan apríl 1940.

ÁR 1940, 8. apríl varð Føroya Løgting sett. Allir limir vóru á Danmark sum ríkisdagsmenn, og Jacob Heinesen, ið var burturstaddur á fiskiveiðu.

Tingið varð samankallað til viðgerðar av málinum: Ósemja millum fiskivinnufeløgini.

Til formann varð valdur Kr. Djurhuus. Hin føroyski fólkaflokkurin setti fram uppskot um at velja Thorstein Petersen til næstformann, og javnaðarflokkurin setti fram uppskot um at velja Danbjørg. Við lutakast varð Danbjørg valdur.

Til tingskrivara varð valdur O. F. Joensen og við lutakast millum Poul Petersen og Jacob Nielsen varð Poul Petersen valdur til annan tingskrivara.

Málið um ósemjuna millum fiskivinnufeløgini kom til 1. viðgerð og varð beint í eina 7-mannanevnd.

9. apríl varð Danmark hersett av týskarum, og tingið tók til viðgerðar:

1. Fyriskipanir, ársakað av kríggsumstøðunum.

Tingið hevði fleiri fundar fyri afturlatnum hurðum.

11. apríl varð vald 7-mannanevnd í málinum (A. Samuelsen, Kr. Djurhuus, P. Petersen, J. Patursson, P. M. Dam, J. H. Danbjørg og S. P. Zachariasen).

Á sama fundi setti S. P. Zachariasen fram soljóðandi

uppskot:

Føroya Fólk!

Í hesum álvarsemu tíðum heitir Føroya Løgting á ein og hvønn her á landi við vón um, at hvør einstakur tekur umstøðurnar sinniliga og sýnir samfelagskenslu og heldur fram hvør í sínum lívsyrki í einum ótroystiligum samarbeiði.

Løgtingið vil gera tað, ið gerast kann, til bjarging fyrri land og fólk, harundir at vissa okkum tør vørur, ið landinum tørvar, og skipa soleiðis fyrri, at okkara fiskiflota kann leggja í hav til vinning fyrri Føroya fólk, og ivaleyst vilja allir Føroyingar hver í sínum lagi styðja tingið í hesum arbeiði.

Uppskotið varð einmælt samtykt við 20—0.

Amtmaðurin hevði 10. apríl sent út soljóðandi

Opraab til Befolkningen paa Færøerne:

Tyske Tropper har Natten til i Gaar overskredet den danske Grænse i Sønderjylland og, efter hvad der er oplyst, besat de militært set vigtigste Punkter i Landet.

Den danske Regering, der stadig udøver Magten i indre Forhold, er under Protest traadt i Forbindelse med den tyske Regerings Repræsentanter og har opfordret Befolkningen i de af de tyske Tropper besatte Dele af Landet til at afholde sig fra enhver Modstand.

Regeringen har lovet at forsøge at sikre Land og Folk mod de af Krigsforholdene følgende Ulykker, og det samme lover Amtet paa Regeringens Vegne at gøre paa Færøerne, der ikke paa nogen Maade er undergivet tysk Myndighed.

De Vanskeligheder, der følger af, at Forbindelsen ved Post, Telegraf og Søfart mellem Færøerne og det øvrige Land i den første Tid maa anses for afbrudt eller i hvert Fald vanskeliggjort, er ikke større, end at de ved Foranstaltninger truffet af Færøernes lovlige Repræsentationer, nemlig Lagtinget og Amtet, kan overvindes, naar blot det daglige Liv paa Færøerne fortsættes med den Ro og den beherskede Optræden og veloverlegte Handlingsmaade, som anstaar sig et saa gammelt, nordisk Kulturfolk som det færøske.

Derfor opfordrer Amtet herved alle og enhver til paa rolig og værdig Vis at imødesee Fremtiden og nøje huske, at hver eneste Borger er medansvarlig for Færøernes Skæbne, der ene og alene afhænger af Folkets Holdning.

15. apríl gav formaðurin frágreiðing um umstøðurnar við Føroya hersetan av bretska hermonnum. Hann læs upp mótmæli tingsins móti hersetanini dagssett 13. apríl og svarið frá bretska konsulinum, dagssett 14. s. m.

Mótmæli tingsins:

Føroya Løgting fekk í gjár boð um, at Ongland sætlar at seta hermenn á land at verja landið.

Hetta hendir uttan áholtan Føroyinga.

Tað er støða tingsins at halda Føroyar uttanfyri bardagan og ósemjuna landanna millum.

Tingið tekur fyrivarn viðvíkjandi sínum rættindum og mótmælir, at annað, um enn vinarlga slinnað, ríki setur hermenn á land her, men troðkandi umstøður valda, at einki býti er at gera.

Føroya Løgting, sum gjøgnum eldir og undir skiftandi viðurskiftum hevur umboðað Føroyar, undir heimild teirra skrivaðu og óskrivaðu lóga, roknað við og ynskir, at einki verður broytt Føroyum viðvíkjandi uttan samráðing við tingið.

Svarið frá bretska konsulinum:

Sir,

I have the honour to acknowledge the receipt of a Note relative to the landing of a force of British Marines on the Faroe Islands, which you were good enough to hand to me yesterday on behalf of the Føroya Løgting.

The statements made by the Ting have received my careful consideration and are being made known to His Majesty's Government. It is anticipated that the measures taken by H. M. forces to ensure the safety and protection of the Faroe Islands will entail a minimum of disturbance to the normal life of the Islands and no modification of their internal administration.

I am to express the hope that the co-operation and goodwill of the Føroya Løgting will be forthcoming to assist the British forces in their task, and have the honour to express to you, Sir, my thanks for the help which you have afforded and my high esteem and consideration.

Týðing.

Ég havi ta æru at játta, at eg havi fingið eitt bræv viðvíkjandi landsetan av einari deild av bretskum herflotamonnum í Føroyum, sum tygum gjørðu so væl at flýggja mær í gjár vegna Føroya Løgting.

Løgtingssamtyktina havi eg gjølla umhugsað, og geri eg hansara hátignar ríkisstjórn kunnuga við hana. Tað er væntandi, at tey stig, sum tikin eru av hansara hátignar herdeildum fyri at vissa Føroyum trygd og vernd, vilja gera sum minnst av óreglusemi í tí dagliga lívinum í oyggjunum og onga broyting viðvíkjandi innanoyggja umboðsstjórn teirra.

Tað er vón mín, at Føroya Løgting vil vísa samarbeiði og góðvilja til at hjálpa teim bretska herdeildunum í arbeiði teirra, og havi eg ta æru at bera fram tøkk mína fyri ta hjálp, sum tygum hava veitt, og hávirðing mína.

Samtykt varð vegna kríggsamstøðurnar at viðka landsnevndina, soleiðis at tingformaðurin treður í nevndina og ein limur av sjálvstýrisflokkinum. Hartil varð valdur Louis Zachariasen.

2. Stýrisskipan.

Forslag til Bestemmelser om midlertidig Styrelsesform paa Færøerne.

(Fremsat i Lagtinget 3. Maj 1940 af Landsnævndens Flortal:
Dam, Samuelson og Zachariasen).

1. Gældende Love, Anordninger og Retsforskrifter forbliver i Kraft i saa vidt Omfang som efter Forholdene muligt.
2. Hvor der i gældende Lovgivning m. v. er tillagt en Minister Beføjelse til administrativ Udfærdigelse af Forskrifter, udøves disse Beføjelser af Amtmanden efter indhentet Erklæring fra Lagtingets Landsnævn.
3. Lovforskrifter, der vedrører Færøernes indre Forhold, *vedtages af Lagtinget* — efter Forslag fra Lagtinget eller Amtet — og stadfæstes og kundgøres af Amtmanden.
4. Lovforskrifter, der vedrører Statskassens Midler, udfærdiges og kundgøres af Amtmanden efter indhentet Erklæring fra Lagtinget eller vedkommende Lagtingsudvalg.
5. Der udfærdiges snarest muligt Forskrifter til praktisk Ændring af de nu gældende Regler om Anke og Kære af Retsafgørelser.

Bemærkninger til Forslaget.

- ad 1:* Med dette Punkt er det Meningen at fastslaa, at gældende Lovgivning skal opretholdes paa ethvert Punkt, hvor ikke de ekstraordinære Forhold gør Forandringer tvingende nødvendige.
- ad 2:* Med dette Punkt fastslaaes det, at den Beføjelse, der i forskellige Tilfælde er tillagt Administrationen til at udføre de nærmere Detailbestemmelser om en Lovs eller Anordnings Gennemførelse, udøves af Amtet. I Lighed med hidtil gældende Praksis foreskrives det, at Landsnævnet skal høre i disse Sager. Udfærdigelse af kongelige Anordninger betragtes som et Lovgivningsomraade.
- ad 3:* Herved er der taget Hensyn til det naturlige Krav om en direkte folkevalgt Repræsentations Medvirken i den lovgivende Myndighed. Da Forslag til Ændringer i den gældende Retsorden for Tiden faktisk ikke vil kunne forelægges Rigsdagen, maa Lagtinget paa dette Omraade udøve Rigsdagens Funktioner.
- ad 4:* Herunder falder Lovforskrifter, som enten maa medføre forøgede Udgifter for Statskassen, eller som maatte blive nødvendige for Gennemførelsen af paakrævede Besparelser for Statskassen. Da Midler til Statshusholdningens Opretholdelse paa Færøerne allerede er tilvejebragt ved Laan for den danske Regerings Regning, og da Midler fortsat kan paaregnes tilvejebragt for den danske Regering Regning, er det nødvendigt at forbeholde Amtmanden som Repræsentant for Regeringen større Indflydelse paa dette Omraade end paa det under 3 omhandlede Omraade. Det er fastholdt, at ingen Foranstaltning

træffes, forinden Erklæring fra Lagtinget eller vedkommende Lagtingsudvalg er indhentet.

ad 5: Forslag til Ændring i de gældende Bestemmelser om Indbringelse for højere Instans af Afgørelse af Retsforhold, er under Udarbejdelse.

Nevndarálit frá meiritalanum:

Til Betænkning har undertegnede Udvalg faaet overgivet:

- 1) Forslag til Bestemmelser om midlertidig Styreform paa Færøerne, fremsat af Dam, A. Samuelson og L. Zachariasen.
2. Uppskot til lögtingssamtýkt frá hinum færoyska fólkalokkinum (radikalt sjálvstýri).

Udvalget har delt sig i et Flertal (Dam, Joensen, Samuelson og S. P. Zachariasen) og et Mindretal (Patursson).

Flertallet tiltræder det førstnævnte Forslag med mindre Ændringer i Punkt 1 og Punkt 3. Ændringen i Punkt 1 er foretaget for at tydeliggøre Meningen med Bestemmelsen, og i Punkt 3 udgaar Ordene „indre Forhold“ i første Linje, idet de er overflødige, og i Ordet „Færøernes“ i samme Linje udgaar det sidste Bogstav.

Flertallet kan ikke tiltræde det af Fólkalokkurin (radikalt sjálvstýri) fremsatte Forslag til Lagtings Beslutning.

Mindretallet (J. Patursson) fremsætter særlig Betænkning og Forslag.

Forslag

fra Flertallet (Dam, Joensen, S. P. Zachariasen og A. Samuelson):

Det af Flertallet af Landsnevndin (Dam, Sgmuelson og Zachariasen) forelagde Forslag til Bestemmelser om midlertidig Styreform paa Færøerne indstilles til Vedtagelse med følgende Ændringer:

I Punkt 1 sættes foran „Gældende“: „De ved nærværende Bestemmelser Ikrafttræden.“

I Punkt 3 udgaar Ordene „indre Forhold“ i første Linje, og i Ordet „Færøernes“ i samme Linje udgaar det sidste Bogstav.

Uppskot til lögtingssamtýkt

(frá hinum færoyska fólkalokkinum, radikalt sjálvstýri).

Føroya lögting ger kunnugt:

Danska ríkisstjórnin er nú ikki før fyrí at røkja fullveldi (suveranitet) Føroya.

Fullveldi Føroya er tí nú fallið aftur til Føroya fólk, sum má taka avgerð um stjórnarskipan Føroya lands í framtíðini, tað er, at Føroya aldar gamla lögting nú verður at endurreisa av Føroya fólk.

Tað sitandi lögting, ið er einasta umboð Føroya fólks, er tjóðting (nationalforsamling) Føroya í lätuni, og tað hevur í hondum fullveldi Føroya.

Sum tjóðting hevur tingið samtykt at seta bráfengis landsstjórn og at alt lóggávuvaldið er hjá tinginum.

Tingið ger kunnugt, at lógir og allar almennar reglungerðir, sum hava verið í gildi higartil, framvegis verða í gildi við teim broytingum, sum eru ársakaðar av umstøðunum, til broytingar verða kunngjærdar.

Tingið tekur upp tingingar við bretsku ríkisstjórnina til tryggjan av Føroya almennu viðurskiftum.

Meðan taun bráfengis landsstjórnin saman við tinginum ger øll tørvandi tiltøk ársakaði av kríggsviðurskiftunum og fyrirreikar tær tingingar, sum krevjast fyri Føroya fiskirættindum v. m. millum annað í Íslandi, hevur tingið at gera uppskot til stjórnarskrá til at fyrileggja Føroya fólki til samtyktar.

Føroya flagg er landsins flagg.

Broytingaruppskot frá J. Patursson:

Broytingaruppskot

til

„Forslag til Bestemmelser om midlertidig Styrelsesform for Færøerne.“

Verða deildirnar 2, 3 og 4 broyttar ella óbroyttar samtyktar, samtykkir lögtingið soljóðandi broytingaruppskot:

- 1) Áðrenn deildirnar 2, 3 og 4 í „Forslag til Bestemmelser om midlertidig Styrelsesform for Færøerne“ fáa lóggildi, verða tær at bera upp fyri veljarunum til fólkaatkvøðu.

Atkvøðisfjöldin ræður úrslitinum.

- 2) Lögtingið tekur endiliga avgerð í fiskiskaps ósemjuni, sum dómsnevnd.

7. mel fall uppskotið til lögtingssamtykt frá fólkaflakkinum við 6—0. Uppskot meirilutans í nevndaráli samtykt við 14—0. Pkt. 1—5 í uppskotinum til stýrisskipan, hvørt fyrir seg, 1 og 3, so broytt samtykt við 14—0. Uppskotið í síni heild so broytt samtykt 14—6. (Nei atkvøddu: J. Patursson, R. Rasmussen, Poul Petersen, Anth. Sørensen, Th. Petersen og Samuel Ellef-sen, og burtur vóru Poul Niclasen, J. Heinesen, Johan Poulsen og Kr. Djurhuus).

Broytingaruppskotið frá J. Patursson fall við 6—0.

3. Reglur um ymisk processuel og administrativ viðurskiptir.

Fyrilagt uppskot frá amtmanninum:

§ 1.

I Paadömmelsen af borgarlige Sagar ved Færøernes Ret medvirker indtil videre 2 Doms mænd. Disse udtages i hvert enkelt Tilfælde af Sorenskriveren (Dommeren) blandt 8 dertil af Færøernes Lagting for 2 Aar ad Gangen valgte Personer, som skal opfylde Bestemmelserne for at virke som Nævninger. Doms mændenes Stilling er iøvrigt den samme som Soretsmedlemmernes. Doms mænd medvirker ikke ved Afsigelse af Udeblivelsesdomme og ikke i Søsager. Naar Parterne er enige herom, kan Sorenskriveren (Dommeren) undlade at lade Doms mænd medvirke.

I Paadömmelsen af Straffesager bortset fra de Straffesager, Politiratsager, der hører under Soret, medvirker indtil videre 2 Doms mænd efter tilsvarende Regler som i det øvrige Kongerige. Doms mændene ndtages blandt de paa Nævninge-Aarslisten opførte Personer.

Der tillægges Doms mændene Rejsegodtgørelse og Dagpenge efter samme Regler som gældende for Nævninger. Udgifterne hertil afholdes af Statskassen.

§ 2.

I Stedet for Anke af Færøernes Rets Domme træder indtil videre fornyet Foretagelse for samme Ret under Medvirken af 2 Doms mænd, der ikke tidligere har medvirket ved Behandlingen af den paagældende Sag. Om saadan fornyet Foretagelse gælder iøvrigt tilsvarende Regler som om Anke af Domme til Østre Landsret.

Virkningen af allerede iværksat Anke bortfalder, men Retssager, i hvilke Anke har fundet Sted, uden at Ankesagen er afgjort, kan begæres foretaget paany for Færøernes Ret efter Reglerne i § 1, saaledes at Fristen for Begæring af ny Foretagelse regnes fra nærværende Bestemmelser i krafttrædelsesdag.

Adgangen til Anke af Domme i Nævningesager bortfalder indtil videre.

§ 3.

Den Beføjelse, der ved Retsplejelovens § 491, jfr. Lov for Færøerne Nr. 174 af 11. Maj 1935, er tillagt den Ret, til hvilken en Sag er indanket, til at bestemme, at Eksekution kan hindres ved Anke iværksat efter Fuldbyrdelsesfristens Udløb, tillægges indtil videre Sorenskriveren (Dommeren) paa Færøerne, saaledes at der ved Ankens Iværksættelse i denne Forbindelse forstaas Indlevering af Begæring om ny Foretagelse.

I Soretssager tiltrædes Retten af søkyndige efter de almindelige Regler herom.

§ 4.

Adgangen til Kære mod Beslutninger af Sorenskriveren (Dommeren) paa Færøerne ophæves indtil videre.

Virkningen af allerede iværksat Kære bortfalder.

§ 5.

Den Beføjelse, der ved Retsplejelovens § 423, jfr. Lov for Færøerne Nr. 174 af 11. Maj 1935, er tillagt Højesteret til at tillade ny Foretagelse eller Anke af en Sag og til at stille den i Sagen afsagte Doms Virkninger i Bero, kan indtil videre udøves af Færøernes Ret, saaledes at Retten i disse Tilfælde tiltrædes af Meddomsmænd, der ikke tidligere har deltaget i Sagens Paadømmelse. I Særetssager tiltrædes Retten af søkyndige efter de almindelige Regler herom.

De Beføjelser, der ved Lov Nr. 113 af 15. Marts 1939 er tillagt den særlige Klageret, udøves, forsaavidt angaar Genoptagelsen af Straffesager, indtil videre af Færøernes Ret paa samme Maade som i Paragraffens 1ste Stk. angivet.

§ 6.

De Beføjelser, der i Lovgivningen er tillagt Rigsadvokaten, udøves indtil videre af Amtmanden over Færøerne paa Justitsministeriets Vegne.

§ 7.

Lov Nr. 151 af 13. April 1938 om Ændringer i Retsplejelovens § 170 vil, da Lov Nr. 147 af 13. April 1938 om Pressens Brug er traadt i Kraft paa Færøerne, være at anvende i paakommende Tilfælde.

De Berigtigelsesnævnet i Loven om Pressens Brug tillagte Beføjelser udøves indtil videre af Sørenskriveren (Dommeren) paa Færøerne uden Medvirken af Meddomsmænd.

§ 8.

De Overværgeraadet ved Lov af 12. Juni 1922, jfr. Lovbekendtgørelse Nr. 139 af 31. Marts 1926 tillagte Beføjelser, der efter Ikrafttrædelsen i det øvrige Rige af Lov Nr. 181 af 20. Maj 1933 om offentlig Forsorg har været udøvet af Landsnævnet for Børneforsorg, udøves indtil videre af et særligt Nævn, bestaaende af Amtmanden over Færøerne eller en af ham udpeget Person som Formand og iøvrigt af Medlemmerne af Færøernes Lagtings Landsnævn.

§ 9.

De Retsvirkninger, der i Lov Nr. 123 af 15. April 1930 om Aktieselskaber og Lov Nr. 155 af 2. Maj 1934 om Skadesforsikringsvirksomhed m. v. er knyttet til et Selskabs Anmeldelse til eller Optagelse i det i København førte Aktieselskabs-Register, knyttes indtil videre til Selskabets Anmeldelse til eller Optagelse i den af Landfogeden (Politimesteren) paa Færøerne i Henhold til § 6 i Bekendtgørelse Nr. 302 af 14. November 1930 førte Protokol, saaledes at de Overregistrator i Loven paalagte Forretninger indtil videre udføres af Landfogeden (Politimesteren). De Afgifter og Gebyrer, der efter Loven tilkommer Statskassen, indbetales til Færøernes Oppehørselskontor.

§ 10.

Skibsregisteret i Thorshavn træder indtil videre i enhver Henseende i Stedet for Skibsregisteret i København. Afgifter og Gebyrer vedrørende Skibsregistrering indbetales til Færøernes Oppehørselskontor.

De i Lovbekendtgørelse Nr. 103 af 4. Maj 1927 omhandlede Rets-sager anlægges indtil videre ved Færøernes Særet.

De Beføjelser, der i Lovbekendtgørelse Nr. 177 af 15. April 1930 om Tilsyn med Skibe er tillagt Overskibsinspektøren, Ministeriet, Overakls-synet og Højesteret, udøves indtil videre af Landfogeden (Politimesteren), Amtet og Færøernes Særet.

§ 11.

Det i Lovbekendtgørelser Nr. 254 og 255 af 25. Juli 1938 samt i Anordning Nr. 59 af 21. Februar 1930 bestemte Tilsyn med Banker og Sparekasser samt Sygekasser udføres indtil videre af en eller flere af Amtet dertil udpegede Personer.

Udgifterne ved Tilsynet afholdes af Statskassen. Til Dækning af Udgifterne opkræver Færøernes Oppebørselskontor de i fornævnte Lovbekendtgørelser fastsatte Afgifter.

§ 12.

Hvor der efter Lovgivningen er Adgang til at indbringe en administrativ Afgørelse for et Ministerium, træffes Afgørelsen indtil videre af Amtmanden over Færøerne.

§ 13.

De Retsvirkninger, der efter Lovgivningen er knyttet til Offentliggørelse i Statstidende, indtræder indtil videre for Færøernes Vedkommende ved tilsvarende Offentliggørelse i den til Optagelse af retslige og andre offentlige Bekendtgørelser paa Færøerne autoriserede Avis.

§ 14.

Indtil videre sker Kundgørelse af Lovforskrifter, Anordninger, Bekendtgørelser og lign. ved Offentliggørelse i den til Optagelse af retslige og andre offentlige Bekendtgørelser paa Færøerne autoriserede Avis.

Iøvrigt gælder Bestemmelserne i §§ 2 og 3 i Lov Nr. 51 af 1. April 1896.

§ 15.

Foranstaaende Bestemmelser træder straks i Kraft.

Bemærkninger

til

foranstaaende Forslag.

Med Hensyn til Styrelsesformen paa Færøerne under de nuværende Forhold henvises til det af Lagtingets Landsnævn fremsatte Forslag.

Nærværende Forslag, der fremsættes efter stedefundet Samraad med Lagtingets Landsnævn og med Sorenskriveren og Landfogeden, tilsigter at fjerne nogle af de Vanskeligheder, som nu er opstaaet og kan opstaa, saalænge det faktisk er umuligt at følge Lovgivningens almindelige Regler om Anke og Kære af Afgørelser indenfor Retsplejen og Lovgivningens almindelige Regler om visse administrative Afgørelses Indbringelse for højere Instans, om Udøvelse af visse Tilsyn o. lign.

ad §§ 1—5.

Saalænge de nuværende Forhold bestaar, er det faktisk umuligt at følge Lovgivningens almindelige Regler om Indbringelse af Retsafgørelser for de overordnede Domstole, der har deres Sæde i København. Amtet vilde have anset det for ønskeligt, om Forslag til Oprettelse af en særlig Appelinstans for Færøerne kunde være fremsat, men det har ikke været muligt for Amtet at finde nogen Løsning i saa Henseende, idet man ikke har de for-

nødne kvalificerede, naafhængige Jurister til Disposition. Amtet har under disse Omstændigheder foreslaaet den Udvej at supplere den bestaaende af en Enkeltdommer beklædte Ret med 2 Meddomsmænd og at aabne Adgang til fornyet Foretagelse for samme Ret, men med nye Meddomsmænd. Herved menes der tilvejebragt en efter Omstændighederne tilfredsstillende Ordning, der gennem det folkelige Elements Deltagelse i Retsplejen og den lette Adgang til fornyet Foretagelse kan skabe fornøden Tillid til trufne Retsafgørelser.

ad § 6.

Ifølge Retsplejeloven kan Rigsadvokatens Afgørelser altid omgøres af Justitsministeriet, saaledes at han er stillet som enhver anden administrativ Myndighed. Da det under de nuværende Forhold er umuligt at indhente Rigsadvokatens og Justitsministeriets Afgørelse, og da der paa den anden Side bør tilvejebringes Adgang til Prøvelse af Landfogedens Afgørelser som Politimester og Statsadvokaten, er Rigsadvokatens Beføjelser foreslaaet henlagt til Amtet.

ad § 7.

Afgørelsen af, om et periodisk Skrift er forpligtet til at optage en Berigtigelse af Meddelelser, som Skriftet har indeholdt, er ved Presseloven henlagt til et særligt Berigtigelsesnævn, hvis Afgørelser herom ikke kan indbringes for andre Myndigheder. Amtet har anset Oprettelsen af et særligt Nævn for ufornuddet og har foreslaaet de her omhandlede Afgørelser truffet af Sørenskriveren uden Medvirken af Domsnænd.

ad § 8.

Den endelige Beslutning om Børns Fjernelse fra deres Hjem træffes nu af Landsnævnet for Børneforsorg; da dette har Sæde i København, foreslaas dets Funktioner i § 8 tillagt et særligt Nævn for Færøerne.

ad §§ 9—11.

Da Overregistrator for Aktieselskaber og Forsikringsselskaber har Kontor i København, og gældende Love i visse Tilfælde kræver, at Beslutninger angaaende disse Selskaber for at faa Retsvirkning skal anmeldes til eller registreres af Overregistrator, er det nødvendigt at give midlertidige Bestemmelser herom som sket i § 9.

Tilsvarende Bemærkninger gælder Skibsregistret. Derimod synes det i al Fald ikke for Tiden paakrævet at give særlige Bestemmelser om Patent- og Varemærke- (Fællesmærke-) væsenet eller om Forsikringsraadet eller Forsikringsnævnet, medens det allerede nu bør fastsættes udtrykkeligt, at den af Bank- og Sparekasseinspektøren og Sygekassedirektoratet hidtil udøvede Kontrol med visse økonomiske Virksomheder for Færøernes Vedkommende indtil videre overlades en af Amtet dertil udpeget Person.

ad § 12.

At saadanne administrative Afgørelser, som ellers træffes af vedkommende Ministerium, indtil videre træffes af Amtet, stemmer med, at det hidtil altid i Praksis er antaget, at Amtmanden har den almindelige Kompetence i alle Forretningsanliggender, jfr. Kancelliskrivelse af 7. Marts 1829.

Det er en Selvfølge, at Amtet ilgesaavel som andre administrative Myndigheder paa Færøerne ligesom hidtil søger sagkyndig Bistand inden Afgørelsen af ethvert Spørgsmaal indenfor specielle Omraader.

ad §§ 13 og 14.

Medens Lov af 25 Juni 1870 § 3, der ikke gælder for Færøerne, bestemmer, at Loves og Anordningers Offentliggørelse igennem Lovtidende er den bindende Bekendtgørelsesform, findes der ikke i Lov Nr. 51 af 1. April 1896 om Kundgørelse af Love og Anordninger paa Færøerne nogen udtrykkelig Bestemmelse om, hvad der er den paa Færøerne bindende Bekendtgørelsesform. Loven af 1896 foreskriver, at den i den almindelige Lovtidende stedfundne Offentliggørelse skal suppleres med en Bekendtgørelse af de paagældende Loves og Anordningers Titel og Udstedelsesdag i den til Optagelse af offentlige Bekendtgørelser paa Færøerne autoriserede Tidende. Men i Lovens Tilblivelseshistorie ses der ikke at være Holdepunkter for den Opfattelse, at ogsaa de paa Færøerne givne Bestemmelser skal kundgøres i den almindelige Lovtidende, og i Praksis er dette da heller ikke sket. Derimod er de paagældende Bestemmelser vistnok altid blevet kundgjort i den autoriserede Tidende. Alligevel synes det rigtigst at give en udtrykkelig Regel herom som sket i § 14. De vigtigste Tilfælde af Bekendtgørelser i Statstidende er for Tiden de, der følger af nedennævnte Lovbestemmelser:

Lov Nr. 155 af 2. Maj 1934 om Skadesforsikringsvirksomhed m. v. §§ 7, 13 og 54.

Lov Nr. 123 af 15. April 1930 om Aktieselskaber §§ 37, 65, 81 og 83.

Lov Nr. 147 af 13. April 1938 om Pressens Brug § 15.

Anordning Nr. 30 af 14. Januar 1876 om Skifte, Punkt 10.

Lov Nr. 67 af 14. April 1905 om Mortifikation af Servitutter § 5.

Lovbekendtgørelse Nr. 103 af 4. Maj 1927 om Skibsregistrering §§ 18, 19, 26 og 43.

Lov for Færøerne af 8. November 1858 om Proklamata i Boer, jfr. Bekendtgørelse Nr. 82 af 24. Marts 1904.

Lov Nr. 157 af 22. December 1876 om Ankere § 3.

Strandingslov for Færøerne Nr. 49 af 24. Marts 1899 §§ 9 og 13.

Ålit:

Til undertegnede Udvalg er henvist Forslag til midlertidige Bestemmelser for Færøerne om visse processuelle og administrative Forhold. — Udvalget har holdt Møde i Dag. Under dette Møde er der fremsat Anmodning om Gennemførelse af Forslagets §§ 13 og 14 ved en særlig Beslutning, idet Spørgsmålet om Kundgørelse af Lovforskrifter, Anordninger, Bekendtgørelser og lignende maa løses i den allernærmeste Fremtid under Hensyn til, at de i Gaar vedtagne Bestemmelseres Ikrafttræden haster, bl. a. de Bestemmelser, som tilsigter at faa Fiskeriet i Gang. — Udvalget har delt sig i et Flertal (Dam, Iversen, Samnelsen og L. Zacharssen) og et Mindretal (Thorstein Petersen). Mindretallet vil afgive særlig Betænkning. Flertallet fremsætter nedenfor et Forslag til midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Kundgørelser.

Forslag

til

midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Kundgørelser.

§ 1.

De Retsvirkninger, der efter Lovgivningen er knyttet til Offentliggørelse i Statstidende, indtræder indtil videre for Færøernes Vedkommende

ved tilsvarende Offentliggørelse i det til Optagelse af retslige og andre offentlige Bekendtgørelser paa Færøerne autoriserede Blad.

§ 2.

Indtil videre sker Kundgørelse af Lovforskrifter, Anordninger, Bekendtgørelser og lignende ved Offentliggørelse i det til Optagelse af retslige og andre offentlige Bekendtgørelser paa Færøerne autoriserede Blad.

Iøvrigt gælder Bestemmelserne i §§ 2 og 3 i Lov Nr. 51 af 1. April 1898.

§ 3.

Foranstaaende Bestemmelser træder straks i Kraft.

Mindretallet:

Mindretallet (Thorstein Petersen) kan ikke tiltræde Flertallets Forslag om „midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Kundgørelser.“

For det første skal jeg henvise til Lagtingstidende 1937, Side 222 og 225 og til det dengang vedtagne Forslag om Oprettelse af et „Alment lysingartidindi fyri Føroyar.“ Dette Forslag, der blev vedtaget af Lagtinget, er fremsendt til Regeringen, uden at der er kommet henrettende Svar paa Gennemførelsen. Selvfølgelig maa det paaregnes, at der har været Modstand herimod fra det politiske Parti, der hidtil har haft den store Fordel, at dets Blad har haft de offentlige Kundgørelser og derved en Læsekreds langt udover, hvad det kan paaregne som politisk Partiblads, men efter tidligere Udtalelser fra Regeringen maa det antages, at der ikke principielt kunde være noget til Hinder for denne af Lagtinget i 1937 vedtagne Ordning.

Nu stiller det sig saaledes, at der baade mangler en Kundgørelses-Tidende og en Lovtidende, og det vil være et ganske uforsvarligt Skridt at hæfte dette sammen med et politisk Blad. Jeg maa derfor genoptage Forslaget fra 1937, saaledes at Lagtinget vedtager, at dette udsteder en Forordning for Færøerne om Bladets Oprettelse.

Jeg finder iøvrigt Anledning til at bemærke, at det Udvalg, der har haft Sagen til Behandling, blev nedsat i sidste Uge, men først i Dag, Onsdag den 8. Maj Kl. 16⁴² har der været konstituerende Møde. Samtidig havde Formanden for Udvalget et færdigt Forslag om „Bestemmelser“ og ønskede, at Sagen skulde til anden Behandling i Lagtinget en Time senere. Loven kræver Overvejelse og virkelig Realitets Behandling, og jeg kan ikke betegne det for andet end uforsvarligt at udvise et saadant Hastværk i Lovspørgsmaal.

Formanden har indkaldt Ændringsforslag til Kl. 6, og paa den Tid er det umuligt at gennemgaa alle de Love (12 ialt), som citeres i de Motiver, der er forelagt for Lagtinget. Det undrer mig forsaavidt ikke, da det kun er et yderligere Eksempel paa, at den Behandlingsmaade, som fandt Sted i det i Gaar af Lagtinget vedtagne Grundlovsforslag, en Behandling, der udelukkede al Realitetsbehandling og skete imod de for Færøerne hidtil gennem den danske Grundlov fastsatte, for Borgernes Retsbeskyttelse indførte, Bestemmelser.

Dette skal aabenbart være en Vane, men viser, at de Mænd, der udenom det færøske Folk og udenom de danske Grundlovsbestemmelser, indførte en ny Styrelsesform paa Færøerne, saaledes at Ansvaret kom til at ligge hos en Regering, der paa Grund af de sørgelige Omstændigheder, som den ikke har været Herre over, er kommet under tysk Diktatur, absolut ikke

viser sig modne til at tage det parlamentariske Ansvar, som følger med Lovgivnings Myndighed.

Jeg maa protestere mod denne Form for Lagtingsbehandling, samtidig som jeg maa paavise, at naar det hidtil har været muligt at udstede „Love," der kalder sig „Bestemmelser," og kundgøre disse uden nogen Kundgørelseslov, saa maatte der være Tid til nu, da Lagtinget tror, at det er blevet delagtigt i en „Lovgivningsmyndighed," at behandle Sagerne saaledes, at i hvert Fald Skinnet ikke fuldtud er imod, at det virkeligt er noget Arbejde fra Lagtinget.

En Lov kan kun ophæves eller ændres ved Lov, det er en fastslaaet Regel i de Retsreglar, der hidtil har været gældende for vort Samfund, men jeg paapeger, at „Love" for Fremtiden skal gaa under Navnet „Bestemmelser," hvilket ikke alene er ulogisk, men direkte stridende mod den „Grundlov," som Lagtinget i Gaar vedtog, en Grundlov, der ogsaa kalder sig „Bestemmelser," men samtidig nævner, at Regenten („Amtmanden") skal have Myndighed til at udstede og kundgøre „Love." Ilverlodes Befolkningen vil modtage Retsforhold, der er saa usikre, og ganske uden noget Ansvarsforhold, som Befolkningen kan gøre gældende, ja det vil Tiden vise, men jeg paapeger, at Forslaget i Dag er stridende mod Bestemmelserne i Gaar, naar disse forudsætter Udgivelsen af „Love."

Angående Motiverne til Forslaget har jeg bemærket, at der ikke fra Flertallet er lavnet mig Tid til at gennemgaa disse. Jeg tager derfor ethvert Forbehold om, at jeg ikke kan anerkende, at disse Motiver kan faa nogen Indflydelse paa Lovens Fortolkning. Samtidig maa jeg bemærke, at jeg ikke kan anerkende, at hele den Ordning, der er etableret ved „Styrelsesformen" af 7. Maj 1940, er lovlig, saaledes at Borgerne har nogen Pligt til at følge Bestemmelserne paa andre Punkter end der, hvor det passer dem, og det er jo et daarligt Grundlag for et ordnet demokratisk Samfund.

Naar der henvises til Lov Nr. 155 af 2. Maj 1934 om Skadeforsikringsvirksomhed m. v. § 7, saa undrer det mig, hvorfor denne specifikke Bestemmelse er fundet frem af Udkastets Fædre. Bestemmelsen er meget sjældent anvendt, og saafremt den nu skal finde Anvendelse, saa maa det blive ved, at Loven faar tilbagevirkende Kraft til 9. April 1940. Der er mange andre Steder i Lovgivningen, hvor Offentliggørelse i Statstidende nævnes og anvendes mere end denne særlige Bestemmelse. Er det Meningen at bryde det Arbejde ned, som er gjort i den forløbne Maaned? Ja, derom taler Motivorne ikke, men at der ligger en skjult Mening bag Fremdragelsen af denne specielle Bestemmelse, derom kan der vistnok ikke være Tvivl.

Jeg tillader mig at stille følgende

Forslag:

1. Lagtinget vedtager og kundgør gennem dets Formand for Befolkningen Oprettelse af et „Alment lysingartidindi fyri Føroyar."
2. Vedtagelsen i Lagtingssamlingen 1937 (Side 225) lægges til Grund for dette Blads Organisation, og de nærmere Regler udarbejdes af Lagtingets Landsnøyd.
3. Indtil et Blad er organiseret, skal offentlige Kundgørelser ske i det hidtil autoriserede Blad „Dimmalætting," og der vil snarest være at forelægge Lovforslag om Kundgørelsestidende og Lovtidende.

²/₅ falt uppskot minullutans 6—0. Uppskot meirilutans samtykt við 15—0.

Ålft:

Udvalget har behandlet Lovforslaget og uuder Forhandlingerne om dette har man haft Samraad med Amtmanden og Sorenskriveren.

Udvalget har delt sig i et Flertal og et Mindretal.

Udvalgets Flertal (Dam, Samuelson og Zachariasen) indstiller Forslaget til Vedtagelse med de Aendringer, som fremgaar af nedenstaaende Aendningsforslag.

Mindretallet (Thorstein Petersen) maa udtale, at det er nødvendigt, at der tilvejebringes Regler, der kan muliggøre Retsmaskineriets Fortsættelse, og maa beklage, at dette kun er muligt paa det Grundlag, der er skabt ved Flertallets „Grundlov“ af 7. Maj 1940, da dette Grundlag efter min Mening er utilstrækkeligt, idet Ansvarsspørgsmålet ikke har fundet en Løsning.

Under de forhaandenværende Omstændigheder kan det fremsatte Forslag tiltrædes med nedenstaaende Aendningsforslag.

Begge Parter forbeholder sig nærmere at redegøre for deres Stilling under Forhandlingerne i Salen. —

Aendningsforslag til

Forslag til midlertidige Bestemmelser for Færøerne om visse processuelle og administrative Forhold.

(Fra Flertallet).

1) § 1 affattes saaledes:

„I Paadømmelsen af borgerlige Sager ved Færøernes Ret medvirker indtil videre 2 Domsmande. Disse udtages i hvert enkelt Tilfælde af Sorenskriveren (Dommeren) blandt de dertil af Færøernes Lagting valgte Personer.

Domsmandenes Stilling er den samme som Soretsmedlemmernes. Domsmande medvirker ikke ved Afsigelse af Udehlivelsesdomme og ikke i Søsager. Naar Parterne er enige herom, kan Sorenskriveren (Dommeren) undlade at lade Domsmande medvirke.

Lagtinget vælger 16 Domsmande, hvoraf 4 skal have Bopæl paa Suderø. Valget sker for 4 Aar, saaledes at Halvdelen afgaar hvert 2. Aar, første Gang efter Lodtrækning. De paagældende skal opfylde Betingelserne for at virke som Nævninger.

Der tilkommer Domsmandene Rejsagodtgørelse og Dagpenge efter samme Regler som gældende for Nævninger. Udgifterne hertil afholdes af Statskassen.“

2) Som ny § 2 indføres: „I Paadømmelsen af Straffesager — bortset fra Nævningesager, Politisager og Sager, der henhører under Soreten — medvirker indtil videre 2 Domsmande efter tilsvarende Regler som i det øvrige Kongerige.

Domsmandene udtages blandt de paa en Domsmandsliste opførte Personer. Denne Liste tilvejebringes ved Foranstaltning af Aarslisteudvalget paa den Maade, at der ved Lodtrækning foretages en Omnumrering af de paa Nævningesarslisten opførte Personer.

Anklagemyndigheden og Tiltalte eller dennes Forsvarer kan i hver Sag uden Begrundelse udskyde 2 Domsmande. Om Rejsagodtgørelse og Dagpenge til Domsmandene gælder Reglerne i § 1.“

- 3) Paragrafbetegnelserne 2—12 ændres til 3—13.
- 4) I den nye § 3, 1. Stk., ændres „2 Domsmand“ til „4 Domsmand“, og efter Ordet „Korotagelse“ i sidste Punktum indføjes „der finder Sted paa Hovedtingstedet“. I Paragraffens 2. Stk. ændres „§ 1“ til „§ 3“.
- 5) I den nye § 4 slettes sidste Stk.: „I Særetssager.....herom“.
- 6) I den nye § 6, 1. Stk., indføjes Tallet „4“ foran Ordet „Meddomsmænd“.
- 7) I den nye § 9 ændres Ordene: „Amtmanden over Færøerne eller en af ham udpeget Person“ til „en af Amtmanden over Færøerne udpeget Person“.
- 8) Til den nye § 11, Stk. 3, føjes Ordene: „saaledes at Sørensen udøver saavel Overskibssynets som Højesterets Beføjelser.“
- 9) §§ 13 og 14 udgaar.
- 10) „§ 15“ ændres til „§ 14“.

Ændringsforslag

i

Lagtingssag Nr. 5/1940 (Reglur um ymisk processuel og administrativ viðurskipti).

(Fra Mindretallet Thorstein Petersen).

- 1) Paragrafbetegnelserne 2—6 ændres til 3—7.
- 2) Til den nye § 2, 1. Stk. føjes som nyt Punktum: „I Nævningesager deltager Nævningene ogsaa i Strafudmålingen efter samme Regler som anført i Retsplejelovens § 906 a, saaledes som denne Paragraf er formuleret i Lov Nr. 112 af 7. April 1936.“
- 3) Til den nye § 3, 3. Stk. stilles Forslag om at Bestemmelsen formuleres saaledes: „Adgang til Anke af Domme i Nævningesager opretholdes efter samme Regler som hidtil, saaledes at Anken sker til en Domsmandsret efter Reglerne i § 3, 1. Stk.“
- 4) I den nye § 7 forandres Ordene „Amtmanden over Færøerne paa Justitsministeriets Vegne“ til „Landfogden (Politimesteren) paa Færøerne.“
- 5) Forslagets § 7 udgaar.
- 6) Forslagets § 11, 1. Stk. ændres til:
„Det i Anordning Nr. 59 af 21. Februar 1930 bestemte Tilsyn med Sygekasser udøves indtil videre af en af Lagtinget udpeget Person.“
- 7) Forslagets § 12 ændres saaledes:
„Hvor der efter Lovgivningen er Adgang til at indbringe en administrativ Afgørelse for et Ministerium, træffes Afgørelse indtil videre af en Forvaltningsdomstol sammensat efter Reglerne i § 1.“

^{16/4} varð samtykt meirihlutans uppskot og minnihlutans uppskot pkt. 2, meðan uppskot minnihlutans pkt. 1 og 3 til 7 dattu burtur.

Uppskot amtmanusins so broytt varð samtykt við 16, 5 (Poul Petersen, J. Patursson, A. Sørensen, Th. Petersen, S. Ellefsen) atkvøddu ikki og 4 (S. P. Zachariassen, Jacob Hellesen, Edv. Juensen, Kr. Djurhuus) vóru burtur.

4. Lóg um peningaviðurskifti Føroya.

Uppskot antmannsins:

Forslag

til

midlertidige Bestemmelser vedrørende Færøernes Pengevæsen.
(Forelagt Færøernes Lagting af Amtmanden den 31/5. 1940).

§ 1.

Enhver Indførsel til og Udførsel fra Færøerne af danske Pengesedler og af dansk Skillemønt er forbudt.

§ 2.

Alle for Tiden paa Færøerne værende danske Pengesedler skal ved Amtets Foranstaltning forsynes med følgende Afstempling:

Kun gyldig paa Færøerne
Færø Amt, Juni 1940
Underskrift.

Banker og Sparekasser paa Færøerne ombytter i Tiden til og med 30. Juni 1940 uafstemplede danske Pengesedler med tilsvarende afstemplede Pengesedler.

§ 3.

Fra og med 1. Juli 1940 er uafstemplede danske Pengesedler ikke gyldigt Betalingsmiddel paa Færøerne.

§ 4.

Den, der foretager eller forsøger at foretage nogen Handling i Strid med foranstaaende Bestemmelser, straffes - forsaavidt ikke højere Straf er forskyldt ifølge Lovgivningen -- med Statskassen tilfaldende Bøder, ikke under 300 Kr., eller med Hæfte.

Bemærkninger.

Fra det herværende britiske Konsulat har Amtet modtaget Meddelelse om, at de i London stedfindende Forhandlinger om Færøernes finansielle Forhold ikke kan ventes afsluttet, forinden der her paa Færøerne er gennemført betryggende Foranstaltninger mod Indførsel af danske Pengesedler og dermed mod Forøgelse af den til Færøernes legitime Behov cirkulerende Seddelmængde.

I Henhold til Konsulatets Meddelelse har Amtet udarbejdet foranstaaende Udkast.

Udkastet har af Amtet været forelagt Føroya Banki, Sjóvinnubankin, Færø Amts Sparekasse, Norðoya Sparikassi og Færøernes Købmandsforening.

Føroya Banki og Føroya Amtis Sparekasse har tiltraadt Forslaget. Sjóvinnubankin har tiltraadt Bestemmelserne om Forbud mod Ind- og Udførsel og har erklæret sig enig i, at en Afstempling af det cirkulørende Sæddelmateriale er nødvendig. Banken har videre udtalt, at der efter dens Mening burde indrættes en Bestemmelse om, at de afstemplede Sedler og de nye Sedler, som eventuelt maatte blive trykt til Erstatning af dette Materiale, er det eneste lovlige Betalingsmiddel paa Færøerne, saafremt man ikke samtidig anerkender engelsk Mønt og Sæddel som lovligt Betalingsmiddel i Lighed med, hvad der er sket i Norge.

Fra Norðoya Sparikassi og Færøernes Købmændsforening foreligger endnu ikke Svar paa Amtets Henvendelse.

Til Sjóvinnubankins Bemærkninger skal Amtet oplyse, at nye positive Bestemmelser om, hvad der er lovligt Betalingsmiddel paa Færøerne, er anset uforholdne, da den i saa Henseende gældende almindelige Lovgivning forbliver i Kraft.

Begyndingsrapport fra A. Samnelsen, L. Zachariassen, P. M. Dam og J. H. Danbjørg:

Som § 5 foreslås:

Foranstaaende Bestemmelser træder i Kraft straks.

Uppskot frá Færøernes Købmændsforening:

Forslag

til

midlertidige Love vedrørende Pengesættet paa Færøerne.

§ 1.

Enhver Indførsel til Færøerne af danske Pengesedler og dansk Skillemønt er forbudt.

§ 2.

Alle for Tiden paa Færøerne værende danske Pengesedler og Et- og Tokronestykker skal ved Lagtingets og Amtets Foranstaltning ombyttes med nye Pengesedler.

§ 3.

De nye Sedler og Sterling ligestilles som eneste Betalingsmiddel paa Færøerne.

§ 4.

Udførsel af Penge fra Færøerne er forbudt med Undtagelse af Udførsel til England.

§ 5.

Færøske Banker og Sparekasser skal den 15. Juli med de nye Pengesedler ombytte de paa Færøerne værende danske Pengesedler samt Et- og Tokronestykker.

§ 6.

Den, der foretager nogen Handel i Strid med foranstaaende Lov, straffes med Bøde eller med Hæfte.

Bemærkninger.

Købmandsforeningen, der har faaet Forslag til midlertidige Bestemmelser vedrørende Pengevæsenet paa Færøerne til Udtalelse, skal herved høfligst bemærke, at Forslaget ikke har kunnet forelægges et samlet Foreningsmøde, men er blevet gennemgaaet og drøftet af en Del Medlemmer, der udtaler, at det vil være mere praktisk, om de nuværende danske Pengesedler var ombyttet med nye Sedler i Stedet for Afstempling af de gamle, ligeledes maa Foreningen paapege Nødvendigheden af, at der bliver sat Et- og Tokronesedler i Cirkulation, da den nuværende Beholdning af Et- og Tokronestykker er for lille.

Til Ombytning af den forøgede Mængde Sedler til Et- og Tokronesedler foreslaas, at der foruden Ombytning af de nuværende Et- og Tokronestykker, anvendes en tilsvarende Mængde 500-Kronesedler, som menes at kunne undværes i den daglige Handel.

Paa Grund af at Banker og Sparekasser og en Del Forretninger optager Maanedsbalance, vil vi foreslaa, at de nye Pengesedler kommer i Brug midt i en Maaned, og det tidligste Tidspunkt kan efter vor Mening være den 15. Juli. Vi vil ikke undlade at gøre opmærksom paa, at de fleste Fiskere nu er borte, og vi anser det for sandsynligt, at en Del af dem har med sig enkelte Pengesedler, og eventuelt gemmer nogle hjemme, som ikke kan komme til Ombytning før et senere Tidspunkt. Vi vil derfor foreslaa, at der tilvejebringes en Ordning, som sikrer Fiskerne tilstrækkelig Tid til Ombytning. Vi mener, at Sterling maa under de nuværende Forhold være ligestillede med de nye Pengesedler, og derfor være lovligt Betalingsmiddel paa Færøerne. Vi mener derfor, at der saa længe Krigen varer, ikke skal være Udførselsforbud af Penge fra Færøerne til England.

Undertegnede Medlemmer af Købmandsforeningen tillader sig i Anledning af ovenstaaende at fremsætte ovenstaaende Forslag til midlertidig Lov for Pengevæsenet paa Færøerne.

²¹/₅ fali uppskotið frá keypmannafelagnum við 7—0.

Broytingaruppskotið samtykt við 14—0 og uppskot amtmannsins so broytt við 14—0.

5. Kríggstrygging av húsum

var til viðgørðar, men viðgerðin varð ikki gjørd liðug.

6. Føroya landstrygging.

Uppskot frá A. Samuelsen, P. M. Dam og L. Zachariassen:

Forslag

til

midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Forsikringsvirksomhed.

§ 1.

Der oprettes pr. 15. Maj 1940 et gensidigt Forsikringsforbund for Færøerne med det Formaal, saalænge de nuværende af Krigsforholdene følgende normale Tilstande vedvarer, at samle mest muligt af Forsikringsvirksomheden paa Færøerne bortset fra Livsforsikring. Forbundets Navn er „Færøernes gensidige Forsikringsforbund“.

§ 2.

Følgende for Tiden paa Færøerne virkende gensidige Forsikringselskaber indgaar som Underafdelinger i det i § 1 nævnte Forbund med Forpligtelse til efter Hovedbestyrelsens nærmere Bestemmelse delvis at genforsikre de af dem overtagne Risici hos hverandre i det Omfang, hvori dette anses for hensigtsmæssigt til Opnaaelse af en forsvarlig Risikofordeling:

1. Færøernes gensidige Forsikringsforening for Skibe,
2. Suderø gensidige Fiskeriforsikring,
3. Krigsforsikringen for Fiskefartøjer paa Færøerne,
4. Færøernes gensidige Brandforsikring (Føroya brannutrygging),
5. Den gensidige Brandforsikring for Skolebygninger paa Færøerne,
6. Færøernes Ulykkesforsikring (Føroya vanlukkutrygging).

Andre bestaaende Selskaber og bestaaende Agenturer for Selskaber kan bevare deres hidtidige Forsikringsportefølje, men ikke nytegne Forsikringer. Saadanne Selskaber og Agenturer kan efter Hovedbestyrelsens Bestemmelse optages som Medlem af Forsikringsforbundet paa de i hvert enkelt Tilfælde fastsatte Vilkaar.

§ 3.

Det i §§ 1—2 nævnte gensidige Forsikringsforbund er fra 15. Maj 1940 eneberettiget til at tegne andre nye Forsikringer af færøsk Ejendom eller Interesse end Livsforsikringer og opretter i fornøden Omfang særlige Underafdelinger for saadanne Arter af Forsikringer, som ikke tegnes af de ovennævnte gensidige Selskaber. Al Forsikringsvirksomhed skal dog udøves paa Grundlag af Gensidighed mellem de enkelte Forsikringstagere.

Uanset Forbundets Eneret kan Bestyrelsen tillade, at enkelte Arter af Forsikring eller enkelte særlige Forsikringer fortsat tegnes udenfor Forbundet.

§ 4.

For Forbundets Virksomhed gælder Bestemmelserne i Lov Nr. 155 af 2. Maj 1934 om Skadesforsikringsvirksomhed m. v. med de Ændringer, der følger af de for de enkelte Underafdelinger gældende særlige Bestemmelser.

De nærmere Regler om Forsikringsforbundets og Underafdelingernes

Virksomhed og Organisation fastsettes ved Vedtægter, der vedtages af Lagtinget og stadfæstes af Amtmanden.

For Forbundets Virksomhed gælder endvidere Bestemmelserne i Lov Nr. 129 af 16. April 1930 om Forsikringsaftaler, undtagen forsaavidt angaar Selskabets Genforsikringsvirksomhed og tvungen Medlemsskab samt Krigsforsikring.

§ 5.

Forsikringsforbundets Virksomhed ledes af et Repræsentantskab og en Bestyrelse.

Repræsentantskabet bestaar af et af hver Underafdeling valgt Medlem.

Bestyrelsen bestaar af 3 Personer, der vælges henholdsvis af Repræsentantskabet, Lagtinget og Amtmanden.

Det offentlige Tilsyn med Forbundet føres af to henholdsvis af Amtmanden og af Lagtinget dertil udpegede Personer. Udgifterne ved Tilsynet afholdes af Forbundet.

§ 6.

Bygninger, der er eller paa noget Tidspunkt efter disse Bestemmelser Ikrafttræden har været forsikret i Færoernes gensidige Brandforsikring, er krigsforsikret efter Reglerne i Lov Nr. 473 af 22. December 1939 om Krigsforsikring af Bygninger, saaledes at det i denne Lov omhandlede Forvaltningsnævns Forretninger udføres af Bestyrelsen for Færoernes gensidige Brandforsikring.

§ 7.

Efter Krigsforholdenes Ophør vil det ved Lov være at bestemme, i hvilket Omfang Forbundet skal fortsætte sin Virksomhed, eventuelt paa hvilken Maade denne skal afvikles.

§ 8.

Disse Bestemmelser træder i Kraft den 15. Maj 1940.

Bemærkninger.

En stor Del af Forsikringsvirksomhederne paa Færoerne har været udøvet af Selskaber, hjemmehørende i den øvrige Del af Kongeriget.

Under de nuværende unormale Forhold er disse afskaaret fra deres Virksomhed, og der er kommet et betydeligt Usikkerhedsmoment ind i Forsikringsforholdene.

For at skabe Grundlag for den bedst mulige Ordning under de foreliggende Forhold, fremsættes ovenstaaende Forslag, der tilsigter, at Forsikringen kan ordnes paa et godt Grundlag og billigst muligt, og saaledes at Pengene bliver i Landet.

Forslaget gaar ud paa en Sammenslutning af de bestaaende gensidige Forsikringsforeninger paa Færoerne.

Paa Grund af særlige Forhold maa Livsforsikring holdes udenfor.

Andre bestaaende Selskaber og bestaaende Agenturer kan efter Forslaget bevare deres hidtidige Forsikringer, men de maa ikke nytægne, og saadanne Selskaber og Agenturer kan optages som Medlemmer af det færøske Forsikringsforbund.

For at sikre det nye Færoernes gensidige Forsikringsforbund har man foreslaaet, at dette bliver eneberettiget til at tegne nye Forsikringer.

Álit frá meirilutanum:

Forslaget til midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Forsikringsvirksomhed har været til Behandling i Udvalget.

Man har delt sig i et Flertal (Samuelsen, Iversen, Zachariasen og Dam) og et Mindretal (Thorstein Petersen).

Flertallet indstiller Forslaget til Vedtagelse med nedenfor stillede af Amtmanden tiltraadte Lendrigsforslag.

Mindretallet afgiver Særbetænkning.

Flertallet forbeholder sig især at motivere sin Stilling i Salen.

Fra Flertallet (Samuelsen, Zachariasen og Dam):

Lendrigsforslag

til

Forslag

til

midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Forsikringsvirksomhed.

Ad § 1:

I Stedet for „15. Maj“ sættes: „1. Juli“ og i Stedet for „Færøernes gensidige Forsikringsforbund“ sættes „Tryggingarsambandið Føroyar (Forsikringsforbundet Føroyar)“.

Ad § 2:

Paragraffen affattes saaledes:

„Følgende for Tiden paa Færøerne virkende gensidige Forsikringselskaber indgaar som Underafdelinger i det i § 1 nævnte Forbund:

1. Krigsforsikringen for Fiskerifartøjer paa Færøerne.
2. Færøernes Gensidige Brandforsikring (Føroya Brandtrygging), og Den Gensidige Brandforsikring for Skolebygninger paa Færøerne, som en fælles Underafdeling.
3. Færøernes Ulykkesforsikring (Føroya Vanlukkutrygging).

Andre bestaaende Selskaber end de foran nævnte og bestaaende Agenturer for Selskaber kan med nedennævnte Begrænsning bevare deres hidtidige Forsikringsportfølje, men ikke nytegne Forsikringer.

De bestaaende gensidige Selskaber kan efter Hovedbestyrelsens nærmere Bestemmelse optages som Afdelinger i et Forsikringsforbund paa de i hvert enkelt Tilfælde fastsatte Vilkaar. Bestaaende ikke-gensidige Selskaber og bestaaende Agenturer kan efter Hovedbestyrelsens Bestemmelse tilsluttes Forsikringsforbundet paa de i hvert enkelt Tilfælde fastsatte Vilkaar.

Der oprettes straks indenfor Forbundet en Underafdeling for Sø- og Transportforsikring, hvilken Afdeling faar Enderet til at tegne al Sø- og Transportforsikring, som ikke efter de hidtil gældende Regler har kunnet dækkes i Færøernes Gensidige Forsikringsforening for Skibe eller Suderø Gensidige Fiskeriforsikring.

Som en ny § 3 sættes:

De af Forbundet overtagne Risici genforsikres i fornødent Omfang. Genforsikring, som ikke kan dækkes paa Færøerne, skal søges dækket i britiske Selskaber.

Ad § 3:

§ 3 bliver til § 4.

I Stedet for „15. Maj 1940“ sættes: „1. Juli 1940“, og Ordene „tegnes af de ovennævnte gensidige Selskaber“ ændres til „omfattes af en af de i § 1 nævnte Underafdelinger“. Endelig udgaar Ordet „dog“.

Ad § 4:

§ 4 bliver til § 5.

Ad § 5:

§ 5 bliver til § 6.

Ad § 6:

§ 6 bliver til § 7.

Ad § 7:

§ 7 bliver til § 9, og som ny § 8 sættes:

Der kan ved Lov paalægges Forbundet en Amts-kommunen tilfældende Afgift for den Forbundet meddelte Eneret.

Álit fra meirilutanum:

Tann 9. apríl bleiv Danmark hersett av týskinum, og ein stórir partur av tryggingum bleiv tí so óvissur, at neyðugt var, at nakað mátti fyrirvíkast í hesum máli.

Løgtingið tók málið til viðgerðar, og nevndin hevur havt samráðingar við fólk frá tryggingarfeløgum og umboðsmenn fyrí donsk tryggingarfeløg. Undir hesum samráðingum er upplýst, at tann óvissa, sum var 9. apríl, nú er greidd við sáttmálar, sum eru komnir í lag við bretsk tryggingarfeløg. Allir spurningar um brunatrygging og flestir um skípa- og vørutrygging eru soleiðis nú loystir.

Elfur er ein týðningarmikil spurningur um kríggstrygging, og her má haldast, at tað almenna átti at tíkið lut í arbeiðinum. Felagið „Krigsforsikringen for Fiskefartøjer paa Færøerne“ var bert eitt undirfelag undir tí donsku kríggstryggingini, og stýrið situr í København. Her átti at verði gjørdar nýggjar reglur eins og spurningurin um á tryggan hátt at víska endurgjald fyrí kríggsvanlukku-trygging og kríggsskaða á hús, átti at verði loystur.

Meirilutin hevur ikki viljað verið við í arbeiðinum fyrí at finna veg til á hóskandi hátt at fyrirvíka hetta arbeiði, men hevur í staðin sett uppskot um tryggingarvídurskipti, sum ásetur monopol fyrí allari trygging her á landi.

Eg má okkara flokks vegna ganga móti tí uppskoti, sum meirilutin hevur framsett og skal koma við hesum viðmerkingum:

Í brævi dagsett 20. december 1937 hevur tað danska Justitsministerið sagt frá, at tað kann ikki ganga við til at gova einarætt fyrí brunatrygging til „Føroya brunatrygging“. Løgtingið tók somu støðu og fetti við 9 atkvøðum móti 0 uppskot um einarætt. At taka spurningin upp nú undir teimum serstøku vídurskiptum, Føroya land er í, kann ikki vera landinum til báta.

Tað er einki upplýst frá meirilutanum um, hvat tað fliggjarliga grundarlagið er fyrí tí nýggju tryggingini, og av teimum upplýsingum, sum eru komnir fram í nevndini og á fundi við tryggingarmenn, kann tað bert sigast,

at ein einkarrættartrygging vil fáa ógviliga lítlan týðning, tí nærum allt má reassurorast.

Teir spurningar, sum veruliga í dag treingja til eina avgerð eru ikki loystir við tí uppskoti, sum fylgiggur frá nevndarinnar meiriluta.

Uttan at koma nærri inn uppá uppskotið í síni heild skal eg nevna, at tann nýggja grein 8, sum gevur Løgtinginum heimild til at leggja avgift á felagið eftir Løgtingsins besta tykki, ikki lovar nakað gott fyri tankan um premiurnar niður. Stýrislagið við at lögtingið velur alt „Repræsentantskabet“ og $\frac{2}{3}$ av nevndini, meðan antmaðar velur trýja nevndarmannin, gevur ikki fólki, sum plúktast at tryggja ber, nógv at slá. Men hetta er væl ógvuliga hóskandi fyri tað stýrislag, sum er komið í lag nú við meirilutans „grundlóg“ av 7. mei 1940.

Tað samarbeiði, sum er komið í lag við bretsk felag síðan 9. apríl 1940 átti elstni at gjørt meirilutan varnan við at roynt at gjøgnumført so stór tiltøk, sum gera vælviðina frá bretskum felögum til skammar.

Minnilutin kann tí ikki ganga við til tað uppskot, sum meirilutin hevur framsett, men má í staðin halda, at tingið eigir at fáa greiðar reglur fyri kríggstryggingina. Soleiðis sum munstøðurnar eru á tingi í dag, ynski eg tó ikki at seta nakað uppskot, tí tað er nytuleyst, tá eingin samráðing er fingin í lag um hetta í nevndini.

Broytingaruppskot frá P. M. Dam o. fl.:

Ændringsforslag

til

Forslag

til

midlertidige Bestemmelser for Færoerne om Forsikringsvirksomhed.
(Lagtingsag Nr. 8/1940):

- I) §§ 6 og 7 (i Ændringsforslaget §§ 7 og 8) udgaar.
- II) Ordene „15. Maj“ i § 8 ændres til: „1. Juli“.

Broytingaruppskot frá P. M. Dam o. fl.:

Underændringsforslag

til

Ændringsforslag

i

Lagtingsag Nr. 8/1940: *Føroya landstrygging.*

Til Ordene: „men ikke nytagne Forsikringer“ i 1. Stk. efter Pkt. 3 i § 2 føjes: „efter 1. Januar 1948.“

I Stedet for „§ 8“ i Ad § 7 sættes: „§ 7“.

Broytingaruppsköt frá Dam o. fl.:

Endringsforslag

til

midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Forsikringsvirksomhed (Lagtingssag Nr. 8; 1940), således som disse Bestemmelser er vedtaget ved Sagens 2. Behandling den 14. Juni 1940.

ad § 1.

Efter (Forsikringsforbundet Færøyar) føjes „gensidigt Forsikringsforbund“.

ad § 2.

I 2. Stk. ændres „et Forsikringsforbund“ til „Forsikringsforbundet“.

I 3. Stk. ændres Ordene „som ikke efter“ til „der ligger over den Sum, som efter“.

ad § 4.

I 1. Stk. mellem Ordene „1940 og eneberettiget“ indskydes „(jfr. dog Bestemmelsen i § 2 1. Stk.)“.

$\frac{15}{8}$ øll broytingaruppskötini samtykt 15--0.

Meirilutauppskotið so broytt samtykt, § 1 við 16—0, § 2 við 14—0, §§ 3—5 við 15—0 og § 7 við 16—0.

Lógnuppskotið so broytt samtykt við 14—6 (P. Petersen, J. Patursson, R. Rasmussen, A. Sørensen, Th. Petersen, S. Ellefsen) atkvøddi ikki, og 4 (Johan Danielsen, J. Heinssen, Edv. Joensen og Kr. Djurhuus) burtur.

7. Uppsköt amtmannsins.

(Nýtsla av føroyskum skipum.)

Forslag

til

midlertidig Bestemmelser om Brug og Udleje af Skibe, hjemmehørende paa Færøerne.

§ 1.

Intet paa Færøerne hjemmehørende Skib — det være sig Fragtskib eller Fiskeskib — maa under nogen Form bortfragtes (bortlejes) til Udlandet (udenlandsk Statsmyndighed, Statsborger eller Firma m. v.) eller anvendes til Fragtfart eller liguende mellem udenlandske Pladser, medmindre Samtykke hertil meddeles af Amtet efter indhentet Erklæring fra Lagtinget eller Landsnevndin.

§ 2.

Hvor Hensynet til Øernes Forsyning med Varer eller anden Sam-

finudsinteresse gør det påkrævet, kan Amtet efter indhentet Erklæring fra Lagtinget eller Landsnævndin pålægge Rederen af et Skib at foretage bestemte Rejser til Fragtrater, der bestemmes af Amtet under Hensyntagen til Fragtraternes almindelige Niveau paa Rejsens Tidspunkt.

§ 3.

Overtrædelse af nærværende Bestemmelser eller noget i Medfør af Bestemmelserne givet Paabud straffes med Bøder, der tilfalder Amts-fonden.

§ 4.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

Remærkninger.

I den seneste Tid har der vist sig nogen Tilbøjelighed til at anvende færøske Partøjer til Fragtfart mellem udenlandske Pladser. Saadanne Anvendelser af færøske Partøjer er bl. a. af beskæftigelsesmæssige Grunde ikke uden Betænkelighed, og da der ikke i den gældende Lovgivning findes klar Hjemmel til at forbyde saadan Anvendelse, foreslaas Hjemmel tilvejebragt ved Bestemmelsernes § 1.

Bestemmelsernes § 2 svarer i Hovedsagen til § 3 i Lov Nr. 287 af 2. September 1939, dog saaledes at Fragtnævnets Beføjelser er foreslaet henlagt til Amtet og Lagtinget.

$10\frac{1}{2}$ samtykt 14--0.

8. Sáttmálasamráðingar millum fiskivinnufelöguni.

Neyndarálit:

Undertegnede Udvalg har faaet henvist til Behandling Sagen om Overenskomstforholdene mellem Fiskeriforeningerne paa Færøerne.

Bistaat af Forligsmanden for Færøerne har Udvalget fort en Række Forhandlinger med Repræsentanter for

1. Færøernes Rederiforening,
2. Føroya skipara- og navigatorfelag,
3. Føroya fiskimannafelag,
4. Suðuroya fiskimannafelag.

Sideløbende med Udvalgets Forhandlinger har Forligsmanden ogsaa ført direkte Forhandlinger med Foreningerne, og har Forligsmanden meddelt, at der nu er ved at afsluttes bindende Overenskomst mellem Parterne.

I Overenskomsten mellem Fiskerne og Rederne er indført følgende:

„Under Forudsætning af at Rederen for Saltfisk landet fra Fartøjerne paa Færøerne med Støtte fra den danske Stat, og Hald denne ikke kan, da med Støtte fra Færøernes Løgting, kan garantere en Mindstepris for Saltfisk fra Fiskeriet 1940 af 50 Øre pr. kg. for haand- og langlinefangst stor og smaa Torsk samkøbt og forholdsvis Priser for andre Sorter, og for Saltfisk, der fra Fiskefartøjerne landes udenfor Færøerne (specielt Grønland) en Mindstepris af 50 Øre pr. kg. med Fradrag af effektiv Fragt og Assurance samt almindelige Fradrag herunder eventuelt Fradrag for Svind, dog ialt højst 10 Øre pr. kg., saaledes at Mindsteprisen ved Landing udenfor Færøerne (i Grønland) i intet Tilfælde ligger under 40 Øre pr. kg. for Torsk Nr. 1, fastsættes følgende vedrørende Mandskabets Andele af Fiskeriet:

1. Naar et Skib er udrustet, saaledes at det ikke klart og udtrykkeligt falder ind under en af efterfølgende Kategorier, erholder Mandskabet 33 „
2. Naar et Skib er udrustet med mindst 3 Motorbaade, og disse Motorbaade er forsynet med Langlineredskaaber, tilkommer der Mandskabet uanset om Fisken er fanget med Langline eller Haandsnøre ... 32 „
3. Naar et Skib til Sommerfiskeri (Grønland eller Svalbard) er udrustet til Langlinefiskeri fra Skibet med Løespil, uanset om Baade med Løner benyttes eller ej 28 „
men overstiger Besætningen (Skipper og Kog ej medregnet) 28 Mand, da yderligere 1 $\frac{1}{10}$ pr. Mand, dog højst ialt 30 „

Fra Amtet foreligger saalydende Skrivelse af 11. April 1940:

„Amtet har under Dags Dato tilskrevet Færøernes Rederiforening, Thorshavn, saaledes:

„Fra Forligsmanden paa Færøerne har Amtet modtaget Meddelelse om, at der nu mellem Rederiforeningen, Føroya skipara- og navigatorfelag,

Føroya Fiskimannafelag og Suðuroya Fiskimannafelag er afsluttet Overenskomster vedrørende Fiskeriet 1940.

Det fremgaar af Forligsmandens Meddelelse, at Rederne ved de med Fiskerne afsluttede Kontrakter har paataget sig at garantere en Mindstepris af 50 Øre pr. kg. Saltfisk landet paa Færøerne og 40 Øre pr. kg. Saltfisk landet i Grønland.

Det fremgaar endvidere af Forligsmandens Meddelelse, at der ikke ved Kontrakterne mellem Rederiforeningen og Føroya Skipara- og Navigatorfelag er udsagt Skipperne og Bedstemændene nogen Garanti for Mindstepris. Bedstemændenes Fiskepartier afregnes med Garanti som for Fiskerne.

Foranlediget heraf tilsiger Amtet herved paa Statskassens Vegne Rederne Dækning for de Tab, de maatte lide ved at have garanteret Fiskerne en Mindstepris som foran nævnt, hvorhos Amtet paa Statskassens Vegne tilsiger Rederne Dækning for de Tab, de maatte lide ved at afholde Udrustningsudgifter i Forventning om en Saltfiskepris, der ligger 10 Øre højere pr. kg. end den for Tiden opnåede Pris.

Det bemærkes, at der ved Afgørelse af, om Dækning af Tab kan ydes, maa forbeholdes en Bedømmelse af det samlede Fiskeri og den samlede Eksport 1940 samt en Bedømmelse af det enkelte Fartøjs og den enkelte Reders økonomiske Resultater af Fiskeriet 1940.

Hvilket herved meddeles."

Udvalget er enige i, at det nu, naar Parterne er blevet enige om en Overenskomst, er magtpaaliggende, at Lagtinget ogsaa yder sin Medvirken til, at Overenskomsten kan træde ud i Livet, saaledes at Fiskerierhvervet kan komme i fuld Gang.

Det foreligger oplyst for Udvalget, at der til det forestaaende Haand- og Langlinefiskeri kan paaregnes at ville medvirke ca. 90 Fiskerskibe til Forarsfiskeriet og ca. 110 til Grønlandsfiskeriet, hvoraf tydelig fremgaar, at der er betydelige Beskæftigelsesinteresser, som det her drejer sig om.

Naar der i Overenskomsten med Fiskerne er garanteret en Mindstepris som anført, saa er dette sket med det for Høj at garantere Fiskerne en Minimumsfortjeneste svarende til For-Krigstidsindtægter med Dyrtidstillæg, og naar hertil kommer, at den anførte Mindstepris efter foreliggende Kalkulationer ikke i alle Tilfælde dækker Produktionsomkostningerne, maa det anses for rimeligt, at det offentlige medvirker til en Udligning af dette Forhold.

For Tiden er det vanskeligt at udtale sig om, hvilke Salgspriser man kan regne med. Udvalget maa dog paaregne, at Priserne vil blive saaledes, at disse virkelig kommer til at dække Produktionspriserne og Garantien saaledes ikke bliver effektiv.

Yderligere maa Udvalget stille sine Forhaabninger til, at der ikke vil vise sig Vanskeligheder, saafremt den danske Stats Forpligtelser maatte blive effektive.

Det kan anføres, at der fra Statsmyndighedernes Side er ydet betydelig Støtte ved Laan i Fartøjer og Udrustningslaan, hvorved der allerede er etableret et økonomisk Mellemværende mellem Staten og Rederne.

Under Henvisning til foran anførte tilraader Udvalget herefter Tinget at tilsige Rederne den i Kontraktens § 4 omtalte Støtte i samme Form, som den i Amtets Skrivelse af 11. April anførte.

Forslag.

Tinget tilsiger Rederne den i Kontraktens § 4 omhandlede Støtte i samme Form som den i Amtets foranstaaende Skrivelse anførte.

11. apríl samtykt við 21—0.

Þykning:

Saaledes som det fremgaar af Udvalgets Betænkning i Lagtingssag angaaende „Sáttmálasamráðingar millum fiskivinnufélögini“ afgav Lagtinget sin Garanti i den Formening, at der vilde blive opnaaet Overenskomst mellem de respektive Organisationer.

Suðuroya Fiskimannafelag har imidlertid endnu ikke tiltraadt den mellem de øvrige Organisationer indgaaede Overenskomst, hvorfor den afgivne Garanti endnu ikke gælder hele det færøske Fiskerierhverv.

Udvalget er enigt i, at der maa søges tilvejebragt en Ordning, der gør det muligt at faa samtlige ogsaa paa Suderø hjemmehørende Skibe i Drift.

Udvalget foreslaar derfor, at Lagtinget bemyndiger den udvidede Landsnevnd (Krigsudvalget) til paa Tingets Vegne at afgive Baggaranti inden for de i foran nævnte Betænkning afstakne Rammer.

Forslag.

Lagtinget bemyndiger den udvidede Landsnevnd (Krigsudvalget) til paa Tingets Vegne overfor de respektive Fiskeriorganisationer at afgive Baggaranti indenfor de i Udvalgsbetænkningen i Lagtingssag Nr. 1/1940: (Sáttmálasamráðingar millum fiskivinnufélögini) afstakne Rammer.

10/4 samtykt við 20—0.

Landsnevndin samtykti 16. apríl hetta uppskot:

Til Punkt 1 i § 4 i Kontrakt for Langline- og Haandlinefiskeri, indgaaet mellem Færøernes Rederiforening og Føroya Fiskimannafelag for Forhyring af Mandskab til Sejlskibe med Hjælpeomotor, som tilhører Medlemmer af Færøernes Rederiforening, føjes:

I Tilfælde af, at Markedsprisen for Saltfisk fra Fiskeriet 1940 stiger til mindst 55 Øre pr. kg haandline- og langlinefanget stor og smaa Torsk samfængt og til forholdsvise Priser for andre Sorter, landet paa Færøerne, og for Saltfisk, der fra Fiskerifartøjer landes udenfor Færøerne (specielt Grønland), stiger til en Markedspris af mindst 45 Øre pr. kg for Torsk Nr. 1, forhøjes 33 ⁶/₁₀ til 35 ⁶/₁₀.

Kontrakten med Tilføjelser gælder for Fiskerisæsonen 1940.

Færø Amt har i Skrivelse af 15. April 1940 udtalt, at samme vil medvirke til, at der, saa snart Fiskerisæsonen 1940 er sluttet, nedsættes et Udvalg med Repræsentation fra alle Sider af Fiskerierhvervet til Forhandling om Formen for fremtidige Fiskerikontrakter.

Foranstaaende Forslag kan Udvalget efter Omstændighederne tiltræde, som gældende for begge Fiskeriforeningerne.

9. Ósemjan millum fiskimenn og reiðarar.

Átt:

Undertegnede Udvalg har faaet henvist til Behandling Sagen om Overenskomstforholdene indenfor Fiskerierhvervet. Efter at Udvalget har orienteret sig om Sultingen og fra Amtmanden har opnaaet Løfte om, at det i Amtets Skrivelse af 11. April 1940 givne Tilsagn om Statsstøtte kan forblive i Kraft, uanset de i nedenstaaende Forslag indeholdte Ændringer, stiller Udvalget herved følgende

Forslag

til

Bestemmelser vedrørende Fiskerikontrakten
1940.

§ 1.

Den mellem Færøernes Rederiforening og Føroya Fiskimannafelag den 10. April 1940 indgaaede Kontrakt for Langline- og Haandlinefiskeri for Aaret 1940 skal for Fiskerisæsonen 1940 være gældende ogsaa for Medlemmer af Færøernes Rederiforening og Suðuroya Fiskimannafelag, dog med følgende Ændringer:

a. I § 4 Punkt 1 ændres „33 $\frac{0}{10}$ “ til „35 $\frac{0}{10}$ “.

b. I § 4 Punkt 3 ændres Ordene „er udrustet til“ til „driver“.

§ 2.

Fiskere, der er Medlemmer af Føroya Fiskimannafelag, kan — samlet for hvert Fartøj — inden Paamønstringen eller, forsaavidt Paamønstring har fundet Sted, inden 8 Dage efter Fartøjets første Hjemkomst fra Fiskeri ved Meddelelse til Rederen bestemme, at de ønsker sig afregnet efter de i nærværende Bestemmelser § 1 angivne Regler, uden at Rederen i den Anledning kan paaberaabe sig tidligere indgaaet Aftale.

§ 3.

Indtil Udgangen af Aaret 1940 er Strejke og Lockout forbudt indenfor det Område, den i § 1 omhandlede Kontrakt dækker.

Overtrædelse af dette Forbud kan efter Begæring af en af Parterne eller efter Bestemmelse af Forligsmanden optages til Behandling af Færøernes Ret efter Reglerne om ulovlige Arbejdsstandsninger i Lov Nr. 536 af 4. Oktober 1919.

§ 4.

Inden 1. November 1940 nedsættes der efter nærmere Bestemmelse af Lagtingets Landsnævn et Udvalg bestaaende af Repræsentanter for Lag-

tinget, Amtet, Rederiforeningen og Fiskerforeningerne til sammen med Forligsmanden at overveje og fremsætte Forslag til de fremtidige Kontraktsforhold for Fiskerierhvervet.

§ 5.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

$\frac{7}{8}$ samtykt við 17—0.

10. Ábyrgd fyri fiskimenn.

Uppskot:

Jens W. Hansen, skipari, Skopun, o. fl. hava leigað „Tre Søskende“ til at fara til Íslands við og har rógva út.

Amtmaðurin og vænnevndin hava samtykt at lata teir fáa neyðturvuligar vørur frá vørubandlinum, og haraftíð mælir landsnevndin til, at tingið veilir ábyrgd fyri einum láni til teir í Sjóvinnubankanum, stórt 4.000 kr., alt móti pant í væntaðum fong.

Uppskot.

- 1) Tingið tekur ábyrgd fyri einum láni, sum Jens W. Hansen, Halvdan Joensen og Niels Pauli Wintherseg, allir úr Skopun, hava fikið í P.f. Sjóvinnubankanum, Tórshavn, uppá 4000 kr. og geva formanninum heimild til at undirskriva neyðturvulig skjøl.
- 2) Løgtingsskrivstovan ansar eftir, at tingið fær pant í væntaðum fong sum nevnt í álitinum.

$\frac{11}{8}$ samtykt 17—0.

11. Lækni fyri Føroyingar í Grønlandi.

Uppskot til gerðabókina:

Tað verður givið landsnevndini í hendi at skipa fyri spurninginum um læknaviðurskiftini hjá Føroyingum í Grønlandi.

$\frac{4}{5}$ samtykt 17—0.

12. Forskotsrindan av løn til trú- boðarar.

Álit:

Undertegnede Udvalg er nedsat til Behandling af et Andragende fra Medlemmer af Folkekirken boende forskellige Steder paa Færøerne, hvori andrages om Lagtingets Bistand til Opnaaelse af en Ordning, hvorved der sikres de paa Færøerne arbejdende 3 Indremissionærer, Alfred Petersen, Klaksvig, C. Eliassen, Tveraa, og Johan Simonsen, Vestmanna, forskudsvis Udbetaling af den Løn, som Indremissionen i Danmark normalt udbetaler dem, men som de er udelukkede fra, siden Post- og Telegrafforbindelsen med København er blevet afbrudt.

I Andragendet oplyses det, at Indremissionærerne lønnes af Kirkelig Forening for den indre Mission i Danmark. Udbetaling af Missionærernes Løn plejer normalt at foregaa maanedsvis gennem Hovedkontoret i København.

Siden Nytaar 1940 har Postforbindelsen med København imidlertid været normal, og siden 9. April har saavel Post- som Telegrafforbindelsen imellem Færøerne og den øvrige Del af Riget været fuldstændig afbrudt. — Indremissionærerne har siden Nytaar kun modtaget en mindre Del af deres Løn, og der er ringe Udsigt til, at Forbindelsen med København genoprettes før efter Krigens Afslutning. —

Indremissionærerne er Familieforsørgere. —

Efter de foreliggende Oplysninger maa det antages, at Indremissionærerne lønnes som følger:

1)	A. Petersen, Klaksvig, Aarsløn.....	3.600 Kr.	
	som Formand for Indremissions Børnegudstjeneste Aars-		
	honorar.....	100 -	
2)	Missionær C. Eliassen Aarsløn.....	3.400 Kr	
	plus 5% Reguleringsstilleg.....	170 -	3.570 -
3)	Missionær Simonsen:		
	Aarsløn.....	3.000 -	

Andragendet gaar ud paa at anmode Lagtinget om at foranledige, at Missionærerne kan faa deres Løn forskudsvis udbetalt heroppe, saaledes at Indre Mission refunderer Lagtingets Udlæg, naar Post- eller Telegrafforbindelsen med København atter er tilvejebragt. —

Udvalget mener, at Lagtinget har ydet sin Bistand i denne Sag. Da Lagtinget imidlertid i saa overordentlig høj Grad har Brug for alle de Midler, som staar til Tingets Disposition, til Støtte for saadanne Formaal, som Tinget til enhver Tid er forpligtet til at tage sig af, vil det ikke være muligt for nærværende Tid fuldt ud at imødekomme Andragendet. Udvalget stiller udenfor Forslag om, at der udbetales Missionærerne c. 2% af deres månedlige Lønning eller 200 Kr. månedlig til hver enkelt af disse.

Det maa ved Forhandling med Missionærerne undersøges, hvor meget hver enkelt af disse har faaet udbetalt a conto for indeværende Aar. Naar dette er fastslaaet, bemyndiges Oppebørselskontoret til at udbetale 200 Kr. om Maaeden fra 1. April. For Januar Kvartal 1940 udbetales der Missionærerne, hvad der maatte mangle i 200 Kr. månedlig for Kvartalets 3 Maaneder.

Beløbene udbetales ved Færøernes Oppebørselskontor af Færøernes Kirkefond og posteres i Fondens Regnskab som Laan, ydet Kirkelig Forening for den indre Mission i Danmark. Lagtinget optager denne Sag til ny Behandling i den ordinære Samling 1940.

Udvalget ønsker at udtale, at man finder det rimeligt, at Borgere, som har særligt Kendskab til og særlig Sympati for „Indre Missions Arbejde heroppe, henvender sig til Lagtinget som sket i den forhaandenværende vanskelige Situation. Man mener imidlertid, at Kirkefolket med Indre Missions Samfundsraad i Spidsen ad privat Vej bør søge opnaaet, at der fremtidig haves i alt Fald nogen Midler til at bøde paa Missionærernes vanskelige økonomiske Stilling, saa længe disse er uden Forbindelse med Missionens Hovedbestyrelse.

Udvalget mener at kunne forvente dette og kan derfor indstændig anbefale til Lagtingets Vedtagelse i denne Ekstra-Lagtingssamling følgende

Forslag.

Under Henviisning til det i foranstaaende Betænkning udtalte bemyndiges Færøernes Oppebørselskontor til at udbetale:

- A) 1. Missionær Alfred Petersen, Klaksvig,
2. Missionær C. Eliassen, Tveraa,
3. Missionær J. Simonsen, Vestmannaey,

hver 200 Kr. månedlig forud for Tiden fra 1/4 til 31/12 1940.

- B) For Januar Kvartal 1940 udbetales der de samme Personer det Beløb, som hver især for disse 3 Maaneder maatte have modtaget mindre end 200 Kr. maanedlig.
- C) Beløbet udbetales af Færøernes Kirkefond og posteres i Kirkefondens Regnskab som Laan til Kirkelig Forening for den indre Mission i Danmark.
- D) Sagen løvrigt udsættes til den ordinære Lagtingssamling 1940.

¹¹/₆ samtykt við 16 -0.

13. Tiltaksmenn fyri tingmennirnar Johan Poulsen og Poul Nielsen.

Uppskot frá meirilutanum í landsnevndini:

Stóra landsnevnd -- undantíkið Thorstein Petersen -- setur fram hetta

uppskot.

Løgtingið góðkennir, at tingformaðurin í brøvnum 6. juni 1940 hevur biðið Edw. Joensen, navigatorur, Eiði, taka sæti á tingi, meðan Johan Poulsen er forðaður í at koma heim til Føroyar, og Johan Danielsen, postmeistara, Tórshavn, á sama hátt taka sæti á tingi fyri Poul Nielsen.

Uppskot frá minnilutanum (Th. Petersen):

Tingmennirnir Johan M. Fr. Poulsen og Poul Nielsen eru studdir í København í teirra ríkisdagsstarvi, og teir kunna tí ikki vegna kríggsviðurskiftini útanna teirra tingstarv. Sambært løgtingslógina § 14 og tingskipanina av 16. september 1924 § 38 samtykkir tingið, at hesir menn eru upphoyrdir at vera limir av tinginum, og næsti menn taka lögtingsess í teirra stað. Tí seti eg fram soljóðandi

uppskot:

Løgtingið samtykkir, at Johan M. Fr. Poulsen og Poul Nielsen ikki

kunna útlína teirra tingsstarv, og samtykkir, að næsti menn koma í tingsess í teirra stað.

¹¹.,₆ uppskot meirilutans samtykt við 14 - 0.

14. Grannskoðari til Færo Amts Sparekasse.

Áv tí at statsautoriseradur revisor Ankjær-Jensen, København, ikki kann grannskoða reknskapin, bað sparikassin um at fáa ein annan valdan.

Málið varð heint í landsnevndina, ið 22. juni samtykti at velja Haakon Dam, lærara, Sand, fyri í ár.

15. Flytan av Íslands-útróðrarmoniumum við »Smirli«.

Málið heint í nevnd, ið fekk tað greitt, uttan at tað varð neyðugt at Smiril fór til Íslands.

16. Val av 16 dómsmonnum.

Postmaður Martin Djurhuus, Tórshavn,
 Jens Chr. Olsen, navigatørur, Tøftir,
 O. F. Joensen, keypmaður, Klakksvík,
 Joen P. West, navigatørur, Kvalba,
 Andreas Djurhuus, postekspeditørur, Vági,
 Hans Jacobsen, á lag, keypmaður, Tórshavn,
 Joen Hejue Hansen, bókhaldari, Tórshavn,
 Johs. Wardum, bankmaður, Tórshavn,
 Elias Húsgarð, bóndi, Syðrugøta,
 Joen Nolsøe, postmaður, Tvøroyri,
 Andreas Olsen, bátasmiður, Ørðavíkslíð,
 S. P. úr Konoy, lærari, Gøta,
 Hans Dalsgarð, smiður, Skálavík,
 Jacob Nielsen, fyrrassistentur, Borðan,
 Edw. Mitens, direktørur, Tórshavn,
 A. C. Lützen, keypmaður, Klakksvík.

Málini: Forboð móti verkfalli, borgarlig brúðarvígsla á føroyskum máli, flaggan við føroyskum flaggi, lýsingar á føroyskum máli og føroysk frímerkir vórðu flutt til vanligu tingsetuna.

Tingsetan endaði 15. juni og fundirnir vóru 28.

Vanliga tingsetan 1940.

ÁR 1940, týsdagin 3. september kl. 13 varð Føroya Løgting sett. Formaðurin, ið valdur varð í seinastu tingsetu, Kr. Djurhuus, tók við fundarstýrinum og lýsti, at tingið var sett. Hann bað tingmenn rópa eitt 9-falt hurra fyri konga okkara.

Tingmenn vóru hesir:

O. E. Joensen, Klaksvík.
Jacob Nielsen, Borin, Nólsoy.
P. M. Dam, Tvøroyri.
J. Patursson, Kirkjubø.
S. P. Zachariasen, Klaksvík.
Hans Nolsøe, Vestmanna.
Rasmus Rasmussen, Fuglafrði.
Joen Rasmussen, Sørvági.
Johan Danielsen, Tórshavn.
Jacob Hejlesen, Klaksvík.
Johan Poulsen, Strøndum.
A. Samuelsen, Fuglafrði.
Jens Chr. Olsen, Tøllur.
Hans Iversen, Kvívík.
Jacob E. Jacobsen, Klaksvík.
J. H. Danbjørg, Porkeri.
Poul Petersen, Tórshavn.
Louis Zachariasen, Tórshavn.
Anth. Sørensen, Húsavík.
Thorstein Petersen, Tórshavn.
Samuel Ellefsen, Miðvági.
Jacob Fr. Øregård, Gøtu.
J. P. Davidsen, Sandi.
Kr. Djurhuus, Tvøroyri.

Kr. Djurhuus læs upp soljóðandi bræv:

»Til løglingsformannin.

Við hesum verður gjørt lygum kunngt, at sjálvstýrisflokkurin og javnaðarflokkurin ganga saman í valbólk á tingi fyrri fyrst í øllum málum. Hesin valbólkur verður at standa saman á tingi, til onnur kunngerð liggur fyrri formannin.

Tórshavn, 3/9. 1910.

Fyri javnaðarflokkin.
P. M. Dam.

Fyri sjálvstýrisflokkinn.
Louis Zachariasen.

Til formann varð valdur J. H. Danbjørg og til næstformann Kr. Djurhuus.

Til tingskreivrarar vóru valdir Hans Nolsøe og O. F. Joensen.

Fastar nevndir.

Kirkjunevndin: Jacob Fr. Øregaard, Hans Nolsøe, O. F. Joensen, Johan Poulsen, Samuel Ellefsen.

Kommunala nevndin: J. H. Danbjørg, Johan Poulsen, A. Sørensen.

Ymsamálanevndin: Jacob E. Jacobsen, O. F. Joensen, R. Rasmussen.

Amtmannsmálanevndin: S. P. Zachariasen, Jens Chr. Olsen, Th. Petersen.

Figgjarnevndin: J. P. Davidsen, P. M. Dam, L. Zachariasen, Johan Poulsen, K. Djurhuus, J. Patursson, Poul Petersen.

Aðrar nevndir.

Fiskivinnunevndin: J. Fr. Øregaard, S. P. Zachariasen, Kr. Djurhuus, Jens Chr. Olsen, R. Rasmussen.

Skúlanevndin: J. H. Danbjørg, S. P. Zachariasen, Johan Poulsen, A. Samuelsen, Jóannes Patursson.

Telefonnevndin: Jacob Fr. Øregaard, L. Zachariasen, O. F. Joensen, Johan Poulsen, A. Sørensen.

Búnaðarnevndin: J. P. Davidsen, L. Zachariasen, Kr. Djurhuus, J. Rasmussen, Poul Petersen.

Bróstsjúkrahúsnevndin: Jacob E. Jacobsen, Hans Nolsøe, J. Danielsen, Johan Poulsen, Poul Petersen.

Nevnd viðr. lóg um rúsdrekka: J. E. Jacobsen, S. P. Zachariasen, A. Samuelsen, Johan Poulsen, Poul Petersen.

Nevnd viðr. lóg um tvungna fólkatrygging: P. M. Dam, L. Zachariasen, J. Danielsen, O. F. Joensen, P. Petersen.

Nevnd viðr. umsetan av valuta: P. M. Dam, L. Zachariasen, J. Danielsen, Kr. Djurhuus, Thorstein Petersen.

Uttanríkisráðgjafnevnd: P. M. Dam, L. Zachariasen, Thorstein Petersen, Kr. Djurhuus, A. Samuelsen.

Veganevndin: J. P. Davidsen, H. Nolsøe, J. Rasmussen, A. Samuelsen, J. Patursson.

Havnarnevndin: J. P. Davidsen, L. Zachariasen, J. Poulsen, A. Samuelsen, R. Rasmussen.

Nevnd viðr. strandferðaskip: J. H. Danbjørg, H. Nolsøe, Kr. Djurhuus, O. F. Joensen, J. Hejnesen.

I. Fíggjarlig viðurskipti.

1. Fíggjarstandur lögtingsins.

Roknskapir og fíggjarstandur lögtingsins 1939: sí skj. 1.

2. Fíggjarætlan fyri amtsgrunnin.

Sí skj. 2: uppskot til fíggjarsamtykt fyri 1941 frá landsnevndini.

Fíggjarnevndin framlegði hetta átt:

Landsnevndin hevur lagt fyri lögtingið uppskot til fíggjarsamtykt fyri amtsgrunnin fyri 1941. Hareftir eru inntøkurnar 46.400 kr. størri enn útreiðslurnar.

Viðvíkjandi útreiðslunum og inntøkunum fyri 1941 vísar nevndin á álit í tingmálinum: Nýggjar inntøkur.

Áðrenn hin beintíðis skatturin fyri 1941 og aðrar eventuellar nýar inntøkur ganga inn, gangur nokur fjóð, og ymiskar útreiðslur kunnu roknað at vaksa dag frá degi.

Nevndin heldur tí, tað er neyðugt at geva landsnevndini heimild til at taka neyðturvilig lán ella kassakredit.

Uppskot.

Landsnevndini verður givið heimild til Lögtingsins vegna at taka neyðturvilig lán ella kassakredit.

6. november samtykt við 18—0.

**Yvirfitt yvir serstakar studningar, samtyktar av tinginum úr
amtsgrunninum, og yvir samtyktar ábyrgdir og lán:**

I.	1.	Landsnevndin til uppdyrkingararbeiði	50.000,—	kr.
	2.	Landsnevndin til social hjálp	100.000,—	—
	3.	Landsnevndin til ymisk yrkismál	10.000,—	—
	4.	Dýrtíðarlillegg til ferðalærarar; harav amtsgrunnurinn betalar helvtina		
	5.	Rentur og avdráttur viðv. yvirlæknahúsini í Høydølum:		
		December termin 1940	kr. 1343.75	
		juni terminu 1941	1312.50	
			2.656.25	—
	6.	Landsnevndin til eygnakøkna, lað sum tørvur ..		
	7.	Landsnevndin heimild at veita studning til sjúkrahúsútreiðslur í Grønlandi		
	8.	Landsnevndin heimild at veita hjálp til goymsluamboð viðv. bátafiski		
	9.	Viðurlag til landbrúksnevndir	2.500,—	—
	10.	Ferðaútreiðslur djórakæknans, hækkað frá 1200 kr. til 1575 kr.		
	11.	Byggikostnaðurin av nýggjum almennum arbeiðum verður at útroknað við arbeiðsløn 70 oyr. um tíman, hækkað við prístalstillegginum		
	12.	Landsnevndin heimild at nýta neyðturviligan pening til at gera havnaverkini liðug á Sandi og í Haldórsvík		
	13.	Driftsundirskotið viðv. »Smirile« og »Viðanes« fyri 1940/41		
	14.	Landsnevndin heimild at fáa til vegar neyðturviligan pening til heimflytan av feroyingum ..		
	15.	Fútanum til oytslu til tollefthitt í Havn	1.500,—	—
		Politistin í Vági	100,—	—
		Politistin í Klakksvík og á Tvøroyri	150,—	—
		Landsnevndin til hjálp til tollefthitt á øðrum plássum	500,—	—
	16.	Landsnevndin til ungdomsarbeiði (K. F. U. K. & K. F. U. M.)	500,—	—
	17.	Fimleikargrunnur Føroya	2.000,—	—
	18.	Fólkagáva til kongs	1.000,—	—
	19.	Landsnevndin heimild at veita tyfnshættuberara ..	1.500,—	—
	20.	Til fermtørlu vegna vanda av sprengiknothum ..	10.000,—	—
	21.	Fyri tollefthitt til hvønn av sýslumenninum í Vágum, Vestmanna og Fuglafirði	300,—	—
	22.	Landsnevndin heimild at veita monnum studning og lán til útróðar í Íslandi		
	23.	Til minnisvarða í Vestmanna	200,—	—
II.	1.	Landsnevndin heimild til at taka neyðturvilig lán ella kassukredit		
	2.	Ábyrgd fyri lán til skúlabókagrunnin	3.000,—	—
	3.	Ábyrgd fyri lán til Føroyskt Heimavirki	5.000,—	—

4. Landsnevndin heimild al veita rentufrí lán til fremmanda fólk, sum ikki sleppa aflur til heim-
landið og til familjur, sum hava fingið sambandið
slitið við forsyrgjarar

3. Fíggjarætlan fyri økonomiska grunnin.

Sí skj. nr. 2.

Álit frá fíggjarnevndini:

Landsnevndin hevur lagt fyri tingið ætlan fyri 1941.

Fíggjarnevndin mælir til at samtykkja uppskotið við hesum
broytingum:

Ad. B. 2:

Studentaskeiðið er sett til 12.000 kr. Tað verður neyðugt at
veita dýrtíðartillegg og kanska aldurstillegg til lærararnar. Serstakt álit
verður skrivað í hesum máli. Í fíggjarætlanini mælir nevndin til at
hæðka 12.000 til 16.000 kr.

Ad. B. 6:

Studningur til bygðanæmingar á studenta- og preliminariskeið-
inum er settur til 1.000 kr. Nevndin mælir til, at peningurin verður
hæðkaður til 5.000 kr., og at landsnevndin fær heimild til innanfyri
hetta mark at veita studning, har tørvur er til tess.

Ad. C. 2: Varðin.

Landsnevndin hevur sett uppskot um 750 kr., men skal fíggjar-
nevndin mæla til, at studningurin vegna prístalsbækkanna verður
hæðkaður til 1.000 kr.

Ad. C. 4: Skjalasavnið.

Fíggjarnevndin mælir til, at landsnevndin fær heimild til at
nýta upp til 500 kr. afturat um neyðugt til dýrtíðartillegg og meiriút-
reiðslur til bita o. t.

Ad. C. 7: Studningar til studerandi.

Nevndin mælir til, at uppskot landsnevndarinnar verður hæð-
kað frá 1.500 kr. til 1.700 kr., so ein umsøkjari, ið studerar í Reykja-
vík um neyðugt kann fáa 200 kr.

Ad. C. 8: Studningur til mentunargrunn.

Nevndin mælir til, at uppskotið verður hæðkað frá 300 kr. til
500 kr.

Ad. C. 9:

Nevndin undantikið Djurhuus mælir til, at játtað verður landsnevndini 1.000 kr. til fyrireikningar av fólkafélgávu av kvæðum. Kr. Djurhuus kann ikki taka støðu, fyrr enn hann hevur havt høvi til at kann nærri, hvussu málið lá, tá fólkafélgávan í síni tíð stóðgaði, og hvørvið hin víðindaliga útgávan ikki kann nýlast sum fólkafélgáva.

Ad. D. 4: Barnaheimið.

Uppskotið verður hækkað frá 500 kr. til 1.000 kr.

Ad D. 9: Ítróttasamband Føroya.

Uppskotið verður hækkað frá 300 kr. til 500 kr.

Hereftir verða útreiðslurnar, ið økonomiski grunnurin ætlar at fáa í 1941, hækkaðar frá 42.925 kr. við 10.350 kr. til 53.275 kr., og verður inntøkniposturin 40.000 kr. av innflutningsgjaldinum at hækka til 55.000 kr.

Nevndin setur hereftir fram niðanfyri stóðandi uppskot til fíggiarsamtykt fyri økonomiska grunnin 1941.

Uppskot til fíggiarsamtykt fyri økonomiska grunn løgtingsins 1941.
(Frá fíggiarnevndini).

Inntøkur:

1. Grind	kr. 500.00
2. Stórhvalaveiða	» 0.00
3. Av innflutningsgjaldi	» 55.000.00
	kr. 55.500.00

Útreiðslur:

A. Brýr og lendingar	kr. 10.000.00
B. Skúlamál:	
1. Effirlønargrunnur lærara	2.000.00
2. Studentaskiðið	16.000.00
3. Skúlabókagrunnurin (4. studningur av fimráraáttan)	500.00
4. Føroya Fólkaháskúli	3.000.00
5. Læraranámskeið	500.00
6. Studningur til uæmingar á studenta- og preliminarskeiðinum	5.000.00
	kr. 27.000.00
C. Vísindi, bókmentir o. t.:	
1. J. H. O. Djurhuus	500.00
2. Varðin	1.000.00
3. Føroya Forngrípafelag	300.00
4. Skjalasavnið	2.675.00
5. Løgtingsøgur	1.000.00
	5.475.00
	kr. 37.000.00

	5,475,00	kr. 37,000,00
6. »Føroya-kvæði« (4. studn. av 9-áraáttan)	1,000,00	
7. Studningur til studerandi	1,700,00	
8. Til mentanargrunnu	500,00	
9. Til fyrrreikingar av lólkaútgávu av kvæðum	1,000,00	
	— — — — —	kr. 9,675,00
D. Ymist:		
1. Effirløn til fsk. Berg	1,400,00	
2. Honorar til fsk. Bærentsen	200,00	
3. Frúhaldsfeløgini	500,00	
4. Barnaheimið	1,000,00	
5. Felagið »Røde Kors«	500,00	
6. Roynd við træplanting	1,000,00	
7. Studningur til handverkarar og jarða- brúkarar at læra og handilsskúlanæmingar	1,000,00	
8. Studningur til sjómannsmissiónina	500,00	
9. Ítróttasamband Føroya	500,00	
	— — — — —	kr. 6,600,00
Munar		kr. 2,225,00
		<u>kr. 55,500,00</u>

6/11. samtykt við 22—0.

**Yvirlit yvir serstakar studningar, samtyktar av tinginum fyri 1941
úr økonomisk fond:**

1. Eykastudningur til lændisløð á »Sevmýru« (Frøðbiar kommuna)	400 kr.
2. Til lændingina á Skærvanesi	300 »
3. Til lænding í Elduvík	2706 »
4. Eykastudningur til bátahavn í Hovi	3000 »
5. Til koyrikaj í Sørvági í 2 ár árliga	5000 »
6. Til útgevan av barnablaði	300 »
7. Lán til at lesa til stýrimann	750 »
8. Til niðurskrivan av gomlum føroyskum lögum	300 »

4. Fíggjarættlan fyri amtsfátækrarunnin.

St. skj. nr. 2.

Álit frá fíggjarnevndini:

Uppskot til fíggjarættlan fyri 1941 er lagt fyri tingið av landsnevndini. Studningur til kommunurnar er ætlaður til 5.000 kr.

Nevndin hevur eftirhugt innkomnar umsorgarættlanir og hevur frá lögtingsskrivstovuni fingið upplýsingar um tær útreiðslur, kommunur hava laft.

Sum viðurskiptini eru og eftir tí, sum liggur fyri, heldur nevndin tað beint at jætta til kommunurnar 6.050 kr. og selur fram hefta

Uppskot.

Úr fátækrarunnini lögtingsins verður fyri 1941 veittir hesir studningar:

1.	Fugloyar	sóknar kommuna	100 kr.
2.	Viðoyar	—	200 —
3.	Klakksvíkar	—	100 —
4.	Kunoyar	—	100 —
5.	Húsa	—	100 —
6.	Oyndarfjarðar	—	100 —
7.	Fuglafjarðar	—	200 —
8.	Lorvíkar	—	150 —
9.	Gøtu	—	100 —
10.	Nes	—	400 —
11.	Sjóar	—	200 —
12.	Eiðis	—	300 —
13.	Fórnings	—	150 —
14.	Halldórsvíkar	—	100 —
15.	Hvalvíkar	—	100 —
16.	Kollafjarðar	—	100 —
17.	Kvívíkar	—	100 —
18.	Vestmanna	—	400 —
19.	Havnar uttanb.	—	100 —
20.	Flest	—	100 —
21.	Nólsoyar	—	100 —
22.	Sandavágs	—	100 —
23.	Miðvágs	—	200 —
24.	Sørvágs	—	100 —
25.	Sands	—	150 —
26.	Skopunar	—	100 —
27.	Skálavíkar	—	150 —
28.	Húsavíkar	—	100 —
			1200 kr.

				4200 kr.
29.	Skúvoyar	—	—	100 —
30.	Hvalbær	—	—	150 —
31.	Froðbiar	—	—	500 —
32.	Vágs	—	—	300 —
33.	Sunnbøur	—	—	300 —
34.	Tórshavn	—	—	500 —
				6050 kr.

30/9. samtykt við 19—0.

5. Amtsfondsálíkningin.

Álit frá fíggjarnevndini:

Landsnevndin hevur lagt fyri tingið uppskot til fíggjarsamlykt fyri amtsfondin fyri 1941, og álíkningin er har sett til 100.000 kr.

Nevndin mælir til, at hesin peningur verður álfknaður kommunum eftir hjálagda uppskoti.

Uppskot.

Tingið samtykkir, at álfknað verður til amtsgrunnin fyri 1941 kr. 100.000 og góðkennir uppskot fíggjarnevndarinnar til býti kommunum millum.

Álfkningin: SÍ Skj. nr. 18.

14/11. samtykt 20—0.

6. Nýggjar inntøkur.

Uppskot frá lögtingsskrivstovuni til meiriinntøkuskatt: sÍ skj. nr. 9.

Uppskot frá lögtingsskrivstovuni til stutleikaskatt: sÍ skj. nr. 10.

Álit frá fíggjarnevndini:

Lögtingsskrivstovan hevur í rili av 24. august 1940 borið fram spurningin um nýggjar inntøkur til lögtingið. Fram verður hildið, at í mui mánaða vórðu fíggjarviðurskiptini kannað, og var standurin fyri 1940 mettur at geva eitt undirskot uppá 100.000 kr.

Seinri í júlí mánaða í ár hefur kontórchefur Mortensen ætlað undirskotið til 180.000 kr.

Løglingsskrivstovan heldur, at undirskotið óivað ikki fer niður um 150.000 kr.

Eftir upplýsingum, sum nevndin nú hefur fingið frá gjaldstovni, ætlast undirskotið til um 100.000 kr.

Sambarð fíggjarættlanina fyri 1941 vil fíggjarrákssturin geva tinginum í yvirskot um 46.000 kr., men heldur skrivstovan at tað vilja koma mangar eykaútreiðslur, og at tær vanliga útreiðslurnar vilja ætlandi verða størri enn mett vegna dýrtíðuna.

Viðurskiptini eru eisini ótrygg, og eingin kann gjølla siga, hvussu framtíðin verður at falla við inntøkum og útreiðslum.

Skrivstovan skjýtur tí til, at tingið tekur til umhugsunar at veita sær nýggjar inntøkur.

Sum goymandi inntøkamøguleikar verður skotið uppá:

- 1) At hækka löglingsskattin við 10 %, sum Løgtingið hefur heimild at gera utan lógbroyting. Hetta verður mett at geva kr. 30.000
- 2) Tollhækkanin, sum gjørd er í ár, og sum mett er at geva kr. 50.000
- 3) At hækka gjaldið fyri handilsloyvi, so tað gevur meira enn nú kr. 3.000
- 4) At økja um álíkningina á kommunurnar við kr. 20.000
- 5) At hækka telefonakstirnar, so tær geva meir enn nú, um kr. 15.000
- 6) At hækka farma- og ferðafólkagjaldið við »Smirtia«, so tað gevur meir enn nú kr. 5.000
- 7) At áseta gjald fyri koncessiónsloyvi til rutuför kr. 10.000
- 8) At geva uppskotinum um stutteleikaskatt lógheimild. Tað verður roknað at geva kr. 10.000
- 9) At seta í gildi tann í fjór á tingi viðlíka meirinntøkuskatt, sum skrivstovan metir at koma at geva munandi pening.

Fíggjarnevndin hefur haft málið til viðgerðar og áttalur:

Tey seinastu árinu hava verið tung og torfør hjá tí almenna, serliga hjá kommununum. Á lögtingi hefur tí verið til viðgerðar at lúka umskipað ley fíggjarligu viðurskiptini, soleiðis at teir stovnar, sum tað almenna hefur ábyrgd fyri, kunnu haldast uppi og halda áfram við teimum uppgávum, sum teir hava.

Sum eitt úrslit av hesum viðgerðum, ið eru farnar fram í samráð við ammann og ministerið, kunnu nevuast báðar finansmáskiparnar, serliga tann seinasta, sum har við sær eina umskípan av teimum kommunalu og socialu viðurskiptunum.

Í full tíðirnar høvdu verið vanligar, vildu hesar umskípanir óivað givið okkara samfelag ta neyðturviligt ábót fyri tey fyrstu árin, hval ið viðvíkir ræktini av teimum vanligu uppgávum, sum statur, lögting og kommunur hava í samfelag okkara. Men við veraldarbardugnum, sum nú stendur á, eru broyttar ella heilt kollveitar allar ællar, útrokningar og allir planir, og tað er tí neyðturviligt á føroya lögtingi at royna at mela teimum nýggju tíðum, nýggju viðurskiptum

og kröfum við nýggjum fyriskipanum, soleiðis at samfelagið framvegis kann loysa tær uppgávur, sum náttúrliga falla til í lut, eins og uppfylla tey krøv, sum fløtrembingin førir við sær.

Summun hava kríggssumstøðurnar borið stóra vinnu. Hjá øðrum er øðrvísi. Mangir av okkara sjómönnum hava verið noyddir at liggja heima, til teir einki skip høvdu at fara við. Longu í friðartíðum vóru skipini ov fá til sjómenn okkara. Hetta er vorðið nógv verri í ár, tá ein stórur partur av okkara skipafloata hevur verið á garna veiðu ella sildaveiðu ella bráktur til ferskfiskuttalning.

Hesir vinnuhættir krevja sum kunnugt ferri menn enn snørisfiskiskapur, sum okkara skip higartil at kalla einans hava fingist við.

Á summun plássum hevur útróðurin verið reiðuliga góður, og har hava heimamenn eisini vunnið væl, men á mongum øðrum plássum hevur eingin útróður verið, og har hava heimamenninir vunnið lítið av týðningi og hesum tørva harðliga hjálp — og teim eigur at verða veitt hjálp við arbeiði.

Studningur til vega- og uppdyrkingararbeiði er frálíkur í hesum viðfangi, men fyri at loysa hesa studningsuppgávu má tingið hava munandi eykapening.

Í samband við umtaluna av hesum peningi er at nevna, at tað er ein veruleiki, at havnirnar, sum tingið hevur áttikið sær at gera, verða tinginum dýrari enn ætlað.

Afturat teimum nevndu røsku, vinnuleysu monnum koma sum treingjandi allir teir sjómenn, sum ikki slappu til skíps vegna heilsu-brek og øll tey heim, sum ongum innløgnum hava. Tað hevur verið illt hjá hesum at liva í friðartíðum. Í hesum dýrtíðum eru munstøðurnar teimum nógv verri.

Samfelagið kann ikki umbera seg at hjálpa her, soframt peningur kann fáast til vegar til tess.

Undirskotið við rakstrinum av sjúkrahúsum verður óivað væl størri enn hann á tingborð lagda rakstrarættan fyri sjúkrahúsinu sýnir, serliga nú sjúkrakassarnar ikki sum skotið til taka ein part av eykaundirskotinum.

Tingið er sum kunnugt gingið í veð fyrri afturrindan av ymiskum lánum, um hálvaðru millión krónur. Mangar av hesum veðsetingum vilja óivað av kríggssumstøðunum fella tinginum til rindingar. Tað er til at vænta, at tingið fær eykaútreiðslur av hesum.

Afturat øllum hesum her nevnda kemur so undirskotið fyri 1940 og ymiskt annað, sum eykaútreiðslur viðvíkjandi lögtingsarbeiði, skúlskapi, »Smirli« og øðrum.

Figgjarnevndin ásummar so slutt, at tað ikki sleppst uttanum, at lögtingið ger fyriskipanir, sum veita til munandi meirvæðing.

Nevndin heldur tó ikki, tað fer at bera til at fáa meiri inn-tøkur við at hækka amsálíkningina á kommunurnar, telefongjaldið og farma- og ferðafólkagjaldið hjá »Smirli«.

Summar kommunur kunnu væl ætlast í komandi ári at fáa størri skattaevni, men tær vóru so langt niðurkommar, at teim tørvar hesi skattaevni fyrri at koma uppundum.

Tingið og statur hava sum ávíst eisini nýliga noyðst at hett kommununum við stórum byrðum. Tað fer til ikki at bera til at okja um amsálíkningina, so leingi tað ikki av somum kann sigast, at kommunur figgjarlaga eru komnar á rætt kjøl.

At hækka farma- og ferðafólkagjaldið við »Smirli« vil ætlandi bara bera við sær, at fólk fer at senda minni góðs og ferðast minni

við »Smirli«. Tað kann so slatt væntast, at tað, sum liggð vinnir við hækkanini av farma- og ferðafólkgjaldinum, missir tað allur við farma- minnkan og hækkan av ferðafólki við »Smirli«.

Tað sama kann væntandi verða tilfellið við eini hækkan av telefongjaldinum.

Sum inntøkmøguleikar hevur nevndin haft til umrøðu:

1) Eina munandi hækkan av beinleiðis skattinum, 2) Toll- hækkanina, sum er gjørd í ár, 3) Stuttleikaskatt, 4) Stumpiskatt, 5) Hækkan av arvaavgift og gávuavgift, 6) Formuguskatt, 7) Grundvirkis- økingarskatt.

Umframt hesar inntøkmøguleikar hevur nevndin eisini talað um einkarsølu við rúsdrekka, tobakki og ymiskum øðrum vörum.

Eftir teirri kannan, sum nevndin hevur gjørt, kann tingið fyri 1941 koma at fáa meiri útreiðslur enn tær av landsnevndini uppseltu í flggjarættlanaruppskotinum:

1) Til havnir og vegir.....	um	kr. 120.000
2) Til hospitalini og sanatoríð	um	kr. 50.000
3) Til »Smirli«	um	kr. 10.000
4) Løgtingsútreiðslur, kantiðir og ymisk annað	kr.	20.000
5) Eykastudningur til uppdyrkingar og nýggj yrkismál, eins og til ymiska sociala hjálp	kr.	160.000
6) Til rindan av undirskotinum fyri í ár.....	kr.	100.000
		kr. 460.000

Í samburð við nevnan av teimum væntandi eykaútreiðslum er tó at merkja, at rokuskaparárið fyri 1939 sýnir um 150.000 kr. í yvirskot. Hetta yvirskotið stavar frá øktari tollinntøku frá 1. apríl 1939. Hesin eykatollur er ætlaður til rindan av teimum meirútreiðslum, sum tingið álók sær í finansplaninum seinasta. Men fyri tíðini frá 1. apríl 1939 til 1. januar 1940 kom hann at verða tøkur til onnur endamál, av tí at tingið fyrst tók við at rinda eykaútreiðslurnar 1. januar 1940.

Tingið kann kortini ikki vænta at hava hella yvirskotið tókt, av tí at ein valla kann rokna við, at tær yvir 181.000 kr., sum kommunurnar hava eftirstøður til tingið, vilja verða goldnar.

Í rokuskapinum fyri amtsgrunnin eru 130.000 kr. av hesum 150.000 kr. fluttar til konto viðvíkjandi sanering kommunanna. Skal hesin peningur verða nýttur til sanering av kommununum — til tess er tørvur — kann hann ikki samstundis nýtast til rindan av undirskotinum 1940.

Umframt at fáa nýggjar inntøkur fyri at verða forur at rinda tær nevndu vaksandi útreiðslur, er tað neyðugt at hava yvirskot fyri raksturin av amtsgrunninum í 1941.

Fey inntøkuuppskot, ið fram verða sett, miða tí finóli eisini at veita tiltakspening til vega.

Nakað væl av hesum peningi eigur at verða bundið til ávis endamál, meðan nýtslupa av avlopnum eigur tingið at taka støðu til eftir sum viðurskiðini falla.

Tingsins skuld kann eftir umsløðunum ikki sigast at vera óvanliga stór. Tað er tó beint at royna at sleppa sær av við hana og harvið styrkja um tingsins flggjarmegi at taka tøk, tí ið á stendur.

Nevndin skjýtur tí til, at 25 % av yvirskotinum verða brúkt til eykaavdrátt av líugsins skjala- (obligatióna) skuld.

Ofta hevur verið á máli at grunda ein vinnulívsgrunn, ið kann vera førur at stuðla framtaksevniini í vinnulívinum uttan mun til, hvussu fliggjarviðurskiftini annars eru. Men einki er verið burtur úr hesum, mest av peninguligum orkusleysi. Tað er átroðkandi neyðugt at taka henda góða lanka upp aftur í hesum døgnum, láid vinnulívið tykist at geva væl av sær, men vegna tilførstrot av kríggssinnigyrðingini ikki hevur umstøður at endurnýggja og fjølbroyta síni arbeidstól fyrr enn eina ferð aftaná heimsbardagan.

Nevndin skjýtir tí til, at 25 % av yvirskotinum verða lagd í ein grunn til frama fyri vinnulív okkara.

Okkara socialu viðurskifti eru ikki góð, standa í nógvum førum aftarlaga. At bæla hefta brek í samfelagsskipan okkara er til viðgerðar á língi í einum øðrum máli. Tað er kunnugt fyri nevndini at talað er um at seta ein serligan socialan grunn á slova við, at allir flógvarar her á landi skulu rinda procentliga av inntøku síni í hann, og at hesin grunnur er tellaður í fyrstu syftu at hjálpa har, ið hitt almenna her á landi veitir onga ella litla hjálp til treingjandi.

Nevndin heldur tað vera beint at hitt almenna leggur afturat her eisini og skjýtir til, at 25 % av yvirskotinum verða nýtt til ein tilíkan grunn.

Eftir verða so stutt 25 % av avlopinum at nýta eftir líugsins tykki sum á stendur.

Okkara peningaviðurskifti eru omskipað, síðuni sambandið við Danmark varð slitið við Týsklands hersetan av tí.

Nú verða seðlar prentaðir uppá sterlingpundini, ið okkara vinnulív leggur inn.

Tað er rímligt, at ágóðin, ið leggst til av tí peningi, ið verður gjørdur á úrslitið av arbeiði Føroyinganna, verður at falla aftur til Føroyingar.

Men av tí at seðlagerðin er so skipað, at møguleiki er fyri, at staturin — tá ið kríggid er at enda — verður at javna okkum møgulegt kursfap, um sterlingpundið og harvið peningur okkara, ið er bundin til tað, verður í mínni virði enn tann danska krónan, er tað rætt og samuligt, at ágóðin verður brúktur til at endurgjalda Føroyingum teirra kursfap.

Tann ágóði, ið ikki fer til kursjavnun, eigur at verða nýttur til føroysk endamál.

Nevndin er samd um at broyta lógina um lögtingsskatt á tann hátt, at avdráttur verður fyri børn, og at fólk við skattainntøkum undir 1000 kr. rinda ikki lögtingsskatt.

Meirilutin er eisini samdur um, at tað er beint at hækka lögtingsskattin viðvíkjandi teim starri inntøkunum, men er ikki samdur um sligini.

Minnilutin (J. Pálsson og Paul Petersen) fara fram, at tað verður ikki neyðugt at hækka skattastigini vegna teir størstu innløgur, sum nú eru.

Gaklandi skattalóg vil ætlandi geva línginum allan forvandi pening, tilsamans um eina millión krónum.

Í fliggjarsetmyktini, sum landsnevndin hevur sett fyri 1941, er lögtingsskatturin tellaður at geva 350.000 kr. Gjaldstovan upplýsir nú, at hann kann ætlast at geva 600.000 kr. eftir nóguldandi skattastigum.

Tær broytingar, ið nevndin er samd um viðvikjandi avdrátti fyri børn og hækkan av skattamarkinum, minka inntøkurnar við um 50.000 kr.

Eftir ætlan frá gjaldstovuni vil uppskotið frá minnilutunum (Dam, Davidsen og Zachariasen) geva 1.200.000 kr. og uppskotið frá minnilutanum (Poulsen og Djurhuus) geva um 950.000 kr.

Tann tollhækkan, ið samtykt er í ár vil geva um 50.000 kr.

Meirilutin mælir til at áleggja stuttleikaskatt, ið ætlast at geva 10.000 kr. árliga. Minnilutin (Poulsen og Djurhuus) seta einki uppskot fram viðvikjandi hesum.

Nevndin er samd um, at tað av tinginum 1936 og 1938 samtykta uppskot um stempilgjald verður til fyrireikingar beint í eina 5-mannanevnd.

Minnilutin (Dam, Davidsen og L. Zachariasen) seta fram uppskot um hækkan av arvaavgift og um áleggjan av gávuavgift. Hetta verður ætlandi at geva um 20.000 kr. árliga. Sami minniluti setur fram uppskot um formóguskatt — hetta uppskot verður sett fram eisini fyri at veita eitt rættvísari og dyggari grundarlag fyri skattaálíkan.

Ein tilíkur formóguskattur ætlast at geva um 10.000 kr. árliga.

Minnilutin (Poulsen og Djurhuus) vil ikki viðvikjandi arvaavgift og gávuavgift, sum viðurskiftini eru, seta fram uppskot.

Minnilutin (L. Patursson og Poul Petersen) heldur sær rætt til seinri at seta serstakt uppskot fram um arva- og gávuavgift.

Meirilutin (Poulsen, Djurhuus, Patursson og Poul Petersen) mælir til, at spurningurin um formóguskatt verður givin eina 5-manna-nevnd til eftirskannan og fyrireikingar til framsetan av uppskoti í málinum.

Øll nevndin er samd um, at málið um grundvirðisokingskatt verður latið áðurnevnda millumtinganevnd til viðgerðar.

Meirilutin vísar á, at sambært gjaldstovnum upplýsing vil flokkana inntøkuuppskot ætlandi geva:

	Uppskot frá Dam o. fl.	Uppskot frá Djurhuus og Poulsen.	Uppskot frá Patursson og P. Petersen.
Løgtingsskatturin ætlast at geva, minus frádrátt fyri børn og hæk- kan av skattamarkinum	1.200.000 50.000 1.150.000	950.000 50.000 900.000	600.000 50.000 550.000
Tollhækkanin	50.000	50.000	50.000
Stuttleikaskattur	10.000	— —	10.000
Arvagjald og gávugjald	20.000	— —	— —
Formóguskattur	10.000	— —	— —
	1.240.000	950.000	610.000
minus tað, ið lögtingsskatturin er ætlaður til í liggjarrættlanini	350.000 890.000	350.000 600.000	350.000 260.000
minus eykaútreiðslur o. a., sí frammanundan	460.000 430.000	460.000 140.000	460.000 —

Umframt er at vísa á yvirskotið av valutaskipanini.

Eftir ætlan frá gjaldslovnini vil lögtingsskatturin effir galdandi satsum ætlandi geva í 1941 um 600.000 kr., men J. Patursson og Poul Petersen meta hann effir gjøllari effirkaunan til um 1 millión kr.

Minnilutin (J. Patursson og P. Petersen) vísa tí á, at effir teirra hugsan vil uppskot flokkana ætlandi geva:

	Uppskot frá Dam o. fl.	Uppskot frá Djurhuus og Poulsen.	Uppskot frá Patursson og P. Petersen.
Løgtingsskatturin ætlast at geva, minus frádrátt fyri bærn og bæð- kan av skattamarkinum	2.000.000 50.000 1.950.000	1.580.000 50.000 1.530.000	1.000.000 50.000 950.000
Tollbæðkanin	50.000	50.000	50.000
Stuttleikaskattur	10.000	— —	10.000
Arvavgjald og gávavgjald	20.000	— —	— —
Førmúguskattur	10.000	— —	— —
	2.040.000	1.580.000	1.010.000
minus tað, ið lögtingsskatturin er ætlaður til í fíggjarættlanini	350.000 1.690.000	350.000 1.230.000	350.000 660.000
minus eykaútreiðslur o. a., sí frámanundan	460.000 1.230.000	460.000 770.000	460.000 200.000

Minnilutin (J. Patursson og P. Petersen) skal føra fram:

Tá Føroya stjórnarlíga støða sum amt ikki longur kundi uppihaldast, so mátti landsins almennu fíggjarviðurskipti í stni heild koma undir tingsins (fólksins) ræði.

Meirilutin á tingi samtykti tó 7. mai 1940, at amtmaðurin skuldi hava statsins kassa í hondum uttan ábyrgd fyri nokrum her á landi, meðan markið fyri fíggjarheimild tingsins skuldi vera tað sama sum áður.

Henda tvíning fastheldur meirilutin.

Bankaseðlaútgávuna hava teir lagt í amtmaunsins hendur, tó at afturímóttivirði (sterlingpundini) eina koma frá Føroyingum.

Á henda hátt hevur meirilutin enn meira ásaunað, at landsins aðalfíggjarstovnur er í hondum á útlendskum manni.

Hin føroyski fólkaflokkurin (radikalt sjálvslýri) hevur greiða støðu:

Allar almennar inntøkur og øll gjöld í *eini* fíggjarskipan — eitt stígt nærri grundregluni: landsins almennu gjöld effir landsins forimuni.

Vegna tess, at meirilutin fastheldur tvíningsstøðuna, selur minnilutin (J. Patursson og P. Petersen) ikki fram uppskot til serstaka fíggjarskipan í hesi tingsetu.

Løgtingsfóðindi 1940. 2.

Tað verður her skilað til, at lögtingsskatturin ellir galdandi lóg fyri 1941 ætlandi fer at geva um 1 mill. kr., sjálvt um inntøkur undir 1.000 kr. eru skattafríar og frádráttur fyri børn fær lógarheimild.

Tað verður her eisini skilað til, at meginparturin Føroyinga vinnu í hesum ári er kríggsvágnður, ein vinna, ið ikki eigur at skattast frammilíja.

Ein onnur atvold er, at teir menn, ið hesa vinnu einka, fiskimenn, skiparar og úlgerðarmenn, eiga teirra rætt til at stímbra teirra liviligu viðurskifti — eitt einstøkt ár gevur ikki grundarlag fyri tí av hinum minnilutanum líkellaða skattahækkunina.

Fyrivarni verður líkið viðvíkjandi valutaskipanini og býtisreglunum í uppskot XII.

Nevndin hevur gjølla umhugsað spurningin um meirinntøkuskatt í staðin fyri hæðkan av lögtingsskattinum fyri størri inntøkur.

Meirinntøkurnar falla mest innanfyri okkara vanligu høvuds-vinnu, fiskiskapin. Fiskimenn og reidrar hava seinastu árin sitið í trongum korum, og teimum tørvar tí at fáa høvi til at stímbra seg fíggjarliga. Tá ið ein meirinntøkuskattur sum beint til særliga vil koma at raka hart at hesum, er uendin samd um, at tað ikki er beint — í hvussu er tað fyrsta árið — at úleggja ein særligan meirinntøkuskatt. Men nevndin heldur, at tingið eigur at hava eykalntøkuskattlingina í huga og taka spurningin um nýtsluna av hesum skattahátti uppattur, tá ið viðurskiftini falla soleiðis, at tey tala fyri einum illkum skatti.

Vísandi á tað, ið er flutt fram í álitinum, verða hjáløgdu uppskot sett fram.

Uppskot frá fíggjarnevndini: sí skj. nr. 16.

Broytingaruppskot

frá

Kr. Djurhuus og J. Poulsen:

I Forslag I C: frá minnilutanum (Kr. Djurhuus og J. Poulsen).

§ 3.

Linje 18 og Resten af Stykket:

(30.000—40.000 400.000 — 50 pCt. af Resten).
udgaar, og i Stedet sættes:

30.000 —	40.000 —	3327 —	30.000 og 22	
40.000 —	50.000 —	5527 —	40.000 — 28	
50.000 —	75.000 —	8327 —	50.000 — 34	
75.000 —	100.000 —	16827 —	75.000 — 38	
100.000 —	200.000 —	26327 —	100.000 — 40	
200.000 —	400.000 —	66327 —	200.000 — 41	
400.000 og derover —		148327 —	400.000 — 45	

Broytingaruppskot

frá L. Zachariasen og ll.:

Í deild II undir pkt. 1) verður sett aflan á orðini: . . . færøsk
 Dansk øller opføres færøske Skuespil.

14/II. varð pkt. I-A samtykt við 23—0, pkt. I-B var fallið við
 2. viðgerð við 9—0, pkt. I-C samtykt við 17—0, sum broytt við broyt-
 ingaruppskotið frá Kr. Djurhuus og J. Poulsen, pkt. I-E samtykt við
 24—0.

Pt. II samtykt við 17—0, sum broytt við broytingaruppskotið frá
 Louis Zachariasen o. ll., pkt. III samtykt við 22—0, IV §§ 2 og 3 við
 18—0, § 1 var fallin við 2. viðgerð við 9—0. Pkt. V var fallið við 2.
 viðgerð við 8—0. Pkt. VI samtykt við 18—0, VII við 23—0, VIII við
 17, IX—X við 23, XI við 21 og XII við 17.

II. Skúlamál.

1. Skúla- og kirkjusýn.

Álit frá kirkjunevndini:

Nevndarformaðurin hefur havt samrøðu við próst Dahl um hetta mál, og gevur hann hesa frágreiðing. Eftir vanligari skipan skuldi prósturin í ár sýna kirkjur og skúlar í Sandoyar og Suðuroyar prestadønum, men vegna ymisk viðurskiftir hefur hetta ikki verið gjørligt. Hann hefur verið á tal við prestarnar í hesum báðum øyggjum, og hava teir lova at ansa eftir og syrgja fyri, at vanligar umvølingar fara fram, um lórvur er til tess. Annars eru allar kirkjur í nevndu øyggjum í góðum standi, frároknað Porkeris kirkju; men hefur presturin fyri Suðuroyar syðra prestadømi lova at lata kannað eftir og umvæla møgulig brek hesari kirkju viðvíkjandi.

Uppskot.

Ávísandi tað í nevndarálitinum framfærda, skal nevndin mæla til, at málið viðvíkjandi skúla- og kirkjusýni verður at leggja fram fyri tingið í næstu vanliga tingsetu.

27/9. samtykt við 19—0.

2. Løn ferðalærara.

Álit frá skúlanevndini (S. P. Zachariasen óheftur):

Undirritaða nevnd, ið hefur viðgjørt málið viðvíkjandi løn ferðalærara, er komin til ta sløðu, at lønviðurskiftini mega broyast tess vegna, at lær núverandi lønirnar eru so lágar, at tað verður neyðugt at hugsa um eina hækkan av lønini.

Longu áðrenn kríggjð vóru lønarkorini hjá ferðalærarunum á

tann hátt, at teir, sum giftir eru, og eiga børn, illa kunna klára seg, og sum allar útreiðslur av einum húsarhaldi nú eru, noyðast teir at gera skuld.

Í fjør samtykti tingið uppskot um, at ferðalærarar skuldu lønast við eini grundløn av 1.100 kr., vaksandi við 300 kr. 3. hvørt ár til 2.900 kr., og at teir skuldu hava rætt til pensión og frítt innivist, men ikki frítt kostarhald.

Henda samtykt tingsins er enn ikki framd á ríkisdegi, tí krígg-ið brast á, og Danmark varð hersett, og alt postsamband millum Føroyar og hin partin av kongaríkinum varð slitið.

Skúlastjórnin hevur viðgjørt málið og mælt tinginum til fyrihils fyri eitt ár at hækka løn ferðalæraranna við eini dýrtíðarhjálpi uppá 250 kr. fyri giftar og 125 kr. fyri ógiftar, íó soleiðis, at haraftrat skul verða lagt $\frac{1}{2}$ árs dýrtíðartillegg fyri 1939/40.

Nevndin hevur samráðst við amtmannin um hetta mál og samdist um at fyriláa at hækka ta av skúlastjórnin fyrilágu dýrtíðarhjálpi til 300 kr. fyri giftar og 150 kr. fyri ógiftar og haraftrat $\frac{1}{2}$ árs dýrtíðartillegg fyri 1939/40.

Henda dýrtíðarhjálpi verður eins og løn ferðalæraranna rindað av statí og amtsfond við $\frac{1}{2}$ frá hvørjum.

Uppskot:

- 1) Giftir ferðalærarar fáa eitt dýrtíðartillegg uppá 300 kr. fyri tað skúlaárið, ið nú gongur, ásamt 150 kr. fyri tað farna skúlaárið.
- 2) Ógiftir ferðalærarar fáa fyri tey í pelli 1) nevndu tíðarskeið eina dýrtíðarhjálpi, ið svarar til helvtina av dýrtíðarhjálpinum til teir giftu ferðalærararnar.
- 3) Av teim í 1. og 2. peltum umtalaðu útreiðslum rindar staturin aðra helvtina og amtsgrunnurin hina.
- 4) Málið verður uppافتur tikið til viðgerðar í næstu vanligu tingsetu.

30/10. samtykt við 17—0.

3. Løn ítróttalærarans.

Álit frá skúlanevndini (Danbjørg óheftur):

Færø Amts Skoledirektion har atter i Aar fremlagt for Tinget Sagen om Idrætsinspektørens Arbejds- og Lønningsforhold.

Tinget vedtog i 1939 det af Udvalget stillede saalydende Forslag:
»Det overlades til Skoledirektionen i Samraad med Seminariets

Forstander at udarbejde nærmere Regler angaaende Idrætsinspektørens Arbejdsforhold, ligesom det overlades til Direktionen at fremsætte Forslag om en ny Lønordning, hvorefter Sagen forelægges Lagtinget til Betænkning.»

Direktionen har siden Afslutningen af Lagtingssamlingen 1939 forhandlet med Seminariets Forstander, som i en blandt Bilagene værende Skrivelse paapeger de Vanskeligheder, som efter hans Opfattelse taler imod den paaførte Ordning, som gaar ud paa at knytte Idrætsinspektøren til Seminariet som Tilsynsførende ved Gymnastikundervisningen samlesteds.

Direktionen henviser til denne Skrivelse fra Forstanderen, men udtaler sig ikke nærmere om selve Sagen. Derimod udtaler Direktionen, at de Forhold, som er indtrædt 9. April d. A. har medført, at en Forhøjelse af den til Raadighed for Inspektørstillingen værende Bevilling næppe er gennemførlig, medens man vel nok kan paaregne, at der som hidtil vil være 1.800 Kr. til Raadighed, nemlig 900 Kr. aarlig fra Staten og 900 Kr. aarlig fra Amtsfonden som Tilskud til den ommeldte Stilling i dens nuværende Form.

Herefter synes det ikke muligt paa nærværende Tidspunkt, at søge gennemført en ny forbedret Lønordning m. m. for Idrætsinspektøren. Sagen skønnes derfor at maatte bero til bedre Tider. Følgende Oplysninger kan gives med Hensyn til Idrætsinspektørens Lønforhold:

Til Vikarløn	500 Kr.
Honorar	600 Kr.
Rejsendgifter og Diæter	700 Kr.
	1800 Kr.

Inspektøren er indehaver af et Lærereembede. Hans Løn i saa Henseende er:

Begyndelsesløn	1600 Kr.
Løntillæg	1500 Kr.
Reguleringsstillæg c.	900 Kr.
	4000 Kr.

Desuden har han Huslejegodtgørelse 250 Kr. aarlig eller Fri-bolig.

Til denne Lærerløn kan lægges Honorar for Inspektør-Virksomheden 600 Kr. eller ialt **4.600 Kr.** plus Diæter paa Rejse plus Fri-bolig eller Huslejegodtgørelse 250 Kr. aarlig.

Under Hensyn til denne anstændige Aflønning mener Udvalget, at Sagen kan stilles i Bero foreløbig, saaledes at den genoptages, naar Krigen er afsluttet.

Forslag.

Sagen om en ny Lønordning m. m. for Idrætsinspektøren stilles foreløbig i Bero og genoptages efter Krigens Afslutning.

25/10. samtykt 19—0.

4. Broytan av reglunum um setan av lærarum.

Álit frá skúlanevndinni: sí skj. nr. 21.

23/10. samtykt 16—0.

5. Setan av vikar við Klakksvíkar skúla.

Álit frá skúlanevndinni:

Til Udvalget er henvist en Sag om Ansættelse af en Vikar ved Klaksvig Skole.

Af Sagen fremgaar, at der ved den ommeldte Skole nu er 15 Klasser med tilsammen 367 Elever og 423 Undervisningstimer.

Ved Skolen virker 10 Lærere med 36 Undervisningstimer hver, hvortil kommer Forstørelseren med 30 Timer, tilsammen 390 Timer. Der bliver saaledes 33 Undervisningstimer, som der ikke er Lærere kræfter til.

Sagen om Ansættelse af en Vikar er anbefalet af vedkommende Skolekommission, Forstanderskab og Færø Amts Skoledirektion. Direktionen foreslaar, at der fra Begyndelsen af Skoleaaret 1940—41 ansættes en Vikar med et aarligt Honorar paa 1600 Kr., der svarer til Grundlønnen for den paagældendes Skoles Lærerstillinger. Honoraret betales af Statskassen og Færø Amts Repartitionsfond med Halvdelen hver.

Udvalget skønner efter det foreliggende, at den ommeldte Vikars Ansættelse er en Nødvendighed, og tiltræder Skoledirektionens Forslag.

Forslag.

Der ansættes en Vikar ved Klaksvig Skole med et Honorar af 1600 Kr. aarlig. Ansættelsen gælder fra Begyndelsen af Skoleaaret 1940—41. Honoraret udredes med Halvdelen eller 800 Kr. af Færø Amts Repartitionsfond.

9/10. samtykt 14—0.

6. Føroyskt sum kenslumál.

Allt frá skúlanevndini:

Fólkaflokkurin, Radikalt Sjálvstýri, hevur flutt mál inn á ting um at føroyskt verður kenslumálið í øllum almanna føroyskum skólum, ið við tí undantaki, at kennarar í øðrum almanna skólum eina fólkaskúlanum, ið ikki eru Føroyingar, hava heimild at nýta teirra lands mál.

Í fólkaskúlanum, har frítt er at nýta danskt ella føroyskt kenslumál, verður føroyskt nógv mest nýtt nú. Tó munnu bornini í einstøkum fólkaskúlanum eina verða undir danskari skúlakenslu.

Í teim lægri skólum harimóti er danskt kenslumálið yvirhøvuð. Vituligt er hetta til stóran skaða fyri móðurmál barnanna og unglinganna, sum tá ikki fáa tey røttu líkindini at mýkja og fðka móðurmál teirra.

Ei heldur kann kensla í skúlagreinunum yvirhøvuð gerast so áráðilig á teir ungu næmingarnar, tá hon fer fram á einum fremmanda máli. Tí sattu er tað, sum danska skaldið sigur:

»Modersmaal er vort Hjertesprog
kun løs er al fremmed Tale,
det alene i Mund og Bog
kun vække et Folk af Dvale.«

So stattu verður sett fram hetta

Uppskot:

- 1) Móðurmálið (Føroyskt) skal vera kenslumálið í øllum almanna skólum her á landi. Kennarar í øðrum almannaskólum eina fólkaskúlanum, sum ikki eru Føroyingar, hava heimild til at nýta teirra lands mál í kensluttimum sínum.
- 2) Hendu samtykt fær gildi frá 1. januar 1941.

Undirskrivaði S. P. Zachariassen setur fram hetta

Minnitalsuppskot:

- 1) Tær reglur, ið nú eru galdandi viðvíkjandi kenslumálum í fólkaskúlanum í Føroyum, verða eisini at galda fyri allar almenningar skúlar her á landi.
- 2) Hendu samtykt fær gildi frá 1. januar 1941.

1/11. fall uppskotið hjá J. Patursson við 7—0, uppskotið hjá S. P. Zachariassen samtykt 15—0.

7. Føroyskt mál í skiparaskúlanum o. a.

a) Føroya gjaldstova. Álit frá skúlanevndini:

Hetta mál, sum var til viðgerðar á tingi í fjør (Løgtingstíð. bls. 16—17) hevur Fólkalokkurin (Radikalt Sjálvstýri) borið inn aftur á ting í hesi tingsetu.

Tingið samtykti í fjør soljóðandi uppskot:

»Blanketter, Kvitteringar, Skemaer, Cirkulerer o. l., som udsendes fra Oppehørselskontoret, saa længe dette bestaar, til Brug indenfor Færøerne, affattes paa Færøsk».

Minnilutin J. Patursson vil endurnýggja hesa samtykt og mæla til at seta hana í gildi frá 1. januar 1941.

Hartumframt vil minnilutin J. Patursson tilræða, at Búnaðarráðið á sama hátt nýtur føroyskt mál í øllum skrivligum stórvum og viðurskiftum innanoyggja.

Minnilutin (S. P. Zachariasen og J. H. Danbjørg) heldur seg til sama uppskot sum í fjør.

Minnilutin (A. Samuelsen og J. Poulsen) stillar einki uppskot.

Uppskot.

I. Frá meirilutanum (J. H. Danbjørg, J. Patursson og S. P. Zachariasen):

Oyðubløð, kvittanir, regluvísar, umfarabrøv o. til., sum send verða út frá gjaldstovuni til nýtslu innanlendisskulu verða orðaði á føroyskum máli.

II. Frá minnilutanum (J. Patursson):

- a) Innanlendis brævaskifti, kvittanir, frágreiðingar, skrivligar avgerðir o. til., sum Búnaðarráðið hevur í hondum, skulu verða orðaði á føroyskum máli.
- b) Ásetningarnar í pelti I) og II) verða at seta í verk frá 1. januar 1941.

II/II uppskot meirilutans samtykt 14—0, uppskot minnilutans samtykt 13—0.

b) Skiparaskúlin. Álit frá meirilutanum í nevndini:

Við at vísa á álit frá skúlanevndini 1939 (sí løgtingstíðindi bls. 28 og 29) mælir minnilutin (Danbjørg og Zachariasen) til, at meirilutauppskotið í 1939 frá Kallsoy, M. A. Jacobsen og Danbjørg punkt 1 og 2 verða sett í gildi við tí uppskoytan, at Eingskipt verður sett sum lærngrein til 2. skiparapróg (udvidede Sætterskipperprøve).

Mindretallet, Joh. M. Fr. Poulsen og A. Samuelsen, maa med Hensyn til Indførelse af Færøsk som Fag i Navigationsskolen i Thors-Løgningstíðindi 1940. 4.

havn henvise til sine Udtalelser i 1938 (Lagtingstidende 1938, Side 20). Den samme Stilling har Mindretallet indtaget i 1939. Regeringen har afslaaet det af Tinget i 1937 indsendte Andragende, og der er ikke fremkommet noget nyt i Sagen. Krigssituationen kan formentlig ikke anvendes som Motiv til Forslagets Gennemførelse.

Angaaende Spørgsmaalet om Indførelse af Engelsk som Fag i Navigationsskolen til visse Eksaminer skal Mindretallet udtale, at herom vil man være villig til at forhandle, naar Krigen er forbi, og Lagtinget atter kan komme i Forbindelse med Regeringen.

Uppskot

frá minnilutanum (Danbjørg og Zachariassen):

- 1) Tey av meirilutanum í 1939 um føroyskt í skiparaskúlanum framseltu og av tinginum samtyktu uppskot punkt 1 og 2 verða at seta í gildi.
- 2) Enskt verður sett sum lærugrein til annað skiparaprógvið (úvíðede Sætleskipperprøve).
- 3) Stjórin fyri skiparaskúlan fær til vegar eina hóskandi lærubók í enskum, og hvørt far yvir 25 tons skal hava eina tilfika lærubók umhørd.

Fólkaflokkurin (Radikalt Sjálvstýri) hevur lagt hetta mál (Lagtingst. 1939, bls. 28) inn aftur á ting.

Minnilutin Jóannes Patursson skal flyta fram:

Effir niðanfyrirstandandi uppskoti verður kravt sama prógv í Føroyskum sum í Danskum til øll prógvini, ið takast kunna á Stýrimannaskúlanum, tó at einki prógv ná verður tikið í Danskum til annað skiparaprógvið og motormannaprógvið. Kortini hava motormenninir fríggjar tímar um vikuna í Danskum, uttan at prógv verður tikið.

Tað má baldast at vera beinast, at Føroyskt verður kent næmingunum til øll prógvini, og av tí at lærtíðin til annað skiparaprógvið (Grønlandsprógvið) er rúmlig, er skolið upp, at teir læra bæði Føroyskt og nakað av Ens্কum. Til fyrsta skiparaprógvið verður ikki tíð til at læra Ens্ক, uttan at krøvini í øðrum lærugreinum verða minnkað.

Uppskot

til

broytan av lóg um sjóvinnu av 28. februar 1916 við seinni broytingum (sbr. kunngerð nr. 74 av 31. mars 1928):

§ 1.

Til *fyrsta skiparaprógvið* (Sætleskipperprøven) verður kravt skriftligt prógv í Føroyskum (fyrísøgn) í sama muni sum í danskum, svariandi til eina kenslu upp á 3 tímar um vikuna.

§ 2.

Til *annað skiparaprógv* (Grønlandsprógvið), (Den udvidede Fiskeskipperprøve) verður kravt prógv (skrivligt) í Føroyskum svarandi til eina kenslu uppá 3 tímar um vikuna og prógv í munnligum Føroyskum svarandi til eina kenslu upp á 3 tímar um vikuna.

§ 3.

Til *stýrimannaprógvið* verður kravt prógv í Føroyskum skrivligt og munnligt svarandi til eina kenslu upp á 4 tímar um vikuna.

§ 4.

Til *motormannaprógvið* og *maskínmannaprógvið* verður kravt sama prógv í Føroyskum sum til fyrsta skiparaprógv.

14/11 fall uppskot J. Paturssons 7-0. Uppskotið hjá Danbjørg og S. P. Zachariassen samtykt pkt. 1 við 14-0, pkt. 2. við 16-0 og pkt. 3 við 18-0.

c) Royndarkamar fyri kumpassir.

Uppskot frá meirilutanum í nevndini:

I Lagtingssamlingen 1939 vedtog Lagtinget at andrage Ministeriet om Tilladelse til Oprettelse af et Prøvekammer for Kompasser paa Færøerne. Sagen er imidlertid ikke gennemført, og der foreligger ikke Svar fra Regeringen, antageligt fordi Forbindelsen mellem Færøerne og den øvrige Del af Kongeriget blev afbrudt paa Grund af Krigsudviklingen den 9. April d. A. Færøerne med sin Fiskerflaade er saaledes henvist til at klare sig selv paa dette Omraade. Man henviser til Lagtingsberetningen for 1939, Side 90-91.

Forslag.

- 1) Lagtinget beslutter, at der paa Færøerne skal oprettes et Prøvekammer, hvorfra Kompasser kan blive forsynede med lovbeftalet Certifikat.
- 2) Landsnevndin bemyndiges til at føre de fornødne Forhandlinger med Amtmanden om denne Sags hurtige Gennemførelse.

Állt frá J. Patursson:

Fólkaflokkurin, Radikalt Sjálvstýri, hevur borið hetta mál uppáftur á tingi í ár. Tað var til viðgerðar á tingi í fjør og var tá soljóðandi uppskot einmælt samtykt:

»Lagtinget andrager om Tilladelse til, at der oprettes et Prøvekammer paa Færøerne, hvorefter Kompasser kan blive forsynet med lovbeftalet Certifikat«.

Minnilutin heldur tað verða neyðugt yvirhøvur og allramest í hesi innibyrðugaríð, at eitt slíkt royndarkomar verður sett á stovn í Føroyum, og tá einki er frætt um nakað svar á lingsins umsókn í fjør, sum veru kann at vera atvott av sambandsteppini við Danmark, heldur minnilutin, at ikki ber til at drála við hesum máli, men vit skjóta hetta uppskot upp til samtykt lingsins:

Løgtingið samtykkir:

- 1) Eitt kumpassaroyndarkomar verður sett á stovn her á landi, haðani lógligt loyvishæv kann fáast til kumpassin.
- 2) Málið verður latið landsnevndini upp í hendur at lata seta í verk.
- 3) Henda samtykt fær gildi beinanvegin.

13/11 J. Paturssons uppskot fall við 8—0. Uppskot meirilutans samtykt 18—0.

d) Broytan av reglugerð fyri Føroya Fiskaexport.

Uppskot frá meirilutanum:

I Lagtingssamlingin 1939 vedtog Lagtinget at indgaa til Regeringen med Andragende om, at Regeringen indleder Forhandling med Andelsselskabet Føroya Fiskaexport om at faa ændret Selskabets Vedtægter derhen, at Fiskerforeningen og Skipperforeningen kan faa Medlemmer i Repræsentantskabet i nævnte Andelsselskab i Forhold til Foreningernes Andel i Fangsten samt saaledes, at Lagtinget faar et Medlem i Repræsentantskabet. Paa dette Andragende foreligger der intet Svar, rimeligvis paa Grund af, at Krigen Udvikling har medført, at Færøernes Forbindelse med Danmark afbrødes 9. April. d.A. Udvalget foreslaar paa given Anledning, at den Forhandling, som Tinget anmodede Ministeriet om at føre med bemeldte Andelsselskab, nu paa Grund af de indtrufne Omskændigheder føres af Landsnevndin. Der henvises til Lagtingstidende 1939, Side 96 og 97.

Forslag.

Lagtinget anmoder Landsnevndin om at indlede den foran ommeldte Forhandling med Andelsselskabet Føroya Fiskaexport.

Aftt frá J. Patursson:

Løgtingið samtykti í fjør (Løgtingstíðindi 1939, bls. 97) uppskot um, at fiskimannafeløgini, skiparafelagið og løgtingið skulu eiga heimild til at velja menn í umboðsmannastjórn Føroya Fiskaútflutningsfelag, Føroya Fiskaexport. Hetta uppskot stílaði løgtingið til dansku ríkisstjórnini í soljóðandi orðum:

»Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at Regeringen indleder Forhandling med Andelsselskabet Føroya Fiskaexport om at faa ændret Selskabets Vedtægter derhen, at Fiskerforeningerne og

Skipper- og Navigatorforeningen faar Medlemmer i Repræsentantskabet i nævnte Andelsselskab i Forhold til Foreningernes Andel i Fangsten, samt at Lagtinget faar 1 Medlem i Repræsentantskabet.

Vegna sambandsslitið millum Danmarkar og Føroyar hava hesar tilætlaðu tingingar millum donsku stjórnina og Føroya Fiskaexport ikki kunna fingist í lag.

So stutt hevur Fólkalokkurin (Radikalt Sjálvstýri) horið málið inn aftur á ting til tingsins umhugsan um, hvat nú er til ráðar at taka til hetta endamáls frumm.

Minnilutin má halda, at hetta mál, sum hevur ligið á ljóði í tinginum síðan 1937, nú má vera til enda leiðt og vil tilráða tinginum, at tingsamtyktin frá í fjør verður sett í gildi soleiðis broytt:

Uppskot.

Løgtingið biður landsnevndina um at taka upp tingingar við Føroya Fiskaexport um at umskipa reglugerð felagsins, soleiðis at fiskimannafeløgin, skipara- og navigatorfelagið fáa sínar umboðsmenn í umboðsmannanevndini í hesum felagsskupi, og at løgtingið fær heimild til at velja ein umboðsmann í umboðsmannanevndini.

14/11 uppskot J. Paturssons fall 6—0, meirilutans uppskot samtykt 19—0.

e) Føroyskt lógmal.

Átt frá meirilutanum:

Ommanfyri standandi mál hevur fleiri ferðir verið til viðgerðar á tingi, og í seinastu vanligu tingsetu var hetta mál samtykt (sí lögtingsfóðindi 1939, bls. 245).

Minnilutin (Danbjørg og Zachariasen) skal mæla til, at henda tingsamtykt fær lóggildi.

Sambandspartiets Medlemmer af Udvalget (Joh. M. Fr. Poulsen og A. Samuelsen) henviser til vore Udtalelser i Lagtingsamlingen 1939 (Lagtingslidende Side 245) og fastholder disse Udtalelser Sætning for Sætning.

Uppskot

frá minnilutanum (Danbjørg og Zachariasen):

Tingið mælir til, at lögtingsins samtykt í 1939 um Føroyskt lógmal fær lóggildi beinan vegin.

Álit frá J. Patursson:

Hetta mál varð borið upp á lögtingi í fjør. Fólkalokkurin (Radikalt Sjálvstýri) hevur borið málið upp aftur á ting í ár. Tingið samtykti í fjør:

- 1) »Tingið samtykkir, at lóguppskot og aðrar skrivligar avgerðir, tað hereftir samtykkir, so mikið sum gjørligt verða samansettar á føroyskum máli.
- 2) Landsnevndin og lögtingsskrivstovan hava at rætta seg eftir tí í pelli 1) ásetta.»

Undirskrivaði skal siga frá, at meðan tað fyrr kann hava verið tvørligt hjá fleiri tingmonnum at flugið selt fram skrivlig starv í føroyskum stíli, er ikki so nú. Tingið hevur nú sína egnu skrivstovu at leita til og beita á. Henda tingsins skrivstovn er altíð før fyri, tað hon eisini er til, at stíla hvørt tingmál, fram skal vera selt, á føroyskum máli.

Uppskot:

- 1) Tingið samtykkir, at lóguppskot og aðrar skrivligar avgerðir, tað hereftir samtykkir, so mikið sum gjørligt verða samansettar á føroyskum máli.
- 2) Landsnevndin, lögtingsskrivstovan, vørnevndin og aðrar lögtingsnevndir hava at rætta seg eftir tí í pelli 1) ásetta.
- 3) Henda samtykt verður selt í gildi heimanvegin.

Vegna tess, at formaður skúlanevndarinnar, A. Samuelsen, hevur sýtt at taka hetta mál til nevndarviðgerðar, leggur undirskrivaði nevndarmaður, eftir frásøgu í nevndini, frammanundan standandi álit og uppskot til viðgerðar á tingi.

14/11 uppskot J. Paturssons fall 9—0. Uppskotið hjá Daubjörg og S. P. Zachariasen samtykt 13—0.

f) Føroyskt sum rættargongdarmál.*Álit frá meirilutanum:*

Omanfyri standandi mál hevur fleiri ferðir verið til viðgerðar á tingi, og í seinastu vanligu tingsetu varð hetta mál samtykt (sí lögtingstíðindi 1939, bls. 262).

Minnilutin (Daubjörg og Zachariasen) skal mæla til, at henda tingsamtykt fær lóggildi.

Sambandspartiets Medlemmer af Udvalget (Joh. M. Fr. Poulsen og A. Samuelson) henviser til vore Udtalelser i Lagtingssamlingen 1939 (Lagtingstidende Side 263) og fastholder disse Udtalelser Sætning for Sætning.

Uppskot

frá minnilutanum (Danbjørg og Zachariassen):

Tingið mælir til, at lögtingsins samtykt í 1939 um Føroyskt sum rættargongdarmál fær lóggildi beinan vegin.

Álit frá minnilutanum J. Patursson:

Hetta mál varð samtykt á tingi í fjør. Tað var tá avgjørt at senda tað til dansku ríkisstjórnina at seta í gildi. Vegna ófriðia, ið hevur atvølt, at Føroya samband við Danmark er slitið, hava ikki verið vegir til at fingið hetta mál lógfest á fyrrverandi vanligari stjórnarleið.

Fólkaflokkurin (Radikalt Sjálvstýri) hevur so tikið málið upp aftur til tess at fáa tað framt eftir ú stjórnarvegi, sum nú skuldi verið farandi. Tað gerst við at broyta fyrsta pelli í uppskotinum í fjør sum ljóðaði: »Lagtinget indstiller til Regeringen, at § 49, Stk. 1 og 2 i Lov for Færøerne om Rettens Pleje affattes saaledes« til: »§ 49, pelli 1 og 2 i »Lov for Færøerne om Rettens Pleje« verður samansett soleiðis, at samtykkjð uppskotið einsljóðandi og í fjør og at áseta, nær broytingin skal verða sett í gildi.«

Uppskot:

- 1) § 49, pelli 1 og 2 i »Lov for Færøerne om Rettens Pleje« verður samansett soleiðis:

»Retssproget er Dansk og Færøsk. Afhørelse af Personer, der ikke er det danske eller det færøske Sprog mægtige, foregaar ved Hjælp af en edsvoren Tolk eller en af Retten udnævnt Tolk. Dog kan Tilkalddelse af Tolk undlades, naar ingen af Parterne gør For-
dring herpaa, og Retten tillror sig fornødent Kendskab til det fremmede Sprog, undtagen i Straffesager ved Domsforhandling i Sager, der er underkastet Landsretsbehandling. Er Dommeren ikke det færøske Sprog mægtig, foranlediger han, naar det maatte være fornødent, tilkaldt en kyndig Person til at fungere som Oversætter.

Dokumenter, der er affattede i fremmede Sprog, skal ledsages af en Oversættelse, der, naar Retten eller Modparten for-
langer det, skal bekræftes af en autoriseret Translatør eller en af Retten antagen Oversætter. Oversættelse kan dog frafaldes, naar begge Parter er enige derom, og Retten tillror sig fornødent Kend-
skab til det fremmede Sprog. Er Dommeren ikke det færøske Skriftsprog mægtig, foranlediger han Dokumenter, affattede i det færøske Sprog, oversat, og saafremt Oversættelsen ikke godkendes

af Parlerne, skal den bekræftes af en af Retten udmeldt kyndig Person. I Tilfælde af Anke eller Kære til Domstol udenfor Færøerne skal Dokumenter, affattede i det færøske Sprog, ledsages af en Oversættelse, foretaget af en dertil af Retten beskikket Person. Udgifterne ved de i dette Stykke omhandlede Oversættelser af færøske Dokumenter og de i forrige Stykke, sidste Punktum, omhandlede Tilkaldelser af Tolk udredes af Statskassen.

Naar Amtmand, Sørenskriver og Politimester udnævnes til Embedsmænd paa Færøerne skal der i Udnævnelsesdokumentet indeholdes en Bestemmelse om, at vedkommende skal erhverve sig Kendskab til det færøske Sprog.»

2) Henda samtykt fær gildi heinan vegin.

Vegna tess, at formaður skúlanevndarinnar (A. Samuelsen) hefur sýlt at taka hetta mál til nevndarviðgerðar, leggur undirskrifaði nevndarmaður, eftir frásögn í nevndini, frammanundanstandandi álit og uppskot til viðgerðar á tingi.

14/11 uppskot J. Paturssons fall 7—0, uppskotið hjá Danbjørg og S. P. Zachariasen samtykt 15—0.

8. Lán til skúlabókagrunnin.

Álit frá skúlanevndini:

Skúlabókanevndin hefur í riti av 7. september 1940 givið tinginum frágreiðing um nevndarinnar starv.

Skúlabókagrunnurin hefur í fjør útgivið II bind av tí nýggja føroysku lesibókini. Áttanin er at geva hesa bók út í 3 bindum.

Annað bind er prentað í 3000 eintøkum, 228 eintøk eru seld og hava givið grunninum kr. 1180,64. 31 eintøk eru latin ókeypis. Grunnurin eigur so stutt eftir óseld 2341 eintøk.

Grunnurin hefur havt ein kassakredit í Føroya Banka uppá 1500 kr. Hesin er komin niður í kr. 796,97, ið er øll skuld grunnsins. Bankkreditturn er dýrur, og vil tí nevndin koma burtur frá honum og heldur royna at fáa sær virkispening við sparikassaláni.

Tvey ár eru eftir hjá grunninum at fáa studning frá tinginum. Við hesum studningi — 500 kr. árliga — og sølu av bókum kann grunnurin kvitta skuld sína og reiðiliga tað.

Áttanin er næsta ár at fara undir at útgeva annaðhvørt I. ella III. bind av lesibókini. Til at lúka hetta starv heldur nevndin tað verða neyðugt at hava upp til 3000 kr. tókar afturat tí, ið grunnurin annars

hefur um hendi, og sækir hon tingið um at veðhalda fyri eitt spari-kassalán.

Útgávakostnaðurin verður ætlaður soleiðis:

Prentan og pappír 15 ørk (á 16 bls.) á 200 kr.	Kr. 3000.00
Prentmyndir	— 600.00
Rættlestur o. a.	— 400.00
Tilsamans. . .	Kr. 4000.00

Nevndin hevur havt málið til viðgerðar og er á einum máli um, at tað hevur stóran týdning fyri lærara í føroyskum máli, at skúlabókanevndin verður før fyri at halda fram við lesibókaútgávu. Solan av skúlabókum liggur fäst; hetta kann ein rokna við. At veðhalda fyri eitt lán til grunnin kann tingið tí gera uttan vanda fyri at missa. Nevndin mælir til, at tingið veitir grunninum hitt umsokta veðbald.

Uppskot.

Tingið veðheldur Færø Amts Sparekasse ella øðrum lánigranni fyri einum láni upp til 3000, trý túsund, krónar til skúlabókagrunnin.

27/9. samtykt við 18—0.

9. Húsleiguviðurskifti læraranna.

Álit frá skúlanevndini:

Færøernes Lærereforening har i Andragende af 5. September d. A. heledt Lagtingets Opmærksomhed paa, at den Folkeskolens Lærere tilfalte Husejegodtgørelse er ganske utilstrækkelig til at dække den Udgift, som de Lærere, som ikke har Embedsbolig, maa afholde for at skaffe sig passende Bolig. Den ommeldte Godtgørelse er for Tiden fastsat til 250 Kr. aarlig for Enkel lærere og for gifte Lærere, og 150 Kr. aarlig for andre Lærere. Foreningen anmoder nu Lagtinget om at udvirke, at der tilvejebringes en Ordning, som hjemlær de Lærere i Folkeskolen, som ikke har Fri bolig, en Husejegodtgørelse saa stor, at Lærerne uden Udgift for sig selv kan skaffe sig passende Huselejlighed.

Færø Amts Skoledirektion, som har haft Sagen til Erklæring, har udtalt, at man ikke kan anbefale en generel Ordning for Bolig. Løgtingsstidindi 1940. 5.

godtgørelsen, men at man vil bestræbe sig for, at der i Overensstemmelse med Lærertilænsloven § 5, 2. Stykke, skaffes Lærerne en Bolig, og at Boliggodtgørelsen, hvor Bolig ikke kan skaffes efter Forhandling, i hvert enkelt Tilfælde fastsættes til et saadant Beløb, at Læreren Udgift til en passende Bolig kan dækkes.

Undertegnede Udvalg, som har behandlet denne Sag, kan dele Direktionens Betragtninger og mener, at Boligspørgsmaalet foreløbig kan ordnes som af Direktionen paapeget. Udvalget tror imidlertid, at det vil have Betydning for Lagtinget at faa Oplysning om:

- a) Hvormange Lærere ved Folkeskolen har Embedsbolig.
- b) Hvormange Lærere bor i egne Huse med Boliggodtgørelse for 250 Kr. og hvormange med 150 Kr.
- c) Ved hvor mange Skoler findes der Embedsboliger for ugifte Lærere.

Naar disse Oplysninger foreligger mener man, at Direktionen vil kunne fremsætte et Forslag til en almindelig Ordning, som kan forelægges Forstanderskaberne og Skolekommissionerne til Erklæring. Disse Erklæringer bør indkomme saa betids, at Direktionen kan forelægge Sagen for Lærerforeningen. Denne bør derefter afgive sin Erklæring saa hurtig, at Sagen kan forelægges Lagtinget i den ordinære Samling 1941.

Forslag.

- 1) Boligspørgsmaalet ordnes foreløbig som af Skoledirektionen foreslaet.
- 2) Skoledirektionen anmodes om at indhente de Oplysninger, som omhandles i foranstaaende Betænkning og derefter udarbejde et Udkast til Forslag til en almindelig Ordning, der forelægges de interesserede Forstanderskaber og Skolekommissioner. Derefter forelægges Udkastet for Lærerforeningen. Med alle disse Erklæringer forelægges Sagen for Lagtinget i den ordinære Samling 1941.

21/10. samtykt 17—0.

10. Streymalæra í skúlum.

Álit frá skólanevndinni, sí skj. nr. 20.

29/10. uppskotið samtykt 17—0.

III. Kirkjumál.

1. Fíggjarætlan fyri kirkjugrunnin.

Uppskot frá landsnevndini, sí skj. nr. 2.

Álit frá kirkjunevndini:

Landsnevndin hevur 14. august í ár lagt fram fyri tingið »Uppskot til fíggjarsamtykt fyri Kirkjugrunn Løgtingsins« fyri 1941.

Nevndin hevur gjølla kannað uppskotið eftir og skal loyva sær at gera fylgjandi viðmerkingar viðvíkjandi »Útreiðslur«.

Nevndin skal mæla til, at posturin A. verður lækkaður frá 12 til 10.000.

Sum nýggjur postur F. verður settur:

Lønrandan til trúboðarar..... 7.200 kr.

Herav fylgir, at munurin verður at broyta til 1500 kr.

Uppskot.

Fyriliggjandi »Uppskot til fíggjarsamtykt fyri Kirkjugrunn Løgtingsins« fyri 1941 verður at samtykkja við hesum broytingum viðvíkjandi útreiðslunum:

Pkt A. verður at lækka frá 12 til 10.000 kr.

Sum nýtt pkt. F. verður sett: Lønrandan til trúboðarar 7200 kr.

Herav fylgir, at munurin verður at broyta til 1500 kr.

1/10. samtykt við 21—0.

2. Víðkan av kirkjugarði i Sørvági.

Álit frá kirkjunevndini:

Í 1938 sendi sóknarstýrið fyri Sørvágs kommunu bønarbræv á ting um studning til víðkan av kirkjugarðinum i Sørvági. Málið var eisini til viðgerðar á tingi í fjør, men varð útsett til í ár. Í brævi dag-

sett 16. í h. m. greiðir sóknarstýrið frá, at arbeiðið við viðkanina av kirkjugarðinum er liðugt. Garðurin er lagaður av gróti, og tann samlaði kostnaðurin er kr. 1720.00.

Nevndin skal mæla til at vanligur studningur 3/5 av helminginum av leim samlaða útreiðslum verður givin.

Uppskot:

- 1) Úr kirkjugrunninum verða jáltaðar 3/10 av 1720 kr. ella 516 kr. til viðkan av kirkjugarðinum í Sørvági.
- 2) Peningurin verður rindaður, tá ið arbeiðið er liðugt, sýnað og góðkent.

9/10. samtykt við 14—0.

3. Kirkjugarður í Rituvík.

Álit frá kirkjunevndini:

Íbúgvarar í Rituvík hava sent adressu til sóknarstýrið fyri Nes kommunu við áheitan til stýrið um at hjálpa teimum til at fáa kirkjugarð í bygdina. Adressan, ið er dagssett 5/12. 1939, hevur 72 undirskriftir. Sóknarstýrið hevur 25. januar í ár víðarisent adressuna til Løgtingið við viðmæli, samstundis sum tað seekir um vanligan peningastudning til arbeiðið.

Við málinum fylgja hesi skjøl:

1. Ummæli frá amtslæknanum.
2. Kostnaðarættan frá amtsverkfrøðinginum.
3. Skjoti yvir jarðastykkið.

Stykkið, ið er ætlað til greislur, liggur oman- og eyslaufyrí lendingina og er 30 + 30 m stórt. Her er nakað vátligt, men stykkið er lætt at dreina og hevur ivaleysa nógv av áskoti og má ætlast at verða væl hóskandi til kirkjugarð.

Amtsverkfrøðingurin hevur verið á staðnum 28,9 í ár, og er samdur við amtslæknan í, at plássíð, sum er ætlað at nýta, er væl hóskandi; tó er tann vansi til staðar, at grefstrastaðið er uttan vegasamband við høvuðsvegin.

Grót er lagligt at fáa, bert eina 30—40 m frá tí tilætlaða kirkjugarði.

Garðurin er mettur at kosta 4.200 kr., tá hann er høgður slættur í aðrari síðuni.

Amtsverkfrøðingurin sigur, at longdin av einum vegasambandi millum kirkjugarðin og høvuðsvegin er ca. 100 m og kann ætlast at kosta 8—900 kr. Tað varð horið uppá mál við hann av sóknarstýrislimi Joen Magnus Lamhauge, Rituvík, eisini at fáa studning til henda vegin.

Nevndin er á einum máli um at mæla til, at tingið veitir vanligan studning. Rituvík er meðalstór bygd, og óhøgligt er hjá teimum at noyðast at fara heim á Nes, hvørja ferð lík skal jarðast. Hér afturat kemur, at málið liggur soleiðis fyri, at arbeiðið uppá garðin kann byrja í stundini, um hugur skuldi verið til tess.

Uppskot:

Úr kirkjugrunninum verður veitt Nes sóknar kommunu 3/10 av 4.200 kr. ella 1.260 kr. til nýggjan kirkjugarð í Rituvík.

26/10. samtykt 17—0.

4. Nýggjur kirkjugarður í Skopun.

Allt frá kirkjunevndini:

Kommunustýrið fyri Skopun søkti í 1935 Løgtingið um studning til nýggjan kirkjugarð. Í umsóknini varð upplýst, at garðurin, ið skuldi lagast av gróti, kom at liggja við Bavinsglógv, sunnanfyri bygðina og vera ca. 60 × 60 m stórur. Tingið samtykti at veita úr kirkjugrunninum 3/5 av útreiðslunum til formannsløn og tilfar, tá kommunan hevði latið arbeiðið gjørt liðugt og innsent til kirkjustýrið roknskap yvir útreiðslurnar.

Formaðurin fyri Skopun kommunu, Sigurd Poulsen, heitir í brævi, dagssett 4. juni í ár á Landsnevndina og biður hana gera útvegir fyri, at tað verður veitt kommununi «forskot» av lögtingsstudninginum fyri lann part av garðinum, sum er liðugur.

Av einum í málinum liggjandi brævi frá keypmanni O. Eystberg, Skopun, sæst, at harri Eystberg eftir avtalu við kommunustýrið hevur latið vørur fyri 15—1600 kr. til arbeiðarar, ið hava arbeitt uppá kirkjugarðin vegna tað, at kommunan ongán pening hevði at rinda arbeiðslønina við. Hann er nú hildin upp við at lata vørur, og arbeiðið uppá kirkjugarðin er stöðgrað. Av eini av sóknarstýrinum innsendari frágreiðing sæst, at tað arbeiðið, ið gjørt er, hevur kostað falt 4543,39 kr. Amtsverkfrøðingurin hevur verið í Skopun t. 8/8 í ár og sýnað tað gjörda arbeiðið og gevar hann fylgjandi frágreiðing: Kirkjugarðurin er

er 61 × 30 m. Tað var tilsamans lagað 30 plus 61 plus 22 m = 113 m av garðinum. Hæddin var ca. 150 cm omanfyri svørdin. Tímalønin hevur verið 90 øyrir fyri arbeidararnar og 1 kr. fyri formannin. Garðurin er væl lagaður og sera prýðiligur; tann partur, ið gjørdur er, hevur kostað 37,55 kr. pr. l. m. Báðar síður á garðinum eru tilhøgðar (slættar), og er heitar grundin til, at arbeiðið er verið so dyrt, tó ikki dyrt eftir umstøðunum.

Nevndin heldur, at tað er grund til at átala, at kommunir, sum hava vánalig ráð eins og Skopunar kommuna, byggja so dýrar garðar. Tað vildi ikki verið lítið spart, um bert tann eina síðan varð høgð sløtt. Nevndin kann vegna umstøðunum mæla til, at tað verður veitt Skopunar kommunu studningar eftir teimum nýggju reglunum, nemliga: $113 \times 1,50 \times 18$ kr. = 915 kr. 30.

Uppskot.

Til tann partin, ið er gjørdur liðugur, av tí nýggja kirkjugarðinum í Skopun veilir lúgið úr kirkjugrunninum sum studning 915 kr. 30 øyr.

29/10. samtykt 17—0.

5. Nýggjur kirkjugarður í Froðbø.

Álit frá kirkjunevndini:

Sóknarstýrið fyri Froðbjar kommunu hevur í brævi, dagssett 21. juni í ár, beitt á lúgið við umsókn um studna til tann nýggja kirkjugarðin undir Akurgerði í Froðbæ. Garðurin er ætlaður at vera 311 m langur, tá hann er liðugur; men fyribils eru bara 61 m gjørdir. Garðurin er av høgðum gróti (slættur á báðum síðum), hann er 1,40 m høgur, 30 cm tjúkkur og settur oman á ein fót, 35 cm tjúkkur og 50 cm høgur. Fóturin stendur oman á einum 1,50 m høgum lagi av gróti, ið liggur niðan fyri svørdin. Tað strekki, sum nú er gjørt, hevur kostað 8110 kr. Upp í henda kostnað er røknað arbeiðsløn til laðing og spreinging av grólinum, ið er tikið úr Skorumum í Froðbæ, koyrsla báðani til kirkjugarðin, hvesing av ambodum til høgging og spreinging av grólinum. Amtsverkfrøðingurin hevur verið á staðnum og sýnað tann partin av garðinum, sum liðugur, og sigur harum m. a.:

Ein gjøllari eftirkannan vil vísa, at kostnaðurin — 8110 kr. — er alt ov stórur fyri ein garð, sum er 61 m langur, 1,50 m høgur við tilhoyrandi fundamenti.

Eftir uppgávu frá kommunukantórinum eru fær ymisku útreiðslurnar hesar:

		pr. l. m.	pr. m ²
Til bróting og høgging av gróli	4.989,22	81,80	43,10
Fyri koyrslu av gróli	592,00	9,70	5,10
Laðing av garðinum	2.101,43	34,40	18,10
Hvessing av amboðum	427,35	7,00	3,70
	8.110,00	132,90	70,00

Tað kann rúknast við, at koyrsla hevur verið rindað fyri 95 m² gról = 240 tons. Tað verður ca. 2,50 kr. pr. ton, hvat ikki er órímligt. Útreiðslan til *hvassing* av amboðum er sjálvsagt lítil mælt saman við allar hinar, men henda útreiðslan skuldi eisini eftir síni natúrni verið lítil; 427,35 kr. fyri hetta arbeiðið má haldast at vera órímliga nógv. Útreiðslurnar til bróting og høgging av grólinum eru eisini eftir amtsverkfæðingnum ætlan ov stórar, serliga av tí at grótið er sera lætt at bróta (øsulubasalt). Um høggingina heldur hann, at antin er arbeiðið gjørt av fólkum, ið ongán kunnu leika hava havt til tess, ella er tað farið órímliga »gjónkasliga« fram við arbeiðinum, og sum prógv fyri hesum nevnið hann ymisk dømir.

Sum ein hóskandi prísur fyri ein grótgarð við 2 sløttum síðum (tímaløn 90 oyru) kann setast 24 kr. pr. m² plus 2,50 kr. fyri koyrslu her = 26,50 kr. pr. m². Tann veruligu prísurin er 70,00 kr. pr. m². Um tað, ið er eftir at laga av garðinum, skal kosta tað sama sum hettar, ið gjørt er, kemur bert sjálvur garðurin at kosta 41.467,90 kr. Amtsverkfæðingurin heldur fram, at tað eigur at áleggjast kommununi at úthjóða arbeiðið — antin samlað ella sundurbýtt — og eigur ikki nakað boð at verða líkið, áðrenn tað er góðkent av landsnevndini. Harumframt eigur at verða hugsað yvir, um tað fyri lann partin, ið eftir er at gera, ikki er beint bara at hava eina síðu slætta í staðinfyri sum nú at hava báðar síður slætta. Tað kann eisini hugsast at ganga tað leið, at lann parturin av garðinum, ið gengur fram við vegnum fær tvær slætta síður, meðan hin parturin, ið verður móti sjónum og suður-cystur eftir, bara fær eina slætta síðu.

Tað, ið gjørt er av garðinum, er annars gott og prýðiligt arbeiði.

Málið viðvíkjandi nýggjum kirkjugarði í Froðbiar sókn var til viðgerðar í tinginum á fyrsta sinni í 1932, men var málið so lítið fyrreiðka, at tingið ikki kundi taka nakað avgerð hetta ár. Sónarstyrið varð so biðið um til næsta ár at skaffa til vegis:

- 1) Kostnaðarættan.
- 2) Erklæring frá ambætislæknanum um plássið.

Ættanin var at byggja kirkjugarðin undir Akurgetði utan fyri Sevmýru.

Í 1933 var málið aftur til viðgerðar á tingi við hesum fylgjuskjølum:

- 1) Um mæli frá fylkislæknanum.
- 2) Kostnaðarættan.
- 3) Kort yvir botnviðurskiptini.

Kostnaðarættan var í 2 deildum.

Fyrri deildin sýnir, hvað kirkjugarðurinn kann ætlast að kosta, tá íð nllara síða av sjálvum garðinum verður lagað av gróli, sum krossmúrur og innara síða av helan..... íalt 7.950,00 kr.

Tann seinra deildin sýnir, hvað kostnaðurinn verður, um »garðurinn« verður gjørdur av einum stoyptum grundmúri ca. 25 cm høgur upp um svørðin; restin skal vera av jarutråd, girdur um jarnpelar, íð eru stoyptir fastir í grundmúrinn. Kostnaðurinn vil eftir hesum uppskotinum verða 4.955,00 kr.

Tingið góðkendi, at garðurinn varð gjørdur eftir li fyrri kostnaðarættanini og samtykt at veita vanligan studning eftir hesum.

Teir 61 m, íð gjørdir eru, eru vorðnir dýrari enn allur garðurinn, bygdur eftir li av tinginum góðkenda kostnaðarættan frá 1933. Um garðurinn er bygdur á sama stað, sum ættanin varð í 1933, er óneyðugt at skaffa til vegis nýtt ummæli frá fylklislækninum, men er hann ikki tað, vil tað verða neyðugt.

Nevndin kann mæla til, at veitt verður studningur ár kirkjuginninum til tann partin av garðinum, íð er gjørdur, eftir teim nýggju reglunum fyri studning, nevnliga:

$61 \times 1,90 \times 26,50 \times 310 = 921,40$ kr. Her eru útreiðslurnar fyri koyrsil, 2,50 kr. pr. m², eisini tiknar við.

Uppskot.

- 1) Úr kirkjuginninum verður veitt sum studningur til tann partin, íð er gjørdur liðugur, av li úbyggja kirkjugarðinum undir Akurgerði í Froðba 921 kr. 40 oyru.
- 2) Tað verður álagt kommunustýrinum fyri Froðbiar kommunu at útbjóða arbeiðið uppá teir 251 m, íð eru eftir at gera, antin undir einum ella sundurbýtt í smærri deildir, so sum mest hóskandi kann ætlast at verða, og eigur ikki nakað av teimum innkomnu boðum at verða tikið, áðrenn tað er góðkent av landsnevndini.

30/10. pkt. 1 samtykt 18—0, pkt. 2 fall 8—0.

6. Endurnýggjan av studningi til kirkjugarð i Dali.

Álit frá kirkjunevndini:

Formaðurin fyri kommunustýrinum fyri Húsavíkar kommunu, Oliver Bech, heitir í brævi, dagssett 27/8, í ár á tingið við umsókn um at fáa tann av tinginum í 1933 veitta studning til byggjan av nýggjum kirkjugarði í Dali endurnýggjaðum.

Hella arbeiði er av ymiskum viðurskiftum ónganlíd byrjað, men er tað ætlanin nú at fara undir tað, og vónar sóknarstýrið at studningurin ca. 1700 kr. verður endurnýggjaður.

Tað er einki nevnt í umsóknini um, hvar í garðurin er ætlaður at liggja; kostnaðarættan og attest frá amtslækninum um, at tað pátaukta plássi er hóskandi til grefstur, eru heldur ikki skaffaðar til vegar. Tað kann líkjalast, at meiningin er at brúka sama pláss, sum tulau var um í 1933. Um so er, er ikki neyðugt at framskaffa læknaattest og kostnaðarættan av nýggjum. Áv línglídindinum fyri 1933, blaðsíðu 27, sæst, at kirkjugarðurin tá var ætlaður at liggja »Við Ottagile, plássið hevði — eftir amtslæknas frásøgn — javot hall, var turt og hevði ivaleyst áskot og var soleiðis væl hóskað til grefstrapláss. Garðurin skuldi vera 1,60 m høgur og 0,20 m tjákkur. Eftir kostnaðarættan av Jens M. Poulsen úr Skopun var hann mettur til at kostað ca. 1680 kr. Tað er ein misskiljan, tá ið tað í umsóknini verður nevnt, at tann í 1933 veitti studningur skuldi vera um 1700 kr., tað er tann eftir kostnaðarættanini samlaði kostnaði, ið var mettur til 1680 kr., meðan tann veitti studningur var hin vanligi, nevniliga $\frac{3}{5}$ av formannsløn og tillfar.

Sum viðurskiftini eru nú, má nevndin mæla til, at kirkjugarðar, har sum umsløður eru til tess, verða lagaðir av gróti. Fyri at styðja lugin hjá monnum til at arbeiða við gróti, samtykti tingið í fjør, at tað í framlíðinni til lagaðar grótgørðar skuldi veila sum studning $\frac{3}{5}$ av helminginum av øllum kostnaðinum, undantikið kostnaðin fyri grundstykki.

Uppskot.

- 1) Tá tann nýggi kirkjugarðurin í Dali er liðugur, sýnaður og góðkendur, veilir tingið Húsavíkar kommunu sum studning úr kirkjugrunninum $\frac{3}{5}$ av helminginum av leim samlaðu útreiðslum, um garðurin verður lagaður av gróti og $\frac{3}{5}$ av útreiðslunum til tillfar og formannsløn, um garðurin verður av steinstoypu.
- 2) Um ætlanin er at byggja garðin á øðrum staði enn í 1933, má attest frá amtslækninum um, at plássið er hóskandi til grefstur, og kostnaðarættan skaffast til vegis og sendast til landsnevndina at góðkennast, áðrenn arbeiðið uppá garðin verður byrjað.

9/10 samtykt við 15—0.

7. Umvæling av Sunnbøar kirkju.

Allt frá kirkjunevndini:

Færø Amts Kirkeinspektion har ved Skrivelse af 16. Maj d. A. forelagt Lagtinget nærværende Sag til Betænkning. Af nævnte Skrivelse fremgaar, at Kirkeinspektionen i Henhold til Provstesyn af 14/9. 1937 ved Skrivelser af 25. Maj 1938 og 2. December 1939 har tilladt, at Kirken blev istandsat udvendig og bl. a. nyt Spir opsat for et samlet Beløb af ialt 1086 Kr. 09 Øre. Af et Sagen vedlagt Regnskab fremgaar, at de samlede Udgifter til til Reparationen udgør..... Kr. 3129,53; heraf er udbetalt..... — 1151,47; tilbage bliver saaledes..... Kr. 1978,06, som der skal skaffes Dækning for.

Ved en Gennemgang af Udgiftsposterne for den udførte Reparation viser det sig, at disse fordeler sig som følger:

Materialer delvis Arbejds løn (Spirer)	Kr. 1849,21
Egentlig Arbejds løn	— 1143,25
Transport, Fragt, Løsning, Syn m. m.	— 137,07

Udgifterne til Arbejds løn forekommer noget rigelige i Forhold til Udgifterne for Materialer, idet disse svarer til ca. 1270 Arbejdstimer á 90 Øre, hvilket har været den beregnede Timeløn, eller 127 Arbejdsdage á 10 Timer.

Den samlede Udgift viser en Overskridelse paa 2013 Kr. 44 Øre i Forhold til det oprindelige af Kirkeinspektionen kalkulerede og bevilgede Beløb, en Overskridelse som i al Almindelighed man belegnes som urimelig stor. Paa den anden Side er der hængaet ca. 2½ Aar fra det Tidspunkt, Synet blev foretaget, indtil Arbejdet var fuldført, og det er derfor ret nærliggende at antage, især hvis Tag og Tårnbeklædning har været utæt, at det har været en stærk medvirkende Aarsag til den foreliggende Overskridelse. Det vil altid være økonomisk at udbedre paaviste Mangler snarest muligt.

Udvalget kan efter Omstændighederne anbefale, at der ydes Tilskud til Dækning af det ubetalte Beløb.

Forslag.

Til Dækning af den ved Reparationen af Sunnbø Kirke fremkomne Restgæld ydes der som Tilskud af Kirkekassen Kr. 1978,06.

1/10 samtykt 21—0.

8. Prestafluttningur.

Alit frá kirkjunevndini:

I Henhold til § 3 i »Anordning angaaende Ophævelse af Præsteskys på Færøerne og Udredelse af Befordringsgodtgørelse til Præsterne sammesteds« skal Befordringsgodtgørelsens Størrelse efter Indstilling af Lagtinget fastsættes af Kirkeministeriet for hvert enkelt Præstembedes Vedkommende for 5 Aar ad Gangen. Anordningen er af 6. Februar 1936.

Den samlede årlige Befordringsgodtgørelse indtil 31. Marts 1939 fastsættes til 3.600 Kr. Ved Skrivelse af 11. Februar 1936 udbad Kirkeministeriet sig senest den 31. December s. A. Indstilling fra Lagtinget om Fastsættelse af den samlede årlige Befordringsgodtgørelse for Femaaret 1939/1944. Sagen blev imidlertid først forelagt Tingt i sidste Aars ordinære Samling. Da der ikke — saaledes som man havde forudset — var fremkommet nogle Oplysninger om Befordringsudgifternes Størrelse i de enkelte Præstegæld for de foreløbne Aar, udbad man sig i Henhold til nævnte Anordnings § 5 Oplysninger om faktiske Udgifter til Befordring, om Vejafstande m. m., saaledes at Lagtinget på Grundlag af foreliggende Materialer og de siden Anordningens Ikrafttræden gjorde Erfaringer kunde give Indstilling. Færø Provsti har ved Skrivelse af 30. f. M. tilsendt Lagtinget de ønskede Oplysninger fra følgende Præstegæld:

I.	I Suderø søndre Præstegæld har Udgifterne været for	1937	Kr.	298,00
-	-	1938	-	288,00
-	-	1939	-	296,00

Som man vil se, har Befordringsudgifterne i dette Præstegæld intet af de foreløbne Aar oversteget det normerede Beløb, 300 Kr. årlig.

Dog bemærker Pastor G. Jacobsen i sin Indstilling, at Forholdet rimeligvis vil forrykkes noget, om Sognepræsten kommer til at bo i Tveraa for Fremtiden.

II. For Sydstrømø Præstegæld har Udgifterne for Sognepræsten og Kaldskupellanen været

for 1937 (fra 1. April)	ca.	360	Kr.
- 1938	-	400	-
- 1939	-	500	-

Det udtales, at Befordringsudgifterne i dette Præstegæld har været temmelig ligelig fordelt mellem de i nævnte Præstegæld arbejdende Præster. Naar Udgifterne ikke er større, kommer det af, at det hidtil har været muligt for Præsterne at benytte Rutebandene på deres Rejser til Kaldbak, Nolsø og Hestø, i hvert Fald den ene Vej. Hvis Præsterne selv skulde skaffe sig Befordring til nævnte Pladser, vilde Udgifterne være langt større.

III. For Nordstrømø Præstegæld er den årlige Befordringsudgift sat til 760 Kr.

IV. Vangø Præstegæld.

Befordringsudgifterne for 1937	224 Kr.
— " 1938	235 -
— " 1939	234 -

Sognepræsten for Vangø Præstegæld anfører følgende: »Ingen Rutebiler længere Søn- og Helligdage. Kun ved at spadsere til Sørvang og tilbage er det mig muligt at holde Udgifterne nede. En Gudstjeneste i Sørvang paa en Dag med daarligt Vejr vil koste mig en 15—16 Kr.«

V. Norderøernes vestre Præstegæld.

Fra 1/4 1936 til 31/3 1937	325,45 Kr.
- 1/4 1937 - 31/3 1938	459,20 -
- 1/4 1938 - 31/3 1939	481,00 -
- 1/4 1939 - 31/3 1940	531,60 -

Sognepræsten udtaler, at Befordringsudgifterne paa Grund af Krigsforholdene stiger stadig, hvorfor en Forhøjelse af denne vil være afgjort nødvendig.

VI. Norderøernes østre Præstegæld.

Befordringsudgifterne fra 1/4 1939 til 31/3 1940. . . . 116,40 Kr.

I den paagældende Indberetning udtales, at Sognepræsten for at holde Udgifterne nogenlunde i Nærheden af det til Rådighed staaende Beløb, 400 Kr. aarlig, i overvejede Grad har maattet benytte Postforbindelsen, hvilket i mange Tilfælde har vist sig upraktisk.

I før nævnte Skrivelse fra Provstiet udtales, at samtlige Præster tidligere har indsendt de ønskede Oplysninger, men er disse sendt til Danmark, hvor som bekendt det samme Spørgsmaal er Genstand for Overvejelse saavel hos Kobenhavns Stiftsovrighed som i Ministeriet. Provstiet udtaler endvidere, at det gaar ud fra, at Lagtinget ikke i den nærværende Samling vil tage Bestemmelse om Befordringsgodtgørelsens Størrelse for de kommende 5 Aar. Der er jo to Parter i Sagen, og den anden Part, Kirkeministeriet, er man for Tiden afskaaret fra at komme i Forbindelse med. Det maa derfor anses for raadeligst, at man foreløbig bliver staaende ved hidtil anvendte Godtgørelse.

Udvalget kan tiltræde Provstiets Betragtninger og skal foreslaa, at den nu gældende Befordringsgodtgørelse forlænges for Finansaaret 1940/41.

Forslag.

- 1) Tinget foreslaar, at Befordringsgodtgørelsen for Finansaaret 1940/41 bliver det samme som hidtil.
- 2) Sagen forelægges Tinget igen i næste ordinære Lagtingssamling.

18/10 samtykt 18—0.

9. Endurnýggjan av studningi til hegn um Skúvoyar kirkju.

Álit frá kirkjunevndini:

Lærarinnan í Skúvoy, Malvine Clementsen, hevur vegna meiningbeitsráðið fyri Skúvoyar kirkjusókn í brævi dagssett 2. í h. m. sent umsókn á ting um, at lann studningur uppá inntil 525 kr., tingið í seluni 1938 veitti til hegn um Skúvoyar kirkju, verður endurnýggjaður. Hegnið hevur ikki verið sett upp, men væntar umsøkjarin, at hetta arbeiðið verður liðugt til heystar og loyvir sær tessvegna at endurnýggja umsóknina frá 1938 í teirri vón, at peningurin verður tókur at rinda, tá ið arbeiðið er gjørt liðugt.

Nevndin skal mæla til, at studningurin verður endurnýggjaður.

Uppskot.

Tann úr kirkjugrunninum 1938 veitti studningur uppá 525 kr. til hegn rundan um Skúvoyar kirkju verður endurnýggjaður.

1/10 samtykt 21—0.

10. Eykastudningur til kirkju í Hovi.

Álit frá kirkjunevndini:

Formaðurin fyri sóknarstýrinum í Hovi søkir í brævi, dagssett ávikavist 28. februar og 31. august í ár um eykastudning til kirkjuna í Hovi; í tí fyrra brævinum verður søkt um 2.000 kr., í hinum seinra um 3.000 kr. Í umsókninum verður víst á, at allir prísir eru nógv hækkaðir. Hetta sæst eisini av teimum tilboðum uppá arbeiðið við kirkjuna, ið inn eru komn. Hægsta boð er 11.000 kr., og teir menn, sum fyri Løgtingið roknað út, hval flytingin vildi kosta, hava nú sjálvir givið boð, ið liggur um 1.700 kr. hægri, enn teir tá kundu gera arbeiðið fyri. Sum sæst av einum í málinum liggjandi skjali av byggmeistera Johan Hammer, roknar hann við eini príshækkan uppá 1.726 kr. fyri tað arbeiðið, hann hevur við at gera. Hartil kemur kirkju-

grundin, sum er vorðin minnst 200 kr. dýrari, av tí at umsøkjarnir siga seg hava verið noyddir at lagað hana av gróti. Tá ið saman um kemur, roknur sóknarstýrið við, at kirkjan verður okkurt um 3.000 kr. dýrari, enn av fyrstantíð ællað.

Í hini vanligu tingsetuni í fjør samtykti løgtingið soljóðandi uppskot:

- »1. Tingið samtykkir, at gamla kirkjan í Vági verður flutt til Høvs.
2. Úr kirkjngrunninum verða veittar 8.000 kr. til flytingina og til at byggja kirkjuna upp aftur í Høvi.
3. Hovbingar sjálvir mega fáa til vegar grundstykki, grava út grundina og gera hana (fundament) og slætta uttanum kirkjuna ókeypis fyri tingið. Harumframt mega Hovbingar átaka sær at bera kostnaðin av at mála kirkjuna innan, at klæða altar og allarfót umframt kostnaðin til teir neyðturvuligu leysalutir, ið lørva í eini tilfari kirkju.
4. Kirkjunevndin verður givið upp í hendi at fyrirreika flytingina av gomlu kirkjunni í Vági til Høvs í samarbeiði við sóknarstýrið í Høvi ella eina eventuella bygginevnd, ið selt verður av Hovbingum til at fyrirreika kirkjubyggingina.«

Arbeiðið varð seinni útbjóðað, og inn komu hesi boð:

1. Zacharias Jacobsen	9.700,00 kr.
2. D. J. Jacobsen	11.000,00 -
3. Johan Andreas Hammer	7.699,18 -

Úrslitið varð, at boðið hjá J. A. Hammer varð líkið. Heltar boðið var tað lægsta, men er her at merkja, at boðgevarin (Hammer) í fylgibrævi til boðið, dagssett 1 1/2 í ár, hevði líkið helta týðningarmikla fyrivarni:

- 1) »Materialier til uforudsete Reparationer udover, hvad her i Tilbudet er nævnt, erlægges ekstra Betaling for.
- 2) Tilbudet er udregnet efter Dags-Preis, hvad der vil blive af Stigning paa Materialier og Arbejdsløn, da Indkøb af Materialier og Arbejdet finder Sted, vil være at lægge til Tilbudet.«

Kirkjustjórnin hevur líkið við hesum boði uttan fyrivarni í brævi, dagssett 22/5 í ár, til sóknarstýrið fyri Høvi kommunu. Eftir »Beskrivelse over Arbejderne ved Flytningen af Vaags gamle Kirke til Høve« hevur J. A. Hammer eisini álíkið sær arbeiðið við »at anbringe nyt Klæde over Knæfoldet og at male Kirken indvendig.«

Hesi tvey arbeiðir altu ivaleyst at verið hildin uttan fyrir »Beskrivelse« og tilboð, av tí at tað heintleidis verður sagt í løgtingssamtyktini í fjør, at »kostnaðin av at mála kirkjuna innan, at klæða altar og allarfóti« hava Hovbingar at bera.

Útreiðslurnar til hesi bæði arbeiðini eru allso við í tilbodssummuni, men harumframt kann tað ætlast, at eykaútreiðslurnar kr. 1.726,00, vegna tað av Hammer líkna fyrivarni --- um bara fyrir ein minni part --- eisini hava sín uppruna í kostnaðinum av áðurnevndu arbeiðum. Í og fyrir seg er kannska einki at siga til, at menn í stíkkum liðum, sum tær vit nú hava, kvíða seg við at geva físl boð, og sjálvt við teimum nevndu eykaútreiðslum er Hammers boð tað lægsta (274,52 kr. lægri enn næsta boð). Í umsóknini verður hildið fram, at grundin til kirkju-

una er vordin so dýr, av tí at tað varð neyðugt at laga hana av gróti. Hettar kann neyvan koma av øðrum enn, at grundin er lagað upp fyri tinnuløn, tí illa er hugsandi, at gróti suðuri í Høvi skuldi verið dýrari enn í øðrum plássum í Føroyum, og tað plagar sum kunnugt at vera biligt, um tað kostar nakað. Men er hetta ein spurningur, Hovbingar sjálvir mugu greiða, (sbr. löglingssamtyktina frá í fjør). Av tí at málið er komið at liggja soleiðis fyri, sum tað ger, kann nevndin mæla til, at útreiðslurnar til málingina innan av kirkjuni eins og útreiðslurnar til at klæða altar og altarfót verða at rindað av kirkjugrunninum. Eisini er at siga, at hesar útreiðslur vanliga verða hildnar av sama grunni, tá ið talan er um byggjan av nýggjum kirkjum. Væl er tað her talan um flytan av eini gamlari kirkju, men Hovbingar mugu her sigast at vera í somu støðu sum tær byggdir, ið fáa nýggju kirkju. J. A. Hammer kann sjálvsagt ikki fáa eykapeiningu rindaðan eftir fyriliggjandi rokning, men má geva eina greinliga (specificeraða) frágreiðing yvir, hvussu tær eru framkomnar. Nevndin kann eisini vegna umstøðurnar mæla til, at tað umframt tann í fjør veitla studning uppá 8.000 verður veittur ein eykastudningur uppá 2.000 kr. til flytan og uppbyggjan av kirkjuni í Høvi.

Uppskot.

- 1) Umframt tann í tingsetuni 1939 givna studning uppá 8.000 kr. veitir tingið úr kirkjugrunninum upp til 2.000 kr. sum eykastudning til Høvs kirkju.
- 2) Tað verður her givið kirkjustjórnini upp í hendur at taka avgerð um, nær hesin eykastudningur verður at rinda.
- 3) Tingið samtykkir, at útreiðslurnar til málaraarbeiðið innan í kirkjunni eins og útreiðslurnar til at klæða altar og altarfót, ið eru uppi roknaðar í tilboðum, verða at rinda úr kirkjugrunninum.

17/10 samtykt 22—0.

11. Endurnýggjan og broytan av studningi til kirkjugarð á Eiði.

Álit frá kirkjunevndini:

Málið um vøðkan av kirkjugarðinum á Eiði var til viðgerðar á tingi í tingsetuni 1937 (sbr. tingfóðindi fyri 1937, bls. 33), og samtykti tingið tá uppskot at veita vanligan studning: 3/5 av útreiðslunum til *formannsløn* og *tílfar* ella íalt 390 kr.

Garðurin, ið skal lagast upp av gróti, var eftir kostnaðarællan mettur at kosta 1600 kr.

Í fjör samtykti tingið, að stuðningur til kirkjugarðar av lagað-um gróti í framtíðinni skal verða $3/5$ av helminginum av leimum samlaðu útreiðslunum.

Sóknarstýrið fyrri Eiðis kommunu upplýsir í brævi, dagssett 26. seplbr. í ár, at arbeiðið uppá kirkjugarðin er byrjað, og er ætlanin, at hann skal verða gjördur liðugur í komandi vetur.

So stalt sækir sóknarstýrið um, at stuðningurinn verður broyttur soleiðis, at hann verður veittur ellir leimum av tinginum í fjör samtyktu reglum fyrri stuðningar til kirkjugarðar av gróti.

Nevndin er sand um, at umsóknin verður játtað.

Uppskot.

- 1) Tá tann nýggi parturinn, sum kreyst til víðkan av kirkjugarðinum á Eiði, er gjördur liðugur, sýnaður og góðkendur, veilir tingið Eiðis sókn úr kirkjugrunninum $3/10$ av kr. 1600,00 ella 480 -kr. til hetta endamál.
- 2) Eitt eintak av álitinum verður sent sóknarstýrinum fyrri Eiðis kommunu.

14/10 samtykt 17—0.

12. Reglur viðv. studningi til kirkjugarðar, lagaðir av gróti.

Álit frá kirkjunevndini, sí skj. nr. 19.

30/10 samtykt 14—0.

IV. Telefonmál.

1. Frágreiðing frá telefonnevndini.

St skj. nr. 4 (Frágreiðsla um raksturin 1939).

Álit frá telefonnevndini:

Nevndin hevur fingið til umhugsunar frágreiðing frá millum-tinganevndini viðvíkjandi tí starvi, hon hevur greitt millum tingseturnar. Nevndin hevur kannað málið og hevur ongur atfinningar at gera.

So stutt skal hon eins og hini árin seld fram uppskot um at velja eina 3-mannaevnd til saman við telefonstjóranum at skipa fyri øllum málum telefonverkinum viðvíkjandi millum tingseturnar.

Uppskot.

Tingið kjósar eina 3-mannaevnd til millum tingseturnarfelag við verkstjóranum at taka avgerð í øllum málum telefonverkinum viðvíkjandi.

2/10 samtykt 19—0.

2. Reglur fyri samtalustøðir.

Álit frá telefonnevndini:

Jens Kristian Petersen, Tjaldavík við Øravík í Suðuroy, biður í brævi til Føroya lögtings, dagsett 4. mars 1940, sum niðursetumaður tingið um at lala seg fáa telefonsamband við meginbygdirnar Øravík ella Tvøroyri.

Málið hevur 3. apríl verið sent telefonverkstjóranum til ummælis, og hevur hann svarað aftur 15. juli og har hildið fram, at tað er neyðugt nú hjá lögtinginum at seta fastar reglur fyri samtalustøðir (fr-abonnentir). Frammanundan eru við sersamtyktum á tingi 4 samtalustøðir settar á stovn (Nesvík, Kaldbaksholmur, Købinggjógv og Salt-Løgtingstíðindi 1940 7.

nes). Stöðirnar Gjógvín, Skælingur og Syðradalur (S) eru ekki listaförandi og eiga lí ællandi af komu undir somu treylir sum samtalusstöðirnar.

Við tað at tingið hevur fastar reglur fyri telefonfelagagjald, eisini fyri menn, ið búgva avstóðis, eiga nýggjar samtalusstöðir ikki at vera settar á stovn, uttan at fastar reglur verða at fylgja. Samtalustøð eigur ikki at vera logd innanfyri eitt minstamark frá næslu telefonstöð. Samtalustøðin eigur at plíkta seg til ókeypis at senda telefonboð í grannalagnum, og at lata fólk frá grannalagnum nýta telefonina bæði fyri farandi og komandi samtalar eftir reglum fyri telefonstöðir. Samtalustøðir nýtast ikki at hava vaktarhaldsskylda, men fólk eiga altíð at búgva, har støðin er inni.

Uppskot.

- 1) Samtalustøð eigur vanliga ikki at verða sett á stovn innanfyri 2 km frá telefonstöð. Um so er, at umstøðurnar lala fyri tí, kann hetta markið ið verða flutt niður til 1,2 km, men verður markið fækkað, kann samtalusstöðin bert verða stovnað, um fleiri hús eru á staðnum, ella um líkindini eru fyri, at fleiri hús kunna verða har.
- 2) Hann, ið fær samtalusstöð innlagda í hús síni, eigur at plíkta seg til ókeypis at ganga við telefonboðum 500 m burtur frá húsum, og innan fyri hetta mark at flyta boð í upp til 10 hús. Henda boðpening eigur telefonverkið. Samtalustøð kann ikki verða sett á stovn í húsi, sum hevur við keypmannsskap ella fabrikksvirki at gera.

Tær samtalusstöðir, sum longu eru settar á stovn, koma inn undir tær treylir, sum her eru ásettir.

- 3) Umsóknir viðvíkjandi stovnan av samtalusstöðum skulu ikki verða lagdar fyri tingið, men verða avgjörðar av millumtinganevndini.

14/10 samtykt 16—0.

3. Uppskot um hækkan av telefongjöldunum.

Uppskot frá P. M. Dam og L. Zachariassen:

1. Løgtingið úttalar, at vegna hækkanði arbeidslønir og líffarsprísir, og orsakað av, at telefonverkið aftan á heimsbardagan má koma til at nýta nógvan pening til ábót á linjur og stöðir, viljað kanska verða tørvandi at hækka telefongjöldini nakað, soleingi kríggið varar.
2. Tingið gevur telefonnevndini í samráð við landsnevndina heimild til at hækka telefongjöldini fyríbils, um hon heldur tørvur er til tess.

15/11 fall, tí bert 9 greidda atkvøðu fyri.

V. Sjúkrahús, læknar o. t.

I. Bróstsjúkrahúsið í Hoydølum.

Sl skj. nr. 3 (Beretning for 1939).

Álit frá bróstsjúkrahúsnevndini:

Den 12. September d. A. blev der i Lagtinget valgt Medlemmer af Sanatoriendvalget. Dette Udvalg har faaet overleveret.

- 1) Det reviderede Regnskab for Aaret 1939,
- 2) Driftsoversigt pr. 26. August d. A.,
- 3) Udskrift af Forhandlingsprotokollen fra det mellem Tingsamlingerne nedsatte Sanatoriendvalg,
- 4) Andragende fra Sygeplejerske Frk. Clemma Johannesen om at blive pensionsberettiget, vedlagt Lægeattest,
- 5) Budget for 1941.

Det reviderede Regnskab for Aaret 1939 er fremlagt, og Forslag til Godkendelse af dette samt af de af det mellem Tingsamlingerne nedsatte Udvalg truffne Afgørelser vil blive fremsat.

Regnskabet for 1939 udviser et Underskud paa Kr. 21.183,42. Dette Underskud skal i Henhold til Lagtingets Vedtagelse af 30. Oktober 1939 (jfr. Lagtingssag Nr. V—1/1939) betales af Amtsrepartitionsfonden. Underskuddet for 1939 er saaledes Kr. 3.421,88 større end det foregaaende Regnskabs Underskud og Kr. 5.163,42 større end budgetteret.

Af Regnskabet fremgaar, at Udgifterne til Forplejning stiller sig saaledes:

	1938:	1939:
pr. Patientsdag	197 Øre	208 Øre,
- Kostdag	160 —	170 — .

For Aaret 1939 har Gennemsnitsbelægningen været 53,86.

Det mellem Tingsamlingerne siddende Udvalg har vedtaget følgende:

- 8/1. 1940: at udleje Jordarealerne til Forsøgsstationen i Højvig. Årlig Leje 150 Kr. Opsigelsesfrist $\frac{1}{2}$ Aar til en 1. Januar.
- — at indhente Tilbud vedrørende Centralvarmeanlæg til den gamle Bygning;
- — at ansætte Frk. Jensen Smith som Sygeplejerske pr. 1. Januar 1940;
- — at indhente Tilbud paa resterende Reparationsarbejder;

- 16/4 1940: at udleje »Rossatredina« til »Suðurstreymoyar rørsafelag«, saafremt sidstnævnte vil sælle Hegnet i Stantl og pantlage sig dennes Vedligehold. Aarlig Leje 25 Kr. Opsigelsesfrist 6 Maaneder;
- — at Sanatoriet betaler 100 Kr. aarlig til Kommunelægen for Kørsel (Byrådet yder til samme Formaal 300 Kr. aarlig);
- — indtil videre at udsætte Udførelsen af de i sidste Lagtingsamling bevilgede, men endnu ikke foretagne Reparationsarbejder;
- — at opslaa den ved Sygeplejerske Frk. Johanne Johannesens Opsigelse pr. 1. Juli d. A. ledigblivende Stilling;
- 25/5 1940: at Frk. Clemtia Johannesen fastansættes som Sygeplejerske fra den 1. Juli d. A. at vegne;
- — at Hospitalsinspektør J. Nolsøe fra den 1. Juni d. A. at regne yder Assistance som Inspektør vedrørende Sanatoriet mod en aarlig Godtgørelse af 300 Kr.;
- 26/8 1940: straks at lade Vinduerne paa Sanatoriet og paa Overlægeboligen reparere og male;
- — at yde 300 Kr. som Gratiale til Sygeplejersker og Husassistenten for Ekstraarbejde ved Undersøgelse af Fiskere i 1940;
- — at yde Overlægen 300 Kr. som Godtgørelse for hans Ekstraudgifter ved Undersøgelse af Fiskere i 1940;
- — at forsøge fremskaffet Oplysninger, om Materialer til et nyt Centralvarmeanlæg kan fremskaffes og til hvilken Pris.

De i Lagtingssamlingen 1939 bevilgede Reparationsarbejder blev standset i Henhold til Udvalgsbeslutning af 16/4 1940 for de Arbejders Vedkommende, som ikke da var udført. Saaledes mangler følgende:

i Hovedbygningen:

nyt Komfur til Køkkenet;

i den nye Bygning:

Reparation af Stuerne 4, 5 og 6, anslaaet til	1232 Kr.,
— - Kældergangen m. v.	552 —

Udhuse og Liggehaller:

Reparation og Maling m. v., anslaaet til	1030 —

Der er endnu ikke indkommet noget Tilbud paa Leverancen af et nyt Centralvarmeanlæg i Hovedbygningen. Der søges, jfr. Udvalgets Beslutning i Møde 26/8 1940, fremskaffet Oplysninger, om Materiale til dette Anlæg kan fremskaffes og til hvilken Pris. Den af Lagtinget i Samlingen 1939 truffe Vedtagelse om at overlade til det mellem Tingsamlingerne siddende Udvalg at lade Arbejdet vedrørende et nyt Centralvarmeanlæg udføre henstilles vedblivende at være gældende, selv om dette Anlæg nu maatte vise sig at blive noget dyrere end den i 1939 udregnede Overslagssum = 23.500 Kr. Ligeledes henstilles det overladt til nævnte Udvalg at undersøge Mulighederne for Anskaffelsen af et nyt Komfur til Hovedbygningens Køkken, hvor det nuværende Komfur stærkt trænger til at blive udskiftet.

Vedrørende Sanatoriets Bygninger kan udtales, at disse er i forholdsvis god Stand indvendig. Udvalget mener under de nuværende vanskelige Forhold at kunne foreslaa, at de i Fjor vedtagne og ikke udførte Reparationsarbejder m. v. i den nye Bygning udskydes, saaledes at Tinget i næste ordinære Samling kan tage Stilling til disse Spørgsmaal. Der maa dog saavel i Hovedbygningen som i den nye Bygning foretages mindre Reparationer ved Vaske, Borde m. v., ligesom der ogsaa maa foretages mindre Reparationer i Haller og Udhuse, men disse mindre Reparationsarbejder henstilles det at overlade til det mellem Tingsamlingerne siddende Udvalg at lade udføre.

Sanatoriets Bygninger er sidste Gang malet udvendig i 1934, hvorfor det ikke vil være forsvarligt at udskyde dette mere end paakrævede udvendige Malerarbejde længere.

Taget paa Hovedbygningen lækker nogle Steder. Der forefindes Næver til almindelige mindre Reparationer, men Bygningen er nu 32 Aar gammel, saa det maa forventes snart at blive nødvendigt at lade Næveren paa hele Taget forny. Dette vil blive meget kostbart, ligesom det maa anses for mere end tvivlsomt, om tilstrækkelig brugbar Næver kan fremskaffes til dette Formaal. Eventuelt maa det derfor til den Tid overvejes, om anden Tagbeklædning skal anskaffes.

Grundet paa den nu herskende Dyrtid mener Udvalget, at kun de absolut nødvendige Reparations- og Vedligeholdelsesarbejder bør udføres. Foruden de foran omhandlede mindre Reparationer m. v. anser Udvalget det for paakrævet at foreslaa følgende Arbejder udført:

Sanatoriebygningerne:

Samtlige Bygninger inklusive Udhuse og Liggehaller males udvendig. Liggehallerne males tillige indvendig. Vinduerne kittes, og Malingen paa alt Træværk repareres en Gang, hvorefter alle Bygninger males 2 Gange. Det er umuligt nu at udregne, hvad disse Arbejder vil koste, men de udvendige Malerarbejder (med den nye Bygning kun malet en Gang) kostede 2650 Kr. i 1934. Der maa vel regnes med, at Arbejderne vil komme til at koste omkring det dobbelte af, hvad de kostede i 1934.

Septic-Tanken ved den nye Sanatoriebygning har vist sig at være for lille. Dette medfører, at Rensning maa foretages mindst 4 Gange narlig, men det værste er, at Vandet fra Septic-Tanken til Tider flyder ind i Brændselsrummet. Dette maa der bødes paa, hvorfor det foreslaas, at Septic-Tanken udvides til en passende Størrelse, ligesom der udføres de nødvendige Arbejder for at forhindre, at Vand fra Septic-Tanken kan trænge ind i Brændselskælderen. Det kan ikke siges, hvor meget disse Arbejder vil koste, men Omkostningerne maa formodes at ligge indenfor ca. 500 Kr.

Sygeplejerske Frk. Clemmu Johannesen har tidligere været ansat paa Sanatoriet, hvorfor hun fra den 1. Juli d. A. straks er fast ansat som Sygeplejerske. Hun søger nu om at komme ind under Sanatoriets Pensionsordning. Dette kan Udvalget anbefale, og Forslag fremsættes herom.

Portør Daniel Hoydal ansøger om, at der maa blive tilstaaet ham Dyrtdistillæg i Anledning af den Prisstigning, der har fundet Sted her paa Øerne. Da Hoydal har fri Bolig med frit Lys og fri Varme, mener Udvalget, at der kun kan være Tale om et begrænset Dyrtdistillæg. Udvalget foreslaar derfor, at det Dyrtdistillæg, som ydes Portør Hoydal, fastsættes til $\frac{2}{3}$ af det Dyrtdistillæg, som til enhver Tid ydes

andre Tjenestemænd fra Amtskommunen, beregnet efter en Løn af 2400 Kr. årlig, regnet fra den 1. April 1940. Dette Dyrtidstillæg vil f. T. andrage 248 Kr. årlig.

Det er meget vanskeligt at opstille et Budget for Aaret 1941, da Priserne har været stadig stigende. Den foreliggende Driftsoversigt pr. 26/8 1940 synes at lyde paa, at Driftsunderskuddet for 1940, der var budgetteret til 18.040 Kr., vil komme op paa ca. 40.000 Kr., og dette Underskud maa påregnes at stige for Aaret 1941.

Forslag.

I. Det reviderede Regnskab for 1939 godkendes, ligesom det godkendes, at Underskuddet for dette Aar — Kr. 21.183,42 er dækket af Amtsfonden.

II. De af det mellem Tingsamlingerne siddende Sanatoriendvalg truffne Afgørelser godkendes.

III. Tinget samtykker i, at Sygeplejerske Frk. Clemma Johannesen kommer ind under Sanatoriets Pensionsordning fra den 1. Juli d. A. at regne.

IV. Der tillægges Portør D. Høydal fra den 1. April d. A. at regne et Dyrtidstillæg $\frac{2}{3}$ af det Dyrtidstillæg, som til enhver Tid ydes andre Tjenestemænd fra Amtskommunen, beregnet efter en Løn af 2400 Kr. årlig.

V. Det mellem Tingsamlingerne siddende Sanatoriendvalg bemyndiges til at lade foretage de i Betænkningen omhandlede Reparationsarbejder m. v. og andre Reparationsarbejder, som det maatte vise sig påkrævet at lade udføre. Den Udvalget i Lagtingssag Nr. V—3 1939, Forslag III b), givne Bemyndigelse vedrørende et nyt Centralvarmeanlæg bliver staaende ved Magt, jfr. det foran i Betænkningen herom anførte.

VI. Renter og Afdrag for det til Overlegeboligen i Sparekassen oplagne Laan betales af Amtsrepartitionsfonden pr. 11/12 1940 med Kr. 1343,75 og pr. 11/6 1941 med Kr. 1312,50.

VII.

Budget for 1941.

Indtægt:

1. Betaling for Patienter.....	Kr. 18.980,00
2. Statstilskud.....	— 56.910,00
3. Husdyrhold.....	— 1.000,00
4. Ambulante Røntgenfotograferinger.....	— 500,00
5. Underskud, der betales af Amtsrepartitionsfonden ..	— 52.468,00
	Kr. 129.888,00

Udgift:

1. Lønninger:

Overlægen	Kr. 3.500,00	
— Dyrtidstillæg	— 600,00	
Reserve lægen	— 2.000,00	
1 Oversygeplejerske	— 2.000,00	
2 Sygeplejerske	— 3.600,00	
1 Økonom	— 1.800,00	
1 Fyrpasser	— 2.400,00	
— Dyrtidstillæg	— 248,00	
Pigelønninger og Ekstramedhjælp	— 4.320,00	
Inspektør	— 300,00	
Revisorhonorar	— 120,00	
Pensionsbidrag	— 500,00	Kr. 21.388,00

2. Forplejningen	— 60.000,00	
3. Brændsel og Belysning	— 22.000,00	
4. Have og Anlæg	— 1.500,00	
5. Medicin	— 4.000,00	
6. Vedligehold af Bygninger	— 8.000,00	
7. Inventar	— 3.000,00	
8. Røntgen	— 1.500,00	
9. Vask og Rengøring	— 4.000,00	
10. Brand- og Ulykkesforsikring	— 1.300,00	
11. Fragt, Losning og Kørsel	— 1.000,00	
12. Kontorhold m. v.	— 1.200,00	
13. Forskellige Udgifter	— 1.000,00	

Kr. 129.888,00

Naar Regnskabet for 1940 er revideret, vil det Underskud, som ikke maatte være anvist i Forvejen á Konto (jfr. Forslag VI i Lagtingssag Nr. 142/1933), være at dække af Amtsfonden.

VIII. Der vælges et Udvalg paa 3 Medlemmer til mellem Tingsamlingerne at varetage Sanatoriets Bestyrelse og til næste Tingsamling at frenkomme med en Beretning om Sanatoriets Drift mellem Tingsamlingerne.

17/10 samtykt 21—0.

2. Kunngering um inntøkumark fyri sjúkrakassalimir.

Sí skj. nr. 8. (Forslag til Bek. for Færøerne til Vejledning om de Indtægts- og Formueforhold samt øvrige Omstændigheder, der som Regel betinger en Persons Optagelse eller Forbliven i en anerkendt Sygekasse som nydende Medlem med Ret til gennem denne at nyde Tilskud fra Staten og Bekendtgørelse for Færøerne om Regler angående de i Sygekasseanordningens § 9 omhandlede Udvalgs Virksomhed.)

Forslag til Ændring i Anordning Nr. 59 af 21. Februar 1930 om Sygekasser paa Færøerne.

§ 6, Stk. 2, affattes saaledes:

»Hvert 3. Aar — første Gang med Gyldighed fra 1. Oktober 1940 — udsteder Socialministeriet en Bekendtgørelse til Sygekasserne og Kommunalbestyrelserne, indeholdende Vejledning med Hensyn til de Indtægts- og Formueforhold samt øvrige Omstændigheder (Sygdom, Gæld, Alderdom, store Forsørgerhyrder eller andre Forhold, der i væsentlig Grad forringer en Persons økonomiske Stilling), der som Regel betinger en Persons Optagelse eller Forbliven i Sygekassen med Ret til gennem denne at nyde Tilskud fra Staten. Indtægtsgrænserne skal fastsættes særskilt for Thorshavn og den øvrige Del af Færøerne. Ved Bedømmelsen af samlevende Ægtefællers Adgang til at være Medlemmer af Sygekassen med Ret til gennem denne at nyde Tilskud fra Staten skal der i Tilfælde af, at den Ægtefælle, der ikke kan anses for den egentlige Familieforsørger, har Indtægt ved Arbejde af mere midlertidig Karakter, kun tages Hensyn til den Del af denne Indtægt, der overstiger 200 Kr. årlig. Tilsvarende Regel gælder, for saa vidt angaar Indtægt, som hjemmeverørende, ikke selvstændig skattepligtige Børn oppebærer ved Arbejde for fremmede. Bekendtgørelsens Indtægts- og Formuegrænser skal være ens for alle de i Stykke 1 nævnte Kategorier af Personer.

§ 11, Stk. 6, affattes saaledes:

»Undlader et Sygekassemedlem dette, skal det i § 9 omhandlede Udvalg, hvis det senere finder, at han ifølge sine økonomiske Forhold er uberegtiget til at være ubemidlet nydende Medlem af Sygekassen, og at hans Indtægt eller Formue i 2 Aar eller mere har ligget i væsentlig Grad over de Grænser, som er fastsat i Medfør af § 6, Stk. 2, indberette Sagen til Direktøren for Sygekassevæsenet, der i grove Overtrædelsestilfælde kan pålægge pågældende at udrede et Beløb, dels til Sygekassen svarende til den Sygehjælp, han maatte have oppe-

bæret fra Sygekassen i Løbet af de 2 sidste Aar med Fradrag af, hvad han har betalt, dels til Statskassen, svarende til det Statstilskud, som Sygekassen har oppebæret for Medlemmet i Løbet af nævnte Tidsrum.

Socialministeriet har ved Skrivelse af 16. Januar d. A. anmodet Direktoratet for Sygekassevæsenet om at udarbejde Udkast til en Bekendtgørelse for Færøerne til Vejledning om de Indtægts- og Formueforhold samt øvrige Omstændigheder, der som Regel betinger en Persons Oplægelse eller Forbliven i en anerkendt Sygekasse som nydende Medlem med Ret til gennem denne at nyde Tilskud fra Staten.

Saaledes foranlediget har Direktoratet gjort Spørgsmaalet til Genstand for nærmere Overvejelse, bl. a. i Skrivelse til Færø Amt af 16. Februar d. A., hvortil henvises. Grundlaget for det Sagen vedlagte af Direktoratet udarbejdede Udkast til Bekendtgørelse indeholdes i Reglerne i § 6 og 9 i den for Sygekasserne paa Færøerne gældende Anordning Nr. 59 af 21. Februar 1930, hvorved Lov Nr. 144 af 10. Maj 1915 om anerkendte Sygekasser med senere Endringer sættes i Kraft paa Færøerne. Efter den gældende Anordning vil de i Bekendtgørelsen fastsatte Indtægtsgrænser, hvor Talen er om usikre Indtægtsforhold, kunne forhøjes med indtil 20 $\frac{1}{100}$. Direktoratet har imidlertid fundet det formaaletjenligt at sløjfe denne Bestemmelse, da man har Erfaring for, at den er meget vanskelig at administrere, og foreslår i Henhold hertil, at der ved kgl. Anordning foretages en ny Endring af § 6, Stk. 2. Medvirkende hertil er ogsaa Direktoratets Ønske om i det Omfang Forholdene tillader, at tilvejebringe større Lighed med Reglerne i Folkeforsikringslovens § 6, Stk. 2; dog er Direktoratet af den Opfattelse, at Bestemmelsen i Folkeforsikringsloven ikke kan tages i hele dens Udformning, da Regelen om, at Indtægtsgrænsen skal svare til faglærte Arbejders Aarsindtægt, og at disse Grænser skal reguleres paa Grundlag af Oplysninger om de faglærte Arbejders gennemsnitlige Timefortjeneste, formentlig ikke vil svare til Forholdene paa Færøerne. Rent bortset fra, at faglærte Arbejdere — i den Betydning, hvori dette Udtryk benyttes i den øvrige Del af Riget — formentlig kun findes i ringe Udstrækning paa Færøerne, anser Direktoratet det for mindre rimeligt at lade disse Personers Indtægtsforhold være afgørende, naar de kun udgør en forholdsvis ringe Del af den færøske Befolkning. Som det vil ses, har Direktoratet bibeholdt Anordningens Bestemmelse om, at Bekendtgørelsen skal udstedes hvert 3. Aar, og at der samtidig foretages Regulering af Indtægtsgrænserne. Direktoratet henleder dog Opmærksomheden paa, at da der skal udarbejdes et særligt Pristal for Færøerne vil det formentlig være naturligt med visse Mellemrum at lægge dette til Grund for Reguleringen, hvad enten denne skulde ske hvert Aar eller kun hvert 3. Aar. I Overensstemmelse med den foreslåede Affattelse af § 6, Stk. 2 og iøvrigt paa Grundlag af Socialministeriets Bekendtgørelse af 5. December 1939 om Indtægts- og Formuegrænserne har Direktoratet udarbejdet hoslagte Udkast til Bekendtgørelse om Indtægts- og Formuegrænserne for Færøerne. Direktoratet har desuden udarbejdet Udkast til Bekendtgørelse vedrørende § 9 — Udvalgenes Virksomhed. Saaданne Regler findes for den øvrige Del af Kongeriget (jfr. Socialministeriets Bekendtgørelse af 27. September 1933), men denne Bekendtgørelse er i Henhold til Bestemmelserne i Folkeforsikringslovens § 8 og gælder ikke for Færøerne, hvorfor den næppe

Løtningstidindi 1940. 8.

kan anses for egnet for færøske Forhold. Det foreliggende Udkast til Bekendtgørelse er derfor udarbejdet med særligt Hensblik paa Udvalgenes Virksomhed paa Færøerne.

Endelig foreslaar Direktoratet at ændre de i Anordningens § 11, Stk. 6 indeholdte Regler saaledes, at de bliver i Overensstemmelse med de lempeligere Regler i Folkeforsikringslovens § 10, Stk. 6, hvor- eller det kun er i grove Overtrædelsestilfælde, at Direktoratet kan paa- lægge en Person at tilbagebetale oppebaaret Sygehjælp og Statstilskud, og hvorefter der fra den oppebaarne Sygehjælp skal trækkes det Beløb, som Medlemmet i samme Tidsrum har betalt i Medlemsbidrag til Sygekassen.

Som det vil fremgaa af foranstaaende, har Direktoratet for Sygekassevæsenet udarbejdet Udkast til følgende:

- 1) Bekendtgørelse for Færøerne til Vejledning om Indtægts- og For- mueforhold, der betinger en Persons Optagelse eller Forbliven i en statsanerkendt Sygekasse.
- 2) Ændring i Anordning Nr. 59 af 21. Februar 1930 om Sygekasser paa Færøerne.
- 3) Bekendtgørelse for Færøerne om Regler angaaende de i Syge- kasseanordningens § 9 omhandlede Udvalgs Virksomhed.

Sagen har været til Erklæring hos Centralforeningen af Syge- kasser. Dens Standpunkt er, at Haandværkernes Aarsindtægt skal læg- ges til Grund for Indtægtsgrænsen. Haandværkere har som Regel en højere Timebetaling end andre Arbejdere. Det vilde derfor være paa Linje med Folkeforsikringslovens Bestemmelse om for den øvrige Del af Riget at lægge fagkerle Arbejders Aarsindtægt til Grund, da disse som bekendt er de højstlønnede indenfor Arbejderstanden.

Centralforeningen tilraader, at man deler Færøerne m. H. t. Indtægtsgrænsen i 3 Omraader, nemlig:

- 1) Thorshavn
- 2) Klaksvig, Frodebo Sogn og Vaag
- 3) Alle de øvrige Bygder.

Børnetillægget bør, — efter dens Mening — nedsættes med 50 eller 25 Kr.

Udvalget skal om de fremsatte Forslag udtale følgende: Man kan være enig med Sygekassedirektoratet i, at det maa anses for mere passende, at Færøerne m. H. t. Indtægtsgrænse deles i 2 Omraader og ikke i 3, som foreslaaet af Centralforeningen; dog vil man anbefale, at Omraade 1) foruden Thorshavn ogsaa kommer at omfatte Klaksvig, Frodebo Sogn og Vaag, og Omraade 2) omfatter alle de andre Bygder.

Forholdene i Thorshavn og paa de 3 nævnte Pladser maa an- ses for at være saa ens — alle Forhold taget i Betragtning — at det vil være naturligt og forsvarligt, at de danner den ene Gruppe, medens den anden omfatter samtlige andre Bygder.

Naar Talen er om Indtægtsgrænsen vil Udvalget foreslaa, at man tager sit Udgangspunkt i Socialministeriets Bekendtgørelse af 5. December 1939, Grupperne b og c, saaledes at de førstnævnte Pladser danner Gruppe b, alle de øvrige Gruppe c. Dog vil man foreslaa, at Sætserne under b sættes til 4.000 Kr. og under c til 3.400 Kr. Tillægget for hvert Barn under 15 Aar foreslaas nedsat fra 300 Kr. til 250 Kr.

Endskønt der eventuelt kunde være Tale om en Nedsættelse af Formuegrænsen, skal man dog i Overensstemmelse med Direktoratet foreslå, at man bliver staaende ved de hidtil benyttede Grænser, nemlig 10.500 Kr. for enligstillede Personer og 15.000 Kr. for Familieforsørgere, idet man forudsætter, dels at det kun vil dreje sig om et Faatal af Personer, dels at disse i Hovedsagen er henvist til at leve af Renten af deres Formue. I suadanne Tilfælde, hvor der ikke foreligger en Erhvervsindtægt af nogen væsentlig Betydning finder man ikke, at Formuegrænserne kan være væsentlig lavere end de i det øvrige Kongerige gældende. Endelig kan Udvalget tiltræde de af Direktoratet foreslåede Ændringer af Anordningens § 11, Stk. 6, hvorefter det kun er i grove Overtrædelsestilfælde, at Direktoratet kan pålægge en Person at tilbagebetale oppebaaret Sygehjælp og Statstilskud.

Forslag:

- I. Foreliggende Forslag til Bekendtgørelse for Færøerne til Vejledning om de Indtægts- og Formueforhold samt øvrige Omstændigheder, der som Regel betinger en Persons Oplagelse eller Forbliven i en anerkendt Sygekasse som nydende Medlem med Ret til gennem denne at nyde Tilskud fra Staten, indstilles herved til Lagtingets Vedtagelse med følgende Ændringer:

I Stk. 2 under a) efter Ordet »Thorshavn« sættes: »Klaksvig, Frødehø Sogn og Vaag«..... 4.000 Kr.

I Stk. 2 under b) efter »Den øvrige Del af Færøerne« 3.400 Kr.

I Stk. 4 sættes mellem Ordene »med..... Kr.«: 250.

I Stk. 9 ændres 1. Oktober 1940 til 1. Januar 1941.

- II. Forslag til Ændring af § 6, 2 Stk. i Anordningens Nr. 59 af 21. Februar 1930 om Sygekasser paa Færøerne indstilles til Vedtagelse med følgende Ændring:

I andet Punktum 1. Linje, føjes efter Ordet »Thorshavn«: »Klaksvig, Frødehø Sogn og Vaag«.

- III. Forslag til Ændring af § 11, Stk. 6, i Anordning Nr. 59 af 21. Februar 1930 om Sygekasser paa Færøerne indstilles uændret til Lagtingets Vedtagelse.

- IV. Forslag til Bekendtgørelse for Færøerne om Regler angaaende de i Sygekasseanordningens § 9 omhandlede Udvalgs Virksomhed indstilles uændret til Tingets Vedtagelse.

29/10 samtykt pkt. I, III og IV við 16—0 og pkt. II við 16—0.

3. Reglur fyri medicintakstir.

Álit:

Lóggávan galdandi fyri Føroyar viðvíkjandi apotekum er í síni heild av sama innihaldi sum hin danska lógin. Eftir § 24 í reglugerð av 22. september 1937 viðvíkjandi apotekum í Føroyum, hevur apotekið skyldu við sølu av medicini at halda tær takstir, sum eru ásettar í Danmark av sunnheitsstýrinum við »Kongelig Resolution«, tá einki annað serstakt er ásett. Hin danski medicintaksturin verður tí nýttur í Føroyum.

Við »Kongelig Resolution« av 25. juni 1937 eru ásettar reglur fyri ásetan av vørutakst fyri medicini til fólk.

Útsøluprísurin fyri ósamansettar vørur (simplicia) verður roknaður á grundarlagi av meðalprísinum frá danskum ella eftir prísuppgávum frá útlenskum engros feløgum. Á grundarlagi á hesum innkeypsprísi verður roknað ein einheitsprísur, sum verður ásettur fyri hina størsti mongdina, ið apotekini vanliga keypa av viðkomandi vøru. Til henda einheitsprís verður lagt 10 %^o, sum endurgjald fyri farma-gjald, porto, emballage, svinn o. t.

Tá tann soleiðis roknaði prísurin ikki er yvir 10 kr. verður lagt aftrat..... 100 %^o

Fyri peningastødd inn til 5 kr., sum prísurin er meira enn 10 kr. verður lagt..... 80 %^o

Fyri peningastødd inn til 5 kr., sum prísurin er lægri enn 15 kr. verður lagt..... 60 %^o
og fyri pening, sum prísurin er lægri enn 20 kr., verður lagt 50 %^o.

Tá tann hervið framkomna peningastødd er roknað eftir innkeypsprísinum fyri til dømis eitt kilo, verður útsøluprísurin fyri 100 gr. ásettur við at dividera við 9 o. s. fr., meðan útsøluprísurin fyri tað til einheitsprísin nýttu vektmongd verður ásettur við at minnka tað útroknaðu peningastødd við 20 %^o.

Útsøluprísurin fyri medicinsk specialitetir verður útroknaður á tann hátt, at tað til ein innkeypsprís av inn til 2 kr. pr. stk. verður lagt 80 %^o.

Til tann pening inn til 1 kr., sum innkeypsprísurin er meira enn 2 kr. pr. stk. verður lagt..... 70 %^o

Til tann pening inn til 1 kr., sum innkeypsprísurin er meira enn 3 kr., verður lagt..... 60 %^o

Til tann pening, sum innkeypsprísurin er meira enn 1 kr. pr. stk. verður lagt..... 50 %^o.

Fyri insulin, ósamansett livurpreparatir og ventrikulpreparatir verður tó bert lagt 10 %^o til innkeypsprís, og sama er í Føroyum fyri Distolkapslar og liknandi preparatir móti íglasjúku hjá seyði.

Útsøluprísurin fyri samansettar vørur (Kompositae) verður ásettur á tann hátt, at tað til prísir fyri tær vørur, sum eru í saman-selingini verður lagt eitt arbeidsgottgerðsi svarandi til tað neyðurvísiga arbeiði, sum er við at samanseta vørurnar, soleiðis at prísurin verður roknaður í samanburð við mongdina av tí fídna produktinum eftir ætl av sunnheitsstýrinum.

Útsøluþrísarin fyri emballage o. t. verður roknaður við til innkeypsþrísarinn við at leggja 10 % sum gottgeran fyri tilfar, porto, svinn o. t. og hartil at leggja 50 %.

Sunnheilstýrið ger medieintakstina. Hon verður árliga reviderað. Við hesi revidión verður útsøluþrísarin broyttur fyri tær vørur, sum einheitsþrísarin er hækkaður ella fallin fyri, við minnst 10 % av tí einheitsþrísar, sum roknaður varð seinast.

Sunnheilstýrið hevur eisini heimild til innanfyri árið at broyta útsøluþrísarnar fyri vørur, hvar einheitsþrísarnir eru hækkaðir ella fallnir við minnst 25 %.

Fyri medicin til fólk er hartæst ásett ein arbeiðstakst, hvarav kann nevast:

Fyri ekspeditión av einum læknaráði, undantikið medicinsk specialitetir.....	50	oyru
Fyri ekspeditión eftir recept av einum preparati í originalum pakningi.....	10	—
Fyri upptøysan av til dømis salti, ekstraktum o. t. í Fluida.....	30	—
Fyri at blanda pulver inntil 100 gram.....	30	—
Fyri at gera eina salvu.....	50	—
Fyri at gera tablettir inntil 10 stk.	50	—

Í brævi 21. mai í ár frá apotekaranum til amtmannin verður upplýst, at takstbroytingar frá sunnheilstýrinum ikki eru komnar til Føroyar síðan nýttár, og fakturar yvir seinastu vørusendingar eru ikki komnar fram. Ápotekarin biðir tí um at fáa revidión av útsøluþrísunum. Hann upplýsir, at í Danmark skuldi koma takstbroytingar í februar, og at hann selur vørur til þrísir, sum hann ikki kann fáa nýggjar vørur fyri.

Í brævi av 9. juni framsendur apotekarin útrokningar viðvíkjandi innkeypsþrísunum og útsøluþrísunum eftir tí gomlu takstini av 1. juli 1939, eins og hann upplýsir innkeypsþrísir frá Onglandi. Hann heldur at ein hækkan av takstini uppá ca. 30 % er neyðug.

Hann ferir fram, at útreiðslurnar hjá honum eru hækkanði, til dømis løn, og at tey 10 %, sum hann fær sum endurgjald fyri farmagjald, svinn o. t., ikki er nakk.

14. juni selur apotekarin uppskot fram til amtmannin um, at útsøluþrísarin fyri fabrikspreparatir í originalpakningi verður hækkaður við 10 %, og at útsøluþrísarin fyri samansett og ósamansett læknaráð verður hækkaður við $33\frac{1}{3}$ %.

Í brævi af 22. juni skrivar amtslæknin, at tað eru ikki komnar nýggjar medicinalvørur, og at tað tí ikki er grund til at hækka útsøluþrísarinn, fyrrenn nýggjar og dýrari vørur eru komnar.

Ápotekarin hevði, tá kríggio kom, eitt stórt vørulagir, og hartil er komið eitt ógvnliga stórt lagir, tað sokallaða kríggsmedicinlagrið. Um útsøluþrísarin skal verða hækkaður við $33\frac{1}{3}$ % fyri at fáa til vegar pening til innkeyp av dýrari vörum, heldur amtslæknin, at innkeypið so heldur má gerast av tí almentna.

Þrískontrólráðið skrivar 29. juni um at fáa til vegar statistikk um, hvussu stórir procentpartir hvar einstøk vørusort er av hinum sumladi árssøluni, og apotekarin upplýsir, at sölun frá apotekinum er í trimum deildum:

- 1) Sæla eftir recept 51,11 % av solumi.
- 2) Insulin og medicin móti seyðasjúku 2,69 %, og
- 3) Sæla av handkeypsvörum 46,2 %.

Takstin fyri deild 1) er medicinaltakstin og arbeiðstakstin, sum er umtalað fyrst í hesum áliði.

Takstin fyri deild 2) verður funnin við at leggja 10 % til innkeypsprísir.

Fyri deild 3) er vinningurin vanligi keypmánnasavanna.

Í brævi av 1. juli í ár skrivur apotekarin til amtmannin, at takstin frá 1. juli 1939 er útflopin, og at apotekið nú ikki hevur nakra galdandi takst. Apotekarin fyrirlær takstina frá 1. juli 1939 við teimum broytingum, sum eru komnar til Føroyar undan nýttári, galdandi, tá so at kursfalli verður mótgjengið við eini almennari hækkan uppá 12½ %. Eftir sum nýggjar vørur koma, verður at rokna við teimum faktisku útreiðslum og 5 % sett til svinn. Ein serstøk kalkulatiónsbók verður at føra.

Í brævi 4. juli mælir amtskæknin til, at medicinaltakstin fyri dansk apotek verður galdandi fyri fyrst; tá nýggjar vørur koma, skal apotekarin leggja fram fyri eina nevnd faktura yvir vørurnar og lista yvir beholdningin av somu vörum. Nevndin skal so áseta medicinaltakstina fyri tær nýggju vørurnar eftir reglunna í Kongelig Resolutione av 8. mai 1917 við seinri broytingum.

Apotekarin skrivur í brævi 11. juli til amtmannin, at hann kann ganga við til, at hin danska takstin av 1. juli 1939 við broytingum av 1. desember verður galdandi, tá so at við vøruskeyp frá Onglandi verður innkeypsprísurin funnin, og tað verður lagt 5 pst. áftætt fyri svinn. Hann heldur ikki, at tað vit veru hóskandi at seta eina nevnd, men mælir til, at tað verður førd ein kalkulatiónsbók, sum seinri vil kunna eftirbyggjast av visitator. Hann førur fram, at driftsútreiðslurnar fyri apotekið eru hækkaðar nógv, til domis frakt, brenni og ljós, porto og løn.

Hann mælir til eitt tillegg uppá 20 oyru fyri arbeiðstakstina og søkir um, at umsetningsavgiftn til apotekarfondin verður strikað.

Amtmaðurin hevur so gjørt eitt uppskot og sent tað til apotekarin 29. august, og apotekarin hevur so gjørt eitt annað uppskot hvareftir hin danska medicinaltakstin skal vera galdandi við hesum broytingum:

- a) Sum grundarlag fyri útroknan av medicinaltakstini verða nýttar apoteksins fakturar.
- b) Tillegg fyri svinn 5 pst, tillegg fyri frakt o. t. 20 pst.
- c) Allar útrokningar verða førdar í eina kalkulatiónsbók, sum amtskæknin hevur atgongd til, og tá normal viðurskifti koma aftur, verður bókin send til samfheitsstýrið.
- d) Tað undir nr. 1 í arbeiðstakstini fyri fólk ásetta endurgjald fyri ekspeditión av lækna ráðum verður hækkað frá 50 til 70 oyru, og endurgjald fyri ekspeditión av einum preparati í originalpakningi verður hækkað frá 10 til 15 oyru.

Eftir uppskoti frá amtmanninum verður taan higartil galdandi takst standandi fyri allar vørur, hvar nýggj innkeyp ikki verða gjørd. Tá prisir verða at seta vegna innkeyp av nýggjum vörum, verður ikki bert lagt til grund prísurin uppá tær nýggju vørurnar, men eisini prís-

urin fyri teir beholdingar, sum eru, so prísurin verður settur til ein meðalprís.

Av tí at útreiðslurnar eru hækkaðar nógv til frakt, trygging o. t., verður tað tillegg, sum nú er fyri farmagjald, porto, emballage, svinn o. t. hækkað frá 10 til 20 pst.

Amtslæknin og formaðurin fyri prískontroldráðnum mæla til uppskotið hjá amtmanninum, meðan apotekarin sum nevnt hevur sjálvur gjørt eitt uppskot.

Amtmaðurin hevur í brævi 2. september sent tinginum uppskot til ummælis. Effir uppskoti amtmannsins skal tað av sunnheitsstýrinum 1. juli 1939 ásetta medicintakst sum broytt til december 1939 vera galdandi við hesum broytingum:

- Amtslæknin ásetur effir uppskoti frá apotekarinum tær broytingar, sum hækkan ella lækkan av innkeypsprísinum krevja.
- Tá einheitsprísurin verður ásettur fyri medicinvørur, verður innkeypsprísurin útroknaður á grundarlagi av faktiskum innkeypsprísi fyri allan beholding av viðkomandi vørum, sum apotekið hevur.
- Hitt ásetta tillegg av 10 pst. sum endurgjald fyri farmagjald, porto, emballage, svinn, verður óbroytt galdandi fyri vørur, sum eru komnar til Føroyar undan 9. apríl, meðan tilleggið fyri vørur, sum eru komnar seinri, verður hækkað til 20 pst.
- Endurgjaldið fyri ekspeditión av lækmaráðum undir nr. 1 í arbeiðslakstini fyri fólk, verður hækkað frá 50 til 70 øyrn, og fyri ekspeditión effir recept av preparatum í originalpækningi frá 10 til 15 øyrn.

Nevndin er á einum máli um at seta niður eina nevnd til at viðgera medicintakstirnar. Í hesari nevnd koma at sita amtmáðurin (formaður), amtslæknin og 3 av lögtinginum valdir limir og er annars samsvarandi við punkt A í uppskotinum frá amtmanninum. Øll nevndin er sameint um, at fremja punkt B óbroytt, meðan ein meiriluti (Danielsen, Petersen, Samuelson og Zachariassen) mæli til at samtykkja punkt C við teirri broyting, at 20 pst. verða lækkað til 15 pst.

Tað verður skotið uppá, at punkt D í uppskotinum frá amtmanninum verður strokið.

Nevndarlimurin (J. Danielsen) heldur, at tey upprunaligu uppskotspunktir, C og D áftu at verið standandi, møguligvis eitt sindur broytt, men undir teimum samráðingum, sum hava farið fram, hevur hann latið verið við at seta fram nakað serligt uppskot.

Forslag

fra hele Udvalget:

I Medfør af § 7 i Lov om Apotekervæsenet paa Færøerne af 29. April 1913 fastsættes herved følgende midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Medicintakster:

Ved Salg af Lægemidler gælder den af Sundhedsstyrelsen pr. 1. Juli 1939 udfærdigede Medicintakst for Apotekerne i Danmark, jfr. Sundhedsstyrelsens Prisrettelser pr. 1/12 1939 med følgende Ændringer:

- Et Udvalg bestaaende af Amtmanden (Formand), Amtslægen og 3 af Løgtinget valgte Medlemmer fastsætter efter Forslag fra Apotekeren de Ændringer i fornævnte Takst, som maatte være begrundet i stedfundne Stigninger eller Fald i Indkøbspriserne.

- B. Ved Fastsættelsen af Enhedsprisen for en Medicinvare beregnes Indkøbsprisen paa Grundlag af den faktiske Indkøbspris for Apotekets samlede Beholdning af den paagældende Vare.

Fra et Flertal (Danielsen, Th. Petersen, Samuelson og S. P. Zachariassen):

- C. Det i § 4 i Varetaksten for Medicin for Mennesker af 25. Juni 1937 fastsatte Tillæg af 10 pCt. som Godtgørelse for Fragt, Porto, Emballage, Svind etc., gælder uændret for Varer, der er hjemkommet før den 9. April 1940, medens Tillægget for senere hjemkomne Varer forhøjes til 15 pCt.

Uppskot

frá allari nevndini:

Samtíð § 7 í »Lov om Apotekervæsenet paa Færøerne« af 29. apríl 1913 verða hervið settar fylgjandi brúfengis reglur fyri Føroyar um medicintakslir:

Við sølu av medicini er tann av sunnheitsstýrinum pr. 1. júlí 1939 ásetti medicintakstur fyri apotekini í Danmark, samber sunnheitsstýrisins prísrættlingar pr. 1/12 1939, galdandi við hesum broytingum:

- A. Ein nevnd: Amtmaðurin (formaður), amtslæknin og 3 av lögtinginum valdir limir, ásetur eftir uppskoti frá apotekarunum lær broytingar í frammanundan nevndu takst, sum verða grundaðar á hækkan ella lækkan í innkeypsprísinum.
- B. Tá einheitsprísurin verður ásettur fyri medicinvorur, verður innkeypsprísurin útrokaður á grundarlagi av faktiskum innkeypsprisi fyri allan beholdning av viðkomandi vorum, sum apotekið hevur.

Frá einum meiriluta (Danielsen, Th. Petersen, Samuelson og Zachariassen):

- C. Hitt ásetta tillegg av 10 pst. sum endurgjald fyri farmagjald, porto, emballage, svinn, verður óbroytt galdandi fyri vorur, sum eru komnar til Føroyar undan 9. apríl, meðan tilleggið fyri vorur, sum eru komnar seinri, verður hækkað til 15 pst.

1/11 samtykt 21-0.

4. Eygnalækni.

Álit:

Í mong ár hava vit úr Danmark fingið eygnalækna her til oyggjarnar fyri at hjálpa teim menniskjum, ið eru fongd við eygnabrek og eyguasjúku. Tæð hevur víst seg, at eygnalæknin altíð hevur havt

nógv at gera, lá ið hann hevur verið her, og tað er eyðvitað, at frongdin til eygnalækna ikki er minni nú enn áður. Men av tí at sambandið við Danmark er slitið í løtuni og eingin kann siga, hvussu leingi tað kemur at vara, er tørvur á at fáa ein eygnalækna til landið fyrri eitt líðarskeið.

Nevndin, ið hevur málið til viðgerðar, hevur latið fyrispurningar farið til Onglands og Íslands um eygnalækna. Svar er ikki aftur komið enn, men roknað verður við, at lækni kann antin fáast úr Onglandi ella úr Íslandi.

Hvat kostnaðurin verður, kann ikki sigast í løtuni, men tað verður ivaleyst neyðugt, at lögtingið fyribils tryggjar tí eygnalækna, ið koma skal, ein víska peningumongd, hóast tað ivaleyst vera nógv, ið koma at leita dokturaráð.

Eiðisdoktarin, Rasmussen, upplýsir soleiðis, at honum kunnugt eru 26 persónar, ið treingja til eygnalækna, men at talið ivaleyst kann koma upp í 40—50.

Nevndin mælir til, at landsnevndin fær heimild til at tryggja eygnalæknanum tann pening, hann leggur á. Tað kann haldast, at ein støðgur í Føroyum uppá 2 mánaðar munar væl.

Roknað verður við, at ferðin til Føroyar ikki fer fram, fyrrena móti vári við tað at tað er torført at ferðast um velurta bæði innan- og utanoyggja.

Uppskot.

- 1) Lögtingið gevur landsnevndini heimild til at avgera, um eygnalækni skal fáast úr Onglandi ella Íslandi, og avgera, hvat líð, ið best er at fáa eygnalækna til landið.
- 2) Landsnevndin fær heimild til, um neyðugt, at tryggja tí eygnalækna, ið koma skal, tann pening, hann leggur á.

31/10 samtykt 17—0.

5. Sjúkrahúsútreiðslur í Grønlandi.

Alit frá fliggjarnevndini:

Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne har ved Skrivelse af 10.ds. tilsendt Løgtinget et paa Foreningens Generalforsamling d. 7. i s. Md. vedtaget Forslag, der er saalydende:

»At de færøiske Sygekasser for Medlemmer, der indlægges som Patienter paa Sygehus i Grønland, betaler det samme Beløb, som de i tilsvarende Tid vilde have betalt for Medlemmer behandlede paa Sygehus paa Færøerne, og at Amtskommunen ogsaa betaler et lige saa stort Beløb, samt at Sygekasserne bliver berettigede til Statstilskud ogsaa for disse Udgifters Vedkommende.«

Løgtingsliðindi 1940. 9.

Det, Sygekasserne i Henhold til nævnte Forslag ønsker, er følgende:

At faa Hjemmel til at yde deres Medlemmer samme økonomiske Støtte under Sygehusophold i Grønland som paa Færøerne, at Lagtinget (Amtskommunen) yder et tilsvarende Beløb og, at de af Kasserne i Grønland afholdte Sygehusudgifter maa blive statstilskudsberettigede.

Som Forholdene er nu, savner Sygekasserne Lovhjemmel til at afholde disse Udgifter. Rent umiddelbart synes det ret ejendommeligt, da Grønland jo er en dansk Koloni og som saadan undergivet dansk Administration, men Aarsagen hertil angives at være, at Grønland i sygekasseretslig Henseende er Udland.

I de senere Aar er der som bekendt lovfæstet en Række Fællesbestemmelser for de nordiske Lande særlig paa Sociallovgivningens Område.

Saaledes er det muligt for danske Statsborgere, der staar som nydende Medlemmer af en statsanerkendt Sygekasse og, som tager Op- hold i en anden skandinavisk Stat, at blive overflyttet til Sygekasse i vedkommende Land. Paa Grønland er den sociale Forsorg ordnet efter helt andre Principper, hvorved et Samarbejde som det ovennævnte er udelukket.

Da Grønland er Udland hæfter vedkommende Rederi i Henhold til Søloven for de første 12 Uger for de Udgifter, en Fisker har haft enten som Følge af Sygehusophold eller ved almindelig Lægehjælp.

I de Tilfælde, Sygehusophold varer udover de nævnte 12 Uger, maa vedkommende Fisker selv hæfte for Udgifterne. Det kan jo være slemt nok, men meget værre stiller Forholdet sig for de Fiskere, der ikke er paamonstret et Fiskefartøj, der tilhører en anden, men driver Fiskeri for egen Regning f. Eks. ved »úttiróður«. I saadanne Tilfælde maa vedkommende selv betale samtlige ved et eventuelt Sygeleje forekommende Udgifter.

Da de grønlandske Sygehustakster er ret høje, vil de i de fleste Tilfælde være uoverkommelige for en fattig Fisker. Det vil derfor være paakrævet, at der allerede nu skabes en Ordning af disse Forhold, bortset fra, at det maa forekomme i høj Grad urimeligt og uretfærdigt, at en stor Part af de færøiske Sygekassers Medlemmer, der i flere af Aarets Maaneder er nødt til at opholde sig i Grønland i deres lovlige Erhverv, i disse Maaneder skal være afskaaret fra at nyde deres Ret- tigheder af Kasserne.

Det er Udvalget bekendt, at Centralforeningen af Sygekasser har korresponderet med Sygekassedirektoratet herom, og det var vistnok Meningen, at Socialministeriet i indeværende Rigsdagssamling skulde fremsætte Forslag, der tog Sigte paa en Ordning af de herom- handlede Forhold, men er denne Sag grundet paa de nuværende van- skelige Forhold foreløbig stillet i Bero.

Ifølge indhentede Oplysninger er Sygehustaksterne pr. Sygedag i Grønland følgende:

1) Sygehuset (Kur & Pleje)	Kr. 4,00
2) Lægetilsyn	» 3,00
3) Sygeplejerske	» 0,50
	Tils. Kr. 7,50

Ifald den af Centralforeningen ønskede Ordning gennemføres beløber:

a) Sygekasserne pr. Sygedag	Kr. 2,00
b) Lagtinget	» 2,00
	Tils. Kr. 4,00

Herefter vil der mangle Dækning for 3 Kr. 50 Øre pr. Sygedag og dette Beløb maa dækkes af den paagældende Patient. Som nævnt vil denne i de allerfleste Tilfælde være ude af Stand hertil. Man skal derfor foreslaa, at Landsnævnet bemyndiges til, efter Undersøgelse i hvert enkelt Tilfælde, af Amtsfonden at yde Tilskud udover de foran nævnte 2.— Kr. pr. Sygedag til trængende færøiske Fiskeres eller Søfolks Ophold paa grønlandsk Sygehus.

Da man for Tiden er uden Forbindelse med Regering og Rigsdag, har man for nærværende ikke ønsket at stille Forslag til Endring af den paagældende Sygekasseordning, men anbefaler, at Amtmanden paa Sygekassedirektoratets Vegne tillader, at de færøiske Sygekasser med Ret til Statstilskud udreder 2.— Kr. pr. Sygedag for nydende Sygekassemedlemmers Ophold paa Sygehus i Grønland i Tilfælde, hvor Lovgivningen ikke paalægger vedkommende Reder at udrede Betalingen.

I Henhold til foranstaaende skal man fremsætte følgende

Forslag.

- I. Lagtinget anbefaler, at Amtmanden paa Sygekassedirektoratets Vegne tillader, at de færøiske Sygekasser med Ret til Statstilskud efter Sygekasseanordningens § 16 udreder 2.— Kr. om Dagen for nydende Sygekassemedlemmers Ophold paa Sygehus i Grønland i Tilfælde, hvor Lovgivningen ikke paalægger vedkommende Reder eller anden Person eller Institution at udrede Betalingen.
- II. Under Forudsætning af, at den under I omhandlede Tilladelse meddeles, yder Amtsfonden et Tilskud af 2 Kr. for hver Sygedag paa grønlandsk Sygehus, for hvilken Tilskud ydes af en færøisk Sygekasse.
- III. Landsnævnet bemyndiges til efter Undersøgelse i hvert enkelt Tilfælde af Amtsfonden at yde Tilskud udover de under II nævnte 2 Kr. pr. Sygedag til trængende færøiske Fiskeres eller Søfolks Ophold paa grønlandsk Sygehus.

6/11 samtykt við 22—0.

6. Handkeypsútsøla av medikamentum.

Uppskot:

Poul Isaksen, Tórshavn, hevur í brævi til Løgtingið sagt, at hann hevur frá Onglandi fingið ymisk sløg av medikamentum, sum hann hevur gingið út frá at kunna selja í handkeypi.

Breivið er farið til ummælis hjá amtslæknanum og apotekaranum, men ummælini eru ikki afturkomin.

Av tí at tingið nú fer heim fyri hesu ferð, og soleiðis ikki kann fáa tíkið avgerð um málið, mælir nevndin til, at landsnevndin í samráð við 5-mannanevndina, ið er sett viðvíkjandi medicintakstum, fær heimild til at viðgera málið.

Uppskot.

Landsnevndini í samráð við nevndina viðvíkjandi medicintakstum verður givið heimild til lingsins vegna at viðgera málið og taka avgerð í málinum.

15/11 samtykt 20—0.

7. Sjúkrahúsini.

Si skf. nr. 22. (Frágreiðing frá hospitalstjóranum).

VI. Fiskivinna, grind o. t.

1. Skilgreining av sáttmála millum fiskivinnufelögini.

Álit frá fiskivinnunevndini:

Kristian S. Johannesen hefur saman við 24 øðrum fiskimönnum sent löglinginum bræv, dagsett 20. maí, um skiljing av § 4 í kontraktini millum fiskivinnufelögini viðvskjandi línu- og snørisfiskiskapi.

Tað verður í hesum brævi hildið fram, at meiningin við § 4, stykki 2, má vera tann, at ífall fiskimenn høvuðsakliga nýta línureiðskap við bátum skulu procentini lættast, meðan tey skulu vera 35 pst. ífall mannskapi høvuðsakliga nýtir snøri. At enda verður hildið fram, at tá ein samnær ta av löglinginum gjørdi broyting í punkt 3 við tað, sum stendur í punkt 2, so má tann í hesum brævi framhildna skiljing av stykki 2 vera rætt, og at ta ta má vera lætt hjá fínginum at rætta hesa misskiljing ella gálaysiskriving í fíngsins viðtøku av 7. maí 1940, »Bestemmelser vedrørende Fiskerikontrakten 1940«.

Landsnevndin hefur á fundi 29. maí haft málið til viðgerðar, og varð har hildið fram, at eftir orðaljóðinum kann § 4, stykki 2, í sáttmálanum, um hetta verður lisið uttan samband við annað í kontraktini, skiljast so, at fiskimenn hert fáa 32 pst., tá eitt skip hefur 3 motorbátar við línureiðskapi, uttan mun til, um teir nýta henda reiðskap ella ikki, men tá ein lesur alt, sum stendur í § 4, harundir eisini punkt 3, má meiningin haldast at vera tann, at um fiskimenn høvuðsakliga nýta teir 3 bátarnar við línureiðskapi, skulu procentini vera 32, meðan tey skulu vera 35, ífall mannskapi høvuðsakliga nýtir snøri.

4. juni er málið sent semingsmanninum til ummælis og hefur hann svarað í brævi, dagsett 29. juli, og er høvuðsinnihaldið í hesum brævi hetta:

Tá eitt skip er útgjørt til sokalluða »kombineraða« fiskiveiðu, hefur procentulið altíð verið lægri um fyrri sjálva snørisveiðuna. Tað er faktisk ógjørligt ella ógvuliga trupult at halda fyrri seg tann fisk, sum er veiddur við bátum og línum, tann, sum fíngin er við snøri, og tann, sum er veiddur við línuspæli.

Okkurt um 50 pst. av veiðuni á skipum við motorbátum og snørum verða fiskað við snøri og hini 50 pst. við bátum.

32 pst. vóru partarnir komur á sátt um sum fiskipart við »kombineraða« veiðu.

Tað svarar til 33 pst. fyrri snørisfiskin og 32 pst. fyrri línufiskin. Tey seinstu árin hefur tað víst seg, at skip við línuspæli hava fíngið

mesta fiskin við henda veiðuhátt, sum verður roknaður fyri nógv lann dýrasti, og tí liggur procenttalið hjá fiskimanninum eisini lægst, nevnliga sum ásett í punkt 3, § 4, 28 pst.-30 pst.

Undir tingingunum hildu reiðarnir fast við, at teir vildu ganga við til bruttókongrátt um procenttalið, tó so at tað í minsta lagi varð bækkjað við 2 pst. frá í fjør fyri allar veiðuháttar, og eftir tí skuldi línuspælfiskurin komið niður uppá 25 pst., men verður roknað við, at $1\frac{1}{4}$ fæst við snøri, $1\frac{1}{4}$ við bátum og bátalínunum og 1-2 við línuspæli, svarar tað til meðal $28\frac{1}{2}$ pst., og tað endaði so við, atsemja kom í lag við 28 pst. til 28 manns og 1 pst. aftrat fyri hvønn mann yvir 28, tó lægst 30 pst.

Tað kundi hent, at skip, sum vóru útgjerd við línuspæli og skipslínunum, við motorbátum og bátalínunum og sjálvandi eisini altíð við snøri, fingu brek á línuspælið, og at allur fiskurin tí verður veiddur við bátum og bátalínunum og við snøri, og tað er tí, at procenttalið tá skal vera 32 pst., men tá «udrustet» verður umskift við «drivera», átti hella punkti at verða strikað.

Hin stóra landsnevndin helt fund hin 16. august um hella mál, og vóru allir limir á fundi. Framlagt bræv frá forlíksmanninum av 29/7. 1940.

Meirilutin samtykti at senda umsøkjaranum avskrift av hesum brævi og úttala, at málið annars høyrir undir dómstólarnar í seinasta instans. Tá ynskti, at málið verður sent til tingið.

Hin 23. august sendi landsnevndin söljóðandi bræv til umsøkjarnar:

«Brævið frá tygum o. fl., dagsett 20. mai í ár, viðvíkjandi spurningin um, hvussu fiskisáttmálin verður at skilja, hevur verið til viðgerðar á landsnevndarfundi, og hevur landsnevndin fingið bræv frá forlíksmanninum av 29. juli og samtykt at senda umsøkjaranum avskrift av hesum og úttala, at málið annars høyrir undir dómstólarnar í seinasta instans.

Avskrift av brævinum frá forlíksmanninum verður hervið send.»

Sum kunningt varð kontrakt viðvíkjandi línu- og snørisfiskiskap undirskrivað millum Føroya Fiskimannafelag og Reiðarafelagið hin 10. apríl í ár, men av tí at Suðuroya Fiskimannafelag ikki vildi taka við hesum sáttmála, vóru drúgvar og langar samráðingar hildnar fyri at fáa semju í lag, men av tí at einki endaligt árslið kundi koma úr hesum, varð Løgtingið hin 7. mai í ár noytt til at seta lógreglar fyri, hvussu skipast skuldi. Tær broytingar, ið vóru gjørdar við tingsamtykt 7. mai, innihaldast í § 1, 1. og 3. stykki og ljóða soleiðis:

a. Í § 4, Punkt 1, ændres 33 pCt. til 35 pCt.

b. Í § 4, Punkt 3, ændres Ordene «udrustet» til «drivera».

Hesar broytingar umfata bæði fiskimannafeløgin í Føroyum, tí í § 2 stendur, at limur av Føroya Fiskimannafelag kunnur — fyri hvørt einstakt far — áðrenn mynstringina ella um tað er mynstra, seinast 8 dagar eftaná at skipið er afturkomið siga til reiðarin, at teir vilja avrokna eftir teimum í § 1 settu reglum, uttan at hann kann seta seg ímóti.

Samanhalda vit fiskikontaktina 1940 við tað fyrri 1939, so er munurin í ár millum snørisveiðu og línuveiðu við motorbátum

3 pst., meðan hann fyrri 1939 var 1 pst. Tá ið samanborið við 1939, so skuldu procentini fyrri hesar 3 veiðuháttar ligið fyrri í ár ávíkavist 35, 34 og 27 pst., og tá ið hella ikki er, so má tað setast í samband við tann sáttmála, sum tann 10. apríl í ár varð gjørdur millum Føroya Fiskimannafelag og Reidarafelagið. Við teirri broyting, ið varð gjørd av löglinginum hin 7. mai, hava snørisfiskararnir fingið ein fyrirmon fram um línufiskararnar, so stalt kundi tað verið rímuligt og rætt at teir fiskimenn, hvørs veiðuháttur fyrri ein part kemur inn undir stk. 2 í § 4, verða avroknaðir eftir lí hálli, ið hegar til hevur verið nýttur, navnliga tann partur av fiskinum, sum er fingin við snøri eftir stk. 1 og hin, ið er veiddur við línu frá bátum eftir stk. 2.

Tá ið fiskivinnunevndin í vár setti uppskot fram um at broyta orðaljóðið í stk. 3 í § 4, soleiðis at tað í staðin fyrri ver udrustet til koma at standa »driver«, so var harvið ivaleyst hugsað um línufiskiskap yvirhøvur, og at broytingin í stk. 2 skuldi verið tikin á sama hátt.

Nevndin kann tí vera á einum máli við teirri áskoðan, landsnevndin á fundi 29. mai hevur sett fram, men heldur tað ikki hera tí at seta fram uppskot til umvælan av § 4, aftaná at fiskiveiðan er liðug í ár og setur fram niðanfyrri standandi uppskot.

Eia minniluti (Jacob Nielsen) úttalar í framhald av framførsluni frá allari nevndini:

Tað er sum frammanfyrri ávist eingin ivi um, at tingsins ætlan í lóggávu síni viðvíkjandi fiskisáttmálanum ikki bert var at tryggja fiskimonnum rein 35 pst. fyrri snørisveiðum, tá ið fiska varð bara við snøri, men eisini — sum verið hevði árið frammanundan — at vissa teim 35 pst. fyrri snørisfiskin í teirri samevnu »kombineraðe« driftini við snøri og línu. Talan varð tí um at geva sáttmálanum orðaljóðið, at fiskimaðurin fekk 35 pst. bæði tá ið bert snøri varð nýtt og tá ið meginparturin av veiðuni var snørisfiskur.

Av tí, at tað er grund til at hera ótta fyrri, at orðaljóðið í tí av löglinginum til lóg gjørdar fiskisáttmála er so hállað, at ein bókstavlig dómsútlekking ikki verður at býta fiskimonnum tann av löglinginum ætlaða part, heldur minnilutin, at tingið hevur skylda við nýggjari lógviðtøku at vissa fiskimanninum sín rætt, og loyvir minnilutin sær tí at seta fram niðanfyrri standandi uppskot.

Uppskot

frá allari nevndini:

1) Við at vísa á tað, ið ført er fram í álitinum, má tað haldast, at tá ein lesur alt, sum stendur í § 4, harundir eisini punkt 3, má meiningin haldast at vera tann, at um fiskimenn høvuðsákliga nýta teir 3 bátarnar við línureiðskapi, skulu procentini vera 32, meðan tey skulu vera 35, í full mannskapi fyrri tað mesta nýttur snøri.

2) Um ikki tey skip, ið hava drivið fiskiveiðu við línu, ikki vilja avrokna fiskimonnum á tí grundarlagi, ið nevnt er frammanundan, er at lala dómstólarnar taka dagar millum partarnar.

*Uppskot**frá Jacob Nielsen:*

1) Tann reiðari ella útgerðarmaður, ið avroknar fiskimönnum soleiðis, at teir fáa minni, enn um teir vórðu avroknaðir eftir hesum punktum:

a) Naar et Skib er udrustet med Haandsnøre	35 pst.
b) Naar et Skib driver Fiskeri med mindst 3 Motorbaade, og disse Motorbaade er forsynet med fuldstændig Langlineredskab	32 pst.
c) Naar et Skib til Sommerfiskeri (Grønland eller Svalbard) udelukkende driver Langlinefiskeri fra Skibet med Linespil	28 pst.
men overstiger Besætningen (Skipper og Kog ej medregnet) 28 Mand, da yderligere 1 pCt. pr. Mand, dog højst ialt	30 pst.
- verður til amtsgrunnin at rinda ein skatt svarandi til munin.

2) Peningurin verður at javna viðkomandi fiskimönnum aftur.

*Broytingaruppskot**frá Jacob Nielsen:*

Sum nýtt punkt 3 verður sett:

Samtyklin undir punkt 1 verður send amtmanninum at staðfesta og kunngera sum lóg.

17/10 2.-viðgerð fall uppskot minnilutans og broytingaruppskotið 5—0.

*Broytingaruppskot**frá P. M. Dam o. fl.*

Í staðin fyri punkt 2 í nevndaruppskotinum verður sett:

Um fiskimenn fáa minni enn um teir vóru avroknaðir eftir hesum punktum:

a) Naar et Skib er udrustet med Haandsnøre	35 pCt.
b) Naar et Skib driver Fiskeri med mindst 3 Motorbaade, og disse Motorbaade er forsynet med fuldstændig Langlineredskab	32 pCt.

- c) Nær et Skib til Sommerfiskeri (Grønland eller Svalbard) udelukkende driver Langlinefiskeri fra Skibet med Linespil 28 pCt. men overstiger Besætningen (Skipper og Kok ikke medregnet) 28 Mand, da yderligere 1 pCt. pr. Mand, dog højst ialt 30 pCt.«

og teirra krav til reiðarin um at verða avroknaðir samsvarandi hesum punktum ikki fær viðhald hjá dómstólunum, verður lögtingið úr amtsgrunninum at rinda viðkomandi fiskimönnum munin (lapið).

2/11 full bróytingaruppskotið 6—0. Uppskot meirilutans samtykt pkt. 1 við 15—0 og pkt. 2 við 21—0.

2. Fiskisamtykt fyri sundið norðanfyri Streym.

Álit frá fiskivinnuneyndini:

Løgtingið viðgjörði hetta mál í fjør (sí lögtingstíðindi 1939, síðu 79), men av tí at neyndin ikki kundi koma á samt, vóru tvey uppskot frammi og dultu bæði niður fyri við atkvøðisgreiðslu. Málið er tí tikið upp aftur í ár vegna bræv frá sóknarstýrunum Eiði, Haldórsvík og Saksun, og heldur neyndin at kunna mæla til at seta í gildi ta fiski-viðtøku fyri sundalagið, sum lá frammi á tingi í fjør, við teirri uppískoytan til § 2, 1. stk., um at amtmáðurin eftir viðmæli frá landsnevndini og frá sóknarstýrunum fyri Haldórsvík og Eiðis sóknir kann geva løyvi til at roynd kann verða við snurpinól í mánaðunum mai-juli.

Av tí at torvur er á, at tað verða ásettir reglur fyri síldaveiðu í firðunum í Føroyum, verður landsnevndin biðin um í samráð við kønar menn í Sundalagnum og á Skálafirði at seta upp reglur fyri, hvussuleiðis síldaveiðan skal fara fram.

Uppskot:

- 1) Løgtingið samtykkir uppskotið um »Fiskerivedtægt for Sundet mellem Strømø og Østerø, norden for Strømmen« (sí lögtingstíðindi 1939, skjal nr. 5) verður sett í gildi við tí uppískoyti til § 2, 1. stk.: »dog kan der i Maanederne Maj—Juli efter Anbefaling af de respektive Forstanderskaber og efter Indstilling af Lagtingets Landsnævn af Amtmanden gives Tilladelse til at forsøge Fiskeri med Snurpenot.«
- 2) Landsnevndin verður biðin um í samráð við kønar menn at seta upp reglur fyri, hvussuleiðis síldaveiðan skal fara fram, og leggja uppskotið fram fyri tingið.

1/11 samtykt 17—0.

Løgtingstíðindi 1940. 10.

3. Leynar sum hvalvág.

Álit frá ymsamálaneyndini:

Atter i Aar foreligger for Tinget Andragende fra Beboere i Kvivig, dateret 1. Marts d. A. samt Andragende fra Beboere paa Kollefjord, dateret 7. Marts d. A. om at autorisere Leynum som Hvalvaag.

Som bekendt har Spørgsmaalet om at autorisere Leynum som Hvalvaag været til Behandling i Tinget gennem en lægere Aarrække.

Der er i de 2 Andragender ikke fremkommet noget særligt Nyt i Sagen, som godtgør, at Leynum maa autoriseres.

Det er beklageligt, at Grindemændene indenfor Omraadet Leynum—Kvivig—Vestmanhavn ikke kan enes om Drivning af Grind med heldigste Udfald.

Udvalget har ondt ved at forstaa Grunden til den store Uoverensstemmelse, som tilsyneladende har ført til, at saavel Sysselmand som Grindeformand i alle Tilfælde modsætter sig enhver Drivning af Grindeflokken til Leynum, selv om dette vilde have været det eneste naturlige naar Drivning af Grindeflokken til en anden Plads under de foreliggende Forhold (Strøm, Nattemørke m. v.) maa anses for ensbetydende med, at Grindeflokken undslipper.

Antagelig er der valgt 1 Grindeformand i Vestmanhavn Distriktet, og af disse har Kvivig Sogn formodentlig valgt de 2.

I Andragendet fra Kvivig anføres, at de to sidste Grindeflokke, som blev opdaget ud for Leynum, undslap (báðar vóru forkomnar), da Leynum ikke var autoriseret Hvalvaag, og det var umuligt at foretage Drivning til anden Plads.

Udvalget maa henstille, at der rettes en Forespørgsel til Sysselmanden og til Grindeformændene angaaende nævnte Grindeflokke, om det virkelig forholder sig saaledes, at Grindemyndighederne i intel Tilfælde (se Grindereglementets § 10), vil gøre Brug af Leynum som Hvalvaag.

Forholdet, at Grindeflokke ofte undslipper paa Strækningen Leynum—Vestmanhavn (man har ofte før haft lignende Besværinger til Tinget som den foreliggende om, at Grindeflokken under Drivning til Vestmanhavn eller Vaage er undsluppen), men som muligt kunde blive dræbt paa Leynum, gør Udvalget betænkeligt over blankt at afvise Sagen. — Forholdene bør nu fuldtud oplyses.

Sysselmanden saavel som Grindeformændene og Grindemændene indenfor Distriktet bør komme paa Talefod og om muligt få en Overenskomst i Stand og en samlet Indstilling til Tinget i saa Henseende. — Man skal foreslå, at Sagen udsættes til næste Aar.

Forslag.

- 1) Sagen udsættes til næste Aar.
- 2) Sysselmanden og Grindeformændene bedes om en Udtalelse angaaende de to sidste Grindeflokke ved Leynum, som undslap, og Forholdet Leynum som autoriseret Hvalvaag til næste Samling.
- 3) Afskrift af Betænkningen sendes Ansøgerne.

Broytingaruppskot

frá Kr. Djurhuus og Øregaard:

I Stedet for Udvalgets Forslag sættes:

I Grindereglementets § 10 tilføjes efter Ordet »Vestmanhavn«:
»Leynum«.

11/10 Broytingaruppskotið fall 10—0 og nevndaruppskotið 3—0.

4. Lorvík sum hvalvág.

Álit frá ymsamálaneyvndini:

I Lagtingssamlingun 1939 var Spøragsmaalet um Lervig sum autoriseret Hvalvaag til Behandling.

Sagan blev udsat til indleverende Samling, idet man ønskede Sysselmanden for Østerø's Erklæring i Sagen. Fra Sysselmanden for Østerø foreligger nu Erklæring, dateret 22. Februar 1940.

Sysselmanden er ikke i Tvivl om, at der under særdeles gode Strømforhold og andre Forhold kan dræbes Grind i Lervig, hvis der til det givne Tidspunkt er tilstrækkeligt med Baade og med Folk i Land. Der tilføjes, at Lervigsmænd, som er særdeles gode Fiskere, ogsaa er gode Grindemænd. Sysselmanden henviser til, at man altid kan benytte Lervig som Hvalvaag i det Tilfælde, at det viser sig vanskeligt at drive Grind andet Steds hen.

At anbefale Autorisation af Lervig som Hvalvaag kan Sysselmanden ikke tilraade. —

Udvalget kan heller ikke anbefale, at Lervig autoriseres som Hvalvaag. Som bekendt har Fjordomraadet (Lervig og Kalsøfjorden) saa udmærkede Hvalvaage, som Klaksvig, Gøte, Fundingsbotn. Der til kommer, at Fuglefjord ogsaa er autoriseret som Hvalvaag.

Undtagelsesbestemmelserne i Grindereglementets § 10 tillader Dræbning af Grind paa Lervig, naar der ikke er Udsigt til at naa en autoriseret Hvalvaag med Grinden.

Forslag.

Tinget kan ikke anbefale, at Lervig autoriseres som Hvalvaag. Der sendes Andrageren en Afskrift af Betænkningen.

Broytingaruppskot

frá Øregaard og Davidsen:

Leirvík verður »autoriserað» sum hvalvág.

11/11 Broytingaruppskotið fall 6—0, nevndaruppskotið samtykt 13—0.

5. Tokulúður á Mykineshólmi.

Álit frá fiskivinnunevndini:

Útróðrarmenn í Sørvági hava vent sær til lögtingið við umsókn, harí teir biðja tingið taka til viðgerðar spurningin um at fáa ein tokulúður á Mykineshólmi.

Teir føra fram í umsóknini, at Mykinesleiðin er ein hin ringasta sjóleið, og at Mykineshólmur er ein hin meinasti og vandafullasti landsoddi í Føroyum, at mangur maður er sjólatin har um leið og at nógvir hava verið illa staddir. Tað sum ger plássíð so vandamikið er tað øðiliga streymrák við boðum og skerum, sum ger eina øðiliga sjóvarillsku á sumnum sjóvarføllum.

Eisini verður ført fram, at út úr hólminum er av bestu fiskileið, at kalla kann einasta leið, ið tað lønar seg at reyna nú, og verður henda fiskileiðin lí nógv brúkt av útróðrarmennum.

Umsóknin hevur verið hjá Vága sýslumanni til ummælis, og hevur hann givið henni sítt hesta viðmæli. Annars førir hann fram, hvussu hentur ein tokulúður hevði verið, bæði fyri skip og bátar, sum ofta eru komnir skeivir fyri vegna toku, lí einki ljóð hevur verið at melda seg eftir.

Nevndin er á einum máli um, at tað er líka átroðkandi at fáa ein tokulúður á Mykineshólmi, sum ein á Akrabergstanga.

Mykinesleiðin verður nógv brúkt av skipum, sum fara til og koma frá Íslandi og Grønlandi, eins og av útróðrarbátum sum nevnt omanfyri.

Danski staturin hevur byggt allar vitar og ein tokulúður í Føroyum, og ber annars allar útreiðslur hesum viðvíkjandi, men vegna kríggsomstøðunum kann tingið ikki koma í samband við ríkisstýrið, og kann sum vanligt so stutt ikki venda sær henda veg.

Til slík endamál krevst nógvur peningur, serliga nú, tá alt vegna kríggið

er vorðið so dýrt. Hartil kemur, at tilfar og töl neyvan kunnu fáast til vegar, soleiðis sum tíðirnar nú eru. Løgtingið sjálvt kann tí ikki átaka sær at seta upp vitar og tokulúðrar har sum tað krevst.

Nevndin heldur tí, at málið má goymast fyri fyrst, tó so, at spurningurin verður at taka uppáttur í næsta vanligu fingsetu til umhugsunar, um nakað kann gerast við málið.

Uppskot.

Málið verður at goyma til næsta ár.

Broytingaruppskot

frá Joen Rasmussen:

I Stedet for Udvalgets Forslag sættes:

Málið verður beint til ríkisstjórnina við besta viðmæli til at verða framt so brátt viðurskiðini eru fyri tí.

Broytingaruppskot

frá S. P. Zachariasen og Jacob Nielsen:

Í staðin fyri nevndarinnar uppskot verður sett:

Málið verður beint til landsnevndina, fyri at fáa upplýst um tað undir teim núverandi umstøðum er møguleiki fyri at fáa tilfar til tokulúður og hvat tað kostar og leggja málið fram fyri tingið.

11/10 broytingaruppskot J. Rasmussens fall 9—0. Broytingaruppskot frá S. P. Zachariasen og J. Nielsen samtykt 17—0, og harvið nevndaruppskotið burturdottið.

6. Garanteraður prisur fyri bátafisk.

Álit frá fiskivinnunevndini (Kr. Djurhuus óheftur):

Frá sóknarstýrinum fyri Viðareiðis sókn er komið umsókn til tingið um at fáa garanteraðan ein hóskandi pris fyri bátafisk. Teir hava spurt umlið, men fingið svar, at statsgarantiurin fyri saltfisk ikki umfatar bátafisk. Løgtingið verður tí biðið um at garantera ein hóskandi pris fyri rá- ella saltfisk fyri bátafisk á líknandi hátt sum fyri skipsfiskin.

Um hetta ikki fæst í lag, biður sóknarstýrið lögtingið útvega at hjálpa útróðrarmenninum at sleppa frá fiskinum í ferskum standi á plássinum, tá tað oflast verður ógjørligt at fara til Klakksvíkar at avreiða lær myrku vetrarnætur.

Tað er rætt, sum tað verður hildið fram av umsøkjaranum, at lögtingsins garantiur umfatar einans skipsfisk, og at hvorki motorbátafiskur ella róðrabátafiskur kom undir hesa samtykt.

Nevndin heldur, at tað verður tørført at tryggja ein hóskandi pris fyri rá- og saltfisk, veiddur við útróður í Føroyum, men heldur, at tað almenna eigur at hjálpa til í leim bygðum, har ikki er nakar, sum tekur fisk, soleiðis at tað í tílíkum bygðum verða settir menn til at keypa fisk, fyri landshandilsins rokning.

Viðvíkjandi at sleppa frá fiskinum av plássinum í ferskum skili til ísliskaútflytan, so kundi tað hugsast, at tey einstøku plássini finga sær høli, ís og kassar til at goyma fiskin í, um tey ikki sluppu frá fiskinum all fyrri eitt. Vit vita, at okkum tørvar ísvirkir, men hetta kann ikki koma í bræði.

Nevndin skal annars mæla til, at umsøkjarnir samráðast við landsnevndina um hetta mál og heimildar landsnevndina til um neyðugt at veita monnum, ið sita óhøgliga fyrri, hjálp til goymsluamboð.

Uppskot.

- 1) Við at vísa á tað, ið ført er fram í álitinum, verða umsøkjarnir biðnir um at samráðast við landsnevndina.
- 2) Landsnevndin kann, um hon heldur tað vera neyðugt, veita monnum, ið eru óhøgliga staddir, hjálp til goymsluamboð.

11/11 samtykt 21—0.

7. Friðan av Svínoyarvík.

Álitt frá fískivinnunevndini:

Íbúgvarar í Svínoy hava í brævi, dagssett 15. september 1940 biðið tingið um at arbeiða fyri friðan av Svínoyarvík fyri snurrivád og skovlívád. Teir grunda sína umsókn á, at tað er einaki at fáa av fiski langa tíð aflaná, at menn hava verið og fiskað við snurrivád har á víkin. Eftir § 3 og 11 í Fiskerilov for Færøerne af 14. April 1893 kunnu gerast serligar viðtøkur fyri veiðu í fløðum, víkum og sundum, har ikki er streymasjógvur, um hverji ambod ið kunnu brúkast. Uppskot til tilíkar viðtøkur verða at seta fram av teim sóknarstýrum, sum marka upp til tað pláss, viðtøkan ninfatar, sett upp í lýsingartalu. Tá ið sóknarstýrið hevur samtykt viðtøkuppskotið, verður tað við grannastevnu at stemma um tað. Hava 2/3 av veljarnum stemma fyri tað, verður tað at senda inn til lögtingið.

Aftaná at lögtingið hevur givið viðmæli, verður málið at góðkenna av ministeriinum. Undir teim núverandi umstøðum verður viðtøkan at góðkenna av amtmaninum.

Í 1935 høvdu Svínoyingar hesa somu umsókn inni á tingi, men málið varð goymt, av tí at spurningurin ikki hevði verið viðgjørdur á grannastevnu. Í 1937 var málið aftur fyri á tingi, og fískivinnunevndin setti tá fram uppskot um at friða Svínoyarvík fyri snurrivád ella eitt-lívørt annað ambod, ið verður togað eftir hotninum, men við atkvøðugreiðsluna vóru tað bert 10 limir, ið atkvøddi fyri, og var málið so-leiðis fallið niðurfyri.

Nevndin, ið hevur haft umsóknina frá í ár til viðgerðar, mæli til, at Svínoyarvík verður friðað fyri snurrivád og skovlívád, og setur fram soljóðandi

Uppskot.

Tað verður givið landsnevndini upp í hendi at fyrirteka tað, ið neyðugt er, fyri at Svínoyarvík verður friðað fyri snurrivád og skovlívád innanfyri eina striku, ið gongur frá Dranganum í landsynning út á Fugloyna og harfrá í eina heina striku inn í Nesið á landnyrðings-síðuni á Svínoyarvík.

17/10 samtykt 16—0.

8. Friðan av Sørvágsfjørði.

Álit frá fiskivinnunevndini:

Íbúgvarar í Seyrvági og Bø hava sent bræv til lögtingið um at fáa Seyrvágsfjørðin friðaðan fyri snurruvád ella líknandi veiðuamboðum, ið kunnu vera til skaða fyri snørisfiskiskap, sildagørn ella landsnót. Fjørðurin er frammannundan friðaður fyri lnuveiðu (samanb. fiskiviðtøku fyri Seyrvágsfjørðin 25. august 1903).

Av tí at tað frá ymiskum stöðum í Føroyum eru komin bræv til tingið um, at nærindis útróður verður skerdur av snurruváðsveiðu inni á firðunum, heldur nevndin, at tingið við tað fyrsta mótaka upp spurningin um snurruváðsveiðu inni á firðunum í Føroyum.

Nevndin skal mæla til, at Seyrvágsfjørðurin verður friðaður fyri snurruvád og líknandi veiðuamboðum, ið kunnu vera til skaða fyri snørisveiðu og silda- og seiðaveiðu.

Sóknarstýrini í Seyrvági og Bø verða tí biðin at seta fram uppskot til fiskiviðtøku og lata hana viðgerast sambart § 11 í Fiskerilov for Færøerne af 14. April 1893, og barellir senda hana inn til landsnevndina, ið verður givin upp í hendi at fyrirleika tað, ið neyðugt er.

Uppskot.

1. Búggjar og Seyrvágs sóknarstýri verða biðin um at seta fram uppskot til fiskiviðtøku fyri Seyrvágsfjørðin og lata hana viðgerast sambart § 11 í Fiskerilov for Færøerne af 14. April 1893 og barellir senda hana inn til landsnevndina.
2. Tað verður givið landsnevndini upp í hendi at fyrirleika tað, ið neyðugt er, fyri at Seyrvágsfjørðurin verður friðaður fyri snurruvád og líknandi veiðuamboð innanfyri eina striku, ið gongur frá Gásahólmanakka til Streymnes.

17/10 samtykt 19-0.

9. Myrkaleggjan og fiskivinna.

Álit frá fiskivinnunevndini:

Ílin 24. september í ár kom bræv til lögtingið frá íbúgvarum í Vági, Suðuroynni, at fáa fyrirleika tað so, at ljós kundi tendrast á Vágseiði, at ljós kundi tendrast á bryggini í Vági, tá ið útróðrarhátar-

nir á kvøldi avreiddu fisk, at vitarnir á Akrabergi, Porkerisnesi og innsiglingisljósini í Vági kundi tendrast, tá ið bátar í kvøldarmyrkri og ringum útróðrarlíkindum komu aftur av útróðri.

Málið hevur verið hjá antinnum til nammælis, og vísir antnaðurin á bræv til sýslumannin í Suðuroy, har sngt verður:

- a. »Ledefyrene til Vaag Fjord kan tændes, naar der er Baade ude paa Fiskeri i mørke eller taagede Nætter paa Betingelse af, at Sysselmanden i hvert enkelt Tilfælde i Forvejen har forvissat sig om, at Forholdene begrundes, at Fyrene tændes, og at Sysselmanden bærer Ansvar for, at Fyrene ikke holdes tændt længere end højest nødvendigt. For denne Ordning træder i Kraft, maa der drages Omsorg for, at det høje Fyr ved Lopra dæmpes til halv Lysstyrke.
- b. Arbejdslys paa Vaags Ejde og Kvalbo Ejde kan anvendes fra Solnedgang og indtil Kl. 22.00 paa Dage, hvor Baade er paa Fiskeri, under Forudsætning af, at Lysene er effektivt afskærmede fra Sø-siden og ovenfra.
- c. Under samme Forudsætning som nævnt under b. kan Arbejdslys anvendes paa Kajer og Landingssteder, mens Fisken renses.

Man anmoder Hr. Sysselmanden om at drage Omsorg for at de under a-c nævnte Bestemmelser bliver nøje overholdt.

Av hesum sæst, at ein nokk so týðandi partur av umsóknini er komin á mæti. — Av tí at líknandi reglur tørvast eisini aðrastaðni í Føroyum, er at vóna, at antnaðurin í samráð við Landsnevndina vil kunna fáa í lag líknandi reglur fyri onnur pláss í Føroyum, tá ið væl undirbygd umsókn verður innsend.

Uppskot:

Antnaðurin verður biðin um í samráð við Landsnevndina at seta líknandi reglur, sum nú eru galdandi í Suðuroy, eisini at galda fyri onnur pláss í Føroyum, tá ið tað í umsókn er ávíst, at tað er harðliga trondt til tess.

Broytingaruppskot

frá Th. Petersen og fl.

Sum nýtt pelti:

Tingið mælir til, at vitaverkinu fáa heimild til at lata vitarnar brenna lær flóir, tá vitastýrinu finna tað neyðugt fyri siglingina.

12/11 broytingaruppskotið og nevndaruppskotið samtykt 20—0.

10. Garantiprisur og frábýtan.

Álit frá fiskivinnuneyndini:

Vegna tess at manningin á MK »Snðuroy« býtti frá 1. lór og lat sín part til turkingar, og teir hava vent sær til Føroya Fiskimannafelag og spurt, um teir línur garantiprísir roknaðar í klippfiski, hevur skrivarin í Føroya Fiskimannafelag í brævi 27/9 1910 til lögtingið greitt frá síni stöðu um málið, og sagt, at teir vóru vissur í at láa 52 oyru fyri stórt og 47 oyru fyri smátt í saltfiskaveki sum garantiprís; men dersum nú klippfiskasetan fell so illa út, at hon ikki svaraði til nevnda garantiprís pluss turkingarlønina og annar útgjöld út av turkingini, so var tað eitt ivamál, um statskassi ella lögting vildu riada teimum tað tap, teir tá komu til at lida í endaligum úrsliti.

Eftir tí sáttmála, ið er settur upp millum fiskivinnufelögin, er tann garantiprísur, sum er ásettur í § 4, mettur á saltfiski, og er eingin prísur nevndur fyri klippfisk. Hetta skerjir sjálvsagt ikki rættin til at býta frá, og fiskimenn hava fyrr sum nú rætt til at lata til hvønn keypara, teir vilja, tá ið prísurin ikki liggur undir garantiprís.

Meiningin við minstaprisasetanini má verða tann, at reiðarin tryggjar fiskimannum henda prís, og at statur og lögting aftur tryggja reiðarunum tað ásetta prísmarkið. Tað vil við øðrum orðum siga, at reiðarin við frábýtingina er loystur frá minstaprisábyrgdini, og sum fylgja herav er statur og lögting eisini loyst frá minstaprisábyrgdini.

Fyri at tryggja fiskimenn, ið vilja býta frá móti møguligum tapi, kundi tað kannska hugsast, at Føroya Fiskimannafelag fekk í lag ein sáttmála við Føroya Fiskaexport um at taka fiskin fyri garantiprís og lata fiskimenn láa tað, ið kemur burtur úr við endaligum úrsliti, móti at statur og lögting tryggjaði Føroya Fiskaexport móti møguligum tapi. Um Føroya Fiskimannafelag heldur tað vera vert at ganga henda vegin, mælir nevndin til, at landsnevndin fær í lag eina samráðing millum Føroya Fiskaexport, amtmannin og Føroya Fiskimannafelag.

Uppskot:

Við at vísa á tað, ið ført er fram í álitinum, verður eitt eintak at senda til Føroya Fiskimannafelag, Føroya Fiskaexport og amtmannin.

1/11 samtykt 18—0.

11. Fiskivinnulánsgrunnur og skipagerð.

Uppskot frá fiskivinnunevndinni (Kr. Djurhuus óheftur):

Sum öllum kunnugt siglur --- og um umstöðurnar leyva --- kemur ein stórir partur av okkara fiskiförum at sigla til útlandið við fiski. Manningin á hesum ferðum er millum tridring og fjórðing av tí manning, ið er við vanligu saltfiskaveiðu. Hetta vil og má føra við sær at tað verður hópur av monnum, ið ikki sleppa út við skipi.

Tað er tí hart átroðkandi at leita inn á gøtur, har vit finna møguleikar fyri økjan av okkara skipallota. Vit hava í landinum fleiri skipasmiðjur og ein bondverkarastalt, sum er væl førur fyri at byggja okkara fiskifør, ber tilfarið er tokt at fáa í landinum. Stundin er longu komin, tá tingið má gera álvara av at fáa gjørt nakað til muns við henda spurning.

Til at keypa inn tilfar til skipabygging krevst peningur, eins og vit mugu fáa eina holla grund undir okkara lánviðurskiftum.

Viðvíkjandi keyp av tilfari kundi tað hugsast, at okkara landshandil, ið væður yvir nakað av kentum peningi, legði viðurskiftini um á lara hátt, at tað fyri ein stóran part varð lagt dent á at keypa inn tilfar til produktivar fyriløkur.

Skal ein munagóð skipabygging fáast í lag her á landi, so mugu lánviðurskiftini eisini verða væl fyrireið. Áðrenn sambandið við Danmark varð slitið, kundi lán fáast og eisini tilskot til skipabygging eins og til aðrar fyriløkur, ið nattu við fiskivinnu. Um tað framvegis kann haldast fram við hesum, tá talan er um munagóða skipabygging í Føroyum, er tað tí neyðugt at fáa greiði á.

Tað verður tí skotið uppá, at landsnevndin í samráð við fiskivinnufeløgini og amtmannin roynir at fáa til vegar uppskot til ein fiskivinnulánsgrunn, um ikki hin gamla leiðin er farandi, eins og samrátt verður við vørnevndina um eina umleggjan av landshandlinum, soleiðis sum ávíst er frammannundan.

Uppskot:

- 1) Landsnevndin verður biðin um at samráðast við landshandilin um at keypa inn tilfar til skipabygging, og at samráðast við Fiskivinnufeløgini og amtmannin fyri at fáa til vegar uppskot til eitt haldgott grundlag fiskivinnulánsviðurskiftunum viðvíkjandi og leggja málið fram í næstu tingsetu.
- 2) Landsnevndin fær ummæli frá okkara skipasmiðjum um byggingarspurningin.

14/11 samtykt 18-0.

12. Ís- og frystihús.

Uppskot til gerðabókina:

Tinget annoder Landsnevndin um at foranledige tilvejebragt suarest mulig (helst til December-Januar 1941) Tegning med Overslag og Beregning over Anlæg af Is- og Frysehuse paa forskellige Pladser paa Øerne, som for Eks.: Kvannesund, Klaksvig, Fuglefjord, Skaalefjord, Funding—Fundingshotn, Sundelaget, Vestmannaavn, Vaagø, Sandø, Suderø.

Anlæggene skal anvendes til Opbevaring af fersk Fisk, Agurk, v. og opføres fortrinsvis af Beton med Tag af færøsk Sten (Tagsten).

Planerne over Bygningerne skal angive Omkostninger saavel med som uden Frysemaskiner.

13/11 samtykt utan atkvøðisgreiðslu.

VII. Landbúnaðurin o. t.

1. Viðurlag til landbrúksnevndir.

Álit frá fíggarnevndini (J. Patursson og Poul Petersen óheflir):

Sambart »Lov for Færoerne om Jordbrugets Fremme« § 7 eigur lögtingið at áseta viðurgjald til landbrúksnevndanna skrivstovuhald.

Landsnevndin hevur lagt málið á tingborð til viðgerðan í ár.

Av tí brævaskifti, sum landsnevndin hevur havt um málið, sæst at útreiðslurnar til skrivstovuhaldið hjá leim ymsu nevndunum hevur verið kr. 2050 og hava tær viðgjørt 2200 mál.

Tey viðgjördu málini og peningurin falla soleiðis á tey einstaku nevndardøminum:

	Viðgjörd mál:	Skrivstovugjald:
1. dømi	105	kr. 175
2. —	123	- 225
3. —	169	- 175
4. —	546	- 225
5. —	224	- 225
6. —	197	- 225
7. —	225	- 175
8. —	190	- 175
9. —	210	- 225
10. —	181	- 225

	2170	kr. 2050

Landbrúksráðið skjýtur til at halda seg til sama viðurgjaldið sum árið frammanundan, men íó at hækka tað nakað hjá 4. nevndardømi. Sakarnøgdin, ið henda nevnd hevur havt til viðgerðar, er framúr stór og ættast eisini at fara at verða eins stór í framtíðini.

Fíggjarnevndin, ið hevur viðgjørt málið ásannar, at arbeiðið hjá 4. nevndardømi er serliga stórt, og at tað tí er rímligt, at skrivstovuviðurgjaldið verður hækkað hjá hesum nevndardømi.

Sum heild tikið eru útreiðslurnar til skrivstovuhaldið øktar munandi av kriggsumstøðunum: Postgjaldið er vaksið, og pappír og brennið er dýrkað.

Samhart hesar umstøður heldur nevndin, at tað samlaða viðurgjaldið fyri skrivstovuhald landbrúksnevndanna eigur at verða hækkað nakað, og skjýtur til at tað verður givið landsnevndini upp í hendi í samráð við landbrúksráðið at býta upp til kr. 2.500 millum landbrúksnevndirnar sum viðurgjald fyri skrivstovuhald.

Uppskot:

Landsnevndin verður heimilað til úr antgrunninum eftir samráðan við landbrúksráðið at býta upp til kr. 2.500 árliga til landbrúksnevndirnar sum viðurgjald fyri skrivstovuhaldsútreiður.

9/10 samtykt 13—0.

2. Ferðaútreiðslur djóralæknans.

Álit frá figgjarnevndini:

Orsakað av lögtingsins viðtøku í fjør (sí lögtingsfíðindi 1939, síðu 108: Løn djóralæknans) hevur statsministerið skrivað Føroya lögtingi ríl av 11. mærs 1940 viðvíkjandi hækkan av samsýningini til djóralæknan fyri útreiðslur til umferðir eins og til ferðir í læknaærinði til fólk, ið ikki hava ráð at rinda útreiðslurnar við heimtan av djóralækna.

Ministerið heldur fast við, at djóralæknin eigur at fáa eina líka hóskandi samsýning og setur fram fyri lögtingið fylgjandi uppskot til umhugsanar:

- 1) Djóralæknin hevur skyldu at gera eina árliga ferð kring oygganna eftir fyriskipan eins og attan viðurgjald fyri ferðaútreiðslur at gera læknaferðir til teirra, ið treingja til djóralækna hjálp, men ikki hava ráð at rinda hana. Ívamálið viðvíkjandi, hvørji treingjandi eru, verða avgjörd av amtinum.
- 2) Undirskotið, djóralæknin hevur av sínum núverandi báti ella einum øðrum báti, sum er góðkendur av ministerinum, verður rindað við 3/4 av amtinum og 1/4 av stálinum.
- 3) Undirskotið verður uppgjørt við einum av ministerinum góðkendum roknskapi, soleiðis at frá driftsútreiðslunum verður drigið deils inntøkurnar við flutningsviðurgjaldinum frá rekvirentum, sum hava ráð at rinda fyri seg, deils við møguligum inntøkum við úlleigan av bátinum og deils við einum hóskandi peningi fyri privathýsluna av bátinum.

Ministerið sigur, at ífall hetta ella eitt annað uppskot, sum ber ein góðan löysning av spurninginum við sær, ikki verður framt, so heldur tað seg verða noytt at umhugsast at taka altur statsins tilskot til løn djóralæknans og geva lögtinginum í hendri heilt at skipa fyri djóralækna spurninginum í Føroyum.

Djóralæknin C. J. Bech hevur í riti av 3/9 1940 søkt tingið um at økja um tilskotið, sum tingið hevur veitt djóralæknanum til hansara læknaferðir. Hann vísur á, at útreiðslurnar til oljubrensluna og arbeiðshjálpi eru hækkaðar nógv. Tað sama sigur hann, er tilfellið við øllum tí, sum fer til við umsitlan av einum fari.

Hann dregur fram, at eins og áður er bent, kunnu ferðir til fátøk steðgast, tá ið tilskotið upp til 700 kr. er brúkt.

Hann heldur seg ikki framvegis kunna gera hina árligu kringferðina fyri 500 kr., tí hon gevur honum eykaútreiðslu, sum hann ikki heldur seg løran at taka, men, sigur hann, í ár vilja ferðirnar kortini verða gjørdar í álit til, at lögtingið vil veita eina hækkan av tilskotinum vegna dyrtíðna.

Nevndin hevur haft málið til viðgerðar og úttalar:

Í nevnda lögtingsálit frá í fjør eru djóralæknans økonomisku viðurskifti og arbeiðskor gjølla greind. Viðurskiftini í ár eru øðrvísið enn í fjør, av tí at alt er vordið dýrari.

Nevndin heldur tað tí vera rímligt, at tingið samsýnir djóralæknanum dyrtíðarútreiðslurnar.

Ein samráðing er farin fram við djóralæknan um eina hóskandi hækkan av umskrivaða tilskoti. Djóralæknin sigur seg at vera noyddan við einum eykatilskoti uppá 500 kr., 200 kr. fyrri tær árliga ferðir kring Føroyar og 300 kr. til læknaferðir til fólk, sum ikki hava ráð at rinda lækna hjálp.

Nevndin mælir tinginum til hesa tilskotshækkan og loyvir sær at seta fram hetta

Uppskot:

Móti at staturin, samhart skriv feð ministerinum av 11. mars 1940 til Føroya lögling, rindar 125 kr., hækkar tingið tilskotið til djóralæknans ferðir við 375 kr., soleiðis at $\frac{2}{5}$ av hesum samlaða eykatilskoti fara til rindan av útreiðslum við djóralæknans árliga ferðir kring Føroyar og $\frac{3}{5}$ til hansara læknaferðir til fólk, sum ikki hava ráð at rinda.

12/11 samtykt 16—0.

3. Reglugerð um viðlíkahald av varðavegum.

Álit frá ymsamálanevndini:

Lagtingskontoret har tilsendt Tinget Udkast til Bestemmelser (Regler) om Vedligeholdelse af Vardeveje, dateret 21. August 1940.

»Lov for Færøerne Nr. 172 af 18. Maj 1937 om Haugers Styrelse og Drift m. m. § 47« ásetur hetta:

»Lagtinget bemyndiges til at fastsætte Regler om Vedligehold af Vardeveje«.

»Lov om Ordningen af de til Haugevæsenet paa Færøerne hørende Forhold« af 23. februar 1866, § 54, ljóðar so:

»Ingen, der ikke i denne Lovs Bestemmelser har særlig Hjemmel dertil, maa gaa i nogen fremmed Hauge undtagen ad de rette Bygdeveje, disse hør derfor beleagues med Stenvarder, der opføres og vedligeholdes af hele den Bygd, hvortil Haugen hører, i Forhold til Marketal. Alle Spørgsmaal om disse Varders Antal, Størrelse og Betegning m. v. afgøres af Sysselmanden, hvis Kendelse kan forandres ved Amtmandens Resolution.«

Ráðaðarnevndin, sett í 1908, legði fram 1911 uppskot til »Lov om Hangers Styrelse og Drift«, harí verður ásett um varðavegir, men setti nevndin fram serstakt »Udkast til Lov om Ændring i Lov om de færøske Landkommuners Styrelse« af 28. februar 1872 söljóðandi:

»Lov om de færøske Landkommuners Styrelse af 28. Februar 1872 § 10 første Punktum, affattes saaledes:

Forstanderskabet har at drage Omsorg for, at de egentlige Bygdeveje ere betegnede med tilhørlige Stenvarder, og at saavel Bygdevejene som Gaderne i selve Bygderne ere i en saadan Stand, at de forsvarlig kunne befares, samt at Broer og Landingssteder vedligeholdes.»

Í 1935 sendi landbrúksministerið lögtinginum uppskot til laga-lóg, hvar § 47 gevur lögtinginum heimild at áseta reglur fyri varðavegir. Í viðmerkingunum til lóguppskotið stendur hella:

»Man har derhos som særligt Afsnit (Sjette) optaget en Bestemmelse om Bemyndigelse for Lagtinget til at fastsætte Regler om Vedligeholdelse af Vardeveje. Efter den nugældende Hangelovs § 51 skal de Stenvarder, med hvilke Bygdevejene betegnes, opføres og vedligeholdes af hele den Bygd, hvortil Haugen hører, i Forhold til Marketal. Denne Bestemmelse var i Kommissionsudkastet af 1911 (Side 123) foreslaet overført til en kommunal Opgave ved Ændring i Lov om de færøske Landkommuners Styrelse af 28. Februar 1872. Da Hangeloven af 1866 helt ophæves, uden at Forslag om Ændring i Landkommunalloven samtidig fremsættes, har man efter Indstilling af Amtmanden fundet det rettest at give Lagtinget en udtrykkelig Bemyndigelse til at træffe Bestemmelse om dette Forhold.

Udvalget skal anbefale det foreliggende Udkast til Reglement for Vardevejene og Varder. De respektive Kommuner bør have Pligt at vedligeholde saavel Vardeveje som Varder og om fornødent opføre nye Varder m. v.

Man skal derfor foreslaa, at Reglementet vedtaget og stilles følgende

Forslag:

Tinget vedtager følgende Reglement for Vardeveje:

§ 1.

Tað er skylda kommunanna, at varðagøturnar verða avmarkaðar við hóskandi grólgarðum í neyðturviligum tali og av neyðturviligari stódd og at hesar gøtur eru í lílkum skili, at tær eru væl gongdar.

§ 2.

Eftirlit við hesum gøtum er hitt sama sum við vegnum.

Broytingaruppskot

frá Kr. Djurhuus o. fl.:

Í staðin fyri nevndaruppskot § 2 verður selt:

Eftirlit við hesum gøtum verður givið sýslumonnunum í hendi.

29/10 broytingaruppskotið samtykt 14—0. Uppskotið so broytt samtykt 15—0.

4. Revaalingin.

Alit frá vørunevndini (J. Patarsson óheftur).

Til Udvalget er benvist 2 Andragender fra henholdsvis N. P. Strøm, Vaag, og Poul Holm, Tvøroyri, som er Ejere af Rævegaarde i deres Hjembygd, hvori de andrager om Lagtingets Bistand til Salg af Ræveskindene i denne Tid, hvor saadant Salg er umuliggjort paa de sædvanlige Markeder. Endvidere forelægges et Andragende fra Andreas Olsen, Fønding, om Tilskud i Anledning af, at han har været uheldig med de af ham købte Avlsdyr.

Udvalget har ikke ment at kunne tiltræde det Forslag fra Andrageren Strøm, som gaar ud paa, at Lagtinget skal udbetale Producenterne et Forskud paa 80 pCt. af Gennemsnitsprisen paa kanadiske og U. S. A. Pelsanktioner, at Tinget overlager Lagringen af Ræveskindene og endelig at Tinget har Pant i Skindene.

Det har ikke været Udvalget muligt at faa oplyst Gennemsnitsprisen paa de ommeldte Markeder paa Ræveskind. Hvorvidt Ræveskind kan sælges i England eller ikke, kan heller ikke i Øjeblikket angives, men Udvalget har allerede gjort Skridt til at fremskaffe de paalideligst og fyldigst mulige Oplysninger i denne Henseende.

Man mener, at Varendvalget efter at Lagtinget har afsluttet sit Arbejde i denne Omgang bør have sin Opmærksomhed henvendt paa denne Sag, og hvorsomhelst man kan, paa Lagtingets Vegne bør støtte Afsætningen af Ræveskindene, idet det maa erkendes, at Ræveavlere er kommet i en meget vanskelig Situation paa Grund af Verdenskrigen.

Udvalget kan beklageligvis ikke foreslaa Tilskud til Andrageren Andreas Olsen. Man erkender, at han efter det oplyste er kommet i en beklagelig Situation, men adskillige Ræveavlere har været og er situerede paa samme Maade.

Løgtingstiðindi 1940. 12.

Forslag:

- 1) Andragerne faar et Eksemplar af dette Forslag med Motiver.
- 2) Værendvalget anmodes om at have Opmærksomheden henvendt paa denne Sag og meddele Ræveavlernes Organisation alle de Oplysninger, som man kommer i Besiddelse af, og som maa have Betydning for Salget af Ræveskind.
- 3) Der svares Andreas Olsen, Funding, at Tinget beklager ikke at kunne yde ham det ansøgte Tilskud.

14/11 samtykt 21—0.

5. Garðasýnsmenn i Eiðis sókn.

Alit frá kommunali nevnd:

Hølge § 11 i Lov for Færøerne Nr. 171 af 18. Maj 1937 om Hegn og Markfred skal der for hvert Sogn, eller efter Lagtingets Bestemmelse for Dele af et Sogn, ansættes 3 Hegnsynsmænd, der vælges for 4 Aar ad Gangen af vedkommende Forstanderskab.

Ved Skrivelse af 26. September d. A. har Forstanderskabet for Ejde Sogns Kommune ansøgt om Lagtingets Godkendelse af, at Kommunen deles i 2 Hegnsynsdistrikter, nemlig henholdsvis Ejde—Lysaa og Svinaar—Nordskaale og Øre.

Undertegnede Udvalg kan anbefale Tinget at imødekomme den fremsatte Ansøgning.

Forslag:

Lagtinget godkender i Medfør af § 11 i Lov for Færøerne Nr. 171 af 18. Maj 1937 om Hegn og Markfred, at Ejde Kommune udgør 2 selvstændige Hegnsynsdistrikter, nemlig henholdsvis Bygderne Ejde og Lysaa og Bygderne Svinaar, Nordskaale og Øre.

11/10 samtykt 16—0.

VIII. Vegir, brýr og lendingar.

1. Eftirlit við vegum, brúgvum og lendingum.

Álit frá vegnevndini:

Álitismenn tingsins hava sent frágreiðingar viðvíkjandi vegum o. t., og amtmaðurin hevur sent tinginum frágreiðing frá sýslumanninum í Suðuroy.

I. Norðuroya sýsla.

Yvirhøvur eru vegirnir í góðum standi. Tó upplýsir álitismaðurin, at vegurin Húsar—Syðradal fyri ein part gongur gjøgnum brattlendi, og at veiturnar har fyri ein part eru fylltar við eyri. Í Kunoy er viðlíkahaldið heldur vánaligt, og í sjálvari hygdini Kvannasandi er viðlíkahaldið ikki gott.

II. Eysturoyar sýsla.

Álitismaðurin hevur gjørt nakrar affinningar.

Við Gjógv sigst vegurin norðan fyri ána at vera fringum standi.

Vegurin frá Lørvík hevur í einstøkum plássum hol.

Í Fuglafirði verður uppgivið, at vegurin, har vatnleiðingin gongur gjøgnum, er allur fari.

Viðvíkjandi vegin Fuglafjørð—Søldarfjørð—Nes er vegurin í Fuglafjarðar kommunu í góðum standi, og sama er í Gøtu kommunu. Frá Gøtueiði til Søldarfjørð er vegurin knortlitar og hevur ymisk hol. Gjøgnum skriðuna er hann toluligur, men frá Lambareiði og suður eftir er hann slitin og treingir til ábót.

Vegurin Skála—Strendir er toluligur, men hevur einkult hol innanfyri Glyvura.

Vegurin Eiði—Oyrar var í summum, tá eftirlitið fór fram, undir umvøling. Har vóru ymisk hol at fylla, og vegurin trongdi til at skeltast í ymiskum plássum.

III. Streymoyar sýsla.

Vegurin Saksun—Kvalvík tørvar ábót í støðum. Í Streymnesi tørvar vegurin at skeltast í støðum, eins og í vegunum í Hósvík eru einstakar lagdir.

Kvívík—Kollafjarðar vegurin er í góðum standi á strekkinum frá Kollafirði, tó er hann frammi í Dalinum slitin í einstøkum plássum.

Vegurin Hvítanes—Sanatoriivegurin er slitin og treingir til ábót.

Velbastað—Kirkjubæur vegurin treingir til ákoyring av grúsi í støðum.

Í Kvíflkar kommunu er vegurinn frá markinum móti Kollafirði og til Leynarvatn nakað nógv slitin, men restin góð.

Heimasti parturinn av vegnum Kvíflk—Vestmanna er góður, men norður um »Voruna« er vegurinn vánaligur.

Í Vestmanna var høvuðsvegurinn í góðum standi, í stikvegnum í hønum vóru nokur hol, og har treingir til umvøling og til grúsar við sandi.

Í Nólsoy var vegurinn norður »á Stong« í vánaligum standi, meðan vegurinn norður eftir bakkanum er væl umsitin.

IV. V á g a s ý s l a.

Vegurin Fátaklett—Sandavág er í støðum illa slitin og treingir til grús og reinsan av veitunum. Frá Sandavági móti Miðvági vóru einstøk hol og rekkverk eigur at verða gjørt í stand.

Fleiri uppdyrkingarvegir treingja til at grúsast, og veiturnar at reinsast. Vegurinn Miðvág—Sørvág er nakað slitin á tí partinum, sum hoyrir til Miðvágs kommunu, og treingir til at grúsast.

Ymiskir uppdyrkingarvegir í Miðvági treingja til umvøling og til grús.

Vegurin Sørvág—Miðvág er í góðum standi, hvat viðvíkir Sørvágspartinum, undantikið einstøk smærri hol.

Eitt rekkverk á brúnni um Skjótlá treingir til at málást.

Einstakir uðrir vegir treingja til áfyllu.

Vegurin í Mykinesi var í góðum standi.

V. S a n d o y a r s ý s l a.

Í Skopunar kommunu er vegurinn Skopun—Sand í toluliga góðum standi. Tó tørvar vendipláss í hamrinum nær Skopun, og má hefta gerast í velur.

Vegurin Sand til markið móti Skopun hevur nógv hjólspor og hol. Hetta eigur at verða umvølað.

Vegurin Sand móti Skálavík var í ógvuliga ringum standi við djúpum foyrum og tørvar høvuðsumvøling.

Vegurin Sand—Søltuvík er nógv slitin.

Vegurin Húsavík til vegin Skálavík—Sand er toluliga góður, men treingir til grús nær við Húsavík.

VI. S u ð u r o y a r s ý s l a.

Álitismaðurin eftirhugdi vegirnar í mai, og sigur tá, at vegirnir í Frøðbiar kommunu vóru í góðum standi, men at vegurinn frá Ørðavík móti Fámuji var illa farin í ymiskum støðum, men at kommunustýrið arbeiddi uppá at umvøla vegin, og er tað upplýst, at hann nú er í góðum standi.

Vegurin úr Klyvjumum og til Porkeris treingir á ymiskum støðum til ábót.

Vegurin Porkeri—Høvi er illa farin í støðum, helst frammi í dalinum og treingir til ábót.

Vegurin Vág—Lopra verður nógv brúktur og er farin í ymiskum støðum og treingir til ábót.

Annars eru vegirnir í Vágs kommunu í góðum standi.

Vegurin Sumba—Lopra eru í ógvuliga ringum standi og treingir harðliga til ábót. Hann er so ringur, at talan hevur verið um at sleingja vegin, av tí at tað má haldast vandafullt at koyra.

Annars verður víst á frágreiðingarnar, sum eru viðlagdar málinum.

Uppskot:

- 1) Avskrift av frágreiðingunum frá álitismanninum verða at senda kommununum, og samstundis verður tað teimum álagt at bæla um ley ávísta brek.
- 2) Avskrift av álitinum verður sent vegslýrinum.

18/10 samtykt 17—0.

2. Brimgarður á kaiplássinum í Skopun.

Álit frá fíggarnevndini:

Í skrivi av 28. oktober 1938 søkir sóknarstýrið í Skopun um loyvi til at gera ein garð á bryggjunni. Hesin garður skuldi tryggjað bátar móti brimi.

Løgtingsins verkfroðingur, Fonsdal, var og kunnaði málið. Í ríli av 29/9 s. á. ræður hann frá at gera henda garð og skjýtur til heldur at seta upp steyrar og leggja bjálkar, sum bátarnir kunnu verða lyftir uppá.

Løgtingsskrivstovan hevur í skrivi av 28. august til Skopunar sóknarstýri útlatað, at tað heldur tað verða neyðugt, at lögtingið tekur sær av hesum máli, og meinar, at tað kann skipast í lag av havnarstýrinum í sambandi við landsnevndina, soleiðis at útreiðslurnar verða goldnar av havnarkassanum. Áðrenn arbeðið verður gjørt, má sjálvandi ein kostnaðarællan verða veitt til vegar, verður bildað fram í sama ríli.

Hetta uppskot lögtingsskrivstovunnar hevur sóknarstýrið í Skopun samtykt í átekning av lögtingsskrivstovunnar ríli.

Nevndini er gjørt kunnugt, at sóknarstýrið í yvirslagnum fyri havnina í Skopun hevur sett 400 kr. til hetta ætlaða arbeði.

Sama mál var til viðgerðar í fjør í vegnevndini, og varð viðtikið í málinum viðvíkjandi býtingini av finansplansvega- og havna- studninginum at jálta 2.000 kr. til umskrivaða arbeði.

Nevndin hevur haft málið til viðgerðar og heldur eftir teimum upplýsingum, sum fyriliggja, at Skopunnar havnakassi ikki er tørvur fyri at loysa hetta mál. 400 kr. heldur nevndin minni enn so røkka til og mæltir tí til at halda fast við játtanini av teim 2.000 kr., sí lögtingstíðindi 1939, skjal 15, síðu 12.

Áðrenn byrjað verður at gera arbeðið, má lögtingsins verk-

frøðingur ella annar av löglinginum góðkendur, kennur maður gera ein kostnaðarættlan og uppdrátt yvir eitt arbeiði, fyri at bátarnir kunnu standa uppdrignir varðir móti brimskaða. Landsnevndin eigur at fáa í hendi at skipa fyri hesum.

Uppskot:

Vísandi á viðtøkuna viðvíkjandi studningi til Skopunar havn (sí lögtingsliðindi 1939, skjal 15, síðu 12) verður givið landsnevndini at skipa fyri, at lögtingsins verkfrøðingur ella annar kennur maður ger kostnaðarættlan og uppdrátt viðvíkjandi einum arbeiði, fyri at bátar kunnu standa uppdrignir varðir móti brimskaða, og at hetta arbeiði verður gjørt sum skjólast, ífall kostnaðurin ikki fer upp um tann játtaða studning uppá 2.000 kr.

Peningurin verður at rinda í tvíningum: 1.000 kr. í 1940/41 og 1.000 kr. í 1941/42.

9/10 samtykt 17—0.

3. Brimverja í Kirkjubø.

Álit frá fíggingarnevndini (J. P. Davidsen fyrivarn):

Í seinastu vanligu tingsetu setti Jóannes bóndi Patursson fram uppskot til avgerðar um, at tingið skuldi veita bóskandi studning til brimverja fyri líkhúts, uppkoyring ár fjøruni og fjorugarð í Kirkjubø.

Uppskotið varð ikki samtykt.

Landsnevndin hevur biðið tingsins verkfrøðing um at kanna kostnaðin við nýttalanda arbeiði.

Hetta hevur verkfrøðingurin gjørt. Eftir hansara kostnaðarættlan vil arbeiðið koma at kosta 4.560 kr., og býtir hann kostnaðin soleiðis:

151 tunnur av cement á 12 kr.....	kr. 1.812,00
Formar o. a.....	kr. 400,00
Formannsløn.....	kr. 180,00
Formannsløn og tilfar	kr. 2.692,00
Arbeidsløn	kr. 1.868,00
	<u>Tils. kr. 1.560,00</u>

Henda kostnaðarætlau er gjörd 26/9 1939. Við nútíðarprísum og límanslön vil hann verða um tvífaldaður.

Umsækjari hefur við brævi av 20/7 1940 sent líninum ein uppdrátt yvir, hvussu hann hugsar sær at gera sama arbeiði við heimatilfari, og býðir hann sær til at gera tað, ífall hann fær ein studning frá líninum uppá 2.000 kr., helmingin at rinda, tá ið verkið er komið í helvt.

Seinri hefur umsækjari gjört nevndina varna við, at sum umstøðurnar nú eru vorðnar í Kirkjubø, at tað verður ymist, hvussu nógv av hesum starvi gjört kann verða í mestuni. Sum mangar aðrar bygdir liggja Kirkjubøur undir av rekandi spreingjudregslum. Hetta atvoldir, at menn í hesi fámeytu bygd bæði fáa eykaarbeiði og hartil kunnu koma at liggja undir stórum arbeiðstærni.

Verkið, sigur hann, kann verða gjört í duldum, ein »Undir Fjørngarði«, onnur undir neystunum og við »Krossavegga« og nakað inn á »Oycarnar«. Hin triðja inn eftir oyrunum kann eisini býlast í tvær deildir. Hann ynskir tí undir hesum frammanundan nevndu fyrirstandaði viðurskiftum at kunna býta verkið í 4, og at kostnaðurin kann verða goldin, so hvørt sum hvør deildin er sýnað og góðkend.

Umsækjari heldur fram, at um lögtingið, sum tað fyrri ein part er farið í holt við, fer at leggja aflrat studninginum til lílk verk vegna príshækkanna, vil hann ikki frásiga starvsmonnum at lata málið verða uppátturboðið fyrri línigið seinri, um tað tá tykist samsvarandi.

Nevndin hefur havt málið til viðgerðar og heldur, at tað er neyðugt, at lögtingsins verkfrøðingur fær uppdrátt umsøkjarans til ummælis, áðrenn endalig støða verður tikin til tað.

Uppskot:

Málið verður sent lögtingsverkfrøðinginum til ummælis, særliga verður biðið um verkfrøðingsins ummæli av umsøkjarans uppdrátti av 41 tilætlaðu verki.

14/11 samtykt 19—0.

4. Hæðkan av studningi til lendistøð á Sevmýri.

Álit frá flggjarnevndini:

Sóknarstýrið fyri Froðbiar sóknar kommunu hefur í brævi av 2. september 1940 søkt línigið um at fáa bækkastudningin 500 kr., ið lögtingið í fjør játtaði til lendistøðir á Sevmýri. Orsøkin til hesa umsókn er, at tilfær og arbeiðslön er farin munandi upp. Eisini var studningurin frá í fjør ov lítill í mun til sjálvt eina kostnaðarætlun í friðar-

tiðum. Sóknarstýrið hefur ekki hildið seg haft ráð at fara undir arbeiði bara við lí givna studninginum.

Hjálagd fylgir ein kostnaðarællan av Albin Ákesson við prísnum, sum eru galdandi í dag. Arbeiðið verður mellt at kosta 2265 kr.

Nevndin hefur viðgjørt málið og er vorðin samd um at jálla ein eykastudning uppá 400 kr. Hin samlaði studningurin verður so statt 900 kr., ið svarar til um 3/4 av eini kostnaðarællan í friðarlíðum.

Uppskot:

Afral lí í fjør jállaða studningi uppá kr. 500 verður úr økonómiska grunninum veittur Froðbiar sóknar kommunu ein eykastudningur uppá kr. 400 — fyra hundrad krónur — til lændistøðir á Sevmýri.

15/10 samtykt 16—0.

5. Prístalstillegg til Ørðavíkar-Fámjins vegin.

Álit frá figgjarnevndini (J. Patursson og P. Petersen óheftir):

Til A) Arbeidsmannafelagið »Fylkinga« á Tveroyri hefur í brævi av 30. juli 1940 søkt antíð um at fáa prístillegg til arbeidararnar fyri arbeiði uppá ta strekki av Ørðavíkar—Fámjins veginum, ið teir hava gjørt síðan 20. december 1939.

Fram verður hildið, at umskrivaða vegarbeiði er útroknað við eini ógvuliga lágari tímaløn.

Hetta hefur orsakað, at teir allra flestu arbeidararnir ikki hava fingið ta vanligu tímaløn fyri arbeiðið.

Til B) Sóknarstýrið í Nólsoyar sókn søkir í riti av 11. september 1940 um at fáa vaksið um studningin, sum við seinastu býting av vega- og havnatilskotinum frá lögtingi og statí varð jállaður til byggjan av eini lændingarbrúgv.

Sagt verður frá, at arbeiðið er gjørt, men er vorðið dýrari enn verkfroðings Ostergaards kostnaðarællan.

Sambarð uppgerð er kostnaðurin av hesi brúgv vorðin kr. 15.997,41. Kostnaðarællanin var 11.000 kr.

Biðið verður um 3/4 av hesum meirkostnaði. Hin eina fjórðingin sigur kommunun seg at vilja rínda.

Orsøkin til meirkostnaðin verður søgd at vera prishækk-an, dýrari tilfar og um 33 % hægri tímaløn.

Til C) J. H. Danbjørg, lögtingsmaður, hefur í riti, dagssett á língi lann 18. september 1940, biðið fíggingarnevndina um at taka til viðgerðar spurningin um hækkan av studninginum til akvegin Porkeri—Hovi, so hann verður ájavnur studninginum, ið er givin til samferðsluvegir. Aftur hesum verður biðið um dýrtíðaruppskoyti.

Danbjørg heldur fram, at studningshækkanin er neyðug um vegarheiðið skal kunna halda fram. Spreingievni og annað tilfar er dýrkað óføra nógv. Arbeidslønin er eisini farin upp munandi. Tann studningur, sum er veittur, hefur bert givið arbeidarunum eina tímaløn uppá 30—40 oyru.

Í einum øðrum riti sama dag hefur J. H. Danbjørg eisini vent sær til fíggingarnevndina við áheitan um, at Porkeris kommunu verður veittur ein hóskandi eykastudningur til rindan av meirkostnaðinum vegna dýrleikan við arbeidinum, sum gjørt er, fyrri at okja um lendingsbrúna í Porkeri. Hendi okjan hefur kostað um 13.000 kr., sum er munandi meira enn kostnaðarællanin.

Nevndin hefur havt hesi mál til viðgerðar. Hon er á einum máli um, at kríggsumstøðurnar veruliga hava horið við sær, at øll almennu arbeiði, sum eru gjord, síðan kríggið brast á, eru vorðnar nógv dýrari, enn ællanin var í friðartíðum. Tíðarið er dýrkað, sumt vorðið fleiri ferðir so dýrt, sum áðrenn kríggið brast á.

Arbeidslønin er hækkað upp móti lúðinginum.

Tað er tí rimuligt, at sóknatstýrið sokir um at fáa tað almenna tilskotið, sum er veitt teim til vegir og havnar, hækkað, og er tað ikki al ivast í, at língið og slatur, um umstøður vóru til less, vildu veitt ein eykastudning, sum svaraði til príshækkanina.

Spurningurin um eykastudning til ley arbeiði, sum gjord eru, er av principiellari náttúru, við tað at hann rækkur kring allar Føroyar, har peningur er jállaður til ymisk almennu arbeiði. Verður ein kommunu at fáa henda eykastudning, mugu allar kommunur, ið hava fingið jállaðan studning til almennu arbeiði, fáa somu studningshækkan.

Men sum umstøðurnar eru, kann ikki ventast, at lógtingið og slatur kunnu rinda henda eykastudning, uttan so verður, at ley almennu arbeiði, sum ællanin er at gera, verða minni ella kannska heilt sleðgað.

Tað er av stórum týðningi, at fram verður hildið við í hvussu er vegarbeiði sum hjálp móti arbeidsløysinum á velti.

Eisini er stórir tørvur á at fáa vegasambandið bygdanna millum eins og vegagerðina innanbygdla frama skjótast møguligt.

Nevndin mæli tí til, at doyður verður lagdur á at halda fram við vegarbeiðinum, og kann tí ikki ganga við til, at peningur, sum er ællaður til komandi vegarbeiði, verður nýttur til at javna út munin millum kostnaðarællanin og lann veruliga kostnaða viðvíkjandi leimum, síðan kríggið brast á, gjordu almennum arbeidum.

Viðvíkjandi spurningin um, hvør tímaløn eigur at leggjast til grund fyrri útrekningini av kostnaðinum av teim almennu arbeidum hefur nevndin bytt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Johan Poulsen, Kr. Djurhuus, Jóannes Patursson og P. Petersen) heldur, at tað vil skerja serliga vegarbeiði ov mikið, um farið verður hægri við grundtímalønini enn 70 oyru, ið higartil hefur verið roknað við. Aftur hesum ynskja Kr. Djurhuus og Johan Poulsen at leggja, at slaturin sjálvur hefur ásett hæddina av tímalønini og Løgtingstíðindi 1940 13.

hefur roknað sín studning eftir henni. Tað ber tá ikki til at broyta grundlønina uttan nærri samráðing við statin. Hesar samráðingar eru vil avskornir frá, og amtmaðurin kennir seg ikki hava heimild at okja um statstilskotið.

Minnilutin (P. M. Dam, J. P. Davidsen og L. Zachariasen) heldur tað ikki fara at bera til hjá lí almenna at rokna við eini lægri grundfímaløn enn meðalgrundfímalønin hjá limunum í Føroya arbeiðarafelag.

Øll nevndin er kortini samd um, at grundfímalønin eigur at verða hækkað við prístalstillegginum undir kostnaðarútrokningini. Ein kommuna verður íó undir ongum føri at fáa meira gildið fyri arbeiðið enn hon kann prógva verunliga er gingið fyri tilfar og arbeiðsløn.

Uppskot

Frá allari nevndini:

Tingið hevur ikki umstøður at veita tann umsökta eykastudning til viðurgjald av lí av kríggsumstøðunum orsakaða meirkostnað av arbeiðunum, íó nevnd eru í álitinum.

Frá meirilutanum (Johann Poulsen, Kr. Djuehuus, Jóannes Patursson og P. Petersen):

Byggikostnaðurin av nýggjum almennum arbeiðum eigur at verða útroknaður við eini arbeiðsløn uppá 70 oyru um (utan hækkað við prístalstillegginum.

Frá minnilutanum (P. M. Dam, J. P. Davidsen og L. Zachariasen):

Kostnaðarællanin viðvíkjandi nýggjum almennum arbeiðum eigur at verða bygd á meðalfímalønina, sum er galdandi fyri limir Føroya arbeiðarafelags, íroknað prístalstilleggið.

Frá allari nevndini:

Einig kommuna fær gildið meir í studningi, enn hon kann prógva verunliga er gingið í arbeiðsløn og tilfar.

Eitt eintak av álitinum verður givið umsøkjarunum.

Broytingaruppskot

frá Poul Petersen o. fl.:

Til uppskoti frá nevndini verður sett hetta uppiskoyti:

men lættingið veitir dýrtíðartillegg eftir prístali til ley almennu arbeiði, íó gjerd eru aftaná 1. apríl 1940.

18/10 broytingaruppskotið fall 8—0. Uppskot minnilutans fall 9—0, uppskot meirilutans samtykt 20—0. Uppskotini frá allari nevndini samtykt 13—0 og 20—0.

6. Endurnýggjan av studningi til brúgv yvir Stóra við Strond.

Álit frá fíggarnevndini:

Formaðurin fyri Klakksvíkar kommunu sendur í brævi, dagsett 3. september í ár umsókn á ting um at fáa endurnýggjað ein í setuni 1937 veittan studning uppá 570 kr. til byggjan av eini belonbrúgv yvir Stóra norður við Strond á Borðoynni.

Nevndin er á einum máli um at mæla til, at studningurin verður endurnýggjaður.

Uppskot:

Tann í 1937 veitti studningur uppá 570 kr. til byggjan av eini brúgv yvir Stóra norður á Strond verður endurnýggjaður.

16/10 samtykt 23—0.

7. Vegplánurin 1940/42.

Álit frá vegnevndini,

og broytingaruppskot frá A. Samuelson og J. P. Davidsen, sí skj. nr. 13.

21/10 broytingaruppskotið samtykt 15—0 og nevndaruppskotið 17—0.

8. Umbøtan av Hvannasundi sum grindavág.

Átt frá figgjarnevndini:

Fyri grindaformennirnar og sóknarstýrin í Svínøi og Viðureiði hevur Niels J. Joensen í brævi av 4. september 1910 heilt á lögtingið um at fáa studning til umbøtan av Hvannasundi sum grindavág.

N. J. Joensen greiðir frá, at tað hevur hent ofta, at grindir, ið hava verið tilhildnar í Hvannasundi, eru sloppnar. Men hava hugsað um at gera okkurt fyri at bota um líkindini at drepa grind, og verður sagt frá, at grindaformennirnir og sóknarstýrin eystan fyri Múlan hava samráðst við Peter Joensen, heddingsmeistara, um spurningin.

Hugsað hevur verið um at brúka nól, men tað heldur P. Joensen valla bera til av streymviðurskiðum. Hann skjýtur til at byggja ein garð út eftir Sandoyri so langt út, at tað fer at dýpast meira knappliga. Á sjálvari Sandoyri, ið liggur turr á fjøru, kann garðurin lagast av gróli. Uttast má hann kortini verða gjørdur av steinstoypi.

Eingin kostnaðarættan viðfylgir, men halda umsøkjarnir arbeiðið ikki fara at vera dýrt, fó halda teir, at sóknarstýrin har um leið ikki aleina kunnu bera kostnaðin av arbeiðnum.

Skotið verður uppá, at lögtingið ber kostnaðin ímóti, at ein ávísur partur av teim grindum, ið doyggja í Hvannasundi, gongur til afturrindan av byggiútreiðslunum.

Ein partur av arbeiðnum halda umsøkjarnir kann verða gjørdur ókeypis.

Nevndin hevur haft málið til viðgerðar og heldur, at sum umstøðurnar eru kann hon ikki mæla tinginum til at fara undir hetta arbeiði.

Uppskot:

Tingið heldur ikki umstøður vera til at fara undir tað í áliti-num greinda máli.

Broytingaruppskot

frá S. P. Zachariasen o. fl.:

Í staðin fyri nevndarinnar uppskot verður sett:

Landsnevndin verður biðin um at fáa ein konan mann til at gera eitt yvirliit yvir, hval tað kostar at byggja ein garð út eftir Sandoyri út móti botnhellingsi og leggja málið fram til næstu vanligu tingsetu.

11/10 broytingaruppskotið samtykt 13—0.

9. Fyribyrjan av skaða vegna rennisjógv í Fuglafirði.

Álit frá fíggarnevndini (P. Petersen óheftur):

I riti av 8/9 1940 hava Sofus Eliasen o. fl. í Fuglafirði søkt tingið um studning til fyribyrjan av skaða av rennisjógv har á staðnum. Greitt verður frá, at leir hava neyst soleiðis standandi á sandinum í Fuglafirði, at brim og rennisjógur ofta valda skaða.

Fram verður hildið, at eitt arbeiði, ið tingið áður hefur veitt studning, og sum hefur verið av stórum lýðningi fyri ástaðið, ger, at neyst leirra eru meira útseli fyri nevnda rennisjógv enn áður.

Eingin kostnaðarættan er hjáløgd málinum.

Fíggarnevndin heldur, at umskrivada mál er meiri av privatari enn almennari náttúru og so stótt ikki fellur innan fyri ley mark, sum tingið hefur sett fyri sínari studningarveitan.

Uppskot:

Tingið kann ikki veita umsøka studning.

Broytingaruppskot

frá A. Samuelson og R. Rasmussen:

Lagtingets Tilladsmand anmodes om at undersøge Forholdene ved Bygningen Gjøgvará i Fuglefjord og eventuelt udarbejde Overslag over Udgifterne ved Gennemførelsen af den Foranstaltning, som Tilidsmanden eventuelt maatte foreslaa.

11/10 broytingaruppskotið samtykt 16—0.

10. Studningur til umbøtan av lendi- viðurskiftunum á Skarvanesi.

Álit frá fíggjarnevndini:

Skarvanesmenn søkja um studning til eitt spæl at draga bátar upp frá lendingini við. Løgtingsverkfæðingurin hevur givið kostnaðar-
ættan, hvar hann ættar, at eitt lífki spæl við stáltog íroknað arbeiðsløn
við uppsetan o. t. kemur at kosta 400 kr.

Skarvanesmenn eru fámennir, og tað er stórt stíð hjá teimum
at fáa bátarnar upp frá aftur, tá leir hava verið á floti, og eitt lífki
spæl vil tí hava stóran týdning hjá teimum at fáa.

So stalt skal fíggjarnevndin seta fram hetta

Uppskot:

Úr økonomiska grunninum verður veitt Skarvanesmonnum 3/4
av øllum útreiðslunum til eitt spæl sum nevnt í álitinum, tó ikki yvir
300 kr., alt undir vanligum treytum.

Peningurin verður goldin móti kvittan av Húsavíkar sóknarstýri.

9/10 samtykt 16—0.

11. Studningur til lendistøð í Kollafirði.

Álit frá fíggjarnevndini:

Peter Mohr Hansen o. fl. søkja av nýggjum um studning til
lendistøð leirra.

Tingið hevur fyrr samtykt ikki at kunna játta studning, tí lend-
ingin bert hevur lýðning fyri einstaklingar, samanber lögtingslíðindi
1938, skjal 9, síða 4.

Fíggjarnevndin má mæla til at taka somu støðu í hesum máli
sum fyrr og setur fram hetta

Uppskot:

Tingið kann ikki játta umsøkta studning.

Broytingaruppskot

frå Hans Nolsøe:

Peter Mohr Hansen, Andreas Otto Dam og Daniel P. S. Joensen alle af Kollefjord har i et Andragende af 26. August d. A. ansøgt om Tilskud til en Landingsplads i Kollefjord.

Ansøgningen er anbefalet af Forstanderskabet for Kollefjord Kommune, som ogsaa har erklæret sig indforstået med at overtage Vedligeholdelsespligten af Anlægget.

Det fremgaar af Ansøgningen, at der tidligere har foreligget Andragender om Tilskud til det heromhandlede Anlæg, uden at disse er blevet imødekommet.

Ligeledes fremgaar det af Ansøgningen, at Ansøgerne nu selv har udført en ret betydelig Del af Anlægget, og at Udgifterne til Indkøb af nødvendigt Cement til Fuldførelse af Anlægget vil andrage ca. 300.— Kr.

Ved Gennemgang af Lagtingstidende fremgaar det, at Sagen har været behandlet i 1937 og 38. Fra 1937 foreligger der et løseligt Overslag fra Ingeniør Østergaard, der anslaa Udgifterne til Materiale og Formandsløn til 350.— Kr.

I Ansøgningen af 1937 anføres det, at Landingsstedet paa daværende Tidspunkt blev benyttet af 3 Baadelag, og at der var Udsigt til, at det i Fremtiden vilde blive benyttet af flere Baade, og at det derfor maatte siges at være en Samfundsopgave at faa Landingsstedet udbedret.

Efter det foreliggende kan Andragendet ikke siges at være af rent privat Natur, men maa nærmest betragtes som værende af almen Interesse.

Denne Anskuelse deles sikkert ogsaa af Forstanderskabet, som anbefaler Andragendet og garanterer Vedligeholdelsen af Anlægget.

Anlægget, der nærmest maa betragtes som et Værn mod Brænding for de paa Pladsen opførte Nøster og for eventuell senere opførte Nøster, maa kunne sidestilles med adskillige lignende Anlæg, hvortil Tinget tidligere har bevilget Tilskud, og skal underlegnede derfor anbefale Tinget at yde Tilskud efter sædvanlige Regler.

Forslag.

Fra økonomisk Fond ydes der som Tilskud til en Landingsplads i Kollefjord — Ansøgere Peter M. Hansen, Andreas O. Dam og Daniel P. S. Joensen — $\frac{3}{5}$ af Kr. 350.00 eller 210.00 Kr.

Tilskudet vil være at udbetale, naar Anlægget er synet og godkendt.

24/10 broytingaruppskotið falið 6—0, nevndaruppskotið samtykt 13—0.

12. Heysikrani og lending í Elduvík.

Álit frá fíggjarnevndinni:

Í 1938 samtykti tingið at veita 375 kr. til umviðan av einum heysikrana í Elduvík.

Løgtingsmaður A. Samuelson søkir fyri Elduvíksmenn um, at studningurin verður endurnýggjaður.

Nevndin mælir til, at hella verður gjørt.

Tingsins samtykt í 1938 um studning til lending í Elduvík var: 3/4 av 1800 kr. (formanussløn og tilfar) 1.350 kr.

Løgtingsmaður A. Samuelson søkir fyri Elduvíksmenn um, at fáa studningin endurnýggjaðan, eventueli hæðkaðan eftir teinum í 1939 ásettu reglum.

Nevndin mælir til at játta umsóknina, eisini at hæðka studningin eftir reglunum, sum nýttar vóru í fjør. Allar útreiðslur vóru mettar til 3.608 kr.

Uppskot:

- 1) Tingið endurnýggjar tann í 1938 játtaða studning til heysikrana í Elduvík 375 kr.
- 2) Tingið endurnýggjar tann í 1938 játtaða studning til lendingina í Elduvík og hæðkar studningin til 3/4 av 3.608 kr. = 2.706 kr. at rinda úr økonomiska granni.

13/11 samtykt 21—0.

IX. Havnir o. a.

1. Eftirlit við havnum.

Alit frá havnanevndini:

Kostnaðarættlanir fyrir 1940 liggja frammi fyrir nokkrar havnir, og verður víst á hesar. Tað resta tó ættlanir og rokuskapir fyrir fleiri havnir. Frágreiðingar frá álitismonnum lingsins eru sendar liggjum.

1) Klakksvíkar havn.

Aftíðningar eru ikki at gera viðvikjandi kaiuni. Álismaðurin sigur frá, at innanfyri Klakksvíkar havnaumráði er umframt kaiuna eisini fortøjunargarnar. Tær vóru umlagdar, tá hin nýggja kaiun kom, av tí at tað var ov trøngt á vanni til at goyma øll skipini, og gjørdur vórðu betongblokkar til at fortøja skipini við.

Meðan kommunan hevur yvirtikið kaiuna, tá hon varð liðug, hevur kommunan enn ikki yvirtikið frá statinum tað, sum viðvikir fortøjunum, men má hella sum viðurskiptini eru, steðga fyrst.

2) Vestmanna havn.

Kaiun er væl viðlíkabildin og ongur aftíðningar eru at gera.

3) Kvívíkar brimgarður.

Brimgarðurin er í sama standi, sum hann var í fjør. Tað er tó ikki so nógvur sandur í hylunum innanfyri, at tað ger nakað, um uppreinsan sleðgar til næsta ár.

4) Miðvágs havn.

Eitt petti millum báðar brúgvarnar er byrjað at undirholast, og nakað av træbjálkum eigur eisini at verða umvolað. Ymisk brek eru við hesum havnaverki, sum treingja til at verða avhjálp.

5) Sørvágs havn.

Hin nýggja havnin er stutt síðan gjørd liðug og yvir-
tíkin. Her varð gjørd ein minni atflanning viðvíkjandi nøkrum
betongblökkum á holnum, og hella hevur Monberg plika seg
at bota.

6) Skopunar havn.

Løgtingsverkfrøðingurin segði frá í fjør, at bolverkið
treingir til at endurnýggjast, og at so nógv grús er komið inn
í havnina, at holnurin liggur ca. 0,5 metir lægri enn av fyrstan
líð, eins og fyrrið treingir til at forsterkast.

Verkfrøðingurin sigur frá í ár, at eingi av hesum brek-
um eru avhjálpt, og at heysibrúgvín yvir innasta hylin er veik.

7) Høvs havn.

Havnin er í góðum standi.

8) Trángisvág havn.

Álitismaðurin sýnaði havnina 25. mai og sigur, at ein-
kultar kultar vóru í dekkinum, men at havnin annars er væl
viðlíkahildin.

9) Vágs havn.

21. mai eftirbugdi álitismaðurin havnina, og sigur hana
at dekkið er sokkið nakað, og at tað treingir til at umvølast.

Annars verður víst á frágreiðingarnar, og selir nevndin fram
soljóðandi

Uppskot.

- 1) Avskrift av frágreiðingunum frá álitismonnunum verður send
havnastýrinum, og álagt verður teimum at bota um brekini.
- 2) Átalað verður, at ikki allir kostnaðarrellanir og øll roknskap eru
innsend, og verður tað álagt viðkomandi kommunum at innsenda
ley nevndu skjál.

18/10 samtykt 17 -0.

2. Ymisk havnamál.

Álit frá havnanevndini (R. Rasmussen óheftur):

Der foreligger attur í Áar forskelliga Havnespøragsmaal til Be-handling, dels Kajanlæg í Fugleffjord og Nordregøte, í Áar reist af Lag-tingsmand R. Rasmussen, dels Spøragsmaal om Havn í Runavík paa Kongshavn, reist af Børgerne í Næs Sogn med Tilslutning frá Kommu-nen og dels endelig Spøragsmaal om Undersøgelse af Havneanlæg í Lervig, Strønder og í Saltangeraa.

Udvalget har í et Møde behandlet Sagerne og er kommet til det Resultat, at man for Tiden ikke kan foretage andet til Bedste for Havnesagerne end at forberede dem saaledes, at de enkelte Sager frá Lagtinget kan forelægges í fuldt oplyst og vel forberedt Stand, naar Forholdene en Gang kommer saaledes í Lave, at den fornødne Bevil-ling kan opnaas og de fornødne Materialer kan fremskaffes til over-kommelig Pris.

Af Havneandragender har man í sin Tid indsendt til Regeringen følgende:

- 1) Kajanlæg í Fugleffjord.
- 2) Kajanlæg í Nordregøte.
- 3) Kajanlæg ved Strønder.
- 4) Reparation af Havnemolen ved Midvaag.
- 5) Udvidelse af Havnen ved Thorsbavn.

Med Hensyn til disse Sager er de under 4) og 5) formentlig saaledes oplyste, at Regeringen kan tage Stilling til dem.

Havneanlæggene í Fugleffjord og Nordregøte ønskes nu af Lag-tingsmand R. Rasmussen paa ny undersøgte og nye Overslag udarbejdede.

Noget tilsvarende vil formentlig ogsaa være ønskeligt for Kaj-anlægget ved Strønder.

Om Havneanlægget í Runavík og Havneanlægget í Lervig kan siges, at disse ikke er undersøgte saaledes, at bestemte Planer kan ud-arbejdes eller er udarbejdede. Dette er heller ikke sket for snarvidt an-gaar den ansøgte Kaj ved Saltangeraa. Da Kajen ved Saltangeraa og Havneanlægget í Runavík ligger hinanden meget nær, maa det anlages at disse to Anlæg kan sammenarbejdes í et Anlæg.

Angaaende Havneanlægget i Runavík, som ikke tidligere har foreligget til Behandling, kan det siges, at der foreligger Adresser underskrevet af et meget stort Antal Borgere i det udstrakte Næs Sogn. Sagen synes at have Tilslutning i samtlige Sognets Bygder.

Angaaende Fuglefjord-, Nordregøle- og Strænder-Anlægget kan man henholde sig til, hvad der er udtalt i Betænkningerne i 1938 og 1939.

Om Lervig kan endvidere siges, at ingen færøisk Bygd trænger mere til Forbedring af Havneforholdene end netop Lervig.

Udvalget skal nedenfor foreslå, at Lagtinget lader de i Forslaget nævnte Havnespørgsmaal nærmere undersøge ved Lagtingets Ingeniør, naar Begæring herom fremkommer fra de pågældende kommunale Forstanderskaber.

Forslag:

- I) Lagtingskontoret anmodes om at lade følgende Kaj- og Havneanlæg undersøge og Plauer og Overslag over Anlæggene udarbejde, naar de pågældende Forstanderskaber derom fremsætter Begæring, nemlig:
 - 1) En Havnekaj i Fuglefjord.
 - 2) Et Havneanlæg i Nordregøle.
 - 3) Et Kajanlæg i Strænder.
 - 4) Et Havneanlæg i Lervig.
 - 5) En Havn i Runavík i Kongshavn.
 - 6) Et Kajanlæg i Saltangerna.
- II) Lagtingets Ingeniør maa forinden han gaar i Gang med Undersøgelsen paa hvert enkelt Sted sætte sig i Forbindelse med vedkommende Forstanderskab eller i alt Fald med dets Formand.
- III) Resultatet af Undersøgelsen m. m. forelægges næste Aars ordinære Lagtingssamling.

Broytingaruppskot

frá Jacob E. Jacobsen:

Aftrot teim í nevndaruppskotinum nevndi havnamálum til projektingar verður sell:

»Brúgv í Hvannasundi«.

Bróytingaruppskot

frá R. Rasmussen:

Til HD í uppskotinum: »Aars ordinæree gongur út.

30/10 bróytingaruppskot Jacob E. Jacobsens samtykt 14—0, R. Rasmussens 18—0 og nevndaruppskotið so bróytt 20—0.

3. Eykastudningur til bátahavnina í Hovi.

Álit frá fíggarnevndini:

Bátahavnin í Hovi varð ætlað at kosta 20.000 kr., og í 1937 tók landsnevndin við tilboði frá kommununi um at gera havnina fyri 15.000 kr. — Seinri varð hetta hæðkað til 16.000 kr. 4/5 av leimum ætlaðu útreiðslum, eftir somu reglum, sum vóru fyri øðrum havnum tá.

Í 1938 varð játlaður eykastudningur 2.500 kr., og hevði lögtingsverkfæðingurin ætlað útreiðslurnar fyri restandi arbeiði til um 5.000 kr. (sí lögtingstíðindi 1938, bls. 119).

Útreiðslurnar komu at verða gott 9.000 kr. — Kommunan søkir um eykastudning, og mælir nevndin til, at játtað verður kommununi 3.000 kr. aftrat.

Uppskot.

Játtaðar verða Høvs kommunu 3.000 kr. úr økonomiska grunni-
sum sludningar til bátahavnina.

13/11 samtykt 18—0.

4. Havn á Sandi og í Haldórsvík.

Álit frá flggjarnevndini (J. Patursson við fyrivarni):

3. október 1938 plíktaði N. C. Monberg A/S, København, seg
at byggja havnaverk á Sandi, í Haldórsvík og í Sörvági fyrri íall
300.000 kr., og arbeiðið skuldi verða liðugt 1. október 1940.

Havnirnar á Sandi og í Haldórsvík eru enn ikki liðnar, og
landsnevndin hefur til lagt málið fyrri lindið. Í Haldórsvík er tað
neyðugt at gera nakrar broytingar í projektinum vegna sanddýbdina, og
hefur felagið Monberg sett fram krav um ca. 26.000 kr. aftrat.

Landsnevndin hefur í brævi 7. október tikið fyrivarni og mót-
mælt felagsins krav um eykasamsýning. Flggjarnevndin vísir til bræv
landsnevndarinnar, dagsett 7. október í ár.

Eftir er at gera á Sandi: at flyta 2 kistur av landi út á sjógv,
festa tær o. a., og í Vík restar allur hin utlasti partur av brúnni,
stuðlabrúgvinn.

Byggipeningurið fyrri tær nevndu 3 havnir	300.000 kr.
Góldið er	256.000 —
	rest: 44.000 kr.

Monberg hefur rætt til nakað fyrri ymist eykaarbeiði o. t.,
kanska 10.000 kr.

Monberg hefur sett í veð í Handelsbanken 30.000 kr. fyrri at halda kontraktina.

Burlarsæð frá, at það innasta av stuðlahrúnni í Vlk verður gjørt í velur, liggur arbeiðið kvirt til várs, sum það framgongur av brævi, dagsett 29. oktober 1940 til Monberg.

Fíggarnevndin mælir til at góðkenna ta støðu, landsnevndin hevur líkið, og at áleggja og geva henni heimild til so skjótt sum til ber at fáa verkini gjørd liðug á besta hátt.

Tað kann koma at kosta væl meira enn ætlað, og eudalig uppgerð við Monberg fæst ikki í lag, fyrr enn post- og ferðasamband kemur aftur við Danmark.

Landsnevndini verður givið heimild at nýta taun neyðturviliga pening.

Uppskot.

Landsnevndini verður álagt og givið heimild til, so skjótt sum til ber, at fáa verkini gjørd liðug og at nýta taun har til neyðturviliga pening.

9/11 samtykt 20--0.

5. Koyrikaj í Sörvági.

Alit frá figgjarnevndini:

Tingið samtykti í fjór, at koyrikaj í Sörvági verður at gera og at nýlast kann har til restin av vegsludninginum, sum játtaður varð fyri 1935/40 til kommununa, 4975 kr.

Roknað varð við, at hesin peningur var til avlops, men er nú upplýst, at hetta er skeiðt, og at kommunan hevur rætt til henda pening fyri gjørt vegarbeiði.

So slátt skal figgjarnevndin seta fram hella

Uppskot:

Játtað verður Sörvágs kommunu til koyrikaj úr økonomiska grunninum 2.500 kr. fyri 1941 og 2.500 kr. fyri 1942.

13/11 samtykt 20—0.

X. Ymisk lógmál.

1. Leingjan av gildi fyri ymiskar lógir.

Álit frá *gmsamráðgjafaraduni* (R. Rasmussen óheftur):

Løgtingsskrivstovan har under 24. August d. A. tilsendt Tinget Amtets Skrivelse af 14. August d. A. med Forslag til midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Forlængelse af visse Loves Gyldighed.

Paagældende Love er:

- 1) Lov No. 284 af 1. September 1939 om Udbetaling af Indlaan i Banker og Sparekasser.
- 2) Lov No. 288 af 2. September 1939 om ekstraordinære Foranstaltninger til Sikring af Landets Forsyning med nødvendige Varer m. v.
- 3) Lov No. 327 af 22. September 1939 om Statens Overtagelse af visse Varer. Gyldigheden af ovennævnte Love udløber den 31. Oktober d. A.

Udvalget skal anbefale, at Forslaget maa blive vedtaget til straks at træde i Kraft og gældende indtil videre.

Forslag:

Lagtinget vedtager det af Amtmanden forelagte Forslag til midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Forlængelse af visse Loves Gyldighed.

¹²/₁₀ samtykt 13—0.

2. Lóg um ferðaútreiðslur embætismanna.

Álit frá ymsamálanevndinni:

Lagtingskontoret har ved Skrivelse af 26. August d. A. forelagt Tinget Anordning af 30. Januar 1939 om Ændring i Anordning Nr. 545 af 4. Oktober 1919, hvorved Lov om Embedslægevæsenets Ordning af 21. April 1914 sættes i Kraft paa Færøerne.

Med Anordningen følger Bekendtgørelse fra Indenrigsministeriet af 1. Februar 1939 om Befordringsgodtgørelse for de færøske Embedslæger.

Udvalget har forelagt saavel Anordningen som Bekendtgørelsen for Amtslegen, som intet har at erindre mod Bestemmelserne.

Udvalget skal anbefale Sagen og stille følgende Forslag:

Tinget tiltræder:

- 1) Anordning af 30. Januar 1939 om Ændring i Anordning No. 545 af 4. Oktober 1919, hvorved Lov om Embedslægevæsenets Ordning af 21. April 1914 sættes i Kraft paa Færøerne.
- 2) Bekendtgørelse fra Indenrigsministeriet af 1. Februar 1939 om Befordringsgodtgørelse til færøske Embedslæger.

Broytingaruppskot frá nevndinni:

Udvalgets Forslag affattes saaledes:

Tinget vedtager, at den Befordringsgodtgørelse, som er fastsat af Indenrigsministeriet ved Bekendtgørelse af 1. Februar 1939, for de færøske Embedslæger skal være gældende uændret for Tiden 1. April 1941 indtil 31. Marts 1944.

^{20/10} broytingaruppskotið samtykt 20—0.

3. Broytan av fiskarilógini (trol).

Álit frá *fiskivinnunevndini*:

Í brævi til Færø Amt, dagsett 17. juli 1940, hava eigararnir av motorbátinum „*Tinganes*“ í Havn, Chr. Didriksen og Elias Nielsen, søkt um loyvi til at fiska við tí sonevnda „*Flyndervaad*“ ella „*Skovluvaad*“ innanfyri sjómarkið, soleiðis at hesin fiskibáttur eisini verður nýttur inni í firðunum.

Tað verður sagt í umsóknini, at tað er nógv av reyðtungum við Færoyar. Fyri at fiska reyðtungur á djúpum vatni, mugu stórtrol og sterkar maskinur til. Vissar ársins tíðir koma tungur eisini inn í firðirnar. Tá ið reyðtunga ikki kann fáast við sueri ella línu, vil tað tí, halda umsøkjararnir, vera náttúrligt at veiða hana við skovluvåd, ið á grunnum vatni kann togast av motorbáti við 15—20 HK maskinu.

Umsøkjararnir halda, at hetta amboð kann ikki valda nakran skaða á botnin, eins og tað veiðir fyri tað mesta bert flatfisk.

Sambært lóg nr. 90 av 1. apríl 1925 er forboð fyri at nýta trol innanfyri sjómarkið í Færoyum, herundir kemur eisini skovluvåd.

Umsøkjararnir hava fingið viðmæli frá Færoya skiparafelag og formanninum fyri Færoya Fiskimannafelag, Poul J. Djarhuus.

Í málinum liggja skriv frá Reiðarafelagnum, Færoya Fiskimannafelag og Suðuroya Fiskimannafelag.

Reiðarafelagið heldur, at tað kann gevast loyvi fyribils fyri eitt avmarkartíðarskeið.

Færoya Fiskimannafelag sigur seg ikki enn at kunna taka støðu, tá stjórn felagsins ikki kann koma saman fyrr enn í oktober mánaða.

Suðuroya Fiskimannafelag vil undir teim verandi umstøðum geva umsóknini viðmæli.

Landsnevudin hevur á fundi 19/7 sagt, at tað má haldast at vera ólógligt at nýta skovluvåd innanfyri sjómarg og samstundis viðtikið at leggja spurningin um broytan av fiskarilógini fyri lögtingið.

Í 1931 og 1932 viðgjørði lögtingið umsókn frá P/t Ísfelagið, Tórshavn, um loyvi til at nýta skovluvåd innanfyri mark, men umsóknin varð noktað, við tað at bæði Fiskimannafelagið og Reiðarafelagið vóru ímóti.

Í 1933 var umsókn frá Johs. Ártung, Tórshavn, og Th. J. Thomsen, Gøtu. Málið varð útsett til 1934. Reiðarafelagið og Skiparafelagið høvði viðmælt umsóknina, meðan fiskimannafelagið var ímóti. Sama árið var ein adressa frá Kollaflrði um at forbjóða skovluvåd og snurruvåd í firðunum í Færoyum.

Frá íbúgvarum í Rituvík og suðuri í Vági er komið mótmæli, har verður hildið ímóti, at loyvi verður givið at nýta skovluvåd innanfyri mark.

Í samburði við hetta er komin umsókn frá íbúgvarum í Seyrvágl og Bø um friðan av Seyrvágsfjørðinum fyri snurruvåd.

Eisini er komin ein umsókn úr Svínøym um friðan av Svínøyarvík fyri snurruvåd og skovluvåd. Hetta kemur sum eitt særlikt tingmál.

Nevndin hevur haft samráð um hetta mál og sær væl tann týdning, tað kann hava fyri menn, ið royna við skovluvåd, at sleppa inn um mark og inn í firðirnar. Men samstundis kann tað ikki krógvast burtur, at tað vil skaða tann nærindis útróður, sum heimamenn í mongum bygdum noyðast at hava fyri at fáa sær at kóka.

Tá talan er um broytan av tí núgaldandi trolarlóg av 1. apríl 1925,

so má vegast fyri og ímóti tann vinning, ein slík broytan vil geva skovluváðsfiskimonnum, og tann skaða, hetta vil gera teimum monnum, ið eru noyddir at fara út at fáa sær at kóka.

Nevndin heldur ikki, tað er beint at lata menn koma inn á víkir, fjarðar og sund at trola við skovluváp, men at tað fyribíls sum ein roynd verður givið monnum loyvi til at royna inn at einari striku, ið verður gjølla avmarkað á kortinum uttanfyri víkir, innvik, firðir og sund.

Fyri skovluvápshúkurnar verður hægsta vekt sett til 30 kg. Motorbátar upp til 40 HK og 20 tons stødd kunnu nýta hetta amboð.

Teir, ið nýta skovluváp, skulu til lógrægluna uppgeva nøvn á bátum og heimstað.

Hesar reglur verða bert at galda til 31. december 1941, og skal málið leggjast fyri tingið í næstu vanliga tingsetu.

Uppskot:

- I. Bráðfengis reglur um broytan av lóg nr. 90 av 1. apríl 1925, sbr. lóg nr. 460 av 22. dec. 1939.

§ 1.

Tað verður teimum, ið annars hava rætt at fiska innanfyri sjómark, loyvt við lørum, ið hava maskinur við ikki yvir 40 HK, at veiða við skovluváp, tó ikki innanfyri einari striku, ið gongur frá

Skopari (Fugloy)	til Seltorvu (Viðoy)
Seltorvu	„ Enniberg „
Enniberg	„ Kallsfles (Kallsoy)
Kallsfles	„ Kallur „
Kallur	„ Rívtanga (Eysturoy)
Rívtanga	„ Rísan „
Rísanum	„ Skeiðið (Streymoy)
Skeiðinum	„ Stapan „
Stapan	„ Hestín „
Hestinum	„ Kellingina „
Kellingini	„ Múlan „
Múlanum	„ Ritinøvu (Vágoy)
Ritinøvu	„ Hellutanga „
Hellutanga	„ Havnarfles (Myknes)
Havnarfles fram við	ytsu skerum til Flataðrang.
Flataðrangi	til Falltanga
Falltanga	„ Trælanýpu (Vágoy)
Trælanýpu	„ Fleygabergstanga (Koltur)
Fleygabergstanga	„ Trøllhøvda
Trøllhøvda	„ Knúkin (Skóvoy)
Knúkinum	„ Klóraratanga (Suðuroy)
Klóraratanga	„ Villingatanga „
Villingatanga	„ Kobbatanga „
Kobbatanga	„ Bergstanga „
Bergstanga	„ Knápin „
Knápinum	„ Sumbiarhólm „
Sumbiarhólmi	„ Móanes „
Móanesið	„ Akrabergstanga „
Akrabergstanga fram við	landinum til Baglahólm (Suðuroy)
Baglahólmi	„ Porkerisnes

Porkerisnesi	til Froðbiarnýpi
Froðbiarnýpi	„ Nøvina (Skúvoy)
Nøvini	„ Kvørntangan (Sandoy)
Kvørnatanganum	„ Dalsfles
Dalsflos	„ Skálhøvda
Skálhøvda	„ Kirkjubønes (Streymoy)
Kirkjubønesið	„ Helluna (Nólsoy)
Helluni fram við landinum	til Hósteinstanga.
Hósteinstanga	„ Rísuna (við Eystnes í Eysturoy)
Rísuni	„ Nevlð
Nevinum	„ Mjóðanes
Mjóðanesið	„ Trøllið (Berðoy)
Trøllinum	„ Syðratanga
Syðratanga	„ Høvdan (Svínoy)
Høvdanum	„ Eysturhøvdi
Eysturhøvda	„ Múlan (Fugloy)
Múlanum fram við landinum	til Eystfelli
Eystfelli	til Skopari.

§ 2.

Hægsta vekt fyri skovlurváðslákurnar verður 30 kg fyri hvørja lúku.

§ 3.

Hann, ið ætlar at fiska við skovlurváð innanfyri sjómarkið, hevur skyldu, áðrenn hann byrjar henda veiðuhátt, at slá lógregluni frá og geva upp navnið á hátinum.

§ 4.

Brot móti hesum reglum verða revsaði eftir lóg nr. 90 av 1. apríl 1925, sbr. lóg av 22. desember 1939.

§ 5.

Hesar reglur eru galdandi inntil 31. desember 1941.

II. Málið verður aftur at leggja fyri tingið 1941.

Broytingaruppskot frá nevndini:

Av tí at §§ 3 og 4 falla við aðru viðgerð verður sum nýggj § 3 sett:

Brot móti hesum lógreglum verða revsaði við bót frá 500 kr. til 3000 kr.

§ 5 í uppskotinum verður rætta til § 4.

Broytingaruppskot frá Danbjørg og Joen Rasmussen:

Í staðin fyri uppskot nevndarinnar verður sett:

Málið verður heint til landsnevndina, ið innheimtar ummæli málinum viðvíkjandi frá teim ymisku sóknarstýrunum og síðan leggur málið aftur fyrri tingið.

²⁵ Broytingaruppskot nevndarinnar fall við 6—0 og varð nevndaruppskotið harvið hildið burtardottið. Uppskotið frá Danbjørg og J. Rasmussen fall við 8—0.

4. Broytan av jaktlógini viðv. líkkum.

Álit frá vanaðarnevndinni:

Hefgo Lov for Færøerne Nr. 101 af 4. April 1928 om Jagt og Fuglefangst m. m. er blandt andet Sildemaagen (líkkan) fredet, dog at det er tilladt Brugeren af Ejendom i Indmark at nedlægge Sildemaagen paa den paagældende Ejendom hele Aaret.

I Samlingen 1939 vedtog Lagtinget et Lovforslag om Ændring i denne Bestemmelse, saaledes at det skulde være tilladt overalt at nedlægge Sildemaagen.

Sagen har derefter været til Erklæring hos Landbrugskonsulenten paa Færøerne og Universitetets Zoologiske Museum, der har fraraadet, at der sker nogen Ændring i de anførte Fredningsbestemmelser under Hensyn til den Nytte, Sildemaagen gør ved at æde de for Græsvæksten skadelige Græslugelarver samt tillige under Hensyn til, at Sildemaagen gøder de Haugestrækninger, hvor den har sine Rugepladser.

Zoologisk Museum har særlig hæftet sig ved det nødvendige i, at Sildemaagens Yngel fredes, og at det som en Nødvendighed heraf ikke kan tiltrædes, at det tillades at nedlægge Sildemaagen i Fredningstiden.

Ministeriet for Landbrug og Fiskeri har derefter ved Skrivelse af 29. Februar 1939 paany forelagt Lagtinget Sagen til Erklæring.

De i nærværende Udvalg skete Overvejelser er resulteret i, at Udvalgets Medlemmer, med Undtagelse af Djurhuus, er endes om at fraraade Tinget at vedtage nogen Ændringer i Jagtlovens Bestemmelser om Sildemaagen, idet Flertallet anser disse Bestemmelser for fyldestgørende for Indmarksbesidderens berettigede Krav om at kunne værgе sig mod den Skade, som Sildemaagen eventuelt kan paaføre vedkommende Ejendom, samtidig som den beskytter Sildemaagen som Nyttedyr.

Mindretallet (Djurhuus) anser ikke Jagtlovens Bestemmelser for tilstrækkelig fyldestgørende for Jordejerens berettigede Interesser og skal herefter fremsætte følgende

Forslag

til

Ændring af Lov for Færøerne Nr. 101 af 4. April 1928 om Jagt, Fuglefangst, m. v.:

§ 1.

I § 18 i Lov Nr. 101 af 4. April 1928 udgaar Ordene: „Sildemaagen (líkkan)“ samt Sætningen: „Dog skal det uden Hensyn til denne Fredning være tilladt Brugeren af Ejendom i Indmarken at nedlægge Sildemaagen paa den paagældende Ejendom ved Skydning.“

§ 2.

Til § 19 i Lov Nr. 101 af 4. April 1928 føjes som nyt Stykke: „Sildemaagens (líkkans) Yngel, Æg og Reder er ubetinget fredede.“

§ 3.

Nærværende Bestemmelser træder straks i Kraft.

Broytingaruppskot frá P. Petersen:

Í § 18 í „Lov om Jagt“ frá 4. apríl 1928 verður sett aftaná (blá-dúgván), Sápapegøjen (lundin) skal være fredet for Skydning i Tiden fra 14. April til 24. Juni.“

¹²/₁₀ broytingaruppskotið falli 10—0. Nevndaruppskotið falli 5 0.

5. Broytan av rættargjöldum.

Álit frá fíggingarnevndini:

Ved midlertidige Bestemmelser for Færøerne om visse processuelle og administrative Forhold Nr. 13 af 17. Juni 1940 er der indtil videre indført Lægdommere ved Paadømmelse saavel i borgerlige Sager som i Straffesager.

Der tilkommer Domsrænderne Rejsegodtgørelse og Dagpenge, og afholdes disse Udgifter af Statskassen.

For at skaffe delvis Dækning af de Statskassen saaledes paaførte Udgifter har Amtmanden rejst Spørgsmaalet om en Forhøjelse af Retsafgifterne. Sørenskriveren (Dommeren) har i den Anledning udarbejdet Forslag til midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Forandring af visse Retsafgifter m. v.

Færøernes Sagførerforening har i en over Sagen indhentet Erklæring udtalt, at Foreningen maa fraraade en Forhøjelse af Retsafgifter for Sager under 1.000 Kr. under Henvisning til, at saadanne Sager ikke taaler Forhøjelse, og har i Stedet foreslaaet en Forhøjelse af Tinglæsningsgebyrer med 1 Kr. pr. Dokument samt en Forhøjelse af den ved Forordning 8. Februar 1810 paa lagte Afgift af $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$ ved Tinglæsning af Overdragelse inter vivos af faste Ejendomme 0,7 $\frac{0}{10}$.

Dommeren har derefter udtalt, at en Forhøjelse af Retsafgifterne, saaledes som af ham foreslaaet, kun vil andrage 1 Kr. pr. Retsag, at han kan tiltræde en Forhøjelse af Tinglæsningsgebyret med 1 Kr. pr. Dokument, samt at han absolut maa fraraade en Forhøjelse af $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$ Afgiften, idet Erklæringen viser, at denne Afgift ofte medfører, at Overdragelsesdokumenter ikke indleveres til Tinglæsning.

Undertegnede Udvalg maa erklære sig enigt med de af Dommeren anførte Grunde og kan anbefale Tinget at vedtage det af Dommeren udarbejdede Lovforslag med følgende Ordlyd:

§ 1.

For Berømmelse af Stævninger i borgerlige Domssager erlægges indtil videre følgende Statskassen tilfældende Afgifter:

- a) For saa vidt Sagens Værdi ikke overstiger 50 Kr., betales 1 Kr.
- b) For saa vidt Sagens Værdi overstiger 50 Kr., betales 2 Kr.
- c) For saa vidt Sagen ikke angaar Penge eller Penges Værdi, anlægges Afgift som under b nævnt.

§ 2.

Ved fornyet Foretagelse af Domssager for Færøernes Ret efter Reglerne i de midlertidige Bestemmelser for Færøerne om visse processuelle og administrative Forhold § 3 bliver de for Afgiftsberegningen i første Instans givne Regler at anvende med følgende Ændringer:

- 1) Afgifterne forhøjes med 50 %.
- 2) Omfatter den fornyede Behandling ikke den påkendte Sag i det hele, bliver dennes Værdi kun, saa vidt den fornyede Behandling rækker, at lægge til Grund for Afgiftens Beregning.

§ 3.

For alle Udskrifter af Retsbøgerne eller af andre Dokumenter, af hvilke der kan blive Spørgsmaal om Udskrifter ved Retsskriverens Foranstaltning, betales indtil videre 1 Kr. for hvert halve Ark eller Del af samme.

De her omhandlede Afgifter tilfalder Statskassen.

§ 4.

Af alle til Tinglæsning indleverede Dokumenter leveres Genparter, der opbevares paa Sorenskriver- (Dommer) kontoret. Genparterne skrives paa Folioark, og deres Rigtighed bekræftes af Sorenskriveren (Dommeren). For Bekræftelsen af Genparterne af de til Tinglæsning indleverede Dokumenter svares et Vederlag af 1 Kr. for hvert læst og 50 Øre for hvert aflæst Dokument.

Finder Udslettelse Sted i Ilenhold til Fuldmagt, eller skal der ved Aflæsning leveres Genparter af mellemliggende utinglæste Transporter, Udlægspaategninger eller andre Paategninger, svares en Afgift af 50 Øre for Bekræftelsen af hver Genpart af disse Dokumenter.

Af Bekræftelsesvederlaget tilfalder to Trediedele Sorenskriveren (Dommeren), medens en Trediedel tilfalder Statskassen og føres til Indtægt paa Kontorholdsregnskabet.

De i Sportelreglementet for Rettens Betjente paa Færøerne af 30. Marts 1886 §§ 28, 29 og 30 fastsatte Gebyrer for Tinglæsning og Aflæsning af Dokumenter ved Færøernes Retskreds forhøjes indtil videre med 1 Kr. for hver Tinglæsning eller Aflæsning.

§ 5.

Disse Bestemmelser træder i Kraft den 15. Oktober 1940 og gælder, saa længe de midlertidige Bestemmelser for Færøerne om visse processuelle og administrative Forhold er i Kraft.

For samme Tidsrum ophæves de i Sportelreglement for Rettens Betjente paa Færøerne af 30. Marts 1886 med senere Ændringer indeholdte Regler, for saa vidt de maatte være i Strid med ovenstaaende Bestemmelser.

17/10 samtykt við 20—0.

6. Lóg um hundar.

Álit frá þingsmálagæðingum:

Ministeriet forelagde i sin Tid for Tinget Spørgsmaalet om at sætte Lov af 18. Maj 1937 om Hunde i Kraft paa Færøerne. Der forelaa da Erklæringer fra Sysselmændene. Alle disse med Undtagelse af en ansaa det ikke for nødvendigt, at Loven sættes i Kraft, og nogle fraraadede dette, medens kun een mente, at Loven vilde kunne sættes i Kraft.

Politimesteren mente, at Loven burde gennemføres med visse Lempelser, se Lagtingstidende 1938, Side 143.

Husdyrkommissionen tilraadede, at Loven blev sat i Kraft, og det samme gjorde Thorshavn Byraad.

Tinget vedtog, at man ikke kunde tilraade, at Loven sættes i Kraft.

Politimesteren har foranlediget, at Sagen paany er forelagt Tinget, særlig med Hensyn til Spørgsmaalet om Varn mod losgaaende Hunde.

Loven af 18. Maj 1937 bestemmer, at Hunde skal anmeldes, og der indeholdes forskellige Bestemmelser om Hundesgift. I Byer er det forbudt at lade Hunde færdes paa Gader, uden at de føres i Baand eller er i Følge med en Person, som har fuldt Herredømme over dem. Dernæst indeholdes der forskellige Bestemmelser og Regler om Erstatningspligt, ligesom det paa-hviler Ejeren af en annekkt Hund at holde denne ansvarsforsikret.

De for Færøerne paa dette Omraade gældende Bestemmelser indeholdes i Anordning Nr. 88 af 31. Marts 1928 om Hundesgift, samt om Straf og Erstatning for Skade forårsaget af Hunde, ligesom der i Lov om Haugers Styrelse og Drift m. m. af 18. Maj 1937 §§ 32 og 33 fastsættes, at Ejerne af Byens Hauger udenfor Thorshavn ved Vedtægt paa Grandestævne kan afgøre, hvor mange Hunde der maa holdes i Bygden samt af hvem. Hunde, som mod saadan Vedtægt holdes, skal, naar nogen Haugeejers kræver det, straks holdes indelukket eller lænket.

De i Anordningen af 1928 indeholdte Regler om Straf og Erstatningsansvar for Hunde og Nedskydning af saadanne gælder ikke med Hensyn til den Skade, som Hunde forårsager paa Faar under Fjeldgang, Røgt eller Sangang.

Det maa antages, at der paa Grandestævne om nødvendigt maa kunne træffes forskellige nærmere Bestemmelser om Hundehold.

Udvalget er af samme Mening som Lagtinget i 1938 og kan ikke tilraade, at Loven sættes i Kraft.

For at imødekomme Ønske fra Thorshavn vil man dog foreslaa, at der vedtages Bestemmelser gældende for Thorshavn Kommune, hvorefter det er forbudt at lade Hunde færdes paa Gaderne, uden at de enten føres i Baand eller er i Følge med en Person, som har fuldt Herredømme over dem. Naar der derhos i Forslaget indsættes, at Forstanderskaberne med Lagtingets Godkendelse kan vedtage, at tilsvarende Bestemmelser gøres gældende for vedkommende Kommune, mener Udvalget, at man har opnaaet det, som man ønsker paa omhandlede Omraade.

Herefter skal man stille følgende

Forslag

til

Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Hunde.

§ 1.

I Thorshavn Kommune er det forbudt at lade Hunde færdes paa Gader, Veje, Stier eller Pladser m. v., der er aabne for almindelig Færdsel, uden at de enten føres i Baand eller er i Følge med en Person, som har fuldt Herredømme over dem. En Hund anses ikke for at være under Ledsagelse, fordi den er under Tilsyn fra Besidderens Bolig eller Forretningslokale. Føres Hunde i Baand, skal dette være saa kort, at Hunden holdes tæt ind til Ledsageren. Saaframt Hunde paa de nævnte Steder færdes løse uden at være i Følge med en Person, som har fuldt Herredømme over dem, lader Politiet dem optage og fremlyse; hvis Besidderen ikke inden 3 Døgn indløser dem ved at betale de Udgifter, som Optagelsen og Fremlysningen har foranlediget, lader Politiet dem dræbe. Skønner Politiet, at Omkostningerne ved Fremlysningen vil overstige den optagne Hunds Værdi, kan Hunden uden Fremlysning dræbes.

§ 2.

I Kommuner udenfor Thorshavn kan Forstanderskabet med Lagtingets Samtykke lade Bestemmelserne i § 1 træde i Kraft.

§ 3.

I Politivedtægterne kan der optages Bestemmelse om, at Hunde paa de i § 1 nævnte Steder altid skal føres i Baand, ligesom det af Færdselsbetyngelser kan bestemmes, at Hovedreglen i § 1, 1. Pkt. uden for de dér nævnte Omraader skal komme til Anvendelse for bestemt angivne Veje eller Ejendomme.

§ 4.

Under ganske særlige Omstændigheder kan Politiet tillade, at Bestemmelserne i § 1, 1. Pkt. samt i de i Medfør af § 2 udfærdigede Politivedtægter fraviges for et begrænset Tidsrum.

§ 5.

Disse Bestemmelser træder i Kraft straks.

Broytingaruppskot frá nevndini:

- 1) §§ 3—4 udgaar.
- 2) Som ny § 3 sættes:
„Bestemmelserne i §§ 1—2 gælder ikke godkendte Faarehunde.“
- 3) Ordet „§ 5“ ændres til „§ 4“.

²⁹/10 § 1 samtykt 15—0, § 2 við 16—0.

Broytingaruppskotið falli 7—0.

§§ 3—5 fullu 9—1 og varð harvið lóguppskotið hildið burturdottið.

7. Broytan av lóg um sundurbýtan av óðalsjørð.

Amt.

I Samlagen 1939 vedtog Lagtinget Forslag til Ændring i Lov af 4. Marts 1857 om Udstykning af det private Jordegods paa Færøerne (se Lagtings Tidende for 1939, Side 117) gaaende ud paa, at det fremtidig skulde være tilladt at afhænde Indmark for sig og Udmark for sig.

Hensigten med Lovforslaget var at lette Adgangen til ad Frivillighedens Vej at samle Indmarken.

Sagen har været forelagt Sorenskelveren (Dommeren), der har anbefalet Lovforslagets Gennemførelse, dog med visse angivne redaktionelle Ændringer.

Færøernes Landbrugsraad, hvem Sagen ogsaa har været forelagt, har udtalt, at dette kan henholde sig til det af Tinget vedtagne Forslag.

Amtmanden har derefter affattet et nyt Forslag til Lovændring, hvorefter Sagen er forelagt Lagtinget paany.

Undertegnede Udvalg, der har faaet Sagen til Behandling, er enigt i det ønskelige i, at det bliver muligt ad frivillig Vej at samle Odelsgodsets spredte Indmarkslodder, og er det foreliggende Lovforslag som et nødvendigt Led her.

Man ønsker imidlertid at fremhæve, at det *maa* være en *Betingelse* for at tillade en Afhændelse af Indmark for sig og Udmark for sig, at dette tjener til *Fremme af anførte Formaal, samt undtagelsesvis* til at lette Adgangen til Byggegrunde, Fiskepladser, Havlodder o. l., der ikke kræver en Sammenhæng med Udmarken eller de til Besiddelse af Jord i Almindelighed knyttede Rettigheder.

Ved Afhændelse af Indmark for sig og Udmark for sig bør det i vedkommende Ovordragelsesdokument udtrykkelig angives, hvorledes der skal forholdes med de til Jorden knyttede Rettigheder.

Minnilutin (P. Petersen) skal halda fram:

Bøur sum ideellur lutur í fólagskapinum kunn eftir feroyskum jarðarrætti ikki skiljast frá haga.

Hesir lutir kunna ikki koma á ymiskar hendur.

Í hesum viðfangi verður bert skipað til m. a., rættarreglurnar millum uttanbýggjaeigara og uppsitara.

Av góðum grundum kunn avvik frá nevndu grundreglu bert gerast eftir expropriationsreglunum í útskiftingarlóggávuni.

Føroyar hava aftur nó útskiftingarlóg (nr. 147 av 27. mars 1939).

Tingið átti tí fyrst og fremst at lagt allan dent á at framt útskiftingina skjótast møguligt og í sambandi við hana fingið undirhaga plan- og kortlagdan til nýtslu sum objektív kreterlum fyri landbúnaðarstevnumar viðvíkjandi møguligari expropriatlón av dyrkingarjørð (smb. hagar við blundaðarijørð — ogn og kongs).

Sum viðurskiptini eru sáknast trygðin hjá ognarrættinum stórliga.

Tann í fyriliggjandi máli tilætlaða skipan er einki framstlg í so máta.

Minnilutin vil í hesum viðfangi eisini nema við týðningin av, at ungir menn víða í Føroyum sum hjálparmenn kundu nomið sær lærdóm í hesum

starvi, so at hesir menn undir umsjón útskiptingarmannsins kundu gjørt munagott arbeiði í útskiptingini.

Hartil vildi kostnaðurin minnka munagott.

Í nógvum bygdam verður tann gamli býurin oyðslaður burtur til byggingar og uttan nakra plan. Tað vildi tí verði stórir tørvur á, um tað almenna færdi umsjón við hesi skiljing av bø frá haga og samstundis í samarbeiði við kommununar royndi at drýggja tann gamla býn mest møgulegt gjøgnum eina planlegging av byggunum.

Eftir galdandi lóg er heimild til í mongum bygdam at kasta innangarðsjarðir saman (serstakliga í bygdam har býurin liggur sundur í mörkum).

Tað er endiliga at skila til, at tær jarðir, ið latnar verða frá markatallnum, eru parsel, t. v. s. at lunnindarætturin ongantið kann fylgja við, tí hann skal fylgja markatallnum eftir.

Tá hetta mál nemur so nógv við føroyskan grundrætt, verður minnilutin at seta fram niðanfyrirstandandi uppskot.

Flertallet har gennæmgætt de af Dommeren og Amtmanden udfærdigede Forslag og finder disse, foruden rent redaktionelt at adskille sig fra Tingets Forslag af 1939, desuden at afvige derfra ved, at det er Amtet og ikke Landbrugsraadet, der meddeler Samtykke til Afhændelse.

Flertallet mener imidlertid at kunne tiltræde Amtmandens Forslag under Hensyn til, at der derved skabes Overensstemmelse med Lov Nr. 140 af 13. April 1938 om Udstykning af Jord, hvorefter Amtet meddeler Samtykke til Udstykning, efter at Landbrugsraadet har udtalt sig om Sagen.

Udvalgets Flertal (Djurhaus, Davidsen, Rasmussen, Zachariassen) skal herefter fremsætte følgende

Forslag

til

Ændring i Lov af 4. Marts 1857 om Udstykning af det private
Jordegods paa Færøerne:

§ 17 affattes saaledes:

Naar ganske særlige Omstændigheder skønnes at tale derfor, kan det under Iagttagelse af Reglerne i Lov Nr. 140 af 13. April 1938 tillades, at Bø og Hauge adskilles. Dette gælder ogsaa i de Bygder, hvis Indmark i Henhold til Lovgivningen herom er blevet udskiftet.

Der skal, forinden Tilladelse meddeles, paases, at der i Anledning af Adskillelsen er oprettet skriftlig Aftale om, hvorledes der skal forholdes med samtlige de til den paagældende Andel i Bygdens Marketal knyttede Rettigheder (Herligheder), og at denne Aftale tinglyses.

Hvor Tilladelse er nødvendig, kan intet Dokument tinglyses, forinden Tilladelsen er meddelt.

De foranstaaende Bestemmelser finder tilsvarende Anvendelse paa Andragender om Tilladelse til at dele Jordegods i mindre Dele end hele Gylden.

Til § 18 føjes: „Jfr. dog § 17, 3. Stk.“

Uppskot

frá minnilutanum (Poul Petersen):

Málið verður sent jarðaorganisatióninum og komunnunum til ummælis og síðan tíkið uppáttur í næstu vanligu tingsetu.

¹⁴/₁₁ uppskot meirilutans samtykt 13—0.

8. Reglugerð viðv. sterkstreymisverk.

Álit frá telefonnevndini:

Nevndin hefur havt til viðgerðar uppskot til „Midlertidige Bestemmelser om Tilsyn med Stærkstrømsanlæg paa Færøerne“, og kann hon mæla til, at hetta uppskot fær löggildi soleiðis, at í staðin fyri orðið „Elektricitetsudvalg“ verður sett „Elektricitetsnævn“, við tað at „Elektricitetsudvalg“ t. d. verður brúkt um eina nevnd hjá Havnar býráð. Orðið „Elektricitetsudvalg“ vildi tí kunnað ført til misskiljingar t. d. hjá postverkinum.

Uppskot:

Í uppskoti til „Midlertidige Bestemmelser om Tilsyn med Stærkstrømsanlæg paa Færøerne“ § 1, fyrsta stykki, verður orðið „Elektricitetsudvalg“ at broyta til „Elektricitetsnævn“.

Í teim seinnu stykkjum í somu grein verða tey orðabýti at gera, sum fylgja av hesi broyting.

Broytingaruppskot frá S. P. Zachariasen, A. Samuelson, Jacob E. Jacobsen og Jacob Nielsen:

1. Í Forlagets § 1 ændres Ordet „Elektricitetsudvalg“ overalt til „Elektricitetsnævn“.
2. I Forlagets § 1, 1. Stk. ændres Ordene „en Repræsentant for Elektricitetsværkerne paa Færøerne“ til „en Repræsentant for hvert af Elektricitetsværkerne i Thorshavn, Klaksvig og Vaag“.
3. Som nyt 2. Stk. til § 1 tilføjes:
„I Tilfælde af Forfald blandt Elektricitetsnævnets Medlemmer kan Amtmanden efter Nævnets Indstilling beskikke en Suppleant for det

Medlem, der er fraværende eller paa anden Maade forhindret i at møde."

4. § 1, 2. Stk. i Forslaget affattes saaledes:
 „Elektricitetsnævnet har Sæde i Thorshavn. Der tillægges de udenbys Medlemmer Rejsegodtgørelse samt 6 Kr. i Dagpenge. Udgifterne ved Tilsynets Virksomhed udredes af Amtsfonden."

¹⁸/₁₀ broytingaruppskotið samtykt 15—0.

Nevndaruppskotið 15—0.

9. Lóg um rúsdrekka.

Álit:

Ovennævnte Lov blev i Fjor forelagt til Revision. Lagtinget besluttede imidlertid efter Forslag af S. P. Zachariasen, P. M. Dam og Johan Kallsoy med 15 Stemmer at udskyde Lovens Revision til i Aar. I Overensstemmelse med denne Lagtingsbeslutning er en Lov gennemført i sidste Rigsdagssamling.

Sagen har i Aar været behandlet i undertegnede Udvalg. Man er imidlertid ikke blevet enig om en Fællesindstilling til Tinget, men Udvalget har delt sig i et Flertal og et Mindretal.

Et Flertal (Joh. M. Fr. Poulsen, Poul Petersen og A. Samuelson) foreslaar, at Lovens Revision udskydes til den ordinære Lagtingssamling 1941, medens et Mindretal (Jacob Nielsen og S. P. Zachariasen) fremsætter følgende Bemærkninger og nedenstaaende Forslag.

Mindretallet (J. Nielsen og S. P. Zachariasen) skal henvise til Flertallets (Henriksen, Nolsøe og Zachariasen) Udtalelser i 1939 (Se Lagtingstidende 1939, Bilag 16) samt Lagtingstidende 1938, S. 381 og Bilag 4.

Man skal endvidere tilføje, at de nuværende Tilstande er uboldbare, idet det er ingen Hemmelighed, at Nydelse af denatureret Spiritus er i den sidste Tid tiltaget i en uhyggelig Grad. Hvilke Følger dette maa medføre, er overflødigt at give en nærmere Begrundelse for.

Som bekendt sejler der i denne Tid en Mængde Skibe til Udlandet med Isflak, og grundet paa et mangelfuldt Toldkontrollsystem rundt om paa vore Øer, er der Grund til at antage, at Toldlovens Bestemmelser ikke i alle Tilfælde overholdes.

I Forslag til Lov for Færgerne om Monopol paa Spirituosa bestemmes i § 18, at Spirituosa, der udleveres fra Monopolet, skal være forsynet med dettes Segl; det vil paa den Maade kunne konstateres, naar en Person, der er i Besiddelse af Spiritus, har erhvervet sig dette udenom Monopolet. Ligeledes bestemmes det i Forslag til Reglement § 8, at Monopolet fører Kort over alle Udleveringer, og det kan saaledes altid nemt konstateres, om den Person, hvortil der maatte næres Mistanke, findes i Monopolets Kartotek.

For at gøre Forholdet mere betryggende bestemmes endvidere i Reglementets § 8, at Udlevering af Spirituosa kun maa finde Sted efter skriftlig Bestilling, og at Bestillingerne effektueres tidligst i Uge efter Modtagelsen, ligesom ingen kan faa udleveret Spirituosa, før der er foreløbet mindst 14 Dage efter sidste Udlevering.

Det vil heraf tydeligt fremgaa, at den af Flertallet i 1939 foreslaaede Ordning er et betydeligt Fremskridt baade kontrolmæssigt og ædruelighedsmæssigt set.

At den her foreslaaede Ordning vil betyde en Merindtægt for Lagtinget, derom kan der ikke være Tvivl, men Erfaringerne vil kunne opvise, hvor stort dette Beløb vil blive.

Forslag

fra Flertallet (Joh. M. Fr. Poulsen, Poul Petersen og A. Samuelson):

Revisionen af Lov Nr. 115 af 4. April 1928 om Forbud mod at drive Erhverv med borusende Drikke m. m. udsættes til den ordinære Lagtingsamling 1941.

fra Mindretallet (S. P. Zachariassen og J. Nielsen):

1) Det af Flertallet (Henriksen, Nolsøe og Zachariassen) i 1939 fremsatte Forslag til Lov for Færgerne om Monopol paa Salg af Spirituosa ophæves til Lov.

2) Tinget vedtager det af samme Flertal i 1939 fremsatte Reglement om Salg af Spirituosa fra Lagtingets Spiritusmonopol.

Minllutauppskotið fall 10—0.

Uppskot meirilutans samtykt 13—0.

10. Lóg um yvirarbeiði.

Álit.

Við brævi dagsett 6. juni í ár hevur felagið fyri handils- og skrivstovufólk í Havn vent sær til Føroya lögtings við ynski um, at „Løv Nr. 119 af 17. Maj 1937 om Overarbejde“ verður gjørd galdandi fyri Føroyar við broytingum, sum tingið heldur vera neyðturviligur.

Nevndin hevur haft málið til viðgerðar, men eftir tí, sum enn er ført fram bæði frá felag fyri handils- og skrivstovufólk og frá arbeidsgevarafelagnum í Havn, hava hvørki arbeidsfólk yvirhøvdur ella arbeidsgevarafelagini tikið støðu til spurningin um at gera áðurnevnda lóg galdandi fyri Føroyar. So stætt heldur nevndin ikki, at hesin spurningur kann verða avgjørdur í lotuni, og mælir hon til, at landsnevndin fær málið frá tinginum og at tað verður álagt henni at spyrja Føroya arbeidarafelag og arbeidsgevarafelagini í Føroyum, um tey ynskja „Løv Nr. 117 af 17. Maj 1937“ gjørd galdandi fyri Føroyar í tí skili, hon er, ella um tey ynskja hana gjørd galdandi við ávísam broytingum. Landsnevndin sendir málið aftur til tingið, tá felagini hava svarað.

Útmark.

- 1) Málið um at gera „Løv Nr. 117 af 17. Maj 1937 om Overarbejde“ galdandi fyri Føroyar verður sent landsnevndini til eftirkanningar, og verður tað álagt landsnevndini at fáa til vegar úttalissir bæði frá arbeidarum og arbeidsgevarum, sum ført er fram í álitinum.
- 2) Málið verður tikið aftur til viðgerðar á tingi, tá landsnevndin hevur kannað tað.

11/11 samtykt 20—0.

11. Lóg um frítíð við løn.

Álit frá ymsamáluneyndini:

Undertegnede Udvalg har faaet til Behandling et af Amtmanden forelagt Forslag til „Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Ferie med Løn“.

Med Forslaget følger Skrivelse af 21. Juni d. A. til Lagtingets Landsnevnd samt Skrivelse af 19. Juli d. A. til Formanden for Færøernes Lagting. Endvidere følger Skrivelse af 16. Juni d. A. fra Føroya Arbeðarafelag til Landsnevndin og Føroya Løgting og Skrivelse fra Felagið fyri handils- og skrivstovufólk, Tórshavn, af 5. Juni d. A. om at fremme Sagen.

I Samlingen 1938 blev der af Tinget vedtaget Forslag til Lov for Færøerne om Ferie med Løn. Forslaget blev ikke ophøjet til Lov.

Amtmanden har i sin Svarskrivelse af 21. Juni d. A. udtalt, at han havde store Betænkeligheder ved at anbefale Forslaget og sætte Loven i Kraft her uden meget væsentlige Ændringer.

Rent praktiske Vanskeligheder ved Lovens Gennemførelse, herunder Fremskaffelse og Salg af Feriebøger, Etablering af en Feriefond, Vejledning med Hensyn til Lovens Gennemførelse etc., er som af Amtmanden paapeget tilstede under de nuværende Forhold.

Sagen har i sin Helhed været til indgaaende Behandling mellem Amtmanden og Landsnevndin.

Udvalget er ligesom Tinget i 1938 sindet til at anbefale Ferieloven sat i Kraft saaledes, at enhver paa Færøerne i privat eller offentlig Virksomhed fast beskæftiget Arbejder, Funktionær eller Medhjælper, har Ret til 2 Ugers Ferie med Løn engang indenfor Kalenderaaret.

Under normale Forhold, som desværre ikke er for Tiden, nu største Parten af Menneskeslægten staar i Krig vilde Brugen af Feriemærker og Feriebøger haft den største Betydning. For Eksempel skifter Husassistenterne ofte Plads, og man bør stræbe hen til en saadan Ordning, som ovenfor nævnt med Feriemærker.

Man er indforstaaet med, at Loven kommer til at omfatte forholdsvis mange Personer her, særlig indenfor Husassistenterne.

Spørgsmaalet om, hvor stort Beløb vedkommende Ferienyder har Krav paa for Kost og Logi fra Arbejdsgiveren i de Tilfælde, hvor Kost og Logi udgør en Del af Lønnen, kan ikke fastlægges forud, men maa ordnes mellem Parterne, dog maa man henstille, at Kravet ikke kan overstige 1 Kr. pr. Dag.

Novndarlimur Rasmus Rasmussen yaskir, at álit verða skrivaði á lør-oyskum máli.

Udvalget skal anbefale, at det forelagte Udkast bliver vedtaget med nedennævnte Ændringer.

Forslag.

Lagtinget vedtager det af Amtmanden forelagte Forslag med følgende Ændringer:

1) § 3, første Punktum, affattes saaledes:

I Ferien tilkommer der den ferieberettigede fuld Løn. I Tilfælde, hvor Kost og Logis udgør en Del af Lønnen, ydes Godtgørelse herfor, hvilken Løgtingstiðindi 1940. 17.

Godtgørelse i Mangel af mindelig Overenskomst fastsættes til 1 Kr. pr. Dag.

2) I § 6 ændres „Statskassen“ til „Førø Amts Fattigkasse“.

3) I § 7 ændres „1. September 1940“ til „straks“.

^{20/4} samtykt 18—0.

12. Lóg um tvungna fólkatrygging.

Álit:

Tingið hevði til viðgerðar í fjør málið um tvungna fólkatrygging (sí lögtingstíðindi 1939, síðu 165) og samtykti at biðja landsnevndina fáa til vegar ymiskar upplýsingar.

Málið er aftur lagt fram við tilísum upplýsingum.

Føroya Flakimannafelag sendi í fjør bræv til tingið um broytan av lógini um vanlukkutrygging (sí lögtingstíðindi 1939, síðu 188). Felagið heldur fram, at um ein ella annar kemur til skaða, fær hann ongar dagpengar frá Vanlukkutryggingini tær fyrstu 13 vikurnar, og biður felagið um at fáa lógina broytta, soleiðis at viðkomandi fær dagpengar frá tí degi, hann er óarbeiðsførur.

Sjúkrakassarnir betala dagpengar tær nevndu 13 vikurnar, men telr eru snáir, vanliga 40 oyru um dagin.

Tingið samtykti at biðja landsnevndina fáa ummæli frá Føroya Vanlukkutrygging og Centralfelagnum fyri sjúkrakassar. Tílk ummæli eru komin.

Centralfelagið skrivar, at dagpengarnir frá sjúkrakassunum bert eru 40 oyru um dagin, men at limirnir kunnu tryggja sær til dæmis 2 kr., og tað kostar 80 oyru meira um mánaðan, enn vanligt limagjald er, og so fáa teir dagpengar, ikki bert tá talan er um vanlukkur, men eisini við øllum øðrum sjúkum, og sjúkrakassarnir vilja broyta hetta so, at reglurnar eisini eru galdandi fyri fiskimenn í Íslandi og Grønlandi.

Vanlukkutryggingin færur fram, at um felagið skal betala dagpengar eisini tær fyrstu 13 vikurnar, vil tað verða ein stór útreiðsla, og premíurnar noyðast so at verða lækkaðar, og ein tilík broyting vil ikki føra við sær, at limirnir fáa dagpengar, har talan er um almennar sjúkur.

Føroya arbeidarafelag hevur sent umsókn til tingið um at taka til viðgerðar at seta í gildi fyri Føroyar ta dansku lógina av 14. apríl 1937 við seinri broytingum um „Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring“.

Amtmaðurin hevur viðvíkjandi hesum máli úttalað, at hann heldur tað vera ógjørligt, at tað, sum viðurskiptini nú eru, verður veittir ríkisstund-ingur til arbejdsávising og arbejdsloysitrygging, av tí at amtmaðurin offir ynski frá bretska ríkisstýri hevur ta skyldu at betala ríkisútreiðslur til tey endamáli, sum ríkiskassin undan 9. apríl hevur styðjað og eftir tá galdandi

lógávu, meðan ríkisstudningur til úyggi endamál ekki kann verða givin undir núverandi viðurskiptum.

Tær mest týðningarmiklu socialu lógir, sum eru galdandi fyri Føroyar, eru:

Reglugerð nr. 59 av 21. februar 1930, harvið lóg um sjúkrakassar er sett í gildi. Henda lóg umfatar 14.000 fólki.

Eftir lógini fáa limirnir og børn teirra undir 15 ár fría lækna hjálp og frítt sjúkrahúsupphald. Harumframt fáa limirnir dagpengar við minnst 40 oyru um dagin. Dagpengarnir kunnu ikki vera yvir $\frac{4}{5}$ av tí vanliga arbeiðsvinningi og ongantíð yvir 6 kr. um dagin. Um dagpengarnir eru settir lægri enn $\frac{4}{5}$ av arbeiðsvinningini, skulu limirnir hava atgongd til at vissa sær hægri dagpengar við einum vissum hægri gjaldi. Rættin til peningahjálpi umfatar 26 vikur innanfyri 12 fylgjandi mánaðar. Um ein limur í 8 fylgjandi roknskaparár hefur fingið sjúkrahjálpi í yvir 60 vikur, heldur rætturin upp at fáa meiri hjálpi frá kassanum. Tá ein limur, hvørs rættur soleiðis er steðgaður, hefur nýtt tann studning, sum hann hefur rætt til eftir § 74 í lóg av 10. apríl 1895 um fátækrahjálpi, og so er arbeiðsførur aftur, kann hann aftur krevja at verða nýtandi limur av sjúkrakassanum.

Reglugerð nr. 161 av 29. mars 1939 um vanlukku trygging.

Tryggjaði eru tey, sum eru í tænastu hjá reiðarum, við skipum, bátafiskimenn, hvør ið er í tænastu annars hjá øðrum (industri, handverk, handil, privattænastuvirki o. t.), og teir, sum eru í tænastu í jarðabrúki o. t.

Vanlukku tryggingin veitur dagpening, tá ein tryggjaður verður óarbeiðsførur við vanlukku frá 14. viku aftaná vanlukkuna. Dagpeningurin er kr. 2,50 um dagin, og hvør vika verður roknað til 7 dagar. Dagpeningarnir verða goldnir, inn til viðkomandi aftur er arbeiðsførur, ella til invaliditetur er avgjördur. Um ein tryggjaður verður invalid, skal endurgjaldið verða gjørt av, tá eitt ár er gingið. Endurgjaldið verður goldið sum ein árlig renta. Rentan er $\frac{8}{10}$ av ársløni, tá viðkomandi heilt hefur mist vinnumøguleikan, og annars verður rentan læðkað í samburð við lækkana av vinnumøguleikanum. Um invaliditeturin er 50 $\frac{0}{10}$ ella meira, kann rentan verða umsett til kapital. Er invaliditeturin undir 50 $\frac{0}{10}$, skal rentan vanliga verða umsett til kapital.

Við 15 $\frac{0}{10}$ invaliditet og lægri verður kapitalurin roknaður til 7 $\frac{1}{2}$ ferður rentuna.

Við 18 $\frac{0}{10}$ invaliditet og lægri verður kapitalurin roknaður til 8 $\frac{1}{4}$ ferður rentuna.

Við 20 $\frac{0}{10}$ invaliditet og lægri verður kapitalurin roknaður til 8 $\frac{1}{2}$ ferður rentuna

og yvir 20 $\frac{0}{10}$ verður kapitalurin fyri tann partin, sum svarar til 20 $\frac{0}{10}$, roknaður til 8 $\frac{1}{2}$ ferður rentuna og fyri tað yvirskjóðandi hægst tað, sum toð í „Statsanstalten for Livsforsikring“ kann keypast fyri eina lívrentu, sum svarar til tann partin av rentuni.

Um tann, sum er komin til skaða, doyri, eindar vanlukku tryggingin endurgjald til tey eftirsitandi á henda hátt:

Einkjan fær 3.600 kr. Eru børn umframt einkjuna, fær harnæst hvørt barnið inn til 1.350 kr. Er eingin einkja, men børn, fær hvørt barnið inn til 2.700 kr.

Vanlukku tryggingarráðið kann veita ásettan studning til frískildar konur, fósturbørn, og um studningurin til tey, sum frammanundan eru nevnd, er minni enn 6.300 kr., kann ráðið gera av, at onnur, til dømis foreldrar, sum hin deyði hefur veitt studning til, fáa endurgjald. Studningurin kann ongantíð verða hægri enn 6.300 kr. Árslønin verður roknað til 800 kr.

Lóg fyri Føroyar nr. 120 av 15. mars 1939 um invalid trygging.

Hann, sum er limur av sjúkrakassa, er inn til 60. ár tryggjaður móti

Invaliditet, við at gjalda eina serliga premíu. Invaliditet fyrirbyggur, tá vinnu-
møguleikin er lækkaður til $\frac{1}{3}$. Invaliditetsrentan er til hjún, har bæði upp-
fylla treytnar..... 300 kr. árliga,
til einstök ella hjún, har bert tað eina uppfyllur treytnar.. 150 kr. —
Harumframt eitt tillegg uppá 30 - —

Um viðkomandi er so hjálpaloysur, at tað er neyðugt, at hann fær
hjálp frá øðrum, kemur hertil 60 kr. árliga, og harumframt kann verða veitt
eitt persónligt tillegg fyri eitt ár í senn, tá serlig trongd er vegna sjúku
ella tilíkt.

Rætturin til at fáa fulla invaliditetsrentu er treytaður av, at viðkom-
andi ikki hevur inntøku yvir 100 kr. árliga fyri einstök og 200 kr. fyri hjún.
Um inntøkan er hægri, verða 25 % av tí, sum kemur aftaná hin frádragsfría
pening fyri tær fylgjandi 200 kr., at frádraga invaliditetsrentuni, og av tein-
um næstu 200 kr. verður frádrigið 50 %, meðan hægri inntøka øll verður
frádrigin.

Invalidupremian verður goldin frá 18. til 60. ár og er 120 kr. árliga.
Tað, sum annars er neyðugt fyri at betala rentuna, verður goldið av ríkis-
kassanum. Rentan verður goldin kvartalsvis frammanundan gjøgnum amt-
mannin.

*Lóg fyri Føroyar um ellisrentu nr. 104 av 31. mars 1933, broytt við lóg
nr. 92 av 31. mars 1938.*

Ellisrentan er til hjún, har bæði eru fylt 60 ár..... 300 kr. árliga
Rentan verður lækkað, tá steðgað verður við at krevja rent-

una, til hitt elsta av hjúnunum er fyllt 65 ár til..... 350 kr. —
og um steðgað verður til 70 ár..... 400 kr. —
Fyri einstök og hjún, har bert annað er fyllt 60 ár..... 150 kr. —
lækkað, tá steðgað verður við krevjing til 65 ár..... 175 kr. —
lækkað, tá steðgað verður við krevjing til 70 ár..... 200 kr. —

Rætturin til fulla ellisrentu er treytaður av, at inntøkurnar hjá ein-
støkum ikki eru yvir 100 kr. árliga, og hjá hjúnunum ikki yvir 200 kr. Ríkis-
kassin rindar $\frac{3}{10}$ og kommunan rest. Tá serstakt er vegna sjúku o. t., kann
verða veitt eitt persónligt tillegg, og í sjúkratilfellum kann verða veitt frítt
hospítal, medicin o. t. og lønað hjálp í heiminum.

Um inntøkurnar eru hægri enn 100 kr. og 200 kr., verður rentan
lækkað á sama hátt sum nevnt frammanundan viðvíkjandi invalidurentu.

Av øðrum socialum lógum kunnu verða nevndar: *Lóg um studning til
børn av einakjum*, hareftir hesin studningur, hvarav ríkiskassin betalar helftina
og lögtingið helftina, verður veittur solodis:

160 kr. árliga inntil barnið hevur fyllt 4 ár,
135 kr. — — — — — 12 ár og
40 kr. — — — — — 14 ár.

Harnæst kunnu verða nevndur tann studningur, sum verður veittur
sinnisjúkum o. t. við at tey fáa frítt uppihald á sinnisjúkrahúsinum og góða
heimaansan (familjupleyu). Ríkiskassin betalar $\frac{3}{4}$ og kommunan $\frac{1}{4}$.

Til flutningskassar veitir ríkiskassin studning.

Harumframt kunnu nevnt studningar til hjálpikassar, undirbalds-
hjálp til børn uttanfyri ektaskap, sum ikki altíð verða afturbetalfir, og stud-
ingur til barnahelm.

Viðvíkjandi studningin til ellisrentu og invalidutrygging er játtað eitt
minni dýrtíðartillegg fyri tíðina.

Viðvíkjandi teirri peninganøgd, sum árliga verður goldin til social
endamál, kann farast fram:

Til elliarentu:

Ríkiskassinn	386.000 kr.
Kommunurnar	43.000 -
	429.000 kr.

Sjúkrahúsar:

Ríkiskassinn	80.000 kr.
Límirnir	168.000 -
	248.000 kr.

Invalidurenta:

Ríkiskassinn	8.000 kr.
Límirnir	12.000 -
	20.000 kr.

Einkjubærn:

Ríkiskassinn	15.000 kr.
Lögtingið	15.000 -
	30.000 kr.

Serforsorg (sinnisjúk o. t.):

Ríkiskassinn	12.000 kr.
Kommunurnar	4.000 -
	16.000 kr.

Fluttningskassar:

Ríkiskassinn	15.000 kr.
Límirnir	18.000 -
	33.000 kr.

Undirhaldsbidrag:

Ríkiskassinn	5.000 kr.
Kommunurnar	1.200 -
	6.200 kr.

Studningur til barnaheim:

Ríkiskassinn	3.000 kr.
Lögtingið	1.000 -
	4.000 kr.

Studningur til hjálpikassar:

Kommunurnar	10.000 kr.
Ríkiskassinn	1.000 -
	11.000 kr.

Kommunurnar ætlast árliga at brúka til fátækrahjálp 40.000 kr., har-
av Tórshavn 10.000 kr.

Til sjúkrahúsini veitir ríkiskassinn árliga ca. 185.000 kr., og lögtingið
ber undirskotið, sum í vanligum tíðum ætlast til ca. 60.000 kr. — 80.000 kr.

Sum viðurskiðini eru lyri tíðina, kann ikki verða roknað við, meðan

post sambandið við Danmark er allíð, at fáa størri studning eun higartil, men ein annar spurningur er, um býti av studninginum kann verða øðrvísi. Spurningurin verður so, um meiri kann verða veitt frá føroyskari síðu.

Okkum tørva lógreglur svarandi til tær, sum tey hava í øðrum londum viðvíkjandi trygging móti arbeiðsloysi, og sum serstakliga hjálpur arbeiðarum sum handverkarum o. t.

Vit hava heldur ikki í Føroyum galdandi reglur svarandi til ta donsku lógina um „Offentlig Forsorg“, hareftir treingjandi, sum ikki kunnu vinna tað, sum er neyðugt til lívsins uppihald, kunnu fáa kommunuhjálpi, sum ikki verður roknað sum fátækrahjálpi.

Harnæst vilja tað óivað í hesum tíðum koma trupulleikar viðvíkjandi studningi til serstaka serforsorg, til dømis til blind, deyv, andssvøk o. t. Menn, sum verða sjúkir vegna tuberkulosu og ikki sleppa út at fiska, kunnu treingja til hjálpi.

Viðvíkjandi teimum fólki, sum fáa hjálpi gjøgnum ellisrentu, invalidrentu o. s. fr., er at siga, at hjálpin óivað í ymskum tilfellum er ov lítil í tí núverandi dýrtíð, og her kann tørva hjálpi.

Tær nevndu lógir, ið játtað statsstudning til sociala hjálpi, eru vist óbroytiligar, meðan sambandið við ríkisstýrið er slitið, av tí at amtmaðurin valla man halda seg hava heimild at økja um grundstigini í studninginum ella at býta og nýta hann til treingjandi eftir øðrum reglum enn settar eru í galdandi lógum.

Sum umstøðurnar eru heldur nevndin tí, at tað illa fer at bera til at umskipa og grundbæta galdandi sociala lóggávu.

Tað einasta, ið tingið í hesum viðfangi kann gera, er at skoyta uppi har, ið hjálpin er ov lítil og leggja av til hjálpar í teimum førum, har ið als eingin lóghelmilað social hjálpi er at fáa.

Nevndin er tí samd um at mæla til, at tingið í minsta lagi leggur 100.000 kr. av til bráføngis sociala hjálpi til treingjandi, og hevur fíggarnevdin sett fram uppskot harum. Henda hjálpi eigur sjálvandi at verða veitt í samarbeiði við kommunustýrið, hjálpikassar, felagið fyri óarbeiðstørar fiskimenn, tuberkulafelagið og møguligar aðrar socialar stovnar og skipanir. Uppskot um játtan av hesum peningi við grønlægum reglum fyri útbýtan eigur at verða sett fram í fíggarnevndini.

Sum eitt fyrsta grundarlagið til eina fólkatrygging og sum eitt neyðturvuligt uppiskoyti til galdandi socialar lógir og fyriskipanir hevur meirilutin (P. M. Dam, Louis Zachariasen og O. P. Joensen) hugsað sær møguleikan av longu í hesari tingsetu at seta fram uppskot um stovnan av einum socialum grunni, sum allir landsins skattaborgarar rinda eitt vlst procent av síni skattalutøku í $\frac{1}{3}\%$ kundi verið hóskandi at byrja við. Landsnevndin eigur saman við amtmaninum til næstu vanligu tingsetu at útarbeiða eina reglugerð fyri henda grunn.

Minnilutin (Johan Danielsen og Poul Petersen) kann geva hesum tanka sítt besta viðmæli, men halda tó vera beinast, áðrenn farið verður til at stovna ein tilíkan grunn, at lata landsnevndina kanna spurningin.

Øll nevndin er samd um, at landsnevndin fær í hendil at viðgera mállið um broytan av okkara sociala lóggávu.

Meirilutin (P. M. Dam, L. Zachariasen og O. P. Joensen) seta fram hetta

I.

Forslag

til

Midlertidige Bestemmelser om „Fólkatryggingargrunnur Føroya“
(Færøernes Folkeforsikringsfond).

§ 1.

Der oprettes en Forsikringsfond under Navnet „Fólkatryggingargrunnur Føroya“ med det Formaal at støtte og efterhaanden overtage Folkeforsikringen paa Færøerne.

Dens Hjemsted er Tórshavn.

§ 2.

Lagtinget har Overtilsyn med Fonden og fastsætter nærmere Reglement for dens Virksomhed.

§ 3.

Landsnevndin vælger Lederen for Fonden, og Lederne for de enkelte Aldelinger, efterhaanden som det paakræves, samt Lægen og sagkyndig, som der maatte blive Brug for. Landsnevndin fastsætter de paagældendes Løn.

§ 4.

Hver Person, som betaler Kommuneskat, skal aarlig betale $\frac{1}{2}\%$ af vedkommendes skattepligtige Indkomst, dog ikke under 1 Kr.

De nærmere Regler om Opkrævningen fastsættes af Landsnevndin.

II. Landsnevndin verður biðin um til næstu tingsetu at gera uppskot til eina reglugerð fyri fólkatryggingargrunnin.

Frá allari nevndini:

Landsnevndin verður biðin um at taka til viðgerðar spurningin um eina umskipan av okkara socialu viðurskiftum.

Broytingaruppskot frá Dam og L. Zachariasen:

Overskriften forandres til:

Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om „Fólkatryggingargrunnur Føroya“
(Færøernes Folkeforsikringsfond).

I Stedet for Ordene „med det Formaal at støtte og efterhaanden overtage“ i § 1 sættes: „til Fremme for“.

Efter sidste Punktum i § 4 sættes: „Denne Lov træder i Kraft 1. Januar 1941.“

¹⁶/₁₁ broytingaruppskotið fall 9—0. Uppskot meirilutans fall 10—0.
Nevndaruppskotið samtykt 19—0.

13. Reglur fyri eftiransað uppihald sinnisjúkra o. t.

Álit frá bróstsjúkrahálsnevndini:

Under de herskende Forhold, hvor Forbindelsen med den øvrige Del af Riget er afbrudt, er vi afskaaret fra at sende sindssyge, aandssvage m. v. til de særlige til Optagelse af saadanne Personer beregnede Anstalter. De af saadanne Sygdomme lidende Personer maa nu fortrinsvis blive anbragt i Pleje hos Familien, medmindre Sygdommens Art nødvendiggør mere betryggende Anbringelse.

Sagen har været behandlet i Lagtingets Landsnævn, som har over- sendt den til Lagtinget tillige med et af Færø Amt udarbejdet Forslag til midlertidige Bestemmelser om kontrolleret Familiepleje til visse Personer paa Færøerne.

Saadanne midlertidige Bestemmelser er paakrævet, da der maa fore- findes bestemte Regler bl. a.:

hvornaar og hvorledes Anbringelse skal ske,

Kontrollen med Plejen,

Størrelsen af Godtgørelsen for Plejen m. v.

Undertegnede Udvalg, der har behandlet Sagen, mener, at det af Amtet udarbejdede Forslag til midlertidige Bestemmelser vedrørende kontrol- leret Familiepleje bør gennemføres snarest muligt og indstiller dette til Lagtingets Vedtagelse.

Det forudsættes, at disse nye midlertidige Bestemmelser ikke bevirker en Nedsættelse af den Godtgørelse, som nu maatte blive ydet for saadanne syge Personers Pleje.

Forslag:

Midlertidige Bestemmelser om kontrolleret Familiepleje for visse Per- soner paa Færøerne:

§ 1.

I kontrolleret Familiepleje efter nedenstaaende Regler kan anbringes saadanne sindssyge, aandssvage, Epileptikere, vanføre, lamlæstede, talelidende, blinde og døvstumme, der har dansk Indfødsret og er forsørgelsesberettiget paa Færøerne.

Lige med en indfødt anses i denne Henseende en frasepareret eller fraskilt Hustru eller Enke, der ikke selv har Indfødsret, men som er eller senest har været i Ægteskab med en Mand med dansk Indfødsret.

§ 2.

Begæring indgives af Andrageren (dannes Værge) til Kommunalbe- styrelsen paa Blanketter, hvortil der fastsættes Formularer af Ulykkesfor- sikrings-Raadet paa Færøerne.

Begæringen skal indeholde de til Bedømmelse af Andragerens For- hold og Sygdom fornødne Oplysninger. Begæringen skal være ledsaget af fornødne Legitimationspapirer og Bevisligheder, og den skal være forsynet

med en af Andrageren (dennes Værge) paa Tro og Love underskrevet Erklæring om, at dens Indhold er overensstemmende med Sandheden. Er han og Værge ude af Stand til at udstede en skriftlig Erklæring, skal Rigtigheden af de i Begæringen indeholdte Oplysninger være attesteret af to med vedkommende Forhold nøje kendte Personer, hvis Troværdighed om fornødent bevidnes af Øvrigheden.

Det påhviler den, der fremsender Begæring, samtidig med Begæringens Indgivelse at fremskaffe en Lægeerklæring, der aflæses og indsendes efter Ulykkesforsikrings-Raadets nærmere Bestemmelse, dog saaledes at den pågældende Læge i Erklæringen afgiver Indstilling om, hvor den pågældende bør anbringes i Pleje.

Spørgsmaalet om, hvorvidt den pågældende bør anbringes i kontrolleret Familiepleje, kan endvidere rejses af vedkommende Kommunalbestyrelse eller af Amtmanden.

§ 3.

Begæringen viderendesendes af Kommunalbestyrelsen til Sørenskriveren (Dommeren) paa Færøerne, ledsaget af en Erklæring fra Kommunalbestyrelsen om Andragereas økonomiske Forhold i det hele.

Sørenskriveren (Dommeren) afgiver Sagen til Ulykkesforsikrings-Raadet til Afgørelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt Andrageren bør anbringes i kontrolleret Familiepleje og i bekræftende Fald, i hvilket Hjem vedkommende bør anbringes.

Om Raadets Afgørelse tilsendes der Opholdskommunen, vedkommende Læge og Amtmanden Meddelelse.

Raadets Afgørelse kan indbringes for Amtmanden.

§ 4.

Raadet er berettiget til af vedkommende Sygekasse- eller Sygeforeningsbestyrelser, Kommunalbestyrelser, Arbejdsgivere, Arbejdere og andre vedkommende, herunder Kliniker, Sygehuse, behandlende Læger m. v. at begære at faa meddelt enhver Oplysning, der er af Betydning, herunder Hospitalsjournaler, og hvad der dertil hører, eller Afskrifter af samme; endvidere er Raadet berettiget til at forlange optaget retsligt Forhør i Overensstemmelse med Retsplejelovens § 1018 og faa Udskrift deraf.

Andrageren er forpligtet til efter Raadets Bestemmelse at underkaste sig Lægeundersøgelse, eventuelt af Raadets Læger, samt om fornødent Indlæggelse til Observation, ligesom vedkommende og hans Værge er forpligtet til efter Tilsigelse at give Møde i Raadet for at afgive Forklaring. Eventuelle hermed forbundne nødvendige Rejsseudgifter betales af Raadet, ligesom de af Raadet begærede Lægeattester betales af dette.

§ 5.

Det påhviler Kredslægerne at føre Tilsyn med de Hjem, hvor der i Henhold til foranstaaende Regler måtte være anbragt Personer i kontrolleret Familiepleje. Om eventuelt forefundne Misligheder indsender Lægen Beretning til Ulykkesforsikrings-Raadet, ledsaget af Indstilling om, hvorledes saadanne Misligheder kan afhjælpes, herunder om det skønnes nødvendigt at anbringe vedkommende i et andet Hjem.

Ulykkesforsikrings-Raadet kan meddele Hjemmet Paalæg og træffe Bestemmelse om, at vedkommende skal indbringes i et andet Hjem. Om Afgørelsen sendes Underretning til Færo Amt.

§ 6.

Til det Hjem, hvor Andrageren anbringes, udbetales ved Fære Amts Foranstaltning gennem Færøernes Oppebørselskontor 180 Kr. aarlig foruden samme Tillæg, som til enhver Tid er tillagt Aklers- og Invaliderentydere. Beløbet udbetales kvartalsvis forud af Fære Amts Repartitionsfond.

Naar ganske særlige Omstændigheder taler derfor, kan der af Amtet tilstans Hjemmet et Tillæg, der fastsættes for højst et Aar ad Gangen.

Af samme Fond udredes Udgifterne ved den i § 2 omhandlede Lægeerklæring.

Af disse Udgifter refunderer Staten de $\frac{2}{3}$ og vedkommende Sognekommune $\frac{1}{3}$.

Statens Tilskud udredes kvartalsvis bagud efter behørig dokumenteret Opgørelse fra Amtsrepartitionsfonden. Paa Tilskudet kan der anvises Forskud efter Amtets nærmere Bestemmelse.

§ 7.

Foranstaaende Bestemmelser træder i Kraft den 1. Oktober 1940.

$\frac{30}{9}$ samtykt 18—0.

14. Broytan av lóg um sjúkrahús.

Álit frá fíggjarnævdini:

Eftir fíggjarætlanini hjá sjúkrahúsum (Dr. Alexandrines Hospital, Klakksvíkar sjúkrahúsi og Tveroyra sjúkrahúsi) fyri 1940/41, ið er góðkend av sjúkrahússtýrinum, er undirskotið, sum lögtingið beftir fyri, metið at verða ca. 185.000 kr.

Í fíggjarætlanini hjá lögtinginum er útreiðslan hjá tinginum til hesi sjúkrahús metið til at verða hægst 80.000 kr.

Tað hugdgettaða undirskotið vil soleiðis verða um 55.000 kr.

Sjúkrahússtjórin hevur havt samráðingar við stýrið fyri centralfelagið fyri sjúkrakassar um, at sjúkrakassarnar skuldu átaka sær ein part av undirskotinum á tann hátt, at taksturin á sjúkrahúsum fyri sjúkrakassalindir verður hækkaður frá 2,00 kr. til 2,50 um dagin. „Centralfelagið“ ber seg undan hesum, millum annað í brævi til sjúkrahússtjóran, dagsett 27/8 í ár, har tað sigur: „Tá henda taksthækkan og aðrar eykaútreiðslur, sum hava sín uppruna í dyrtíðuni, (m. a. tillegg til læknaar eftir pristallnum) óivað mugu føra við sær, at gjaldið hjá sjúkrakassalimum til kassarar eisini má hækkaast, heldur stýrið seg ikki hava heimild tiluttan um tey einstøku sjúkrakassastýrini at taka avgerð í slíkum týðingarmiklum máli. Henda avgerð

kann ikki takast á einum vanligum stýrisfundi, men má stöðga til aðalfundin, sum skuldi haldast 7. október í ár."

Spurningurinn hefur síðan verið til viðgerðar á aðalfundinum, ið einmælt hefur samtykt hettar uppskot: „Centralforeningens Generalforsamling d. 7. Oktbr. d. A. henstiller paa det mest indtrængende, at alt maa blive gjort, før der vil blive foretaget en Forhøjelse af Sygehustaksterne."

Nevndin má eisini, sum stætt er, ráða frá, at takstirnir á sjúkrahúsum verða hækkaðir fyri sjúkrakassalimir.

Nógvir av kassunum hava stóra skuld til sjúkrahúsini; samtundis hava summir til góðar hjá kommununum, men hava royndirnar víst, at hesin peningur neyvan kann ætlast at verða tókur.

Av hesum eru nógvir sjúkrakassar illa fyri figgjarliga; í hvussu er, má nevndin mæla til, at ein tilík taksthækkan verður goymd, inntil tann tilætlaða „sanering“ av figgjarviðurskiftunum hjá kassunum er greidd frá hondum. Sum tíðirnar eru, má tað eisini ætlast at verða hættisligt at hækka sjúkrakassakontingentið.

Uppskot.

Ávísandi álltíð má nevndin ráða frá at hækka takstirnar á sjúkrahúsum fyri sjúkrakassalimir.

18/10 samtykt 18---0.

15. Lóg um kríggstrygging av húsum.

Álit:

Sporgsmålet um Kríggstrygging af Bygningar har síðan Krígens Udbrod verið drøftað samveð Mand og Mand ímellum sum í Lagtinget, og særlig síðan Danmark blev okkupert af den tyske Værmagt og Færøerne blev besat af britiske Styrker, er Sagen bleven mere og mere aktuell.

I den øvrige Del af Kongeriget er Kríggstrygging af Bygninger ordnet ved Lov Nr. 473 af 22. December 1939, der bygger over Gensidighedsprincippet, ved at der er oprettet et gensidigt Forsikringsinsitut omfattende Bygninger, der er eller paa noget Tidspunkt efter Lovens Ikrafttræden har verið brandforsikret i et dansk Forsikringselskab eller gennem et Generaagentur for indenlandsk Forsikringsvirksomhed, dog med Undtagelse af kongelige Slotte og Pæker, militære Anlæg, Fabrikker og Værksteder for Fremstilling af Krigsmateriel, Luftbånes, Jernbaners og Sporvejes Bygninger, Gasværker, kommunale Elektricitets- og Vandværker, offentlige Høspitaler samt Kirker.

Forsikringen omfatter mur- og tegelfast Tilbehør til en forsikret Bygning, der er brandforsikret sammen med dette, og angaar Skade paa en Bygning eller dens Tilbehør ved Brand, Eksplosion, Sprengning eller Sammenstyrtning, der er indtraadt eller indtræder som Følge af Krigen, herunder krigslignende Operationer, Neutralitetskrenkelser, Foranstaltninger til Værn mod saadanne samt Borgerkrig, Oprør eller borgerlige Uroligheder under Krigen eller i Forbindelse med denne, uanset i hvilket Land de maatte opstaa.

Eventuelle Erstatninger udredes først ved Krígens Ophør og dækkes gennem et Forsikringsbidrag, der dog ikke kan overstige 5 pCt. af den Forsikringssum, efter hvilken vedkommendes Bidragspligt bestemmes.

Skulde denne Begrænsning i Pligten til at betale Forsikringsbidrag medføre, at fuld Dækning for Erstatninger med Renter ikke opnaas, nedsættes Kravene forholdsmæssigt.

At der under de foreliggende Forhold og i Betragtning af Færøernes relativt nære Beliggenhed (flyvermæssigt set) ved Krígens Brændepunkt, er der al Anledning til at søge Kríggstrygningen af Bygninger ordnet ved Lov, idet det ikke kan påregnes, at der ad Frivillighedens Vej kan opnaas en saadan Ordning, at denne kommer til at omfatte alle.

Der foreligger i Sagen et af Amtet udarbejdet Udkast til midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Kríggstrygging af Bygninger.

Dette Udkast følger i Princippet ovennævnte Lov, dog at dette gør Forsikringspligten obligatorisk for alle Bygninger paa Færøerne med Undtagelse af de offentlige Bygninger og Anlæg, medens Forsikringspligten efter den danske Lov blot omfatter de brandforsikrede Bygninger.

I Realiteten er der dog ikke paa dette Punkt nogen væsentlig Forskel mellem Loven og Amtets Forslag, idet praktisk talt alle Bygninger i Danmark holdes forsikret og saaledes omfattes af Loven.

Skulde man paa Færøerne gaa den Vej at lade Kríggstrygningen kun omfatte de brandforsikrede Bygninger, vilde dette medføre, at et betydeligt Antal Bygninger kom til at ligge udenfor Kríggstrygningen, idet Forsikrings-tanken som bekendt ikke paa langt nær er saa gennemtrængt paa Færøerne, at Forsikringen kommer til at omfatte alle. Tværtimod er det meget almindelig-

ligt, at private Beboelseshuse kun holdes forsikret saalænge, disse er prioriterede.

Da Samfundet imidlertid man anses for at have Krav paa, at alle Ejere af private Bygninger paa Færøerne gensidig støtter hinanden i Tilfælde af Krigsskade, er det nødvendigt i saa Henseende at følge de samme Principper, som i den anden Del af Riget.

Hverken Loven af 23. December 1939 eller Amtets Forslag indeholder nogen Bestemmelse om Krigsforsikring af Indbo.

Udvalget har drøftet dette Forhold og er enedes om at foreslaa Tinget, at der ogsaa gennem Krigsforsikringsloven søges skaffet en vis Dækning for eventuel Krigsskade paa Indbo.

Udvalget er ikke blindt for, at det kan være vanskeligere i givet Tilfælde at udfinde Værdien af Indbo, end det kan være at fastslaa en Bygningens Værdi, men ved at fastsætte Indboets Værdi som en vis Procentdel af Bygningens, opnaar man en fast Regel for Udfindelse af Værdien. Naar Indboets Værdi er foreslaaet fastsat til 15 % af Bygningens Værdi, saa er det med den Begrundelse, at det skønnes nogenlunde at svare til Gennemsnitsværdien af Indboet i et færøsk Hjem. Der kan ved en saadan Fremgangsmaade i visse Tilfælde muligvis opstaa en vis Uretfærdighed, men dette maa der under de foreliggende Forhold ses bort fra. Naar der ved en Forsikring som den omhandlede opnaas Dækning for Gennemsnitsværdien, maa dette under de foreliggende Forhold anses for forsvarligt samfundsmæssigt set.

Spørgsmaalet om ogsaa at skabe en vis forsikringsmæssig Sikkerhed for Varelagre har Udvalget anset forbundet med saa mange tekniske og andre Vanskeligheder, at man ikke har ment at kunne fremsætte Forslag herom.

Med Hensyn til Motiverne for Lovforslaget henvises forøvrigt til Bemærkninger til Loven af 22. December 1939.

Under Henviisning til det anførte skal Udvalget heretter foreslaa Tinget at gennemføre det af Amtet udarbejdede Lovforslag, dog saaledes, at der som Stk. 3 til § 8 føjes:

„Forsikringen omfatter desuden det i Beboelseshuse værende Indbo til en Værdi af 15 pCt. af vedkommende Bygningens Forsikringssum (Værdingsværdi med Fradrag af $\frac{1}{3}$).“

Forslag.

Lagtinget godkender vedlagte Forslag til Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Krigsforsikring af Bygninger.

²¹/₁₀ samtykt 17—0.

Så skjal nr. 12.

16. Forboð móti verkfalli.

Álit frá *gmsamúlaneyvðini*:

Arbejdsgivere og Redere i Vaag ansøger om, at Tvistigheder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere afgøres ved Voldgift, naar der ved Forhandling mellem Parterne ikke opnaaes Overenskomst, og der heller ikke er opnaaet Forlig ved Forligsmandens Mægling.

I adskillige Lande er der indført saadanne Bestemmelser under de nuværende Forhold og Udvalget mener, at saadanne Regler ogsaa bør sættes i Kraft paa Færøerne.

Herefter fremsætter man følgende

Forslag

til

midlertidig Bestemmelse om Afgørelse af Uoverensstemmelser i Arbejdsforhold.

- 1) Ingen Arbejdsstandning maa indtil videre iværksættes.
- 2) Naar Overenskomster udløber, skal Forhandlinger straks optages mellem vedkommende Organisationer eller Virksomheder og Personer, og saadanne Forhandlinger skal hurtigst tilendebringes og føres videre til Mægling ved Forligsmanden, hvis der ikke opnaaes Overenskomst. Saafremt Mægling ikke fører til Overenskomst mellem Parterne, vil Afgørelse angaaende Uoverensstemmelserne være at træffe ved Kendelse af en Voldgiftsret.
- 3) Voldgiftsretten bestaar af 5 Medlemmer, nemlig Dommeren eller en af denne udpeget Person som Formand og et Medlem, valgt af Føroya Fiskimannafelag og Snðuroya Fiskimannafelag, et Medlem, valgt af Føroya Arbeidarafelag, et Medlem valgt af Færøernes Rederiforening og et Medlem, valgt af Føroya Arbejdsgevarafelag. Saafremt de nævnte Organisationer ikke inden en af Sorenskriveren fastsat Frist har valgt Medlemmer, vælges disse af Sorenskriveren.
- 4) De for Voldgiftsretten indbragte Spørgsmaal afgøres endeligt ved Kendelse.
- 5) Uanset om Voldgiftsretten kommer til den Opfattelse, at de foreliggende Forhold er i Strid med indgaaede Overenskomster og omfattes af Loven om en fast Voldgiftsret træffes Afgørelsen i disse Sager af den heromhandlede Voldgiftsret.
- 6) Angaaende Procesmaaden m. m. skal Bestemmelserne i Loven om en fast Voldgiftsret med de fornødne Lempelser være gældende.
- 7) Forsaavidt Voldgiftsrettens Kendelse ikke efterkommes, vil dette være at behandle som Brud paa Overenskomstforhold og kunne indbringes for Færøernes Ret til Paakendelse og eventuelt Ikendelse af Bøde og Erstatning.
- 8) De mod Voldgiftsrettens Nedsættelse forbundne Udgifter afholdes af Amtsfonden.
- 9) Disse Bestemmelser træder straks i Kraft.

Broylingaruppskot frá Danbjørg o. fl.:

Í staðin fyri uppskot nevndarinnar verður sett:

Málið verður beint til landanevndina, ið innheimtar ummæli málinum viðvíkjandi frá teim ymisku organisatiónunum og síðan leggur málið aftur fyri tingið.

$\frac{9}{11}$ fall broytingaruppskotið hjá Danbjørg 6—0 og nevndaruppskotið 10—0.

17. Broytan av lóg um toll.

A. Álit:

Lagtingskontoret har under 23. I. M. forelagt Tinget „Midlertidige Bestemmelser for Færserne af 16. August 1940 om Forhøjelse af Indførselsafgifter“.

Nævnte Bestemmelser, der indtil videre forhøjer de i § 1 i Lov Nr. 53 af 15. Marts 1939 fastsatte Indførselsafgifter med Undtagelse af Sætserne under Løbenumrene 19, 22, 37, 43 og 45 med 20 $\frac{0}{10}$, er paa Lagtingets Vegne vedtaget af Lagtingets Landsnævn d. 16. August d. A. og i Henhold til Kundgørelse Nr. 1 af 9. Maj d. A. samme Dato stadfæstet og kundgjort af Amtmanden.

Foruden nævnte Forhøjelse paa 20 $\frac{0}{10}$ er der desuden vedtaget at beregne en ekstra Indførselsafgift paa 25 $\frac{0}{10}$ af Værdien af Automobiler, bortset fra Lastvogne. For Automobiler til erhvervsmæssig Personbefordring kan Amtet efter Landsnævnets Indstilling tilstaa Nedsættelse af denne Afgift.

Udvalgets Flertal (O. K. Joensen, Joh. Poulsen, P. M. Dam, L. Zachariasen) ønsker at udtale følgende:

De omhandlede Bestemmelseres Gennemførelse er et Led i Bestræbelserne for at tilvejebringe forøgede Indtægter for Amtsfonden, hvilket er nødvendigt som Følge af, at indeværende Aars Underskud for Lagtingets Kasser paa Grundlag af Regnskab for den forløbne Del af Aaret maa unslaaes til cirka 150.000 Kr.

De gennemførte Forhøjelser er anslaaet til at ville indbringe en Merindtægt paa c. 20.000 Kr. i indeværende Aar.

Naar Lagtingets Landsnævn i det foreliggende Tilfælde har handlet paa Lagtingets Vegne, skyldes det, at Afgiftsforhøjelser som de omhandlede maa gennemføres meget hurtigt, saasuart Planer herom er fremme, idet man i modsat Fald aabner Adgang til en forceret Indførsel og Afgiftsberigtigelse til Skade for de flerskale Interesser.

Flertallet er af de anførte Grunde indforstaaet med, at Landsnevnet i de foreliggende Tilfælde har handlet paa Lagtingets Vegne og kan tiltræde dets Dispositioner i saa Henseende.

Flertallet forbeholder sig ved Behandlingen af Lagtingets Budget og de i Forbiedelse hermed fremsatte Forslag om Merindkomstskat og Afgift af levende Illfæder og Dans at vende tilbage til Spørgsmaalet om, hvorvidt de allerede gennemførte Forhøjelser af Indførselsafgifterne maatte være svarende til Behovet for forøgede Indtægter.

Flertallet stiller nedenstaaende Forslag.

Ein mænlutí (Thorstein Petersen) kann ikki ganga við til meirihúta-uppskotið.

Tann 7. maí 1940 samtykti Føroya Løgting og tann 8. maí 1940 góðkendi og kunngjordu amtmaðurin nýggja stýrisskipan fyri Føroya land. Henda stýrisskipan leggur lóggávuvaldið hjá lögtingi og amtmanni í staðin fyri sum higartil hjá ríkisdagi, stjórn og kongi. Mænlutin skal úttala, at ein tílik stýrisskipan so skjótt sum gjørligt átti at verði fyrilegd Føroya fólk; men teir, sum gjørdur hetta uttanum okkara fólk og uttanum fólkaveldisins fastu leiðir, teir mugu í hvussu er sjálvir vera fyrstir til at halda reglurnar.

Stýrisskipanin er stutt, og eingin leiðheining fæst úr henni, um hvussu hon skal virka. Tá lögting er sett í staðin fyri ríkisdag, so má ein avla, at tær reglur, sum eru galdandi fyri lóggávu í Danmark kunnu nýtast samsvandi. Í Danmark eru allar lóggávur á einum máli um, at Ríkisdagurin ikki hevur lögvi til at gáva (delegera) lóggávuna til stjórnina. Bert í einstøkum sokum kann ríkisdagurin gáva stjórnini heimild til at gera nærri reglar um einstøk mál.

Í stýrisskipanini stendur í §§ 2 og 4 víst á Løgtingsnevnd, men í § 3 bert til sjálvt Løgtingið. Tá mænlutin má vil góðkeenna, at Landsnevndin hevur heimild til Løgtingsins vegna at samtykkja nýggjar lógir, so er hetta eitt brot uppá tær stýrisreglur, sum mænlutin í Landsnevndini hevur verið við at ásett tann 7. maí 1940, og eitt brot, sum Tingið ikki kann samtykkja uttan at gera Løgtingsins reittindi eftir stýrisskipanini til einkis.

Eftir tí danska grundlógini grein 26 hevur stjórnin heimild til at gera fyríbils lógir, men sígir grundlógin um hetta soleiðis: „I særdeles påtrængende Tilfælde kan Kongen, naar Rigsdagen ikke er samlet, udstede foreløbige Love, der dog ikke må stride mod Grundloven og altid straks efter den følgende Rigsdags Sammentræden skal forelægges denne, uden hvis Bekræftelse Loven bortfalder.“

Um tað var eitt heilt átreingjandi mál, og um tað var ógjørlegt at fáa Løgtingið saman, ja so kannska landsnevndin kundi nýtt hesa grein samsvandi, men hetta var ikki so. Ein fólubroyting - - serliga ein, sum leggur 20 % á allar galdandi toll - - vildi aldri í Danmark verið tikin sum ein spurningur, hvat henda grein í grundlógini var nýtandi. Annars hevur lögtingið verið saman til eykasetur í alt summar, so tað var ógvuliga lætt gjørlegt at fáa tingið saman, um teir vildu tað. Annars skal eg halda fram, at veruliga var Løgtingið saman tann 16. august 1940. Løgtingið bleiv sett í vár, og var bert sent heim fyríbils, tað bleiv ongantíð slitið, heldur ikki áðrenn henda úngsala byrjaði tann 8. september 1940, so nýtsla av grundlógarinnar § 26 var tí ógjørleg.

Um sjálva lógina skal eg bert siga, at eg vil seta fram uppskot um broytingar í hesu fløgsetu, og soleiðis sum frásagt í mærlitutaðliti, er hetta bert álit um, hvørvið landsnevndarsamtyktin av 16. august 1940 kann javnmetast við lögtingssamtykt.

Íg má tí seta fram niðanfyrri standandi uppskot.

Forslag

fra Flertallet (O. F. Joensen, Joh. Poulsen, P. M. Dam, L. Zachariasen):

Lagtinget er indforstået med, at Landsnævnet den 16. August d. A. paa Tingets Vegne har vedtaget de samme Dag gennemførte „Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Forhøjelse af Indførselsafgifter“ og tiltræder Bestemmelserne.

Uppskot

frá minnilutanum (Thorstein Petersen):

Lagtingið kann ikki góðkenna, at Landsnevndin 16. August 1940 hevur gjørt viðtøku tingsins vegna og áttalar hesa viðtøku.

^{20/9} uppskot minnilutans fall 6—0 og uppskot meirilutans samtykt 14 móti 5.

B. Álit (L. Zachariasen við fyrivarni):

Broytan av tolllóginum hevur verið til viðgerðar í hesi tingsetu, og nevndin hevur givið álit um ta bógbroyting, sum landsnevnd og amtneður settu í gildi í august mánað. Í fyrra álitum bleiv tikið fyrivarni um aðrar broytingar í tolllóginum.

Nevndin hevur umhugsa málið og er ikki vorðin samd, men setur fram meiriluta- og minnilutauppskot.

Meirilutin (Johan Poulsen, P. M. Dam, O. F. Joensen og Thorstein Petersen) heldur fram, at tað í seinastu tingsetu 1939 bleiv samtykt at taka tollin uppá sukur, kaffi og te av; hetta er meirilutin sinnaður til at gera uppskot um aftur í ár, men av fíggarligum ársøkum ger meirilutin bert uppskot um kaffi- og tetollin. Tá yvirlit um liggjarstöðu tingsins aftaná broytan í skattareglum fyriliggur, tekur meirilutin fyrivarn um at taka sukur tollin aftur til viðgerðar. Meirilutin setur eisini uppskot um at lækka tollin uppá eigaretpappír frá $\frac{1}{8}$ oyr. til $\frac{1}{10}$ oyr.; hetta uppskoti meinar meirilutin er neyðugt fyri at mótarbeiða óregluligan innflutning, og væntast uppskotið at geva meiri inntøkur.

Minnilutin (Thorstein Petersen) heldur, at tað er neyðugt at seta okkurt slag av rúsdrekka undir tann lægra tollin. Brennivín og Akvavit fæst ikki nú, og tí verður skotið upp, at hetta verður broytt til brennivín, Genever og Gin. Hetta heldur minnilutin er neyðugt, fyri at mótarbeiða nýtsluna av óregluligum drækka (spritti), samstundis sum tað kann væntast at geva meiri inntøkur.

Minnilutin (L. Zachariasen) heldur ikki tíðin er til at gera nakra broytan í tolllóginum.

Uppskot.

I. Meirilutin (Johan Poulsen, P. M. Dam, O. F. Joensen og Th. Petersen):

Forslag til

midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Forandring i Indførselsafgifter.

§ 1. I Lov Nr. 53 af 15. Marts 1939, § 1, saaledes som denne er forandret ved midlertidige Bestemmelser af 16. August 1940, gøres følgende Forandringer:

I Nummer 25 forandres „ $\frac{1}{2}$ “ til „ $\frac{1}{10}$ “. Numrene 28—31 udgaar.

§ 2. Disse Afgifter opkræves af alle Varer, der ikke af de afgiftsopkrævende Myndigheder er tilladt udleveret Indførerne til fri Raadighed.

§ 3. Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

II. Minnilutin (Thorstein Petersen):

I foranstaaende Forslag indtøjes efter „Forandringer“:

I Stedet for Ordene „Brændevin og Akvavit“ i Overskriften til Numrene 3—5 sættes „Brændevin, Genever og Gin“.

^{15/11} uppskot meirilutans § 1 fall 11—0 og harvið uppskot minnilutans burturdottið.

18. Broytan av ferðapassareglum.

Álit frá uttanríkisráðuneyndini (A. Samuelsen við fyrivarni):

Hin føroyski fólkaflokkurin (radikalt sjálvstýri) hevur í skrivi d. 8. september 1940 heitt á tingið um at skipa so fyri, at tað týðiligt framgongur av ferðapassum, sum Føroyingar hava í hendi, at passhavarin er Føroyingur.

Undirskrivaða nevnd, ið hevur havt hetta mál til umhugsunar, skal úttala:

Í hesi vandatið er tað ivaleyst av mesta týðningi, at Føroyingar, ið ferðast í úthelminum, eru legítimeraðir sum Føroyingar, t.v.s. at tær galdandi passreglur verða broyttar so, at tjómerki (Nationalitet) verður „Føroyskt“ í staðin fyri „Danskt“ sum higartil.

Tá tíðin er so langt liðin í hesu tingsetu, mælir nevndin til at hetta mál verður at fyrirleika og goymt til næstu tingsetu.

Uppskot.

Málið verður at taka upp aftur í næstu tingsetu.

¹⁵/₁₁ samtykt 16---0.

19. Broytan av skipsregistreringar-reglum.

Álit frá uttanríkisráðgjafarnevndini:

(A. Samuelsen og J. Nielsen við fyrivarni).

Hin føroyski Fólkalokkurin (radikalt sjálvstýrt) hevur í skrivi d. 8. september 1940 vent sær til tingið við ábeitan um, at tað føroyska skipsregistari sambært § 11 í „Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om visse processuelle og administrative Forhold 17. juni 1940“ fær lógarheimild til at lata øll føroysk skip fáa Føroyskt Nationalitets- og Registreringscertifikat.“

Føroya skipara- og navigatørfelag, ið hevur havt málið til ummælis, hevur í skrivi d. 22. oktober í. á. mælt til, at føroysk skip fáa skipspappír samsvarandi við teirra flagg.

Undirskrivaða nevnd, ið hevur fingið hetta mál til umhugsunar, ásannar týðningin av, at skip okkara eru legitimeraði sum føroysk. Føroyingar hava í øðrum føri tikið tað støðu ikki at taka dagar millum teir stríðandi og tað er tí eftir nevndarinnar hugsan tað einasta rætta sum nú er, at skip eru fullt samsvarandi við teirra flagg.

Uppskot:

Sum nýtt petti til § 11 í „Midlertidige Bestemmelser for Færøerne af 17. Maj 1940 om visse processuelle og administrative Forhold“ verður sett:

De i Medfør af §§ 5—10—12 f. f. og 30 i Lov Nr. 57 af 1. April 1892 om danske Skibes Registrering (jfr. Anordning for Færøerne Nr. 220 af 16. Juni 1892) Skibsregistreringsbureauet i København tillagde Beføjelser

og Pligter saavidt angaar Færøerne indehaves indtil videre af Skibsregistret i Tórshavn.

Samtlige paa Færøerne hjemmehørende Fartøjer over 20 Reg. Tons forsynes med færøsk Nationalitets- og Registreringscertifikat samt de i § 30 nævnte Dokumenter affattet i det færøske Sprog.

De nødvendige Formularer godkendes af Landsnevndin.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft den 1. Februar 1941.

¹⁵/₁₁ fall uppskotið 11--0.

20. Lóg um húsaleigu.

Atit frá ymsamálanevndini:

Føroya Landsnevnd har ved Skrivelse af 9. September d. A. tilsendt Tinget Andragende fra Thorshavn Byraads Socialnevnd, dateret 2. November 1939 og Skrivelse fra Thorshavn Byraad af 4. s. M. om at sætte Lov om Leje af 23. Marts 1937 i Kraft paa Færøerne.

Med Sagen følger Skrivelse fra Lagtingskontoret af 27. August d. A.

Udvalget skønner, at det er et Savn, at man ikke har en Lejelov for Færøerne.

Bygningsmateriale, hvis det overhovedet kan skaffes, er for Tiden meget dyrt, ja uoverkommeligt at erhverve for mange Fiskere og Arbejdsmand.

Følgerne heraf maa blive, at Folk maa søge at Leje sig Husrum.

Boligtrang vil sikkert snart gøre sig gældende, især paa de større Handelspladser. Udvalget er sindet til at foreslaa, at der vedtages midlertidige Bestemmelser om Lejeforhold paa Færøerne, at gælde for Thorshavns Kommune.

Efter Indstilling fra vedkomnende Forstanderskab kan Lagtinget (Lagtingets Landsnævn) bestemme, at Bestemmelserne sættes i Kraft for andre Kommuner paa Færøerne.

Forslag:

Tinget vedtager hoslagte Forslag til midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Lejeforhold.

Broytingaruppskot frá nevndini:

- 1) I § 1 ændres Ordene: „De nædennævnte Regler“ til „Nærværende Bestemmelser.“

- 2) I § 1 og 11 slettes Ordene „i Thorshavn Kommune.“
Bestemmelserne om Lovens Gyldighedsomraade sættes i § 17, se nedenfor.
- 3) § 1 Nr. 3 affattes saaledes: „Lejemaal, som i Følge Lejeaftalen kun skal gælde for et bestemt kortere Tidsrum (indtil 3 Maaneder) og op-
høre ved dettes Udløb.“
- 4) § 4 udgaar og § 2 affattes saaledes:
„Enhver Opsigelse til Fraflytning efter nærværende Bestemmelser
Ikrafttræden kan inden 14 Dage efter Opsigelsens Modtagelse eller
inden 14 Dage efter nærværende Bestemmelser Ikrafttræden forelægges
det i § 12 omhandlede Lejenævn.
Skønner Nævnet, at der ikke foreligger skellig Grund til en Opsigelse,
er denne ikke gyldig.
Er Grunden til Opsigelsen et Ønske fra Udlejerens Side om For-
højelse af Lejens Størrelse, kan Nævnet samtidig med at erklære en Op-
sigelse ugyldig fastsætte en passende Leje.“
- 5) § 3, 1. og 2. Linie affattes saaledes:
„Skellig Grund til Opsigelse foreligger.“
- 6) § 3, Punkt 6 udgaar.
- 7) Paragrafbetegnelserne 5—18 ændres til 4—17.
- 8) I § 6 indføjes efter „Udlejeren“ Ordene „efter Lejenævnets Skøn.“
- 9) § 7, 2. Stk. slettes.
- 10) I § 13 rettes „Læggdommere“ til „Medlemmer“.
- 11) § 14 affattes saaledes:
„Der tilkommer Nævnets Medlemmer Dagpenge efter de for Doms-
mænd gældende Regler. Udgifterne hertil samt de iøvrigt med Nævnets
Virksomhed forbundne Udgifter afholdes af vedkommende Kommune.“
- 12) Overskriften over sidste Afsnit ændres til „Bestemmelsernes Gyldig-
hedsomraade“.
- 13) § 17, 1. Stk. affattes saaledes:
„Nærværende Bestemmelser gælder for Thorshavn Kommune samt
efter Lagtingets (Landsnevndens) Bestemmelse for de Kommuner, hvis
Forstanderskaber framsætter Begæring herom.“
- 14) I § 17, 2. Stk. ændres „§ 11“ til „§ 10“ og Ordet „Læggdommerlisterne“
til „Medlemslisterne“.

Si skjal nr. 14.

⁷/₁₁ broytingaruppskotið og nevndaruppskotið samtykt 16—0.

21. Radiológ.

Álit frá telefonnevndini:

Við skrivi 12. august 1940 hevur nevnd Havnar lurtarafelags vent sær til Føroya lögtings og biðið um at fáa lógreglur settar upp, fyri at skil kann verða fingið á tí radio-óljóði, sum elektrisk tól og maskinur atvolda.

Lurtarafelagið hevur sent Havnar býráði málið til ummælis. Býráðið gevur mállnum sítt besta viðmæli og skjýtur uppá, at tað verður sett í gildi ein „Støjlov“ fyri Føroyar.

Í 1932 hevði tingið eitt tilíkt lóguppskot til viðgerðar, men ríkisstýrið vildi tá ikki ganga við til við lóg at áleggja lurtaragjald í Føroyum, við tað at eingin sendari var í landinum, sum kundi samnýna lurtaranum nakað fyri gjaldið. Uppskotið, sum tingið tá setti fram, var ikki bert ein „Støjlov“, men eisini ein radiológ.

Nú skjýtur Havnar lurtarafelag upp, at tingið fær sett í gildi eina serliga „Støjlov“ fyri Føroyar, og fyrimynd til hesa lóg verður send lögtinginum við teirri dansku „Støjlov“ og tí av tinginum áður viðtikna í hesum máli.

Nevndin hevur kannað málið og loyvir sær eftir samráð við Havnar lurtarafelag at seta fram fyri tingið til viðtøku niðanfyrirstandandi uppskot til „Støjlov“ fyri Føroyar.

²⁶/₁₀ samtykt 17—0.

Uppskot:

Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Foranstaltning mod Forstyrrelser af Radiomodtagning.

§ 1.

Ved elektriske Anlæg, Maskiner og Apparater, der tages i Brug efter disse Bestemmelsers Ikrafttræden, og som virker forstyrrende for Modtagning af Radioudsendelser, eller som virker forstyrrende for drevne eller tilladte Modtageanlæg for Radiotelegrafi og Radiotelefoni, jfr. §§ 8 og 9, skal der — saafremt disse Forstyrrelser ikke efter Skøn af Elektricitetsnævnet med rimelig Bekostning kan afhjælpes eller dæmpes ved Foranstaltning ved de paagældende Modtageanlæg — af Hæren henholdsvis Brugeren og paasammes Bekostning træffes de til Afværgelse eller Formindskelse af saadanne Forstyrrelser virksomme Foranstaltninger (f. Eks. Anbringelse af Kondensatorer, Spoler og Modstande, Afskærmning eller Omlægning af Installationsledninger m. m.) i Overensstemmelse med herom truffen Bestemmelse af det i Kundgørelse Nr. af omhandlede Elektricitetsnævn.

§ 2.

Ved elektriske Anlæg, Maskiner og Apparater, der allerede er taget i Brug inden disse Bestemmelsers Ikrafttræden, og som virker forstyrrende paa tilsvarende Måde som omhandlet i § 1, uden at disse Forstyrrelser kan afhjælpes eller dæmpes ved Foranstaltninger ved de paagældende Modtageranlæg, men kun ved at der træffes de andre i § 1 nævnte Foranstaltninger, skal det under Forudsætning af, at der stilles Sikkerhed for Betaling af de dermed forbundne nødvendige Omkostninger, kunne paakræves Hæren henholdsvis Brugeren at foretage saadanne Foranstaltninger, forsaavidt dette kan

gøres, uden at det paagældende Anlægs Nytteværdi efter Elektricitetsnævnets Skøn derved i væsentlig Grad forringes.

Saaframt Ejeren eller Brugeren mener, at hans Anlægs Nytteværdi i væsentlig Grad forringes ved ovennævnte Foranstaltninger, kan han inden en Frist af 3 Maaneder indanke Sagen for Amtmanden over Færøerne, som endeligt afgør Sagen.

§ 8.

Elektriske Maskiner og Apparater, hvis Konstruktion og Virkemaade er en saadan, at der ikke, selv naar de i § 1 angivne Foranstaltninger træffes, kan undgaas væsentlige Forstyrrelser, maa paa Søgndage ikke benyttes efter Kl. 18, dog Lørdage efter Kl. 19 og paa Søn- og Helligdage ikke i Tiden efter Kl. 12 Middag. Undtagne fra disse Bestemmelser er dog elektriske Maskiner og Apparater, der bruges paa Hospitaler og lignende Institutioner. Elektricitetsnævnet kan dog i saadanne Tilfælde, hvor Benyttelse efter de nævnte Tider er nødvendig i Velfærds- eller Samfundsejemed eller er af afgørende økonomisk Betydning for den paagældende Virksomhed, meddele den fornødne Dispensation.

§ 4.

Saaframt Forstyrrelsen hidrører fra Fejl eller Mangler ved et elektrisk Anlæg, Maskine eller Apparat, herunder de ved samme trufne Foranstaltninger, skal vedkommende Ejer eller Bruger, selv om Udgifterne ved de trufne Foranstaltninger er afholdt af andre, snarest muligt og paa egen Bekostning lade Fejlen ubedre eller bringe Anlægget m. v. i Orden.

§ 5.

For Forstyrrelser, der er foraarsaget ved, at paagældende Modtageanlæg er sat i Forbindelse med et Stærkstrømsanlæg, kan der ikke gøres Ansvar gældende mod Indehaveren af Stærkstrømsanlægget.

§ 6.

Det er forbudt at benytte et Modtageanlæg paa en saadan Maade, som maa forudsættes at ville medføre Forstyrrelser for andre Lyttere.

§ 7.

Tilsynet med Varetagelsen af de i nærværende Bestemmelser §§ 1—6 indeholdte Regler overdrages til Elektricitetsnævnet. Samtlige Udgifter ved Tilsynet afholdes af Amtsfonden.

§ 3.

Ejere og Brugere af elektriske Anlæg, herunder Radiomodtageanlæg, skal være pligtige til at lade de af Elektricitetsnævnet antagne tilsynsførende foretage Undersøgelse af Anlægget til Konstatering af, hvorvidt Anlægget foraarsager Forstyrrelser, og i bekræftende Fald til Undersøgelse af, hvilke Foranstaltninger, der skal træffes til deres Afhjælpning.

Udgifterne ved disse Undersøgelser afholdes af den, der begærer Undersøgelsen foretaget. Viser det sig ved Undersøgelsen, at Ejeren (Brugeren) af Anlægget har forsømt at foretage nogen ham efter nærværende Bestemmelser paahvilende Foranstaltning, har Elektricitetsnævnet at bestemme, i hvilket Omfang Udgifterne bæres af ham.

§ 9.

Elektricitetsnævnet kan forlange Sikkerhedsstillelse for de Omkostninger, der er forbundet med de i § 8 omhandlede Undersøgelser.

§ 10.

Overtrædelse af de i nærværende Bestemmelser givne Regler straffes med Bøder, der tilfalder Amtsouden.

§ 11.

Nærværende Bestemmelser gælder ikke for Radiosendeanlæg, der er underkastet de i Henhold til internationale Konventioner og Aftaler fastsatte Bestemmelser.

§ 12.

Paa Pladser, hvor Lytterforeninger er oprettet, kan Landsnævnet efter Kommunalbestyrelsens Indstilling, saafremt Foreningen omfatter Halvdelen af Kommunernes Radiolyttere, bestemme, at der for hvert Radioapparat, hvis Ejer eller Bruger ikke er Medlem af Lytterforeningen, af vedkommende Ejer eller Bruger skal svares en Afgift til Lytterforeningen paa indtil 5 Kr. aarlig. Bestemmelsen træffes for eet Kalenderaar ad Gangen forud for Aarets Begyndelse og bekendtgøres i Opslagstavlerne.

Naar Landsnævnet har truffet Bestemmelse som omhandlet i 1. Stk., undergives Lytterforeningen Kommunalbestyrelsens Tilsyn. Kommunalbestyrelsen vælger i saa Tilfælde eet Medlem til at tiltræde Lytterforeningens Bestyrelse for det paagældende Aar og reviderer Foreningens Regnskab for det paagældende Aar.

Kommunalbestyrelserne skal i Tilsynsperioden paase, at Lytterforeningernes Midler i størst muligt Omfang anvendes til Iværksættelse af saadanne Foranstaltninger i Henhold til nærværende Bestemmelser, der ikke kan forlanges udført af Ejeren eller Brugeren af det paagældende forstyrrende Anlæg for dennes egen Regning.

Er Afgiften eller for de Personers Vedkommende, der er Medlemmer af Lytterforeningen, Kontingentet ikke betalt inden den 1. Juni i det Aar, for hvilket Afgiften eller Kontingentet opkræves, kan Restancerne inddrives ved Udpantning. Kommunalbestyrelsen træffer efter Lytterforeningens Anmodning Bestemmelse om, hvorvidt Restancerne skal overgives til Udpantning. Udpantningsret for Kontingenter haves kun for det Tidsrum, indenfor hvilket Lytterforeningen har været undergivet Tilsyn efter nærværende Paragraf.

§ 13.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

22. Broytan av reglum um bjargingarlön.

Uppskot frá fiskivinnunæðingi:

Lögtingsskrivstovan verður biðin um at senda hjálagda útkast til álit um broytan av reglum um bjargingarløn til Reiðarafelagið, Fiskimannafelögin, Skiparafelagið og Amtið, og verða fiskivinnufelögin og amtíð biðin um at siga sína hugsan um uppskotið og senda tað skjótast gjørligt viðmerkingum aftur til skrivstovuna. Málið verður so at leggja fyri tingið í næstu tingsetu.

¹²/II samtykt 23---0.

23. Loyvi til tannlæknavirki.

Álit frá ymsamátanæðingi:

Undertegnede Udvalg har faaet til Behandling et af Amtet forelagt Andragende fra Tandtekniker Rigmor Lützen, Klaksvig, om Tilladelse til at drive Tandlægevirksomhed paa Færøerne.

Sagen er bilagt Ansøgning fra Frk. Lützen til Justitsministeriet af 29. Oktober 1939 med Paategning af Lagtingets Formand, som paa Lagtingets Vegne har anbefalet Tilladelsen, dateret 8. November 1939.

Endvidere følger Skrivelser fra Frk. Lützen til Amtet af 2. Januar, 26. Marts og 5. Juni d. A.

Rapport optaget af Nordøernes Syssels Polit af 18. Marts d. A. —

Sagen er forelagt den konst. Amtslæge Pauli Dahl samt 2 Gange Tandlæge Oscar Kaaber.

Amtslæge Dahl kan tiltræde, at der gives Frk. Rigmor Lützen fortsat Ret til at udøve Tandlægevirksomhed paa Færøerne, idet de nærmere Regler for Virksomhedsområdet, hvis Tilladelse opnaas, fastsættes senere.

I sin Erklæring af 1. Februar 1940 udtaler Tandlæge Kaaber, at efter hans Skøn kan Frk. Lützens Arbejde ikke kaldes Tandlægevirksomhed, da hun mangler Tandlægeeksamen. — Endvidere anfører han, at det vilde være naturligt, om Ansøgerinden gjorde nærmere Rede for sin Uddannelse og sine Kvalificationer, hvilke Behandlinger hun hidtil har udført, og hvilke Løgtingsstendi 1940. 20.

hun ønsker Ret til for Fremtiden at udføre, og hun henstiller, at disse Oplysninger afskrives Andragerinden, hvorefter hun er villig til at fretkomme med Forslag om de nærmere Vilkaar, som efter hans Skøn bør stilles for den fremtidige Virksomhed. —

Under 16. Juli d. A. har Frk. Lützen forklaret til Amtet, at hun siden 1919 har praktiseret paa Færøerne, hvor hun har udført alt Tandlægearbejde, bortset fra Guldarbejde. Hun ønsker Tilladelse til at fortsætte sin Virksomhed i samme Omfang som hidtil. —

Amtet har derefter atter forelagt Sagen for Herr Kaaber, som i sin Skrivelse af 10. September d. A. udtaler følgende:

„I Fald Myndighederne kan tage Frk. Lützens forsinkede Ansøgning til Følge, forestans af Hensyn til Ansøgerindens mangeårige Praxis, ogsaa før der var uddannet Tandlægehjælp paa Færøerne, at der gives hende en fortsat Praktiseringsret med et af Myndighederne afgrænset Virksomhedsområde under fornøden sundhedsmæssig Kontrol af Hensyn til Befolkningen. Efter de foreliggende Oplysninger om Frk. Lützens Uddannelse (eksamineret Praktikant) — vil det være nødvendigt, at Sundhedsautoriteterne nærmere fastsætter, hvilke Behandlinger Ansøgerinden maa paatage sig, idet jeg mener, at Praksisretten ikke bør omfatte samtlige de i § 3 og 5 i Tandlæge-loven omhandlede Behandlinger.“

Spørgsmålet om at sætte Tandlæge-loven af 25. Februar 1916 i Kraft paa Færøerne blev behandlet i flere Tingsamlinger uden Resultat. Endelig i Tingsamlingen 1937 vedtoges Loven med et knebent Flertal, nemlig med 14 Stemmer.

Tinget foreslog visse Ændringer i den danske Lov (se Lagtings-tidende 1937, Side 160), blandt andet angaaende Ret for de Personer, som ved Anordningens Ikrafttræden drev Tandlægevirksomhed paa Færøerne uden at opfylde de i Loven fastsatte Betingelser, til at fastsætte, naar de inden 1/3 1938 foretog Anmeldelse til Justitsministeriet. Man tænkte netop ved denne Bestemmelse at sikre Frk. Lützen Ret til fortsat at drive sin Tandlægevirksomhed.

Det maa indrømmes, at Frk. Lützen ikke har holdt sig underrettet om Bestemmelserne vedrørende Anordningens Ikrafttræden og Bestemmelsen om at foretage Anmeldelse inden 1. Februar 1938.

Udvalget maa imidlertid paaskønne det af Frk. Lützen udførte Arbejde her gennem Aarene, herunder i mange Aar, forinden her fandtes nogen eksamineret Tandlæge. Man har heller ikke hørt om nogen Misfornøjelse eller offentlig Kritik af hendes Arbejde fra Befolkningen her.

Hendes mange Aars Erfaring paa nævnte Område maa yderligere gøre hende kvalificeret til Arbejdet.

Udvalget anbefaler, at Frk. Lützen faar Tilladelse til at fortsætte sin Virksomhed i samme Omfang som hidtil, saaledes at hun ogsaa indenfor de statsanerkendte Sygekasser, naar disse maatte ønske det, er lige stillet med de her for Tiden praktiserende eksaminerede Tandlæger.

De fleste Personer paa Øerne staar nu indenfor en statsanerkendt Sygekasse, og det er paa Forhaand givet, at hendes Kundekreds maa blive ruge, saafremt hun ikke maatte have Ret til at praktisere iudenfor Kasserne.

Forslag:

- 1) Tinget indstiller, at der gives Frk. Rigmor Lützen, Klaksvig, Tilladelse til at fortsætte sin Tandlægevirksomhed i samme Omfang som hidtil, ogsaa indenfor de statsanerkendte Sygekasser.

2) Amtmanden anmodes om at foretage det videre fornødne.

Broytingaruppskot frá nevndini:

„Forslag til midlertidige Bestemmelser om Ændring i kgl. Anordning af 22. Juni 1938.

I § 10, 2. Stk., i kgl. Anordning for Færøerne af 22. Juni 1938 om Udøvelse af Tandlægevirksomhed ændres Ordene „1. Januar 1939“ til „1. Januar 1941“.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.“

Broytingaruppskot frá Johna Poulsen o. fl.:

I Udvalgets Forslag Pkt. 1) sættes Punktum efter Ordet „hidtil“ i 2. Linje og 3. Linje („ogsaa indenfor de statsanerkendte Sygekasser“) udgaar.

$\frac{31}{10}$ broytingaruppskotið til I samtykt 16 - 0 og pkt. I so broytt 19 - 0. Broytingaruppskot II samtykt 19 - 0.

24. Reglugerð um kostarhald í føroyskum skipum.

Átt:

Hetta mál hevur verið til viðgerðar á tingi í 1936, 1938 og 1939. Løgtingsskrivstovan hevði í fjør sett uppskot til reglugerð um kostin umborð á føroyskum fiskiskipum, ið skuldi koma í staðin fyri tað núgildandi reglugerð av 6. november 1898. Hetta uppskot varð einmælt samtykt av tinginum í fjør við nokrum smávegis broytingum í § 5 og 6.

Føroya Fiskimannafelag hevur í skrivi 21/10 1940 biðið tingið um at føra hetta reglement fram til lóg.

Føroya Fólkaflokkur hevur í brævi til tingið nomið við tað sama.

Nevndin mælir til, at tað av lögtingsskrivstovnni framsetta uppskot til reglugerð um kostin í føroyskum fiskiskipum verður sett í lóggildi við teimum broytingum, ið samtyktar vórðu í fjør.

Uppskot.

Reglugerð um kostin um borð á føroyskum fiskiskipum, soleiðis sum uppskot er sett fram av lögtingsskrivstovuni, verður at seta í löggildi við hesum broytingum:

- a) Í § 5, 2. Stk., 12. línje,ændres: „Ærter eller Bønner..... 40 gr“ til „Ærter eller Bønner..... 125 gr“.
- b) Í § 5, 1. Stk., 8. línje,ændres Ordet „kan“ til „skal“.
- c) Til § 6 lojes som nyt Stykke:
Kosten maa spises ombord, og hver Mand faar, hvad hans Forplejning udkræver indenfor den i §§ 5 og 6 angivne Ration, saaledes at ingen maa faa Kost fradelst til Hjembringelse af nogen Del efter endt Fiskeri.
I § 10 ændres 1. Januar 1940 til 1. Januar 1941.

$\frac{3}{10}$ samtykt 20 - 0.

Uppskot frá J. Patursson:

Løgtingsskrivstovan umsetur reglugerðina til føroyskt mál, áðrenn hon verður útsend og kunngjerd.

Samtykt við 13—0.

25. Uttanveltanavn á føroyskum skipum.

Átt frá uttanríkisráðgjafinum (A. Samuelson við fyrivarni):

Føroya skipara- og navigatorfelag hevur sent tinginum bræv, dagssett 22. oktober 1940 til kgl. bretska konsulatid soljóðandi:

„Vit loyva okkum at biðja kgl. konsulatid ávirka, at navnið FAROES á skipasíðunum, fyr í fyrstuni, tá ið føroysk skip slappa at sigla undir føroyskum flaggi, var tað teimum loyvt at hava navnið FØROYAR einumalt á síðunl, og eusk vaktarskip hava ongantíð funnist at tí.

Vit biðja tí kgl. konsulatid hjálpa okkum til aftur at sleppa at nýta navnið FØROYAR, sum er rætta navnið á landi okkara, einumalt á skipum okkara. Fyri okkum hevði hetta havt stóran týdning, ikki bert

tjóðskaparliga, men eisini á praktiskum hátt, og bretska yfirvaldið hevur áður sýnt, at tað fullvæl kennir skip okkara undir hesum navni."

Løgtingsformaðurin hevur tann 6. november 1940 biðið hesa nevnd viðgera málið og framseta uppskot.

Nevndin hevur viðgjørt málið og má taka undir við áheitan frá skiparafelagnum. Okkara oyggjar bera navnið FØROYAR, og tað er lí heilt náttúrligt, at okkara skip, tá tey skulu sigla á høvum, sum uttanveltað í heimsbardaganum, bera hotta navn á skipasíðuni. At umseta navnið til enskt mál er í sjálvum sær at ganga móti tí reina uttanvelta støduni.

So státt gevur nevndin brævinum frá skiparafelagnum tað besta viðmæli og ger soljóðandi

Uppskot.

Løgtingið gevur brævi frá Føroya skipara- og navigatørfelag til bretska konsulatið tað besta viðmæli.

¹⁴/₁₁ samtykt 14--0.

26. Lóg um clearing millum Føroyar og Danmark.

Álit frá valutanevndini:

Tá Føroyar finga samband við Danmark bráðliga avbrotið 9. apríl í ár, vóru ymisk skuldviðurskipti landanna millum stongd frá at kunna verða javnað út eftir vanligari mannagongd í handilsskapi.

Landnevndin tók til málið um clearing millum Danmarkar og Føroya upp til viðgerðar saman við øðrum málum, men vegna tess at endaligg viðgerð av hesum málum í felagsskapi varð tarnað, hevur nevndin viðvíkjandi umsetan av valuta nú tikilíkt málið um clearing upp sum ørstakt mál og loyvir sær tí at seta lóguppskot fram í málinum, av tí at stórur tørvur er á at fáa hetta gjørt.

Meirilutin í nevndini (L. Zachariassen, K. Djurhuus og J. Danielsen) mællir til, at hjálagda „Forslag til midlertidige Bestemmelser om Betalinger mellem Færøerne og det øvrige Kongerige“ fær lóggildi sum skjótast. Minnilutin (Th. Petersen) hevur serligt álit og uppskot í málinum.

Forslag til midlertidige Bestemmelser om Beløninger mellem Færøerne og det øvrige Danmark.

Si skjal nr. 24.

Minnilutaálit frá Th. Petersen:

Si skjal nr. 25.

^{15/11} uppskot Th. Petersens fall 7—0. Meiraltauppskotið samtykt 12 móti 1.

27. Lóg um seðlagerð, valuta o. a.

Álit.

Í júlí mánað í ár hevði landsnevndin til viðgerðar eitt lóguppskot um gerð av nýggjum peningaseðlum, valutaviðurskifti o. a., men vegna tingingar, sum skuldu fara fram við bretska ríkisstýrið um hesi mál, varð biðað við at leggja uppskotið fyrri tingið, til svar kom úr Onglandi.

Avgjört varð so at taka spurningin um clearing, sum tá varð tikið inn undir sama lóguppskot, upp undir hesi tingsetu fyrri seg sjálvan.

Hóast einki svar enn er komið úr Onglandi, loyvir nevndin viðv. valuta sær tó vegna lroðkandi umstøður nú at seta uppskot um skipan av okkara valutaviðurskiftum o. ø. fram fyrri tingið til avgerðar.

Hetta uppskotið, ið her verður lagt fram, heldur seg annars nær upp at tí, sum landsnevndin tá hevði fingið til vegar. Neyðturvuligar broytingar, sum tíðin hevur ført við sær, eru sjálvsagt tiknar við her.

Meirilutin í nevndini (L. Zacharlasen, Kr. Djurhuus, J. Danielsen, P. M. Dam) mælir tinginum til at geva viðlagda uppskoti lóggildi sum skjótast. Broytingaruppskot fylgir við.

Minnilutin (Th. Petersen) setur fram egið álit og uppskot.

Forslag til midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Seddelomløb, Valutaforhold og Handel med Udlandet m. v.

Si skjal nr. 26.

Broytingaruppskot frá meiraltutanum.

§ 7, 3. Stk., sidste Punktum: „Af anden britisk Valuta.“ udgaar.

§ 8, 1. Stk., affattes saaledes:

Af de i § 7 omhandlede Afgifter af britisk Valuta skal Bankerne afgive Halvdelen til en Kursreguleringsfond, til hvilken desuden indbetales de Renteindtægter og andre Indtægter, som maatte være forbundet med Seddeludstedelsen. Af anden fremmed Valuta end britisk afgiver Bankerne til Kursreguleringsfonden Halvdelen af en efter Reglerne i § 7, 2. Stk., fastsat Afgift.

Broytingaruppskot frá L. Zachariasen og Dam.

ad. § 1. Ordene i anden Linie 1ste Stykke: „ved den britiske Regerings Foranstaltning“ udgaar.

Ny § 3.: „Der føres af Lagtingets Landsnevnd Tilsyn med Seddeludstedelsen og Sedlernes Dækning.

§§'ne 3—17 i det oprindelige Forslag omnummereres til §§'ne 4—18.

Minnilutaálit frá Th. Petersen:

Sí skjal nr. 27.

^{15/11} broytingaruppskotið frá meirilutanum samtykt 22—0, broytingaruppskot frá L. Zachariasen og Dam 15—0 og öll lógin so broytt við 17—7. Uppskot Th. Petersens varð so burturdottið.

XI. Strandferðaskip.

1. Smiril.

Álit:

Sí skjal nr. 28.

$\frac{5}{11}$ pkt. 1—7 samtykt 14—0, pkt. 8 við 16—0.

2. Viðanes.

Álit:

Sí skjal nr. 29.

$\frac{5}{11}$ pkt. 1 samtykt 19—0, pkt. 2 við 18—0 og pkt. 3 feli 3 móti 5.

XII. Kommunal mál.

1. Decisión av kommunalum roknskapum.

¹⁷/₁₀ og ¹⁴/₁₁ öll roknskapinl fyrir 1939 góðkend utan fyrir Viðoyar, Lórúkar, Hvalvíkar, Miðvágs, Sörvágs, Sands, Skopunar, Froðbiar, Høvs og Sumblar kommunur.

2. Revisión av kommunalum roknskapum.

Álit frá kommunalu nevndini:

Í seinastu vanligu tingsetu samtykti tingið, samstundis sum lögtings-revisor Gunnar Winther eftir umsókn varð loystur frá starvinum sum revisor av teim kommunalu roknskapum, at revisiónin av hesum roknskapum frá 1. januar 1940 skuldi leggjast undir lögtingsskrivstovuna, soleiðis at skrivstovu-stjórin, Edw. Mitens, skuldi hava ábyrgðina av hesum arbeiði. Í nevndar-álitinum verður tó viðmerkt, at henda skipan bert er ætlað at vera fyríblis, av tí at lögtingsskrivstovan við flggjarskipanina av 1938 hevði flngið umsón við kommununum, og helt nevndin tað ikki vera principielt røtt, at umsón og revisión var í somu hondum.

Málið skuldi tí verða at leggjja aftur fyri tingið í ár.

So stutt hevur lögtingsskrivstovan í brævi, dagssett 3. september í ár, beint málið aftur á ting.

Eftir kommunulógini eiga roknskapini at vera innsend innan 15. mai. Av teimum 43 kommunuroknskapunum, ið eru at koma, var 15. mai bert 10 innsend, hóast Lögtingsakrivstovan fleiri ferðir hevði minnt sòknarstýrini um hetta.

Lögtingstíðindi 1940. 21.

19. juli samtykti landsnevndin at áleggja teinum kommunum, ið ikki høvdu gjørt sína skyldu, at innsenda roknskapini innan Ólavsøku.

3. september restaðu enn 9, men tað var skrivstovuni kunnugt, at nøkur av teinum vildu verða innsend ein av teinum fylgjandi døgum.

Tann 3. september var staðan heildin:

21 roknskap vóru revlderað liðug, 10 vóru undir revisión og 9 vóru sum nevnt ikki innkomia.

Ársekin til at nógv av roknskapunum eru komin so seint inn, meinast at vera, at nógvastaðni eru komnir nýggir formenn við byrjan av 1939.

Tað er nevndini kunnugt, at Løgtings skrivstovnstjórin í summar hevur vitjað kommununum í Eysturoy og fyri ein part eisini í Streymoy; limirnir av tí kommunalu nevndini eins og landsnevndarlimirnir hava havt høvi til at gera seg kunnugar við ein „rapport“, skrivstovnstjórin hevur avlagt um sínar ferðir, og ikki er ivi um, at tað er av stórum týdningi, at stjórin heldur fram við hesum starvi. Nevndin kann styðja ta áskoðan, at revisiónin, tá stundin er til tess, verður løyst frá Løgtings skrivstovuni, men líka í løtuni vil nevndin mæla frá, at hesin skilnaður verður gjørdur.

Skrivstovnstjórin hevur í hesum ári gjørt eitt rættleiðingararbeiði viðvíkjandi bókførlu, roknskaparhaldi o. s. úti ímillum okkara kommunumenn, og vil tað ikki vera rætt at støðga hesum arbeiði á hálvum gekki. Løgtings skrivstovan hevur so at siga dagligt samband og samarbeiði við kommunustýrinum, og vil tað bara vera ein fyrimunur, at revisiónin er á sama staði, inntil stýrið av kommununum er komið í rætt lag.

So stutt skal nevndin mæla til, at revisiónin av kommunuroknskapunum fyri fyrst verður hjá Løgtings skrivstovuni.

Uppskot.

Ávísandi tað, ið verður flutt fram í álitinum, skal nevndin mæla til, at revisiónin av teinum kommunalu roknskapunum fyri fyrst verður hjá Løgtings skrivstovuni.

^{19/10} samtykt 19--0.

3. Endurgjald fyri jarðastykkir til veg í Høvs kommunu.

Álit:

Forstanderskabet for Høve Sogns Kommune andrager i Skrivelse af 27. Juni d. A. om Lagtingets Garanti for Optagelse af et Laan paa 8,000 Kr. Laanet skal anvendes som Erstatning til Jordejere i Høve for Arealer afstaaet til Anlæg af Køreveje i Kommunen. Spørgsmaalet om Afstaaelse af Arealer til Vejen har været tænkt ordnet ved en eventuel forestaaende Udskiftning.

Jordejerne har erklæret sig villige til gratis at afhænde de til Anlæg af Kørevejen nødvendige Arealer paa Betingelse af, at hele Vejarealet blev fordelt paa alle Ejerne i Forhold til Størrelsen af hver enkelt Lødsejers Ejendom. Forudsætningen herfor var dog, at samtlige Lødsejere gik ind paa Ordningen. Denne Ordning har alle indenbys Lødsejere skriftlig forpligtet sig til at gaa ind for paa een nær, nemlig Jesper N. Midjord, der er Ejers af et Trøstykke, hvorigennem Vejen er anlagt. Da Forudsætningen for den mellem Lødsejerne indgaaede Ordning saaledes ikke er opfyldt, føler Underskriverne sig løst fra deres Forpligtelser og kræver i nogle Tilfælde fuld Erstatning. Jesper N. Midjord har anlagt Sag mod Kommunen. Kommunen er blevet dømt til at betale ham ca. 60 Øre pr. m², ialt ca. 170 Kr. Forstanderskabet mener imidlertid, at Erstatningen er ansat for højt, og har vedtaget at anmode Lagtinget om at foranledige Sagen appelleret til højere Instans. Skulde Dommen ogsaa i det Tilfælde gaa Forstanderskabet imod, ansøger Kommunen om den nævnte Garanti, saaledes at Kommunen kan dække samtlige Jordejere, idet Forstanderskabet ikke ønsker at udbetale een Jordejer, før det kan udbetale alle.

Undertegnede Udvalg, der har faaet Sagen til Betænkning, skal udtale følgende:

Lagtinget har gennem Aarene paataget sig mange Garantiforpligtelser for Kommunerne, for Eksempel for Laan til Anlæg af Havne, Elektricitetsværker, Skoler o. s. v., Garantier der belaster Lagtingets Økonomi ret betydeligt, saa der er Grund til i al Almindelighed at udvise betydelig Forsigtighed.

I foreliggende Tilfælde drejer det sig om Garanti for Optagelse af et Laan, som skal anvendes til Dækning af Udgifter for erhvervede Vejarealer, et Omraade, hvortil Lagtinget, Udvalget bekendt, hidtil ikke har udstrukt sine Garantier. Yder Tinget Garanti i foreliggende Tilfælde, er derved Vejen banet for et uoverskueligt Antal Garantier af samme Art. Udvalget man derfor af principielle Grunde fraraade at yde den ønskede Garanti. Udvalget kan derimod tilraade, at Forstanderskabet ved Forhandling med de paagældende Jordejere søger opnaaet en Ordning, hvorefter den omhandlede Erstatning kan afbetales gennem en Aarrekke, f. Eks. paa 4 Aar. Det fremgaar ikke klart af Sagen, hvor stort Beløbet er. Hald det drejer sig om 8,000 Kr. — det samme som Laanet — vil der ved en Afdragstid paa 4 Aar saaledes være at skaffe til Veje 2,000 Kr. pr. Aar.

Det vil formentlig være overkommeligt for Kommunen at forhøje Budgettet med dette Beløb og gennem et forholdsvis forhøjet Skattepaalæg fremskaffe den nødvendige Dækning. Kan der ved Forhandling opnaas en endnu lempeligere Afvikling af Forholdet, er det selvsagt endnu bedre.

Man kan anbefale, at der gives Høve Sogns Kommune Tilladelse til

at forhøje Skatteansættelsen saaledes, at der ydes denne en passende Frist ad den paa pegede Vej at afvikle Forholdet.

Med Hensyn til Anmodningen om, at Lagtinget foranlediger, at den i Sagen faldne Dom appelleres til højere Instans, er at sige, at Kommunen har samme Adgang til Appel som Lagtinget, saa man kan ikke se, at der er nogen Grund for Lagtinget til at inndekomme Andragendet paa det Punkt.

Forslag.

- 1) Under Henviſning til det i Betænkningen anførte giver Lagtinget Høve Sogns Kommune Approbation paa i en passende Aarrække at forhøje Skatteansættelsen i Kommunen, dog højst indtil 2.000 Kr. aarlig.
- 2) Det ved Skatteforhøjelsen fremkomne Beløb anvendes til Afvikling af den Kommunen paaførte Gæld ved Erhvervelse af de omhandlede Vejarealer.

¹²/₁₀ samtykt 19—0.

4. Góðkenning av láni úr Kongshavns havnakassa til Nes kommunu.

Átt:

Havnebestyrelsen for Kongshavn samt Forstanderskaberne for de tre interesserede Kommuner: Sjøv, Gøte og Næs Kommuner, har vedtaget at yde Næs Kommune et Laan paa 5.000 Kr. til Opbygning af Kajenlægget ved Skibenæs. I Henhold til foreliggende Gælds-brev skal Laanet aldrages gennem 20 Aar og forrentes med 5 ⁰/₁₀ p. a. Sagen har været til Behandling i Landsnevndin, som ifølge Skrivelse af 17. Juni 1939 „har vedtaget at tilraade, at 5.000 Kr. udbetales Næs Sogns Kommune, foreløbig som Laan“.

Amtet har under 10. ds. forelagt Lagtinget Sagen til Afgørelse.

I Lagtingssamlingen 1938 under Behandlingen af Sag Nr. 9/XV: Figgjarskipan Føroya (jfr. Udvalgsbetænkning I, Forslagets Pkt. 2) vedtog Tinget saalydende Forslag: „Tilsyn med Kommunerne jfr. Landkommunal-lovens § 15 og Lagtingslovens § 19, de i Landkommunal-lovens § 27 Approbationer og de i Lagtingslovens § 18—19 omhandlede Beføjelser bortset fra Anbefalinger henlægges til Landsnevndin“. Denne Vedtagelse er senere tiltraadt af Regeringen.

I Henhold til foranstaaende er det herefter ikke Amtmanden, men Landsnevndin, som skal give den omsøgte Approbation. Som det fremgaar af ovenstaaende, er Landsnevndins Beslutning holdt i en saadan Form, at den maaske ikke fuldt kan anses for en Godkendelse, idet denne „har vedtaget at tilraade“ o. s. v.

Det er vel derfor, Amtet har forelagt Lagtinget Sagen til Afgørelse.

Det fremgaar desuden af Sagen, at der mellem de interesserede Parter har været ført Forhandlinger om en Nyordning af Havnevæsenets Forhold, men uden Resultat.

Af Landsnevndins før nævnte Skrivelse af 17/6 1939 ses, at denne har vedtaget, at Spørgsmaalet om en bedre Ordning af Kongshavn Havnevæsen bør tages op til Behandling af Havnestyret og de interesserede Kommuner paa et forberedende Møde. Hvis et saadant Møde ikke fører til noget, tilraader Landsnevndin, at der afholdes et Møde i Thorshavn mellem Repræsentanter for de interesserede Parter antagelig suppleret af Landsnevndin eller, hvis Lagtinget er samlet, af Medlemmer af et Lagtingsudvalg.

Der vides imidlertid ikke at være afholdt noget forberedende Møde. Udvalget er derfor af den Anskuelse, at man vanskelig kan gøre noget ved dette Spørgsmaal for Tiden. Det vil næppe gavne Sagen, om Lagtinget evt. i Strid med de interesserede Kommuner søger at fremtvinge en Ordning. Initiativet hertil bør komme fra de paagældende Kommuner.

Vedrørende det omhandlede Laan skal man indskrænke sig til at bemærke, at dette er gaaet i Orden, og Pengene er brugt til det omsøgte Formaal. Man kan anbefale, at der ydes den ønskede Approbation.

Forslag.

Der ydes Næs Sogus Kommune Approbation paa Optagelse af et Laan stort 5.000 Kr. -- fem Tusinde Kroner -- fra Kongshavn Havnekasse. Laanet forrentes med 5 % p. a. og afdrages gennem en Aarrække paa 20 Aar.

12/10 samtykt 19—0.

5. Broytan av skattasamtykt fyri Viðoyar kommunu.

Álit:

Sí skjal nr. 30.

²²/₁₀ samtykt 14—0.

6. Loyvi til lán til Froðbiar kommunu.

Álit:

Løgtingið samtykti í fjør (sí nevndarálit nr. VIII-2 1939: Vegir, smærri havnir og størri lendingar) at jætta Froðbiar kommunu til eina bryggju í Øravík 1.500 kr. árliga í 2 ár í tíðarskeiðinum 1. apríl 1940 til 31. mars 1942.

Eingin kostnaðarættlan var tá viðlögð málinum.

Bryggjan er í gerð og vil koma at kosta um 15.000 kr.

Ættlanin er, at bryggjan skal ganga inn um eitt lið undir Trongisvágs havnavesin. Biðið verður um at fáa loyvi at taka eitt lán uppá 15.000 kr. til rindan av kostnaðinum av arbeiðinum.

Nevndin skal mæla til, at loyvi verður givið til tilfíkt lán móti at tana játtaði peningur kr. 3.000 verður brúktur til avdrátt av lánum.

Uppskot.

Loyvi verður givið Trongisvágs havnavesin at taka 15.000 kr. í lán í Føro Amts Sparckasse ella øðrum lángrundum í Føroyum móti at kommunan bindur seg til at rinda tær 3.000 kr., ið játtaðar eru til bryggjuna í Øravík fyrri liggjarárinum 1940/41 til avdrátt av lánum, helnavegin tá ið tær falla til útbetalingar.

²⁵/₁₀ samtykt 18—0.

7. Loyvi til Froðbiar kommunu til eykaálíkning.

Álit:

Sóknarstýrið fyrir Froðbiar kommunu hefur umsóku um, at lögtingið gevar kommununi loyvi til at eftirlíkna 2⁰/₁₀ sumi kommunuskatt fyrir 1940. Peningurin, sum kemur inn við eykaálíkningina, sum er gjørd, er ætlaður deils til rindan av kostnaðinum við vegarbeiðir, sum fara fram, deils til rindan av eykaútreiðslum til umvølan av vegnum Ørðavík—Fámjin, sum nýliga er bygdur, men kem til at verða appkoyrdur, av tí at bílarnir fóru at koyra eftir honum, áðrenn hann varð skervaður og gjørdur liðugur. — Um eykaálíkningin ikki fær tingsins góðkenning, verður tað sóknarstýrinum ógjørligt at gera tann í finanspláninum fyrir 1940/41 ætlaða veg. Stýrið hefur av misgávu ikki søkt um tingsins loyvi frammanundan, áðrenn eykaálíkningin varð gjørd.

Eftir kommunuroknskapinum fyrir 1939 vóru eftirstøðurnar pr. 1/1. 1939 kr. 121.552,64 og pr. 31/12. 1939 kr. 105.565,83 — altso ein niðurgongd uppá kr. 15.986,81. Ognirnar vóru pr. 31/12. 1939 kr. 595.581,02 harav kontant kr. 274,01, eftirstøður kr. 105.565,83, jarðagnir kr. 25.000,00, elektricitetsverk kr. 299.274,57, ymsir debitorar kr. 5.212,64 og bygningar o. t. kr. 169.085,00.

Skuldin var hendan:

Føst lán.....	kr. 196.852,96
Onnur lán	„ 6.778,90
Viðvíkjandi elektricitetsverkinum.....	„ 220.776,68
Ymsir kreditorar	„ 119.075,28

Tilsamans: kr. 543.483,77

Eftir fíggarætlanini fyrir 1940 vóru útreiðslurnar mottar til kr. 119.185,00 og inntøkurnar til tað sama, harav kr. 95.515,00 við álíknan. Av útreiðslunum eru 28.500 kr. ætlaðar til vegir og 10.000 kr. til gøtuljós. Til vegir er roknað studningur frá tinginum 15.000 kr. Útreiðslur til kirkjugarð eru ætlaðar til 10.000 kr. Renta og avdráttur eru mett til 23.200 kr.

Skattaprocentin fyrir 1940 er 12.

Eykaálíkningin 2⁰/₁₀ geva ca. 18.000 kr.

Um málið ikki var komið so seint inn á ting, átti tað at verið upplýst greiðliga, hvørjir teir postar eru í fíggarætlanini, sum ikki balda, og hvussu nógv størri útreiðslurnar verða enn ætlað.

Formaðurin fyrir kommunustýri hefur tó upplýst, at útreiðslurnar til vegir verða ca. 18.000 kr. hægri enn ætlað, orsakað millum annað av, at kommunan — sum nevnt — noyddist at hava eina munagóða eykaútreiðslu til Ørðavík—Fámjin vegin.

Útreiðslurnar til kirkjugarðin verða eisini hægri enn ætlað.

Kommunustýrið hefur einmælt samtykt, at tann umsøkt eykaálíkning verður gjørd.

Eftir kommunallógini § 27 kann eykaálíking av skatti ikki fara fram uttan loyvi tingsins. Kommunustýrið átti tí fyrst at hava søkt um loyvi, áðrenn álíking varð.

Nevndin kann vegna umstøðurnar mæla til, at umsóknin verður játtuð.

Uppskot.

Tingið gevur sóknarstýrinum fyri Froðbiar kommunu loyvi til fyri 1940 at áleggja skattaborgarum í kommununi ein eikaskatt uppá 2⁰/₁₀₀.

¹¹/₁₁ samtykt 18---0.

8. Decisión av havna- og elektricitets- roknskapum.

¹⁴/₁₁ góðkend.

XIII. Ymisk studningamál.

1) Eftirlønargrunnur lærara, 2) Føroya Fólkeháskúla, 3) lærarabámskeið, 4) studningur til næmingar á studentaskúlanum, 5) J. H. O. Djurhuus, 6) Varðan, 7) Føroya Førngripafelag, 8) lögtingssøgan, 9) Føroya mentunargrunn, 10) Fráhaldsfeløgini, 11) barnaheimið í Vestmanna, 12) íslagið „Røde Kors“, 13) Sjómannsmissiónin, 14) studerandi.

Sí figgjaraetlan fyri økonomiska grannin síðu 7 og skjal nr. 2.

15. Studentaskeiðið.

Frágreiðing (sí skjal nr. 15).

Álit frá figgjarnævdini:

Sí skjal nr. 31.

Uppskot frá allari nevndini samtykt við 20—0. Minnilutauppskotið fall 10—0, meirilutauppskotið samtykt 20—0.

16. Ítróttasamband Føroya.

Álit:

Í samljóð við lögtingsins nevndarálit í sama máli í fjør hevur Í. S. F. í riti av 24. februar í ár biðið Føroya lögting um aftur at taka til viðgerðar at veita tí ein hóskandi studning frá tingu og ríkiskassanum. Felagið greiður frá tí stóra týdningi ítróttariðkanin hevur fyri hitt unga uppvaksandi liðið, men kærir seg um, hvussu tørfert tað er hjá teimum at fremja hesa íðkan vagna peningatrot. Hjalagt umsóknini liggur roknskapur fyri 1939 og tann partin, sum er farið av 1940.

Rakstrarroknskapurin fyri 1939 sýnir, at felagið hevur haft eina inntøku uppá 309,75 kr. og eitt yvirskot av 125 kr.

Fyri 1940 sýnir rakstrarroknskapurin eitt yvirskot uppá 114,95 kr. Inntøkan hevur verið 329,75 kr.

Í meginfelagnum eru 18 ítróttarfeløg ymsastaðni í Føroyum.

Landsnevndin hevur sent amtinum málið til ummælis. Amtið hevur í riti av 26. juni í ár sagt, at felagið ikki undir núverandi umstøðum kann vænta at fáa statstilskot til virki sítt.

Nevndin er samd um, at hetta mál er av alstórum týdningi, og at tað tí eigur at verða styðjað av tí almenna. Í øðrum londum verður veittur munandi studningur frá tí almenna til íðkanina av ymskum ítróttum og kropsspeking. Hetta verður gjørt í ásannanini av, at eitt raskt og friskt likam eisini fremur møguleikan fyri sterkari andsmenning.

Felagið hevur í einum øðrum máli á tingi borið fram pláanir um, hvussu hitt almenna kann skapa eina varandi fasta skipan, sum veitur ítróttinum munandi pening, ikki bara til ítróttavenjing, men eisini til bygging av ítróttarhøllum og ítróttarvøllum, svinjuhylum og øðrum, ið ítróttinum tørvar fyri at kunna íðkast á rættan hátt.

Tingið hevur ikki líkið endiliga støðu til hesar ættanir felagsins, og nevndin loyvir sær tí at skjóta til, at tingið veitir felagnum fyrribils fyri í ár ein peningaligan stuðul uppá 500 kr.

Uppskot:

Løgtingið veitir Í. S. F. 500 kr. í studningi.

11/11 samtykt 20—0.

17. Studningur til læraraskúla- næmingar.

Álit:

Lögtingið sendi í 1938 umsókn til ríkisstýrið um, at studningurin, sum ríkiskaassin hevur játtað til næmingar við læraraskúlan verður hækkaður frá 2.000 kr. til 4.000 kr. árliga.

Í brævi, dagssett 11. november 1939, svaraði ríkisstýrið, at studningurin vil verða hækkaður við 1.000 kr., treytaður av, at eins nógv verð játtað frá lögtinginum fyri figgjarárið 1939/40 og 1940/41.

Landsnevndin samtykti tí at játta 1.000 kr. í ár úr amtsgrunninum og at leggja fyri tingið spurningin um at játta 1.000 kr. fyri 1941.

Vegna dýrtíðina, og sum viðurskiftini annars eru, er hin vanligi studningurin 2.000 kr. ov lítil, og tað er av størsta týðningi at kunna veita næmingunum ta hjálp, sum her er talan um; skal figgjarnevndin tí seta fram soljóðandi

Uppskot.

Tingið góðkennir, at landsnevndin úr amtsgrunninum hevur játtað 1.000 kr. sum studning til læraraskúlanæmingar í 1939/40, og verða fyri 1940/1941 játtaðar 1.000 kr. úr amtsgrunninum til nevnda endamál.

^{12/10} samtykt 17—0.

18. Hansenske Legat.

Álit:

Til nevndina eru beindar hesar umsóknir um studning úr „Hansenske Legat“:

<i>Namn:</i>	<i>Bústaður:</i>	<i>Søkt um studning til:</i>
1) Halvdan Mortensen,	Ørðavík,	Vogn.
2) Zacharias Poulsen,	Skopun,	Vogn og seðlatoy,
3) Jacob Joensen,	Kvívík,	Seðlatoy.
4) Hans Hansen,	Leynum,	Plógv, seðlatoy og vogn.
5) Sámal úr Skúoy,	Hovi,	Vogn.
6) Helni Olsen,	Streymnes,	Vognhjól.
7) Hans Jacob Zachariasen,	do,	Umvøling av vogni.
8) Odvaldur Sømark,	Skálavík,	Vognhjól og seðlatoy.
9) Ole Jacob Poulsen,	Saksun,	Plógv.
10) Chr. D. Rein,	Sand,	Vognhjól og seðlatoy.
11) Johan Thomsen,	Øravík,	Vogn og týggi.
12) Adrian Henriksen,	Sand,	Vognhjól og aktýggir.
13) N. S. Nielsen,	Koltur,	Plógv.
14) J. J. Mortensen,	Øravík,	Hoyvendara, rakírívu.
15) Joen Hans Jacobsen,	Miðvág,	Seðlatoy.

Av tøkum peningi frá „Hansenske Legat“ hevur tingið bert um stívar 200 kr. Nýggjan pening fær tingið ikki frá legatnum fyrr enn 1946.

So stutt er eingin møguleiki til staðar fyri, at tingið av peningi frá hesum legati kann ganga umsóknarmonnum á mæti.

Nevndin er tí noydd til at mæla til at goyma umsóknirnar fyrst.

At fáa góð og hóskandi landbrúksamboð er av alstórum týðningi fyri ikki bert teir ávarandi menninar, men fyri allt okkara samfelag. Tað er tí harmiligt, at hvørki landbrúksráðið, ið hevur beint sær flestu umsóknirnar til at fáa studning úr „Hansenske Legat“, ella lögtingið kunnu sum nú er skipað fyri — veita umsókta studning til arbeiðsamboð.

Sum nú er stutt, er tað eisini torført at fáa latur á hesum amboðum, nú samferðslan og handilssambandið við Norðanlandini eru slitin. Nevndin loyvir sær at biðja landsnevndina hjá statskonsulent Moltesen í tí danska gesantskapinum í London eins og hjá íslenska búnaðarfelagnum at fregnast eftir møguleikanum fyri at fáa flutt brúklig amboð til hitt feroyska jarðbrúkið. Kunnu hesi amboð fáast til landið, verður landsnevndin biðin um at samráðast við landshandilin um at bíleggja tey til víðari sølu.

Uppskot.

Tær í álitinum nevndu umsóknir kunnu ikki játtast, men verða at goyma fyrst.

Landsnevndin verður givið í hond hjá tí danska statskonsulentinum Moltesen í London eins og hjá tí íslenska búnaðarfelagnum at kanna eftir líkindunum at fáa innflutt hóskandi landbrúksamboð.

Ífall møguleiki er til steðis fyri at fáa hesi amboð til landið, verður landsnevndin biðin um at samráðast við vøruhandilin um at keypa amboðini til víðari sølu til jarðabrúkararnar.

¹²/₁₀ samtykt 17—0.

19. Upplæran í sildametan.

Álit:

Th. H. Fr. Petersen í Ríttuvík hevur í brævi, dagssett 5. september 1940, heitt á tingið um at veita honum studning til rindan av útreiðslum við eina ferð til Íslands, ið hann ætlar at gera fyri at læra seg at víðfara sild, so hon kann vera av besta slag. Søkir hann eisini um studning til sína familju, meðan hann er burturi.

Umsøjarin heldur, at maður við besta kunnleika í at víðfara sild kann koma at gera føroyska fólkinum gagn.

Tingið hevur í mong ár verið vart við, at sildametingarspurningurin er av stórum týðningi fyri okkara sildaveiðu. Tað hevur víðgjørt henda spurning í fleiri tingsetum og fingið í lag, at konir menn í sildameting í Noreg í fleiri ár hava verið her á landi fyri at læra Føroyingar at víðgera sild okkara á besta hátt. Hópur av tolm føroysku sildaveiðarunum megu tí ætlast hjá hesum monnum og á annan hátt at hava nomið væl av kunnleika í víðgerð av føroyskari sild.

At fáa okkum kunnleika í víðgerð av teirri íslendsku sildini er sjálvandi umráðandi. Men hesum víðvíkjandi hava vit verið so væl fyri tey seinastu árin, at ein hópur av fiskimonnum okkara hava tikið lut í sildaveiðuni haruppi saman við íslenskum formonnum og lærumolstarum.

Nevndin heldur, at hetta samarbeiði við Íslendingum í sildaveiðu vil geva okkara sjómonnum tann neyðturvuliga grundleggjandi kunnleika.

Peningaviðurskiptini hjá tingnum eru heldur ikki góð.

Sum umstøðurnar eru, kann nevndin ikki mæla tingnum til at velja umsøkta studning.

Uppskot.

Tingið kann ikki velja umsøkta studning.
Eitt eintak av álitinum verður givið umsøkjaranum.

²⁵/₁₀ samtykt 17 0.

20. Endurnýggjan av studningi til svimjingarhyl í Húsavík.

Álit:

Løgtingsmaður A. Sørensen í Húsavík hevur í riti í september mánaða biðið løgtingið um at taka upp aftur umsókn, sum fyrri tveimum árum síðan er send til tingið um studning til svimjingarhyl í Húsavík.

Sambart løgtingsliðindi 1938, skjal 9, blaðsíðu 3, eru 100 kr. játtanðar til svimjingarhyl í Húsavík.

Mølt verður til, at hesin studningur verður endurnýggjaður.

Uppskot.

Tann sambart løgtingsliðindi 1938, skjal 9, blaðsíðu 3, játtaði studningur uppá 100 kr. til ein svimjingarhyl í Húsavík verður endurnýggjaður.

¹²/₁₀ samtykt 19--0.

21. Útgáva av barnablaði.

Álit:

C. K. Mouritseu, Tórshavn, hevur í brævi av 17. september 1940 søkt tingið um studning til útgávu av einum barnablaði. Umsøkjarin vísir á saknið av einum føroyskum barnablaði, serliga nú, tá ið vit ikki hava høvi at fáa útlendsk barnablað. Ætlanin er at lata tilætlaða barnablað koma út 14. hvønn dag, útgivið í samarbeiði við barnaskúlalærarar.

Nevndin hevur havt málið til viðgerðar og er á einum máli um, at tað vildi havt stóran týðning, um vit her á landiundu fengið eitt føroyskt barnablað á so tryggum fíggarligum og stjórnaligum grundarlagi, at tað kundi orka at liva og regluliga at komið út og verið ein kærkomin gestur hjá okkara børnum.

Lærarafelagið er biðið um at geva umsóknini sítt ummæli.

Tá ið lærarafelagsins ummæli enn ikki er komið nevdini í hendi, og tá ið tingsins fíggarliga viðurskifti í hesum døgum eru sterkt merkt av teim stóru peningaligu krøvum, ið kríggjið hevur ført við sær, má nevdin halda, at tingið ikki í ár kann ganga við til at veita tann umsøkta peningaliga stuðul.

Uppskot.

Tingið kann ikki sum umstøðurnar liggja játta umsøkta stuðul.

Brøyttingaruppskot frá nevdini:

Bræv er nú komið frá Føroya lærarafelag. Felagið torir ikki, sum viðurskiftini eru, taka ta peningaligu ábyrgd av at geva út eitt barnablað, men býður sær til at lata studning t. d. 300 kr. árliga undir teimum treytum, at innihaldið og málið verður soleiðis, at felagið kann góðkenna tað.

So statt vil fíggarnevdin mæla til, at heimild verður givið skúlastjórnini at nýta upp til 300 kr. í komandi ári til hetta endamál, og at tinga við umsøkjaran og lærarafelagið um, hvussu útgávan best verður at skipa.

Uppskot.

Givið verður skúlastjórnini heimild til at nýta úr økonomiska grunninum upp til 300 kr. at veita sum studning til útgávu av barnablaði á tann hátt, sum nevdur er frammanundan.

22. Føroyskt heimavirki.

Álit:

Fíggarnevndin vísir á umsókn felagsins, har felagið sokir um stuðning 6.000 kr.

Eftir fíggarstandi felagsins pr. ³¹/₁₂ 1939 vóru

og niðnar:

Debitorar	10.770,35
Vorur	11.810,72
Kontant	37,95

skuldin:

Ymiskir kreditorar	2.521,57
Vorulánskonto	1.620,49
Føroya Banki	862,94
Veksilkonto	1.300,00
Munur	16.811,02

kr. 22.619,02 22.619,02

Millum debitorarnar er Haandarbejdets Fremme, København, 8,971 kr. 73 øyr., og er hesin peningur hinfrystur fyri tíðina.

Felagnum tørvar tí likvidan pening.

Nevndin hevur havt samráð við stýri felagsins og er sams við heita um fylgjandi

uppskot:

Tinglð tekur ábyrgd fyri láni upp til 6.000 kr. í sparikassa ella banka til Føroyskt Heimavirki og gevur landsnevndini heimild til at undirskriva neyðturvilig skjøl móti transport uppá tað, sum felagið hevur tilgóðar hjá Haandarbejdets Fremme, København.

¹³/₁₁ samtykt 19--0.

23. Lán til at lesa til stýrimann.

Álit:

Í umsókn av 7/9 1940 hevur Niels Jacob Nielsen úr Vestmanna søkt tingið um lán til rindan av útreiðslunum við at ganga á stýrimannsskúla í Havn. Hann sigur frá, at hann í teim 4 seinastu árunum hevur verið úti og sigt við douskum skipum og hevur í hesum tíðarskeiði spart sær um 2.000 kr. Peningin hevur hann sett í sparikassa í Keypmannahavn, men tað hevur borið honum so illa í hond, at hann kem at vera niðurskotin, og undir hesum óhappi misti hann burtur prógv, ið hann hevði fingið frá sparikassanum uppá peningin. Av hesum ávum er peningurin honum ikki tókur í dag.

Harra Nielsen hevur vent sær til amtið um at fáa hjálp til at fáa peningin ella ein part av honum goldnan, men tað ber ikki til hjá amtinum at hjálpa honum. Tað hevur heldur ikki bært hjá honum í „Fære Amts Sparekasse“ at fáa lænt uppá peningin, hann eigur.

Harra Nielsen sigur seg annars ongán pening at eiga og onga hjálp at kunna fáa frá foreldrum sínum, ið hava tangt hús.

Harra Nielsen heldur, at ífall hann kann fáa hjálp til at lesa í vetur, vil hann kunna halda fram næsta vetur við tí, hann kann vinna komandi summer. Hann hevur byrjað skúlagongu sína, men heldur seg ikki kunna halda fram, um hann ikki fær tað umsøktu lánið.

Fíggarnevndin hevur havt málið til viðgerðar og úttalar:

Tað er harmiligt, at tað skal hava gingist umsøkjaranum so illa, men av principiellum grundum ber tað ikki til at mæla tinginum til at læna uppá eina leysa frásøgn, sjálvt um hon er so trúliga segd sum henda. Annað er, um harra Nielsen fær ein ella tveir góðar menn at veða fyrí afturrindanini av lánum. Men við tveimur tilíkuð veðarum kann hann óivað fáa tað untalaða lán hjá eini av okkara peningastøðum uttan tingsins hjálp.

Uppskot.

Av principiellum grundum sær tingið seg ikki ført fyrí at geva umsøktu lán.

Broytingaruppskot:

Úr økonomiska grunninum verður veitt umsøkjaranum eitt lán upp á 750 krónur.

Lánið er freytað av at umsøkjarin fær tveir menn til at veða fyrí afturrindan av lánum.

Givið verður landsnevndini upp í hendir at ásota nærri freytir fyrí hesum láni og at fáa til vegar tveir neyðturvuligu lániskjøl.

¹²/10 broytingaruppskotið samtykt 14—0.

24. Minnisvarði í Vestmanna.

Átt:

Fyrir síni nevnd, ið hefur í hendi at fáa reist ein minnisvarða yvir sjólætnum fiskimönnum í Vestmanna, hefur Brynjólfur á Heygum í brævi av 19. september 1940 sœkt tingið um stundning til nevnda endamál.

Minnisvarðin er ætlaður at koma at kosta 2.000 kr. og 1.000 kr. eru longu teknaðar í Vestmanna. Av teim eru 600 goldnar kontant.

Nevndin, ið hefur haft málið til viðgerðar, mællr til, at lögtingið veitur 200 kr. til hetta vakra endamál.

Uppskot.

Úr amtsgrunninum veitur tingið 200 kr. sum stundning til byggjan av tí í álitinum nevnda minnisvarða yvir sjólatnar fiskimenn í Vestmanna.

Peningurinn verður goldin móti kvittan frá formanninum fyrir nevnda minnisvarða, tá ið varðin er gjørdur.

²²in samtykt 17—0.

25. Niðurskrivan av gomlum føroyskum lögum.

Álit:

Urguleikari J. Wangstein hevur í brævi dagssett 5. oktober 1940 sakt tingið um ein árligan studning uppá 8—100 kr. til „fonografiskar upptøkur, niðurskriving og harmonisering av gomlum føroyskum lögum, serliga sálmalögum“.

Umsøkjarin ber fram besta tókk sína til lögtingið, Carlsbergargrunnin og statskassan fyri viðvild og fíggarliga hjálp viðvíkjandi útgávu av „Gomul Føroysk Sálmalög“.

Eisini O. Effersøe, A. Samuelson og J. Paturssyni veitir hann sømdir fyri, at hann kundi, sum hann sigur, „fáa fyrsta savn av okkara gomlu sálmunum prentað“.

Hann gleðir seg yvir „at frætta, at vit í okkara gomlu kirkjølögum elga ein kulturellan dýrgrip“.

Hann greiðir annars frá, hvussu er farist útgávu av sálmalögnum.

Á fundi í Keyprmannshavn er soleiðis veitt henni stórar heiður og samlarmæli av biskuppi og dórmorganisti. Sjálvur varð hann lovaður av hesum monnum.

Hann minnir eisini á, at „ferð eftir ferð“ eru lögini hoyrd í útvarpið frá Danmark og hinum norðanlondunum.

Umsøkjarin ivast ikki í, at Føroya lögting dugir at skilja, at hann hevur gjørt eitt óføra stórt arbeiði „fyri at bjarga teimum flestu av okkara lögum“, og hann greiðir frá, hvussu óført arbeiðið hevur verið hjá honum í hesum føri. Hann sigur frá, at hann hevur savnað stórt tilfar, ið krevur nógv arbeiði, men heldur, at hann er so upptikin, at hann ikki kennir seg „førar fyri at gera hetta arbeiði uttan viðurlag“.

Nevndin áskannar, at tað hevur mentanarliga sæð alstóran týðning at fáa upptikið og niðurskrivað okkara gomlu kvæða- og sálmalög, og hávirðir allar royndir hjá monnum at fáa framt hetta.

Eitt tilfikt arbeiði er sjálvaudi av teirru náttúru, at bert tey, sum hava serlig evni, hegni og lærdóm í tónalysti, kunnu rokja tað til lítar.

Nevndin heldur tað tí vera beinast, at leita verður millum allar frægar kreftir í hesum føri, og skjýtur tí uppá, at givin verður landsnevndini ein hóskandi peningur í hendi at veita tí, ið nevndin heldur vera besta til at gera hetta krevjandi arbeiði.

Uppskot.

Givnar verða landsnevndini í hendi 300 kr. at veita lystarmanni í

tónakynstri sum sönudargávu fyri upptøku, niðurskriving og lystarviðgerð av okkara gomlu lögum.

¹³/11 samtykt 20---0.

26. Fornmenja rannsóknir.

Álit: (Dah, Danielsen, Djurhuus og Johan Poulsen við fyrivarni).

Til tess at fáa best kunning um sítt egna fólks fornsøgu verða víðá um í mentaðum londum m. a. tey jarðfestu fornminni í landinum eftirkannað.

Enn er einki slíkt fullfíggjað starv komið í gongd í Føroyum. Av og á hevur verið eitt lítriv og viðhvørt heldur munalt, sum t. d. fornmenjagrannskan Kapt. Daniel Bruuns, men eitt samfingið regluseitt starv er ikki komið á laggirnar í Føroyum enn.

Í Føroya búreikingasøgu er fleiri ferðir skotið til, at tørvur er á at fáa kannað okkara jarðfestu fornminni til lítar til tess at fáa eitt tryggari grundarlag undir hesi Føroya søgu enn tað enn er atkomstir til.

Nevndin má halda, at tað ikki eigur at verða dygt longur við at seta eitt slíkt starv í verk. Tað er so at jarðfest fornminni vera har tey eru og ikki misfarast uttan av mannavoldum ella náttúrinnar völdum.

Her skal so státt verða víst á lögtingsins stöðu til hesi viðurskiftir (sí lögtingstíðindi 1913, bls. 123, Bilag 6 og lögtingstíðindi 1914, bls. 7, Bilag 13 viðvíkjandi, hvussu fornminni skulu umfarast. Hetta mál væntar nevndin, at tingið endurnýggjar og umvælur í næstu tingsetu).

Harí móti er so vorðið, at tær sagnir, ið hava verið sambundnar slíkum stöðum, á okkara døgum meir og meir kámost burtur, tessvegna at søgumenn doyggja burtur og naga fólki ikki situr undir frásøgnunum nú sum áður.

Tað sum fyrst er tørvur á, er at fáa skrásett (reglstrerað) fornminni og savnað tær frásøgnir um tey, sum eru til. Náðari eftirkannan og útgrefstur verður at koma aftaná.

Nevndin má halda, at hetta fyrsta starvið at skráseta jarðfest fornminni og savna tær munnligu søgnir um tey, sum eru til, eigur at verða sett í verk nú.

Tað vil so væl til, at maður er fyri hond, sum er búgvinn til at fara undir hetta verk, nevniliga harra Sverri Dahl. Hann hevur serstakt lyndi til slíkt starv og hevur í útlandinum hjá kendum fornmenjagrannskarum gjørt seg nakað væl kunnugan við fornmenjagrannskinga atburð.

Fíggjarnevndin vit ti skjóta upp til tingsins samtykki:

1) Løgtingið letur stnd. theol. Sverri Dahl taka upp starvið at skráseta tey føroysku jarðfæsta fornmennir og savna tær frásøgnir um tey, sum eru til at fáa. Úrskitið av hesum verður hann at flýggja tinginum til næsta árs 1. oktober.

2) Sum samsýning fyri eitt árs starv í hesi í potti 1 nevndu vinnu veitir tingið Sverri Dahl 1000 kr. úr amtsgrunninum.

¹³/₁₁ uppskotið fali 12--0.

XIV. Ymist.

1. Decisióin av amtskommunalum roknskapum.

⁷/₁₁ vóru øll roknskapini fyri 1939 góðkend undantikið amtsfátækragrunnurin og Føroya vantukkutrygging.

2. Ítróttalottari.

Álit:

Sí skjal nr. 32.

1911 samtykt 18--0.

3. Forskotsrindan til trúboðarar.

Álit:

Lagtinget har í Ekstrinsamlingun í Júní d. Á. vedtagið en forðulög Lønordning for de 3 paa Færøerne arbejdende Indremissionærer, nemlig:

- 1) Alfred Petersen, Klaksvig,
- 2) C. Eliassen, Tveraa,
- 3) Johan Simonsen, Vestmannaey.

Af den i Sagen afgivne Betænkning ses, at Missionærerne lønnes af Kirkelig Forening for indre Mission i Danmark, og at Lønnen normalt udbetales maanedvis gennem Hovedkontoret i København.

Den skabte Lønordning gaar ud paa følgende:

- a) Der udbetales hver af de nævnte Missionærer ca. $\frac{2}{3}$ af deres normale Løn eller 200 Kr. maanedlig.
- b) Beløbene udbetales ved Færøernes Oppebørselskontor af Færøernes Kirkefond og pebsteres i Fondens Regnskab som Laan, ydet Kirkelig Forening for den indre Mission i Danmark. I den nævnte Betænkning udtales endvidere, at man finder det rimeligt, at Borgere, som har særligt Kendskab til og Sympati for „Indre Mission“s Arbejde her paa Øerne, ad privat Vej søger at fremskaffe Midler til at bøde paa Missionærernes økonomiske Stilling, saa længe disse er uden Forbindelse med Missionens Hovedbestyrelse. Lagtingskontoret har under 14. f. M. tilsendt de 3 Missionærer enslydende Skrivelser, hvorl forespørges, om de ønsker at Lønspørgsmaalet for kommende Aar bliver behandlet i indeværende Samling samt bedes oplyst, om Kirkefolket efter Afbrydelsen af Forbindelsen med Danmark har gjort noget for at indsamle Penge til Lønning af Missionærerne.

Der foreligger kun Svar fra Missionær Simonsen, som udtaler sin Tak for den skabte Ordning samt Ønsket om en lignende Ordning for 1941. Der er ikke foretaget noget særligt fra Kirkefolkets Side, men han har modtaget Gaver, der godt og vel dækker hans Rejsoudgifter.

Budgetudvalget, der har behandlet foreliggende Sag, kan anbefale, at den i Juni Maaned af Tinget skabte midlertidige Lønordning ogsaa bliver gjort gældende, saa længe Krigssituationen varer. Skulde Forbindelsen med Danmark blive genoprettet inden Krigens Afslutning og dermed Mulighed for en Tilbagevenden til den før Krigens Udbrud gældende Lønordning være til Stede, vil nærværende af Forholdene skabte Ordning automatisk bortfalde.

Forslag:

- 1) Tinget udbetaler til hver af de i Betænkningen nævnte Missionærer 200 Kr. pr. Maaned efter de i Ekstrasamlingen i Juni d. A. vedtagne Retningslinjer, forsaavidt de paagældende ønsker dette, saa længe Krigen varer.
- 2) Skulde normale Tilstande indtræde med Hensyn til Forbindelsen med Danmark inden Krigens Ophør, vil den heromhandlede Ordning dermed ophøre.

³⁰/₄ samtykt 17—0.

4. Forskotsrindan til fólk, hvors forsyrgjarar eru í Danmark.

Átt:

Løgtingskrivstovan hevur í riti av 2. september 1940 reist spurningin um studningsveitan til teirra, sum í hesum døgum hava forsyrgjarar sínar í Danmark, ella sum av kriggsávum eru komnir higar, men ikki sleppa heim aftur.

Í landsnevndini hevur málið verið til umhugsunar, og hevur hon fingið til vegar upplýsingar um, at Havnar kommuna hevur íalt, síðan Danmark varð hartikið til 11. sept. 1940, gildið stívar 9.000 kr. í studning til

danskar sjómenn, sum ikki eru sloppnir heim aftur, av tí at samferðslan við Danmark er slitin, eins og til 3 í Havn búgvandi familjur, sum hava forsyrgjararnar í Danmark.

Elisini er nevndini verðið kunnugt, at aðrastaðni í Føroyum finnast fólk, sum hava forsyrgjararnar uttanlanda, uttan at kunna koma í samband við teir.

Hesi hava, eins og nevnt er viðvíkjandi Havn, vent sær til sóknarstýrið á plássinum og hava fingið ein fyribils stuðning.

Tað er eyðvitað, at tað almenna í Føroyum skyldar at reika so fyrri, at øll tey, sum av kríggsáðum hava fingið sambandið við teirra vanligu forsyrgjarar slitið, ella sum eru komin higar til landið uttan at sleppa aftur til arbeiði teirra og uttan at kunna koma til arbeiðis her á landi, ikki lida neyð, men fáa tann stuðning, sum tørvar teim til lívsins uppihald.

Tað er kunnugt, at hin danski staturin hevur veitt munandi stuðning sum lán til Føroyingar, sum læra í Danmark, og at Føroyingar, sum hava verið í arbeiði í Danmark, men sum av viðurskiftunum eru verðnir arbeiðisleysir, hava atgongu til at fáa lut í teirra dansku socialu forsorgini.

Tann háttur, sum eins og ávíst fyribils er nýttur, at kommunur veita teim fremmandu treingjandi hjálp, má setlast fyribils at vera nóg tryggjandi men tá ið tey peningaliga evnini hjá kommununum vanligu eru vinalig og ein varandi tilik hjálp kann koma at verða ov tung fyrri kommununar, heldur fíggjarnevndin tað vera beinast, at landsnevndin fær heimild at veita øllum teim fremmandu, sum møguligt ikki hjá kommunum kunnu fáa tann stuðul, ið tørvar er á, ta hjálp, sum væntar.

Uppskot.

Landsnevndin verður heimilað at veita fremmandum fólk, sum ikki sleppa aftur til heimlandið, og sum ikki kunnu fáa vinnandi arbeiði her á landi ella hjálp á annan hátt, eins og teim familjum, sum hava fingið sambandið slitið við forsyrgjarar sínar í útheiminum, tann peningaliga stuðul, sum teim tørvar til lívsins uppihald. Peningurin verður givin sum rentufrítt lán.

14/10 samtykt 17 -0.

5. Spritsøla.

Álit:

Sí skjal nr. 33.

¹⁵/₁₁ samtykt 17—0.

6. Søla av denatureraðum spritti.

Álit:

Anton Andresen, Tórshavn, hevur uppáttur í ár í skrivi d. 28. februar 1940 heitt á tingið um loyvi til umframt sølu av denatureraðum spritti at hava handil við øðrum vörum.

Vísandi til lögtingsmál nr. XIV-11/1939 (løgtingstíðindi 1939 blaðs. 238—239) setur nevndin fram soljóðandi

uppskot:

Løgtingið mælir til, at umsøkjarin, ið hevur loyvi at selja denaturerað spritt, eisini fær loyvi til at hava annan handil í Tórshavn.

Bintak av álitinum fær umsøkjarin.

¹⁵/₁₁ samtykt 16—0.

7. Lýsingar á føroyskum máli.

Álit:

Frá fólkalokkinum (Radikalt Sjálvstýri) kom hetta mál tann 4. juni 1940 til tingið:

Uppskot til viðgerðar:

Løgtingið ásetur:

Frá 15. juni 1940 skulu allar tingsins lýsingar, haruppi roknaðar landsnevndar- og aðrar tingnevndarlýsingar, sum viðvíkja føroyskum viðurskiftum, verða á føroyskum máli.

Nevndin hevur býtt seg sundur í minnilutar og er kunnug við, at nevndin viðvíkjandi Føroyskt mál í skiparaskúlanum hevur í hesi tingsetu mál, sum hesum eru lík, til viðgerðar.

Minnilutin Patursson heldur tessvegna tað ikki bera til at taka støðu til hetta uppskoti í tí orðaljóði, tað hevur.

Harimóti heldur minnilutin Patursson, nú tingið meir og meir tekur føroyskt mál til nýtslu, at tað sama verður gjørt av tænastumønum landsins. Sum viðurskiftini eru, heldur minnilutin Patursson tað tó ikki bera væð til at seta føroyskt mál á til reglubundið mál fútaskrivstovuna, sorenskrivarskrivstovuna ella amtsskrivstovuna. Harimóti heldur minnilutin Patursson tað vera beint, at tað verður álagt øllum sýslumanuskrivstovum og sóknarhútaskrivstovum at orða síni skrivligu störv á føroyskum máli.

Minnilutin A. Samuelsen framsetur einki uppskot.

Minnilutin Danbjørg ynskir at úttala fylgjandi:

Í tingsetuni 1939 var minnilutin í einum fleirtali við til at úttala fylgjandi: „Meiriluti nevndarinnar heldur, at tað er rætt og náttúrligt at føroyskt mál skrivliga verður nýtt í øllum viðurskiftum her á landi, og skal mæla til, at løgtingið hereftir so mikið sum gjørligt skipar soleiðis fyri, at føroyskar lógir og kunngerlingar verða settar saman á føroyskum máli, og at tingið annars nýtir føroyskt mál í sínum virki, eins og álagt verður landsnevndini og løgtingsskrivstovuni at gera tað sama (jfr. løgtingsliðindi 1939, blaðsíðu 245).

Henda úttala fleirtalsins ferdi til, at fylgjandi uppskot tá varð samtykt:

- „1) Tingið samtykkir, at lóguppskot og aðrar skrivligar avgerðir, tað hereftir samtykkir, so mikið sum gjørligt verða samansettar á føroyskum máli.
- 2) Landsnevndin og løgtingsskrivstovan hava at rætta seg eftir tí í petti 1) ásetta.“

Minnilutin heldur ikki, at tað er neyðugt at gera meira hesum máli viðvíkjandi og loyvir sær tí at framseta soljóðandi

uppskot.

Eitt álit verður sent umsøkjaranum við ávísan løgtingsviðtøka 1939 í tingmáli 15/XIV.

Minnilutin Patursson framsetur soljóðandi

uppskot.

- 1) Kunngeringar, brævaskifti og onnur skrivlig stærv, sum sýslumenn, sóknafóti og pantafótar avhenda um landið, verða at orða á føroyskum máli.
- 2) Henda avgerð fær gildi 1. januar 1941.

Uppskot Danbjørgs samtykt 13—0 og harvið uppskot Paturssons burturdottið.

8. Borgarlig brúðarvígsla á føroyskum máli.

Álit:

Sí skjal nr. 34.

¹²/₁₁ uppskot minnilutans samtykt 14—0.

9. Føroyskt flagg.

Álit:

Til Behandling foreligger Skrivelse af 8. Maj d. A. fra Tingmedlem Rasmus Rasmussen om, at der „Á føroyskum almannagnum á sjógvi og landi verður flaggað við Føroya flaggi og ongum øðrum, tá flaggað verður.“

Fra Fólkuflókkinum (Jóannes Paturason, R. Rasmussen, A. Sørensen, Th. Petersen, S. Ellefsen og Poul Petersen) foreligger Skrivelse af 3. d. M. om, at Sagen maatte blive behandlet i Tinget den 4. September.

Henstillingen blev efterkommet.

Under de for Haanden værende Omstændigheder finder man ingen Anledning til at foreslå Ændringer i den i Lagtingssamlingen 1938 vedtagne Beslutning vedrørende Lagtingets Brug af det færøske og det danske Flag.

Forøvrigt nævnlader man ikke at bemærke, at det vedrørende Flagning paa Landjorden maa anses at staa enhver frit med Hensyn til, hvorvidt man ønsker at bruge det færøske eller det danske Flag eller begge i Forening.

Minnilutin (R. Rasmussen):

Málið varð reist av mær á eykatingsetuni í vár. 25. apríl 1940 varð føroyska flaggið góðkennt sum Føroya flagg uttanoyggja.

Harvið var Føroya flaggspurningur loystur.

Føroyingar høvdu nú sum aðrar tjóðir fingið sítt eyðkenni í tí fremm- anda. Eftir var bert, at Føroya lagting sum sjálvskrivað lagting Føroya setti hesa avgerð í verk innanlanda (innan sjómarkið og uppi á landi).

Síðan hevur bretska ríkisstjórnin krævt Føroya flagg eina á øllum føroyskum ferum elsini innan sjómarkið, soleiðis at nú bert er eftir at seta hesa avgerð í verk uppi á landi.

Tað verður her at skila til, at tað føroyska flaggið uttan átalum av tí almenna hevur verið nýtt uppi á landi í mong ár, soleiðis at tað ið ívæntar bert er sjálv viðtøkan og góðkennilsi.

Tann flótandi parturin av Føroya territorium hevur fingið sítt flagg góðkent av bretska ríkisstjórnini og henda avgerð er kunningjard á mongum tungumálum fyri øllum heiminum og uttan at tað er mótmælt av nokrum, og tí er tað bæði náttúrligt og rímuligt og uttan minnan fyri nakran, at sjálvt landið fær sama flagg samtykt.

Forslag

fra Flertallet (J. E. Jacobsen, O. F. Joensen):

Tinget finder ingen Anledning til under de for Haanden værende Omstændigheder at foretage nogen Ændring i Lagtingets Beslutning 1938 vedrørende Tingets Brug af det færøske Flag, se Lagtingstidende 1938, Side 224.

Uppskot

frá minnilutunum (R. Rasmussen):

Tað føroyska flaggið er góðkennt sum Føroya flagg.

So státt samtykkir lögtingið, at Føroya flagg eina verður nýtt á lögtingsins og øðrum Føroya almennu ognum á vanligum flaggdögum Føroya.

¹⁰/₁₀ uppskot minnilutans fall 7—0. Uppskot meirilutans samtykt 15—0.

10. Føroysk frímerki.

Álit: (Djurhuus og Poulsen við fyrivarni).

Si skjal nr. 35.

¹²/₁₁ uppskot minnilutans fall 8—0. Uppskot meirilutans samtykt 14—0.

11. Heimflytan av Føroyingum.

Álit:

Fólk úr ymiskum bygðum úr Føroyum hava sent brøv, deils til Landsnevndina, deils til Løgtingið við áheitan um, at tað frá almennari síðu verður útvegað, at Føroyingar, ið staddir eru í Danmark og hava hug at koma heim aftur til Føroyar, mugu fáa møguleikar til tess.

Danskir sjómenn, sum fyrhils vegna kríggið eru staddir í Føroyum, hava eisini heitt á Føroya løgting um at útvega, um so verður, at skip higaní frá skal flyta Føroyingar heim, at teir eisini kunna fáa loyvi til at koma við í ferðini heim aftur til Danmarkar.

Sum kunnugt vil vera frá radio og blaðum hevur avgreiðslan hjá P. í Skipafelagnum Føroyar í Keypmannahavn (Riiksen & Petersen) gjørt eitt fyrireiðingarárbeiði í hesum máli m. a. savnað saman nevnið á teinum, ið heim vilja fara. Seinast ið frættist, var talið á teinum, ið høvdu hug at koma heim aftur, um 100. Samstundis varð eisini sagt, at ríkisstýrið arbeiddi fyri, at Føroyingar eins og Íslendingar kunnu fáa loyvi til at reisa heim via Petsamo.

Tað er eisini á annan hátt verðið nevndini kunnugt, at tað framvegis verður arbeitt við málinum, men nakað endiligt úrslit er ikki komið enn.

Nevndin hevur biðið Skipafelagið sett upp ein kostnaðarætlan yvir, hvat ein tilskur tórus við „Tjaldrinum“ (Føroyar—Petsamo aftur og fram) kann ætlast at kosta, og hevur Skipafelagið sum svar uppá hendan spurning skotið upp, at hann kann metast til at kosta frá 75—100.000 kr. Kunuleiki til, hvussu tingingarnar eru farnar fram viðvíkjandi heimreisiloyvi fyri Íslendingar, um kostnaðin fyri tey einstøku ferðafólkini o. a. m., fæst við at lesa hjálagda skjal, ið greiðir frá hesum viðurskiptum.

Sjálvandi er tingið eins og Føroyingar yvirhæver hugað fyri at fáa eina tilíka heimferð í lag, og tað er tí sjálvsagt, at tað frá løgtingsins og almennari síðu í Føroyum til eina hvørja tíð vil verða gjørt, hvat ið gerast kann, fyri at bettar kann eydnast. Nevndin skal mæla til, at tað verður givið landsnevndini upp í hendur at arbeida framvegis við málinum, og at landsnevndin fær heimild til at nýta tann pening, sum óivað skal til, um ferðin skal koma upp í lag.

Uppskot.

- 1) Tað verður givið landsnevndini upp í hendur at arbeida framvegis við málinum m. a. heita á danska gesantið í London um at tingast við Onglendingar um heimreisiloyvi fyri Føroyingar.
- 2) Landsnevndin fær tingsins vegna heimild til at fyrirleika alt neyðturviligt hesum máli viðvíkjandi, har ímillum at fáa til vegar tann pening, ið krevst, fyri at ferðin kann koma í lag.

14/11 samtykt 22—0.

12. Byggingarkønur ráðgevani.

Álit:

Hetta er gamalt mál á tingi. (Snr. lögtingstíðindi fyrri 1932, bls. 47—48, fyrri 1938 bls. 227 og fyrri 1939 bls. 235). Tað hevur verið kent sum eitt stórt sakn ikki at havt ein tilíkan kønan mann at ráða yvir, sum altíð kundi verið tinginum, skólastjórnin, kirkjustjórnin umframt øðrum tingsins nevndun tókur sum byggikønur ráðgevani, og sum skuldi havt tilsýn við øllum almonnum bygningum og byggifyritøkum, ið lögtingið hevur ábyrgd fyrri. Teir bygningar, sum fyrst og fremst er talan um, eru skúlar og kirkjur umframt aðrar, ið eru í tingsins varðveitslu. Amtmaðurin hevur eisini skotið uppá, at ein tilíkur byggingarkønur ráðgevani eisini kundi havt umsjón við statsins bygningum í Føroyum.

Tingið varð fyrri einum 2 árum síðan við amtsverklæðing Ponsdal um málið, og helt hann seg kunna gera arbeiðið móti hóskandi samsýning. Í nevndarálitinum í hesum máli frá í fjør verður minnt um, at talan er um at seta á stovn ein byggigrunnur, ið skal veita lán til bygging av nýggjum húsum. Hetta krevur, at eftirlit verður havt við teimum húsum, hvar lán er givið, og kann tað tí ætlast at vera beint, at eisini hesin spurningur verður umhugsaður í samband við spurningin um byggingarkønan ráðgevani. Um hesin nevndi byggigrunnur kemur á stovn, verður eftirlitið viðvíkjandi teimum bygningum, her kann verða talan um, so stórt, at tað neyvan kann verða eitt frammið hjástætt hjá nøkrum manni. Av tí at óvist var, hvat lagnumálið viðvíkjandi stovnan av byggigrunninum vildi fáa, varð stødgað við at taka endiliga avgerð í hesum máli í fjør.

Nevndin er á einum máli um, at hetta er eitt lýðningarmikið mál, men kann ikki mæla til, at spurningurin verður loystur í løtuni, soleiðis sum viðurskiptini eru háttað her á landi nú.

Spurningurin um stovnan av byggigrunninum er líka óloystur í ár, sum hann var í fjør; heldur kann tað í næstum ikki rokast við stórvegis bygging, av tí at tørvur er uppá tilfar. Nokk er spurningurin átrokandi, men er tað meira umráðandi, at hann verður loystur til fullnar, sjálvt um skuldi verið stødgað eitt ella tvey ár, enn at greiða hann í bræði, og so fáa eina skipan, sum ikki dugir.

L'ppskot.

Málið viðvíkjandi byggikønum ráðgevani verður at goyma til næsta ár.

^{4/10} samtykt 13—0.

13. Loyvi til fasta farleið.

Álit (Nolsæ við Iyrlivarni):

Si skjal nr. 36.

Broytingaruppskot frá Hans Nolsæ o. fl.:

Den i Fingsamlingen 1939 meddelte Tilladelse for forskellige Selskaber og private Personer til at drive *Rutefart* forlænges hermed til 1. Marts 1941.

Tilladelsen er betinget af, at der til Lagtingskontoret indsendes dokumenterede Oplysninger vedrørende Indtægterne af Passager og Godsbefordringen i 1939, inden den $31/12$ 1940, og at de øvrige i 1939 givne Forskrifter overholdes.

Det pålægges Landsnevndin at drage Omsorg for, at der fremskaffes Oplysninger, som under Pkt. I nævnt, fra alle eksisterende Ruter, — ogsaa Ruter som ikke er nævnt i Betænkningen af 1939 —. De nævnte Oplysninger forelægges Tinget i første Extrasamling i 1941 til Brug ved Fastsettelse af Koncessionsafgift og endelig Tilladelse til Rutefart.

Broytingaruppskot frá Djuchuus o. fl.:

I Stedet for Udvalgets Forslag Pkt. A. sættes:

- 1) I Medfør af Lov for Færøerne Nr. 121 af 15. Marts 1939 om Rutefart fornyer Færøernes Lagting herved den i Samlingen 1939 meddelte Koncession indtil 1. Januar 1942.
- 2) „Smiril“ tages ud af Ruten Klaksvig Fugløfjord.
- 3) Landsnevndin bemyndiges til sammen med Postmesteren at foretage fornøden Regulering af Fartplanen, saaledes at Besøjlingen af Sandø herunder Skuø og Suderø bliver udvidet.

Uppskot Djuchuus's fall 8—0, uppskot Nolsæes samtykt 14—0. Harvið nevndaruppskot A burturdottið. B samtykt 12 móti 1 og minnilata-uppskotið fall pkt. 1 og 2, men 3 samtykt 15—0.

14. Farnagjald.

Álit:

Sí skjal nr. 37.

^{15/11} meirilutauppskotið samtykt 13—0, minnilutauppskotið fall 7—0.

15. Eykaløn til politistarnar.

Álit:

Innkrevjan av tolli er eitt arbeiði, ið krevur eina fasta hond og eina idna og árvakna eftiransan við, at smoghandil ikki fer fram. Hetta ræður serliga um í hesum tíðum, tá ið samferðslan við útheimin fer fram við so nógvum skipum sum aldei áður.

Millum manna eins og í nevndini hevur hesin tolleftransingarspurningur verið havdur á lofti.

Í hjáløgðum skjali hevur gjaldskrivstovustjóri Mortensen greitt frá, hvat ið er í ætlan at gera eins og frá, hvat ið er gjørt fyri at gera eftiransingina heilt dygga. Serliga verður víst á:

at sýslumonnum og politistum er álagt at gera óvardar rannsóknir umborð í skipum, ið koma uttanfrá eins og at ansa eftir, at verður, ið tollur ikki er goldin fyri, verða útftur fluttar,

at skiparar á skipum, ið koma uttanfrá, eru gjørdir skyldugir at geva eina sannsøgn viðvíkjandi hvørjar tolleskyldugar verur eru umborð.

Hesi tiltøk eru bein. Altrát átti kannska at verið gjørd tann fyrri skipan, at skip, ið koma uttanfrá til Føroya, eiga fyrst at fara inn á eitt pláss, har ið tolleftriltsmaður flunst, áðrenn tað hevur samband við land ella bát ella skip aðrastaðni í Føroyum.

Hetta er neyðugt, fyri at tolleftrilsið kann fara fram, áðrenn høvi hevur verið at koma í samband við nakran smoghandil.

Ásetan av serligum tollarum yll óivað koma at kosta meir, enn vunnið verður í meirtolli við teim.

Tolleftrilsið og tollinnkrevjingin mega tí enn eina tíð fara fram høvuðssakliga á sama grundarlagi sum higartil. Tó má verða roynt at gera hesa skipan betri í hvørjum, sum brekini við honni verða ásynlig og møguleiki er tilsteðis fyri ábót.

Løgtingstíðindi 1940. 25.

Sum tollarin er vaksin, er arbeiði við eftiransan og innkrevjing vaksið.

Samsvarandi hesar umstøður hevur fútin í brævi, dagssett 19. juli 1940, mælt til, at av tollpeninginum verður veitt teim 4 havnapolitistunum, ið hava haft eftirlit við skipum, vørurinflutninginum elos og haft tollefiransanina, árliga 1200 kr. ella 800 kr. meiri, enn teir áður hava haft.

Seinri er munnliga haft á mál, at Niels Nielsen á fútakontórinum eisini hevur uppiborið eina samsýning fyri sítt tollefirlitsstarv.

Fútin upplýsir, at henda tollefiransan byrjaði á heysti 1936 sum ein nýggj eykauppgáva, uttan at nýtt fólk varð tikið serstakliga til hana.

Rftr § 15 í lóg av 15. mars 1939 um toll verður innflutningsgjaldið krævt eftir reglum, ásettum av finansministerinum við hjálp frá politiskipanini og postskipanini.

Fútin peikar á, at eftirlitið er ein nóg so tung byrða. Tað gevur eykaarbeiði, sum ofta fellur utanfyri ta vanlugu tænastutíðina hjá viðkomandi monnum. Hertil er at leggja, at politistarnir á annan hátt hava fingið nóg meir at gera. Tollefirlitið verður ofta gjørt til óregluligar tíðir, seint á kveldi eins væl og tíðliga á morgni.

Fútin mælir til, at hvør av teim 4 politistunum fær 25 kr. um mánaðin sum samsýning fyri teirra starv fyri tingið viðvikjandi tollinum.

Sagt verður frá, at frá 1. januar 1937 hava politistarnir fingið 100 kr. um árið. Í 1938 flugu teir tó 200 kr. íver.

Fútin mælir til, at eykaviðurgjaldshækkingin verður frá 1. januar 1939.

Fyr 1939 er bert játtað 100 kr. til hvønn av teim 4 politistunum.

Stjórin fyr gjaldstovuna hevur haft málið til unumælis og heldur, at tað er beint, at politistarnir fáa endurgjald fyri náttararbeiði, men heldur, at endurgjaldið fyr 1939 100 kr. ikki kann sigast at vera órimiliga lítið.

Nú er álagt øllum skipum deklareringskylda, og mælir stjórin eisini av hesum eykaarbeiði til, at endurgjaldið verður sett til 200 kr. árliga, tó at tað fyr 1940 verður goldið 150 kr. til hvønn av teim 4 politistum.

Tað er rimiligt, at teir, sum afturat sínum vanliga starvi hava fingið álagt at ansa eftir, at smughandil ikki fer fram, fáa eitt viðurgjald fyr hetta teirra eykaarbeiði. Verður eitt tilfikt viðurgjald goldið teimum, kann tingið eisini afturímóti við fullum retti krevja av teimum eina árvakna, dygga og holla eftiransan til frama fyr tingstns tollantøkur.

Fíggarneyvndin skal tí mæla til, at eykaendurgjald verður goldið teim nevndu 4 politistunum í Havn, eins og Niels Nielsen á fútakontórinum fyr eykaarbeiði við tollefirlitinum, soleiðis at hvør teirra fær eina samsýning fyr hetta arbeiði uppá 2 - 300 kr. um árið at rokna frá 1. januar 1940.

Politistarnir í Vági, Tvøroyri og í Klakksvík hava eisini, sum viðurskiftini eru, nakað eykaarbeiði. Nevndin mælir tí til, at til politistarnar í Vági, Klakksvík og Tvøroyri eisini verður játtað ein hóskandi samsýning, t. d. ávíkavist 100, 150 og 150 kr. árliga.

Harnæst heldur nevndin tað vera neyðugt at geva heimild til, at fólk — t. d. harantenubetjentar — verða tikin til eftirlit í øðrum plássum enn Tórshavn, Vág, Tvøroyri og Klakksvík.

Mælt verður til, at landsnevndin fær heimild til eftir samráð við gjaldstovuna at nýta nakað av peningi til hetta endamál.

Samsvarandi við tað, ið her er flutt fram, loyvir nevndin sær at seta fram hetta

uppskot.

- 1) Visandi á tað í álitinum framflutta verða fútn og gjaldstovustjórnir bidnir um ... um teir halda tað vera gjørligt og til frama fyri toll-innkrevjingina — aftrat tí, sum higartil er gjørt fyri at bota um eftirlitsvansamar, at skipa fyri, at einki skip, ið kemur uttanfrá til Færoyar, fær loyvi at hava samband við land, bát ella annað skip, áðrenn tað hevur verið inni á plássi, har ið tolleftirlitsmaður er og hevur fingið hann um borð til tolleftirlits, at politistum og øðrum tolleftirlitsmonnum verður undirvíst, hvussu eftirlitið eigur at fara fram, so eingin ógranskað snoga finnst um borð, hvar tollskyldugur vørur kunna loyna sær, at rannsókn av skipum komandi uttanfrá altíð verður gjørd.
- 2) Av tollpeninginum verður veitt fútanum til nýtslu til tolleftirlits í Havn 1500 kr. árliga, roknað frá 1. januar 1940, inntil annað verður ásett.
- 3) Frá 1. januar 1940, til annað verður ásett, verður av tollpeninginum játtað hverjum av politistunum suðuri í Vági, Klakksvík og á Tvøroyri atvíkavist 100, 150 og 150 kr. árliga sum viðurgjald fyri tolleftirlitsarbeiði.
- 4) Landsnevndini verður givið heimild til í samráð við gjaldskrivstovustjóran av tollpeninginum at nýta upp til 500 kr. árliga til hjálp til tolleftirlit á øðrum plássum enn Tórshavn, Tvøroyri, Klakksvík og suðuri í Vági.

^{30/10} samtykt 15—0.

16. Bræv frá norska konsulatinum um valuta.

Átt:

Sí skjal nr. 38.

^{12/12} minnilutauppskotið fall 6—0, meirilutauppskotið samtykt 15—0.

17. Frágreiðing frá vørunevndini.

Sí skjal nr. 11.

18. Maksimalprísar.

Álit:

Í brævi, tildarmerkt 2. 1940, hevur Føroya arbeidarafelag heitt á tingið við ynski um, at hægsti prísir verða settir á allar neyðsynjarvørur (linnfluttar og føroyskar).

Undirritaða nevnd, ið hevur havt málið til viðgerðar, hevur býtt seg í minnilutur.

Minnilutin (Danbjørg) má ásaanna, at tað er neyðugt í hesum ónormalu tíðum at áseta hægsta prís á neyðsynjarvørur, serliga tá ið tað er vorðið nevndini kunnugt, at prísirnir eru ógvuliga ójavnir í teim ymisku plássum í Føroyum. Hetta kann fyrri ein part koma av, at umkostningarnir viðvíkjandi vøruflyttinginum eru ójavnir, men tað er ikki altíð, at prísmunurin á vørunum kemur av, at tað bert eru hesi viðurskifti, ið gera seg galdandi.

Hægsti prísur er frammanundan settur á nakrar vørur, og tað er gott og rætt, at tað er gjørt, men tað eru eisini aðrar vørur, ið mega rokast fyrri neyðsynjarvørur, og tí má hægsti prísur eisini setast á slíkar vørur. Her kann m. a. nevast: kjøt, margarin, palmín og onnur sløg av feitti, sápa og vaskipulvir, rosínur, svedskur, mjólkablikk, siruppar, kaffi og te, tøy og liðuggjörd klæði, skógvar og styvlar bæði av leðri og av gummi, snøri og seymitráður, petroleum, benzin o. s.

Tað eru óivað aðrar vørur, ið kunnu metast sum neyðsynjarvørur og tessvegna mega koma undir reglurnar um hægsta prís. Men hesum viðvíkjandi og hvørjir hægsti prísir, ið hóskandi eru, eigur vørunevndin gjøllari at kanna og áseta.

Minnilutin (Danbjørg) loyvir sær at mæla tinginum til at áleggja vørunevndini at áseta hægsta prís á allar neyðsynjarvørur.

Minnilutin (Nolsøe) heldur tað vera rætt at áseta hægsta prís á ymskar neyðsynjarvørur, sum hann nevnr í tí av honum framsetta uppskoti.

Minnilutin (Th. Petersen) ynskir at úttala fylgjandi:

Maximalprísur kann hava sínar góðu síðir, men er eitt umráði, har tað almenna eigur at sýna varsemi. Maximalprísur eigur tí ongantíð at vera

ásettur generelt. Tað er ein kend sak, at maximalprísur í mongum ferum hevur eina prishækkan við sær.

Um so er, at heimild verður givin til tess, so kann ein maximalprísur ikki ásetast, uttan so at umboð fyri prodnsent og consument í hvørjum einstøkum føri hevði havt mállø til ummælis ella so at tað varð latið samfelagnum upp í hendi at áseta og eftiransa prís í hvørjum einstøkum føri fyr seg.

At maximalprísur bert skal fylgja vøruhandilsins prísun, heldur minnilutin vera skeivt, tá slíkt ivaleyst hevur prishækkan við sær.

Tað er annars at skila til, at ein prísplittikkur sum tilætlaður í meirilutauppskotinum, ikki vil hava fremjandi ávirkan á innanlanda produktion, men harafturímóti virka tarnaandi í so máta.

Minnilutin (Th. Petersen) setur ikki fram uppskot.

Minnilutin (Johan M. Fr. Poulsen og Joen Rasmussen) framseta einki uppskot.

Minullutin (Danbjørg) loyvir sær at framseta hetta

Uppskot.

Tingið áleggur vørunevndini at seta hægsta prís á tær í álitinum nevndu vørur umframt tær vørur, ið hægsti prísur frammanundan er ásettur, og eisini aðrar vørur, ið vørunevndin heldur tað vera neyðugt at seta hægsta prís á.

Minnilutin (Nolsøe) framsetur soljóðandi

Uppskot.

Tingið áleggur vørunevndini at seta hægsta prís á fylgjandi vørur: kjøt, margarin, palmín og onnur sløg av feitti, sápu og vaskipulvir, snuri, petroleum og benzin umframt tær vørur, ið hægstiprísur frammanundan er ásettur.

⁷/₁₁ uppskotini fullu 8—0.

19. Bræv frá K. F. U. M. og K. F. U. K.

Álit:

Provst Dahl for K. F. U. M. og Frk. H. Hansen for K. F. U. K. har under 8. September d. A. henvendt sig til Lagtinget med Andragende om, at dette gennem Lovgivning eller paa anden Maade vil gøre, hvad gøres kan, for at den færøske Ungdom ikke kommer tilskade under de ændrede Samfundsforhold, som nu er under Udvikling her paa vore Øer.

Andragerne nævner visse Foranstaltninger, som de mener bør træffes til Bedste for vor Ungdom.

Udvalget er enigt med Andragerne i, at de Forhold, Færingar for Tiden lever under, let kan medføre uberegnelige Farer for Ungdommen og derigennem for vort Folk. Det vil imidlertid ikke være let gennem Lovgivning og Politiforskrifter at stabilisere Ungdommen saaledes, at Andragernes Formaal fremmes. Derimod kan man meget vel tænke sig, at de Foreninger, som har henvendt sig til Lagtinget, ad Frivillighedens Vej vil kunne udføre et Arbejde, som kan bære gode Frugter. Lagtinget bør paaskønne, at saadant Arbejde udføres og støtte dette Arbejde med Raad og Daad, naar Henvendelse derom sker til Tinget. Visse af de Henstillinger, som i Andragendet fremsættes, er der allerede taget Hensyn til. — Udvalget mener, at denne Sag, som maa siges at være af delikat Natur, bedst maa kunne ordnes gennem Landsnevndin, og Udvalget foreslaar nedenfor, at Sagen henvises til Behandling af denne Nevnd. Samtidig foreslaar man, at Landsnevndin bemyndiges til at anvende indtil 500 Kr. til Fremme af Foranstaltninger — saasom Trykning af Henvendelser til færøsk Ungdom og færøske Forældre — som Andragerne maatte finde det formaalstjenligt at udsende.

Forslag:

- 1) Denne Sag henvises til Landsnevndin.
- 2) Af Amtsrepartitionsfonden stilles til Landsnevndins Disposition indtil 500 Kr. til Anvendelse i Overensstemmelse med det i foranstaaende Betænkning omtalte.

³¹/₁₀ samtykt 16--0.

20. Valrættaraldurin.

Álit:

Sí skjal nr. 39.

¹¹/₁₁ minnilutauppskotið fall 7--0.

21. Fólkaatkvøða viðv. stjórnarskipanini.

Álit:

Fólkaflokkurin (Radikalt Sjálvstýri) hevur sent mál inn á ting um at fáa fólkaatkvøðu ásetta til 14. november í ár um „Bestæmmelser om midlertidig Styrelsesform for Færøerne“ av 9. mai 1940.

Nevndin, sum hevur havt hetta mál til viðgerðar, hevur býtt seg í ein meiráluta og ein minniluta.

Meirálutin (A. Samnelsen, Joh. M. Fr. Poulsen, J. P. Davidsen og L. Zachariassen) heldur fram:

Áðurnevnda fyribils stýrisskipan fyri Føroyar er samtykt av einum stórum meiráluta á Føroya lögtingi 7. mai í ár undir umstøðum, sum gjørdi tað neyðugt bráðliga at skapa eitt fyribils grundarlag, hvará samfelag okkara framvegis kann virka.

Tey uppskot, sum undir viðgerðini av stýrisskipanini í vár løgu frammi frá minnilutanum, miðaðu eisini imóti fólkaatkvøðu í minnst tveimum umfórum.

Hetta uppskot, ið nú liggur fyri frá fólkaflokkinum, vil, nú tað skuldi verið viðtikið á tingi, føra við sær meira enn eina fólkaatkvøðu eftir teirri mannagongd, sum flokkurin áður hevur vilja framt viðvíkjandi stýrisskipanini.

Sum tær almennu umstøðurnar hava verið síðan 9. apríl í ár, tá Danmark varð hersett, og sum umstøðurnar framvegis eru, vildi meirálutin ikki kent sína ábyrgd yvirfyri Føroya fólki, um hann tók undir við málinum frá fólkaflokkinum. Meirálutin vil ikki ganga við til at fremja nakað stig, ið miðjar imóti at taka tað fyribils grundarlagið undan samfelag okkara, sum vit undir ringum viðurskiptum hava fingið lagt til rættis. Eitt slíkt stig vil

bert kunna elva óskil har, sum vit nú framum alt treingja til skil. Annars
 ivast meirálutin ikki í, at taun stóra fjøldin av Føroya fólki hevur fulla fatan
 av, at tann fyribils stýrisskipan, sum gjørd er, kom fram sum eitt úrslit av
 gjøllari kannan av teim verunligu viðurskiftum, og at hon er samsvarandi
 við okkara lívsinteressur.

So státt kann meirálutin ikki seta fram uppskot í hesum máli.
 Minnilutin setur fram sítt eigna álit og uppskot.

Sí skjal nr. 17.

^{10/11} minnilutauppskotið fall 7—0.

22. Kæra viðv. samkomu, hildin av bretsku hermonnum.

Álit:

Sí skjal nr. 40.

^{2/11} minnilutauppskotið 1 og 2 fullu 7—0 pkt. 3 samtykt 13—0.
 Meirilutauppskotið samtykt 17—0.

23. Statistik.

¹⁶/₁₀ samtykt til gerðabókina:

Tingið samtykkir uppskot amtmannsins um, at fólkataljingin og landbrúksstatistikur verður goymdur fyrri fyrst.

24. Friðhalgan av Toftavatni.

Álit:

Sverre Paturason, Kirkjubø, hevur í skrivi d. 12. september 1940 vent sær til tingið við áheitan um, at tingið fær hendur á einstøk pláss, sum serliga hóska til at friðhulgast til endamál uttan um tey reinf vinnuligu, sum tingið heldur hava virði fyri Føroya fólk. Hann sigur m. a. „Av vøtnum í Føroyum ber Toftavato prísir fram um hini við síni lóggju og vænn legu, umgirt av fjálgum strondum skiftandi við lyngi og grønum grasi. Hetta vatnið við kringumstøðum, t. d. 100-300 metrar frá vatninum allan vegin loyvi eg mær at mæla til, at lögtingið útvegar sær til eignar og til eina at ráða yvir“.

Hartil mælir hann til, at hetta pláss verður umgirt og halga til friðarpláss fyri fugli o. l.

Undirskrivaða nevnd, ið tingið hevur hetta mál til umhugsunar, ásannar týðningin av at varðveita friðarstøð fyri fuglalívinum her á landi.

Tað er longu valla so, at fuglurin fær tað frið, honum tørvar. Helðafuglurin er sjóndligt minskandi.

Tað hevði verið ynskjandi, um tingið kundi vissa sær nøkur slík friðarpláss, serstakliga sum ávíst, vøtn og tjarnir við hóskandi kringumstøðum og møgulligt eisini Inglaberg.

Nevndin meinar tó ikki at kunna ráða tinginum til at fara undir slík stórtingin tiltøk, sum nú er, men heldur, at munagott kann gerast í so máta gjøgnum eina skerpta friðingarlóggávu (samb. § 15 og 17 í jagtlov nr. 101 av 4. apríl 1928) í sambandi við eina virksamari umsjón frá álitismonnum huganna, lagastýrilsnum og seyðamonnum.

Nevndin heldur tað vera tørvandi at fáa uppgávu yvir tey vøtn og tjarnir, sum áttu at ráðast av eini slíkari frammihjálóggávu og hartil fáa stuðir til at innhelmta ummæla frá lokalum stýrilsnum víða um í Føroyum.

Nevndin meinar tó ikki at kunna viðgera hetta týðningarmikla mál í

hesi tingsetu, men mælir til at seta niður 3 mannaneynd til at eftirkanna málið og gera lógaruppskot.

Ti setur nevndin fram soljóðandi

uppskot.

Løgtingið uppnevnir serstaka 3 mannaneynd til at eftirkanna málið, harundir innheimta annæli frá hagastýrilsun v. m. og seta fram greint lógaruppskot á komandi tingsetu.

Sverre Patursson fær eintak av álitinum.

²¹/₁₀ samtykt 16---0.

25. Hini av amtmanninum greiddu mál.

Álit (Jens Chr. Olsen óheftur):

Løgtingsins ávísingarbók og avskrift av ávísingarskjølum fyri tíðarskeiðið ¹¹/₁₁ 1939 til ⁷/₁₀ 1940 er eftirkannað av amtmannsmálaneyndini.

Amtmaðurin hevur ²⁷/₄, ²³/₅ og ³/₇ 1940 ávíst ávíkavist 1380 kr., 3000 kr. og 2150 kr. 40 oyr. ella íalt kr. 6130,40 fyri eina sendiferð til Bretlands. Tað verður ikki í hesum áliði tíkið støðn til sjálvar útreiðslurnar, men nevndin úttalar, at amtmaðurin ikki hevur haft nakra jättan til at vísa henda pening úr lögtingsgrunn.

Spurningurin er nú til viðgerðar á tingi sum serstakt mál.

Annars elugin atflaningar til lögtingsins ávísingarbók og -skjøl fyri 1939/40.

¹⁴/₁₁ tíkið til kunngerannar.

26. Lendi til leikvollir.

Álit:

„Ítróttasamband Føroya“ (Í. S. F.) har under 9. September d. A. ved Andragende til Lagtinget rejst det gamle Spørgsmaal om Erhvervelse af Grundarealer til Idrætspladser og Legepladser m. m. og anmoder Tinget om at udvirke, at der skabes Adgang til at erhverve Grundstykker til Idrætspladser o. s. v. saaledes, at det skal være muligt at anlægge Idrætsplads i hver eneste færøsk Bygd.

I Andragendet citeres følgende af § 56 i Lov om den danske Folkeskole af 18. Maj 1937:

Stk. 1. Ved enhver Skole, der underviser Børn over 12 Aar skal der inden 5 Aar efter denne Lovs Ikrafttræden være indrettet en Gymnastiksal med tilhørende Omklædningsværelse og Badeindretning, hvorhos enten Legepladsen skal udvides til en saadan Størrelse, at den kan anvendes til Boldspil, eller Adgang paa anden Maade skaffes Børnene til at øve Idræt...

Stk. 3. I enhver Kommune skal der inden 5 Aar efter denne Lovs Ikrafttræden ved Kommunalbestyrelsens Foranstaltning udlægges en bekvemt beliggende større Plads til Lege og Boldspil samt anden Idræt for Skolerne og den voksne Ungdom...

Stk. 4. Fritagelse for Opfyldelsen af de i denne § Stk. 1 og 3 nævnte Pligter kan kun indrømmes en Kommune, naar Kommunalbestyrelsen over for Undervisningsministeren godtgør, at der paa anden Maade er sikret Skolernes Elever og den voksne Ungdom Adgang til en passende Gymnastiksal eller Idrætsplads.

Andragerne gør opmærksom paa, at den for det øvrige Kongerige gældende Skoletov ikke alene tænker paa Skoleungdommen, men ogsaa paa den voksne Ungdom.

Udvalget har paa den saaledes givne Foranledning atter i Aar overvejet Spørgsmaalet om lettere Adgang til Erhvervelse af Grundarealer til Idræts- og Legepladser. Saaledes som Forholdene er her paa Øerne, er det ikke altid let at erhverve passende Arealer i Nærheden af de eksisterende Skolebygninger, idet man meget ofte ved Opførelse af de eksisterende Bygninger har undladt at tage Hensyn til Bygningernes eventuelle Udvidelse m. m.

Desuden er det saa, at der mange Steder findes Odelsjord i Nærheden af Skolebygningerne, og Odelsejerne er ikke altid lige villige til at afhænde Bø til Legepladser eller Idrætspladser. Bøen er ogsaa i mange Bygder meget dyr at erhverve.

Udvalget mener imidlertid, at Opmærksomheden bør være henvendt paa Spørgsmaalet, og navnlig ved forefaldende Udskiftning af Indmarken bør det iagttages, at der aflægges passende Arealer til Anvendelse i oftnævnte Øjemed.

Pengespørgsmaalet spiller jo ogsaa en betydelig Rolle i denne Sag. — Staten har jo stillet 80.000 Kr. til Disposition i 5 Aar som Tilskud til Opførelse af passende Gymnastikhuse. Dette vil være en god Hjælp til de større Bygder eller Kommuner, men i de smaa Bygder eller Kommuner maa man vel nok komme til at lade sig nøje med Lege- og Idrætspladser, maaske

ogsaa Svømmebassiner, og resignere med Hensyn til de meget kostbare Gymnastikbygninger.

Om Statens Tilskud kan anvendes til andet end Gymnastiklokaler eller i bekræftende Fald i hvilket Omfang dette eventuelt kan ske, er ikke Udvalget bekendt, men man mener, at Lagtinget bør følge Statsmyndighedernes gode Eksempel og i det Omfang, som det i denne vanskelige Tid er muligt, yde Støtte til Køb af Arealer til Idrætspladser og disses Indretning. Dette mener Udvalget kan ske ved Etablering af et Fond, som Medlemmer af Udvalget mener bør kaldes „Fimleikargrunnur Føroya“. Man tænker sig Muligheden af, at der af Amtsrepartitionsfonden årlig kan indbetales i denne Fond, for Eksempel 2.000 Kr. - - Reglement for Fonden kan til næste Aar udarbejdes af Lagtingskontoret.

Om Sagen bør der føres nærmere Forhandling mellem Skoledirektionen og Lagtingets Landsnevud.

Idrætsinspektøren bør paa sine årlige Inspektionsrejser forhandle med de kommunale Myndigheder i Landkommunerne om Muligheden for at skaffe Grundarealer og skabe Interesse hos nævnte Myndigheder for Sagen. Herom bør nævnte Tjenestemand faa nærmere Instruks og Vejledning fra Skoledirektionen.

Med disse Bemærkninger fremsætter Udvalget Forslag om Etablering af ovennævnte Fond og Sagens Henviisning iøvrigt til Skoledirektionen.

Forslag.

- 1) Med et årligt Tilskud fra Amtsfonden paa 2.000 Kr. etableres der en Fond under Navnet „Fimleikargrunnur Føroya“ med det Formaal at støtte Anskaffelse af Grundarealer til Idræts- og Legepladser ved de færøske Skoler og disse Pladsers Indretning til Formaalet, ligesom Fonden iøvrigt skal støtte Idræt i det Omfang, som dets Midler tillader.
- 2) Sagen henvises iøvrigt til Behandling i Færøernes Skoledirektion i Overensstemmelse med det i foranstaaende Udvalgsbetænkning udtalte.
- 3) Et Eksempplar af Betænkningen tilstilles Andragerne.

²/11 samtykt 22 -0.

27. Fólkagáva til kong.

Álit:

26. september í ár verður Christian X kongur 70 ára gamalur. Centralnevndin fyri „Nationalindsamlingen 1940“ hevur sent út bræv um fólkagávu til kong og eisini vent sær til Føroya Løgting um málið.

Figgjarnevndin setur fram hetta

uppskot.

Føroya Løgting veitir úr rættisgrunninum 1000 kr. til fólkagávuna til kong.

²⁵/₁₀ samtykt 20—0.

28. Sola av føroyskum koli.

Álit:

Denne Sag har været underkastet Behandling i Udvalget. Man har under Sagens Behandling modtaget Oplysninger, som har overbevist Udvalget om, at den Vej, som Andrageren er inde paa, nemlig at begrænse Indførselen af Kul til Husbrug, ikke er farbar. Udvalget er imidlertid enige om, at Kulindustrien paa Sudeø maa støttes mest muligt, og Amtmanden har under Forhandlingerne tilbudt at udstede Paabud om, at offentlige Myndigheder køber deres Forbrug af Kul hos Kulminedriften paa Sudeø.

Udvalget mener, at Vareudvalget bør følge denne Sag ogsaa i Fremtiden, og man foreslaar derfor, at Andrageren underrettes om foranstaaende, og at Sagen derefter tilbagesendes til Vareudvalget for at dette kan have Opmærksomheden henveidt paa Sagen i den nærmeste Fremtid.

Forslag:

- 1) Der tilstilles Andrageren en Afskrift af foranstaaende.
- 2) Vareudvalget anmodes om fremtidig at have Opmærksomheden hen vendt paa Sagen.

^{14/11} samtykt 20--0.

29. Setan av fleiri politistum.

Átt:

Í riti av 27. september 1910 hevur amtíð sent landsnevndini rit frá fátanum og Tórshavnar býráð viðvíkjandi setan av fleiri politistum í Havn.

Landsnevndin hevur beint málið til tingið.

Í riti til amtíð biður fátin um, at tað verður gjørt møguligt, at ásettir verða 2 politistar í Havn. Greitt verður frá, at politisturin Breckmann hevur verið sjúkur síðan februar mánaða í ár. Fátin skjýtur uppá, at annar av teimum nevnda politistum verður fyribils settur fyri hann, men hin sum ein øking av politistyrkjuni. Fátin grundar ynski sítt við, at politíð av kríggsumstøðunum hevur fingið so nógv at gera. Av tí tørvar eykahjálp. Hann heldur eisini, at hin fremmanda hermaktin helst vil nýta politíð sum bindilið millum fólkið og hana viðvíkjandi øllum kreva, sum kríggsviðurskiftini seta til fólkið. Hann skjýtur til, at lønin hjá teimum tveimum politistunum verður 300 kr. um mánaðan til hvønn.

Býráðið, sum hevur haft málið til ummælis, sigur í riti sínum av 14. september, at Havnar kommuna er sinnað til at bera útreiðslurnar við einum nýggjum politisti, móti at lögtingið ella statur bera útreiðslurnar við einum øðrum nýggjum, soleiðis at politistyrkin í Havn verður økt við tveimum politistum, so tað verða 6 politistar í staðin fyri 4.

Amtíð hevur í nevnda riti sínum sagt, at tá ið ministerið áður hevur sýtt at lata statskassan bera útreiðslur við eini okjan av politistyrkjuni í Havn, kann tað heldur ikki statsins vegna ganga við til at bera útreiðslurnar við ásetan av einum heilt nýggjum politisti, men tað vil statsins vegna rinda útreiðslurnar við vikari fyri Breckman undir hansara sjúkratíð.

Fíggiarnevndin, sum hevur havt málið til viðgerðar, áseinnar, at tað er av størsta týðningi, at nóg nógvir politistar eru til at halda skil og ordan á gøtunum og aðrastaðni manna millum, eins og at umstøðurnar í hesum degum eru broyttar soleiðis, at tørvur er á at hava politistar í meirum enn áður. Hetta ræður ikki bara í Havn, men eisini ymsa aðrastaðni í Føroyum, serliga har ið hin bretska hermaktin hevur sett nóg so stórar herstyrkir.

Tingið kann so statt ikki átaka sær útreiðslur til ásetan av nýggjum

politistum í Havn, uttan tað samstundis ger tað sama á øðrum plássom, har tær somu umstøður eru, sum tala fyri økjan av politistyrkini í Havn.

Politiskipanin er ein uppgáva, sum ikki hevur ligið hjá tinginum, men verið røkt av stati og kommunum, og heldur nevndin, at tað er rímiligt, at tað framvegis verður skipað á sama hált.

Afturat hesum er at síga, at tingsins peningaliga umstøður ikki tala fyri, at tingið átekur sær eina so stóra, nýggja uppgávu.

Nevndin kann í ásannan av tí stóra týðningi, sum ein nóg stór politistyrki hevur í samfelagslívi okkara, geva spurninginum um ásetan av nýggjum politistum, har ið kringumstøðurnar hava gjørt tað neyðugt, sítt besta viðmæli.

Uppskot.

Vísandi á tað í nevndarálitinum framhildna gevur tingið ásetanini av so nógvum politistum, at samfelag okkara á hvørjum degi hevur tryggjan fyri rói og góðum skill úti á gøtunum og aðrastaðni manna millum, sítt besta viðmæli.

Tingið kann tó ikki, sum statt er, fara undir útreiðslur til politiskipanina í Havn ella kring oyggjar okkara.

^{31/10} samtykt 16—0.

30. Samtyktir fyri Tryggingarsamband Føroya o. a.

Átt:

Sí skjal nr. 41.

Broytingaruppskot frá Th. Petersen o. fl.

Sí skjal nr. 42.

Broytingaruppskot frá nevndini:

Til § 5 føjes som nyt Stykke.

Hvert 3. Aar udgaar et Medlem af Repræsentantskabet og et Medlem

af Bestyrelsen, hvorefter Nyvalg (eventuelt Genvalg) finder Sted. Det afgøres ved Lodtrækning i hvilken Rækkefølge Medlemmerne udgaar.

2.

Til § 18 føjes som nyt Stykke.

Repræsentanten for et Forbundet tilsluttet Agentur eller Selskab har Ret til at drive Agenturvirksomhed for Forbundet, saa længe han er i Stand til at udføre Arbejdet til Bestyrelsens Tilfredshed.

Et Selskab eller Agentur, der er tilsluttet Forbundet og ønsker at forlade dette er kun berettiget til at medtage den Del af Porteføljen, der var tegnet før Tilslutningen.

1. Til § 5, 2. Stk.

Ordene „efter Regler..... Vedtægt“ udgaar.

2. § 7 sidste Stk. affattes saaledes:

Medlemmerne af Repræsentantskabet erholder 12 Kr. i Dagpenge for hver Mødedag. Rejsseudgifter godtgøres efter Regning.

3. viðgerð ¹¹11 við tí úrskiti, at hesar broytingar vóru samtyktar:

I. § 3. 1) „Føroya Sjóatrygging G/S“ ændres til „Føroya Sjóatrygging S/F“.

2) „Færøernes gensidige Brandforsikring (Føroya brunatrygging)“ ændres til „Føroya brunatrygging (Færøernes gensidige Brandforsikring)“.

3) „Færøernes Ulykkesforsikring (Føroya vanlukkutrygging)“ ændres til „Føroya vanlukkutrygging (Færøernes Ulykkesforsikring)“.

4) § 3, 2. Stk., Pkt. 2., affattes saaledes:

Føroya brunatrygging (Færøernes gensidige Brandforsikring). Til denne Afdeling tilsluttes „Den gensidige Brandforsikring for Skolebygninger paa Færøerne“.

II. § 5. 1) Ordene „efter Regler..... Vedtægt“ udgaar.

2) Tilføjes som nyt Stykke:

Hvert 3. Aar udgaar et Medlem af Repræsentantskabet og et Medlem af Bestyrelsen, hvorefter Nyvalg (eventuelt Genvalg) finder Sted. Det afgøres ved Lodtrækning, i hvilken Rækkefølge Medlemmerne udgaar.

III. § 6. Ordene „mindst een Gang aarligt“ rettes til „efter hvert Kvarvals Udløb“ og Ordet „og“ til „om“.

IV. § 7. 1) I 3. Stk. indføjes efter „Bestyrelsen“ Ordene „og Direktøren.“

2) Sidste Stk. affattes saaledes:

Medlemmerne af Repræsentantskabet erholder 12 Kr. i Dagpenge for hver Mødedag. Rejsseudgifter godtgøres efter Regning.

V. § 11. affattes saaledes:

Til at tegne Forbundet kræves Underskrift af Direktøren og et Bestyrelsesmedlem, Direktøren og en Prokurist eller Bestyrelsesformanden og en Prokurist.

Den samlede Bestyrelse kan meddele Prokura og begrænsede Specialfuldmagter, der dog skal være kollektive.

Til Køb, Afhændelse og Pantsætning af fast eller flydende Ejendom samt Optagelse af Laan, kræves Underskrift af Direktøren og den samlede Bestyrelse eller af Direktøren, 2 Bestyrelsesmedlemmer og 1 Prokurist.

VI. § 14. 1) I 3. Stk. indføjes Ordet „direkte“ foran „i Forbundet“ begge Steder, hvor det forekommer.

2) I 4. Stk. rettes Ordene „i Forbundet tegnes“ til „der tegnes direkte i Forbundet dækkes“.

VII. § 17. I 2. Stk. rettes Ordene „bortset fra kunne tegnes“ til „bortset fra Forsikringer, der ligger over det Beløb, der efter de hidtil gældende Regler har kunnet dækkes i „Færøernes gensidige Forsikringsforening“ og i „Sulero gensidige Fiskeriforsikring“.

VIII. § 18. 1) Ordet „Undtagelse“ rettes til „Begrænsning“.

2) Som nyt Stk. tilføjes:

Repræsentanten for et Forbundet tilsluttet Agentur eller Selskab har Ret til at drive Agenturvirksomhed for Forbundet, saa længe han er i Stand til at udføre Arbejdet til Bestyrelsens Tilfredshed.

Et Selskab eller Agentur, der er tilsluttet Forbundet og ønsker at forlade dette, er kun berettiget til at medtage den Del af Porteføljen, der var tegnet for Tilslutningen.

IX. § 19 udgaar og som ny § 19 sættes:

Denne Vedtægt træder i Kraft straks.

Viðv. Krigsforsikringen for Fiskefartøjer paa Færøerne.

I. § 6, 2. Stk., sidste Punktum, udgaar og i Stedet sættes:

Bestyrelsen foranlediger udstedt Garantiforskrivninger for dem af Fartøjsejerne tegnede Garantikapital. Over disse Garantibeviser føres en af Færø Amt autoriseret Bog.

II. I § 19 indføjes som nyt Stk. 2:

Premierestancer, der ikke er betalt senest een Maaned efter Forfaldsdag, forrentes med $\frac{1}{2}\%$ pr. Maaned for hver paabegyndt Maaned efter det nævnte Tidspunkt.

III. Til § 26, 2. Stk., føjes: „, der dog skal være kollektive“.

IV. § 33 affattes saaledes:

Denne Vedtægt træder i Kraft straks.

Viðv. Føroya Sjóvatrygging

- I. I § 1 rettes Navnet „Føroya Sjóatrygging G/S“ til Føroya Sjóatrygging S/F.
- II. § 3 1) 1. Stk., 2. Pkt., udgaar Ordet „sædvanlig“ og efter Ordene „Besætningens Effekter“ føjes „og lignende Forsikringer“.
2) 2. Stk. affattes saaledes:
Sø- og Transportforsikringer til et samlet Beløb af ikke over 50.000 Kr. pr. Køl kan indtil den 1/1. 1943 nytegnes udenfor Foreningen i andre den 1/7. 1940 paa Færøerne bestaaende Forsikringsselskaber eller Forsikringsagenturer.
- III. § 15 affattes saaledes:
De for „Tryggingarsambandið Føroyar“ gældende Tegningsregler finder tilsvarende Anvendelse, dog at Prokura eller Specialfuldmagter, der skal være kollektive, skal meddeles specielt for dette Selskab.
- IV. § 16 affattes saaledes:
Nuværende Vedtægt træder i Kraft straks.

Viðv. Vedtægter for Føroya brunatrygging.

- I. Overalt ændres Foreningens Navn til „Føroya brunatrygging (Færøernes gensidige Brandforsikring)“.
- II. § 35. Som nyt Stk. 2:
Der aflægges særligt Regnskab for Tiden 1/1. 1940 — 31/12. 1940.
- III. § 37, 1. Stk., affattes saaledes:
Foreningens Aarsregnskab skal af Bestyrelsen afgives til Revision inden Udgangen af Marts Maaned. Afskrift af Regnskabet sendes Amtmanden, Lagtinget, Landbrugsraadet og den Tilsynsførende samt kundgøres i Extrakt i det til offentlige Bekendtgørelser autoriserede Blad.
- IV. §§ 41—42. Nummereringen ændres til §§ 42—43.
- V. § 43 udgaar.
- VI. I Udkastet til § 56 rettes Nr. til 55 og Ellige i 1. og 4. Stk. „1. Oktober 1940“ til „1. Januar 1941“ og i 4. Stk. „15. Oktober 1940“ til „15. Januar 1941“.
- VII. I Udkastet til § 57 rettes Nr. til 56, hvorhos „den 1. Oktober 1940“ ændres til „straks“.

Viðv. Føroya vanlukkutrygging.

- I. I Overskriften og § 1 ændres „Føroya vanlukkutrygging G/S“ til „Føroya vanlukkutrygging S/F“.
- II. I § 4 e ændres „ $\frac{3}{5}$ “ til „ $\frac{1}{5}$ “.

III. I § 32 ændres „den.....1940“ til „straks“.

Uppskotið til broytingar í an. ²⁹/₈ 1939 um vanlukkuþrygging varð samtykt 23—0.

31. Hjálp til tyfusbacilluberara.

Álit:

Ein kona úr Norðoyggjum hefur vent sær til amtmannin og upplýsir, at hon í 1937 lá sjúk á Klakksvíkar sjúkrahúsi av paratyfusi, og at hon er tyfusbacilluberari. Hon býr hjá faðir sínum. Hon er gift og hefur 7 børn.

Maðurin kem til skaða undir jakt í 1938, og er ikki heilt førur aftur. Hann er fiskimaður, og tey eiga einki.

Viðurskiptini eru nú so, at tey mugu fara úr húsi faðir hennara. Hartil kemur, at børnin ikki trívast væl í bygdini, tí hini fólkin vilja einki hava við tey at gera.

Tey hava nú fingið leyvi at byggja hús á einum plássi, sum liggur fyri seg sjálfvan, og hava fingið byggt kjallaran, men fyri at fáa húsið upp, tørvar teim 1500 kr.

Viðmæli or í sakini frá lækna Størmose, Klakksvík.

Sjálvtum umsøkjarin ikki eftir epidemilógini kann krevja endurgjald, vil fíggarnevndin tó í hesum serstaka tilfelli mæli til, at givið verður landsnevndini heimild til at veita umsøkjaranum upp til 1.500 kr. sum studning úr amtsgrunninum.

Tað verður neyðugt, at landsnevndin undirsøkir, um umsøkjarin kann fáa tillar o. t. og hjálpir umsøkjaranum til at fáa húsið liðugt.

Uppskot.

Givið verður landsnevndini heimild til at veita umsøkjaranum upp til 1.500 kr. sum studning úr amtsgrunninum til tað í álitinum nevnda endamál.

¹⁷/₁₀ samtykt 22--0.

32. Hjálp til treingjandi.

Alit:

Lögtingsmaður J. H. Danbjørg hefur í riti av 18.9.1940 biðið fíggjarnevndina um at taka til viðgerðar spurningin um hjálp til ymisk treingjandi. Hann nevnr serliga nøkur avlamsfólk, ið hava vent sær til hansara við kærán um, at avlamsrentan er nógv ov lítill.

Nevndin hefur haft spurningin um eykahjálp til treingjandi til viðgerðar á breiðum grundarlagi.

Í hin sociala forsoingin er ov stutt komin her á landi. Tað er so stutt stórir tørvur á at fáa eina skipan, sum tryggjar tey treingjandi imóti at lida neyð. Tað er serliga umráðandi í hesum dýrlidum, og tingið hefur tí henda spurning til viðgerðar.

Umframt tey sociala málini, sum eru til viðgerðar í eini serligari nevnd, kann nevast, at fíggjarnevndin hefur til umroðu at geva landsnevndini í hendi ein eftir okkara viðurskiftum munandi tilpening til at býla sum hjálp til illa stødd menniskju.

Ífall tingsins fíggjarlugu umstøður rækka til tess, kann so stutt væntast, at fíggjarnevndin vil koma fram við uppskoti um at jætta henda pening í ár, og kann so landsnevndin taka til umhugsunar av hesum peningi at hjálpa teim í umsóknini nevndu persónum. Nevndin mælir tí til at beina umsóknina til landsnevndina.

Uppskot.

Vísandi á tað í álitinum framførda verður umsóknarríðið beint til landsnevndina til víðari viðgerð.

¹⁶/10 samtykt 19—0.

33. Studning til mistan útróðrarbát.

Álit:

Pauli Dahl og Hans Poulsen í Havn søkja um studning til keyp av einum báti.

Undir óveðri varð bátur, ið teir eiga, soriður og gjærdur óbrúkligur.

Pauli Dahl sigur, at hann hevur ongan annan vinnuveg at lita á í vetur enn útróður. Hann hevur ikki ráð at keypa sær ein nýggjan bát.

Nevndin harnar umsøkjaraarnar.

Tingið hevur -- við undantak av tveimum serligum tilfellum -- av prinsipiellum grundum áður ikki hildið seg kunna veitt studning til keyp av útróðrarbátum, og ein meirluti av nevndini hevur somu støðu.

Ein minniluti (J. P. Davidsen, P. M. Dam og L. Zachariasen) halda, at tað serliga í hesum døgum ræður um at gera tað, ið gerast kann, fyri at veita okkara bátleysu monnum útróðrarbátar, og at tingið, um tað hevur ráð til tess, elgur at styðja fátækar fiskimenn, ið ikki við egnum peningi orka at velta sær bát til vega. Hetta kann tingið ikki gera uttan tí verður givið munandi inntøkur.

Uppskot

frá minnilutanum (J. P. Davidsen, P. M. Dam og L. Zachariasen):

Ífall tingið samtykkir tøy av J. P. Davidsen, P. M. Dam og L. Zachariasen framsettu inntøkuuppskot í hesi tingsetu, verður givið landsnevndini 10.000 kr. í hendi at styðja fátækar fiskimenn at fáa sær útróðrarbátar.

¹³/₁₁ samtykt 16—0.

34. Vandin av spreingiknøttum.

Átt:

I Skrivelse af 1. November 1940 har Amtet -- næst at meddele, hvilke Foranstaltninger der er truffet til Uskadeliggørelse af drivende Miner -- henstillet, at Lagtinget snarest overvejer Spørgsmaalet om, hvad der kan og bør gøres for at skaffe sikre Opholdsrum om Natten for Beboerne i Bygder, hvis Huse ligger farligt nær ved Stranden.

Lagtinget har henvist denne Sag til Overvejelse i Budgetudvalget.

Udvalget har drøftet Sagen i Møder med Amtmanden og Landfogeden, og der er Enighed om, at Amtet udsender den vedlagte Cirkulæreskrivelse til Thorshavn Byraad og samtlige Forstanderskaber, og at der af Lagtinget bevilges et Beløb foreløbig indtil 10.000 Kr. som Tilskud til de i Skrivelsen omhandlede Foranstaltninger.

Udvalget fremhæver, at det er meget vigtigt, at Initiativet paa dette Omraade overlades Forstanderskaber, idet de lokale Myndigheder maa paa-regnes bedst at kunne skønne over, hvilke Foranstaltninger der med Rimelighed kan og bør træffes.

Udvalget stiller herefter følgende

Forslag.

1. Lagtinget tiltræder, at vedlagte Cirkulæreskrivelse udsendes af Amtet til Thorshavn Byraad og samtlige Forstanderskaber.
2. Lagtinget bevilger af Amtsfonden indtil 10.000 Kr. som Tilskud til de i Cirkulæreskrivelsen omhandlede Foranstaltninger.

$\frac{4}{11}$ samtykt 18—0.

35. Tolleftirlit.

Álit:

Í lögtingsmáli nr. 16-XIV/1940 hefur tingið haft til viðgerðar spurningin um tolleftirlit og eykapening til politistar og aðrar, ið hava tolleftirlit umborð í skipum, sum koma uttanífrá til Føroyar.

Sýslumenninir í Sørvági, Vestmanna og Fuglafirði hava sum kunnugt ábyrgd fyri tolleftirlitsarbeiði umborð í skipunum, ið koma inná havnirnar í teirra sýslum, men teir hava ongur politistar at hjálpa sær við hesum teirra eykaarbeiði og fáa einki peningaligt viðurgjald fyri tað.

Í samljóð við tingsins viðtøku í framanundanum nevnda lögtingsmáli loyvur nevndin sær tí at seta fram uppskot um, at tingið av tollpeningium veitir hvørjum av nevndu sýslumonnnum 300 kr. sum viðurgjald fyri at hava árvakið tolleftirlit umborð í skipum, ið koma uttanífrá inn á havnirnar í teirra sýslum.

Uppskot til viðgerðar.

Av tollpeningnum veitir tingið hvørjum av sýslumonnnum í Vágoyinni, Vestmanna og Fuglafirði 300 kr. sum viðurgjald fyri at hava árvakið tolleftirlit umborð í skipunum, ið koma uttanífrá inn á havnirnar í teirra sýslum.

Broytingaruppskot frá Nolsæ o. fl.:

Aftaná orðið kr. í nevndarinnar uppskoti verður sett: „um árið frá 1/7 1940 at rokna.“

11/11 broytingaruppskotið samtykt 16—0, nevndaruppskotið so broytt 17—0.

36. Heimagerð av cigarettum.

Álit:

Til fíggarnevndina er av lögtingsformanni J. H. Danbjørg beint eitt rit frá N. A. Ejdesgaard, ið spyr, um kunnger justitsministara Zahles viðvikjandi heimagerð av tubbaksverum enn er í gildi, og um hon ikki er í gildi, at Føroya løgting so vil seta hana aftur í gildi, ella um Føroya løgting sjálvt hevur hugsað sær at fara undir tubbaksgerðina, og í so fall, um tað tá vil keypa cigarettmaskinu hansara.

Eftir teimum upplýsingum, sum nevndin hevur fingið, er Zahles kunngerð ikki gyldug nú. Eftir „Lov om Indførselsafgift m. v.“ av 15/12 1939 er avgiftin fyri at gera cigarettir og cigarir av sumu stódd sum av innfluttum. Ministerið kann tó lækka avgiftina fyri heimagerðar cigarettir og cigarir og geva frádrátt fyri ráevni, sum brúkt verður til tær.

Fíggarnevndin er á einum máli um, at tað er umráðandi at fremja allan møguligan føroyskan ídna, og at her er talan um eitt mál, sum eigur at mæta vælvid og fáa tær sændir, sum tí tørvar.

Nevndin kann tí mæla til, at antmaðurin ministerisins vegna gevur brævaskrivanum, N. A. Ejdesgaard, tann lætta, sum tørvar, fyri at hann kann byrja ein tubbaksídna og halda fram við honum.

Uppskot:

Tingið mælir antmanninum til ministerisins vegna at geva N. A. Ejdesgaard tann lætta í tubbaksavgift, sum tørvar er á, fyri at hann kann stovna tubbaksídna og halda fram við honum her á landi, tó ikki yvir tann pening, ið svarar til tollin av ráevninum til tubbaksídnadina.

12/11 samtykt 19 -- 0.

37. Tingmannalön.

Uppskot:

Vegna dýrtíðna krevst, at tingmannalönnin verður læðkuð, og setur fíggarnevndin tí fram hetta

uppskot

til

Midlertidige Bestemmelser om Ændring i Anordning af 25. Januar 1937
om Dagpenge til Medlemmer af Færøernes Lagting.

Der tillægges Lagtingsmedlemmerne et Dyrtilsstillæg af 3.00 Kr. pr. Dag saalænge Lagtinget er samlet. —

Denne Bestemmelse har Gyldighed fra Begyndelsen af den ordinære Tingsamling 1940 og indtil videre.

¹³/₁₁ samtykt 16---0.

38. Útróður í Íslandi o. a.

Álit:

Til fiskivinnunevndina er víst eitt skrif til Lögtingið um at gera tað, ið gerast kann, fyrri at allir okkara fiskimenn kunnu koma í vinnu.

Í hesum skrivi verður hildið fram, at ein stórur partur av okkara fiskimonnum koma at liggja á landi, við tað at fiskiskipini til ferskfiskari bert nýta $\frac{1}{2}$ av tí vanligu manning. Tað verður tí neyðugt, at ein stórur partur av okkara fiskimonnumugu royna at sleppa uppi fiskivinnu á annan hátt m. a. við útróður í Íslandi. Av tí at mangir av hesum monnum ikki eru førir fyrri at fáa til vega tørvandi útgerð, er tað tí neyðugt, at tingið veitir munagóða hjálp sum studning og lán.

Av tí at tað ivaleyst koma nógv fleiri fiskimenn enn vanligt, ið vilja fara til Íslands at rógva út, og tað orsakað av kriggsuvastøðunum koma at verða onnur mál okkum og Íslendingum ámillum, mæli nevndin til, at tingið Lögtingstíðindi 1940. 28.

velur eina útsendinganevnd at fara til Íslands og upptaka samráðingar við ta íslendsku ríkisstjórnina.

Viðvíkjandi manning av skipum, ið sigla biðani ella frá Íslandi, vil nevndin halda, at tað vil verða best at vísa hetta mál til ta nevnd, sum sett verður niður at samráðast um fiskarikontraktarnar, og mællr nevndin til, at flest møguligir fiskimenn kunnu sleppa at taka lut í niðursigling við ísfiski.

Uppskot:

- 1) Landsnevndin verður biðin um
 - a) at fyrirreika, at flest møguligt av útráðrarmennum kunnu koma yvir til Íslands at rógva út til vårs og komandi summar.
 - b) at veita monnum, ið ikki eru ferir fyri at taka allar útreiðslur, studning og lán.
- 2) Tingið velur eina útsendinganevnd, sum skjótast verður at fara til Íslands at samráðast við ta íslendsku ríkisstjórnina um tey mál, ið tíðin og umstøðurnar krevja greidd.
- 3) Tann nevnd, ið sett er niður fyri at samráðast um fiskikontraktarnar, verður biðin um at fáa til vegar eina skipan, har flest møguligt av monnum kunnu koma út við økkara fiskiskipum.

Broytingaruppskót:

Sum nýtt pætti 2 í nevndaruppskólinum verður sett:

- a) Landsnevndin fer upp í hendi at taka avgerð um sendiferð til Íslands, aftaná at málið hevur verið til ummælis hjá sjóvinnufelaganum og Føroya keypmannafelag.
- b) Landsnevndin fær heimild til at nýta torvandi pening hesum endamáli til frama.

^{15/11} pkt. 1 samtykt 20—0, broytingaruppskót til 2 við 19—0 og pkt. 3 við 18—0.

39. Ferðaútreiðslur hjá sendimönnum til Englands.

Uppskot:

Eftir áheitan frá landsnevndinni fóru táverandi lögtingsformaður Kr. Djurhuus og driftsleiðari Hj. á Heygum til Bretlands sum limir í neyndinni, sum höfði samráðing við umboðsmenn fyrir bretska stjórnina um fíggjarviðurskipti okkara.

Fyri fíggjarnevndina eru lögð skjöl, ið sýna, at ferðin hevur kostað:

harra Djurhuus.....	£ 160
„ á Heygum.....	£ 150
Tilsamtan....	£ 310

Amtmaðurin hevur ávíst henda pening til rindingar og kvittum fyri at hann er goldin Djurhuus og á Heygum, er til skjals.

Fíggjarnevndin, ið hevur viðgjørt málið, hevur einki at merkja til tað, ið gjørt er, og mælir tinginum til at samtykkja tað.

Uppskot:

Tingið góðkennir amtmannsins ávísing av £ 310 til rindan av útreiðslunum hjá fyrrverandi tingformanni Kr. Djurhuus og driftsleiðara Hj. á Heygum við ferð teirra til Bretlands fyri lögtingið.

¹⁴/₁₁ samtykt 10---0.

40. Vandin vegna spreingiknottum.

Álit:

Med Hensyn til „Motiveret Forslag til Beslutning“ af 19. Oktober d. A. skal undertegnede Udvalg tillade sig at udtale følgende:

Udvalget har anmodet Føroya skipara- og navigatorfelag om at vælge en Mand til som særlig sagkyndig sammen med Udvalget at overveje de Spørgsmaal, som staar i Forbindelse med Mineudlægningen i færøske Farvande. Foreningen har valgt sin Formand Skibsfører Ole Jacob Jensen og som hans Suppleant Skibsfører Niels Nielsen. Udvalget har desuden valgt Skibsfører Chr. Christiansen til at deltage i Overvejelserne. I det første Møde deltog baade Skibsfører Ole Jacob Jensen, Skibsfører Niels Nielsen samt Skibsfører Chr. Christiansen. Man drøftede den paa Grund af Mineudlægningen opstaaede meget alvorlige Situation. Det viste sig at være rigtigt, hvad man fra færøsk Side altid har følt sig overbevist om, at en Mineudlægning i færøske Fjorde og i Farvanden omkring Færøerne maatte blive farlig for Færøernes Befolkning og for alle, som sejler i færøske Farvande, idet Bund- og Strømforhold umuliggør, at Minerne kan blive liggende, men i Løbet af kort Tid vil rive sig løs og derved gøre al Sejlads i Farvanden usikker og farlig samtidig med, at Drivminerne ogsaa vilde medføre Usikkerhed og Fare for Befolkningen i de færøske Bygder, hvoraf de fleste ligger ved Havet, nogle endda kun nogle faa Meter fra Havet. Vinteren og Brændingen gør Tilstanden ude omkring i Bygderne endnu ubyggeligere. Udvalget besluttede at nedsætte et Underudvalg, bestaaende af Lagtingsmand Jacob Nielsen, Skipperforeningens Repræsentant og Skibsfører Chr. Christiansen, hvem det blev overdraget at afsætte paa et Færøkort de Farvande omkring Øerne, hvor Miner ikke kan ventes at blive liggende paa Grund af Bund- og Strømforholdene. Dette Underudvalg har senere suppleret sig med Lagtingsmand, Skibsfører Jacob Hejnesen.

Paa hermed følgende Færøkort har dette sagkyndige Underudvalg med en rød Streg afmærket det Farvand omkring Øerne, hvor Bund- og Strømforhold gør det umuligt, at Miner kan blive liggende. Samtidig har Underudvalget afmærket med en blaa Streg det Havomraade, som omfatter Færøernes allervigtigste Fiskegrunde Syd, Vest og Nord for Øerne. Her er Bundforholdene tildels meget vanskelige, men Underudvalget har ikke ment at kunne medtage dette Havomraade indenfor den røde Streg. Men hvis krigsførende Mægter berøver færøske Fiskere Adgangen til dette Omraade, har man samtidig berøvet Fiskerbefolkningen Muligheden for at skaffe sig det fornødne til Livets Ophold.

Udvalget maa fremhæve den store Vægt, man bør tillægge Underudvalgets Arbejde. De Skippere, som udgør Underudvalget, har et meget indgaaende Kendskab til Forholdene. De kender af mangeaarig Erfaring Bund- og Strømforholdene i færøske Farvande. Udvalget stoler fuldt ud paa Underudvalgets Arbejde saa meget mere, som det Kendskab, Udvalget har til de paagældende Forhold, falder sammen med Underudvalgets Opfattelse. Underudvalget har dog ønsket at bemærke, at der indenfor den røde Streg findes Strækninger, hvor Miner nok kan ligge, men disse Strækninger er korte og ikke sammenhængende. Færøgruppen er gennemskåret af Fjorde, nærmest i Syd og Nord. I og ud for disse Fjorde er Bund- og Strømforholdene saadanne, at Miner ikke kan blive liggende dér, og i Fjordenes nærmeste Nær-

hed er det samme Tilfældet. Underudvalget har derfor under Hensyn til, at de Strækninger, hvor et Minefelt kan etableres indenfor den røde Streg er saa korte og ikke vil kunne faa nogen praktisk Betydning, fordi de ikke kan dække nogen Fjord og ikke kan danne noget sammenhængende Hele, men er til umådelig megen Gæne for alle, som sejler i færøske Farvande, fundet det forsvarligt at freraade Mineudlægning indenfor den røde Streg.

Udvalget maa derfor tilraade Lagtinget endnu en Gang at henvende sig til de britiske Myndigheder med et ensstemmigt Krav om, at de Miner, som maatte være nedlagte eller endnu maatte være liggende indenfor den røde Streg, snarest fjernes, idet Bænd- og Strømforhold medfører, at de ikke kan ventes at blive liggende dér, og saaledes ikke kan værges mod en eventuel Modstander, som maatte indfinde sig ved Øerne, men derimod som drivende Miner medføre den største Fare for de færøske ved Haveliggende Bygder. Det nu indtrædende Vintervejr med Storme og Brænding vil uvægerlig føre en Del Miner mod Land og en endnu større Del vil drive omkring Øerne, skabende Usikkerhed og Fare for de færøske Fiskere og alle fredelige Fartøjer, som nærmer sig vore Øer eller sejler i færøske Farvande. Det bør tilføjes, at et større Antal af de allerede udlagte Miner for Tiden driver i færøske Farvande og Erfaringen viser, at flere af Drivminerne, som Strøm og Brænding fører mod Land, er eksploderet.

Man vedlægges en til Udvalget afgivet Skrivelse fra Færøya skipara- og navigatørfelag indeholdende en Beklagelse af, at Mineudlægningen har fundet Sted i færøske Fjorde uden Medvirkning af stedkendte Kræfter m. m. Endvidere vedlægges en Adresse fra Fiskere i Sumbø, hvori disse beder Lagtinget om gennem Forhandling med de britiske Myndigheder at søge ndvirket, at Fiskerne uden Minefare kan udøve Fiskerierhvervet som forhen.

Forslag:

1) I Forbindelse med Henvendelse af 19. Oktober d. A. og under Hensyn til det foran anførte, tillader Lagtinget sig herved overfor de britiske Myndigheder at fremsætte Kravet om, at de Miner, som endnu maatte findes indenfor den paa medfølgende Kort over Færøerne afmærkede røde Streg, saavidt muligt i den allernærmeste Tid maa blive optagne under Hensyn til, at Bænd- og Strømforhold uvægerlig vil medføre, at de river sig løs og derved bliver unyttige for Formaalet, medens de som Drivminer medfører stor Fare for Færøernes Befolkning og alle som sejler i færøske Farvande og

2) at de Havarealer, som omfattes af den paa Kortet afmærkede blaa Streg, saavidt muligt bliver skaanet for Mineudlægning, idet disse Arealer omfatter de af færøske Fiskere mest benyttede Fiskegrunde og absolut maa anses for nødvendige for det færøske Fiskerierhverv.

41. Reglur fyri veitan av studningi til treingjandi.

Álit:

Eftir galdandi lógum verður forvittsluhjálp serstakliga veitt við studuli frá sjúkrakessum, vanlukkutryggingini, við ellisrentu, avlumisrentu (invalidu-rentu) og við skipanini um einkjúbarnapening. Kommunanna hjálpikassar hjálpa eitt 1000 sindur, tá ið harðast ástendur.

Eftir eru ymisk treingjandi, sum ikki fáa hjálp á nevnda ella annan hátt. Hesí hava sjálvandi sama menniskjaliga krav at verða hjálpt í sama mun sum hini, ið verða stuðla í teim nevnda socialu lógnum.

Sum dømi á tílík treingjandi kunnu nevast ymisk sjúkratílielli, serstakliga fiskimenn, sum av tuberklasjúku ikki kunnu fara til skips.

Í serstökum tilfellum kann vera neyðugt at veita eykahjálp til tey, sum frammamanndan fáa eitt sindur av hjálpi eftir galdandi lógum.

Landsnevndin, ið fær pening um hendur at veita teimum, ið onga hjálpi fáa frammamanndan, eins og teim, ið fáa ov líttla sociala hjálpi, má í hvørjum einstakum tilfelli — miðandi seg eftir nærri av tinginum ásettum reglum — ætla um, hvussu hjálpin skal falla.

Tað ræður um at fáa góðar og beinar upplýsingar um umsøkjarin, váttaðar av kommunustýrinum ella álitismonnum, ið landsnevndin kjósar til tess.

Skotið verður tí uppá, at umsøkjarin fær eitt upplýsingarskjal at útfylla. Hetta skjal verður gjørt av landsnevndini.

Tað er eyðvitað, at landsnevndin í hesum máli má samarbeiða við grannin fyri áarbeiðsførur fiskimenn og aðrar grannar, sum veita treingjandi hjálpi.

Uppskot:

Reglugerð

fyri

veitan av studningi til treingjandi.

§ 1.

Virðiligir treingjandi feroyskir samfelagslimir, sum ikki kunnu fáa studning ella nóg mikkan studning á annan hátt, kunnu eftir umsókn fáa hjálpi av tí peningi — 100.000 kr. — sum lagtingið hevur veitt til helta endumál.

§ 2.

Hesin peningur verður stýrdur av lagtingsins landsnevnd, sum tekur avgerð um, hvussu studningar verða givnar.

§ 3.

Umsókn um studning verður at senda glognum sóknarstýrini, skrivað á serskild skema, sum landsnevndin hevur góðkent.

§ 4.

Studningur kann verða givin til fólk sum

- a) eru treingjandi, smbr. §§ 6—7,
- b) hava fylt 18 ár,
- c) hava fastan bústað í Føroyum.

§ 5.

Studningurin kann verða givin annaðhvørt eina ferð við alla ella í fleiri partum til ásettari tíðir. Studningaveittanin eigur at miða seg eftir fylgjandi reglum:

- a) Støk og hjún uttan forsorgarskyldu upp til tað, ið ellis- og avlámisrentan gevur.
- b) Støk og hjún við forsorgarskyldu út yvir tað undir a) nevnda upp til 60 kr. fyri hvørt barnið.

§ 6.

Studningur kann verða givin til línkan av peningatrængd hjá fólki í løtuni, t. d. tá forsorgarin doyri ella er sjúkur, eins og, tá peningatrængdin varar longri, t. d. vegna arbeiðsloysi, langa sjúkralegu o. t.

Studningur kann verða veittur til at liva av, eisini til klæði, men ikki til skuldrindan, nýbyggingar, keyp av ognatunum o. t.

§ 7.

Fólk, sum í farna álmannaáári hava havt skattainntøku, sum fyrri hjún minnst or 1200 kr. og fyrri støk 600 kr., kunna bert í einstøkum ferum fáa studning, t. d. tá sjúka ella arbeiðsloysi bráðliga gerst á.

Fólk, sum hitt almenna javnlaga veitir studning í ellisrentu, avlámisrentu, einjubarnastudna, hjálparkassastudna o. t., kunna bert í einstøkum ferum og bert eftir tilmæli frá teim stýrisgreinum, ið veitt hava henda javna studna, fáa hjálp givna eina ferð við alla í heitum.

Studningarnir verða goldnir av Føroya gjaldstovu. Studningar kunna ikki verða goldnir eftir flutnings skjølum og fullmaktum.

14/11 samtykt 24—0.

XV. Val av álitismönnum og nevndum.

Hesi val eru fyriríkin:

1. Fólkatingsvalnevnd:

A. Suðurstreymingar prestagjald.

a. Fastur limur.

Johs. O. Joensen, revisor, Tórshavn, H. O. Hansen, direktørur, ibd., Hans Jacob Poulsen, træsmiður, ibd., Poul Jensen, fy. yvirlærari, ibd., Poul Johannesen, provisor, ibd., Nyholm Debess, rørleggjari, ibd., Richard Long, lærari, ibd.

b. Tiltaksmenn.

J. P. Henriksen, inkassator, ibd., H. M. Jacobsen, fy. lærari, ibd., J. Wangstein, fy. lærari, ibd., Clement Clementsen, keypmaður, ibd., Oluf Nielsen, prentari, ibd., Johs. Simonsen, múrari, ibd., Th. J. Jacobsen, telegrafistur, ibd.

B. Norðstreymingar prestagjald.

a. Fastur limur.

Axel Hansen, krambúðarsveinur, Vestmanna.

b. Tiltaksmaður.

Hans Iversen, keypmaður, Kvívík.

C. Eysturrogn sjúsla.

a. Fastur limur.

S. P. Petersen, jun., keypmaður, Fuglafirði.

b. Tiltaksmaður.

Joh. M. Fr. Poulsen, lærari, Strondum.

D. Norðurogn sjúsla.

a. Fastur limur.

Sofus Larsen, bakari, Klakksvík.

b. Tiltaksmaður.

Einar Waag, bryggjari, Klakksvík.

B. Vága sýsla.

a. Fastur limur.

Poul Joensen, lærari, Sandavági.

b. Tiltaksmaður.

Chr. J. Olsen, keypmaður, Sørvági.

F. Sandoyar sýsla.

a. Fastur limur.

Gunnar Winther, revisor, Sandi.

b. Tiltaksmaður.

Hákur Dam, lærari, Sandi.

G. Súdareggja sýsla.

a. Fastur limur.

Joen Nolsøe, postassistentur, Tvøroyri.

b. Tiltaksmaður.

J. Bala, bankastjóri, Tvøroyri.

2. *Løgtingsvalnevnd.**A. Suðurstreymingar prestagjald.*

a. Fastir limir.

Johs. O. Joensen, revisor, Tórshavn, H. O. Hansen, direkturur, ibd., Poul Jensen, fv. yvirlærari, ibd.

b. Tiltaksmenn.

Nyholm Debess, rærliggjari, Tórshavn, Carl Jensen, mejerist, ibd.

B. Norðstreymingar prestagjald.

a. Fastir limir.

Niclas Jacobsen, kongsbóndi, Kvívík, Hans Iversen, keypmaður, Kvívfik, Poul Johs. Samuelson, Haldórsvík.

b. Tiltaksmenn.

Samuel Jacob Egholm, kongsbóndi, Streymnesi, Gunnar Dahl-Olsen, sýslumaður, Vestmanna.

C. Fyrtroya sýsla.

a. Fastir limir.

S. P. Petersen, jun., keypmaður, Fuglafirði, Niels Kruse, Eldi, Joh. M. Fr. Poulsen, lærari, Strondum.

b. Tiltaksmenn.

Johs. Petersen, træsmiður, Saltnesi, Elieser Jacobsen, jarðabrákari, Norðragøtu.

D. Norðurogga sýsla.

a. Fastir limir.

Olaf Olsen, keypmaður, Klakksvík, Absalon Matras, keypmaður, Hvannasundi, Alexander Enniberg, lærari, Klakksvík.

b. Tiltaksmenn.

S. M. Matras, Norðoyri, Debes Christiansen, Norðdepli.

E. Vága sýsla.

a. Fastir limir.

Nielas Rasmussen, keypmaður, Sørvági, D. P. Niclasen, keypmaður, Miðvági, Joen Ole Jacobsen, óðalsbóndi, Bø.

b. Tiltaksmenn.

Michel Danielsen á Ryggi, lærari, Bø, Th. J. Thomsen, fiskimaður, Sørvági.

F. Sandoyar sýsla.

a. Fastir limir.

Gunnar Winther, revisor, Sandi, Anthonius Sørensen, keypmaður, Húsavík, J. Kristen Joensen, keypmaður, Sandi.

b. Tiltaksmenn.

Edvard Hjalt, træsmiður, Sandi, Johan Olsen, smiður, Sandi.

G. Suðuroggar sýsla.

a. Fastir limir.

Peter Dahl, jun., keypmaður, Vági, N. Djurhuus, iv. lærari, Tvoroyri, Joen Nolsøe, postassistentur, Tvoroyri.

b. Tiltaksmenn.

Daniel Oliver Holm, keypmaður, Hvalba, Johan Thomsen, træsmiður, Porkeri.

3. Landsnevndin:

P. M. Dam, Louis Zacharlasen, Kr. Djurhuus, A. Samuelsen, Th. Petersen. Tiltaksmenn: J. P. Davidsen, S. P. Zacharlasen, Johan Danielsen, Johan Poulsen, Poul Petersen.

4. Telefonnevndin:

J. Fr. Øregaard, O. F. Joensen, A. Sørensen. Tiltaksmenn: H. Nolsøe, H. Iversen, R. Rasmussen.

5. **Bróstsjúkrahúsnevndin:**
Jacob Jacobsen, Johan Danielsen, J. Heinesen. Tiltaksmenn: L. Zachariasen, O. F. Joensen, Poul Petersen.
6. **Stórhyalanevndin:**
J. P. Davidsen, Jens Chr. Olsen, R. Rasmussen. Tiltaksmenn: J. H. Danbjørg, H. Iversen, Poul Petersen.
7. **Skúlastjórnin:**
J. H. Danbjørg, Johan Poulsen, J. Patursson.
8. **Kirkjustjórnin:**
L. Zachariasen, Johan Poulsen, S. Ellefsen.
9. **Voranevndin:**
J. P. Davidsen, P. M. Dam, H. Nolsøe, Joen Rasmussen, A. Samuelsen, J. Patursson, S. Ellefsen. Tiltaksmenn: Jacob Jacobsen, J. Fr. Øregaard, L. Zachariasen, O. F. Joensen, J. Danielsen, A. Sørensen, R. Rasmussen.
10. **3 mannaevnd (Tollfayri):**
J. Fr. Øregaard, J. Chr. Olsen, Poul Petersen.
11. **Grannskoðarar til Føro Amts Sparekasse:**
Huakon Dam, lærari, Sandi, Ankjær-Jensen, statsautoriseraður revisor, Keypmannahavn. Tiltaksmaður: S. Hvidtfeldt, bókahaldari, Tórshavn.
12. **Nevndin fyri Føroya realskúla:**
Johan Danielsen, postmeistari, Tórshavn.
13. **Nevndin fyri Skipulelagnum Føroyar:**
P. M. Dam, tingmaður, Tvøroyri, og Johan Poulsen, tingmaður, Strøndum.
14. **Umboðsmaður tingsins á aðalfundi s. l. Føroyar:**
Poul Hansen, grossistur, Tórshavn.
15. **Umboðsmaður tingsins á aðalfundi p. l. Sjóvinnubankin:**
S. P. Zachariasen, lærari, Klakksvík.
16. **Skúlabókannevndin:**
J. H. Danbjørg, lærari, Porkeri. Tiltaksmaður: P. M. Dam, lærari, Tvøroyri.
17. **Nevndin fyri Kong Kr. d. X og Dr. Alexandrines Legat:**
Johan Kallsoy, lærari, Gjógv.
18. **Stýrið fyri jólamerkilegati:**
Edw. Mitens, skrivstovustjóri, Tórshavn.

19. **Nevnd viðv. nevningargrundlistanum:**

Suðavoga sýsla: Jón Jacob Dahl, Vági, Niels Nattestad, Hvalba, Poul Nolsøe, Tórøyr.

Sundoyar sýsla: Ole Johannesen, Húsavík, Johan Dalberg, Sandi, Oliver Eystberg, Skopun.

Streymoyar sýsla: Johannes S. Dam, Kollafirði, Johan Reinert, Vestmanna, Jens Pauli í Dali, Tórshavn.

Eysturoga sýsla: Jacob Lambauge, Lamba, Karl Kristiansen, Fuglafirði, Elieser Reynberg, Fuglafirði.

Norðoya sýsla: Jón Hansen, Húsavík, Jacob Johannes Matras, Viðareiði, J. P. Sólstein, Klakksvík.

Vága sýsla: Niels Rasmussen, Sørvági, Jacob Joensen, smiðumeistari, Miðvági, D. P. Nielsen, Miðvági.

20. **Yvirhúsaðarkommissiónin:**

Í staðin fyri Harald Jensen, Sand, varð valdur Klement Magnussen, óðalsmaður, Skálavík.

21. **Dómsmaður:**

Í staðin fyri A. C. Lützen, Klakksvík, ið hevur biðið seg frítíkan frá hesum umboð, varð valdur Johan Kallsø, lærari, Gjógv.

22. **Nevndin viðv. mediefntakstann:**

Johan Kallsø, lærari, Gjógv, Axel Poulsen, kommunulækni, Tórshavn, Poul Petersen, tingmaður, Tórshavn.

23. **Búnaðarnevndir:**

1. deild: Fugloyar, Svínøyar og Viðoyar sóknir:

a. Fastur limur: Jacob Johannes Matras, Viðareiði. b. Tiltaksmaður: Niels J. Joensen, Hvannasund.

2. deild: Kunoyar, Kallsøyar og Klakksvíkar sóknir:

a. Fastur limur: Napoleon Lydersen, Klakksvík. b. Tiltaksmaður: Í staðin fyri Sven Lützen, Klakksvík, ið er vorðin fastur limur, varð valdur Guttorm Matras, Klakksvík.

3. deild: Eiðis, Funnings og Oyndarfjarðar sóknir:

a. Fastur limur: Esmar H. Dahl, Oyndarfirði. b. Tiltaksmaður: Hans J. Kjeld, Funningsbotu.

4. deild: Fuglafjarðar, Lørvíkar, Gøtu, Nes og Sjóar sóknir:

a. Fastur limur: Jens Elias Joensen, Fuglafirði. b. Tiltaksmaður: Jens Chr. Olsen, Toftum.

5. deild: Norðstreymoyar prestagjald:

a. Fastur limur: Hans Jacob Thomsen, Vestmannaahavn, og í staðin fyri Jón Petersen, ið hevur biðið um at sleppa frá hesum umboð vegna sjúku, Jacob Samuelson, Haldórsvík. b. Tiltaksmenn: John Egholm, Kvalvík. Í staðin fyri Jacob Martin Djurhuus, ið er búurfluttur, varð valdur Johannes Hansen (í Sundinum), Kollafirði.

6. deild: Suðrastreymoyar prestagjald:

a. Fastur limur: Johannes Klementsøn, Tórshavn. b. Tiltaksmaður: Viggo Christensen, Tórshavn.

7. deild: Vága sýsla:

Uppskot varð sett fram um at velja: Til lastan lim: Poul Joensen, Sandavági, Daniel P. Nielsen, Miðvági. — Við atkv. falt Poul Jón-

sen 8--0, meðan Daniel P. Niclasen varð valdur við 13 atkv.--0. Til tiltaksmenn: Sigmund Frederiksen, Miðvági, Poul Joensen, Sandavági. — Við atkv. lekk S. Frederiksen 10 atkv. og Poul Joensen einni 10 atkv., og varð hvørgin soleiðis valdur.

8. deild: Sandoyar sýsla:

a. Fastur limur: Eysenborg Hentze, Sandi. b. Tiltaksmaður: Johan P. Hentze, Sandi.

9. deild: Suðuroyar norðara prestagjald:

a. Fastur limur: Ellender Ellendersen, kongsb., Hvalbæ. b. Tiltaksmaður: Peter Næs, Hvalbæ.

10. deild: Suðuroyar sunnara prestagjald:

a. Fastur limur: Jacob Peter Sympher, Sunnbø. b. Tiltaksmaður: Hans Jacob Nielson, Sunnbø.

24. Stýrið fyri valutacentralin:

Thorstein Petersen, Tórshavn, Johan Danielsen, s. s., Louis Zachariasen, s. s., P. M. Dam, Tvøroyri.

25. Nevnd viðv. fiskivinnusáttmála 1941:

R. Rasmussen, Fuglafirði, Jens Chr. Olsen, Toftir, J. Fr. Øregaard, Gøtu, S. P. Zachariasen, Klakksvík.

26. Nevnd viðv. stempilskatt:

Poul Petersen, lögtingsmaður, Tórshavn, Amtmaðurin, Johan Danielsen, lögtingsmaður, Tórshavn, N. Mortensen, kontórchefur, s. s., L. Zachariasen, lögtingsmaður, s. s.

2. Val av nevnd viðv. broytan av skattalógini.

Aft:

Tinget behandlede i Ekstrasamlingen i Marts d. A. en Skrivelse fra Lagtingets Skattendvalg til Indenrigsministeriet angaaende forskellige i Skrivelsen foreslaaede Ændringer i Lov Nr. 76 af 12. Marts 1923 om den kommunale Beskatning paa Færøerne.

Skrivelsen indeholdt bl. a. Forslag om, at Indenrigsministeriet skulde nedsætte et Udvalg til Overvejelse af de Ændringer i Lovgivningen om den kommunale Beskatning, som Forholdene maatte gøre ønskelige, samt Forslag om Udvalgets nærmere Sammensætning. I et til Lagtingets Formand tilsendt Telegram tiltraadte Ministeriet Nedsættelsen af et saadant Udvalg samt anmodede Lagtinget om at vælge 4 Medlemmer. — Efter Skattendvalgets Forslag skulde det paagældende Udvalg have følgende Sammensætning:

- 1) Amtmanden over Færøerne,
- 2) Direktør Edw. Mitens, Tórshavn,
- 3) Et af Indenrigsministeriet valgt Medlem,
- 4) 3 eller 4 af Lagtinget valgte Medlemmer,
- 5) Et af Tórshavn Byraad valgt Medlem,
- 6) Kontorchef Mortensen, Færøernes Oppebørselskontor.

Det i Sagen nedsatte Udvalg delte sig i 3 Mindretal, der hvert havde sit Forslag. Det endelige Resultat blev imidlertid, at det blev vedtaget at udsætte Sagen til indeværende Samling.

Undertegnede Udvalg, der har faaet Sagen til Betænkning, skal udtale følgende:

De politiske Forhold er nu ganske anderledes, end de var i Foraaet. Forbindelsen med Danmark har som bekendt været afbrudt siden Tyskernes Besættelse af Danmark i April d. A. Indenrigsministeriet er afskaaret fra at være repræsenteret i Udvalget, saaledes som Tanken var oprindelig. I det hele er Forholdene nu saa ekstraordinære, at man anser Tidspunktet for uegnet til Nedsættelse af det omhandlede Udvalg.

Forslag.

Sagen angaaende „Val av nevnd viðvikjandi broytan av skattalógini“ udsættes indtil videre.

⁴/₁₀ uppskotið samtykt 10—0.

Tingið endaði 15. november og fundirnir voru 74.

ROKNSKAPIR
OG
FÍGGJARSTANDUR
LØGTINGSINS
1939

Amts

Roknskapur

Inntøkur :

	Figgjarætlan :	
	Kr. oyr.	Kr. oyr.
I. Jarðaskattur 1939	8.500,00	8.517,48
II. Aliknað kommununum	120.000,00	120.000,00
III. Løgtingsskattur	60.000,00	48.918,07
IV. Tollur	170.000,00	409.227,04
V. Skipagjald	12.000,00	10.532,75
VI. Gjöld fyri handilsloyvi	7.500,00	1.452,50
VII. Ríkisstudningur		67.792,18
VIII. Studningur til vegir	100.000,00	61.648,82
IX. Ymist	9.000,00	25.954,82
X. Rentur		1.284,53

481.000,00 755.328,19

grunnurinn.

fyrir 1939

Útreiðslur:

	Figgjarættan:		
	Kr. oyr.	Kr. oyr.	Kr. oyr.
A. Lögtingskostnaður:			
1. Tingmannaløn og ferðaútreiðslur	20.000,00	29.076,80	
2. Prenting o. t.	8.000,00	8.619,72	
3. Lögtingshúsinum viðvíkjandi ..	2.000,00	3.399,56	
4. Skrivstovan	10.000,00	13.235,85	
	40.000,00		54.331,93
B. Dóms- og lögreglumál	4.000,00		10.151,64
C. Valum viðvíkjandi	1.000,00		2.483,34
D. Læknar, sjúkrahús o. t.:			
1. Studningur til sjúkrahúsini	48.000,00	66.281,52	
2. Bróstsjúkrahúsið	10.000,00	19.261,54	
3. Farsóttir o. t.	5.000,00	7.071,88	
4. Ljósmeður	2.000,00	2.098,72	
5. Løn og fluttningsútr. lækna ...	5.000,00	4.390,18	
6. Aðrar útreiðslur	2.200,00	4.304,28	
			103.408,12
E. Ferðaútreiðslur sýslumanna	1.000,00		1.444,45
F. Skúla- og mentunarmál viðv.:			
1. Løn til ferðalærarar	5.000,00	6.342,50	
2. Studningur til skúlabörn	1.200,00	1.400,00	
3. — til amtsbókasavnið ..	4.400,00	4.400,00	
4. Aðrar útreiðslur	1.900,00	2.258,65	
			14.401,15
G. Landbúnaðinum viðv.:			
1. Jarðagrunnurinn	10.000,00	10.000,00	
2. Búnaðarnevndir		1.873,40	
3. Aðrar útreiðslur	500,00	1.059,13	
			12.932,53
H. Fiskivinnunni viðv.	5.000,00		5.000,00
I. Lögtingsvetkfrøðingurinn	8.000,00		8.013,01
K. Djóralæknin	2.200,00		2.616,67
L. Garanti fyri havnalán	12.000,00		
M. Studningur til «Smiril»	25.000,00		40.372,12
N. Studningur til vegir og havnir ...	230.000,00		305.559,34
O. Ymsar útreiðslur	2.600,00		7.795,48
P. Rentur	25.000,00		36.544,45
Q. Kreppufyriskipanir			1.948,05
R. Flutt til konto viðvíkjandi sanering kommunnanna			130.000,00
			737.002,28
Avlop			18.325,91
	451.000,00		755.328,19

Figgjarstandur

Ognir:

	Kr.	oyr.
1. Eftirstøða av jarðaskatti	10.612,83	
2. — — skatti álíknaður kommununum	184.303,94	
3. — — lögtingsskatti	27.064,07	
4. Fyrirframgreiðslur:		
Alimentatiónsgjald	29.724,26	
Miðvág og Skopun havn	132.548,72	
Ábyrgd fyri kommunur til kreditfeløg	48.480,43	
Likvidatiónskonto Dr. Alexandrines hospital	20.000,00	
Annað	24.678,82	
5. Hjá bankum	29.828,48	
6. Í millumrokning við rikskassan	63.088,53	
7. ÷ Kassabeholdningur	59.184,75	
		3.903,78
8. Tilgóðar hjá vøruhandlinum	263.000,00	
Kornkeyp	105.592,88	
Medicinkeyp	28.219,40	
9. Í millumrokning við ymisk fond o. t.:		
Bróstsjúkrahúsið	34.843,28	
Studentaskeiðið	2.908,19	
Sjúkrahúsini	99.103,19	
Viðanes	42.000,00	
		1086.812,27
10. Negativ nettoogn 1/1 1939	151.764,56	
		1238.576,83
11. Minus avlop 1939	18.325,91	
		<u>1220.250,92</u>

amtsgrunnnsins 31. des. 1939.

Skuld:

	Kr. oyr.	Kr. oyr.
1. Kreditforeningen af Kommuner	226.092,17	
2. Universitetskvæsturen	68.378,46	
3. Færø Amts Sparckasse	44.900,00	
4. Ríkiskassin	170.990,26	
5. Føroya skiparafelag	7.500,00	
6. Telefontverkið	20.000,00	
		537.860,89
7. Kreppulán frá ríkiskassanum:		
Væruhandilin	263.000,00	
Kornkeyp	105.592,88	
Medicinkeyp	28.219,40	
8. Føroya Banki (kassakredit)	71.470,55	
9. Bilsfattur	14.491,25	
10. Amtsfátæktargrunnurin	28.460,07	
11. Økonomiski grunnurin	3.685,70	
12. Kirkjugrunnurin	26.550,75	
13. Tvøroyra sjúkrahús	1.822,85	
14. Vegfondin	9.051,70	
15. Grindagarnið	44,88	
16. Konto fyri sanering kommunanna	130.000,00	

 1.220.250,92

Ækonomisk

Roknskapur

Inntøkur:

	Kr. öyr.	Kr. öyr.
I. Grunnur í ársbyrjan:		
1. Skuldabæv	3.053,09	
2. Eftirstæður	3.407,59	
3. Lán til Kirkjugrunnin	31.000,00	
4. Tilgóðar hjá lögtingsgrunninum	2.609,53	
		40.070,21
II. Inntøkur av grindum (grindareglugerðin §§ 28 og 30) .		6.719,19
III. Innlutningsgjald		35.000,00
IV. Goldið viðv. jarðahvalsgrunninum		649,71
V. Væruhandilin		1.200,00
VI. Inntøkur av grindum (10 %)		2.670,93

 86.310,04

grunnurin.

fyri 1939.

Útreiðslur:

	Kr. oyr.
A. Brýr og lendingar.....	12.880,19
B. Útreiðslur viðv. grind.....	14.926,03
C. Føroya Fólkaháskúli.....	3.000,00
D. Løgtingssøgan.....	200,00
E. Førngripagoymslan.....	300,00
F. Chr. Matras, magistari.....	1.200,00
G. Læraranámskeið.....	500,00
H. Studning til studerandi og handverkarar.....	3.600,00
I. Eftirlønargrunnur lærara.....	2.000,00
K. Studentaskeiðið.....	16.000,00
L. Skúlabókagrunnurin.....	500,00
M. Eftirløn til frkvr. Flagstad og Berg.....	2.800,00
N. Útreiðslur til skjalasavnið.....	2.500,00
O. Honorar til frk. Barentsen.....	200,00
P. J. H. O. Djurhuus.....	500,00
Q. Studningur til sløjðskúla.....	300,00
R. Felagið «Varðin».....	500,00
S. Føroya Ferðamannafelag.....	500,00
T. Føroya Revialifelag.....	250,00
U. Útgevan av «Føroya kvæði».....	1.000,00
V. Barnaheimið í Vestmanna.....	500,00
X. Felagið «Køde Kors».....	500,00
Y. Avhaldsfeløgin.....	500,00
Z. Roynd við træplanting.....	1.000,00
Æ. Sýn av vegum.....	378,25
Ø. Útreiðslur viðv. jarðahvalsavloysingini.....	200,00
AA. Ymist.....	156,92
Grunnurin 31. desember 1939:	Kr. oyr.
1. Skuldarbræv.....	3.053,09
2. Grindaeftirstøður.....	30,15
3. Sparikassapeningur.....	649,71
4. Lán til kirkjugrunnin.....	12.000,00
5. Kassapeningur.....	3.685,70
	19.418,65
	86.310,04

Inntøkur:

	Kr.	oyr.
1. Inntøkur av grindum	6.719,19	
2. Innflutningsgjald	35.000,00	
3. Væruhandilin	1.200,00	
4. Viðvíkjandi grindum (10 %)	2.670,93	
5. Viðvíkjandi jarðahvalsgrunninum	649,71	
6. Munur	20.651,56	

66.891,39

Løgtingsins

Roknskapur

Inntøkur:

	kr.	oyr.
I. Grunnur í ársbyrjan:		
Eftirstøður	1.230,00	
II. Løgtingsstudningur	16.000,00	
III. Næmingarnir	6.070,00	
IV. Grunnurin 31. desember 1939:		
Skuld til Økonomisk Fond	2.908,19	

26.208,19

Útreiðslur:

		Kr. oyr.	Kr. oyr.
A.	<i>Ferðasamband:</i>		
	Brýr og lendingar	12.880,19	
	Sýn av vegum	378,25	
			13.258,44
B.	<i>Skúlamál:</i>		
	Studn. til sløjðskúla	300,00	
	Háskúlin	3.000,00	
	Útgevan av lesibókum	500,00	
	Studningur til studerandi og handverkarar ..	3.600,00	
	Læraranámskeið	500,00	
	Studentaskeiðið	16.000,00	
			23.900,00
C.	<i>Mentunarmál:</i>		
	Føroysk orðabók	1.200,00	
	Umsetan av yrkingum	500,00	
	Felagið «Varðin»	500,00	
	«Føroya Førngrípafelag»	300,00	
	Skjalasavnið	2.500,00	
	Løgtingsøgjan	200,00	
	Útgevan av «Føroya kvæði»	1.000,00	
			6.200,00
D.	Eftirløn til frkvr. Flagstad og Berg		2.800,00
E.	Fráhalðsfeløgini		500,00
F.	Roynd við træplanting		1.000,00
G.	Eftirlønargrunnur lærara		2.000,00
H.	Barnaheimið í Vestmanna		500,00
I.	Honorar til frk. Bærentsen		200,00
K.	Felagið «Røde Kors»		500,00
L.	Útreiðslur viðv. jarðahvalsrokskapinum		200,00
M.	Føroya Revaalifelag		250,00
O.	Føroya Ferðamannafelag		500,00
P.	Útreiðslur viðv. grind		14.998,03
Q.	Ymist		84,92
			66.891,39

studentaskeið.

fyri 1939.

Útreiðslur:

		Kr. oyr.	Kr. oyr.
A.	Skuld 1. januar 1939:		
	Læraralønir	2.000,00	
	Løgtingsgrunnarnir	288,61	
			2.288,61
B.	Læraralønir		20.300,00
C.	Leiga, ljós, hiti og reingeran		1.400,00
D.	Undirvísingartilfar		93,05
E.	Ymist		76,53
F.	Grunnurin 31. desember 1939:		
	Eftirstøður		2.050,00
			26.208,19

Fátækragrunnur

Roknskapur

Inntøkur:

	Kr. oyr.	Kr. oyr.
I. Grunnur í ársbyrjan:		
1. Skuldabrev	7.939,11	
2. Eftirstøður	39.179,32	
		47.118,43
II. Rentur		235,18
III. Arvagjald		30.659,98
IV. Grindagjald		216,82
V. Sektir		588,00
VI. Gjöld fyri handilsloyvi, firma og prókura		1.566,50
		80.384,91

Úrdrag

Inntøkur:

	Kr. oyr.
Grindagjald	216,82
Arvagjald	30.659,98
Gjöld fyri handilsloyvi o. s. fr.	1.566,50
Sektir	588,00
Rentur	235,18
	33.266,48

Løgtingsins.

fyrir 1939.

Útreiðslur:

Kr. oyr.

A. Skuld til lögtingsgrunnar	177,13
B. Studningur til fátækraútreiðslur í ymsum söknum	4.800,00
C. Alimentatiónspeningur leysingabarna, hvar faðirin hevur slept sær undan skyldu síni	750,76
D. Útreiðslur viðv. deyv og málleys	1.600,00
E. Aðrar útreiðslur	45,41
F. Grunnurin 31. desember 1939: Kr. oyr.	
1. Skuldabrøv	7.939,11
2. Eftirstøður	36.612,43
3. Í Færø Amts Sparekasse	27.027,43
4. Hjá lögtingsgrunnum	1.432,64
	73.011,61
	80.384,91

og yvirliit.

Útreiðslur:

Kr. oyr.

Studningur til sóknirnar	4.800,00
Alimentatiónspeningur	750,76
Løn og ymist	45,41
Deyv og málleys	1.600,00
Munur	26.070,31
	33.266,48

grunnurin.

fyri árið 1939.

Utreiðslur:

I. Skuld 1. januar 1939:	Kr. oyr.	Kr. oyr.
Tórshavnar kirkjugrunnur.....	4.652,48	
Vágs kirkjugrunnur.....	500,00	
Lán frá økonomiska grunninum.....	31.000,00	
		36.152,48
II. Studningur til nýggjar kirkjur:		
Árnafjarðar kirkja.....	684,75	
Skála kirkja.....	6.617,93	
		7.302,68
III. Umvølingar:		
Norðuroya kirkjur.....	63,60	
Eysturoyar kirkjur.....	1.680,67	
Streymoyar kirkjur.....	1.791,64	
Vága kirkjur.....	2.471,50	
Sandoyar kirkjur.....	383,51	
Suðuroyar kirkjur.....	1.885,62	
		8.276,54
IV. Kirkjusýningar, kirkjuvígslur, prentingar o. t.l.....		800,10
V. Ymist.....		280,00
VI. Grunnurin 31. desember 1939:		
Tilgóðar hjá lögtingsgrunnum.....		26.550,75
		79.362,55

Telefonverk

Roknskapur

Inntøkur:

	Kr. øyr.
I. Ognir í ársbyrjan	130.960,33
II. Telefongjald	64.167,35
III. Gjald fyri samtalur, telefotelegrammir, boðsending og eykagjald	117.854,45
IV. Inntøkur av telegramnum, ið verða telefoneraði frá ella til telegrafstöðina	7.583,55
V. Ymist	9.823,49

330.389,17

Eftirlønargrunnur verksins.

	Kr. øyr.
Grunnurin 31. desember 1939	18.414,45

Figgjarstandur verksins

Ogn:

	Kr. øyr.
Færo Amts Sparekasse, Føroya Banki og eftirstøður	121.521,01
Lán til Klakksvíkar sjúkrahús	12.838,83
Kontant	20.042,92
Lán til Føroya Løgting	20.000,00
	174.402,76

Bókførda virði verksins	1.154.945,00

Føroya lögtings.

fyrri árið 1939.

Útreiðslur:

	Kr. oyr.
A. Løn og skrivstovukostnaður	21.843,00
B. Rentur og avdráttur	10.106,27
C. Rakstur støðanna	42.867,90
D. Viðlíkahald og eftirlit verksins	75.045,01
E. Økjan verksins	10.254,56
F. Ymist	15.131,48
G. Avskrivaðar eftirstøður	298,26
H. Ognir 31. desember 1939:	Kr. oyr.
Færø Amts Sparekasse	81.625,98
Føroya Banki og Sjóvinnubankin	13.535,29
Eftirstøður	26.359,74
Lán til Klakksvíkar sjúkrahús	12.838,83
Lán til Føroya lögting	20.000,00
Kontant	20.042,92
	174.402,76
Skuld fyri telegrammir	19.560,07
	154.842,69
	330.389,17

31. desember 1939.

Skuld:

	Kr. oyr.
Kommunitetet	19.493,88
Færø Amts Sparekasse	3.750,00
Store Nordiske Telegrafelskab	19.560,07
Munur	131.598,81
	174.402,76

Bróstsjúkrahúsið.

Sí roknskapin í «Frágreiðing viðvíkjandi bróstsjúkrahúsið fyrri 1939.»

31. desember 1939.

	Kr. oyr.
Eftirstøður	17.474,97
Ríkisstudningur fyrri oktober fjórðingsár	14.352,00
	<u>31.826,97</u>
Skuld til amtsgrunnin...	<u>34.843,28</u>
Eftirlønargrunnurin 31. desember 1938.....	<u>4.187,42</u>

Skúla

Roknskapur

Inntøkur:

	Kr. oyr.
1. Eftirstøður frá 1938.....	2.571,45
2. Ríkisstudningur	26.678,15
3. Rentur.....	1.764,92
4. Refusión av Rerslev kirkjutíggjundum	14,33
5. Refusión av eftirlønarútreiðslum	331,60
6. Studningur til uttanbýggja næmingar	1.200,00
7. Studningur frá Tórshavnar bý	150,00
8. Næmingarnir.....	15.105,00
9. Læraraskúlin	600,00
10. Leiga	2.313,00
11. Hvalainntøka	807,95
12. Munur	1.425,40
	<u>52.961,80</u>

grunnurinn.

fyrir árið 1939.

Útreiðslur:

	Kr. oyr.
1. Eftirløn.....	1.782,44
2. Lærataløn.....	36.863,43
3. Studningur til úttanbýggja næmingar.....	1.275,00
4. Løn roknskaparhaldarans o. t.	155,62
5. Skattur.....	926,89
6. Trygging.....	416,00
7. Umvælingar og keyp av nýggjum búnyttum.....	1.328,03
8. Ljós og hiti.....	3.598,63
9. Reingeran.....	2.843,70
10. Undirvisingartilfar o. t.	728,58
11. Aðrar útreiðslur.....	318,83
12. Eftirstøður pr. 31. desbr. 1939.....	2.724,65

52.961,80

Grunnurin 31. desember 1939:

	Kr. oyr.
Rentuberandi peningur.....	36.490,92
Í sparikassa, banka og kontant.....	11.496,60
	47.987,52

Eftirlønargrunnur realskúlans.

	Kr. oyr.
31. desember 1939.....	10.747,01

«Smi

Roknskapur frá

Inntøkur:		Kr. oyr.
I. Farmagjald		32.005,78
II. Ferðapeningur		35.621,05
III. Eykaferðir		2.440,50
IV. Studningur úr amtsgrunninum		12.000,00
V. Postfluttningur		33.644,61
VI. Føroya Løgting		37.372,12
VII. Sleiping		20,00
Munur		6.028,88

159.132,94

Figgjarstandur

Ogn:		Kr. oyr.
«Smiril»		229.523,63
Tilgóðar hjá «Viðanes»		2.322,69
Sjóvinnubankin		69,76
Kassapeningur		406,57

232.322,65

«Viða

Roknskapur frá

Inntøkur:		Kr. oyr.
I. Farmagjald		7.777,24
II. Ferðapeningur		2.456,50
III. Eykaferðir		1.955,00
IV. Postfluttningur		4.666,62
Munur		2.322,94

19.178,30

rið».

1. apríl 1939 til 31. mars 1940.

Útreiðslur:	Kr. oyr.
A. Kostarhald	10.129,07
B. Manningarløn	34.877,68
C. Kol	55.548,31
D. Tryggingargjald	12.716,06
E. Smyrjuolja, tvistur o. t.	7.160,23
F. Umsiting og umvøling	20.027,82
G. Administratión	2.000,00
H. Avgreiðslan í Havn, húsaleiga, løn o. t.	4.064,57
I. Telefon, telegr., prenting o. t.	2.096,43
K. Havnagjald	2.104,86
L. Eykafar	2.705,00
M. Postfluttningur	2.961,95
N. Rentur	1.781,45
O. Ymist	959,51
	159.132,94

31. mars 1940.

Skuld:	Kr. oyr.
Føroya Banki	21.525,21
Ríkiskassin	170.990,26
Vøruhandilin	9.771,39
Avgreiðslan í Fuglafirði	7,81
Munur	30.027,98
	232.322,65

Rentur kr. 8.711,01 og avdráttur kr. 4.288,99 av láni frá ríkiskassanum er goldið úr amtsgrunninum.

nes».

1. apríl 1939 til 31. mars 1940.

Útreiðslur:	Kr. oyr.
A. Manningarløn	6.687,50
B. Olja, tvistur o. a.	5.584,38
C. Umsiting	1.822,50
D. Trygging	1.619,75
E. Havnaútreiðslur	280,00
F. Avgreiðslan í Havn	675,00
G. Postfluttningur	1.499,55
H. Prenting o. t.	609,62
I. Administratión	400,00
	19.178,30

Pastor Engelsteds Legat.

	Kr. øyr.
Realskúlalegatið 31. desember 1939.....	1.503,28
Eftirlónarlegatið	2.697,56

Grunnurin til keyp av góðum skúlabókum.

	Kr. øyr.
31. desember 1939:	2.475,38

Eftirlønargrunnur lærara.

Inntøkur:	Kr. øyr.
I. Rakstrargrunnur í ársbyrjan.....	35.292,85
II. Pensiónsfrádrag	4.455,46
III. Refusiún av goldnari eftirløn	26.207,03
IV. Frá kommununum	4.766,83
V. Rentur.....	14.943,02
VI. Ríkisstudningur.....	14.000,00
VII. Løgtingsstudningur.....	2.000,00
	101.665,19

Útreiðslur:

	Kr. øyr.
A. Eftirløn.....	44.341,74
B. Flutt til Kapitalkonto	35.038,49
C. Løn røknskaparhaldarans, porto o. t.	785,50
D. Rakstrargrunnurin 31. desember 1939:	Kr. øyr.
Færrø Amts Sparekasse	19.498,46
Løgtingsstudningur fyri 1939	2.000,00
Kassapeningur	1,00
	21.499,46
	101.665,19

Kapitalkonto.

	Kr. øyr.
31. desember 1939: Obligationir	345.320,00
Færø Amts Sparekasse	17.874,23
	<u>363.194,23</u>

Trygging skúlahúsa.

	Kr. øyr.
Grunnurin 31. desember 1939:	
Færø Amts Sparekasse	23.407,12
Eftirstøður	654,12
	<u>24.061,24</u>

Landsbókasavnið.**Inntøkur:**

	Kr. øyr.
Grunnurin 1. apríl 1939	16,83
Ríkisstudningur	8.000,00
Løgtingið	4.400,00
Tórshavnar kommuna	1.813,75
Ymist	226,86
	<u>14.457,44</u>

Útreiðslur:

	Kr. øyr.
Løn	7.680,00
Ljós og hiti	1.209,04
Bókakeyp og innbinding	2.623,11
Rentur og avborgan	935,00
Útreiðslur til telefon, skatt og trygging	651,69
Búnyttir og umvælan	404,35
Reingeran, porto, fragt o. t.	941,58
Grunnurin 31. mars 1939:	Kr. øyr.
Sjóvinnubankin	4,56
Kassapeningur	8,11
	<u>12,67</u>
	<u>14.457,44</u>

Skjalasavnið.

Inntøkur:

	Kr. øyr.
Grunnurin 1. apríl 1939.....	18,99
Ríkisstudningur	1.850,00
Løgtingsstudningur	2.500,00
	4.368,99

Útreiðslur:

	Kr. øyr.
Løn	3.600,00
Ljós og hiti	264,28
Rentur og avborgan	165,00
Umvølingar, inubindingar o. t.	91,38
Telefon, fragt og reingeran	74,04
Ymist	10,00
Grunnurin 31. mars 1939	164,29
	4.368,99

Kavarabúnaðurin.

	Kr. øyr.	Kr. øyr.
Grunnurin 31. desember 1939:		
Færø Amts Sparekasse	1.416,80	
Eftirstøður	195,00	
		1.611,80

«Hansenske Legat».

	Kr. øyr.
Grunnurin 31. mars 1939	555,58

«Fonden for forulykkedes efterladte».

	Kr. øyr.
Grunnurin 31. desember 1939	29.955,72

Grindagarnið í Vestmanna.

	Kr. øyr.
Grunnutin 31. desember 1939: Færø Amts Sparekasse	44,88

Dr. phil. Jakob Jakobsens Legat.

	Kr. øyr.
Grunnutin 31. mars 1940	7.852,01

Yvirlit pr. 31. desember 1939.

Ogn:		Kr. öyr.
1. Telefonverkið (bókfært til kr. 1.154.945,00).....		500.000,00
2. Hús:	Kr. öyr.	
Bróstsjúkrahúsini við innbúgví	200.000,00	
Læknahúsini í Hóydølum	25.000,00	
Lögtingshúsið	20.000,00	
Skansahúsið	8.000,00	
Realskúlin	75.000,00	
Bókasavnið	70.000,00	
Farsóttarhúsið	12.000,00	
		410.000,00
3. «Smiril» 250.000 kr., «Viðanes» 40.000		290.000,00
4. Lutabrev í Skipafelagnum og Sjóvinnubankanum		130.000,00
5. Kassapeningur, eftirstøður og fyrirframgreiðslur o. a.:		
	Kr. öyr.	
a. Amtsgrunnurin	542.608,06	
b. Økonomisk grunnurin	19.418,65	
c. Fátækrgrunnurin	73.011,61	
d. Kirkjugrunnurin	26.550,75	
e. Telefonverkið	154.842,69	
f. Bróstsjúkrahúsini	31.826,97	
g. Skúlagrunnurin	47.987,52	
h. Landsbókasavnið og skjalasavnið	466,85	
i. Sjúkrahúsini	56.823,42	
k. «Smiril»	2.559,40	
l. Studentaskeiðið	2.050,00	
m. Grindagarnið og kavrabúnaðurin	6.156,68	
		964.302,60
		<u>2.294.302,60</u>

Skuld:		Kr. öyr.
A. Amtsgrunnurin		762.874,39
B. Kirkjugrunnurin		16.385,98
C. Telefonverkið		42.803,95
D. Bróstsjúkrahúsini		34.843,28
E. Sjúkrahúsini		127.603,19
F. Økonomisk grunnurin og studentaskeiðið		7.831,33
G. Bókasavnið og skjalasavnið		70,44
H. «Smiril» og «Viðanes»		32.507,46
		1.024.920,02
	Munur ..	1.269.382,58
		<u>2.294.302,60</u>

Kirkjurnar, eftirlønargrunnur lærara og einstakir aðrir serstakir grunnar eru ikki roknaðir uppí, eins og skuldin til ríkiskassan viðvikjandi vørukeypi og ognir vøruhandilsins ikki eru tiknar við.

UPPSKOT
TIL
FÍGGJARSAMTYKT
FYRI
ØKONOMISKA GRUNN LØGTINGSINS
1941

(LAGT FYRI LØGTINGIÐ 1940)

Økonomiski

Inntøkur:

Kr. øyr.

1. Grind	500,00
2. Stórhvalaveiða	0,00
3. Av innfluttningsgjaldi	40.000,00
Munur	2.425,00

42.925,00

grunnurin.

	Útreiðslur:	Kr. oyr.
A. Brýr og lendingar		10.000,00
B. Skúlamál:		
1. Eftirlønargrunnur lærara	2.000,00	
2. Studentaskeiðið	12.000,00	
3. Skúlabókagrunnurin (4. studningur av fimm- áráttan)	500,00	
4. Føroya Fólkaháskúli	3.000,00	
5. Læraranámskeið	500,00	
6. Studningur til bygðanæmingar á studenta- og premilinerskeiðinum	1.000,00	
		19.000,00
C. Vísindi, bókmentir o. t.:		
1. J. H. O. Djurhuus	500,00	
2. Varðin	750,00	
3. Føroya Forngrípafelag	300,00	
4. Skjalasavnið	2.675,00	
5. Løgtingssøgan	1.000,00	
6. «Føroya kvæði» (4. studningur av 9-áráttan)	1.000,00	
7. Studningur til studerandi	1.500,00	
8. Til mentunargrunn	300,00	
		8.025,00
D. Ymist:		
1. Eftirløn til frk. Berg	1.400,00	
2. Honorar til frk. Bærentsen	200,00	
3. Fráhaldsfelegini	500,00	
4. Barnaheimið	500,00	
5. Felagið «Røde Kors»	500,00	
6. Roynd við træplanting	1.000,00	
7. Studningur til handverkarar og jarðabrúka- rarar at læra og handilsskúlanæmingar ..	1.000,00	
8. Studningur til sjómannsmissiónina	500,00	
9. Ítróttasamband Føroya	300,00	
		5.900,00
		42.925,00

A. Samuelsen setir einki uppskot viðvíkjandi lögtingssøguni.

Tórshavn, 14. august 1940.

Landsnevndin.

UPPSKOT

til

figgjarsamtykt fyri Fátækragrunn Løgtingsins 1941.

Inntøkur:

	Kr. oyr.
1. Stórhvalagjald.....	0,00
2. Arvagjald.....	5.000,00
3. Gjæld fyri handilsloyvi	1.500,00
	6.500,00

Útreiðslur:

	Kr. oyr.
A. Alimentatiónspeningur o. t.....	1.500,00
B. Studningur til sóknirnar.....	5.000,00
	6.500,00

Tórshavn, 14. august 1940.

Landsnevndin.

UPPSKOT

til

figgjarsamtykt fyri Kirkjugrunn Løgtingsins 1941

Inntøkur:

	Kr. oyr.
1. Endurgjald fyri figgjunda	7.800,00
2. Av innflutningsgjaldi	20.000,00
3. Stórhvalagjald	0,00
	27.800,00

Útreiðslur:

	Kr. oyr.
A. Vanligar umvølingar	12.000,00
B. Kirkjugarðar	5.000,00
C. Prestaflutningur	2.400,00
D. Ymist	1.000,00
E. Rentur og avdráttur av láni til Hvalbiar kirkju	700,00
Munur	6.700,00
	27.800,00

Tingið hevur játtað til at klæða kirkjuna í Klakksvík við jarni 1500 kr. og til kirkju á Skála 11.000 kr., harav er goldið 6.617 kr. 93 oyr. Í 1939 er játtað til kirkju í Høvi 8.000 kr. og til kirkjugarðar 5.000 kr.

Tórshavn, 14. august 1940.

Landsnevndin.

UPPSKOT
TIL
FÍGGJARSAMTYKT
FYRI
AMTSGRUNNIN
1941

(LAGT FYRI LØGTINGIÐ 1940)

Amts=

Inntøkur:

1. Jarðaskattur.....	8.500,00
2. Løgtingsskattur	350.000,00
3. Tollur.....	300.000,00
4. Ríkisstudningur til vegir o. t.	100.000,00
5. Skipagjald	7.000,00
6. Gjöld fyri handilsloyvi	1.500,00
7. Vinningsbýti, Skipafelagið og Sjóvinnubankin	6.000,00
8. Ríkisstudningur eftir lóg 15. mai 1903	3.000,00
9. At álíkna kommunurnar	100.000,00

876.000,00

grunnurinn.

Útreiðslur:

A. Løgtingskostnaður:	Kr. øyr.	Kr. øyr.
Tingmannaløn o. t.	32.000,00	
Løgtingstiðindi o. a.	10.000,00	
Løgtingshúsið	3.000,00	
Løgtingsskrivstovan	15.000,00	
		60.000,00
B. Dómsmál o. t.		8.000,00
C. Valum viðv.		1.000,00
D. Læknar, sjúkrahús o. t.:		
Studningur til sjúkrahús	100.000,00	
Bróstsjúkrahúsið	40.000,00	
«Naina»	1.000,00	
Farsóttir o. t.	10.000,00	
Ljósmeður	2.500,00	
Løn lækna	4.500,00	
Aðrar útreiðslur	4.000,00	
		162.000,00
E. Ferðaútreiðslur sýslumanna		1.500,00
F. Skúla- og mentunarmál:		
Læraralønir	111.000,00	
Studningur til skúlabørn	1.400,00	
Studningur til amtsbókasavnið	5.060,00	
Studningur til læraraskúlanæmingar	1.000,00	
Aðrar útreiðslur	2.040,00	
		120.500,00
G. Landbúnaðurin:		
Jarðagrunnurinn	10.000,00	
Búnaðarnevndir	2.000,00	
Útskiptingarstarv	0,00	
Aðrar útreiðslur	1.000,00	
		13.000,00
II. Fiskivinna		5.000,00
I. Løgtingsverkfrøðingurin		8.000,00
K. Djóralæknin		2.600,00
L. Landinspektør		0,00
M. «Smiril»		60.000,00
N. Vegir og havnir		200.000,00
O. Vegfondin		10.000,00
P. Kautión fyri havnir o. a.		12.000,00
Q. Einkjubørn		20.000,00
R. Ymsar útreiðslur		10.000,00
S. Rentur		27.000,00
T. Avdrátt		34.000,00
U. Til økonomiska grunnin		40.000,00
V. Til kirkjugrunnin		20.000,00
X. Kreppuútreiðslur		5.000,00
Y. Til óarbeiðisførar fiskimenn		10.000,00
		829.600,00
Munur		46.400,00
		876.000,00

Ad Inntøkurnar.

Løgtingsskatturin er í figgjarsemjuni 1938 roknaður at geva 150--200.000 kr., men kann roknað at geva væl meiri. Harimóti vóru tollinntøkurnar ætlaðar til 350.000 kr., men verða í 1941 roknaðar at geva bert 300.000 kr.

Ad Útreiðslurnar.

Útreiðslurnar til sjúkrahúsini eru settar til 100.000 kr., men tá er roknað við taksthækkan.

Nevndin mælir til, at veitt verður 10.000 kr. til vána staddar fiskimenn eventueli gjøgnum grunnin fyri óarbeiðisførar fiskimenn.

Tórshavn, 14. august 1940.

Landsnevndin.

Frágreiðsla

um raksturinn av telefonverki Føroya Løgtings fyri árið 1939.

1. Ymis brek.

a. Landlinjurnar.

Veturin völdi ikki stórvegis skaða á telefonlinjur, og tey brek, sum av og á komu, tarnaðu tí ikki rakstur verksins í størri mun.

b. Sjókaðalarnir.

Við Hælin í Hestoy var kaðalbrot fyrst í januar. Tað var afturgjørt 11. s. mánað. Hin 14. apríl var kaðal útskiptur í Lørvíksfirði. Seinra part í juli kom leki á kaðalin um Hestfjørð. Hin 25. og 26. juli var roynt at bota hann aftur, men av tí at kaðalin visti seg ringari enn væntað og lítið var til av nýggjum kaðali, noyddist arbeiðið at steðga. Roynt var tá frá 1. august at fáa radiostøðina á Sandi at arbeiða saman við radiostøðini í Havn. Hetta gekkst vánaliga við tað, at sendarin á Sandi var ov veikur. Hin 17. oktober var so radiostøð sett upp í Skopun, og greiddi henda støðin arbeiðið við Havnina nógv betri. Imóðan kom kaðalbrot aftur í Skopunarfirði, og var Hestur soleiðis slitið burtur úr øllum telefonsambandi. Avgjørt var tá at seta radiostøð upp í Hesti til at samarbeiða við Tórshavn. Seinast í juli mánað vóru sendar niður o. u. 2400 m av kaðalkoru til at gera aftur til nýggjan kaðal. Fyrst í september var gjørt keypslag um keyp av 12 km nýggjum kaðali, sum skuldi koma higar í januar. Kriggshendingarnar hava gjørt, at hesin kaðal aldri kom. Kaðalin av teim gomlu kaðalkorunum, sum vit áttu at fáa í okt.—nov. 1939, kom higar fyrst í apríl 1940.

2. Høvuðseftirsýni.

Um summarið fór høvuðseftirsýni fram ymsar staðir, m. a. frá Funningi til Eiðis og suður eftir. Í Hvalbjarlinjunum í Suðuroy og á høvuðslinjunum í Sandoy var eisini eftirsýni.

Telefonverkið keypti um summarið hópinn av linjutilfari, m. a. 5 tons av stállinjutráði, sum kom úr Týsklandi í september.

3. Nýbygging.

Í sambandi við tann nýggja jarðkaðal, sum lagdur var niður í Tórshavn 1938, fór ymist nýbyggingararbeiði fram á støðini um summarið 1939 eins og við umlegging av linjum úti í býnum. Her skal nevast, at tað vekslaraborðið, sum talan var um í frágreiðsluni fyri 1938, var gjørt keypslag um, men borðið kom ikki fram, av tí at tað ikki var sent, áðrenn týsku hersetingina av Danmark.

Radiostøð var sett upp á Viðareiði 3. juni fyri at rækja telefon-sambandið við Fugloy. Samtalustøð (fríabon.) var gjord við Kolbeinagjógv 24. mei.

4. Støðir, telefonfelagar og telefonlinjur.

Við ársenda høvdu fylgjandi telefonstøðir telefonfelagar, sum viðmerkt í tølum aftaná:

Anirnar	1	Lopra	1	Skopun	2
Árnafjørður	1	Lorvík	3	Strendur	14
Bøur	2	Miðvágur	12	Streymnes	1
Eiði	7	Nes	1	Stykkið	1
Fámjin	1	Norðdepil	1	Sunnbøur	3
Froðbøur	1	Norðradalur	3	Svínoy	2
Fuglafjørður	20	Norðragøta	2	Syðradalur	1
Gjógv	2	Norðskáli	1	Syðrugøta	9
Haldórsvík	2	Oyndarfjørður	2	Søldarfjørður	2
Hósvík	1	Oyrareingir	1	Sørvágur	11
Høv	2	Oyri	2	Todnes	5
Hvalbøur	6	Porkeri	2	Toftir	9
Hvalvík	2	Rituvík	2	Tórshavn	368
Hvannasund	1	Saltangará	7	Tvøroyri	66
Kaldbak	4	Sandavágur	7	Vágur	50
Kirkjubøur	3	Sandur	15	Velbastaður	1
Klakksvík	92	Selatrað	1	Vestmanna	25
Kvívík	7	Signabøur	1	Viðareiði	5
Lambi	1	Skálavík	3		
Leynar	1	Skáli	2		

Longdin av telefonlinjum var:

linjur millum bygda: 560,0 km tvíleiðara landlinjur,
128,5 km einleiðara landlinjur,
32,9 km tvíleiðara sjókaðal,
4,9 km 4-leiðara sjókaðal,
innanbyggjalinjur: 298,0 km tvíleiðara luftlinjur,
277,0 km tvíleiðara jørðkaðal.

Um áramótið 1939—40 hevði telefonverkið 99 listaferandi støðir. Av ikki listaferandi støðum vóru 4 (Gjógvín, Hattarvík, Skælingur og Syðradalur (S)), og umframt vóru 3 samtalustøðir (Kaldbakshofnur, Nesvík og Kolbeinagjógv). Av støðum, sum bert vóru radiostøðir, vóru við árs enda 5 (Fugloy, Nólsoy, Skúvoy, Hestur og Koltur). Umframt var radiostøð á Viðareiði, í Tórshavn, í Skopun og á Sandi, harumframt Dímun, sum er at rokna sum telefonfelagi av Sandi. Telefonstøðin í Tórshavn hevur eisini radiosamband við vitarnar í Mykinesi og á Borðuni,

sum annars verða roknaðar fyri telefonstöðir (í Mykinesi tó sjálv bygðin gjøgnum linju).

Við árs byrjan vóru 766 telefonfelagar við 922 apparatum, og við árs enda 801 telefonfelagar við 970 apparatum, 55 felagar vóru komnir aftrat og 20 fráfarir.

5. Raksturin.

Inntøkan av telefonfelagagjaldi hevur verið kr. 64.167,00 móti kr. 61.410,00 í 1938. Tað er ein framgongd uppá kr. 2.757,00 móti eini framgongd uppá 3.895,00 frá 1937 til 1938.

Tað eru ferdar 204.800 gjaldsamtalur móti 192.827 í 1938. Tað er ein framgongd uppá 11.973.

Inntøkan av samtalum hevur verið kr. 86.290,00 móti kr. 83.823,00 ella ein framgongd uppá kr. 2.467,00. Meðalinntøkan av hvørju samtalum hevur verið o. u. 42,2 oyru móti 43,5 oyru í 1938.

Í árinum 1939 eru send 11.272 telefotelegramm móti 9.403 í 1938. Tað er ein framgongd upp á 1869. Inntøkan av telefotelegrammum var kr. 12.624,00 móti 11.644,00 í 1938. Tað er ein framgongd uppá kr. 980. Meðalinntøkan av hvørjum telegrammi var 112 oyru móti 124 oyrum í 1938.

Inntøkan av telefotelegrammum var kr. 7.583,00 móti kr. 6.641,00 í 1938. Tað er ein framgongd uppá kr. 942,00.

Ymsar inntøkur vóru kr. 9.823,00 móti kr. 15.111,00 í 1938. Tað er ein afturgongd uppá kr. 5.288,00.

Øll ársinntøkan í 1939 var kr. 199.428,84 móti kr. 196.638,00 í 1938, t. v. s. hon er vaksin við o. u. 1,4 %.

Útreiðslurnar í 1939 vóru:

Rakstrarútreiðslur (stjórnarútreiðslur, rakstur stöðanna, umvøling, ymsar útreiðslur og ótøkar eftirstøður).....	kr. 155.185,65
Renta og avdráttur.....	kr. 10.106,27
	kr. 165.291,92
Nýbygging.....	kr. 10.254,56
Allar ársútreiðslurnar.....	kr. 175.546,48

Ágóður á roknskapinum er so statt kr. 23.882,36. Hetta er tað talið, sum verksins peningaognir eru vaksnar við í 1939. Taka vit ný byggingarútreiðslurnar frá, skuldi raksturin hava givið ágóðan kr. 34.136,92.

Nýbyggingarútreiðslurnar eru væl minnkaðar síðan 1938. Tað kemur av, at hesar útreiðslur í 1939 mest eru arbeiðsløn til framhald av arbeiðinum í 1938. Innkeyp av tilfari hevur mest verið linjutráður o. t.

Verksins lánskuld við árs byrjan var kr. 31.920,62 og við árs enda kr. 23.243,88.

Av tí at tað ikki eydnaðist at fáa heim tað vckslaraborð til Tórs havnar stöð, sum skrivað var eftir, og heldur ikki tær 8 km av sjókaðal, sum biðið var um fyrst í september, kann hetta og annað koma at valda vissar trupulleikar. Raksturin av telefonverkinum vil sum alt annað verða dýrari, sum tíðirnar nú eru.

Louis Zachariassen.

Stjórnarskrá fólkaveldisins Føroya.

ad § 1.
Við herseting Danmarkar er fullveldi
(suverenitet) Føroya aftur Føroya fólks.

ad § 2.
Stýrisskipanin er reint fólkastýri á de-
mokratiskum ásetningum.

ad § 3.
Landsstjórnin er sett eftir parlamen-
tariskum ásetningum.

ad § 4.
Tað skal vera atkomuligt fyri landsins
bestu menn at sita í landsstjórnini.

ad § 5.
Tingið skal hava høvi til innlit við
stjórnarinnar starvi.

I.
§ 1.
Føroya land er eitt frítt fólkaveldi.

§ 2.
Fólkastýrið ger seg galdandi gjøgnum
løgtingið, sum er löggávuting Føroya.
Løgtingið hevur fíggaræði yvir land-
inum og eftirlit við landsins almennu
viðurskiptum.

Umboðsvaldið er hjá landsstjórnini
og dómsvaldið hjá dómstólunum.

§ 3.
Fyri landinum situr ein landsstjórn,
sum lögtingið setur. Í heimi skulu minnst
3 limir vera og vera innføddir Føroy-
ingar. Formaður hennar eitur landsstjóri.
Landsstjórnin situr so leingi hon hevur
viðhald í lögtinginum. Stjórnin hevur
ábyrgd fyri lögtinginum fyri gerðir sínar.

§ 4.
Løgtingið hevur heimild til at velja
landsstjórn utanfyri tingliðirnar. Stjórn-
in hevur sæti í tinginum, men eingin
limur hevur atkvøðurætt utan hann er
valdur tinglimur.

§ 5.
Stjórnin fær stjórnarbók yvir gerðir
sínar. Har í skulu limirnir hátíðarlíga

ad § 6.

Stjórnin er landsins stjórnarráð og vil sita við evniskunnleika.

ad § 7.

Hervið er landsstjórnin luttikin í lög-gávuni.

ad § 8 og 9.

Landsstjórnin skal hava suspensivt veto.

ad § 11.

smbr. ad § 5.

ad § 12.

smbr. ad § 6.

vátta, straks teir taka við starvinum, at teir vilja halda stjórnarskránnu og galdandi lógir, ansa eftir at tækja landsins vælferð í øllum lutum. Eitt eintak av hesi váttan verður givið lögtinginum.

§ 6.

Stjórnin er skyldug at fyrireika lögtingsmálini og bera tey fram á ting. Millum hvørja viðgerð á tingi verða tey send stjórnini til umhugsan. Hver stjórnarlimur er skyldugur at siga sína hugsan og bókføra tað, sum hann ikki kann samtykkja. So verður málið sent aftur á ting. Løgting og landsstjórn hava bæði lógarinitiativ.

§ 7.

Eingin lögtingssamtykt kann koma í gildi uttan at hon er undirskrivað av landsstjórn og einum øðrum stjórnarlimi. Hon skal vera samtykt á stjórnarráð av minnst helvtini av stjórnarlimunum, harímillum landsstjóranum.

Landsstjórin skal tá kunngera hana.

§ 8.

Kann stjórnin ikki samtykkja lögtingsamtykt skal hon verða send tinginum aftur til viðgerðar.

§ 9.

Landsstjórnin kann tó ikki nokta somu samtykt meir enn 2 ferðir uttan at fara frá, tá ið lögtingsval hevur verið ímillum hvørja ferðina.

§ 10.

Fellur stjórnarlimur frá setur tingið stjórnarlim í hansara stað.

§ 11.

Landsstjórin má ikki verða longri tíð burtur frá starvi sínum enn lögtingið játtar honum. Hann skal seta stjórnarlim í síns stað.

Stjórnin skipar starvið sínámillum í samráð við landsstjóran.

Yvir loyndarmál ferir stjórnin serliga bók. Tey skulu verða lögð fyri tingið á stongdum fundi. Allir tinglimir hava tøgnskyldu í slíkum málum.

§ 12.

Stjórnin ferir rokniskap yvir landsins viðurskifti og leggur tey fram fyri lög-

tingið á hvörjuun ári í granskaðum standi.

Hon get fíggarætlan fyrir komandi ár og leggur hana fram fyrir tingið til samþykktar.

§ 13.

Peningaviðurskiptini verða at skipa við lög.

II.

§ 14.

ad § 14.
smbr. lögtingslógina.

Á lögtingi hava 24 fólkavaldir tingmenn sæti, löyniliga valdir.

Tingmenn verða valdir fyrir 4 ár isenn.

§ 15.

Valrætt til lögtingið hefur maður og kvinna, sum eru 21 ára gomul, tá valið fer fram, hava ríkisborgarrætt her á landi og hava verið búsett í landinum seinasti 5 áriní áðrenn valið fer fram og hava óskerd borgarrættindi.

§ 16.

Valbarur til lögtingið er hvör ríkisborgari, ið hefur valrætt til tess.

§ 17.

Regluligt lögting skal koma saman hvört ár ólavsekudag ella næsta gerandisdag, um halgidagur er.

Avvik kann gerast við lög.

§ 18.

Tingstaður lögtingsins er vanliga Tórshavn.

§ 19.

Lögtingið skal hava lógfesta tingskipan. Landsstjórin opnar tingið og gevur yvirlit yvir landsins viðurskipti.

§ 20.

Hvert mál skal minnst hava 3 viðgerðir á tingi og hava verið 2 ferðir í nevnd, áðrenn tað verður samtykt.

ad § 21.

Hetta samsvarar við demokratisku ásetingarnar í hesi stjórnarskrá.

§ 21.

Borgararnir hava rætt til at krevja, at avmarkað mál, sum ikki stríða móti stjórnarskránni, verða lögð undir fólkadóm, tá ið 15 % av veljarum krevja tað. Løgtingið er bundið av dóminum, atkvæðið verður við ella ímóti. Løgtingið hevur eisini sjálvt heimild til at leggja slík mál undir fólkadóm.

ad § 22.

Sembr. lögtingslógina.

§ 22.

Eingi mál eru samtykt uttan meira enn helftin av tingmonnunum greiða atkvøðu fyri tí.

ad § 23.

Sembr. § 2.

§ 23.

Eingir skattir múgu áleggjast, broytast ella takast av uttan við lóg.

§ 24.

Løgtingið tekur sjálvt avgerð um gildi val tingmanna ella um tingmaður hevur mist sína valheimild.

ad § 25.

Samsvarar demokratisku ásetningar at tinglimur umboðar alt landið og ikki bert valdømi hans.

§ 25.

Tingmaður er einans bundin av sína hugsan og ikki teirra veljaranna.

ad § 26.

Hetta gerst tørvandi av søguligum grundum.

§ 26.

Hvør nývaldur tingmaður, tá hansara val er góðkennt skal hátiðarlíga vátta at vilja halda stjórnarskránni.

ad § 27.

Sembr. § 2.

§ 27.

Tingið velur á hvørjum ári eina figgjarnevnd. Hon skal viðgerða figgjarætlanina frá stjórnini. Áðrenn tingið er endað, skal figgjarætlanin fyri komandi ár verða samtykt.

ad § 28.

Landsins viðurskifti gera tað neyðugt, at landsins útreiðslur verða at meta eftir landsins førimumi.

§ 28.

Allar almentnar løningar verða á hvørjum ári at lógfesta í eini løningarlóg.

Øll lántøka og øll skuldbinding má verða gjørd við samtykki lögtingsins.

ad § 29.

Sembr. ad § 2.

§ 29.

Løgtingið velur granskarar til landsins almennu roknskapir.

Sembr. § 2. ad § 30.

§ 30.

Einigin sáttmáli má verða gjørdur við úrheimin uttan við tingsins samtykt.

§ 31.

Løgtingið er friðating og tinglimirnir kunna ikki koma undir átalu meðan tingseta varir, uttan teir verða tiknir í opinberum óskjali.

§ 32.

Løgtingið hevur vald til at geva útlendingum ríkisborgarrætt eftir serligari lóg.

III.

ad § 33.
Sembr. demokratisku ásetningar.

§ 33.

Dómsvaldið verður at fyriskipa við lóg. Tað skal vera ein hægstirættur í landinum, sum minnst hevur 3 limir av rættarlærdum monnum. Teir verða valdir av landsstjóra og skula verða ímillum 35 og 65 ára gamlir.

§ 34.

Dómstólarnir skulu altíð døma eftir grundsetningunum í stjórnarskránni.

§ 35.

Dómstólarnir hava at døma um embætismark yvirveldisins.

§ 36.

At døma í politiskum søkum verður skipaður ein landsrættur, sum verður samansettur av hægstarættarlimum og 6 løgtingsmonnum valdir av løgtinginum.

Stevndur fyri landsrættinum verður tann, sum ávísiliga vil skaða Føroyar og tess frælsi. Fyri landsrættinum verða kærur mál førd móti stjórnarlimunum og løgtingsmonnum og hægstarættarlimum.

Løgtingið sjálvt avgerð nær landsrætturin skal verða settur.

§ 37.

ad § 37.
Ein fyrndarrættur, ið nú tørvar fullvissa lógheimild.

Hvør gomul bygd er í búnaðarmálum við sínum markatali at rokna sum eitt rættarumdømi, sum verður at fyriskipa við lóg.

IV.

ad. § 38.

Í hetta samsvarar við kirkjuskipanina í øllum norðurlondum.

ad § 39 og 40.

Samsvarar við menniskjarættindi.

§ 38.

Ulin evangeliska, luterska kirkja skal verða tjóðkirkja Føroya.

Bróytingar kunnu gerast við lóg.

§ 39.

Landsmenn eiga rætt til fritt at stovna feøg til gudsdyrkan á tann hátt, ið best samsvarar samvitsku feirra.

§ 40.

Eingin kann missa í borgarligum og politiskum rættindum fyri sína trúgv skuld, heldur ikki tessvegna koma sær undan almennari felagsskyldu.

V.

ad § 41.

Sembr. ad § 38 og 39.

ad § 42.

do.

ad § 43.

do.

ad § 44.

Frammihjárátt fyri iunføddu Føroyingar.

ad § 45.

Sembr. ad §§ 38 og 39.

ad § 46.

do.

§ 41.

Hvør tann, sum tikin er fastur, skal innan sandøgur stillast fyri dómara

§ 42.

Heimið er friðlýst. Eingin kann gera húsarannsókn, taka brøv og onnur skjøl og rannsaka ley uttan sambart dómskennilsí ella eftir serstakari lóg.

§ 43.

Ognarrætturin, harundir vælfingir rættindi, er friðhaldur. Eingin skal verða skyldugur at lata av hendi ogn sína, uttan at almenna tørv krevur tað, og tað sambart almenna lóg og móti fullum virði. Lunnindarætturin skal verða so sum frá gamlari tíð.

Óðalsrætturin verður at endurnýggja við lóg.

§ 44.

Eingin útlendingur kann fáa ríkisborgararétt uttan við lóg.

Føroya jørð og lunnindi mugu ikki verða skeytað ella veðsett til útlendingar.

§ 45.

Eingi bond mega leggjast á vinnufrælsi manna uttan har almannatørv krevur tað og sambart almenna lóg.

§ 46.

Hann ið ikki er førur fyri at bjarga

sær og sínum eigur rætt til uppihald frá tí almenna sambart lóg.

do. ad § 47.

§ 47.

Hvør maður hevur rætt til at seta fram hugsjónir sínar á prenti, tó verður hann at ábyrgjast tær fyri dómi.

do. ad § 48.

§ 48.

Rætt hava menn at stovna feløg í hvørjum einum lógligum endamáli.

do. ad § 49.

§ 49.

Rættur kommunauna til at ráða í viðurskiptum teirra undir umsjón landsstjórnarinnar verður at skipa við lóg.

do. ad § 50.

§ 50.

Eingin lóg má fáa afturvirkandi kraft.

ad § 51.
Hetta er ein natúrligur ásetningur.

§ 51.

Føroyar eru uttanveltaðar.

ad § 52.
Hetta samsvarar við fólkviljan, at Føroyar altíð skula verða fólkastýrðar.

§ 52.

Uppskot til broytingar ella økingar til stjórnarskráanna kunnu setast fram bæði á regluligum lögtingi og eyka lögtingi, tó mega slíkar broytingar ikki stríða móti demokratisku ásetningar og anda stjórnarskráarinnar.

Verður uppskot samtykt á tingi og landsstjórnin vil fremja tað, verður tingið uppløyst og val útskrivað.

Landsstjórnarinnar samtykt verður ikki tørvandi í grundlógargávu sambart demokratiskar ásetningar.

Verður uppskotið samtykt av nývalda tingu, verður tað at leggja fyri fólka dóm seinast 6 mánaðir aftaná tingsamtyktina sambart § 21.

Hevur meiriluti atkvøðið fyri uppskotinum, og minnst 40 % av veljarunum luttikið í atkvøðuni, er tað stjórnarskrá.

Bráðfengis stýrisskipan.

§ 1.

Kongsins ræði eftir dansku grundlógini verður at útinna av landsstjórnini, soleiðis at tveir landsstjórar mugu verða samsintir og undirskriva báðir.

§ 2.

Har sum danska grundlógin hevur lagt ræði og givið heimild til *ríkisdagin*, verður hetta at útinna av Føroya lögtingi.

§ 3.

Har sum danska grundlógin leggur ábyrgd á og gevur ræði til «*Ministrene*» verður hetta givið landsstjórnini upp í hendi.

§ 4.

Allir landsstjórnarlímur koma í staðin fyri danska statsráðið.

§ 5.

Tá lögtingið kemur saman til vanliga setu, skal landsstjórnin seta fram uppskot til figgjarlóg fyri næsta figgjarár.

§ 6.

Aðrenn figgjarlóg ella bráðfengis figgjarlóg er samtykt av tinginum, mugu skattir ikki verða uppkravdir. Eingin útreiðsla má verða gjørd uttan heimild í eini av lögtinginum samtyktari figgjarlóg ella bráðfengis figgjarlóg.

§ 7.

Landsstjórnin tekur við starvi sínum eftir lögtingssamtykt. Tá nýval er farið fram, verður lögtingið sett og formannsval fer fram. Formaðurin tekur so tingingar upp við mann í størsta flokki um at gera uppskot til landsstjórn. Um hetta ikki eydnast, so tekur formaðurin tingingar upp við aðrar tingflokkar.

Tá landsstjórnar uppskot fyriliggur, leggur formaðurin tað fyri tinginum, sum við atkvøðisgreiðslu tekur støðu til uppskotið og við samtykt gevur landsstjórnini heimild til at taka við starvinum.

§ 8.

Um landsstjórnin setur fram uppskot fyri lögtingið, sum teir gera til avgerandi mál, og hetta uppskot ikki verður samtykt, má landsstjórnin fara frá. — Tingið fyrirreikar so gjøgnum formannin uppskot til nýggja landsstjórn, sum kann taka við starvinum. Eydnast hetta ikki, verður tingið at takast av og nýval fyrirreikast.

Fíggjarstöðan.

Tá Føroya lögting nú má taka ræði í Føroyum, um vit skulu halda fast um demokratisk stýrslag, so mugu vit verða klárir yvir, at tað er eitt stórt arbeiði at fyrireika tað fíggjarliga. Serliga er hetta tungt, tí tað skal gerast knappliga, og tað ikki eru stundir til einalíðandi yvirgongd í reim ymisku málum.

Fullfíggjað uppskot til fíggjarskipan er tað ikki gjørligt at seta upp, serliga tí tað tilfar, sum skal nýtast til eitt tilíkt yvirlit er hildið goymt fyri okkum.

Vit mugu vísa sparsemi.

Samstundis mugu vit ansa eftir, at sjúklingar og gomul fáa líka góð kor sum higartil ella betri. Útreiðslurnar mugu setast niður har, sum tað er gjørligt, uttan at gera skaða.

Samstundis mugu inntøkurnar gerast størri, og hetta arbeiði má fara fram uttan at gera tí fría ognarrættinum meinbogar.

Beinleiðis skattur er nú vorðin so høgur í Føroyum, at lítið ella einki munagott kann koma burtur úr eini hækkan.

Tað fría virki skapar arbeiði, og vit vilja leggja stóran dent á at skapa so lønagott arbeiði, at hetta førir til ógvuliga munagóðan styrk fyri inntøkurnar.

Av størri inntøkum vilja vit leggja fram uppskot um tiltak í tryggingarmálinum, sum kann ætlast at geva landsinntøkur frá millum 100.000 og 150.000 krónur árliga, uttan at gera monopol.

Við óbeinleiðis skatti kann væntast at fáa munagóðar inntøkur, uttan at hatta fer at nerva tann einstaka. Her vilja vit serliga leggja dent á, at tann borgari, sum hevur lágar inntøkur, ikki kemur at fáa ógvuligan dýrkan av neyðsynjarvørum.

Í sjúkrahúsmálinum vilja vit taka samráðingar við bretska feløg um, hvussu hetta fyri ein part kann gerast av fríum vilja og ikki nerva skattainntøkurnar.

Í samferðslumálinum vilja vit fyrireika soleiðis, at lögtingið kann bliva frítt fyri tær útreiðslur, sum higartil eru havdar til «Smiril», ið hvussú er fyri stóran part.

Postmálið verður at taka til viðgerðar, soleiðis at tað best gjørligt sjálvt kann klára allar sínar útreiðslur.

Tay er í seinri tíðini komin so nógv nýggj kontórir, at her ein umhugsan kunna føra til sparsemi.

Sjálvt um landsstjórnin skal hava arbeiðsrúm, vilja vit ætla, at her ikki nýtist at hækka um útreiðslurnar.

Skúlamálið er ein spurningur, sum gjølla má viðgerast. Vit mugu fyrireika, at skúlaskapurin verður góður og lætt nýtuligur, eisini fyri evnagóð børn, sum ikki hava ráð at gjalda fyri tað. Samstundis má takast til umhugsunar, hvussu vit kunnu geva Føroyingum part í skúlaskapi í hægri skúlum, sum higartil er farið fram í Danmark. Kriggið kann vara fleiri ár, og vit kunnu ikki lata okkara ungu bíða so leingi uttan at byrja teirra arbeiði fyri at fáa kunnleika.

Tað er jú ikki okkara skuld, at henda hending er so mein fyri okkara fólk, og at vit ikki hava fyrireika eina støðu, sum tað í dag. Hetta kann einans sigast at koma frá teimum, sum so knappliga komu inn í Danmark.

Danski staturin hevur í dag ikki so lítið av ogn í Føroyum, og henda ogn er tað grundalag, sum vit mugu byrja okkara heimavirki á. Vit mugu halda roknskap vit alt, sum vit á hendan hátt fáa í hendi, og vit mugu so tingast við eitt frítt Danmark um hetta, tá einaferð heimsbardagin er liðugur.

Vit mugu minnast til, at her heima í Føroyum kunnu vit ikki sleppa undan eini kríggsøkonomi, men vit mugu samstundis minnast til, at vit mugu halda fram við arbeiðinum fyri at byggja okkara land upp fyri framtíðina. Okkara flokkur kundi tonkt at fingi byrja arbeiðið fyri ein tjóðskapargrunn, sum skal styrkja okkara fólk í framtíðini, og sum kann geva inntøkur til at byggja landið upp.

Um vit arbeiða við sparseni og ábyrgd vilja vit frá tí landi ella londum, vit koma at arbeiða við, vera vissur í at fáa beinasama hond, uttan at vit noyðast at lata okkara friheit í staðin. —

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased by 1.5 million, and the number of people aged 75 and over has increased by 1.2 million (Office of National Statistics 1999). The number of people aged 85 and over has increased by 0.5 million.

There is a growing awareness of the need to develop services to meet the needs of the ageing population. The Department of Health (1999) has published a strategy for ageing, which sets out the government's commitment to improve the lives of older people. The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following assumptions: (1) that older people are a valuable resource; (2) that older people have the right to live independently; (3) that older people have the right to access the services they need; and (4) that older people should be treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The first part of the paper discusses the importance of understanding the cultural context of the research. It highlights the need for researchers to be sensitive to the values and beliefs of the communities they are studying. This is particularly important in the field of education, where cultural differences can significantly impact learning outcomes.

The second part of the paper focuses on the methodology used in the study. It describes the process of selecting participants, collecting data, and analyzing the results. The authors emphasize the importance of using a mixed-methods approach to gain a comprehensive understanding of the research topic.

The third part of the paper presents the findings of the study. It discusses the results of the quantitative data analysis and the insights gained from the qualitative interviews. The authors conclude that there are significant differences in learning outcomes between the two groups, and these differences can be attributed to cultural factors.

The final part of the paper offers recommendations for future research and practice. It suggests that educators should be aware of the cultural context of their students and tailor their teaching methods accordingly. Additionally, it calls for further research to explore the underlying mechanisms of the cultural differences observed in the study.

27. Maj 1940.

FÆRØERNE

Den britiske Regering har afgivet følgende Erklæring overfor Myndighederne paa Færøerne:

«Den britiske Regering forstaar fuldtud, at de danske Myndigheder paa Færøerne som Følge af Krigen er stillet overfor finansielle og økonomiske Problemer, som gør det meget vanskeligt at sikre Fortsættelsen af det økonomiske Liv paa Øerne, og den britiske Regering overvejer velvilligt de Forslag, der er forebragt den, til Overvindelse af Vanskelighederne.»

Det er Hensigten med de følgende Forslag, at den britiske Regering, saalænge den Støtte, der hidtil er ydet af den danske Regering, er suspenderet, skal fortsætte med at yde Støtte efter samme Retningslinier som hidtil gennem Amtmanden som Repræsentant for den danske Regering i det Omfang, det under de nuværende særlige Forhold er nødvendigt og gør sig.

1. Ydelser til Øernes Administration.

Det er udtalt, at der ydes følgende aarligt tilbagevendende Bevillinger:

Lønninger og Administrationsudgifter . . .	ca. 400.000	Kr.
Fiskeriet	» 75.000	»
Skolevæsenet	» 400.000	»
Socialforsorg	» 500.000	»
Tilskud til Landbrug	» 175.000	»
Kirkevæsenet	» 100.000	»
Sundhedsvæsenet	» 250.000	»
Fyrvæsenet	» 100.000	»

Ialt . . ca. 2.000.000 Kr.

Med Henblik paa Fortsættelse af disse Ydelser maa Overslag over det nødvendige Behov fremlægges, og det foreslaas, at der udpeges to Personer repræsenterende det britiske Finansministerium og det danske

Overslag

OVER

Statskassens Indtægter i Finansaaret 1940/41

for saa vidt angaar Færøerne.

	Boligfradrag	Andre Indtægter
A. <i>Finansministeriets I. Departement, Statsarkiverne</i>		
1. Renter og Afdrag af Statslaan		90.000
2. Afdrag paa Amtsfondens Laan:		
til Kornkøb		50.900
til Medicinkøb		18.000
3. Tilbagebetalte Udrustningslaan		600.000
B. <i>Finansministeriets I. Departement E. A. og B.</i>		
Pensionsfradrag		6.440
C. <i>Fiskeridirektoratet.</i>		
Vragningsafgift — anslaaet		3.000
D. <i>Indenrigsministeriet.</i>		
3 Kredslæger	1.890	
E. <i>Justitsministeriet.</i>		
1. 4 Sysselmænd	1.483	
2. § 7. c. 2. Uvisse Indtægter		6.000
F. <i>Kirkeministeriet.</i>		
Præsters Befordring, Tilskud fra Kirkefonden		2.400
G. <i>Marineministeriet.</i>		
Fyr- og Vagervæsenet, anslaaet	2.000	
H. <i>Matrikulsdirektoratet.</i>		
Gebyrer for Udstykning, anslaaet		400
I. <i>Post- og Telegrafvæsenet.</i>		
1. Bolig for Postmester og Kontrollør	1.788	
2. Driftsindtægter, anslaaet		135.000
K. <i>Skattedepartementet.</i>		
Kongs- og Matrikulskat		3.250
Transport	7.161	915.390

	Transport ...	7.161	915.390
L.	<i>Statsministeriet.</i>		
	1. Amtmanden	1.440	
	2. Chefen for Oppehørselskontoret	818	
M.	<i>Socialministeriet.</i>		
	1. Refusion af Særforsorg		12.000
	2. — = Alderstente 10 % af 386.000 Kr..		38.600
N.	<i>Universitetskvæsturen.</i>		
	Renter og Afdrag paa Laan til Amtsfonden..		8.500
O.	<i>Diverse.</i>		
	Retsgebyrer ved Dommeren ...		22.000
		9.419	996.490

Thorshavn, den 3. Juni 1940.

(sign.) N. Mortensen.

Overslag

over

Statskassens Udgifter i Finansaaret 1940/41

for saa vidt angaar Færøerne.

	Lønninger, Pensioner m. v.	Andre ordinære Udgifter	Ekstra- ordinære Udgifter
A. <i>Erhvervsdirektoratet.</i>			
1. Dyrlægens Honorar	6.050		
2. Husdyrsygdomme		500	
B. <i>Finansministeriets 1. Departement, Statsaktiverne.</i>			
1. Laan til Vareforsyningen		700.000	
2. Udrustningslaan		650.000	
C. <i>Finansministeriets 1. Departement E., A. og B.</i>			
Pensioner	11.234		
D. <i>Finansministeriet — Departementet for Told og Forbrugsafgifter.</i>			
Toldassistenten, Lønning	4.483		
Dagpenge	2.190		
E. <i>Fiskeridirektoratet.</i>			
1. 1 Overvrager, 5 Kontrollører	19.236		
2. Kontorhold, anslaaet		750	
3. Særlige Ydelser		750	
4. Tilskud til Fornyelse af Fiskerflaaden		50.000	
5. Tilsyn med «Føroya Fiskaexport» .	2.000		
F. <i>Grønlands Styrelse.</i>			
Kolonibest. Joensens Enke, Pension	1.719		
G. <i>Handelsministeriet.</i>			
1. Navigationsvæsenet:			
1 Bestyrer og 1 Lærer, Lønning . . .	13.918		
1 Medlem af Eksamenskommissionen, Honorar 700 Kr. + 10 %.	770		
Transport . . .	61.600	1.402.000	

		Lønninger, Pensioner m. v.	Andre ordinære Udgifter	Ekstra- ordinære Udgifter
	Transport...	61.600	1.402.000	
2.	Skibstilsynet:			
	4 Skibstilsynsmænd, Honoraret ialt 9.800 Kr. 10 %.....	10.780		
3.	Mærkning af Fartøjer, anslaaet		1.000	
4.	Registrering af Skibe, Honorar.....	270		
5.	Prøvekammeret i Thorshavn	440	700	
6.	Understøttelse til Anna Simonsen .	800		
H.	<i>Indenrigsministeriet.</i>			
1.	Lægerne:			
	Amtslægen	4.287	500	
	3 Kredsleger	17.546		
	Bygningsudgifter		3.000	
	1 Sanatorielæge	10.000		
	6 Kommunelæger	20.000		
2.	Jordemødre, Andel i Lønninger og Pensioner	7.500		
	Tilskud til:			
3.	Sanatoriet, anslaaet		57.000	
4.	Sygehusene —		98.700	
5.	Kysthospitalet, anslaaet		7.500	
6.	Dronning Alexandrines Hospitals Tuberkuloseafdeling, anslaaet		21.900	
7.	Amtskommunen		3.000	
8.	Epidemiudgifter, anslaaet		10.000	
9.	Afholdsforeninger			500
I.	<i>Justitsministeriet.</i>			
1.	Dommerkontoret:			
	Dommeren	9.420		
	Kontoret	12.421	5.300	
2.	Politikontoret:			
	Politimesteren	9.920		
	Politibetjenten, statsansat	4.680		
	2 kommunale Betjente — Honorar 2880 Kr. + %.....	3.168		
	Kontoret	11.932	7.000	10.000
3.	6 Sysselmænd, Lønning	29.028		
	1 Sognefoged, Honorar 3000 Kr. + 10 %.....	3.300		
	7 Sysselkontorer — Kontorhold....	6.500	6.500	
	Bygninger		3.000	
K.	<i>Kirkeministeriet.</i>			
1.	11 Præster, Nettolønninger	72.600		
2.	2 Pensionister	8.100		
3.	Bygningsudgifter, anslaaet		10.000	
4.	Erstatninger for Tiender		7.800	
L.	<i>Landvæsenkontoret.</i>			
1.	Foranstaltning til Fremme af Hus- dyravlen		20.000	
2.	Forsøgsstationen	3.900	27.250	
	Transport...	308.192	1.692.150	10.500

		Lønninger, Pensioner m. v.	Andre ordinære Udgifter	Ekstra- ordinære Udgifter
	Transport...	308.192	1.692,150	10.500
3.	Landbrugskursus		1.800	
4.	Landbrugskonsulenten	5.500	900	
5.	Ordinært Tilskud til Jordfonden ..		100.000	
6.	Ekstraordinært Tilskud til Landbrugs- gets Fremme			50.000
M.	<i>Marineministeriet.</i>			
	Fyr- og Vagervæsenet, anslaaet:			
	3 Fyrmestre, 2 Fyrassistenter, 4 Fyr- passere, 3 Medhjælpere	37.000		
	Honorarlønnet Personale — Intet Tillæg	15.000		
	Drift, Vedligehold m. v.		18.000	
N.	<i>Matrikulsdirektoratet.</i>			
	Landinspektøren for Udskiftning, anslaaet		1.000	
O.	<i>Post- og Telegrafvæsenet.</i>			
	Personale: 1 Postmester, 1 Kontrol- lør, 1 Overassistent, 4 Assistenten, 2 Kontorister, 4 Postbude, 5 Land- postbude, 3 Postekspeditører, 34 Brevsamlere, 39 Postudvekslere, 6 Kontorarbejdere, 6 Omdelere.			
	Lønning	157.000		
	Kontorhold		4.000	
	Befordring med postførende Fær- tøjer m. v.		120.000	
	Bygninger		4.000	
	Understøttelser og Pensioner i Hen- hold til Anvisninger	23.000		
P.	<i>Statsgældskontoret.</i>			
1.	Bankrenter af Overtræk		20.000	
2.	Andre - Renter af Indskrivningsbevis — / Fond til Bevaring af Kirkebøruinen .		300	
Q.	<i>Statsministeriet.</i>			
1.	Færø Amt:			
	Amtmanden	20.372		
	Kontoret	21.400	10.600	
	Amtmandsboligen		2.000	
2.	Færøernes Oppebørselskontor:			
	Chefen	8.348		
	Kontoret	15.566	11.000	
	Vedligeholdelse af Tjenestebolig for Chefen		800	
R.	<i>Socialministeriet — anslaaet.</i>			
1.	Aldersrente		386.000	
2.	Refusion af Aldersrente for Januar Kvartal 1938		10.000	
3.	Tilskud til Børn af Enker		15.000	
	Transport...	611.378	2.397.550	60.500

Udkast fra Direktoratet for Sygekassevæsenet.

Bekendtgørelse

for Færøerne til Vejledning om de Indtægts- og Formueforhold samt øvrige Omstændigheder, der som Regel betinger en Persons Optagelse eller Forbliven i en anerkendt Sygekasse som nydende Medlem med Ret til gennem denne at nyde Tilskud fra Staten.

I Henhold til Anordning Nr. 59 af 21. Februar 1930, hvorved Lov Nr. 144 af 10. Maj 1915 om anerkendte Sygekasser med senere Ændringer sættes i Kraft paa Færøerne, § 6, Stk. 2, saaledes som denne er ændret ved Anordning af fastsættes herved efter Indstilling fra Sygekassenævnet og efter Forhandling med det af Rigsdagen nedsatte Udvalg følgende Regler som gældende for Tiden 1. Oktober 1940—30. September 1943 til Vejledning om de Indtægts- og Formueforhold samt øvrige Omstændigheder, der som Regel betinger en Persons Optagelse eller Forbliven i en anerkendt Sygekasse som nydende Medlem med Ret til gennem denne at nyde Tilskud fra Staten:

Stk. 1. Som nydende Medlem af en anerkendt Sygekasse kan i Henhold Anordningens § 6 Stk. 1, kun optages ubemidlede Personer af Arbejdersklassen og med dem i økonomisk Henseende ligestillede Mænd eller Kvinder, saasom mindre Jordbrugere, Haandværkere og andre Næringsdrivende, Tjenestemænd og lignende. De forældreløse Børn, som Lovgivningen ikke paa anden Maade har sikret Adgang til Sygehjælp, kan — de sædvanlige økonomiske Betingelser forudsat — uden Hensyn til Aldersgrænse nedad være selvstændige nydende Medlemmer af en Sygekasse.

Stk. 2. Som ubemidlede i Anordningens Forstand vil saadanne Personer være at anse, hvis aarlige Indtægt ikke overskrider nedennævnte Grænser:

a) 1 Thorshavn	Kr.
b) Den øvrige Del af Færøerne.....	—

Stk. 3. Ved Bedømmelsen af samlevende Ægtefællers Adgang til at være nydende Medlemmer af Sygekassen med Ret til gennem denne at nyde Tilskud fra Staten skal der i Tilfælde af, at den Ægtefælle, der ikke kan anses for den egentlige Familieforsørger, har Indtægt ved Arbejde af mere midlertidig Karakter, kun tages Hensyn til den Del af denne Indtægt, der overstiger 200 Kr. aarlig. Tilsvarende Regel gælder, for saa vidt angaar Indtægt, som hjemmeværende, ikke selvstændig skattepligtige Børn oppebærer ved Arbejde for fremmede.

Stk. 4. For Forsørgeren af et Barn eller flere Børn under 15 Aar forhøjes de i Stk. 2 nævnte Grænser med Kr. for hvert Barn.

Stk. 5. Ved det i Anordningens § 9 omhandlede Udvalgs, ved Sygekassedirektørens og Ministerens Afgørelse af, om en Persons Aarsindtægt overskrider de nævnte Grænser, vil der være at tage Hensyn til det Beløb, hvortil den paagældende endeligt er ansat*) i Indkomstskat i Henhold til Lov for Færøerne Nr. 76 af 12. Marts 1923 om den kommunale Beskatning, forinden de ved nævnte Lovs § 13 hjemlede skattefri Fradrag har fundet Sted, og uden Hensyntagen til den Nedsættelse, der eventuelt maatte være indrømmet i Henhold til samme Lovs § 15.

Stk. 6. De ovenfor nævnte Grænsebeløb kan kun tilsidesættes, naar der foreligger særlige Omstændigheder, der taler herfor. Som Forhold, der i saa Henseende kan komme i Betragtning, maa nævnes Sygdom, Gæld, Alderdom, store Forsørgerbyrder eller andre Forhold, der i væsentlig Grad forringer den paagældendes økonomiske Stilling.

Stk. 7. Som Maksimum af Formuen for ubemidlede nydende Medlemmer fastsættes et Beløb af 10500 Kr. for enligstillede Personer og 15000 Kr. for Familieforsørgere. Det kan dog i særlige Tilfælde tillades, at disse Grænser noget overskrides, f. Eks. naar Formuen er anbragt i vanskeligt realisable Aktiver eller er anbragt paa lidet rentabel Maade, eller naar den paagældendes væsentligste Indtægt bestaar i Renten af en Kapital, og hans Arbejdsevne eller Erhvervsmuligheder er saaledes nedsat, at hans Arbejdsindtægt kun kan blive af ringe Betydning, eller naar den efterlevende af et Ægtepar ved Ægtefællens Død har mistet sin hidtidige Forsørger.

Stk. 8. De ovenstaaende Regler skal i første Række tjene til Vejledning for Sygekassebestyrelserne ved deres Bedømmelse af, om det kan tillades en Person at optages som nydende Medlem af Sygekassen eller forblive i denne med Ret til Statstilskud. Saafremt Sygekassebestyrelserne er i Tvivl om Afgørelsen, bør Spørgsmaalet forelægges det stedlige bedømmende Udvalg (jfr. Anordningens § 9), der træffer sin Beslutning efter et Skøn

*) Ved Beregningen af den skattepligtige Indkomst bliver der bl. a. at fradrage Driftsomkostninger, Beløb, der anvendes til Livsforsikring, Ulykkes-, Syges-, Invaliditets-, Alderdoms- og Arbejdsløshedsforsikring, dog ikke ud over et samlet Beløb af 400 Kr. aarlig, de Beløb, som i det paagældende Aar er udredet i personlig paaliggende Skatter, Skatter og Afgifter paa fast Ejendom m. v., Renter af Prioriteter og anden Gæld, jfr. lovrigt § 11 i nævnte Lov.

over samtlige foreliggende Forhold. Hvis den, der søger Optagelse, har en Indtægt eller Formue, som overstiger de anførte Grænser, maa han ikke optages som nydende Medlem, forinden det bedømmende Udvalg har afgjort, om hans økonomiske Forhold desuagtet tillader hans Optagelse, jfr. Anordningens § 11, Stk. 3. I Udvalgets Beslutning — der i Henhold til Anordningens § 9, Stk. 4, jfr. Socialministeriets Bekendtgørelse Nr. om Regler angaaende Udvalgenes Virksomhed, Afsnit D., skal indsendes til Direktøren for Sygekassevæsenet til Godkendelse — bør der gives saa udførlige Oplysninger som muligt om de Forhold, der har været bestemmende for denne, for at Direktøren paa Grundlag heraf kan træffe Afgørelse om, hvorvidt han kan tiltræde den.

Stk. 9. Denne Bekendtgørelse har Gyldighed fra den 1. Oktober 1940.

Bekendtgørelse

for Færøerne om Regler angaaende de i Sygekasseanordningens § 9 omhandlede Udvalgs Virksomhed.

I Anordning Nr. 59 af 21. Februar 1930, hvorved Lov Nr. 144 af 10. Maj 1915 om anerkendte Sygekasser med senere Ændringer sættes i Kraft paa Færøerne, § 9, saaledes som denne er ændret ved Anordning Nr. ... af ... indeholdes følgende Bestemmelser:

Stk. 1. Om nogen efter sin økonomiske Stilling kan optages eller forblive staaende som nydende Medlem af en anerkendt Sygekasse, samt om Sygekassen er berettiget til Tilskud fra Staten for et nydende Medlem (jfr. § 6), forelægges i Tvivlstilfælde et Udvalg, bestaaende af et af Kommunalbestyrelsen valgt Medlem, der ikke maa være Medlem af Sygekassen, en af Kommunalbestyrelsen valgt Læge med Sygekassepraksis og et af Kassens Bestyrelse valgt Medlem. Ønsker ingen Læge at tiltræde Udvalget, vælger Kommunalbestyrelsen en anden Mand eller Kvinde som det tredje Medlem af Udvalget. Valgene gælder for 2 Aar. Det førstnævnte af Kommunalbestyrelsen valgte Medlem er Formand for Udvalget.

Stk. 2. Formanden sammenkalder Udvalget mindst hvert tredje Aar, efter at Kommuneskattelisten har været fremlagt til Eftersyn, hvorefter Udvalget sammenligner Sygekassernes Medlemsfortegnelse med denne Liste. Udvalget kan om fornødent af Ligningsmyndigheden begære Oplysning om, hvorvidt et Medlems Indtægt og Formue ligger under eller over den af Socialministeren fastsatte Indtægts- og Formuegrænse. Udvalget er berettiget til at fordele Arbejdet saaledes, at der hvert Aar kontrolleres en Trediedel af Medlemmerne. Sygekasser og Ligningsmyndigheder er pligtige til at stille Medlemsfortegnelser og Kommuneskattelister til Udvalgets Raadighed, dog at de ikke maa offentliggøres. Paa Grundlag af det fremkomne Materiale træffer Udvalget Beslutning for hvert enkelt Sygekassemedlems Vedkommende.

Stk. 3. Henvendelse til Udvalget kan iøvrigt til enhver Tid ske fra den, om hvis Medlemsret der er Spørgsmaal, samt fra Direktøren for Sygekassevæsenet, Sygekassens Bestyrelse, de af Kassen benyttede Læger og vedkommende Kommunalbestyrelse. Henvendelsen rettes til Udvalgets Formand, som derefter foranlediger Udvalgets Sammentræden.

Stk. 4. Udvalgets Beslutning indsendes efter derom af Ministeren fastsatte Regler til Direktøren for Sygekassevæsenet, der træffer Bestemmelse om, hvorvidt han kan tiltræde den. Direktørens Afgørelse kan indankes for Ministeren af Udvalget eller af enhver af de øvrige, som efter foranstaaende Stykke kan indbringe Sagen for Udvalget.

Stk. 5. De nærmere Regler om Udvalgets Virksomhed fastsættes af Ministeren.

Endvidere indeholder Anordningens § 11, Stk. 2, 3, 5 og 6, følgende Bestemmelser:

Stk. 2. Forinden Optagelse kan finde Sted, maa den paagældende afgive en Erklæring paa Tro og Love om sin Alder og Helbredstilstand, om Størrelsen af sin aarlige Indtægt og sin Formue.

Stk. 3. Udviser nævnte Erklæring, at den, der søger Optagelse, har en Indtægt eller Formue, som overstiger det i Ministerens Bekendtgørelse desangaaende anførte, skal det i § 9 nævnte Udvalg afgøre, om den paagældendes økonomiske Forhold desuagtet tillader hans Optagelse. Er Indtægt eller Formue mindre, end hvad der er fastsat i de nævnte Regler, men Bestyrelsen dog skønner, at vedkommendes hele økonomiske Forhold ikke berettiger til Optagelse i Sygekassen, afgøres ogsaa dette af nævnte Udvalg.

Stk. 5. Naar et som ubemidlet optaget nydende Medlems økonomiske Forhold ændres saaledes, at han maa kunne skønne, at det er tvivlsomt, om han kan anses for ubemidlet, skal han give Meddelelse derom til Sygekassens Bestyrelse, for at det kan blive undersøgt, om han er berettiget til vedblivende at nyde Tilskud fra Staten.

Stk. 6. Undlader et Sygekassemedlem dette, skal det i § 9 omhandlede Udvalg, hvis det senere finder, at han ifølge sine økonomiske Forhold er uberettiget til at være ubemidlet nydende Medlem af Sygekassen, og at hans Indtægt eller Formue i 2 Aar eller mere har ligget i væsentlig Grad over de Grænser, som er fastsat i Medfør af § 6, Stk. 2, indberette Sagen til Direktøren for Sygekassevæsenet, der i grove Overtrædelsestilfælde kan paalægge paagældende at udrede et Beløb, dels til Sygekassen, svarende til den Sygehjælp han maatte have oppebaaret fra Sygekassen i Løbet af de 2 sidste Aar med Fradrag af, hvad han har betalt, dels til Statskassen, svarende til det Statstilskud, som Sygekassen har oppebaaret for Medlemmet i Løbet af nævnte Tidsrum.

I Medfør heraf fastsætter Socialministeriet herved følgende:

A. Udvalgets Opgave.

Denne er dels at træffe Beslutning om, hvorvidt nogen efter sin økonomiske Stilling kan optages eller forblive som ubemidlet nydende

Medlem af en anerkendt Sygekasse, saaledes at Sygekassen er berettiget til at oppebære Tilskud fra Staten for paagældende, *dels* at foretage de i denne Anledning lovbefalede Indberetninger til Direktøren for Sygekassevæsenet.

B. Udvalgets Sammentræden.

Stk. 1. Den i Anordningens § 9, Stk. 2, omhandlede Sammentræden af Udvalget bør finde Sted *snarest og senest inden 1 Maaned* efter, at Kommuneskattelistsens Fremlæggelse til Eftersyn er ophørt.

C. Udvalgets Forhandlingsmaade.

Stk. 1. Udvalget skal ved sine Beslutninger følge Reglerne i den Bekendtgørelse, der i Henhold til Anordningens § 6, Stk. 2, udstedes af Ministeriet til Vejledning om de Indtægts- og Formuesforhold samt øvrige Omstændigheder, der som Regel betinger en Persons Optagelse eller Forbliven i en anerkendt Sygekasse med Ret for denne til at nyde Tilskud fra Staten for den paagældende.

Stk. 2. Sagen forhandles i Reglen mundtlig mellem Udvalgets Medlemmer.

Stk. 3. Formanden for hvert Udvalg fører en Forhandlingsprotokol, i hvilken Udvalgets Beslutninger indføres. Forhandlingsprotokollen, der betales af vedkommende Kommune, opbevares af Udvalgets Formand.

Stk. 4. Saaframt Udvalget vælger at fordele Arbejdet saaledes, at der hvert Aar kontrolleres $\frac{1}{3}$ af Medlemmerne, maa Udvalget hvert Aar i Sygekassens Medlemsfortegnelse sætte et Mærke — f. Eks. «U. B.», vedføjet Aarstallet, — ved de i det paagældende Aar behandlede Medlemmer. Til saadan Mærkning bør anvendes et Stempel, der opbevares af Udvalgets Formand.

Stk. 5. Udvalgets Beslutning bør i de i Anordningens § 9, Stk. 2, omhandlede Tilfælde træffes *inden 3 Maaneder*, efter at Udvalget er traadt sammen for at foretage de ved de nævnte Lovbestemmelser paalagte Undersøgelser; i andre Tilfælde bør Udvalgets Beslutning saa vidt muligt træffes *inden 1 Maaned* efter, at den paagældende Sag er forelagt Udvalget.

D. Udvalgets Beslutninger og disses Indsendelse til Direktøren for Sygekassevæsenet.

Stk. 1. Udvalget skal i hvert enkelt Tilfælde, selv om dets Beslutning i Henhold til nedenstaaende skal forelægges Direktøren, træffe en *selvstændig Beslutning* om, hvorvidt de paagældende Personer er ubemidlede i Lovens Forstand eller ikke.

Stk. 2. Efter at Udvalget har afsluttet sit Arbejde med at bedømme, hvorvidt de Personer, hvis økonomiske Forhold har været behandlet af Udvalget, har Ret til at være ubemidlede nydende Medlemmer, skal der *snarest efter* til Direktøren indsendes Oplysning om Resultatet af Bedømmelsen. Forsaavidt Udvalget har behandlet Medlemmer fra flere Sygekasser, maa Oplysningerne indsendes for hver Sygekasse for sig.

Oplysningerne, der bør afgives paa de dertil bestemte Blanketter, skal indeholde følgende:

- a) *Antallet af de Personer, hvis økonomiske Forhold Udvalget har undersøgt.*
- b) *Antallet af de Personer, der er anset for berettigede til at være ubemidlede nydende Medlemmer af Sygekassen, fordi hverken deres Indtægt eller Formue overskrider de gældende Grænser.*
- c) *Antallet af de Personer, der er anset for uberettigede til at være ubemidlede nydende Medlemmer, fordi enten deres Indtægt eller Formue eller eventuelt begge Dele overskrider Grænserne.*
- d) *Medlemsnummer, Navn, Livsstilling, ægteskabelig Stilling, Bopæl, Alder, Antallet af Børn under 15 Aar og økonomiske Forhold samt Udvalgets Beslutning og dets Begrundelse for de Personer, som efter Udvalgets Skøn kan være ubemidlede nydende Medlemmer, uagtet enten deres Indtægt eller Formue eller begge Dele overskrider de gældende Grænser.*

Stk. 3. Indberetning til Direktøren for de under Punkt d) omhandlede Personers Vedkommende skal derhos finde Sted paa de dertil af Direktoratet udarbejdede Skemaer, der maa underskrives af alle Udvalgets Medlemmer. Som Bilag maa medfølge de Skrivelser og Erklæringer, som har foreligget for Udvalget.

Stk. 4. Naar Direktøren overfor Udvalget fremsætter særlig Anmodning derom, skal Udvalget ogsaa for et af Direktøren nærmere angivet Antal af de under b) og c) omhandlede Personer, eventuelt for alle disse, tilsende Direktoratet *tilsvarende Oplysninger som fastsat under d)*; Udvalgets Indberetning skal i saa Fald foretages paa den i Stk. 3 nærmere angivne Maade.

Stk. 5. Samtidig med Indberetningen til Direktøren skal der af Udvalget gives Sygekassen Meddelelse om de i Stk. 2 under Punkterne b) og c) omhandlede Afgørelser samt om Udvalgets Standpunkt til de under d) omhandlede Personer. Meddelelsen til Sygekassen skal indeholde Medlemmets Nummer, Navn og Bopæl.

Stk. 6. Om Direktørens Afgørelse vedrørende de af Udvalget truffne Beslutninger vil der blive tilstillet Udvalget og Sygekassen Meddelelse.

Stk. 7. De til de fornævnte Oplysninger bestemte Blanketter og Skemaer faas ved Henvendelse til Direktoratet, Adresse: Amaliegade 25, Københ. K.

E. Udvalgets Nedsættelse i særlige Tilfælde, jfr. Anordningens § 9, Stk. 3 og § 11, Stk. 3.

I saadanne Tilfælde forholdes der ligeledes efter de ovenfor i Afsnittene C. og D. givne Regler.

F. Udvalgets Indberetningspligt ifølg Anordningens § 11, Stk. 6.

Stk. 1. I Medfør af Bestemmelsen i Anordningens § 11, Stk. 6, er Udvalget forpligtet til samtidig med Indsendelsen til Direktoratet af de i

foranstaaende Afsnit D., Stk. 2 og 3, omtalte Oplysninger at meddele, hvorvidt Udvalget under Sagens Behandling har bemærket saadanne Personer, hvis Indtægt eller Formue i 2 Aar eller mere har ligget i væsentlig Grad over de fastsatte økonomiske Grænser.

Stk. 2. I bekræftende Fald maa samtidig indsendes Oplysning om de paagældendes Nummer i Sygekassens Bøger, fulde Navn, Fødselsdato og Aar samt Livsstilling, ægteskabelig Stilling og Bopæl. Tillige maa oplyses den skattepligtige Indtægt og Formue i de Aar, hvorefter der er Tale, samt Antallet af Børn under 15 Aar i hvert af de paagældende Aar.

G. Bekendtgørelsens Ikrafttræden.

Denne Bekendtgørelse træder i Kraft 1. Oktober 1940.

Forslag
til
midlertidige Bestemmelser
for
Færøerne om Merindkomstskat
til Amtskommunen.

§ 1.

Enhver Person, Selskab eller Institution, som i Henhold til Lov for Færøerne Nr. 202 af 15. Maj 1939 er pligtig at svare personlig Skat til Amtskommunen, og som for Skatteaaret 1941 ansættes til en skattepligtig Indkomst af 6.000 Kr. eller derover, skal for det nævnte Skatteaar foruden den sædvanlige Indkomstskat udrede en Merindkomstskat til Amtskommunen af det Beløb, hvormed den skattepligtige Indkomst for dette Aar overstiger Gennemsnittet af de tilsvarende Indkomster for de to af Skatteaarene 1938, 1939 og 1940, i hvilke Indkomsten har været højest.

Merindkomstskat erlægges dog kun, forsaavidt den efter Reglerne i første Stykke udregnede Merindtægt udgør 2000 Kr. eller derover.

Hvis den Merindtægt, hvoraf Skatten skal svares, udgør et Beløb, der ikke er deleligt med Hundrede, forhøjes den til det nærmeste med Hundrede delelige Tal.

§ 2.

Den paahvilende Skat udredes af Merindtægten med de i nedestaaende Fortegnelse opførte Procenter i de forskellige Indkomstgrupper:

Merindtægt	Skattepligtig Indkomst													
	6000 til 8000 Kr.				8000 til 10000 Kr.				10000 til 15000 Kr.				15000 til 20000 Kr.	
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
2— 4000 Kr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	7
4— 6000 —	1	1	1	2	2	3	2	3	4	5	6	6	7	7
6— 8000 —	1	1	2	3	3	4	4	4	5	6	6	7	8	8
8— 10000 —				4	5	6	6	7	8	8	9	9	10	9
10— 12000 —				5	6	7	8	9	10	10	11	11	12	10
12— 14000 —				6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	11
14— 16000 —				7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	10
16— 18000 —				7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	10
18— 20000 —				7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	11
20— 50000 —				9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	12
30— 40000 —														13
40— 50000 —														15
50— 60000 —														15
60— 70000 —														16
70— 80000 —														17
80— 90000 —														18
90— 100000 —														19
														20

samt 25 pCt. for Merindtægter paa 100.000—500.000 Kr.; 50 pCt. for Merindtægter paa 500.000—1 Mill. Kr. og 35 pCt. Merindtægter paa 1 Mill. Kr. og derover.

§ 3.

Hvis den skattepligtige kun har været medtaget ved Skatteansættelsen paa Færøerne for to af Skatteaarene 1938, 1939 og 1940, beregnes Merindtægten i Forhold til Gennemsnittet af Indkomsterne i disse, og har Ansættelse alene fundet Sted for eet af Aarene, lægges Indkomsten for dette Skatteaar til Grund for Beregningen.

Forsaavidt nogen ikke har været medtaget ved Ansættelsen for noget af de fornævnte tre Skatteaar, beskattes han, som om han for Skatteaarene havde været opførte paa Listen uden Indkomst.

§ 4.

Ved skattepligtig Indkomst forstås den Skatteindtægt, hvoraf der svares personlig Skat til Amtskommunen.

§ 5.

Skatten bortfalder eller nedsættes forholdsvist, saafremt den skattepligtige indgiver Ansøgning derom og overfor Lagtingets Skatteudvalg paa en efter dennes Skøn fyldestgjort Maade godtgør, at hans Merindtægt i Henhold til disse Bestemmelser helt eller delvis skyldes Livrente, Gave, Lotterigevinst, Ophør af Aftægtsyndelse, Indtægt af Livs- eller Ulykkesforsikring eller af Arv, som er tilfaldet den paagældende efter 1. Januar 1940; for Arvs Vedkommende gælder denne Bestemmelse dog ikke udover 5 % af Arvebeløbet.

§ 6.

Skatten paalignes, udredes og inddrives efter Reglerne i Lov af 15. Maj 1939 om personlig Skat til Amtskommunen.

§ 7.

Skat, udredet efter nærværende Bestemmelser, kan ikke bringes i Fradrag ved Beregning af den skattepligtige Indkomst til Skatteansættelse.

Forslag
til
midlertidige Bestemmelser
for
Færøerne om Afgift for Fremvisning af
levende Billeder og Afholdelse
af offentlig Dans.

§ 1.

Enhver, der i Henhold til Lov, Bevilling eller en af Politiværgsheden meddelt Tilladelse foranstalter Fremvisning af levende Billeder eller Afholdelse af offentlig Dans, vil have at erlægge en Færø Amts Repartitionsfond tilfaldende Afgift.

§ 2.

Afgiften erlægges i Form af en Skat paa de solgte Billetter eller andre i Stedet derfor trædende solgte Adgangsbeviser efter følgende Trinrække:

For en Billetpriis af	indtil	50 Øre...	10 Øre,
» » — over 50 Øre	—	75 » ...	15 » ,
» » — » 75 »	—	100 » ...	20 » ,
» » — » 100 »	—	125 » ...	25 » ,
» » — » 125 »	—	150 » ...	30 » ,
» » — » 150 »	—	175 » ...	35 » ,
» » — » 175 »	—	200 » ...	40 » ,
» » — » 200 »	—	250 » ...	50 » .

og saa fremdeles med 10 Øre for hver 50 Øre eller Del deraf.

Udstedes der ikke Billet eller Adgangsbevis, erlægges Afgiften med 20 % af de Beløb, der indkommer i Vederlag for Entré, dog ikke under 10 Øre pro persona.

§ 3.

Tilstedes der Publikum Adgang helt eller delvis uden Betaling, skal Amtet være bemyndiget til at bestemme, at Afgiften erlægges med 25 Øre for hver Person, der faar Adgang, være sig med eller uden Betaling. Det samme skal gælde, hvor det maa antages, at Entréprisen er nedsat for at omgaa Loven.

§ 4.

Enhver, der er afgiftspligtig i Henhold til §§ 1-3, skal straks ved hver Uges Slutning indsende en Liste over de i Ugens Løb skete Afholdelser af offentlig Dans eller givne Forestillinger med specificeret Opgivelse af de solgte Billethers Pris og Antal til Politiovrighederne. Afgifterne opkræves ved Oppebørselskontorets Foranstaltning.

Politiet har Ret til at faa Adgang til at kontrollere Vedkommendes Regnskabsbøger.

§ 5.

Skyldige Afgifter kan inddrives ved Udpantning.

§ 6.

Undlader nogen at give den i § 4 paabudte Anmeldelse eller afgiver urigtig Anmeldelse, straffes han med Bøder, der tilfalder Amtsfonden.

§ 7.

Amtet kan eftergive eller nedsætte Afgiften for de i nærværende Lov omhandlede Fremvisninger, naar disse iværksættes i Undervisningsøjemed ved Foranstaltning af eller efter Aftale med Skoler, eller de har et videnskabeligt Formaal eller tjener til Oplysningens Fremme.

Skal Overskudet iøvrigt anvendes i almennyttigt eller velgørende Øjemed, kan Amtet tillade, at Afgift for saa vidt frafalder.

§ 8.

Disse Bestemmelser træder i Kraft 1. Oktober 1940.

Beretning

til

Formanden for Færøernes Lagting

om

Færøernes offentlige Vareforsyning.

(Vedrørende Tiden 1/3 til 30/8 1940).

I Henhold til § 9 i Reglement af 25. Oktober 1939 aflægges herved i Fortsættelse af Beretning af 4. Marts 1940 følgende Beretning om Færøernes offentlige Vareforsynings Virksomhed i Tiden 1. Marts til 30. August 1940.

Vareforsyningen ledes stadig af Johs. O. Joensen fra Kontoret ved Havnepladsen i Thorshavn. Lagerlokaler findes i Thorshavn samt paa enkelte Pladser udenfor Thorshavn.

Vareforsyningsens Personale har paa Grund af det stigende Arbejde maattet udvides, saaledes at der nu er ansat en Bogholder og 5 Kontorister.

Udvalget og Amtmanden har i den forløbne Tid holdt en Række Møder til Behandling af opstaaende Spørgsmaal og har søgt at framskaffe de Varer, som efter Forbruget paa Færøerne fandtes nødvendige.

En Fortegnelse pr. 15. August 1940 over Vareforsyningsens Lager af de vigtigste Nødvendighedsartikler vedlægges. Paa Fortegnelsen er samtidig givet Oplysning om Købmændenes Beholdninger af samme Varer pr. samme Dato.

Afskrift af Vareforsyningsens Regnskab pr. 31. Marts 1940 vedlægges. Samtidig kan oplyses, at Vareforsyningsens Salg har udgjort:

Marts 1940	Kr. 141.985,47
April 1940	„ 108.214,06
Maj 1940	„ 359.285,58
Juni 1940	„ 206.742,22
Juli 1940	„ 268.658,22

Af det Beløb paa 2 Millioner Kr., der af Statskassen er stillet til Raadighed var pr. 1. August trukket 1.537.917,65 Kr., hvortil kommer ikke betalte Varer væsentligt fra M. S. „Amerika“ og S/S „Marita“ ca. 212.000,— „

saaledes at der ialt var disponeret over ca. 1.750.000,— Kr.

Vareforsyningens Balance pr. 30. Juni 1940 vedlægges.

De ndestaaende Fordringer udgjorde pr. 30. Juni ca. 550.000 Kr. Naar dette Beløb er saa forholdsvis stort, skyldes det navnlig, at der for en Del Udrustningsgenstande (herunder Salt) er givet Henstand mod Pant i Fangst, samt at der paa Læggekartofler, Kunstgødning og Saaseed er givet Avlerne Henstand til Efteraaret 1940.

Fra Vareforsyningens Virksomhed er der særlig Grund til at fremhæve følgende:

Salget af Salt har været væsentligt mindre end paaregnet, dels fordi Foraarsfiskeriet kun kom i Gang i uvæsentligt Omfang, dels fordi Trawlerne og en Række andre Fartøjer har været beskæftiget med Fangst og Transport af Isfisk. Af Vareforsyningens samlede Sultkøb paa 14.500 Tons er i Aarets Løb solgt ca. 6.500 Tons, saaledes at Restbeholdningen nu er paa ca. 8000 Tons, hvoraf ca. 7.500 Tons beror i Siloen paa Drelnæs, Resten i mindre Portioner paa forskellige Pladser.

Udvalget og Amtet vil i den nærmeste Fremtid behandle Spørgsmaalet om Indkøb af ny Udrustning til Fiskeriet 1941 og vil herunder ogsaa tage Stilling til Spørgsmaalet om et eventuelt Nyindkøb af Salt.

Fra det danske Motorskib „Amerika“, der søgte ind til Færøerne den 9. April 1940, eksproprierede Amtet paa Statskassens Vegne en Del forbruget paa Færøerne nødvendige Varer. Samtlige saaledes eksproprierede Varer overdrog Amtet til Vareforsyningen, der senere har videregivet det meste. Værdien af de eksproprierede Varer blev af en Erstatningskommission fastsat til 113.858,21 Kr., og Varerne er af Amtet overdraget Vareforsyningen for samme Beløb.

Fra den norske Damper „Marita“ overtog Vareforsyningen ca. 1. Juli 1940 efter Overenskomst med det henværende norske Konsulat en Række Varer, navnlig st. Melis, Havre, Rismel, Ærter m. m. Købesummen blev ved senere Overenskomst fastsat til 203.607 Kr. 78 Øre. Det overtagne Kvantum Havre, ca. 117 Tons Roderhavre og ca. 145 Tons Saahavre, er meget stort i Forhold til Færøernes Forbrug, men da det var nødvendigt at overtage hele Partiet, hvis man vilde have de øvrige nødvendige Varer, har man ment at maatte gøre dette og vil gøre Forsøg paa at afsætte Havren bl. a. til Fremstilling af Brød.

I April 1940 blev det for at stimulere Hjemmeavl på Færøerne besluttet gennem Føroya Bónadartelag at levere Læggekartofler og Kunstgødning paa Kredit til Avlerne. Paa denne Maade har Vareforsyningen faaet store Tilgodehavender, ca. 100.000 Kr. som maaske vil give et Tab, men paa den anden Side har denne Transaktion utvivlsomt i høj Grad fremmet navnlig Kartoffeldyrkningen, hvilket kan blive af den største Værdi for Færøerne.

Vareforsyningen har fortsat interesseret sig for Indkøb af Kul og har kontraheret om Køb af 1300/1400 Tons Kul til Priser, der vil muliggøre Salg til en Pris, der ligger ikke uvæsentligt under den, de private Importører noterer.

Udvalget og Amtet har stadig haft Opmærksomheden henvendt paa Prisudviklingen paa Færøerne og har ført Forhandlinger med Priskontrol-

Raadet om Gennemførelse af Maximalpriser paa en Række livsvigtige Varer, herunder ogsaa færøske Produkter. Forhandlingerne om dette Spørgsmaal er ikke afsluttet, men vil blive fortsat.

Endelig bemærkes, at Øernes Forsyninger med Nødvendighedsvarer hidtil har været tilfredsstillende og fortsat er tilfredsstillende, og at man efter de af den britiske Regering afgivne Tilsagn kan paaregne, at Øerne stadig vil blive forsynet med alle nødvendige Varer. Samtidig maa der dog peges paa, at det tager lang Tid at fremskaffe de forskellige Varer, saaledes at forbigaaende Nedgang i Beholdningerne af enkelte Varer kan indtræffe, selv om Vareforsyningen bestræber sig paa at afgive sine Bestillinger saa tidligt som efter Omstændighederne muligt.

Thorshavn, den 31. August 1940.

Paa Udvalgets og Amtets Vegne

Hilbert.

FÆRØERNES OFFENTLIGE VAREFORSYNING

THORSHAVN,

Varefortegnelse

pr. 15. Aug. 1940.

ca.	970 Tdr. Rugkorn	114.080	kg
	161 Sk. Normalmel	16.100	kg
	641 Sk. Hvødemel	27.050	kg
	233 Sk. Hvødekorn	25.384	kg
	6 Sk. Havregryn	378	kg
	79 Sk. Risengryn	7.900	kg
	383 Sk. Rismel	24.129	kg
	37 Sk. Grahamsmel	2.331	kg
	2 Sk. Byggryn	126	kg
	62 Sk. Sagogryn	4.340	kg
	589 Sk. Ærter, halve	28.450	kg
	18 Sk. Ærter, hele	1.800	kg
	126 Sk. Grønærter	12.600	kg
	146 Sk. Bankebyg	7.300	kg
	196 Sk. Semuline	12.348	kg
	1335 Sk. Saahavre	133.500	kg
	2283 Sk. Foderhavre	127.630	kg
	861 Sk. Melis st.	86.100	kg
	23 Sk. Melis hg.	1.150	kg
	1 Sk. Kaffe, brændt	40	kg

ca. 376 Sk. The i $\frac{1}{4}$ kg Kasser.....	4.775,2 kg
4 Sk. Mælk, condens	192 Stk.
86 Sk. The i $\frac{1}{2}$ Kasser.....	2.262,8 kg
20 Tdr. Smørøljø.....	
320 Tdr. Saltkød, sælges nu til Forbrugerne	
Kul	535 Tons

Købmændenes Beholdninger

pr. 15. Aug. 1910:

Korn	13.029
Rugmel	79.886
Hvedemel	364.500
Andet Mel	13.986
Al Slags Gryn	50.774
Al Slags Brød	11.938
Sukker.....	253.753
Kaffe	12.025
The	17.568
Cacao.....	1.209
Kul og Koks	3.416.840
Benzin (Liter)	287.243
Petroleum (Liter).....	240.875
Solarolie (Liter)	25.078

Regnskab

for

Færøernes offentlige Vareforsyning fra 1. November 1939
til 31. Marts 1940.

DEBET:

Varekøb	1.488.130,92
Balance	56.524,23
	1.544.655,15

Omkostninger:

Forsendelse	3.180,40

Lager:

Leje	8.181,59
Losning	1.867,67
Arbejds løn v. Formaling	1.001,08
Diverse Arbejds løn	2.874,04
Assurance	600,93
Diverse	288,54
	14.808,85

Kontor:

Leje	300,00
Gager	3.806,33
Kontorrekvisitter	1.009,20
Telefon, Telegrammer & Porto	1.374,66
Annoncer	144,23
Rengøring, Opvarmning & Belysning	587,99
Diverse	101,01

7.323,42

Renter	8.439,86

Overskud	23.454,96

57.207,49

KREDIT:

Varelager ^{31/3}	1.316.298,87
Varesalg	228.856,78

1.544.655,15

Balance	56.524,23

Renter	683,26

57.207,49

Statusopgørelse

pr. 31/3.-1940.

AKTIVER:

Kassebeholdning	2.818,89	
Bankbeholdning	22.423,40	
Transporter paa Udrustningslaan	6.057,84	
Veksler	298,48	
Varelager	1.316.298,37	
<i>Debitorer:</i>		
Varedebitorer	157.843,02	
Forskud	8.437,58	
Laan	16.632,21	
		182.912,81
<i>Inventar:</i>		
Konfor	2.110,75	
Lager	267,85	
		2.378,60
<i>Bygninger (Kulskur)</i>		3.278,04
		1.536.466,38

PASSIVER:

Statskassen	1.314.917,65
Amtsfonden	50.895,20
<i>Kreditorer:</i>	
Indenlandske	27.563,77
Udenlandske	119.634,80
	147.198,57
Nettoformue	23.454,96
	1.536.466,38

Thorshavn, den 14. Juni 1940.

Johs. O. Joensen (sign.) / Sigurd Joensen (sign.)

Efter foretaget Revision bekræfter undertegnede Lagtingsrevisor, at samtlige de i foranstaaende Regnskab og Status opførte Beløb er overensstemmende med de af Vareforsyningen førte Bøger med Bilag og at Regnskabsaflæggelsen er rigtig.

p. t. Thorshavn, den 27. August 1940.

Gunnar Winther (sign.)

Balance pr. ultimo juni 1940.

DEBIT		KREDIT	
Kassebeholdning	575,17	Statskassen	1.517,917,65
Bankbeholdning	52.557,32	Amtsfonden	20.895,20
Veksler	53.664,04	Kreditorer	165.674,94
Pantebreve	17.741,53	Accepter	6.391,05
Debitorer	479.361,14	Varesalg	673,509,36
Varekøb	1.775.684,55	Renteindtægter	604,87
Forsendelsesomkostninger ved Salg	3.594,90	Kapitalkonto	23.454,96
Lageromkostninger:			
Leje	3.245,41		
Arbejds løn ved Formaling	802,71		
Div. Arbejds løn	7.658,29		
Assurance	678,62		
Diverse	861,99		

	13.247,02		
Kontoromkostninger:			
Gager	3.606,67		
Kontorrekvisitter	353,35		
Telefon, Telegrammer og Porto	929,31		
Rengøring, Opvarmning og Belysning	314,05		
Annoncer	22,60		
Diverse	184,87		

	5.410,85		
Inventar	3.311,55		
Bygninger (Kulskur)	3.278,04		
Rente	21,92		

	2.408.448,03		
			2.408.448,03

Midlertidige Bestemmelser for Færøerne

om

Krigsforsikring af Bygninger.

§ 1.

Til Forsikring af Bygninger paa Færøerne mod Krigsskade stiftes ved denne Lov et gensidigt Forsikringsforbund, der benævnes „Krigsforsikringen af Bygninger paa Færøerne“, der tilsluttes Tryggingsambandið Føroyar.

§ 2.

Medlem af Forbundet er enhver Ejer af Bygninger, der er forsikret efter denne Lov.

§ 3.

Forsikret efter denne Lov er alle Bygninger paa Færøerne med Undtagelse af de af Staten, Aantskommunen, Thorshavn Kommune og Sognekommunerne tilhørende Bygninger og Anlæg, samt Kirker, Hospitaler og Skoler.

Forsikringen omfatter mur- eller nagelfast Tilbehør til en forsikret Bygning.

Forsikringen omfatter desuden det i Beboelseshuse værende Indbo til en Værdi af 15 pCt. af vedkommende Bygnings Forsikringssum (Vurderingsværdi med Fradrag af $\frac{1}{5}$).

§ 4.

Forsikringssummen for en Bygning med Tilbehør er det Beløb, hvortil Bygningsens Værdi fastsættes ved Vurdering med Fradrag af $\frac{1}{5}$.

Skader under 300 Kr. bæres af den forsikrede selv.

§ 5.

Forsikringen angaar Skade paa en Bygning eller dens Tilbehør ved Brand, Eksplosion, Sprængning eller Sammenstyrtning, der er indtraadt eller indtræder som Følge af Krig, herunder krigslignende Operationer, Neutralitetskrænkelser, Foranstaltninger til Værn mod saadanne samt Borgerkrig, Oprør eller borgerlige Uroligheder under Krig eller i Forbindelse med denne, uanset i hvilket Land de maatte opstaa.

I det Omfang, i hvilket Skade som nævnt erstattes, indtræder Krigsforsikringsforbundet i Krav paa Erstatning af Skaden, den sikrede maatte have mod andre end Forbundet.

§ 6.

Forsikret er ikke blot Ejeren, men ogsaa dens Interesse, der har Panteret eller anden begrænset tinglig Ret i Bygningen eller dens Tilbehør, eller som bærer Faren derfor.

§ 7.

Opgørelse af Skader foretages efter de ved Brandforsikring af Bygninger sædvanlige Regler derom.

Skyldig Erstatning forrentes med 5 pCt. aarligt fra den Dag, da Skaden anmeldes.

§ 8.

Erstatninger med Renter og For-

valtningsudgifter udredes af Forsikringsbidrag fra Medlemmer af Krigsforsikringsforbundet.

Forsikringsbidrag paalignes dem, der er Medlemmer af Krigsforsikringsforbundet ved Afslutningen af Krigen. Dog paalignes Bidrag ogsaa erstatningsberettigede, der paa nævnte Tidspunkt ikke mere er Medlemmer af Forbundet.

Enhver bidragspligtig svarer Bidrag i Forhold til sin Forsikringssum. For erstatningsberettigede regnes dog med Forsikringssummen ved Skadens Indtræden, hvis Forsikringen derefter er nedsat eller ophørt.

Forsikringsbidraget kan ikke overstige 5 pCt. af den Forsikringssum, efter hvilken vedkommendes Bidragspligt bestemmes.

Medfører denne Begrænsning i Pligten til at betale Forsikringsbidrag, at fuld Dækning for Erstatninger med Renter ikke opnaas, nedsættes Kravene forholdsmæssigt.

§ 9.

Forsikringsbidrag opkræves efter Afslutningen af Krigen med indtil $\frac{1}{4}$ pCt. halvårligt af den Forsikringssum, efter hvilken vedkommendes Bidragspligt bestemmes.

Forfaldet Bidragsbeløb, der ikke er betalt inden 1 Maaned efter første Paakrav, forrentes for hver paabegyndt Maaned efter dette med $\frac{1}{4}$ pCt.

Betales forfaldet Bidragsbeløb ikke ved første Paakrav, kan det inddrives ved Udpantning.

§ 10.

Krav paa Forsikringsbidrag med Renter er sikret ved Pantret forud for alle andre Rettigheder i den Ejendom, hvortil de forsikrede Bygninger hører. For saa vidt Fyldestgørelse ikke kan opnaas af Ejendommen, har Kravet i Konkurstilfælde Fortrinret næst efter offentlige Skatter og Afgifter.

§ 11.

Krigsforbundet kan optage Laan

til Udredning af Erstatninger eller Afholdelse af Forvaltningsudgifter.

§ 12.

Betaling for Erstatninger finder ikke Sted før Afslutningen af Krigen.

Maa Forsikringsbidragene opkræves i Rater, kan Afdrag paa Erstatninger kræves, efterhaanden som Raterne indgaar.

Der vil til sin Tid ved Lov være at træffe Bestemmelse om, hvorvidt og da efter hvilke nærmere Regler Afkortning i den Ejeren tilkommende Erstatning skal kunne ske, saafremt Genopbygning ikke finder Sted.

§ 13.

Erstatning for en Skade betales til Ejeren af den forsikrede Bygning, hvis ikke nogen anden har tinglæst Ret i Ejendommen eller har anmeldt sig som berettiget.

Selv om andre har tinglæst Ret i Ejendommen eller har anmeldt sig som berettiget, gælder det samme, hvis Skaden er udbedret ved Genopførelse af Bygningen, Genanskaffelse af Tilbehør dertil eller Istandsættelse af Bygningen eller dens Tilbehør, eller lige saa betryggende Sikkerhed for Opfyldelse af deres Krav er stillet de paagældende. I andre Tilfælde fyldestgøres disse forud for Ejeren under Hensyntagen til Rangfølgen af deres Rettigheder.

§ 14.

Et Erstatningskrav bortfalder, dersom Skaden ikke er anmeldt inden unødigt Ophold og senest inden 3 Maaneder efter Krigen Afslutning. Anmeldelse kan foretages saavel af Ejeren som af enhver, hvis Interesse efter Bestemmelsen i § 6 er forsikret.

§ 15.

Naar Forholdene gør det paakrævet, fungerer Bestyrelsen for Tryggingarsambandið Færoyar som Forvaltningsnævn for Krigsforsik-

ringsforbundet til Varetagelse af dets Anliggender.

§ 16.

Forvaltningsnævnet antager Vurderingsmænd, om fornødent en Forretningsfører.

For hvert Kalenderaar og ved Afslutningen af Virksomheden aflægges Regnskab. Dette revideres og godkendes ved Lagtingets Foranstaltning. Naar endeligt Regnskab er godkendt, udstedes Bekendtgørelse om, at Nævnet har afsluttet sin Virksomhed.

§ 17.

Til Brug i sin Virksomhed kan Nævnet kræve Vurderingsforretninger eller Udskrifter af saadanne og andre nødvendige Oplysninger afgivet af Forsikringselskaber og herværende Agenturer for udenlandske Forsikringsvirksomheder.

§ 18.

Skader vurderes af Forvaltningsnævnets Vurderingsmænd.

Finder Nævnet eller en erstatningsberettiget Vurderingen af en Skade urigtig, kan dømmes Størrelse begæres endeligt fastslaaet ved en i Overensstemmelse med Reglerne i Retsplejelovens Kapitel 19 afholdt Skønsforretning, saaledes at der udmeldes to Skønsmænd. Saafremt der ikke opnaas Enighed mellem Skønsmændene, udmelder Retten en Opmand, der fastsætter Erstatningens Størrelse inden for de af Skønsmændene foreslaaede Beløb. Begæring om Afholdelse af Skønsforretning maa af Nævnet fremsæt-

tes snarest muligt, af den erstatningsberettigede inden en Maaned efter, at Meddelelse er givet ham om Udfaldet af Vurderingen.

§ 19.

Opkrævning og Inddrivning af Forsikringsbidrag kan forlanges foretaget uden Vederlag og paa egen Bekostning af det Forsikringselskab, i hvilket, eller det herværende Agentur for en udenlandsk Forsikringsvirksomhed gennem hvilket den bidragspligtiges Bygninger or eller senest har været brandforsikret.

Med Hensyn til Opkrævning af Forsikringsbidrag for Bygninger, der ikke er brandforsikrede, fastsætter Nævnet nærmere Regler.

§ 20.

Sag mod Forbundet anlægges i Thorshavn.

§ 21.

Fra hvilket Tidspunkt den i § 5 omhandlede Tilstand skal anses ophørt, afgøres endeligt af Nævnet.

§ 22.

Forbundet er fritaget for at svare Skat.

§ 23.

Lov om Skadesforsikringsvirksomhed m. v. af 2. Maj 1934 kommer ikke til Anvendelse paa Krigsforsikringsforbundet.

§ 24.

Loven træder i Kraft straks.

Nevndarálit

i

lögtingsmáli nr. VII-7/40: (Vegplanurin 1940/42).

Úr ríkiskassanum eru játtaðar eftir semju við ríkisstýrið 100.000 kr. árliga í liðarskeiðnum 1. apríl 1940 til 31. marts 1942 sum studningur til vegabyggingina o. a.

Tingið samtykti í fjør ein plan fyri vegabygging, umbøtan av lend-
ingum o. t.

Løgtingsskrivstovan sigur frá í brævi av 10. september í ár, at tað enn ikki er heilt greitt, um amtmaðurin kann útbetala tær nevndu 100.000 kr. árliga, sum ríkiskassin hevur játtað, og peikar skrivstovan á, at tað er av stórum týðningi, at kommunurnar kunnu fáa vissu fyri, um tær kunnu byrja serstakliga vegarbeiðið, sum ætlanin er at gera eftir nevnda vegaplani.

Landsnevndin hevur tí samtykt at leggja spurningin fyri lögtingið, hvørvið givið kann verða kommununum boð um, at tær kunnu byrjað arbeiðið.

Í brævi, dagsett 19. september, sigur amtmaðurin frá, at hann enn ikki hevur fingið boð um, hvørvið brettska stýrið kann samtykkja tær nevndu 100.000 kr., sum settar eru á fíggaruppskotið av amtmanolnum, men kann amtmaðurin eftir uppskoti frá landsnevndini við nevnda fyrivarni ganga við til, at studningurin 100.000 kr. verður standandi fyri hetta fíggarárið, so at tað úr ríkiskassanum kann verða veitt upp til 100.000 kr. til nýggjar vegir o. t. umframt tað, sum er neyðugt fyri at gera liðugt vegaplanin eftir fíggarætlanini 1935.

Amtmaðurin kann ikki nú geva nakað lyftið um, hvørvið tilsvareandi studningur kann verða veittur fyri fíggarárið 1941/42.

Tingsins vegnevnd má halda fram, tann stóra týðning tað hevur, at tey nevndu arbeiðir verða gjørd, og mælir til, at tingið tekur ábyrgd fyri tí óvissu, sum er viðvíkjandi studninginum.

Tað má tó vera tær treyðr við, at tað, ið ein kommuna enn ikki hevur gjørt eftir vegaplaninum 1935/40, má fyrst gerast liðugt, og tær vegir, sum eru í kommununi, mugu vera í standi og væl viðlíkahildnir, áðrenn kommunan byrjar at byggja eftir vegaplaninum 1940/42.

Nevndin setur tí fram soljóðandi

Uppskot.

- 1) Boð verður sent kommununum, at tær kunnu byrja arbeiðið eftir tí viðtøku, sum lögtingið samtykti í fjør í tingmálinum: Vegir, minni havnir og størri lendingar.
- 2) Áðrenn ein kommuna byrjar vegarbeiðið eftir planinum 1940/42, má hon prógva at hava gjørt vegarbeiðið eftir planinum 1935/40 liðugt, og at vegirnir í kommununi eru í góðum standi.

Veganevnd lögtingsins, 14. oktober 1940.

Broytingaruppskot.

Til pkt. 1 verður sett:

Men arbeiðið við minni havnir ella størri lendingar má ikki byrjast uttan serstaka avtalu við landsnevndina um hvørt einstakt anlegg.

(Samtykt 21. oktober 1940).

Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Lejeforhold.

Regler om Udleje af Boliger.

§ 1.

De nedennævnte Regler gælder med nedennævnte Undtagelser for Hus eller Husrum i Thorshavn Kommune, der udlejes til Beboelse.

Bestemmelserne omfatter ikke

1. Lejemaal om enkelte Værelser,
2. Lejemaal om møbleret Lejlighed eller Del af saadan,
3. Lejemaal, som i Følge Lejeaftalen kun skal gælde for et bestemt Tidsrum og ophøre ved dets Udløb.

§ 2.

For Lejemaal, der omfattes af nærværende Bestemmelser, og som indgaaes efter Bestemmelsernes Ikrafttræden, gælder følgende Regler om Opsigelighed:

Er Lejemaalet ikke ved Opsigelse eller anden lovlig Ophørsgrund bragt til Ophør senest 1 Aar efter dets Ikrafttræden, fornyes det paa de af-
talte Vilkaar uopsigeligt fra Udlejerens Side i eet Aar.

Opsiges Lejemaalet af Udlejeren til Kraftflytning inden 1 Aar efter dets Ikrafttræden, har Lejeren Ret til skriftligt inden 14 Dage efter Opsigel-
sens Modtagelse at indbringe Sagen for Lejenævnet. Skønner Lejenævnet, at
en Opsigelse som omhaudet i 2. Stk. er afgivet med Henblik paa en urime-
lig Forhøjelse af Lejen, kan Nævnet bestemme, at Lejemaalet skal fortsætte
uopsigeligt fra Udlejerens Side i et Tidsrum af indtil eet Aar for en af Næv-
net fastsat passende Leje.

§ 3.

Uanset Bestemmelsen i § 2 kan Lejeren opsiges med det i Lejefor-
holdet gældende Varsel i følgende Tilfælde:

- 1) naar Ejendommens Nedrivning eller Ombygning medfører at det lejede maa rømmes helt eller delvis;
- 2) naar Lejeren er Funktionær ved Ejendommens Drift, og det leje-
de skal benyttes af hans Efterfølger;

- 3) naar Lejeren som Arbejder eller Funktionær ved en bestemt Virksomhed har lejet Lejligheden af den paagældende Virksomhed og træder ud af sit Arbejdsforhold til denne;
- 4) naar Lejligheden omfatter Boligrum i følgende Stiftelser, som herefter skal anvende den efter Stiftelsens Formaal;
- 5) naar Udlejeren ønsker selv at bo i den paagældende Lejlighed;
- 6) naar vægtige Grunde iøvrigt gør det særligt magtpaaliggende for Udlejeren at blive løst fra Lejemaalet, navnlig hvor en offentlig Interesse eller betydelige erhvervsmæssige Hensyn taler for at imødekomme Udlejers Ønske.

Saaframt Lejeren vil rejse Indsigelse mod en Opsigelse i Henhold til nærværende Paragraf, skal han senest 2 Uger efter Opsigelsens Modtagelse skriftligt forelægge Sagen for Lejenævnet til Afgørelse.

§ 4.

For Lejemaalet, der omfattes af nærværende Bestemmelser, og som er løbende ved Bestemmelsernes Ikrafttræden, gælder følgende Regler om Opsigeligheden:

Lejemaalet fortsættes paa de aftalte Vilkaar uopsigeligt fra Udlejers Side indtil eet Aar efter det Tidspunkt, til hvilket det ved Opsigelse afgivet efter nærværende Bestemmelseres Ikrafttræden tidligst kunde være bragt til Ophør.

Er Lejemaalet ikke bragt til Ophør ved Udløbet af det i 2. Stk. nævnte Tidsrum, fornyes det paa de aftalte Vilkaar uopsigeligt fra Udlejers Side i eet Aar.

Opsiges Lejemaalet af Udlejeren til Ophør ved Udløbet af det i Stk. 2. nævnte Tidsrum, har Lejeren Ret til skriftligt inden 14 Dage efter Opsigelsens Modtagelse at indbringe Sagen for Lejenævnet til Afgørelse i Overensstemmelse med Reglerne i § 2, 3. Stk.

De i nærværende Paragraf omhandlede Regler om Opsigelighed finder Anvendelse uanset om Opsigelse er afgivet før Bestemmelsernes Ikrafttræden, naar Fraflytning ikke har fundet Sted.

Reglerne i § 3 finder tilsvarende Anvendelse paa de heromhandlede Lejemaal.

§ 5.

Aftaler hvorved en Lejer giver Afkald paa de i nærværende Bestemmelser omhandlede Rettigheder er ugyldige.

§ 6.

Dør en Lejer før Lejemaalets Udløb, har Ægtefællen Ret til at fortsætte Lejemaalet, medmindre Udlejeren gør antageligt, at han har vægtige Grunde til at modsætte sig det.

En Lejer kan ikke retsgyldigt give Afkald paa den hans Ægtefælle efter Stk. 1 tilkommende Ret.

§ 7.

Udlejeren kan, uanset at der ifølge nærværende Bestemmelser eller ifølge Aftale tilkommer Lejeren Opsigelighed i en vis Tid, ophæve Lejemaalet, hvis Lejeren ikke erlægger skyldig Leje inden 3 Søgnedage efter Forfaldsdag, eller hvis Lejeren iøvrigt groft tilsidesætter sine Pligter, herunder uden Tilladelse fremlejer det lejede.

Lejeren har, kortest fra Tilfælde, hvor Lejemaalets Ophævelse skyldes manglende Betaling, Ret til inden 14 Dage skriftligt at forelægge Spørgsmaalet om Ophævelsens Berettigelse for Lejenævnet.

§ 8.

Saaframt en Udlejer botinger sig eller oppabærer en Leje, der staar i Misforhold til det lejedes Værdi, kan Lejeren indbringe Sagen for Lejenævnet, der kan nedsætte Lejen til et rimeligt Beløb. Nævnet kan bestemme, at den for meget betalte Leje tilbagebetales for et af Nævnet fastsat Tidsrum, eventuelt ved Modregning i fremtidig Leje. I Forbindelse med Afgørelsen kan Nævnet bestemme, at Lejemaalet skal fortsætte nopsigeligt i et Tidsrum af indtil eet Aar; saadan Afgørelse kan træffes, selvom Lejen ikke nedsættes.

§ 9.

Naar en Lejer har indbragt Spørgsmaalet om en Opsigelses Gyldighed eller om Lejens Størrelse for Lejenævnet, kan dette, naar Omstændighederne taler derfor, ved en foreløbig Kendelse, der til enhver Tid kan omgøres, bestemme, at Lejemaalet ikke kan opsiges saaledes, at Lejeren skal fraflytte det lejede, forinden endelig Afgørelse er truffet i Sagen.

Regler om Erhvervs- og Forretningslokaler.

§ 10.

Naar et Lokale er udlejet til en Forretning i en bestemt Branche, maa Ejeren, medmindre andet er aftalt, ikke udleje andre Lokaler i samme Ejendom til en tilsvarende Forretning eller selv benytte den til Drift af en saadan.

§ 11.

Opsigelser, afgivet af Udlejeren af Erhvervs- eller Forretningslokaler i Thorshavns Kommune, til et Tidspunkt efter nærværende Bestemmelser Ikrafttræden kan af Lejeren indbringes for Lejenævnet til Prøvelse.

Lejenævnet afgør efter et Skøn over samtlige Omstændigheder om der foreligger skellig Grund til Opsigelsen.

Finder Lejenævnet, at der ikke foreligger skellig Grund til Opsigelsen, kan Nævnet bestemme, at Lejemaalet skal fortsætte uopsigeligt fra Udlejerens Side i et Tidsrum af indtil to Aar for en af Nævnet fastsat passende Leje.

Almindelige Bestemmelser.

§ 12.

Erhvervsmæssig Virksomhed som Mellemmand ved Udlejning af Boliger maa kun drives af Sagførere samt Personer, der har særlig Autorisation der meddeles af Landfogeden for 3 Aar ad Gangen.

Autorisationen maa kun meddeles til paalidelige og vederbæftige Personer, der

- 1) er bosat paa Færøerne,
- 2) har Indfødsret
- 3) er fyldt 25 Aar
- 4) ikke er ude af Raadighed over deres Bo.

Personer, der er autoriseret, er pligtige at føre autoriserede Forretningsbøger samt de Bøger, som pålægges dem at føre af Landfogeden. Taksterne for deres Virksomhed fastsættes af Landfogeden, der kan træffe Bestemmelse om deres Ret til at kræve Forudbetaling af Vederlag.

Overtrædelse af disse Bestemmelser straffes med Bøder, der tilfalder Statskassen.

§ 13.

Lejenævnet i Thorshavn bestaar af Sørenskriveren (Dommeren) paa Færøerne som Formand og 2 Læggdommere, der vælges paa følgende Maade:

Der opstilles for 2 Aar ad Gangen af Thorshavn Byraad 2 Lister over Læggerdommere indeholdende hver 12 Personer bosat i Kommunen. De paa den ene Liste opførte Personer skal være Husejere, mens de paa den anden opførte skal være Lejere. Til Deltagelse i den enkelte Sags Behandling udpeger Sorenskriveren (Dommeren) een Person fra hver Liste.

De for Domsmand i borgerlige Sager gældende Fritagelses- og Inhabilitetsregler finder tilsvarende Anvendelse paa Læggerdommerne i Lejenævnet.

§ 14.

Bestemmelse om Udredelsen af Udgifterne ved Lejenævnet, herunder Dagpenge til Medlemmerne, træffes af Amtmanden.

§ 15.

Lejenævnets Afgørelser træffes ved Kendelse, der afsiges snarest muligt og inden 8 Dage efter Forhandlingernes Slutning. Kendelsen kan eksekveres efter Reglerne om Domes Fuldbyrdelse. I Kendelsen træffes Afgørelse om Udredelsen af Sagens Omkostninger.

§ 16.

Lejenævnets Kendelse er normalt endeligt. Der kan dog, hvor særlige Omstændigheder taler derfor, af Amtmanden meddeles Tilladelse til Kære til den ordinære Ret. Kæresagen behandles efter Reglerne om fornyet Behandling af borgerlige Sager.

Bestemmelsernes Gyldighed udenfor Thorshavn.

§ 17.

Efter Indstilling fra vedkommende Forstanderskab kan Lagtinget (Lagtingets Landsnævn) bestemme, at nærværende Bestemmelser træder i Kraft for andre Kommuner paa Færøerne.

Forsaaavdt Bestemmelserne sættes i Kraft udenfor Thorshavn, oprettes der for det paagældende Sysselet et Lejenævn efter de i § 11 omhandlede Regler med følgende Ændringer:

- 1) Formanden for Syslets Lejenævn er Sysseletmanden.
- 2) Hver Kommune i Syslet, i hvilken Bestemmelserne sættes i Kraft, vælger 6 Personer til hver af Læggerdommerlisterne.

§ 18.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

FRÁGREIÐING

UM

YRKI STUDENTASKÚLANS
Í SKÚLAÁRINUM 1939-40.

Skúlin byrjaði 18. aug. við 37 næmingum í leimum 4 klassunnar. Í öðrum studentaklassunum voru 4 næmingar, haraf tann eini skjótt mátti fara frá vegna sjúku; so voru bert triggir eftir. Í fyrsta studentaklassa voru 10 næmingar, haraf ein sum gekk um aftur. Af hinum 9 hövdu triggir tikið preliminarprógv frá preliminarsskeiðunum. Í öðrum preliminar-klassa voru 11 næmingar, haraf ein fór frá til jólar. Í fyrsta preliminar-klassa voru 12 næmingar.

Í februar var hildin innstillingsroynd, og var úrslitið það, at allir triggir næmingarnir í öðrum G. voru innstillaðir til annan part av studentareksaminu, og allir 10 næmingarnir í öðrum preliminar voru innstillaðir til preliminarereksamiu.

Um miðjan mars var hildin innstillingsroynd í I. G. til fyrsta part av studentareksaminu. Av leimum 10 næmingunum voru 7 innstillaðir, meðan hinir 3 ikki kundu innstillast, tí ikki voru líkindir til at leir kundu klára eksaminu. Hesir triggir rýmdu so úr skúlanum.

Innstillingarnar voru so sendar niður til Keypmannahavnar seinast í mars saman við dópsallessum, eksaminprógnum og eksamiugjaldi, íald 495.— kr. Men so var það, at samband við Danmark varð skorið av, og vll hövdu einki aftur. Nú var okkurt at gera, tí eksaminan mátti haldast, og so einust yvirkerarin Chr. Lützen og undirskrivaði um at fyrsláa skúlastjórnini nakrar menn at gera allar tær ymisku uppgávurnar, sum annars skuldu verið komnar niðri frá, og eisini at vera censorar við tær ymisku eksaminurnar.

Eksaminan fór so fram sum vanligt, men viðvíkjandi studenta- og preliminarereksaminu mátti nýggjar protokolar gerast, tí hinir lógu í Keypmannahavn. Eisini blækettir til prógv máttu prentast; og meðan prógvi annars skuldu verið undirskrivaði av leimum báðum formonum um fyrir eksamikommisssiónunum (Højberg Christensen og Bjørneløe), voru tey øll undirskrivaði av amtmaninum.

Allir næmingarnir, sum voru innstillaðir til eksamiu av studenta- og preliminarsskeiðunum, komu ígjøttum.

Studentaprógv língu:

Niels Juel Faber Arge, úr Havn	6,80	mg
Erling Eidesgaard, úr Oyndarfirði	6,33	mg
Marnar Andreas Simonsen, úr Havn	6,47	mg

Preliminærprógv língu:

Ása Gregersen, úr Gøtu	7,20	mg
Petra Gregersen, úr Gøtu	5,76	g
Karolina Hansen, av Toftum	6,94	mg
Jona Hendriksen, úr Havn	7,16	mg
Demmus Hentze, av Sandi	5,47	g
Karin Kruse, av Eiði	5,24	g
Thomas Lenvig, úr Hesti	5,17	g
Martin Mikkelsen, úr Gøtu	5,75	g
Jógvan Petersen, úr Svínøi	5,84	g
Þýðun Sjóður Winther, av Sandi	6,94	mg

Examen var yvirstaðin og skúlin endaði fríggjadagin 28. juni. Eins og í fjør gjørdu teir nýggju studentarnir ein biltúr til Kirkjubæar saman við preliminæristunum, og um kvøldið samlaðust teir við lærarunum til eina líla samkomu.

Mánadagin 19. aug. í ár byrjaði skúlin aftur fyri fjórði ferð. Nú eru næmingarnir 41 falt; í H. G. 6 (1 kláraði ikki ársroyndina), í fyrsta 19 (harav eru tveir tó ikki komnir enn); í 2. prel. 10, í 1. prel. 9. Serliga stór er tilgongdin í ár til H. G., ivaleyst fyri ein part av tí at nú ikki steppst aðrastaðni. So gleðiligt tað enn er við teimum nógvu næmingunum, so kemur tað tó eisini eitt sindur líla við, av tí at okkum manglar bókur, og ongur nýggjar fáast, sum nú stendur til; í summunum lærum mugu næmingarnir tveir og tveir einast um eina bók. Eg nevndi í míni frágreiðing í fjør, at tað var eitt brek við skúlanum, at hann ikki eisini hevði eina matematiska deild. Í ár, nú næmingarnir eru so nógvir, kenst hetta brek meir enn fyrr; tí av teimum 19 í fyrsta G. er tað ivaleyst ein helvi, ið heldur vildi gangið tann matematiska vegin, og sum eisini hevði egnað seg betur til tað.

Eg loyvi mær uppi hesa frágreiðing at skoyta eina umsókn frá øllum lærarunum við skeiðið um eitt dýrtíðartillegg, eins og aðrir, ið eru í lögtingsins og státsins tænastu, fáa tað.

Teir fimm lærarnir eru:

Kristian Haraldsen, giftur, eigur eitt barn				
Erik Petersen	»	»	»	»
Ladegaard-Petersen	»	»	»	»
J. E. Bergstedt, ógiftur				
T. Nygaard,	»			

Framvegis loyva vit lærarar okkum at sokja lögtingið, um at okkara ansefilsis- og lønviðurskiftir verða skipaði á einum tryggari grundarlagi enn higartil, soleiðis at vit kunnu vera eins væl stillaðir og lærarar við statsskúlarnar viðvíkjandi anciennitet, pensión o. ø. Summir av okkum hava longu virkað við skúlan í trý ár og áttu soleiðis eftir vanligum reglum at fingið okkara fyrsta aldurstillegg.

At endá loyvi eg mær nokur orð um mína egna stöðu í skúlanum. Eg havi, síðan studentaskúlin varð stovnaður, umframt hetta arbeiðið eisini røkt mítt starv sum lærari við realskúlan; tó havi eg ley seinastu tvey árin og nú altur í ár fingið loyvi til at lata um heyltina av mínum tíðum við hendan skúlan til aðrar lærarar. Eg veit ikki, hvussu leingi eg fái loyvi til hetta, men í hvussu er fer hetta ikki at bera til í longdini, deils er tað ikki rætt, at eg sitíð í tveimum plássum, meðan aðrir lærarar kanska eru arbeiðisleysir; deils er hetta so strevið, at eg ikki orki hetta í longdini, og eg frykli fyri, at mítt arbeiði ikki verður gjørt til lítar. Tá ið eg havi hildið hetta gangandi so leingi, er tað tí at eg ikki havi vilja latið tað fasta plássið við realskúlan frá mær fyri nakað, sum var meira ótrygt; eisini havi eg væntað, at ein heilt nýggj skúlskipan skjótt fór at koma í lag. Nú sær ikki út til nakra broyting snarliga, og eg noyðist tí at biðja lögtingið um, so skjótt sum tað ber til, annaðhvørt at loysa meg frá studentaskúlanum, ella at tryggja mína stöðu soleiðis, at eg kanu siga plássið við realskúlan frá mær uttan at líða nakran vansa.

Tórshavn, tann 31. aug. 1940.

T. Nygaard.

Kostnaðarættlan fyri studentaskúlan
fyri skúlaárið 1. aug. 1940 til 31. júl 1941.

1. ÚTREIÐSLUR:

Tað samlaða tímatalið um vikuna verður 136, t. e. 31 tímar í hvørjum av teimum 4 klassunum. Her aftrat koma 3 tímar um vikuna teir fyrstu fimm mánaðarnar, av tí at fyrsti G. má býlast í helvt í fysikk, tí at lokalið ikki er nóg stórt og heldur ikki nóg er mikið av amboðum til, at øll kunna vera saman til tær royndir, ið skulu gerast. Hesir tímarir vera býttir soleiðis millum teir fimm lærararnar, og lønirnar verða soleiðis eftir teinum higar til galdandi reglunum hesar:

Kr. Haraðsen 29 t., løn um mánaðan	345 kr., um árið 1140 kr.
E. Petersen 29 tímar, » » »	345 » » » 1140 »
Ladegaard Petersen 29 t., løn um mán.	345 » » » 1140 »
J. E. Bergstedt 29 t., løn um mánaðan	345 » » » 1140 »
+ 3 t., um vik. á 10 kr. um mánaðan	
í teir fyrstu 5 mánaðarnar	150 »
T. Nygaard 21 tím., løn um mán. 260 kr. ¹⁾ , um árið	3120 »
+ løn sum fyristøðumaður	500 »
Læraralønir tilsamans	20330 kr.
Húsaleiga, hiti og reingering	1400 »
Materiel, myrkalegging o. a. m.	ca. 370 »
Samlaðar útreiðslur	ca. 22000 kr.

- ¹⁾ Min løn fyri 21 tímar um vikuna skuldi av røttum verið 21,27 av 325 kr. = 252,78 kr., men eios og fjør fyrislái eg, at hetta verður rundað av 260 kr., móti at eg sjálvur betali pappír, porto og tilíkt.

2. INNTØKUR:

Skúlapeningur: ca 40 næmingar á 200 kr. um árið	8000 kr.
Studningur frá statinum fyri 3 studentar	ca. 1200 »
» 10 preliminaristar	ca. 1400 »
Tilskot frá Havnar býráði	ca. 1000 »
Samlaðar inntøkur	ca. 11600 kr.
Undirskot	10400 kr.

Tórshavn, 31. aug. 1940.

T. Nygaard.

Ad. nýggjar inntøkur. (Løgtingsmál I-6/1940).

I. Forslag til midlertidige Bestemmelser for Færøerne om overordentlig Indkomstskat til Amtskommunen.

A. Øll nevndin:

§ 1.

For Skatteåret 1941 udskrives Indkomstskat til Amtskommunen efter de i Lov for Færøerne Nr. 202 af 15. Maj 1939 indeholdte Regler med nedennævnte Ændringer.

§ 2.

I § 1, Stk. 4, i Lov Nr. 202 af 15. Maj 1939 indskydes efter „Fradrag“ følgende: „og Barnefradrag efter nedennævnte Regler“ og til § 1, Stk. 4, føjes: „For hvert Barn (det er Ægtebarn, Barn udenfor Ægteskab for Moderens Vedkommende, Stifbarn, Adoptivbarn og Plejebarn, for hvis Pleje der ikke ydes vedvarende Vederlag), som ved Begyndelsen af Kalenderåret er under 15 Aar, og som ikke har Midler til at bekoste sit eget Underhold, gives et skattefrit Fradrag for hvert Barn, forsaavidt Indkomsten er under 3.000 Kr., paa 200 Kr.,

over 3.000 Kr., men under 4.000 Kr., paa 150 Kr.

— 4.000 Kr., — — 5.000 Kr., — 100 Kr.

— 5.000 Kr., — — 6.000 Kr., — 50 Kr.“

B. Frá minnilutanum: (P. M. Dam, J. P. Davidsen og L. Zachariassen).

§ 3.

Bestemmelserne i Lov Nr. 202 af 15. Maj 1939 § 2, Stk. 1, affattes saaledes:

„Den i § 1 omhandlede Skat erlægges efter følgende Skala:
Udgår Skatteindtægten 1000 Kr., svares et Beløb af 7 Kr.

Er Indtægten over				2.000 Kr., svares		7 Kr. af	1.000,	2 ⁰ / ₁₀	af Rester
1.000	Kr.,	men	ikke over	3.000	—	—	2.000,	3,8 ⁰ / ₁₀	—
2.000	—	—	—	4.000	—	—	3.000,	5,6 ⁰ / ₁₀	—
3.000	—	—	—	5.000	—	—	4.000,	6,5 ⁰ / ₁₀	—
4.000	—	—	—	6.000	—	—	5.000,	8 ⁰ / ₁₀	—
5.000	—	—	—	7.000	—	—	6.000,	10 ⁰ / ₁₀	—
6.000	—	—	—	8.000	—	—	7.000,	12,5 ⁰ / ₁₀	—
7.000	—	—	—	10.000	—	—	8.000,	13 ⁰ / ₁₀	—
8.000	—	—	—	15.000	—	—	10.000,	17 ⁰ / ₁₀	—
10.000	—	—	—	20.000	—	—	15.000,	19 ⁰ / ₁₀	—
15.000	—	—	—	30.000	—	—	20.000,	23 ⁰ / ₁₀	—
20.000	—	—	—	40.000	—	—	30.000,	30 ⁰ / ₁₀	—
30.000	—	—	—	50.000	—	—	40.000,	34 ⁰ / ₁₀	—
40.000	—	—	—	75.000	—	—	50.000,	36 ⁰ / ₁₀	—
50.000	—	—	—	100.000	—	—	75.000,	39,5 ⁰ / ₁₀	—
75.000	—	—	—	200.000	—	—	100.000,	40 ⁰ / ₁₀	—
100.000	—	—	—	400.000	—	—	200.000,	40 ⁰ / ₁₀	—
200.000	—	—	—				400.000,	50 ⁰ / ₁₀	—
400.000	og	derover				100112	af		

C. Frá minnilutanum (Kr. Djarhuus og J. Poulsen).

§ 3.

Bestemmelserne i Lov Nr. 202 af 15. Maj 1939 § 2, Stk. 1, affattes saaledes:

Den i § 1 omhandlede Skat erlægges efter følgende Skala:

Udgør Skatteindtægten 1000 Kr., svares et Beløb af 7 Kr.

Er Indtægten over				2.000 svares		7 af	1.000 og	2 pCt. af Resten
Kr.	1.000	men	ikke over	Kr.	3.000	—	2.000	—
	2.000	—	—		4.000	—	3	—
	3.000	—	—		5.000	—	3 ¹ / ₂	—
	4.000	—	—		6.000	—	4	—
	5.000	—	—		7.000	—	4 ¹ / ₂	—
	6.000	—	—		8.000	—	5 ¹ / ₂	—
	7.000	—	—		10.000	—	8	—
	8.000	—	—		15.000	—	9	—
	10.000	—	—		20.000	—	10	—
	15.000	—	—		30.000	—	13 ¹ / ₂	—
	20.000	—	—		40.000	—	16 ¹ / ₂	—
	30.000	—	—		50.000	—	25	—
	40.000	—	—		75.000	—	32	—
	50.000	—	—		100.000	—	37	—
	75.000	—	—		200.000	—	40	—
	100.000	—	—		400.000	—	41 ¹ / ₂	—
	200.000	—	—				45	—
	400.000	og	derover			159777	400.000	50

D. Frá minnilutanum (A. Patursson og Poul Petersen).

§ 8.

Bestemmelseerne i Lov Nr. 202 af 15. Maj 1939 § 2, Stk. 1. Linie 1 til 5 affattes saaledes:

Den i § 1 omhandlede Skat erlægges efter følgende Skala:

Udgør Skatteindtægten 1000 Kr., svares et Beløb af 7 Kr.

Er Indtægten over 1000 Kr. men ikke over 2000 Kr. svares 7 Kr. af 1000 Kr. og 2 pCt. af Resten.

E. Øll nevndin:

§ 4.

I Lov Nr. 202 af 15. Maj 1939 § 3 ændres „500“ til „1000“.

II. Frá meirilutanum (P. M. Dam, J. P. Davidsen, J. Patursson, Poul Petersen og L. Zachariasen):

Forslag til midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Afgift for Forevisning af levende Billeder og Afholdelse af offentlig Dans.

Det af Lagtingskontoret forelagte Forslag vedtages med følgende Ændringer:

1) Til § 1 føjes:

Undtagen fra Afgift er Sammenkomster, hvor der udelukkende afholdes færøsk Dans.

2) § 8 affattes saaledes:

Disse Bestemmelser træder i Kraft 1. Decbr. 1940.

III. Øll nevndin:

Tað av tinginum í 1936 og 1938 samtykta uppskot um stempulskatt verður beint til fyrirleikingar í einu 5-mannanevnd.

IV. Frá minnilutanum (P. M. Dam, J. P. Davidsen og L. Zachariasen):

Forslag til midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Afgift af Arv og Gave.

§ 1.

Anordning Nr. 468 af 8. November 1921 § 2 affattes saaledes:

A. Naar Arven tilfalder Arveladerens Ægtefælle, Afkom eller Adoptivbørn, svares Arveafgift af Arvelodden efter følgende Skala:

1.	Ikke over 1.000 Kr.						$1\frac{0}{10}$
2.	Over	1.000	—	men ikke over	2.000	Kr.	$2\frac{0}{10}$
3.	—	2.000	—	—	—	—	$3\frac{0}{10}$
4.	—	5.000	—	—	—	—	$4\frac{0}{10}$
5.	—	10.000	—	—	—	—	$5\frac{0}{10}$
6.	—	20.000	—	—	—	—	$6\frac{0}{10}$
7.	—	100.000	—	—	—	—	$7\frac{0}{10}$
8.	—	200.000	—	—	—	—	$8\frac{0}{10}$
9.	—	500.000	—	—	—	—	$9\frac{0}{10}$
10.	—	1.000.000	—	og derover			$10\frac{0}{10}$

Denne Afgift svares for den Del af Arvelodden, som består af Jord, Penge og Værdipapirer, medens Afgiften af al anden Arv bliver at betale med Halvdelen, dog ikke under $3\frac{0}{10}$, med Undtagelse af Arvelodder under 2.000 Kr., hvorefter det bliver at betale:

Af Arvelod ikke over 1.000 Kr. 1 pCt.
 og af Arvelod over 1.000 Kr., men ikke over 2.000 Kr. $1\frac{1}{2}$ —

B. Naar Arven tilfalder Arveladerens Forældre eller deres Afkom, som ikke falder ind under A., svares Arveafgift af Arvelodden efter følgende Skala:

1.	Ikke over 1.000						$4\frac{0}{10}$
2.	Over	1.000	men ikke over	2.000	40 Kr. af	1.000 Kr. og	$5\frac{0}{10}$ af Resten
3.	—	2.000	—	5.000	90 —	2.000 —	$6\frac{0}{10}$ —
4.	—	5.000	—	10.000	270 —	5.000 —	$7\frac{0}{10}$ —
5.	—	10.000	—	20.000	620 —	10.000 —	$8\frac{0}{10}$ —
6.	—	20.000	—	50.000	1420 —	20.000 —	$9\frac{0}{10}$ —
7.	—	50.000	—	100.000	4120 —	50.000 —	$10\frac{0}{10}$ —
8.	—	100.000	—	200.000	9120 —	100.000 —	$12\frac{0}{10}$ —
9.	—	200.000	—	500.000	21120 —	200.000 —	$14\frac{0}{10}$ —
10.	—	500.000	—	1.000.000	63120 —	500.000 —	$16\frac{0}{10}$ —
11.	—	1.000.000	—	—	143120 —	1.000.000 —	$18\frac{0}{10}$ —

C. Naar Arven tilfalder Arveladerens Bedsteforældre eller deres Afkom, som ikke falder ind under A. og B., svares Arveafgift af Arvelodden efter følgende Skala:

1.	Ikke over 1.000						$8\frac{0}{10}$
2.	Over	1.000	men ikke over	2.000	80 Kr. af	1.000 og 9 —	af Resten
3.	—	2.000	—	5.000	170 —	2.000 —	10 —
4.	—	5.000	—	10.000	470 —	5.000 —	11 —
5.	—	10.000	—	20.000	1.020 —	10.000 —	12 —
6.	—	20.000	—	50.000	2.220 —	20.000 —	13 —
7.	—	50.000	—	100.000	6.120 —	50.000 —	15 —
8.	—	100.000	—	200.000	13.620 —	100.000 —	18 —
9.	—	200.000	—	500.000	31.620 —	200.000 —	20 —
10.	—	500.000	—	1.000.000	91.620 —	500.000 —	22 —
11.	—	1.000.000	—	—	201.620 —	1.000.000 —	24 —

D. Naar Arven tilfalder andre Slægtninge af Arveladeren eller med ham ubeslægtede, svares Arveafgift efter følgende Skala:

1. Ikke over 1.000						12 ⁰ / ₀	
2. Over 1.000 men ikke over 2.000	120	Kr. af	1.000,	13 -	af Resten		
3. — 2.000 — 5.000	250	—	2.000,	14 -	—		
4. — 5.000 — 10.000	670	—	5.000,	15 -	—		
5. — 10.000 — 20.000	1.420	—	10.000,	17 -	—		
6. — 20.000 — 50.000	3.120	—	20.000,	19 -	—		
7. — 50.000 — 100.000	8.820	—	50.000,	21 -	—		
8. — 100.000 — 200.000	19.320	—	100.000,	24 -	—		
9. — 200.000 — 500.000	43.320	—	200.000,	27 -	—		
10. — 500.000 — 1.000.000	124.320	—	500.000,	30 -	—		
11. — 1.000.000	274.320	—	1.000.000,	32 -	—		

Af Arv, der tilfalder Staten, Kommuner, Kirker, Foreninger, Selskaber, Stiftelser, Legater og lignende, svares 15 pCt. i Afgift uden Hensyn til Arveloddens Størrelse. Dog skal Afgift af Arv, der tilfalder Familienstiftelser eller Familielegater af den i § 4 o. omhandlede Art, beregnes i Overensstemmelse med de under A—D givne Regler efter Arvens Størrelse og Slægtskabet mellem Arveladeren og Stiftelse- eller Legatnyderen (jfr. § 6).

§ 2.

Som nye Paragraffer i Anordning Nr. 468 af 8. November 1921 indsættes:

§ 45. Samme Afgift som af Arv svares af Gaver, der ydes til den med Giveren samlevende Ægtefælle, for saa vidt Gaven bliver Særeje, til hans Afkom (derunder Adoptivbørn) og til hans Forældre og Bedsteforældre, hvad enten der til saadanne Gaver knyttes Bestemmelser om Afkortning i Arv eller ikke. Afgift erlægges ogsaa for Gaver, der fremkommer ved Køb eller anden Retshandel, hvor Modtageren ikke har ydet fuldt Vederlag.

Afgiften erlægges under eet for alt, hvad der i eet Kalenderaar er ydet til hver enkelt af de paagældende Personer, dog svares ikke Afgift af Beløb paa ikke over 1.000 Kr. aarlig.

Afgiftsfri er:

1. Underhold af Afkom og Forældre og Bedsteforældre i Yderens Hjem.
2. Gaver, der ydes til Afkom til personlig Benyttelse og Brug, bestaaende af Møbler og andet Udatyr, for saa vidt den samlede Værdi af, hvad der i eet Kalenderaar er ydet, ikke overstiger 3.000 Kr. I modsat Fald er det overskydende afgiftspligtigt.

De her givne Regler kommer ogsaa til Anvendelse paa Gaver, hvoraf Giveren har forbeholdt sig Nytten eller Brugen, naar Indtægts- eller Brugsnydelsen ophører inden Giverens Død.

§ 46. Afgiftspligten indtræder efter Udløbet af det Kalenderaar, i hvilket Gaven er ydet; har Giveren forbeholdt sig Indtægts- eller Brugsnydelse, dog først ved Ophøret af denne Ret. Giveren og Modtageren er forpligtet til senest den 1. Februar derefter at indgive Anmeldelse om Gaven med de til Afgiftsberegningen fornødne Oplysninger. Sørenskriveren kan, hvor Forholdene maatte tale derfor, fastsætte en længere Frist. Anmeldelsen skal afgives paa Tro og Love og under Eds Tilbud og affattes i Overensstemmelse med et af Sørenskriveren foreskrevet Skema. Indgives Anmeldelse ikke inden den foreskrevne Frist, erlægges Afgiften med dens dobbelte Beløb.

§ 47. Afgiften paahviler Gavemodtageren, dog at Giveren overfor Amtsfattigkassen hæfter solidarisk med ham. Den forfalder til Betaling en Maa-

ned efter, at Afgiftsberegningen er den meddelt, medmindre Afgiftsberegningen inden den nævnte Frist indankes for Amtet. Er saadan Anke sket, skal Afgiften betales inden 14 Dage efter, at Amtets Afgørelse er meddelt, medmindre Spørgsmaalet inden samme Frist forlanges afgjort ved Rettergang under en ved det offentliges Foranstaltning anlagt Sag.

- § 48. Arvinger er, hvad enten Boet behandles offentligt eller privat, under Ansvar efter § 38, pligtige at give Oplysninger om de Gaver af den heromhandlede Art, som afdøde den bekendt maatte have ydet eller modtaget. Skifteforvaltere, saavel ordentlige som overordentlige, har, hvor Forholdene giver Anledning dertil, at affordre Arvingerne i de Boer, hvori de foretager Arveafgiftsberegning, de nævnte Oplysninger. Viser det sig herefter, at Anmeldelsen om den afgiftspligtige Disposition ikke er sket, bliver Afgiften at forøge til det tredobbelte. De herefter skyldige Beløb tilsvares af Parternes Bo eller Arvinger.
- § 49. Amtet fastsætter de nærmere Regler med Hensyn til Afgiftens Beregning og Berigtigelse, derunder, hvilke Myndigheder Anmeldelsen skal indgives til, og af hvem Beregningen skal foretages. Amtet er bemyndiget til, hvor Omstændighederne maatte tale derfor, at eftergive eller nedsætte de i §§ 46 og 48 foreskrevne Afgiftsforhøjelser.

I øvrigt kommer de om Arveafgift givne Regler ogsaa til Anvendelse med Hensyn til den heromhandlede Afgift af Gave, saa vidt de efter deres Indhold er anvendelige; dog kommer Reglerne i § 11, 1ste Stykke, og §12 ikke til Anvendelse paa Gaveafgiften. Ved Anvendelse af Regelen i § 21, 4de Stykke, 2det Punktum, tages Hensyn til de for hvert Kalenderaar afgiftspligtige Gavebeløb.

- § 50. Gaveafgiften tilfalder Færø Amts Pættigkasse.

§ 3.

Disse Bestemmelser træder i Kraft straks.

V. Frá minnilatanum (P. M. Dam, J. P. Davidsen og L. Zachariassen):

Forslag til midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Formueskat.

§ 1. Enhver Person, som i Henhold til gældende Lov om kommunal Beskatning er pligtig at svare Skat til Opholdskommunen eller Erhvervskommunen paa Færøerne er tillige pligtig at svare Formueskat til Færøernes Amtskommune efter følgende Skala:

Af Formuer paa ikke over 5.000 Kr. svares intet.

Af Formuer over

Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
— 5.000 men ikke over 20.000	svares	10 af	15.000 og	1 p. m. af Resten
— 20.000 — 30.000	—	15 -	20.000 -	2 —
— 30.000 — 50.000	—	35 -	30.000 -	3 —
— 50.000 — 100.000	—	95 -	50.000 -	5 —
— 100.000 — 200.000	—	345 -	100.000 -	7 —
— 200.000 — 500.000	—	1.045 -	200.000 -	10 —
— 500.000 — 1000.000	—	4.045 -	500.000 -	13 —
— 1000.000 —	—	10.545 -	1000.000 -	16 —

For skattepligtige, som er bosat paa Færøerne, eller som uden at være bosatte her, ejer fast Ejendom paa Færøerne eller nyder Indtægter af saadan eller udøver nogen Næring eller Virksomhed her, skal dog i Tilfælde, hvor deres samlede ansatte Indkomst for det enkelte Skatteaar ikke udgør mindst 3 pCt. af den for samme Skatteaar ansatte skattepligtige Formue, Formueskatten nedsættes med 5 pCt. for hver 2 p.m. eller Dele deraf, hvormed den ansatte Indkomstskat er under 3 pCt. af den ansatte skattepligtige Formue. Er Indkomsten ikke positiv, nedsættes Formueskatten med 80 pCt.

Endvidere skal der for de nævnte skattepligtige, der er ansat til en Indkomst af under 4500 Kr., om fornødent, gives en yderligere Nedsættelse af Formueskatten i Tilfælde hvor Formuen ikke er over 100.000 Kr., saaledes at Skatten ikke overstiger:

- a) hvor Indkomsten er under 2000 Kr. $\frac{2}{3}$ af den fulde paalignede Skat,
- b) hvor Indkomstskatten er 2000 Kr. eller derover, men under 3500 Kr. $\frac{3}{5}$ af den fulde paalignede Skat,
- c) hvor Indkomstskatten er 3500 Kr. eller derover, men under 4500 Kr. $\frac{4}{5}$ af den fulde paalignede Skat.

§ 2. Undtagne fra Skattepligten er de samme, som ifølge § 32 i Lov for Færøerne af 12. Marts 1923 om den kommunale Beskatning er undtaget fra kommunal Skat.

§ 3. Skatten ansættes efter Formuens Værdi den 1. Januar.

Af enhver Formue bortkastes forinden Skatteberegningen det Beløb, der bliver tilovers, naar Formuen deles med 100.

§ 4. De nærmere Regler om, hvad der skal betragtes som skattepligtig Formue, om Beregningen af denne, Værdisættningen af Formue og om Skatteligningen, Paalægg af Skatteansættelser og Skatteopkrævningen fastsættes af Amtmanden og Landsnevædin.

§ 5. Formueskat beregnes første Gang af Formuernes Værdi den 1. Januar 1941.

VI. Frá meirilutanum (Kr. Djurhuus, J. Poulsen, P. Potorsen og J. Patursson):

Málið um formúguskatt verður sent til nevndina undir III, at fyrireika, og leggja fram uppskot til næstu vanligu tingsetu.

VII. Øll nevndin:

Málið um grundvirkisøkingarskatt verður sent til nevndina, ið umtalað er undir III.

VIII. Mærlutin:

Landsnevndin fær heimild til at veita landbrúksráðnum úr amtsgrunninum upp til 50.000 kr. til studning til uppdyrkingararbeiði.

Minnilutin (J. Patursson og Poul Petersen):

Landsnevndin fær heimild til at veita úr amtsgrunninum upp til 50.000 kr. til studning til uppdyrkingararbeiði.

IX. Heimild verður givið landsnevndini at nýta úr amtsgrunninum upp til 100.000 kr. til socialhjálp eftir reglum, ásettum av tinginum.

X. Landsnevndin fær heimild til at nýta úr amtsgrunninum upp til 10.000 kr. sum studning til ymisk yrkismál.

XI. Møguligt avlop av valutaskipanini verður nýtt til frama fyri føroysk endamál.

XII. Av avlopinum av rakstrinum fyri amtsgrunnin fyri 1941 verða 25 % at nýta til eykarindan av obligationaskuld tingsins, 25 % at leggja í socialgrunn Løgtingsins og 25 % at leggja í vinnulívsgrunn tingsins.

Fíggingarnevnd Løgtingsins, 6 novbr. 1940.

P. M. Dam. J. P. Davidsen. Johan Poulsen. Kr. Djurhuus.

L. Zachariasen. J. Patursson. P. Petersen.

Minnilutauppskot

i

Løgtingsmáli nr. 22-XIV/1940: Fólkaatkvøða.

Fólkaflokkurin (Radikalt Sjálvstýri) hevur tann 9. september borið soljóðandi frammlegg upp á lögtingi:

«Tann 9. apríl í ár var Danmark hertikið. Hetta viðbragdið kollveldi dáttliga stjórnarlaginum yvir Føroyum. Tann 7. mai setti lögtingið landinum eina nýggja stjórnarskipan, sum harra Hilbert gav lóggildi tann 9. mai.

Vegna hertøkuna tann 9. apríl og vegna hesi «Bestemmelser» frá 9. mai er íkomin ein stjórnarlig umskipan her á landi, sum Føroya veljarar avgjørt ikki óraðu, tá teir tann 29. januar í vetur, valdu sínar umboðsmenn, løgtingsmenn.

Hesi «Bestemmelser» hava veljararnir higartil ikki havt atgongd til at taka støðu til.

29. januar vóru Føroyar og Danmark eitt; á hesum grundarlagi valdi Føroya fólk tá umboðsmenn sínar. Veljararnir vardu ikki tá, at eitt stórveldi skuldi taka Danmark, og at eitt annað, sum bardist andspennis hesum, skuldi taka Føroyar, og á slíkan hátt skilja Danmark og Føroyar at.

Á hesum so stórliga umskifta grundarlagi vórðu Føroya lögtingsmenn ikki valdir tann 29. januar til at seta landinum eina nýggja stýrisskipan.

Tá teir tó gjørdu tað og vórðu noyddir at gera tað, eiga veljararnir vituligt rætt til at døma um antin tað stjórnarlag, teir hava sett tann 9. mai. er beint, ella tað er skeivt.

So statt loyvir Fólkaflokkurin (Radikalt Sjálvstýri) sær at bera hetta uppskot til tingsins samtykt:

14. november h. á. verða «Bestemmelser om midlertidig Styrelsesform for Færøerne» frá 9. mai 1940 lagdar fram til fólka- atkvøðu.

Atkvøðurætt eiga allir her á landi búsitandi Føroyingar, sum fyllt hava 21 ár og annars eiga kosningarrætt til lögtingið, sambart løgtingslógina frá 28. marts 1923, grein 2 og sambart lóg (nr. 127) «Folketingsvalg» frá 28. apríl 1916, greinirnar 44--54 um «Søfolks Adgang til Deltagelse i Folketingsvalg.»

Maður ella kvinna, sum ikki er Føroyingur hvørki í faðir- ella móðurætt, eiga atkvøðisrætt við somu treytum, sum nevndar eru í grein 2, tá hann ella hon hava verið fast búsitandi her á landi í minnst 5 ár.

Minnilutin skal her flyta fram álit og uppskott sítt hesum máli viðvíkjandi:

Sum frammanunнан standandi frammlegg nevnur varð Danmark tann 9. apríl hertikið av Týsklandi.

Tann 13. apríl hertók Bretland, sum var og er í bardaga við Týskland, Føroyar.

Hervið skiltist hesi bæði lond at, solciðis at annað, Danmark, kom undir týskt hervald, meðan hitt, Føroyar, kom undir bretskt hervald.

Hesin skilnaður atvoldi, at danskt ríkisvald var kvett frá at uppihalda síni stjórnarrættindi yvir Føroyum, og at danskt ríkisvald somu leiðis varð útistongt frá at veita sínum fyrrverandi amtmanni eina yvirfyri Føroya lögtingi og Føroya fólki ábyrgdaleysa landastjórnarstöðu.

Tað einasta náttúrliga úrslitið av hesum fyrrnevnda skilnaði var ikki eftir at leita. Tað var eittans. Tað vóru Føroyingar sjálvir, ið nú máttu og skuldu taka ræðið aftur yvir øllum Føroyalands viðurskiptum, sum ikki vóru treytað av breskum hervaldi.

So statt setti Fólkaflokkurin tann 10. apríl fram hetta uppskot á lögtingi:

«Løgtingið ásannar, at støðan í dag er tann, at Føroya land og fólk ikki hevur nakað stýrið í hesi løtu, so tað verður nú beinanvegin at gera stór tiltøk landinum til frama. —

Uttan at taka nakra stöðu til Føroya framtíð ella samarbeiði við tað dansku stjórnina og tað danska fólkið mugu vit í dag leggja fast, at Føroyar eru uttanveltaðar.

Løgtingið samtykkir tí, at tað hevur löggávuvaldið og alt ræðið og ábyrgdina fyri landastýrinum í dag.

Tingið skipar fyri, hvussu tey stjórnarligu starvinu skulu umboðast.

Við at kunngerá hetta heitir tingið á Føroya fólk í hesu dæpru tíð at sýna samfelagskenslu og verða við í arbeiðinum fyri at gera tað, ið gerast kann fyri at okkara land kemur sum best úr vanda.

Vit hava álit á Føroya fólki.»

Hetta uppskoti feldi meirilutin, teir sameindu tingflokkarnir: Sambands- javnaðar- og sjálvstýrismenn. Meirilutin segði seg at hava tað til grundarlag undir hesu síni stöðu, at einki stjórnarlagsumskifti var hent.

Amtmaðurin segði seg at hava dansku stjórnarinnar fullmakt til ikki einans at vera sitandi við tí veldi, hann hevði sum amtmaður, men har umframt, í hvørjum føri sum ástóð, at kunna bjóða og virka við fullari danskari ríkisstjórnarmakt.

Minnilutin kravdi hesa av meirilutanum og amtmanninum, sum tá var á tingi, tað tilskilaðu fullmakt kunngjørda fyri tøgtinginum. Hon kom aldri fram. So statt fasthelt minnilutin, at slík fullmakt ikki var til.

Tann 13. apríl samtykti lögtingið einmælt hetta skriv til bretska hërvaldið:

«Føroya Løgting fekk í gjár boð um, at Ongland ætlar at seta hermenn á land at verja landið.

Hetta hendir uttan áheitan Føroyinga.

Tað er stóða tingsins at halda Føroyar uttanfyri bardagan og ósemjuna landanna millum.

Tingið tekur fyrivarni viðvíkjandi sínum rættindum og mótmæli, at annað, um enn vinarliga sinnað ríki setur hermenn á land her, men troðkandi umstøður valda, at einki býti er at gera.

Føroya Løgting, sum gjøgnum öldir og undir skiftandi viðurskiftum hevur umboðað Føroyar, undir heimild teirra skrivaðu og óskrivaðu lóga, roknar við og ynskir, at einki verður broytt Føroyum um viðvíkjandi uttan samráðing við tingið.

Svar frá bretska konsulinum var kunngjørt tinginum tann 14. apríl, soljóðandi:

Eg havi tann heiður at vátta móttøkuna av einum mótmæli, sum tygum sendi mær ígjár vegna Føroya Løgtings, viðvíkjandi landsetanini í Føroyum av eini deild av enskum marinesoldátum.

Tingsins mótmæli hevur fingið mína gjøllu umhugsan og vil verða gjørt kunnugt fyri ensku stjórnini. Tað er at vænta, at tey stig, sum herdeildirnar taka til at víska trygdina og verndina av Føroyum vilja órógva minst møguligt hitt dagliga virki í landinum og vil einki umskilti verða gjørt á hina innlendis administrasjonina.

Eg skal bera fram ta vón, at vælvild og samarbeiði frá Føroya Løgtingi vil verða tilstaðar at hjálpa ensku herdeildunum í teirra arbeiði, og eg havi tann heiður yvirfyri tygum at veita mína tækk fyri tann beina tygum hava veitt.

Her verður, í hesum viðfangi, at bita merki í tí síðsta í hesum skrivi stendur, at bretska stjórnin ikki vil leggja seg úti, hvussu Føroyingar skipa síni innanlanda viðurskifti.

So statt var vegurin hjá lögtinginum frúr og frælsir til, á Føroyinga vegna, at taka hetta teirra stjórnarleysa land í sína hond.

Tað var ikki gjørt. Føroya vórðu liggjandi við ongari lógligari stjórn frá 9. apríl til fyrst í mai mánað. Tá varð aftur sett cykating.

Hesi óstjórn vildi fólkafløkkurinn koma landinum burtur úr og bar hetta eftirfylgjandi skriv, dagsett 3. mai, upp á tingi:

«Føroya løgting ger kunnugt:

Danska ríkisstjórnin er nú ikki før fyri at røkja fullveldi (suverenitet) Føroya.

Fullveldi Føroya er tí nú fallið aftur til Føroya fólk, sum má taka avgerð um stjórnarskipan Føroya lands í framtíðuni, tað er, at Føroya aldargamla lögting nú verður at endurreisa av Føroya fólk.

Tað sitandi lögting, ið er einasta umboð Føroya fólks, er tjóðting (nationalforsamling) Føroya í lätuni, og tað hevur í hondum fullveldi Føroya.

Sum tjóðting hevur tingið samtykt at seta bráfengis landsstjórn, og at alt löggávuveldið er hjá tinginum.

Tingið ger kunnugt, at lógir og allar almennar reglugerður, sum hava verið í gildi higartil, frnmvegis verða í gildi við teim broytingum, sum eru ársakaðar av umstøðunum, til broytingar verða kunningjardar.

Tingið tekur upp tingingar við bretsku ríkisstjórnina til tryggjan av Føroya almennum viðurskiftum.

Meðan tann bráfengis landsstjórnin saman við tinginum ger øll tørvandi tiltøk ársakaði av kríggsviðurskiftunum og fyrirleikar tær tingingar, sum krevjast fyri Føroya fiskirættindum v. m. millum annað í Íslandi, hevur tingið at gera uppskot til stjórnarskrá til at fyrileggja Føroya fólk til samtyktar.

Føroya flagg er landsins flagg.

Saman við hesum skrivi fylgdi hjálagda tingingarevni: «Stjórnarskrá fólkaveldisins Føroya» og «Bráfengis stýrisskipan».

Frammanfyrirstandandi uppskot varð ætlað til viðgerðar eftir galdandi mannagongd á tingi - nevndarviðgerð og triggjar viðgerðir í tingsalinum. So varð úrtøkan, at uppskotið varð felt í bráðskundi. Tingingarevnini náddu ikki fram til umrøðu.

Síðan kom til tingsins kunnleika ein kunngering, dagsett 3. mai, sama dag sum tingið varð sett, frá amtmanninum, har hann á danskum máli bar boð frá bretsku stjórnini «at . . . det er i det hele taget den britiske Regerings Ønske, at Øerne fortsat skal administreres af Amtmanden i Samarbejde med Lagtinget».

Tað var ikki upplýst tá og er ikki upplýst enn, hvussu tað bar til, at bretska stjórnin, sum í síni kunngering til lögtingið 14. apríl hevði latið skilja, at hon ikki vildi leggja seg úti, hvussu Føroyingar skipaðu sítt innanlendis stjórnarlag, tann 3. mai lat amtmannin kunngera eitt enskt stjórnar«ynski» um amtmannsins veldi yvir Føroyum.

Eitt er avgjørt, og tað er, at hetta bretska «ynski» ikki er komið í ljósmála eftir ávirkan, hvørki frá Føroya tingi ella frá Føroya fólk. Uppúr ongum kann tað heldur ikki hugsast, at Bretastjórn tykist at hava, viðvíkjandi innanlendis føroyskari stjórnarskipan, skift støðu frá 14. apríl til 3. mai.

Men einhvørstaðni hevur atvoldin til hetta umskiftið, sín uppruna. Og meðan stjórnarlag Føroya, hvussu tað er og verður skipað, er av avgerandi týðningi fyri land og fólk, má lögtingið lata rannsaka, hvat sum á og frá várum landi hevur verið athavst í tíðini frá 9. apríl til 3. mai hesum máli viðvíkjandi í bretska garð.

Tann 7. mai, 4 dagar aftaná at amtmannsins bretska boðsending var dagsett, samtykti meiriluti lögtingsins eina stjórnarskipan fyri Føroyar, nevnd «Bestemmelser om midlertidig Styrelsesform for Færøerne», har ásett er í greinum 2 og 3:

§ 2.

«Hvor der i gældende Lovgivning m. v. er tillagt en Minister Beføjelse til administrativ Udfærdigelse af Forskrifter, udøves disse Beføjelser af Amtmanden efter indhentet Erklæring fra Lagtingets Landsnævn.

§ 3.

Lovforskrifter, der vedrører Færøerne, vedtages af Lagtinget — efter Forslag fra Lagtinget eller Amtet — og stadfæstes og kundgøres af Amtmanden.»

Hesi «Bestemmelser . . . » setti so amtmaðurin í gildi 9. mai.

Sum tað sæst, tykist tað vald, sum amtmaðurin eftir hesum báðum greinum fær yvir Føroyum, at samsvara væl við bretska stjórnarinnar «ynski» frá 3. mai.

Heraftat verður at leggja úrdrag úr bretska konsulsins brævi 11. oktober, har konsulin m. a. vísur á, at amtmannsins støða er ásett í «Midlertidige Bestemmelser» (9. mai), og at hesar reglur eru leiðin, sum Bretastjórn fylgir viðvíkjandi amtmanninum og Føroya fólki.

Týðuliga sigur her bretska stjórnin frá, at tann mannagongd, hon miðar seg eftir áráka amtmanninum (og fólkinum) hevur lögtingið sett við. Hetta sigur aftur, at tað er meiriluti løgtingsins, sum við «midlertidige Bestemmelser af 9. Maj» gav amtmanninum stjórnarvaldið yvir Føroyum, og at hesa løgtingsavgerð «ynskir» bretska stjórnin at akta.

Úrtøkan av løgtingsavgerðini 9. mai andsýnis ensku stjórnini er tá m. a. tann, at aftaná henda dag vil eingin Føroyingur ei heldur Føroya lögting kunnu rækka til ensku stjórnina, uttanum tað dansku stjórnina, uttanum amtmannin.

So statt sípa hesar 9. mai ásettu dansku stjórnartreytir til adressu standin í seinasta verðalðardaga (1918) og bera nær uppundir skipanina frá 8. oktober 1811, sum ásetti, at einki bræv mátti fara av landinum, uttan at danska yvirvaldin hevði lisið tað og merkt (konsignerað) tað.

Men nøkur krevjing av bretskum ávum eru bretska boðini frá 3. mai ið hvussu er ikki. Føroyingar eiga tí enn sum áður sín fulla tjóðskaparrætt til at áseta, antin tann rættur til at ráða yvir Føroyum, sum lögtingið tann 7. mai gav amtmanninum, skal standa við makt, ella hann skal takast av.

Teir løgtingsmenn, sum góvu harra Hilbert laudaræði yvir Føroyum, vórðu valdir 29. januar h. á., 2 mánaðar áðrenn Danmark og Føroyar koma í ófriðin. Teir vórðu ikki valdir til at áseta einum hertiknum Føroyum eitt nýtt stjórnarlag og minnst av øllum vórðu teir valdir til, soleiðis sum gjørt er við «Bestemmelser» at leggja høvuðsræði yvir landinum í hendurnar á einum yvirfyri lögtingi og fólki ábyrgdarleysum, útlandskum manni.

Soleiðis av lögtinginum borið á bandi, mega veljarunum nú gevast líkindir til at njóta sitt mannavirði til fullnar, og eiga atgongd til sjálvir at avgera, um tingið við hesum sínum tiltaki tann 7. mai hevur gjørt rætt ella rangt.

Minnilutin vil tí skjóta upp til tingsins samtykt:

A.

10. desember h. á. verða Bestemmelser om midlertidig Styrelsesform for Færøerne» frá 9. mai 1940 lagdar fram til fólkaatkvøðu.

Atkvøðurætt eiga allir her á landi búsitandi Føroyingar, sum fyllt hava 21 ár og annars eiga kosningarætt til lögtingið, sambart løgtingslógini frá 28. marts 1923, grein 2 og sambart lóg (nr. 127) um «Folketingsvalg» frá 28. apríl 1916, greinirnar 44–54 um «Søfolks Adgang til Deltagelse i Folketingsvalg».

B.

Tingið biður landsnevndina sáknast eftir og rannsaka, hvat fyriborist hevur í føroyskum stjórnarmálum frá 9. apríl til 3. maí h. á. og harum geva frágreiðing til tingið.

Løgtingið, 5. november 1940.

Jóannes Patursson.

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased by 1.5 million, and the number of people aged 75 and over has increased by 1.2 million (Office of National Statistics 1999). The number of people aged 85 and over has increased by 0.5 million.

There is a growing awareness of the need to develop services to meet the needs of the ageing population. The Department of Health (1999) has published a strategy for ageing, which sets out the government's commitment to improve the lives of older people. The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people.

The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people. The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people.

The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people. The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people.

The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people. The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people.

The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people. The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people.

The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people. The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people.

The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people. The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people.

The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people. The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people.

The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people. The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people.

The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people. The strategy is based on three main principles: to promote independence, to support families and carers, and to improve the quality of life of older people.

Amtsfondsálíkningin fyri 1941.

Sóknar kommuna	Fólka- tal	Skattu- inntøka		Eftir skatta- inntøkuni $\frac{1}{2}$		Eftir samtøkt løgtingsins $\frac{1}{2}$		Tilsamans	
		Kr.	oyr.	Kr.	oyr.	Kr.	oyr.	Kr.	oyr.
Fugloyar	241	84610	00	389	00	161	00	550	00
Svínoyar	230	55150	00	254	00	296	00	550	00
Viðoyar	483	120065	00	552	00	348	00	900	00
Klakksvíkar	1801	862170	00	3966	00	5034	00	9000	00
Knuoyar	197	53343	00	245	00	155	00	400	00
Mikladals	139	46358	00	213	00	187	00	400	00
Húsa	176	70000	00	322	00	278	00	600	00
Oyndarfjarðar	400	86260	00	397	00	253	00	650	00
Fuglafjarðar	902	336885	00	1550	00	1950	00	3500	00
Lorvíkar	443	149175	00	686	00	64	00	750	00
Gølu	581	190240	00	875	00	625	00	1500	00
Nes	1438	446198	00	2052	00	1248	00	3300	00
Sjóar	1000	318362	00	1464	00	786	00	2250	00
Eiðis	933	214350	00	986	00	614	00	1600	00
Funnings	134	107450	00	494	00	306	00	800	00
Haldórsvíkar	427	132150	00	608	00	392	00	1000	00
Saksunar	42	17050	00	78	00	172	00	250	00
Hvalvíkar	452	116762	00	537	00	463	00	1000	00
Kollafjarðar	439	90900	00	418	00	232	00	650	00
Kvívíkar	494	125218	00	576	00	524	00	1100	00
Vestmanna	884	412850	00	1899	00	1401	00	3000	00
Koldbaks	118	30250	00	139	00	161	00	300	00
Havnar uttanb.	322	113464	00	522	00	878	00	1400	00
Kirkjubæur	114	35129	00	161	00	239	00	400	00
Hesloyar	131	27000	00	124	00	76	00	200	00
Nólsoyar	258	77200	00	355	00	245	00	600	00
Sandavágs	570	194940	00	897	00	1503	00	2400	00
Miðvágs	666	174131	00	801	00	1299	00	2100	00
Sorvágs	755	251684	00	1158	00	1442	00	2600	00
Bíggjar	113	39000	00	179	00	221	00	400	00
Mykines	144	50700	00	233	00	117	00	350	00
Sands	645	224826	00	1034	00	766	00	1800	00
Skopunar	376	96412	00	443	00	57	00	500	00
Skálavíkar	217	66462	00	304	00	196	00	500	00
Húsavíkar	240	47900	00	220	00	180	00	400	00
Skúvoyar	168	45000	00	207	00	43	00	250	00
Hvalbiar	819	193175	00	888	00	612	00	1500	00
Froðbiar	1939	990000	00	4554	00	3416	00	9000	00
Pálmjns	228	55839	00	257	00	243	00	500	00
Høvs	209	41665	00	191	00	209	00	400	00
Porkeris	436	89475	00	411	00	389	00	800	00
Vágs	1406	562700	00	2588	00	4412	00	6000	00
Suðubíar	775	217459	00	1000	00	700	00	1700	00
Tórshavnar	3440	3211650	00	14773	00	17377	00	32150	00
	26231	10871307	00	50000	00	50000	00	100000	00

Prentsmiðja B. Z. Jensens.

A l i t

i

tingmáli nr. 12/III—1940:

Reglur viðvíkjandi studningi til kirkjugarðar, lagaðir av gróti.

Tingið hefur sum kunnugt tvinnanda reglur at ganga eftir, tá studningar verður veittur til kirkjugarðar, nevniliga:

- 1) Tá garðurin er av *steinstoypu*, verður veitt 3/5 av útreiðslunum til *formannsløn* og *tílfar*.
- 2) Tá garðurin er av lagaðum gróti, verður veitt 3/10 av leimum *samlaðu* útreiðslunum.

Tað er roknað út av kønum manni, at studningar útroknaðir eftir hesum báðum háttum samsvarað. Eftir leimum gjøgnum árið gjørdur royndum má tað sigast, at hetta er ikki nokk. Erfaringurin vísir, at útreiðslurnar í leimum ymisku plássnum eru sera ójavnar. Tað eru dømir uppá, at útreiðslurnar til grótgardar eru komnar upp til ca. 133 kr. pr. 1 m, meðan lær í øðrum færum hava verið um 10—15—17 kr. pr. 1 m.

Tað er eyðsæð, at studningurin, tá hann verður veittur sum ein partur av útreiðslunum, á hendan hátt verður ógvuliga ójavnur. Høvuðsgrundin hertil er tann, at límalønin er ógvuliga ójavn í leimum ymisku byggunum. Útreiðslur til arbeiðslønir er ein hin størsti parturin og hefur í eisini stóran ávirkan á støddina av studninginum, ið veittur verður. Nevndin heldur í vera beinast, at studningurin verður veittur eftir einum *føstum prisi pr. 1 m*, og er hesin prísur aftur roknaður við eini meðallímaløn uppá 90 oyru sum grundarlag.

Nevndin hefur hidið lögtingsverkfæðingin um at seta upp reglur fyri eini skipan viðvíkjandi studningi í framtíðini, og heldur hana fram fylgjandi: »Tað er náttúrligt, at grót vanliga verður nýtt sum tilfar til kirkjugarðar. Grót er so at siga allíð lókt, og grótgardar hóska sera væl til landslagið. Ein væl lagdur gardur stendur væl saman við føroyskt landslag og føroyskt bygðalag. Grótgardar eiga lí, har tað er gjørligt, at verða nýttir til kirkjugarðar. Tað er tó ein vernuleiki, at grótgardar langt frá eru bíligir, serliga nú á døgum, hvar hvør arbeiðs tími, ið gongur til at bróta, høgga og laga grót, skal rindast; haraftur at koma útreiðslurnar til transport, um grótið ikki er lagligt at fáa.

Aloftast vil tað vera so, at fólk ynskja at kirkjugarðar skulu vera prýðiligari enn vanligir gardar, og verða teir tá høgdir stættir antin á aðrari ella á báðum síðum. Úrslitið av hesum er, at sjálvt vanligir kirkjugarðar ofta vera órímiliga dýrir.

Aftaná at hava kannað hesi viðurskifti so væl sum gjørligt, vil eg halda, at fylgjandi prísir undir vanligum viðurskiftum kunnu setast sum fyrimynd fyri

grótgardar lagdir av høgðum gróti við:

	pr. m ²	pr. leyp. m
a. 2 sløttum síðum, hædd 180 cm	24.00 kr.	43.00 kr.
b. 1 skella síða » 180 cm	18.00 kr.	32.00 kr.
c. Grótgardur, lagdur av óhøgðum (náttúrligum) gróti, hædd 160 cm	10.00 kr.	16.00 kr.

Ein miðal stórir kirkjugardur t. v. s. ca. 2000 m² við eini garðslongd uppá ca. 190 l. m. vil eftir hesum koma at kosta:

	Studn. frá lögtingi:
a. ca. 8.200 kr.	ca. 2160 kr.
b. » 6.100 »	» 1.830 »
c. » 3.000 »	» 900 »

Afturat hesum eigur eftir umstøðunum at verða givið eitt hós-kandi tillegg fyri koyrslu (transport), tá tilfarið er óhøggligt. Tað vil ivaleyst vera beint, um tingið fyri at verja seg imóti órímiliga stórum útreiðslum til kirkjugarðar í framtíðini setir upp reglur fyri, hvørji sløg av grótgardi studningar kann veitast til. Kirkjugrunnurin hefur sum kunnugt smáar innlækur melfsaman við øllum tí kirkjunum viðvíkjandi, sum lærvur er at nýta pening til.

Harafturat kemur, at eftir »Lov for Færøerne (Nr. 10) om Kir-kernes Styrelse« § 11, hevur tingið ikki skyldu, men bert loyvi til at veita studning úr kirkjugrunninum til kirkjugarðar. Kirkjugarðar eru jú kommunal mál, og um so verður, at kirkjugrunnurin eisini í fram-tíðini skuldi kunna veitt studning til tílk arbeiðir, eigur markið fyri tílkar studningar altíð at verða sett av tinginum sjálvum. Studningar frá tinginum til tílk arbeiðir eigur tí altíð hereftir at verða treytaður av, at planur og kostnaðarættan eru góðkend av tinginum, áðrenn ar-beiðið verður byrjað.

Um so er, at ein kommuna vil byggja dýrari og prýðiligari

garð, ein tingið hevur ráð til, má avvarandi kommuna sjálv riða kostnaðin. Nevndin kann vera samd við amtsverkfæðingin í, at garðar við tveimum sløttum síðum eru ov dýrir. Teir mest hóskandi byggiháttir í Føroyum eru eftir nevndarinnar ætlan:

byggiháttur h við einari slættari síðu og
— c - óhøgðum gróti.

Uppskot.

- 1) Ávísandi uppskotið skal nevndin mæla til, at hin normeraði sludningurin til kirkjugarðar av lagaðum gróti (3/10 av teim samlaðu útreiðslum) í framtíðuni einans verður veittur eftir hesum reglum:

»type« b) 1 slætta síðu, hædd 180 cm, kostnaður 18 kr. pr. m² og
32 kr. pr. l. m.
— c) lagaður av óhøgðum gróti, hædd 160 cm 10 kr. pr. m² og
16 kr. pr. l. m.
- 2) Um so er, at kirkjugarður er lagaður eftir »type« a) við 2 sløttum síðum hædd 180 cm, verður sludningurin til tilfar garðar veittur eftir reglunum fyri »type« b.
- 3) Tilskot frá Kirkjugarðinum til kirkjugarðar eru í framtíðuni freyðað av, at planur og kostnaðarætlan eru góðkend av tinginum, áðrenn arbeiðið verður byrjað.

Kirkjunevndin, 26. oktober 1940.

Joh. M. Fr. Poulsen. Hans Nolsøe. S. Ellefsen. O. P. Joensen.

Prentsiņiņa B. Z. Jensens.

NEVNDARÁLIT

i

løgtingsmáli nr. II—10/1940:

Streymalæra í skúlanum.

Gøtu Iestra- og umrøðufelag hevur í skrivi 30/9 1940 vent sær til tingið um at fáa streymalæru lön í skúlarnar. Viðmæli frá 21 skúlanevndum er hjálagl.

Sum framført er, hevur tað almiklan týdning serstakliga fyri tann manuliga føroyska ungdomin, at dreingir, ið fara úr skúlanum hava skil á streymaviðurskiðnum har um leið, teir eru uppvaksinir, og har teir koma at liva og virka, lá ið teir skulu gera manns arbeiði og útlína manns verk.

Føroyingar eru eitt sjófarandi fólk, og flotar ein bát og skal fara út av víkin ella firðinum, er tað neyðugt at kenna rák og sjóvarføllibi. Ikki minni er hetta galdandi, lá bátur í ruskveðri fer út um landoddarnar at kenna læði høvuðsstreym, streymnálir og fður.

At hesin kunnleiki er minnkaður, síðan Føroya ungmennt á blaðungum aldri fóru til skips liðliga á vári og ikki kom afturfyrrenn á heystardegi, er einki at undrast á. Har aflurat kemur, at útróður um veturn mangastaðni ofta hevur verið lilisverdur.

Í umsóknini verður skotið uppá at undirvíst verður í

- a. Høvuðsstreymnum um byggjarnar.
- b. lokalstreyminum á staðnum.
- c. ymist (herundir útrokingar eftir álmanakki).

Herafturat verður hildið fram, at tað í hvussu er verður undirvíst í hesari grein í síðsta skúlaári.

Tað er ivaleyst so, at fjøldin av okkara lærarum kann sællast

at kunnu leggja børnum lag á grundarlagnum fyri at vita skil á streymviðurskiftum, hevur hann eina streymtubel, og tað verður ansað eftir í álmanakkanum, skuldi tað verið á rættari leið. Her kann ikki vera talað um nakra heilt nýggja lærugrein, men undirvísingin verður sett í samband við landalæru. Tað eru fleiri lærarar í Føroyum, sum hava givið børnum kunneika í streymviðurskiftum.

Tað vil allíð verða so, at tað eru lærarar og tá serliga lærarinnur, sum ikki hava tann kunneika til streym, ið er tørvandi til undirvísing, men tilíkur kunneiki kann fáast til vegar við at seta seg inn í tað prentaða tilfar, ið fyriliggur ber á landi, eins og tað allíð í hvørjari bygd finnast streymkøkir menn, ið kunna geva upplýsing, um tað ið árestar.

Av tí at málið ikki hevur verið hjá sóknarstýrunum, lærarafelagnum og skúlastjórnini til ummæli, heldur nevndin, at tað er best, at senda málið til ummælis.

Uppskot.

Málið verður sent sóknarstýrunum, lærarafelagnum og skúlastjórnini til ummælis og verður so at leggja aftur fram á ting.

Skúlanevndin, 25/10 1940.

A. Samuelson.

Jóannes Patursson.

J. H. Danbjørg.

Joh. M. Fr. Poulsen.

BETÆNKNING

i

Sag Nr. II/4—1940:

Broytan av reglum um setan av lærarum.

Sandevaag Skolekommission har ved Andragende af 27. August d. A. anmodet Lagtinget om at udvirke, at der tilvejebringes en Nyordning ved Hensyn til Ansættelsen af Lærere ved den færøske Folkeskole. Andragerne udtaler:

»Sam øllum kunnugt, er tað meira sjáldan at lærarar bliva forflyttir frá einum til ein annan. Vit halda tí, at tað er ein stórir saknur fyri lærararnar sjálvar, at teir skulu noyðast at bliva sitandi í sama plássi alla lærras lívstíð, tí meina vit, at Løgtingið má fáa eina ella aðra skipan ílag, so at allir teir ungu lærarar skulu flytast tá ið teir t. d. hava verið lærarar í eitt áramál t. d. 3 ár við ein skúla, tó so, at tá ið teir tilsaman hava verið lærarar í t. d. 12 ár ikki longri skulu vera skyldugir at flytast, og at ein 1stu lærari ikki má anselast fyrr enn hann hevur verið lærari í minnst 3 ár.«

Over dette Andragende har Lagtingskontoret udbedt sig Skole-direktionens Erklæring til Brug for Tinget.

Udvalget er bekendt med, at Direktionen ikke har afgivet sin Erklæring, men har anmodet Andragerne om visse nærmere Oplysninger, forinden videre kan foretages.

Da Lagtingssamlingen nærmer sig sin Afslutning, afgiver Ud-

valget denne Beretning med Forslag om, at Sagen udsættes til næste ordinære Tingsamling og forskellige Erklæringer imidlertid indhentes.

Forslag.

- 1) Sagen udsættes indtil næste ordinære Tingsamling.
- 2) Sagen forelægges Forstanderskaber, Skolekommissioner og Lærereforeningen til Erklæring ved Lagtingskontorets Foranstaltning.

Lagtingets Skoleudvalg, den 21/10 1940.

Joh. M. Fr. Poulsen. J. H. Danbjørg. S. P. Zachariasen.

Jóannes Patursson. A. Samuelson.

Beretning

om

Færøernes Sygehuse

1939-40

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased by 1.5 million, from 2.5 million in 1980 to 4 million in 1995. The public sector has also become an important employer of women, with 5.5 million women employed in the public sector in 1995, compared with 4.5 million in 1980.

There are a number of reasons why the public sector has become an important employer of women. One reason is that the public sector has a high proportion of women in its workforce. In 1995, 85% of the public sector workforce were women, compared with 75% in 1980. This is due to a number of factors, including the fact that the public sector has a high proportion of jobs that are traditionally held by women, such as teaching, nursing, and social work.

Another reason why the public sector has become an important employer of women is that it has a high proportion of jobs that are part-time or flexible. In 1995, 35% of the public sector workforce were employed on part-time or flexible contracts, compared with 25% in 1980. This is due to a number of factors, including the fact that the public sector has a high proportion of jobs that are traditionally held by women, such as teaching, nursing, and social work.

A third reason why the public sector has become an important employer of women is that it has a high proportion of jobs that are well paid. In 1995, the average salary of a public sector employee was £18,000, compared with £15,000 in 1980. This is due to a number of factors, including the fact that the public sector has a high proportion of jobs that are traditionally held by women, such as teaching, nursing, and social work.

There are a number of other reasons why the public sector has become an important employer of women. One reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are secure. In 1995, 85% of the public sector workforce were employed on permanent contracts, compared with 75% in 1980. This is due to a number of factors, including the fact that the public sector has a high proportion of jobs that are traditionally held by women, such as teaching, nursing, and social work.

Another reason why the public sector has become an important employer of women is that it has a high proportion of jobs that are well located. In 1995, 35% of the public sector workforce were employed in the London area, compared with 25% in 1980. This is due to a number of factors, including the fact that the public sector has a high proportion of jobs that are traditionally held by women, such as teaching, nursing, and social work.

A third reason why the public sector has become an important employer of women is that it has a high proportion of jobs that are well matched to the skills of women. In 1995, 85% of the public sector workforce were employed in jobs that required a degree or higher qualification, compared with 75% in 1980. This is due to a number of factors, including the fact that the public sector has a high proportion of jobs that are traditionally held by women, such as teaching, nursing, and social work.

There are a number of other reasons why the public sector has become an important employer of women. One reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are well paid. In 1995, the average salary of a public sector employee was £18,000, compared with £15,000 in 1980. This is due to a number of factors, including the fact that the public sector has a high proportion of jobs that are traditionally held by women, such as teaching, nursing, and social work.

Another reason why the public sector has become an important employer of women is that it has a high proportion of jobs that are well located. In 1995, 35% of the public sector workforce were employed in the London area, compared with 25% in 1980. This is due to a number of factors, including the fact that the public sector has a high proportion of jobs that are traditionally held by women, such as teaching, nursing, and social work.

Hospitalsdirektørens Beretning.

Ved Lov for Færøerne Nr. 76 af 15. Marts 1939 om Sygehuse blev der indført en Nyordning for Dr. Alexandrines Hospital, Tórshavn, Klaksvig Sygehus, Klakksvík, og Sygehuset paa Suderø, Tvøroyri, fra 1. April 1939.

Dr. Alexandrines Hospital var tidligere en selvejende Institution, medens Klaksvig Sygehus ejedes af Kommunerne i Norderøernes Lægedistrikt og Sygehuset paa Suderø af Kommunerne paa Suderø.

Til Sygehusenes Drift ydede Lagtinget et årligt Tilskud, der i Tiden før 1. April 1939 var 48.000 Kr., som fordeltes mellem de 3 nævnte Sygehuse.

Der var efterhaanden opstaaet betydelige Vanskeligheder med Hensyn til Sygehusenes Drift.

Taksten for Sygekassepatienter var 4 Kr. pr. Dag, og deraf skulde Kommunerne refundere Sygekasserne Halvdelen, men det viste sig vanskeligt for Kommunerne at betale.

For at løse Vanskelighederne blev Nyordningen indført.

Herefter ydes der til Driften af de nævnte Sygehuse et Tilskud fra Staten paa 2 Kr. pr. Sygedag; dog udgør Tilskudet 1 Kr. pr. Sygedag for Personer, der indlægges til offentlig eller vederlagsfri Behandling i Henhold til § 14, § 27 i Slutningen og § 28 i Lov af 17. Marts 1922 om Foranstaltninger mod smitsomme Sygdommes Udbredelse eller til Behandling paa de for tuberkulose bestemte Afdelinger, der har opnaaet Statsanerkendelse i Henhold til Anordning af 30. September 1924, samt for Personer, der indlægges for Tuberkulose i Henhold til § 5 i Anordning af 1. April 1921.

Naar ubemidlede nydende Medlemmer af en anerkendt Sygekasse og deres Børn indlægges, betaler Sygekassen 2 Kr. om Dagen for hver Patient, dog ikke over Halvdelen for den ellers for Behandling m. v. for vedkommende Sygehus fastsatte Betaling.

Taksterne skal godkendes af Indenrigsministeren.

De Beløb, hvormed Sygehusenes Udgifter overstiger samtlige af Sygehusene oppebaarne Indtægter, herunder medregnet saavel Statskassens Tilskud i Henhold til ovennævnte Lov om de færøske Sygehuse og Lovgivningen iøvrigt som Sygekassernes Betaling og Amtsfondens Betaling for trængende Patienter, udredes af Færøernes Amtskommune, der saaledes bærer det endelige Underskud.

Hvert af Sygehusene ledes af en Bestyrelse, der bestaar af 2 af Indenrigsministeriet og 3 af Lagtinget valgte Medlemmer.

Sygehusene staar under Tilsyn af Sundhedsstyrelsen og vedkommende Embedslæge, og Reglementerne skal godkendes af Indenrigsministeren.

Der blev givet Tilsagn om Opførelse af en særlig Afdeling for Sindssyge og Aandssvage ved Dr. Alexandrines Hospital, og for Personer, der maatte anbringes paa disse særlige Afdelinger, vil Staten yde et Tilskud, der udgør $\frac{3}{4}$ af den gennemsnitlige Udgift ved en Patients Ophold paa de tilsvarende Afdelinger ved Statens Sindsygehospitalet, dog efter at takstmæssig Betaling er fradraget i nævnte Gennemsnitsudgift.

Paa Grund af Verdenskrigen er Spørgsmaalet om Opførelse af en Sindsygeafdeling foreløbig udsat, men Sagen vil utvivlsomt blive genoptaget, saa snart Forholdene tillader det.

Lagtinget har valgt til Medlemmer af Sygehusbestyrelserne Tingets Landsnævn. Medlemmer af denne var Lagtingsmændene Johan Poulsen, Strendur, P. M. Dam, Tvøroyri, og Edw. Mitens, Tórshavn, indtil den ordinære Lagtingssamling 1939, under hvilken der til Medlemmer af Landsnævnet blev valgt Lagtingsmændene Andreas Samuelsen, Fuglafjørður, P. M. Dam, Tvøroyri, og M. A. Jacobsen, Tórshavn, og i Lagtingssamlingen i Marts 1940 blev der til Landsnævnet valgt Lagtingsmændene A. Samuelsen, P. M. Dam og Thorstein Petersen, Tórshavn.

Indenrigsministeriet valgte til Medlemmer af Bestyrelsen for Dr. Alexandrines Hospital Amtmand Hilbert, Tórshavn, og Landfoged Westerby, Tórshavn, og til Medlemmer af Bestyrelserne for Klaksvig Sygehus og Sygehuset paa Suderø blev valgt konstitueret Amtslæge Pauli Dahl, Tórshavn og Landfoged Westerby. Til Formand for Bestyrelsen for Dronning Alexandrines Hospital blev valgt Amtmand Hilbert og for Klaksvig Sygehus og Sygehuset paa Suderø blev valgt Landfoged Westerby.

Pr. 1. April 1939 blev der foretaget en Overleveringsforretning fra Bestyrelserne for de 3 Sygehuse til den nye Bestyrelse.

Det vedtoges at fastlægge Administrationen efter følgende Retningslinjer:

Paa hvert Hospital fungerer en Inspektør, der fører Patientregnskabet m. v. samt kontrollerer Vareleverancer o. l. samt afholder mindre Udgifter af en ham overladt Forskudssum paa 500 Kr., og som i det hele taget fører Tilsyn med den daglige Administration.

Der ansættes en Hospitalsdirektør som Centralleder. Alle Udbetalinger anvises af Hospitalsdirektøren, ligesom Aftaler om Leverancer træffes eller forberedes af denne.

Alle Ind- og Udbetalinger vedrørende Hospitalerne, bortset fra Inspektørens Forskudssum, sker gennem Oppebørselskontoret, der fører og aflægger Regnskab for Hospitalernes Drift.

Bestyrelserne udgør den øverste Myndighed for Hospitalerne, som iøvrigt staar under Sundhedsstyrelsens Tilsyn.

Det vedtoges at overlade til Amtet at foranstalte Regnskaberne revideret og decideret.

Til Direktør blev antaget Landsretssagfører Edw. Mitens, Tórshavn, og til Inspektør for Dr. Alexandrines Hospital blev antaget Johs. Nolsøe, Tórshavn, og for Klaksvig Sygehus O. F. Joensen, Klaksvik, og for Sygehuset paa Suderø Poul Nolsøe, Tvøroyri.

Til Revisor har Amtmanden indtil videre antaget den tidligere Revisor for Dr. Alexandrines Hospital Bankbogholder Peter Sofus Hansen, Tórshavn.

Siden Nyordningen har man søgt Samarbejde mellem Hospitalerne derved, at der er foretaget fælles Indkøb og foretaget større Udbud med Hensyn til Varer, som Hospitalerne har Brug for.

Efter at Verdenskrigen brød ud i September 1939, steg forskellige Varer betydeligt, herunder navnlig Madvarer og Brændsel.

Der fandt derfor nogen Overskridelse Sted paa Budgetterne.

Amtskommunens Tilskud 1939/40

har udgjort følgende

	Budget:	Regnskab:
Dr. Alexandrines Hospital . . .	38.200	52.728,98
Klaksvig Sygehus	6.850	14.727,56
Sygehuset paa Suderø	3.200	3.846,73
Tuberkulosesygehuset (1939) . .	16.020	21.183,42
	64.270	92.486,69

Amtskommunens Tilskud til Sanatoriet var 5.163 Kr. 42 Øre mere end budgetteret.

For Indtægternes Vedkommende var budgetteret 72.400 Kr., medens Regnskabstallet er 77.909 Kr. 46 Ø.

Udgifterne var budgetteret til 88.420 Kr., men blev faktisk 99.092 Kr. 88 Ø.

For de tre andre Hospitaler var Amtskommunens Tilskud budgetteret til 48.250 Kr., men har ifølge Regnskaberne udgjort 71.303 Kr. 27 Ø.

For Indtægternes Vedkommende var budgetteret 290.950 Kr., medens Regnskabstallene udviser 291.836 Kr. 50 Ø.

Udgifterne var budgetteret til 339.200 Kr., men udgjorde 363.139 Kr. 77 Ø.

Udgiften pr. Sygedag

i nævnte Tidsrum har været:

Dr. Alexandrines Hospital	Kr. 6,35
Klaksvig Sygehus	7,17
Sygehuset paa Suderø	5,79
Tuberkulosesygehuset	5,14

Med Hensyn til Klaksvig Sygehus er iberegnet betalte Renter og Afdrag paa Laan fra Kreditforeningen af Kommuner 2893 Kr. 48 Øre, hvilket giver pr. Sygedag — 24 Øre.

Derimod er der ikke indbefattet for nogen af Sygehusene Forrentning eller Afskrivning paa Ejendommene.

Udgiften til Forplejning

har i samme Tidsrum været:

Dr. Alexandrines Hospital	Kr. 1,27
Klaksvig Sygehus	1,12
Sygehuset paa Suderø	1,19
Tuberkulosesygehuset	1,70

Sengepladser.*Dronning Alexandrines Hospital:*

Hovedafdelingen	79
Tuberkuloseafdelingen	20
Kysthospitalet	20
Epidemiafdelingen	12
-----	131

Færø Amts Tuberkulosesygehus 52

Klaksvig Sygehus 30

Sygehuset paa Suderø 12

alt. . . 225 Sengepladser.

Patienternes Antal og Fordeling:

	Dr. Alexandrines Hospital	Klaksvig Sygehus	Sygehuset paa Suderø	Sanatoriet
Den 1/4—1939 henlaa . . .	110	35	11	51 1/4—39
Indkom	935	543	146	67
Udgik	901	528	143	57
Døde	36	15	3	10
Overliggende 31/3—1940 .	108	35	11	51 31/12-39

Fordeling af Sygedage og Patienter.

	Samlet Antal Sygedage	Antal Patienter	Gennemsn. Antal Sygedage for hver Patient	Gennemsn. dagligt Antal Patienter
<i>Dr. Alexandrines Hospital:</i>				
Hovedafdelingen	28166	927	30,38	76,96
Tuberkuloseafdelingen	7094	46	154,22	19,38
Kysthospitalet*)	3769	42	89,74	15,38
Epidemiafdelingen	873	30	29,10	2,39
<i>Klaksvig Sygehus</i>	12107	578	20,95	33,01
<i>Sygehuset paa Suderø</i>	3947	157	25,14	10,78
<i>Færø Amts Tuberkulosesygehus:</i>	19658	118	166,59	53,86
	75614	1896		

*) Kysthospitalet modtager Patienter i Tiden 1. Marts til 31. Oktober.

Om Hospitalernes Økonomi oplyses følgende:

1939—40	Dr. Alexandrines Hospital		Klaksvig Sygehus		Sygehuset paa Suderø		Tuberkulosesygehuset	
	Budget	Regnskab	Budget	Regnskab	Budget	Regnskab	Budget	Regnskab
Udgift	232.100,00	253.463,12	83.500,00	86.804,67	23.600,00	22.871,98	88.420,00	99.092,88
Indtægt	193.900,00	200.734,14	76.650,00	72.077,11	20.400,00	19.025,25	72.400,00	77.909,46
Amtskommunens Tilskud	38.200,00	52.728,98	6.850,00	14.727,56	3.200,00	3.846,73	16.020,00	21.183,42

Udgiften udgør herefter:

For hver af de behandlede Patienter.....	242,55	150,18	145,68	856,39
For hver Sygedag	6,55	7,17	5,79	5,14

7

Ambulant Behandling.

	Røntgenfoto- tagning og Gennemlysning	Lysbehandling	Diathermi- behandling
Dronning Alexandrines Hospital	324 Pat.	24 Pat.	3 Pat.
Klaksvig Sygehus	172 —	102 —	38 —
Sygehuset paa Suderø	48 —	23 —	—
	544 Pat.	149 Pat.	41 Pat.

Paa Færøernes Tuberkulosestation er der foretaget Røntgenfotografering og Gennemlysning af 808 Patienter.

Uddannelse af Sygeplejeelever.

Dronning Alexandrines Hospital.

I 1939—40 er der forberedt 7 Elever, fordelt i 2 Hold. Undervisningen er foregaaet i Tiden 1. Oktober 1939 til 29. Marts 1940. Den 29. Marts 1940 blev der afholdt Aarsprøve samt Afgangseksamen for de ældste Elever. Overhøringen foretoges af Lærerne, Reservelæge V. A. Vørgensen og Oversygeplejerske Søster Ingeborg Hansen. Som Censor fungerede Overlæge V. Magnussen. Ved Undervisningen blev benyttet den af Dansk Sygeplejeraad udgivne Lærebog og Haandbog i Sygepleje. Eleverne fik 3 Timers ugentlig Undervisning.

I 1939—40 er der antaget 7 nye Elever; 4 Elever bestod Sygeplejeeksamen, og 3 Elever fandtes uegnet til Sygeplejegerningen.

Klaksvig Sygehus.

I 1939—40 er der forberedt 4 Elever, der tidligere var antagne. Undervisningen er foregaaet i Tiden fra 1. Oktober 1939. Undervisningen, der foregaar 2 Timer ugentlig, ledes af Lægerne Kredslæge Kofoed, kst. Kredslæge Brun, kst. Kredslæge Stærmose samt Oversygeplejerske Frk. Anna Joensen. I 1939—40 er der ikke antaget nogen nye Elever eller afholdt nogen Eksamen.

Dronning Alexandrines Hospital.

Økonomisk Oversigt.

(Angaaende statistiske Oplysninger henvises til Hospitalsdirektørens Beretning.)

Læger:

Hovedafdelingen:

Overlæge: P. Dahl.

I. Reservelæge: Cand. med. Axel Poulsen ($\frac{1}{4}$ — $\frac{31}{10}$).
— — Vagn Aage Vogensen (fra $\frac{1}{11}$).
II. Reservelæge: — — Vagn Aage Vogensen ($\frac{1}{4}$ — $\frac{31}{10}$).
— — K. Seyer Hansen ($\frac{1}{11}$ — $\frac{30}{11}$).
— — Meta C. Nielsen (fra $\frac{1}{12}$).

Tuberkuloseafdelingen:

Overlæge: Vilh. Magnussen.

Reservelæge: Kommunelæge K. Nicolajsen ($\frac{1}{4}$ — $\frac{31}{10}$).
— Axel Poulsen ($\frac{1}{11}$ —).

Inspektør Johs. Nolsøe.

Det øvrige Personale pr. 31. Marts 1940:

1 Oversygeplejerske, 4 Sygeplejersker, 3 Assistentter, 1 Massøse, 1 Økonoma, 1 Økonomaassistent, 14 Elever, 1 Syerske, 6 Gangpiger, 5 Køkkenpiger, 1 Vaskeribestyrerinde, 4 Vaskeripiger, 1 Maskinpasser, 2 Portører, 1 Kontorassistent, 1 Laboratorieassistent, 1 Motorpasser (Lægebaaden «Reyði Krossur»).

Nybygninger:

Ny Bilgarage opført i Nærheden af Epidemiafdelingen.

Anskaffelser:

Transportabelt Røntgenapparat, Elektrokardiograf, Paalægsmaskine, Brødkæremaskine, Køkken-Universalmaskine, 3 Sæt Ilustelefoner til Afdelingerne og Kedelrummet.

Arbejder:

To Personaleværelser indrettet i Tuberkuloseafdelingen. Centralvarme installeret i Vaskeribygningen. Kontor indrettet i det tidligere Økonomaværelse. Badeværelse og Thekøkken paa Tuberkuloseafdelingen ombyttet og indrettet til det specielle Brug.

Ved Sundhedsstyrelsens Skrivelse af 30. Juni 1939 er Hospitalet godkendt som Uddannelsessted for Sygeplejeelever.

Ved Indenrigsministeriets Skrivelse af 5. Januar 1940 er Hospitalet autoriseret til at modtage sindssyge Patienter.

Oversigt over Belægningen.

Største Belægning paa Hovedafdelingen	93 ($\frac{20}{3}$)
Mindste — — —	60 ($\frac{5}{6}$)

	Hovedafd.	Tubafd.	Kysth.	Epidemiafd.
Fra Tórshavn behandlede	251	9	7	4
„ Suðuroyar sýslu	93	5	5	3
„ Sandoyar sýslu	65	5	5	1
„ Vága sýslu	116	4	5	3
„ Streymoyar sýslu	204	5	10	14
„ Eysturoyar sýslu	163	12	10	4
„ Norðuroya sýslu	9	6	0	1
„ Udenlandske Skibe	13	0	0	0
„ Danmark (det øvr. Konger.)	13	0	0	0

Lægebaaden «Reyði Krossur» har i 1939/40 udført 163 Læge- og Patientture.

Sygebilen har i 1939/40 udført 187 Patientbefordringer.

	Hovedaf.	Tubafd.	Kysth.	Epidem.
Antal Patienter ved Aarets Begyndelse	73	19	11	7
— — indlagte i 1939/40	854	27	31	23
— — døde i 1939/40	32	4	0	0
— — ved Aarets Udgang...	78	19	10	1

Driftsregnskab 1939/40.

	Indtægter:	Budget:	Regnskab:
A. Patientbetaling		77.112,00	90.479,88
B. Statstilskud		108.788,00	99.870,00
C. Lagtingstilskud		38.200,00	52.728,98
D. Lægebaaden		5.000,00	4.437,50
E. Diverse Indtægter		3.000,00	5.946,76
Driftsindtægter ialt...		232.100,00	253.453,12

	Udgifter:	Budget.	Regnskab.
1.	Lønninger.....	71.500,00	72.467,66
2.	Forplejning.....	63.000,00	73.220,68
3.	Brændsel og Belysning.....	25.100,00	29.697,71
4.	Lægebaaden.....	4.000,00	4.789,89
5.	Medicin o. l.....	16.500,00	20.436,58
6.	Vedr. Bygninger.....	8.000,00	9.343,92
7.	Inventar.....	17.500,00	16.250,44
8.	Røntgen.....	4.500,00	5.030,49
9.	Vask og Rengøring.....	3.000,00	5.324,93
10.	Skatter og Afgifter.....	3.500,00	3.041,50
11.	Kontorhold.....	6.500,00	7.040,41
12.	Kørsel.....	1.000,00	1.104,96
13.	Diverse Udgifter.....	8.000,00	5.713,95
Driftsudgifter ialt...		232.100,00	253.463,12

Udgifterne

til Lønninger har i Regnskabsaaret 1939/40 andraget	Kr. 1,82	pr. Sygedag
* Brændsel og Belysning.....	— 0,74	¢ —
* Medicin og Sygeplejcartikler.....	— 0,51	¢ —
* Bygningerne.....	— 0,23	¢ —
* Inventar.....	— 0,41	¢ —
* Røntgen.....	— 0,13	¢ —
* Vask og Rengøring.....	— 0,13	¢ —
* Skatter og Afgifter.....	— 0,08	¢ —

Klaksvig Sygehus.

Økonomisk Oversigt.

(Angaaende statistiske Oplysninger henvises til
Hospitalsdirektørens Beretning).

Læger:

Sygehuslæge: Svend E. Kofoed (indtil 15/12--1939),
Vagn Stærmose (kst. fra 15/12--1939).
Reservelæge: P. Chr. Bruun.

Inspektør: O. F. Joensen.

Det øvrige Personale pr. 31. Marts 1940:

1 Oversygeplejerske, 1 Sygeplejerske, 4 Elever, 1 Økonoma, 2 Gang-
piger, 2 Køkkenpiger, 3 Vaskeripiger, 1 Portør.

Driftsregnskab 1939/40:

	Indtægter:	Budget	Regnskab
A. Patientbetaling		42.000,00	40.344,54
B. Statstilskud		26.000,00	23.590,00
C. Lagtingstilskud		6.850,00	14.727,56
D. Lægebaaden		5.000,00	7.969,50
E. Diverse Indtægter		3.650,00	173,07
		83.500,00	86.804,67

	Udgifter:	Budget	Regnskab
1. Lønninger		26.000,00	29.597,73
2. Forplejning		21.500,00	20.943,42
3. Brændsel og Belysning		8.500,00	9.047,06
4. Lægebaaden		5.000,00	5.158,84
5. Medicin o. l.		6.000,00	6.605,93
6. Vedr. Bygninger		3.000,00	2.308,88
7. Inventar		4.000,00	3.338,55
8. Røntgen		3.000,00	921,88
9. Vask og Rengøring		1.000,00	1.838,00
10. Skatter og Afgifter		500,00	327,25
11. Kontorhold		2.000,00	2.194,38
12. Kørsel			62,50
13. Diverse Udgifter		3.000,00	4.460,25
		83.500,00	86.804,67

Sygehuset paa Suderø.

Økonomisk Oversigt.

(Vedrørende statistiske Oplysninger henvises til Hospitalsdirektørens Beretning).

Sygehuslæge: Kredslæge K. Nygaard.

Inspektør: Poul Nolsøe.

Det øvrige Personale pr. 31. Marts 1940:

1 Oversygeplejerske, 1 Assistent, 1 Økonoma, 1 Heldagspige,
1 Halvdagspige.

Driftsregnskab 1939/40:

<i>Indtægter:</i>		Budget.	Regnskab
A. Patientbetaling	10.900,00	11.444,25	
B. Statstilskud	8.500,00	7.571,00	
C. Lagtingstilskud	3.200,00	3.846,73	
D. Lægebaaden			
E. Diverse Indtægter	1.000,00	10,00	
	23.600,00	22.871,98	
<i>Udgifter:</i>		Budget.	Regnskab.
1. Lønninger	8.500,00	9.141,43	
2. Forplejning	7.000,00	6.879,73	
3. Brændsel og Belysning	2.000,00	2.552,34	
4. Lægebaaden			
5. Medicin o. l.	2.000,00	1.493,68	
6. Vedr. Bygninger	500,00	242,12	
7. Inventar	1.500,00	174,15	
8. Røntgen	300,00	208,80	
9. Vask og Rengøring	300,00	402,92	
10. Skatter og Afgifter	300,00	380,98	
11. Kontorhold	700,00	790,28	
12. Kørsel		28,50	
13. Diverse Udgifter	500,00	577,05	
	23.600,00	22.871,98	

Færø Amts Tuberkulosesygehus.

Økonomisk Oversigt.

Sygedagenes samlede Antal har i Aarets Løb været 19658.

Aarets Middelbelægning har været 53,86.

Overbelægning 678 Dage.

Driftsregnskab 1939.

Indtægt:

	1938	Budget 1939	1939
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
A. Betaling for Patienter	18.849,00	17.500,00	19.658,00
B. Statskassens Tilskud	55.665,00	53.000,00	56.940,00
C. Have og Anlæg	615,20		
D. Husdyrhold	1.409,90		
E. Ambulante Røntgenfotograferinger ...	590,00	900,00	385,00
F. Refusioner af Begravelsesudgifter ...	742,00		713,00
G. Forskellige Indtægter		1.000,00	213,46
H. Underskud	17.761,54	16.020,00	21.183,42
	95.632,64	88.420,00	99.092,88

Udgifter:

	1938	Budget 1939	1939
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
1. Lønninger	19.627,92	18.220,00	18.647,86
2. Forplejningen	37.071,69	34.000,00	40.831,74
3. Vask og Rengøring	3.704,78	3.700,00	3.687,07
4. Brændsel og Belysning	16.017,49	16.000,00	19.258,79
5. Medicin	3.225,15	3.400,00	3.106,83
6. Ambulant Røntgen	1.000,95	1.200,00	996,27
7. Bygninger	5.436,21	4.500,00	4.015,12
8. Maskiner		500,00	
9. Inventar	4.008,32	2.500,00	4.192,52
10. Forsikring	1.310,50	1.200,00	1.190,50
11. Have og Anlæg	519,05	1.200,00	203,30
12. Husdyrhold	1.114,28		
13. Losning og Kørsel	517,82	500,00	714,98
14. Kontorhold	854,35	500,00	1.028,12
15. Begravelsesudgifter	676,79		
16. Forskellige Udgifter	547,34	1.000,00	1.626,38
17. Renter			
	95.632,64	88.420,00	99.092,88

Beholdning og Gæld:

	31. Dec. 1938	31. Dec. 1939
	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Beholdning: 1. Restancer for Patienter	13.414,46	16.730,72
— " amb. Røntgen	140,00	50,00
— " Begravelsesomk.	587,00	694,25
2. Statskas. Tilskud for Okt. Kv.	13.950,00	14.352,00
3. Tillægstilskud for April, Juli og Ok-		
tober Kvartaler 1938	1.584,00	
	29.675,46	31.826,97
Gæld: Til Færø Amts Repartitionsfond		34.843,28

Bemærkninger ad Udgiftskonti:

ad Konto 1. Lønninger.

Løn til 1 Overlæge	3.500,00
— — 1 Reservelæge	2.000,00
— — 1 Oversygeplejerske	1.666,00
— — 2 Sygeplejersker	2.040,00
— — 1 Økonoma	1.706,00
— — 1 Fyrpasser	2.328,00
Pigelønninger og Medhjælp	4.007,00
Afløsning (Ferie og Sygdom)	15,00
Befordringsgodtgørelse til Reservelægen	550,00
Sanatoriets Bidrag til Pensionsfonden	567,50
Revision	60,00
Forskelligt	208,36
	<u>18.647,86</u>

ad Konto 2. Forplejningen:

Udgiften har været	<u>40.831,74</u>

Forplejningen har kostet Kr. 2,08 pr. Sygedag
(sidste Aar Kr. 1,97)
— " — Kr. 1,70 pr. Kostdag
(sidste Aar Kr. 1,60)

ad Konto 3. Vask og Rengøring:

Sæbe, Soda, Skurepulver m. m.	1.251,07
Vask af Tøj	2.403,00
Forskelligt	33,00
	<u>3.687,07</u>

ad Konto 4. Brændsel og Belysning:

56952 kg Kul	2.411,00
4624 hl Cokes	14.020,98
Elektricitet til Belysning	2.107,70
— " teknisk Brug	327,96
Forskelligt	391,15
	<u>19.258,79</u>

ad Konto 9. Inventar:

Nyanskaffelser	3.930,68
Reparationer	261,84
	4.192,52

ad Konto 10. Assurance:

Brandforsikring	1.020,00
Ulykkesforsikring	170,50
	1.190,50

ad Konto 14. Kontorhold:

Annoncer, Kontorrekvisitter m. m.	345,63
Telefonsamtaler og Telegrammer	43,49
Telefonabonnement	639,00
	1.028,12

Til de øvrige Konti ingen Bemærkning.

Protokol

over

Møde, afholdt i Reykjavík den 17de Februar 1941,
mellem de færøske og islandske
Forhandlingsdelegationer.

De tilstedeværende:

Den færøske Delegation:

Sysselmand, Lagtingsmand Kristian Djurhuus, Formand,
Lærer, Lagtingsmand P. M. Dam,
Flsker J. P. Eliassen,
Roder M. Godtfred,
Skibsfører Ole Jacob Jensen,
Købmand Hjalmar Nielsen,
Købmand, Lagtingsmand Joen Rasmussen.
Endvidere overværede den danske Gesandt, Minister de Fontenay, Mødet.

Den islandske Delegation:

Kontorchef Stefán Þorvarðsson, Formand,
Ministerialfuldmægtig Gunnlaugur Briem,
Kontorchef Jón Guðmundsson,
og den islandske Delegations Sekretær: Henrik Sv. Björnsson.

Den islandske Delegations Formand bød de færøske Forhandlere
velkommen.

Den færøske Delegations Formand takkede for Modtagelsen.

Man blev enig om følgende Ordnlæg:

- a. For hvert Møde føres en kort Protokol paa dansk og Islandsk.
- b. Den islandske Delegation fremlægger Udkast til en saadan Protokol.
- c. Begge Delegationer er berettiget til at tilkalde Ekspertter til Forhand-
lingerne.
- d. Hvad der fremføres under Forhandlingerne skal anses som ganske
fortroligt.

I en udførlig Redegørelse omhandlede Lagtingsmand Dam de Vanskeligheder, den europæiske Krig havde skabt for det færøske Erhvervsliv, særlig med Henblik paa Fiskeriet, men dog ogsaa hvad angik Landbruget og Handelen.

Man blev enig om, at den færøske Delegation skulde fremlægge et skriftligt Memorandum, hvor Delegationen præciserede sine Ønsker.

Ligeledes var man enig i det praktiske i at behandle Sagerne i Underudvalg, med den Fordeling af Diskussionspunkterne, som maatte vise sig formaalstjenligst.

Endelig blev det vedtaget, at Delegationernes Formænd nærmere skulde diskutere Underudvalgenes Arbejde efter at den færøske Delegations Formand havde afleveret forannævnte Memorandum til den islandske Delegations Formand.

Reykjavik, den 17. Februar 1941.

<i>Kr. Djurhuus.</i>	<i>P. M. Dam.</i>	<i>Joan P. Eliassen.</i>	<i>Ole Jacob Jensen.</i>
<i>Hjalmar Nielsen.</i>	<i>Joan Rasmussen.</i>	<i>M. A. Godtfred.</i>	
<i>Stefán Þorvaldsson.</i>	<i>J. Guðmundsson.</i>	<i>Gunn. E. Briem.</i>	

2. Møde.

Protokol

over

Møde, afholdt i Reykjavik den 27nde Februar 1941, mellem de færøske og islandske Forhandlingsdelegationer.

Begge Delegationers samtlige Medlemmer var til Stede. Endvidere Minister de Fontenay.

Forslag til Referat af Underudvalgsmøde afholdt den 26nde Februar til Behandling af Færlingernes og færøske Skibes Rettigheder i Island og Skatteforholdene for Færlinger i Island blev gennemgaaet og derefter vedtaget.

Paa Mødet fremlagdes *Forslag til Protokol* fra første Plenarmøde, som blev vedtaget.

Den islandske Delegations Formand takkede for Modtagelsen af Memorandaet om de færøske Ønskemaal, dateret den 18. Februar, og foreslog, at

Memorandaet blev vedføjet Protokollen for dette Møde, som Bilag I, hvilket man fra færøsk Side var indforstaaet med.

Derefter udtalte den islandske Delegations Formand sig som følger:

Som aftalt paa første Plenarmøde var Spørgsmaalene, som ønskedes drøftet fra færøsk Side, blevet behandlet i Underudvalg.

A. Underudvalget for Spørgsmaal vedrørende Landbrug og Handel.

Til den islandske Delegations Beklagelse var Forholdene for Islands Vedkommende saadanne, som det fremgik af Referatet for dette Underudvalgsmøde, at faktiske Umuligheder træder for største Delen i Vejen for, at bindende Aftale kan træffes for nærværende angaaende disse Ønskemaal.

Formanden for den færøske Delegation havde nu truffet og diskuteret nærmere med Direktørerne Árni Eylands og Kristján Einarsson, samt Professor Jungal de Sager man paa Underudvalgsmødet var enedes om at det vilde være praktisk for Formanden, om ønsket sammen med nogle af sine Kolleger, at diskutere med disse Herrer.

Det var Enighed om at vedføje Referatet af Underudvalgsmødet til Protokollen for nærværende Plenarmøde, som Bilag II.

B. Underudvalget til Behandling af Færingers og færøske Skibes Rettigheder i Island og Skatteforholdene for Færinger i Island.

Til den islandske Delegations Glæde var der i dette Underudvalg opnaaet nogen Resultater, hvorom nærmere kunde henvises til Referat af Underudvalgsmøde, afholdt den 26de Februar.

Fra Islands Side nærede man endvidere det Haab, at den Klarlægelse af Problemerne, som havde fundet Sted ved Diskussioner paa dette Underudvalgs 2 Møder, vilde vise sig at have været nyttig, og derfor ogsaa vilde kunne noteres som værende af Betydning.

Der var Enighed om at vedføje Referaterne fra disse to Underudvalgsmøder til Protokollen for nærværende Møde, som Bilag III og IV.

Den islandske Delegations Formand udtalte endvidere, at man fra islandsk Side var af den Opfattelse, at de formelle Forhandlinger nu nærmeste sig sin Afslutning. Man havde forsøgt at imødekomme den færøske Delegations Ønsker om at søge Forhandlingerne fremskyndet mest muligt. Formanden udtalte sin Tro paa, at de, som havde deltaget i disse Forhandlinger, nu havde klarere Forstaaelse end før af, at der er adskillige Problemer, som maa og bør diskuteres og søges ordnet til gensidigt Gavn for Færøerne og Island, omend Tiderne som de nu er, ikke tillader stort yderligere, end at man søger at læmpe sig frem til en Ordning af Øjeblikkets og den nærmeste Fremtids Tarv.

De islandske Forhandlere foreslog, at Protokollerne med Bilag skulde betragtes som Dokumentation for, hvad der var blevet diskuteret og for de under Forhandlingerne opnaaede Resultater.

Den færøske Delegations Formand udtalte den færøske Delegations Indforstaaelse hermed, og udtalte endvidere, at man fra færøsk Side paaskønnede, at man fra Islandsk Side havde givet Sagerne grundig Behandling. Man var nu klar over, at der ogsaa for Islands Vedkommende frembød sig store Vanskeligheder, og at det derfor var naturligt, at der ikke nu kunde opnaas alle de Resultater, man fra færøsk Side havde ønsket sig.

Paa den færøske Delegations Vegne takkede Formanden for, at man

havde bestræbt sig paa af fremskynde Forhandlingerne, uden dog at dette var gaaet ud over den saglige Behandling.

Sidste Møde, til lindertegnelse af Protokollerne blev fastsat til Lørdag den 1ste Marts, Kl. 14, men man var enig om, at dette Møde om fornødent af Hensyn til Rejselejlighed, vilde kunne fastsættes noget tidligere.

<i>Kr. Djarhaus.</i>	<i>P. M. Dam.</i>	<i>Jara P. Eliassen.</i>	<i>Ole Jacob Jensen.</i>
<i>Hjalmar Nielsen.</i>	<i>Joan Rasmussen.</i>	<i>M. A. Godfred.</i>	
<i>Stefán Þórrardsson.</i>	<i>J. Guðmundsson.</i>	<i>Gunnar E. Briem.</i>	

Bilag I.

Afrit

Memorandum.

A. Erhvervsmæssige Rettigheder.

Island og Færøerne blev for over 1000 Aar siden bebygget af de samme Folk. Natur og Levevilkaar er de samme begge Steder. Sprog og Kultur er hinanden meget lig. Derfor luet Under, at Færinger og Islændere føler sig gensidigt hjemme hos hinanden, og kan gaa ud og ind hos hinanden som Venner og besmægtede. De har forstaaet hinanden og hørt af hinanden.

Mange er de Færinger, der gennem Aarene har søgt deres Udkomme ved Islands rige, men dog saa farlige Kyster, mange har ogsaa fundet deres vaade Grav i dette Farvand, og dem, som Havet har skyllet op, har Islændere med dyb Forstaaelse og oprigtig Følelse givet en værdig Hvileplads.

Blandt alle Færinger er det et stærkt Ønske og Haab, at den Gensidighed i Følelse og Virke, der gennem Aarhundreder har bestaaet mellem Islændere og Færinger, bygget paa Tradition og traktatmæssige Rettigheder, maa blive bestaaende og fortsætte ud i Fremtiden til gensidigt Gavn.

B. Fiskeri.

1. Ferskfiskeri og Transportforholdene.

Den færøske Fiskerflaade bestaar af godt 140 søgaaende Kuttere og Skonnerter paa Størrelse fra ca. 50— ca. 250 Brutto Tons alle forsynede med Hjælpemotorer. Desuden har Færøerne en Trawlerflaade paa 8 Damptrawlere.

I Fredstid har langt den overvejende Del af denne Fiskerflaade været beskæftiget i Saltfiskproduktionen i de islandske Farvande om Foraaret og de islandske og grønlandske om Sommeren og hen paa Efteraaret.

Produktionen har været afsat i Middelhavslandene.

De ved Krigen indtrufne ændrede Forhold har imidlertid medført, at Fiskerflaaden nu saa godt som udelukkende er beskæftiget ved Ferskfiskeproduktionen med Storbritannien som Marked.

Trawlerne fanger selv deres Last medens Kutterne og Skonnerterne overvejende køber Fiskene i Island og paa Færøerne og derefter sælger den paa det britiske Marked. Den Fisk der saaledes er købt i Island beløber sig for ca. 9 Maaneder til ca. 2,5 Millioner isl. Kroner, hvoraf den væsentligste Del falder indenfor en Periode af ca. 5 Maaneder, og er dette sket med kun Anvendelsen af en mindre Del af Flaaden.

Enkelte Fiskerskibe har desuden været lejet af islandske Firmaer og af disse anvendt til Isfisketransport.

Der er saaledes allerede i Praksis opstaaet et ret intimt Samarbejde mellem islandske og færøske Erhvervsdrivende.

Da dette Samarbejde imidlertid hidtil har været noget tilfældigt, kunde det være ønskeligt om der her eventuelt kunde findes en fastere Form, der i særlig Grad tager Sigte paa Beskæftigelsen af de færøske Fiskere. Det er ingen Tvivl om, at islandske Erhvervsdrivende og Fiskere er interesseret i og har haft Fordel af, at de færøske Skibe har aftaget og fremdeles kan komme til at aftage en Del af den islandske Fangst af Fisk, ligesaavel som de færøske Redere og Skibenes Besætning har haft Fordel af det etablerede Samarbejde. Som Følge af, at Fiskerflaaden nu er beskæftiget i Ferskfiskeproduktionen, bliver Besætningen paa Skibene langt færre end ved Saltfiskeriet. En Del af den saaledes ledigblevne Arbejdskraft agter til kommende Førsommer at rejse til Island overvejende til Øst- og Nordlandet, for dér at drive Baadfiskeri fra Land. Færøske Fiskere har gennem adskillige Aar om Sommeren været bosiddende paa Østlandet og drevet Baadfiskeri fra Land. Antallet af disse har været noget varierende fra Aar til Aar, men der har altid været flere Baadelag. Dette Fiskeri har ogsaa altid været drevet i bedste Forstandelse og til gensidigt Gavn.

I Aar maa det imidlertid som antydtes forudses, at Baadelagenes Antal vil stige betydelig. Det vilde derfor være ønskeligt, om der, om nødvendigt, fra de islandske Myndigheders Side blev ydet Baadefiskerne den størst mulige Imødekommenhed og Bistand.

Der har i de sidste ca. 9 Maaneder hyppigt været fremsat Anmodning og Ønsker fra islandsk Side om Leje eller Køb af færøsk Tonnage. Paa Grund af, at Færøerne faktisk ikke har saa stor Tonnage, at den er tilstrækkelig for Behovet, er der Forbud mod Afhændelse eller Lejemaal af færøske Skibe. Fra færøisk Side har man dog stillet sig imødekommende overfor islandske Ønsker om Overladelse af Tonnage idet man midlertidig i visse Tilfælde har dispenseret fra Loven ved at tillade Udleje af nogle Fiskerskibe, hvorhos der ogsaa er givet Tilladelse til Salg af et Par færøske Dampskibe til islandske Rederier.

Det vil af de anførte Grunde imidlertid være umuligt i større Grad at Imødekomme islandske Ønsker om Overførsel ved Leje eller Salg af færøsk Tonnage.

Det skulde dog synes muligt at etablere et erhvervsmæssigt Samarbejde mellem Island og Færøerne saaledes, at den færøske Fiskerflaade ogsaa kunde være til Gavn for islandske Erhvervsinteresser. Man kunde her tænke sig den Ordning, at de færøske Skibe, der maatte blive sat ind i Ferskfiskeeksporten mellem Island og Storbritannien, siddende med de islandske Skibe efter Tur fyldte Lasten med Fisk fanget saavel af islandske som af færøske Fiskere i Island, Spørgsmaalet vilde derefter blive, hvorledes et saadant Samvirke skulde afregnes. Den mest ligetil Maade vilde formentlig være den, at de respektive islandske og færøske Redere tog Gevinst og Tab paa den Last de hver især købte. Afregningen med selve Fiskerne maatte selv-

følgelig ske for begge Parter Vedkommande paa Grundlag af Dagsprisen og det af hvert enkelt Baandelag leverede Kvantum.

Da det kan forventes, at Transport af Isfisk kommer til at foregaa fra mange forskellige Islandske Pladser, er det ønskeligt at der etableres en Klareringsordning saa hensigtsmæssigt som muligt for Skibsfarten.

2. Sildefiskeriet.

Fra Aar til Aar har islandske Næringsdrivende haft Samarbejde med færøske Skibsredere og Fiskere paa den Maade, at færøske Skibe med Besætning har været lejet til Ishændere. Et fortsat Samarbejde paa dette Omraade vil være meget ønskeligt, idet man maa kunne forvente, at de islandske Sildeoliefabriker i Fremtiden vil give de færøske Skibe de samme Vilkaar som de islandske Skibe opnaar.

C. Landbruget.

Vilkaarene for Islandsk og færøsk Landbrug er klimatisk set nogenlunde ens, men jordbundsmæssigt og terrænmæssigt har Island utvivlsomt en Fordel ved sine store muldrige Sletter. Anvendelse af moderne Landbrugsredskaber er ogsaa langt længere fremme i Island end paa Færøerne, men er man ogsaa paa Færøerne nu mere og mere slaact ind paa Landbrugets Modernisering, bl. a. ved Anvendelse af tidsvarende Redskaber, Tilsaaning af Engarealer med Kulturgræs, Kraftfodertilskud til Kvæg og Faar, Dyrkning af Brødkorn, Gødskning med Kunstgødning m. m.

Det, der i denne Forbindelse for Tiden kan have Betydning, er, om Færøerne i Island eller gennem islandske Forbindelser kan gøre Indkøb af

- a. Landbrugsredskaber
- b. Frø, saavel Have- som Markfrø
- c. Høgnsmaterialer
- d. Kraftfoder
- e. Kunstgødning
- f. eventuelt Læggekartofler.

D. Handel.

Færøerne har før Krigen haft sin væsentligste Import fra Danmark. Desuden er der ogsaa importeret Varer fra Norge, Sverige, Storbritannien samt Salt fra Middelhavslandene.

Siden Danmarks Okkupation har Færøerne praktisk talt taget hele sin Import fra Storbritannien.

Importen fra Storbritannien har heller ikke voldt nogen Vanskeligheder, bortset fra Bygningsmateriel specielt Tømmer og Jern, samt Papir.

Fra færøsk Side har man derfor særlig Interesse i gennem Island at faa Indkøbt Bygningsmateriel og Papir i alle Sorter. Naturligvis vil desuden enhver anden Vare være af Betydning at faa fremskaffet paa gunstigst mulige Vilkaar.

Da Island og Færøerne faktisk har de samme Exportvarer, kan der næppe etableres et Varebytte mellem Parterne; dog kunde der eventuelt være en Mulighed for, at der fra Færøerne kunde leveres færøske Kul som Bytte for andre Varer. Færøernes Vareforsyning ligger inde med et forholdsvis stort Parti Salt, hvorefter der eventuelt kan leveres Island en Skibslast. Desuden findes der en Del Sildetønder, der muligvis kan afhændes til Island. Øerne har ogsaa et rigeligt Lager af Saabovr, hvorefter der eventuelt kan afhændes en passende Del til Island.

E. Skatteforholdene.

Det henstilles at Føringør, der driver midlertidigt Erhverv i Island først bliver skattepligtige efter 3 Maaneders Ophold i Lighed med Iskændere, der driver midlertidigt Erhverv paa Færøerne.

Den færøske Erhvervsdelegation til Island

Reykjavik, den 18. Februar 1941.

sign:

K. Djuhuus. P. M. Dam. Hjalmar Nielsen. Ole Jacob Jensen.

Joan Rasmussen. M. A. Godtfred. Joan P. Eliassen.

Bilag II.

Referat

*af Møde, afholdt i Reykjavik den 23de Februar 1941 Kl. 14,
mellem Underudvalg af de færøske og islandske
Forhandlingsdelegationer.*

De tilstedeværende:

Det færøske Udvalg:

Sysselmand, Lagtingsmand Djuhuus,
Reder M. A. Godtfred,
Købmand Hjalmar Nielsen.

Det islandske Udvalg:

Kontorchef Stefán Þorvarðsson,
Kontorchef Jón Guðmundsson
og den islandske Delegations Sekretær:
Henrik Sv. Bjørnason.

Paa Mødet behandlede den færøske Forhandlingsdelegations Memorandum af 18de Februar 1941, Afsnit C (Landbruget) og Afsnit D (Handelen).

Kontorchef Jón Guðmundsson indledede med at udtale, at der fra islandsk Side frembød sig store Vanskeligheder med at imødekomme de fra færøsk Side fremsatte Ønsker med Hensyn til Indkøb i Island eller gennem islandske Forbindelser af Varer fra Amerika, grundet paa Tonnagemangel fra Islands Side, idet Island ikke raadede over tilstrækkelig national Tonnage

til de allernødvendigste Transporter til og fra Island og *Vulutaranskeligheder*, idet forholdsvis faa islandske Produkter sælges for Dollars, og de Dollars man har kunnet købe i England er begrænsede. Det maatte derfor være en absolut Forudsætning fra islandsk Side, at man fra færøsk Side stillede Dollars til Disposition.

Landbruget.

Med Hensyn til dette Afsnit i Memorandummet udtalte Kontorchef Jón Guðmundsson:

- Ad a. Island har ingen Læger af Landbrugsredskaber, da Markedet for disse Artikler er blevet lukket og Island kun har Haab om at faa de nødvendige Reservedele til Landets eget Behov.
- Ad b. Det samme gælder ogsaa med Hensyn til Frø. Iøvrigt henviste Kontorchefen de færøske Forhandlere til at drøfte disse Punkter nærmere med Landbrugskonsulent, Direktør Árni Eylands.
- Ad c. Hegnsmaterialer har Island ingen af for Øjeblikket; disse Materialer kan kun fremskaffes fra Amerika, d. v. s. at der maa stilles Dollars til Raadighed.
- Ad d. Hvad angaar Kraftfoder er der Mulighed for at Island kan afse noget Sildemel til Færøerne, dog kan der ikke gives noget bindende Tilsagn i den Retning, forsaavidt angaar sidste Aars Produktion, det maa afhænge af Størrelsen af det indenlandske Behov. Mais importeres udelukkende fra Amerika; der maa derfor fremskaffes Dollars.
- Ad e. Island forhandler for Tiden med England om Indkøb af Kunstgødning. Hvis en Leverance Kali fra Spanien kan gennemføres er der Mulighed for at Island kan afse en Del deraf til Færøerne. Iøvrigt henviste Kontorchef Jón Guðmundsson i denne Forbindelse til nærmere Drøftelser med Direktør Árni Eylands.
- Ad f. Læggekartofler var der ganske Mangel af i Island.

Hr. Djurhuus indskød, at man i Afsnit C i det færøske Memorandum havde overset at nævne Muligheden af Indkøb i Island af Faaremedicin.

I denne Henseende mente Kontorchef Jón Guðmundsson at der ikke kunde blive større Vanskeligheder, forsaavidt angaar de Vacciner der produceres i Island, men henviste de færøske Forhandlere til nærmere Drøftelser med Professor Dungal.

Handelen.

Med Hensyn til Bygningsmaterialer udtalte Kontorchef Jón Guðmundsson at Island indførte alt Tømmer og største Delen af Jern fra Amerika. En Del Jern blev dog indført fra England (hovedsagelig Bølgeblik), men Leverancerne tog meget lang Tid. De øvrige Jernmaterialer importeredes fra Amerika. Det maatte derfor være en Forudsætning for Fremskaffelse af disse Materialer, at Færøerne stillede Dollars til Disposition.

De samme Hensyn gjorde sig gældende med Hensyn til Papir. Paa en Forespørgsel fra Hr. Djurhuus om, hvorledes man fra islandsk Side vilde stille sig med Hensyn til en mindre Bestilling Papir til Færøerne udtalte Jón Guðmundsson, at man maatte regne med, at enhver Forespørgsel om Indkøb af Væver fra Amerika vilde blive besvaret med, at der fra Islands Side var en absolut Betingelse, at der blev stillet Dollars til Raadighed.

Fra færøsk Side berøstes Muligheden af Værendveksling mellem Færøerne og Island. Færøerne kunde f. Eks. afse Salt og en Del Havre til Island mod Indførsel af Eksportkaffe og Hermetik til Færøerne.

Kontorchef Jón Guðmundsson paapegede at Island var tilstrækkeligt forsynet med Salt. Hvad angik Eksportkaffe som produceres i Island, gjorde man opmærksom paa, at alle Raastoffer til denne Produktion maatte indføres fra Amerika, og der maatte derfor stilles Dollars til Raadighed.

Med Hensyn til Hermetik burde der ikke være større Vanskeligheder; man maatte henstille til de færøske Forhandlere at drøfte dette Spørgsmaal nærmere med Direktør for Klipfiskeeksportationen, Hr. Kristján Einarsson.

Til Slut berøstes fra færøsk Side det Spørgsmaal, om man mente der vilde kunne opstaa Valutavanskeligheder i Forbindelse med det færøske Fiskeri ved Island og Opkøb af Islandsk Fisk. Kontorchef Jón Guðmundsson udtalte, at han ikke syntes, at der var Grund til at mene at der kunde opstaa Vanskeligheder i denne Henseende.

Mødet blev derefter hævet Kl. 15.40.

K. Djurhuus, M. A. Godfred, Hjalmar Nielsen,

J. Guðmundsson, Stefán Þorvarðsson.

Bilag III.

Referat

*af Møde, afholdt i Reykjavik den 23de Februar 1941 Kl. 18,
mellem Underudvalg af de færøske og islandske
Forhandlingsdelegationer.*

De tilstedeværende:

Samtlige Medlemmer af den færøske Forhandlingsdelegation og fra Islandsk Side:

Kontorchef Stefán Þorvarðsson,
Fuldmægtig Gunnlaugur Briem;
endvidere den islandske Delegations Sekretær:
Henrik Sv. Bjørnsson.

Paa Mødet behandlede den færøske Forhandlingsdelegations Memorandum af 18de Februar 1941, Afsnit B. (Fiskeriet) og Afsnit E (Skatteforholdene).

Kontorechef Stefán Þorvarðsson indledede Mødet med at udtale at Skatteforholdene var til Overvejelse hos Rigsskatteraadet, hvorfor nærmere Meddelelse først vil kunne gives paa næste Underudvalgsmøde.

Lagtingsmand Dam fremsatte følgende Udtalelser:

Baadefiskeriet.

Det var af vital Betydning for Færøerne at faa løst Spørgsmaalet vedrørende færøske Baades Fiskeri fra Land i Island. Færøske Fiskere havde i Kraft af Forbudsloven Ret til dette Fiskeri. Paa Grund af den pludselige Omlægning af det færøske Kutterfiskeri fra Saltfiskproduktionen til Ferskfiskproduktionen var ca. $\frac{2}{3}$ af Bessetningerne paa de færøske Kuttere blevet overflødige ombord og da Hjemmefiskeriet i de senere Aar fuldstændig havde slaaet Fejl, kunde man regne med at et stigende Antal færøske Fiskere ønskede at komme til at drive Fiskeri fra Land i Island. Dette medførte at der maatte gøres Forberedelser med Hensyn til Pladsforholdene for det stigende Antal færøske Fiskere der maatte komme til Island og man forventede derfor Imødekommenhed fra Islands Side, saa Delegationen kunde give de færøske Fiskere Besked om disse Forhold, før de udrustede sig til Baadfiskeriet ved Island til den kommende Sæson.

I Forbindelse med dette Spørgsmaal forventede man at de færøske Baadefiskere i det hele taget forblev ligestillet med de islandske Fiskere, særlig med Hensyn paa beskyttende Love som Huslejeloven m. m.

Man vilde endvidere sætte Pris paa om der vilde blive givet Læmpelser med Hensyn til Afgifter af Proviant og Udrustning, som Fiskerne medbragte til eget Forbrug.

Snurrevaadsfiskeriet.

Angaaende Spørgsmaalet om færøske Skibes Ret til Snurrevaadsfiskeri inden for Søterritoriet, regnede man med at Rotten til det vilde forblive i samme Udstrækning som tidligere.

Færøske Skibes Køb af Fisk i Island.

Man forventede at der ogsaa i Fremtiden vilde blive givet Licens for færøske Skibe til Køb af Fisk i Island. Det vilde være af stor Betydning for Delegationen at erholde den islandske Regerings Indforståelse hermed.

I denne Forbindelse vilde man pege paa Ønskeligheden af at færøske og islandske Skibe fyldte Lasten af Fisk efter Tur. Dette var ogsaa blevet gennemført, bortset fra enkelte Undtagelser.

Klareringsbestemmelserne.

Det havde vist sig at en Del færøske Skibe ikke havde kunnet klare sig i de nærmeste islandske Havne som de islandske Skibe, hvilket ofte medførte store Tab, da Fisken ved den medførte Forsinkelse blev gammel.

Sildefiskeriet.

Færingerne havde gennem Aarene haft et relativt stort Samarbejde med Islændingene paa Sildefiskeriets Omraade. For Fortsættelsen af dette Samarbejde vilde det være af Betydning, at Færingerne direkte kunde slutte Kontrakter med de islandske Sildefabrikker.

Med Hensyn til Betalingen af den til Fabrikkerne leverede Sild, vilde man gerne berøre Spørgsmaalet, hvorvidt det vilde være muligt at erholde en Del af den Del af Silden, som i forarbejdet Tilstand eksporteredes for Dollars til Amerika betalt i Dollars eller med Varer købt for Dollars.

Kontraktforholdene.

Det var af praktisk Betydning for det færøske Erhverv at være vidende om, hvorledes de islandske Fiskere og Redere har ordnet deres Kontraktforhold, hvorfor man gerne vilde erholde Oplysninger om dette Forhold.

Salg af færøske Skibe til Island.

Ved adskillige Lejligheder var der af forskellige Iskendinge fremsat Ønsker om at faa Lov til at købe færøske Skibe. Da Skibene danner selve Grundlaget for Færingernes Eksistens, har Myndighederne paa Færøerne været imod at give Tilladelse til Salg af de Skibe som Færingerne selv kan gøre Brug af.

Kontorchef Stefán Þorvarðsson udtalte at man fra Islands Side i givet Fald ikke vilde sætte Hindringer i Vejen for de færøske Baadelaag saafremt disse fik Station i Island, men at man med Hensyn til færøske Skibes Afgifter i Island kunde henvise til Aftale af 2. Marts 1935 mellem Island og Danmark som vedblivende er i Kraft.

Vedrørende Afgifter af de færøske Fiskeres medbragte Proviant og Udrustning maatte man gaa ud fra at det maatte ske i Henshold til Loven og at Retstillingen vilde forblive uændret i saa Henseende.

Om færøske Skibes Fiskeri med Snurrevaad udtalte Kontorchef Stefán Þorvarðsson at der ikke var Grund til at antage at der skulde frembyde sig Vanskeligheder; de Snurrevaadsbaade der sejlede under færøsk Flag havde hidtil kunnet faa Tilladelse til Fiskeri inden for Søterritoriet.

Med Hensyn til færøske Skibes Køb af Fisk i Island udtalte Fuldmægtig Guunlaugur Briem at der fra Juli f. A. var blevet givet Licens til alle færøske Skibe, der var blevet søgt for. Man kunde gaa ud fra at dette Forhold ikke vilde blive ændret før Udgangen af April Maaned d. A. Efter den Tid kunde man fra Islandsk Side ikke give noget bindende Tilsagn. Det ahang blandt andet af hvorledes Sildefiskeriet udviklede sig for de islandske Skibes Vedkommende. Slog det fejl maatte man gaa ud fra at flere islandske Skibe end tidligere vilde beskæftige sig med Torskfiskeri.

Hvad angik Spørgsmaalet om at de færøske og islandske Skibe efter Tur fyldte Lasten med Fisk fanget ved Island, kunde man ikke give nogen bestemte Udtalelser. Udførselsnævnet havde ikke noget med den Sag at gøre. Det maatte afhænge af en indbyrdes Ordning mellem de islandske Redere og de færøske Interessenter; saavidt bekendt var de færøske Skibe hidtil kommet til efter Tur, saafremt de havde meldt sig i Tide.

Vedrørende Klareringsspørgsmaalet oplyste de islandske Forhandlere, at der fra islandsk Side ikke havde været sat nogen Hindringer i Vejen for

de færøske Skibe, men at dette Misforhold udelukkende var Følge af Eng-
lændernes Okkupation.

Hvad angik Spørgsmaalet om de færøske Skibes Oplægning af Sild
hos de islandske Sildefabrikker, maatte man anføre, at Island for Tiden lan-
de med ca. 12.000 Tons Sildeolie, som endnu ikke var blevet solgt, saa
man kunde derfor ikke give nogen bestemt Tilsagn i den Retning. Det
samme gælder de af Hr. Dam anførte Betragtninger om Valutaspørgsmaalet,
i denne Forbindelse.

Man vilde med Hensyn til Kontraktforholdene henlede de færøske
Forhandlers Opmærksomhed paa, at det vilde være det enkleste at søge de
nødvendige Oplysninger i denne Henseende hos det islandske Fagforenings-
forbund (Alþýðusamband Íslands), hvortil man om ønsket kunde medvirke.

Hvad angik Køb af færøske Skibe til Island udtalte Fuldmægtig
Gunnlaugur Briem, at hidtil havde det kun drejet sig om nogle faa
enkelte Tilfælde.

Skibsfører Jensen henledte Opmærksomheden paa det ønskelige
i at opnaa en bedre Ordning med Hensyn til Udklarering af færøske Skibe
fra Island, samt at faa Oplysning om de færøske Skibe kunde fortsætte med
at transportere Fisk fra Island; om der i denne Henseende var andre For-
hold af Betydning end Fangstmængden og at man ønskede at benytte is-
landsk Tonnage saavidt den kunde klare Transporten.

Kontorchef Stefán Þorvarðsson henviste til det tidligere ud-
talte at de islandske Myndigheder ikke nu kunde ene bestemme om Ud-
klarering af Skibe fra Island. Henviste samtidig til en Ordning som var op-
naaet om Udklarering af færøske Skibe fra Hornafjörður. Sagen maatte løvrigt
staa hen.

Om det andet Spørgsmaal havde Fuldmægtig Gunnlaugur Briem ud-
talt hvad der paa nuværende Tidspunkt kunde siges.

Mødet blev hævet Kl. 20.

Stefán Þorvarðsson.

Gunnl. F. Briem.

Kr. Djarhuus.

P. M. Dam.

Joan P. Eliassen.

Ole Jacob Jensen.

Hjalmar Nielsen.

Joan Rasmussen.

M. A. Godtfred.

Referat.

*af Møde, afholdt i Reykjavik den 26nde Februar 1941 Kl. 18,
mellem Underudvalg af de færøske og islandske
Forhandlingsdelegationer.*

De tilstedeværende:

Samtlige Medlemmer af den færøske Forhandlingsdelegation og fra
Islandsk Side:

Kontorchef Stefán Þorvarðsson,
Fuldmægtig Gunnlaugur Briem,
og den islandske Delegations Sekretær: Henrik Sv. Bjørnsson.

Man gennemgik det fra sidste Møde fremlagte Udkast til Referat
hvorefter dette blev vedtaget.

Kontorchef Stefán Þorvarðsson udtalte derefter:

Forsaaende angaar det i Memorandum af 18. Februar stillede Forslag
angaaende Skatteforholdene kan meddeles, at Færinger vil i Aaret 1941 rets-
lig blive stillet paa ganske samme Maade som hidtil. Det kan i den Hen-
seende bemærkes, at i Henhold til gældende Lov vil Besætning paa færøske
Skibe som har Tilhold ved Land først blive paalignet Kommuneskat efter 3
Maaneders Ophold i Island. En Udtalelse om Skatteforholdene for Færinger
paa midlertidigt Ophold i Island fra Rigsskattenævnet i Henhold til Skrivelse
fra Nævnet af 25. ds. afleveredes til den færøske Erhvervsdelegations For-
mand i Oversættelse, idet samtidig paapegedes, at det hørte under Dom-
stolene endelig at fortolke de gældende Lovbestemmelser i denne Henseende.
En særlig Aftale om Skatteforholdene for midlertidig bosatte Færinger i Is-
land vil man fra islandsk Side ikke finde det opportunt at træffe for nær-
værende.

Sysselmand Djurhuus udtalte, at man med Hensyn til Skatte-
spørgsmaalet fra færøsk Side var indforstaaet med at disse Forhold kom til
at hvile paa gældende Lov og hidtil gælden Praksis.

Hr. Stefán Þorvarðsson udtalte endvidere at man efter nærmere
Overvejelse maatte henholde sig til de paa sidste Underudvalgsmøde frem-
satte Udtalelser fra islandsk Side, foruden at den islandske Forhandlingsdele-
gation nu kunde oplyse at den havde Bemyndigelse fra Islands Regering til
konfidentielt at erklære, at Færinger og færøske Skibe i Aaret 1941 vilde i
de under Forhandlingerne berørte Spørgsmaal i retlig Henseende blive be-
handlet som hidtil.

Herudover kan det forsikres at der fra islandsk Side vil blive udvist
velvillig Imødekommenhed ved Overvejelser om Løsning af Problemerne efter-
haanden som de maatte opstaa, inden for Mulighedernes Grænser.

Hr. Djurhuus takkede for den islandske Regerings Meddelelse om
Behandlingen af Færinger og færøske Skibe i Aaret 1941, hvilket gør det
muligt for de færøske Interesserede at disponere Aaret ud, og for Tilsagnet
om velvillig Imødekommenhed inden for Mulighedernes Grænser. Man maatte
forstaa denne Udtalelse saaledes, at den afsvækkede noget Vægningen ved at

give noget bindende Tilsagn om Licens for Udførsel af Fisk med færøske Skibe efter Udgangen af April.

Lagtingsmand Dam udtalte, at man nu maatte betragte det saaledes, at Forhandlingerne havde ført til et Resultat efter at den islandske Regering havde givet denne Meddelelse. Hr. Dam takkede for den Vished, der nu var opnaaet for Aaret 1941, men ansaa det dog som en personlig Skuffelse, at man fra Islands Side ikke havde kunnet strække sig til Tilsagn for længere Tidsrum. Hr. Dam udtalte samtidig det Haab, at det gode Samarbejde mellem Færøerne og Island ogsaa i Fremtiden kunde fortsætte.

Skibsfører Jensen udtalte sin Tilfredshed over det Resultat, som nu forelaa.

Hr. Jensen berørte Spørgsmaalet om at de færøske og islandske Skibe efter Tur fyldte deres Last med Fisk fanget ved Island, eftersom de var anmeldt.

Hvad angik dette Spørgsmaal henviste Fuldmægtig Gunnlaugur Briem til Udtalelse fra forrige Møde om at Udførselsnævnet ikke havde noget med den Sag at gøre; det maatte afhænge af Ordningen indbyrdes mellem de færøske Interessenter og de islandske Leverandører. Hr. Briem bemærkede, at man i det store og hele maatte kunne gøre Regning paa at en praktisk Ordning fremdeles vilde kunne opnaas i denne Henseende.

Skibsfører Jensen berørte Spørgsmaalet om det ønskelige af, at Fisk transporteret med færøske Skibe kunde blive lossat paa Englands Vestkyst, ligesom Fisk transporteret med islandske Skibe.

Fuldmægtig Gunnlaugur Briem udtalte at Rejsningen af dette Spørgsmaal vilde skabe vanskelige Komplikationer.

Reder Godtfred udtalte sin Tak til den islandske Delegation for de Tilsagn Færinger havde faaet om at beholde deres Rettigheder i Island for Aaret 1941.

Mødet blev hævet Kl. 20.

<i>Kr. Djuurhaus.</i>	<i>P. M. Dam.</i>	<i>Joan P. Eliassen.</i>	<i>Ole Jacob Jensen.</i>
<i>Hjalmar Nielsen.</i>	<i>Joan Rasmussen.</i>	<i>M. A. Godtfred.</i>	
<i>Stefán Þórvarðsson.</i>	<i>Gaahl. E. Briem.</i>		

B. Møde.

Protokol

over

Møde, afholdt i Reykjavík Lørdag den 1ste Marts 1941,
mellem de færøske og islandske Forhandlingsdelegationer.

De samme Delegationsmedlemmer som paa sidste Møde var til Stede, med Undtagelse af de Herrer J. P. Eliassen, P. M. Dam og Joen Rasmussen, som var bortrejst til Østlandet, samt Hr. Godtfred, som var rejst tilbage til Færøerne.

Udkast til Protokol over 2. Møde blev vedtaget.

Protokollerne fra 1. og 2. Møde blev underskrevet.

Komminique, som vedlægges nærværende Protokol, blev vedtaget.

Formanden for den islandske Forhandlingsdelegation takkede den færøske Forhandlingsdelegation for at den var kommet til Island og for det gode Samarbejde og udtalte det Ønske, at Resultatet af Forhandlingerne vilde vise sig tilfredsstillende for begge Parter.

Formanden for den færøske Forhandlingsdelegation takkede den islandske Forhandlingsdelegation for det gode Samarbejde og den Venlighed, der var blevet udvist den færøske Delegation under dens Ophold i Reykjavík. Han udtalte endvidere det Haab at Forhandlingerne vilde kunne medvirke til at styrke den gode Forbindelse mellem begge Parter.

K. Djurhuus.

Hjalmar Nielsen.

Ole Jacob Jensen.

Stefán Þorvarðsson.

J. Guðmundsson.

Genrl. E. Brim.

Meddelelse

vedrørende

Forhandlinger med Repræsentanter fra Færøerne.

En færøsk Handels- og Erhvervsdelegation har opholdt sig i Reykjavík i de sidste fjorten Dage.

Delegationsmedlemmerne er som følger:

Sysselmand, Lagtingsmand Kristian Djurhuus, Delegationens Formand,

Lærer, Lagtingsmand P. M. Dani,

Fisker J. P. Eliassen,

Reder M. Godtfred,

Skibsfører Ole Jacob Jensen,

Købmand Hjalmar Nielsen,

Købmand, Lagtingsmand Joen Rasmussen.

Til paa Islands Vegne at forhandle har den islandske Regering udnævnt:

Kontorchef i Udenrigsministeriet Stefán Þorvaldsson, Formand.

Fuldmægtig i Erhvervs- og Samfærdselsministeriet Gunnlaugur Briem,

Kontorchef i Handelsministeriet Jón Guðmundsson,

og som Delegationens Sekretær Henrik Sv. Björnsson cand. juris.

Forhandlingerne er nu afsluttet.

Fra færøsk Side blev der gjort Rede for de Hindringer i erhvervsmæssig og handelsmæssig Henseende, der i første Instans forårsager Vanskeligheder paa Færøerne, men ved nærmere Belysning af Sagen viste det sig, at de samme Hindringer gør sig gældende i Island, forsaavidt angaar de forskellige handelsmæssige Vanskeligheder.

Noget anderledes stiller det sig med Hensyn til de erhvervsmæssige Forhold, hvor man under Hensynetagen til alle foreliggende Omstændigheder har opnået en Ordning for Aaret 1941. Man haaber at den Løsning maa blive til Gavn for begge Folk. Man gav endvidere fra islandsk Side Tilsagn om al den Bistand, det til enhver Tid vil blive muligt at yde til Løsning af de for Færingerne saa betydningsfulde Spørgsmaal.

Forslag
til
Midlertidige Bestemmelser
om
**Betalinger mellem Færøerne og det øvrige
Kongerige.**

§ 1.

Det paahviler enhver paa Færøerne hjemmehørende Person, Selskab eller Firma, som ved nærværende Bestemmelser Ikrafttræden har nogen Gæld til eller noget Tilgodehavende hos en i det øvrige Kongerige hjemmehørende Person, Selskab eller Firma, inden 31. December 1940 at anmelde og saavidt muligt bevisliggøre dette Mellemværende for Færøernes Overformynderi.

Undtaget fra Anmeldelsespligten er Skyldforhold af ikkeforretningsmæssig Karakter mellem Slægtninge.

§ 2.

Det paahviler Overformynderiet at gennemgaa de anmeldte Skyldforhold og optage en samlet Fortegnelse over disse. Hvor Overformynderiet anser det for fornødent, er det bemyndiget til at træffe Foranstaltninger til Værn for Kreditorernes Interesser. Overformynderiet kan efter Begæring eller af egen Drift beskikke den paagældende Kreditor en Værge ad hoc, jfr. Lov Nr. 277 af 30. Juni 1922 § 59.

§ 3.

Det er forbudt saavel direkte som indirekte at overføre Betalinger til det øvrige Kongerige.

Enhver Betaling til en i det øvrige Kongerige hjemmehørende Kreditor, herunder Betalinger til en i Medfør af nærværende Bestemmelser § 2 beskikket Værge og Betalinger til en anden af Kreditor befuldmægtiget Person, skal, medmindre Overformynderiet maatte bestemme noget andet, uden ugrundet Ophold gennem Overformynderiet indsættes paa en i Færø Amts Sparekasse oprettet samlet «Clearingskonto for Mellemværender mellem Færøerne og det øvrige Kongerige.»

Løgtingstidendi 1940.

§ 4.

Betaling, der i Henhold til foranstaaende Bestemmelser erlægges til Overformynderiet eller en af dette beskikket Værge, frigør Skyldneren paa samme Maade som om Betalingen var erlagt direkte til Kreditor.

Hvor der for Gælden maatte være udstedt en Veksels, der paa Grund af de særlige Forhold ikke kan skaffes til Veje, kan Overformynderiet bestemme, at Betaling af Vekselgælden skal finde Sted mod Overformynderiets Kvittering. En saadan Betaling har samme Retsvirkning som Betaling mod Udlivering af eller Kvittering paa Vekslen.

Pantedokumenter, udstedt til Kreditorer, hjemmehørende i det øvrige Kongerige, kan, hvis det originale Pantedokument ikke kan fremskaffes i kvitteret Stand, udslettes af Pantergisteret eller Skibsregisteret mod Fremlæggelse af en behørig Genpart af Dokumentet og en af Overformynderiet udstedt eller attesteret Erklæring om, at Gælden ifølge Pantedokumentet er fuldt betalt og Betalingen i paabudt Omfang indsat paa Clearingskonto til Udbetaling til den dertil berettigede.

§ 5.

Det paahviler Overformynderiet paa Grundlag af de modtagne Anmeldelser at optage en samlet Fortegnelse over færøske Tilgodehavender i det øvrige Kongerige, og Overformynderiet kan, naar et saadant Tilgodehavende er forfaldent og uomtvisteligt dokumenteret, tillade, at Tilgodehavendet betales af de paa Clearingskontoen indestaaende Midler, forsaavidt der under samme Konto er indbetalt Midler tilhørende Debitor, eller i særlige Tilfælde, forsaavidt Debtors Evne til at betale Fordringen af Overformynderiet skønnes utvivlsom.

§ 6.

Overtrædelse og Forsøg paa Overtrædelse af de i nærværende Bestemmelser indeholdte Forskrifter eller af de i Medfør af Bestemmelserne givne Forskrifter straffes — medmindre højere Straf maatte være forskyldt efter den almindelige Lovgivning — med Bøder, der tilfalder Statskassen.

§ 7.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

Minnilutaálit

i

tingmáli nr. X—27—1940:

Lóg um clearing millum Føroyar og Danmark.

Aftaná 9. apríl 1940, tá samband við Danmark knappliga slitnaði, hava nógvir spurningar verið frammi, sum hava kravt eftiransan frá tí almenna. Í juni mánað legði amtmaðurin eitt lógaruppskot fyri kríggsnevndina, og partur IV gav reglur um at greiða skuldviðurskifti Føroyar Danmarkar millum. Nú fyriliggur fyri nevndini uppskot til «Bestemmelse» hesum viðvikjandi, og skal minnilutin, sum ikki kann játta hetta uppskot, koma við hesum viðmerkingum og uppskoti:

Føroya handil.

Í friðattíð hava Føroyingar haft handilssamband við fleiri statir, tó hevur vøruhandilin eina mest farið fram við feløg í Danmark, Noreg og Bretland. Tað er tó ikki sært av handilssambandi, sum hevur verið við Italiu, Týskland, Svøríki, Ísland og onnur lond, sum nú eru stongd fyri okkum, so leingi heimsbardagin stendur á. Nú í løtuni er tað bert Bretland, sum vit kunna hava handilssamband við, og bert hetta land, sum okkara handilsmenn kunna fáa teitra millumrokning uppgjørda við.

Nú hevur tað almenna sjálvsagt ábyrgdina fyri, at handilsviðurskiftini fara fram í hesum óvanligu tíðum uttan ov stóran mismun, og uttan óneyðugan skaða fyri teir útlendingar, sum her eiga peningakrav. Men eina mest hevur tað almenna í Føroyum ábyrgdina fyri, at okkara innanoyggja viðurskifti fara fram við minnsta skaða fyri okkara samfelagsborgarar.

Handilsuppgerð í kriggstíð.

Frá feroyskari síðu ræður tað um, at tað almenna skipar soleiðis fyri, at ein handilsmaður her kann fáa góldið tað, hann er skyldugur í útlandinum, soleiðis at hann verður frígjördur fyri skuldina. Har sum Føroyingurin hevur givið skuldabráv, vexil e. a. fyri peningin, eigur hann at kunna fáa kvittan, sum ger, at henda skuldin við skuldbindingini ikki seinri kann koma honum til skaða.

Frá útlendskari síðu er støðan meira vandafull, men her má ein heldur ikki gloyma, at tá eitt handilsfelag fer út um landamark við sínum vøruhandli, so er tað seljari, altso tann útlendski kreditor, sum hevur ført seg sjálván inn í tann samhandil, sum í kriggstíð kann føra tap við sær.

Tað almenna her á landi kann ikki hava tað almindiligu ábyrgdina fyri at taka sær av øllum hesum, tí um tað skal gerast, so má Føroyingurin vera settur undir almenna eftiransan, og tað er nakað á hesu leið uppskoti sum fyriliggur sýnist at ganga.

Tað almenna her kann bert hava ábyrgdina fyri, at kreditor í útlandinum fær mann til at ansa eftir sínum kravi, tá trotibúgv fyriliggja, ella tá annað ger tað neyðugt, at nakað verður gjørt. Til dømis skal eg nevna, at um úttanlanda felagið hevur haft umboðssølumann her í Føroyum, og hesin maður vendir sær til tað almenna, eigur tað at verða veitt honum hjálp til, at hann kann fáa heimild til at víssa sínum felag peningin tryggjaðan til kriggið einaferð er endað.

Kunnu krøvini gerast upp?

Í mongum førum hevur handilssambandið — serliga við Danmark — verið skipað soleiðis, at tann feroyski keypmaðurin hevur sent vørur til Danmarkar til at selja og fingið innflutningsvørur í staðin. Nú vita vit, at einki pappír er komið uppá nakrar av teim síðst innfluttu vørum, og fyri útflutningsvørunar eru tað ógvuliga nógv, sum eingin her veit prísúrslitið av. Skal ein handilsmaður tí nú fara at gera upp, so verður tað ógvuliga nógv gisningar, og tað verður eitt stórt — deils ógjørligt arbeiði at taka støðu til tær ymisku uppgerðir.

Tað má lí sýnast mær at vera eitt stórt — og deils nyttuleyst — arbeiði at fara undir at gera uppgávu yvir øll skuldviðurskifti Føroyar-Danmarkar millum.

Uppgerð við Danmark.

Í viðmerkingum til uppskotið, sum í summar varð lagt fyri kriggsnevndina, sigur amtmaðurin:

Ved en Anmeldelse af alle Skyldforhold til Overformynderiet vil man opnaa at faa en paa mange Maader ønskelig Oversigt over de økonomiske Forbindelser mellem Færøerne og det øvrige Kongerige og desuden opnaa, at der tilvejebringes Mulighed for Overformynderiet for at paase, at de i det øvrige Kongerige hjemmehørende Kreditorers Interesser ikke lider unødigt Skade ved den stedfundne Afbrydelse af Forbindelsen.»

Um tað seintra punktið skal eg vísa til tað, sum fyrr er framført. Har kann ske nakar skaði, men útlanda kreditor hevur sjálvur ført seg inn í tann vanda, og vit kunna ikki av hesi orsök seta allan føroyskan keypmannsstand undir administratión. Eisini er tað skeiðt at gera mun millum Danmark og onnur lond, Føroyingar hava haft samhandil við. —

Um amtmannsins viðmerking: «at faa en paa mange Maader ønskelig Oversigt» yvir figgjarligu støðu Føroya—Danmarkar millum, skal eg siga:

Tað er mangan framhildið frá okkara flokki, at eitt uppgerð við Danmark átti at fingist í lag, men vit hava eisini verið á tí ásjón, at hetta mátti báðir partar verið við til, og ikki at tað skuldi gerast frá øðrum partinum aleina. Tað kann ikki á henda hátt fáast tað rætta úrslitið.

Uppgerð av handilsviðurskiftunum landanna millum, altso at gera eina «handilsbalancu» millum bæði londini, vildi í friðartíð fingið okkara besta viðmæli. Spurningurin hevur verið havdur á máli við donsku stjórnina, men altíð verið beint noktaður.

At gera hetta tiltak nú sýnist mest sum at fyrtreika, at tey figgjarligu bond, sum enn eru eftir millum Føroyar og Danmark skulu gerast klár til sundurslitan. Hetta er eitt uppgerð við Danmark, sum vit frá okkara flokki hava hildið eigur at verða latið upp í hendur á tí privata manningum. Okkara samhandil við Danmark hevur verið stórur, og tað hevur ikki verið okkara hugsan at lagt meinbogar fyri, at hesin samhandil — um teir, sum útinna hann, ynskja tað — kann fara fram, sjálvt um tann stjórnarlíga støðan skuldi verðið broytt.

Á hvat hátt amtmáðurin annars heldur eitt tilíkt uppgerð kann vera til nytta, tað verður einki sagt um, og tí er tað ikki lætt hjá lögtinginum at taka støðu til tað.

Føroysk krav móti Danum.

Frá føroyskari síðu hevur tað týðning, at Føroyingar, sum hava pening til góðar í Danmark, samstundis sum tann danski skyldnarin hevur okkurt krav móti øðrum Føroyingi, kann fáa hetta útlíknað. Her eigur tað almenna at virka við og fáa heimild til at krevja upplýsingar um tilíka skuld til Danmarkar, sum er neyðug fyri at gjalda tí føroyska kreditor.

Hetta verður tó bert í fáum førum, at nakað má gerast, og fult uppgerð av øllum skuldviðurskiftum av hesi grund, má sýnast heilt óneyðugt.

Við hesum viðmerkingum vil eg seta fram broytingaruppskot til meirilutauppskotið. Eg skal bert leggja afturat, at tað frá fleiri donskum kreditorum gjøgnum Svøríki er komin áheitan á sakførara ella banka her, at krevja teirra pening inn. Hetta visir, at tað serliga fyri Danmark ikki er so heilt neyðugt at gera tiltøk, sum kunna tarna Føroyingin óneyðugt.

Brævasamhandið er slitið, men teir, sum hava haft størstan samhandil, hava tó funnið veg til at ansa eftir sínum peningi.

Broytingaruppskot:

§ 1 verður broytt soleiðis:

«Enhver paa Færøerne hjemmehørende Person, Selskab eller Firma, som ved nærværende Bestemmelser Ikrafttræden har nogen Gæld,

til eller noget Tilgodehavende hos en Person, Selskab eller Firma, der er bosiddende udenfor Færøerne, er berettiget til at anmelde og saavidt muligt bevisliggøre dette Mellemværende for Færøernes Overformynderi.

Færøernes Overformynderi bemyndiges til at medvirke til, at et Gældsforhold kan reguleres med frigørende Virkning for Debitor her, eller til at en herværende Kreditor opnaar Dækning, saafremt der kan paavises Aktiver her paa Øerne, der tilhører Medkontrahtenten, og ikke paa anden Maade er bundet eller behæftet.»

§ 2: Fyrsta punktum gongur út. Í øðrum punktum verða orðini: «Værn for Kreditorernes Interesser» broytt til: «Værn for en udenfor Færøerne bosiddende Kreditors Interesser».

§ 3. a) Í staðin fyri orðini í fyrsta petti «til det øvrige Kongerige» verður sett: «til andre Lande end Storbritannien og Island uden særlig Tilladelse fra Sørenskriveren (Dommeren) paa Færøerne».

b) Í øðrum petti verða orðini «i det øvrige Kongerige» broytt til «udenfor Færøerne, jft. l. Stykke».

c) Seinast í § 3 verða orðini «og det øvrige Kongerige» broytt til «og vedkommende Rige».

§ 4. Í 3. petti verða orðini «i det øvrige Kongerige» broytt til «udenfor Færøerne».

§ 5. Fyrsta petti til « . . . i det øvrige Kongerige» verða broytt til: «Det paahviler Overformynderiet paa Grundlag af modtagne Anmeldelser at registrere færøske Tilgodehavender udenfor Færøerne».

Nýggjur § 6: Færøernes Overformynderi er berettiget til, naar Forholdet er sandsynliggjort af en herværende Kreditor, at forlange sig forelagt Dokumentation for saadanne Gældsforpligtelser, som er nødvendige, for at en Udligning kan finde Sted, og det færøske Krav blive opfyldt.

§ 6 og 7 verða broyttar til § 7 og 8.

A lögtingi, 1. november 1940.

Th. Petersen.

Forslag
til
midlertidige Bestemmelser for Færøerne
om
Seddelomløb, Valutaforhold og Handel med
Udlandet m. v.

I.

Seddelomløb.

§ 1.

Efter Overenskomst med den britiske Regering udstedes indtil 5 Mill. Kroner nye, ved den britiske Regerings Foranstaltning tilvejebragte Pengesedler til

a. Ombytning med de i Henhold til Kundgørelse Nr. 8 af 31. Maj 1940 afstemplede Nationalbanksedler.

b. Ombytning med de i Henhold til Kundgørelse Nr. 32 af 14. Oktober 1940 udstedte midlertidige Pengesedler og

c. Forøgelse af den cirkulerende Seddelmængde mod Deponering af tilsvarende Sterlingbeløb i britisk Bank.

§ 2.

De nye Pengesedler udstedes af Amtmanden paa Danmarks Nationalbanks Vegne og er ved Tilsagn fra den britiske Regering sikret Omveksling til britisk Valuta efter Kurs 22 Kr. 40 Øre lig med 1 Pund Sterling.

§ 3.

De i § 1 omhandlede Pengesedler er fra Udstedelsen lovligt Betalingsmiddel paa Færøerne sammen med de i Kundgørelserne Nr. 8 af 31. Maj 1940 og Nr. 32 af 14. Oktober 1940 omhandlede Sedler og sammen med dansk Skillemønt efter Reglerne i Lov Nr. 66 af 23. Maj 1873.

Efter Udløbet af en af Amtmanden efter Samraad med Lagtingets

Landsnævn fastsat Frist ophører de i Kundgørelserne Nr. 8 af 31. Maj 1940 og Nr. 32 af 14. Oktober 1940 omhandlede Sedler at være lovligt Betalingsmiddel paa Færøerne.

II.

Valutaforhold.

§ 4.

Der oprettes straks en Valuta-Central for Færøerne, med den Opgave at overvåge, at Færøernes Samhandel med Udlandet finder Sted paa betryggende Maade, og at Øernes Betalingsevne opretholdes.

Valutacentralen ledes af en Bestyrelse paa 9 Personer, bestaaende af Sørenskriveren (Dommeren) som Formand samt 1 af Føroya Fiskacksport, 1 af Færøernes Købmandsforening, 1 af Føroya Banki, 1 af Sjóvinnubankin og 4 af Lagtinget dertil valgte Personer. Formanden leder Valuta-Centralens daglige Forretninger. De nærmere Bestemmelser om Valuta-Centralens Virksomhed fastsættes i en af Amtmanden udfærdiget Instruks.

§ 5.

Køb og Salg af fremmed Valuta maa kun finde Sted gennem Bankerne paa Færøerne.

§ 6.

Det paahviler enhver paa Færøerne hjemmehørende Person og ethvert paa Færøerne hjemmehørende Selskab eller Firma uden unødigt Ophold at overdrage til en Bank paa Færøerne ethvert Beløb i fremmed Valuta, som den paagældende nu besidder eller fremtidig erhverver.

De til Bankerne overdragne Valutabeløb skal enten omveksles af vedkommende Bank til Kroner eller indsættes paa en særlig Valutakonto i den færøske Bank for vedkommendes Regning.

Det er forbudt at skabe Tilgodehavender i Udlandet ved ekstraordinær Kreditgivning eller lignende eller iøvrigt at foretage nogen Transaktion, der tilsigter at unddrage fremmed Valuta fra Omsætning paa Færøerne.

§ 7.

Afregningskursen for britisk Valuta er 22 Kr. 40 Øre lig med 1 Pund Sterling.

Ved Bankernes Køb af britisk Valuta eller Modtagelse af britisk Valuta paa Valutakonto erlægges til Banken en Afgift af 10 Øre pr. Pund Sterling og ved Bankernes Salg af eller Afgivelse af britisk Valuta fra Valutakonto betales samme Afgift.

Afregningskursen for anden fremmed Valuta end britisk er den Kurs, den paagældende Valuta kan opnaa i England. I Tvivlstilfælde fastsættes Afregningskursen af Valuta-Centralen. Af anden fremmed Valuta end britisk svares til Bankerne en tilsvarende Afgift som af britisk Valuta.

§ 8.

Af de i § 7 omhandlede Afgifter skal Bankerne afgive Halvdelen til en Kursreguleringsfond, til hvilken desuden indbetales de Renteindtægter og andre Indtægter, som maatte være forbundet med Seddeludstedelsen.

Af Fonden afholdes forløds samtlige med Seddeludstedelsen og med Valuta-Centralens Virksomhed forbundne Udgifter og derefter eventuelle Kurstab ved Overgang til almindelig dansk Valuta.

Hvad der derefter maatte være tilovers anvendes til særlige færøske Formaal.

Færøernes Oppebørselskontor foretager den nødvendige Regnskabsføring og de nødvendige Kasseforretninger for Fonden og aflægger aarligt Regnskab for denne. Udgifterne til Seddeludstedelsen og Valuta-Centralen anvises af Amtmanden.

§ 9.

Valuta-Centralen kan, hvis Forholdene nødvendiggør det, paalægge vedkommende færøske Bank at omveksle til Kroner et tilbudt Valutabeløb og kan ligeledes paalægge enhver Ejer af fremmed Valuta at lade Valutaen omveksle til Kroner.

I den Udstrækning, det paalægges Bankerne at omveksle fremmed Valuta, kan Bankerne kræve denne Valuta omvekslet til Kroner af Amtet paa Nationalbankens Vegne.

§ 10.

Bankerne paa Færøerne maa kun afgive fremmed Valuta mod Aflevering af en den paagældende Køber eller Kontohaver meddelt skriftlig Tilladelse fra Valuta-Centralen (Valutaattest).

§ 11.

Bankerne paa Færøerne er pligtige til at meddele Valuta-Centralen alle de efter dennes Skøn nødvendige Oplysninger om deres Handel med fremmed Valuta og er pligtige til at efterkomme Valuta-Centralens Paalæg om Forholdsregler til Sikring af Kontrol med Valutahandelen.

§ 12.

Valuta-Centralen skal ved Afgørelsen af, om Valutatilladelse kan gives, paase, at Færøernes Betalingsevne overfor Udlandet opretholdes, og at eventuelle handelspolitiske Forpligtelser overfor bestemte Lande overholdes, men skal iøvrigt tilstræbe, at der lægges Import- og Eksporthandelen mindst mulige Hindringer i Vejen.

§ 13.

Valuta-Centralen kan meddele Dispensation fra de i nærværende Afsnit indeholdte Bestemmelser, bortset fra Bestemmelsen om Sterlingkursen.

III.

Handel m. v. med Udlandet.

§ 14.

Det er enhver paa Færøerne hjemmehørende Person og ethvert paa Færøerne hjemmehørende Selskab eller Firma forbudt at have handelsmæssig, finansiell eller anden Forbindelse med Udlandet under en saadan Form, at denne Forbindelse kan være til Skade for Opretholdelsen af den handelsmæssige og finansielle Forbindelse mellem Færøerne og Storbritanien.

Logtingsflöindi 1940.

IV.

Straffebestemmelser, Ikrafttræden m. v.

§ 15.

Overtrædelse og Forsøg paa Overtrædelse af de i nærværende Bestemmelser indeholdte Forskrifter eller af de i Medfør af Bestemmelserne udfærdigede Forskrifter straffes — medmindre højere Straf maatte være forskyldt efter den almindelige Lovgivning — med Bøder, der tilfalder Kursreguleringsfonden, eller med Hæfte. Ved Overtrædelse eller Forsøg paa Overtrædelse af Bestemmelserne i Afsnit II og III eller af Forskrifter udfærdiget i Medfør af disse Bestemmelser, kan derhos eller Værdier, som ved den strafbare Handling har været eller er søgt unddraget de givne Forskrifter, konfiskeres til Fordel for Kursreguleringsfonden.

Sagerne behandles som Politisager.

§ 16.

Ændringer i nærværende Bestemmelser kan, naar Lagtinget ikke er samlet, udfærdiges af Amtmanden efter Vedtagelse af Lagtingets Landsnævn. Saadanne Ændringer forelægges Lagtinget i dets første Samling efter Udfærdigelsen.

§ 17.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks. Samtidig ophæves de hidtil gældende Bestemmelser om Valutakontrol m. v.

Bemærkninger til foranstaaende Bestemmelser.

Efter Modtagelsen af det Lagtinget forelagte Aktstykke af 27. Maj 1940, indeholdende de fra britisk Side fremsatte Forslag vedrørende Færøernes finansielle, handelsmæssige og økonomiske Forhold, udarbejdede Amtet sammen med Lagtingets Landsnævn et Forslag til midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Seddelomløb, Valutaforhold, Handel med Udlandet m. v. Dette Forslag blev i Begyndelsen af Juli 1940 gennem den danske Gesandt i London forelagt den britiske Regering, for at dennes Stilling til Forslaget kunde være kendt, inden det forelagdes for Lagtinget.

Siden Juli 1940 har Forholdene nødvendiggjort den ved Kundgørelse Nr. 32 af 14. Oktober 1940 hjemlede midlertidige Udstedelse af Pengesedler, og de i ovennævnte Forslag af Juli 1940 indeholdte Bestemmelser om Betalinger mellem Færøerne og det øvrige Kongerige er derhos fornylig udskilt som et særligt Forslag og forelagt Lagtinget.

Da man indtil nu (November 1940) er uden Svar fra den britiske Regering paa Forslaget af Juli 1940 bortset fra, at Kravet om Udstedelse af helt nye, af den britiske Regering tilvejebragte Pengesedler er gentaget, og da det skønnes uforsvarligt vedblivende at opsætte Sagen, fremsættes herved nærværende Forslag, der i det væsentlige er i Overensstemmelse med Forslaget af Juli 1940. De enkelte Ændringer vil der blive gjort Rede for nedenfor, medens der iøvrigt henvises til Bemærkninger til det som Bilag vedlagte Forslag af Juli 1940.

Forsaavidt nærværende Forslag gennemføres, maa man være forberedt paa, at Ændringer i Bestemmelserne kan blive nødvendige, naar den britiske Regerings Bemærkninger fremkommer, men da nærværende Forslag nøje følger Kravene i det britiske Aktstykke af 27. Maj 1940, er der ikke Grund til at tro, at væsentlige Ændringer vil blive forlangt fra britisk Side. Det er af Hensyn til denne Mulighed for nødvendige Ændringer, at Bestemmelserne i Forslagets § 16 om Landsnævnets Beinyndigelse er optaget.

Iøvrigt bemærkes følgende:

Afsnit I.

Seddelomløb.

Det er i Overensstemmelse med tidligere truffet Aftale med Bankerne, at der foreslaas udstedt Sedler for indtil 5 Mill. Kroner. Blandt Sedlerne kan forventes 1- og 2-Kronesedler.

I § 1 i Forslaget af Juli 1940 var om Dækningsspørgsmaalet udtalt, at de afstemplede Sedler er «sikret gennem en til Seddelomløbet svarende Beholdning af Sterling efter Kurs 22 Kr. 40 Øre lig med 1 Pund Sterling, hvilken Beholdning i dette Øjemed er stillet til Disposition for Amtmanden over Færøerne i Bank of England.»

Denne Bestemmelse i Forslaget om Dækningsspørgsmaalet er støttet paa Udtalelserne i det britiske Aktstykke af 27. Maj 1940 saalydende: «De nye Sedler skulde lyde paa Kroner og veksles med de for Tiden paa Færøerne cirkulerende Nationalbanksedler, som efter Inddragelsen skulde opbevares indtil Krigens Slutning som et Krav mod Nationalbanken. De nye Penegedler skulde kunne veksles til Sterling paa Færøerne til en aftalt Kurs, og en «Beholdning af Sterling til dette Formaal» skulde stilles til Amtmandens Disposition.»

Da der ikke er modtaget nogen senere skriftlig Udtalelse fra den britiske Regering, og da der faktisk ikke (endnu) er anbragt nogen «Beholdning af Sterling til dette Formaal» er det anset for forsigtigst at redegøre Bestemmelsen om Dækningen som sket ved nærværende Forslags § 2. I det Omfang, midlertidige Pengesedler er udgivet, er tilsvarende Sterlingbeholdning deponeret i britisk Bank.

Afsnit II.

Valutaforhold.

Bestemmelserne i Forslagets § 6 er affattet saaledes, at der ikke tilkommer en Valutaejer en ubetinget Ret til at faa omvekslet Valutaen til her gangbare Kroner, idet det kan have en uheldig Indflydelse paa det økonomiske Liv, hvis Seddelomløbet stiger for meget. Hvor Omveksling til Kroner ikke finder Sted, kan Beløbet indestaa paa en Valutakonto i vedkommende færøske Bank for den paagældendes Regning. Valutaen forbliver selysagt i disse Tilfælde staaende i britisk Bank, men det er nødvendigt at lade Valutaen passere en færøsk Bank, dels for at faa den fastsatte Afgift af Valutaen, dels for at have Kontrol over Valutahandelen. Bestemmelserne i § 7 forudsætter, at der betales Afgift at

al ind- og udgaaende Valuta. Bestemmelserne i § 8 er affattet efter Samraad med Lagtingets Budgetudvalg.

Da der ikke er paalagt Bankerne ubetinget Pligt til at omveksle fremmed Valuta, er det anset for formaalstjenligt at tillægge Valuta-Centralen Beføjelse til i de Tilfælde, hvor Forholdene nødvendiggør det, at paalægge Bankerne en saadan Omvekslingspligt. Omvendt maa saa Valuta-Centralen, hvis Valutaforholdene nødvendiggør det, kunne paalægge en Valutaejer at lade sin Valuta omveksle, saaledes at den disponible Valuta kan anvendes i den almindelige Samhandel med Udlandet.

Afsnit III.

Handel m. v. med Udlandet.

Bestemmelserne er enslydende med Forlaget af Juli 1940.

Afsnit IV.

Straffebestemmelser, Ikrafttræden m. v.

I § 16 er foreslaaet den ovenfor omtalte Bestemmelse om Bemyndigelse for Landsnævnet til i paakommende Tilfælde sammen med Amtmanden at træffe Bestemmelse om Ændring i de heromhandlede Lovbestemmelser.

Minnilutaálit

i

løgtingsmáli nr. X—29—1940: Valuta o. a.

Fyri nevndini er lagt uppskot til «midlertidige Bestemmelser» við viðmerkingum frá amtmanninum. Hetta uppskot hevur minnilutin ikki kunna styðjað, og skal her gera viðmerkingar.

ad I—§§ 1—3: Bankaseðlar.

Her verður víst til okkara støðu til seðilmálið, soleiðis sum tað er frágreitt í viðgerðini av kunngerðing nr. 32 av 14. oktober 1940. Hartil er at siga, at hesar reglur, sum nú er uppskot um sum varandi skipan, eru enn minni tryggjandi fyri okkara peningastovn enn kunngerðingin av 14. oktober 1940. At taka eitt stig aftureftir frá kunngerðingini av 14. oktober 1940, áðrenn nakað úttalísi fyriliggur frá bretsku stjórnini, sýnist eisini fyri minnilutanum at vera heilt óneyðugt.

Uppskot verður tí sett fram um, at hetta mál steðgar til seinri.

ad II — §§ 4—13: Fremmandur peningur.

Um hetta mál setti minnilutin í juni 1940 fram viðmerkingar, sum í stuttum siga:

Tað bretska skrivið krevur bert eftiransan av øðrum fremmandum peningi enn bretskum sterlingpundum. Hesin bretski peningur verður nýttir til allan samhandil millum Føroyar og úrheimin, og arbeiðið við «Valutacentral» vil blíva, antin ógvuliga stórt og tarnandi fyri føroyskan handilsskap, ella, um loyvi verður givið eftir § 13 í uppskotinum til at handla uttanum ráðið, heilt virðileyst fyri tað endamál, sum sýnist at ynskjast.

Minnilutin hevur í summat lagt málið fyri nevndina í P/f Sjóvinnubankanum, sum hevur sagt frá: ávísandi at einki krav liggur fyri

frá bretsku stjórnini, og at Føroya handilssamband í komandi tíð næstan eina fer at fara fram við Bretland, fráæður bankin eftiransan av bretskum peningi, meðan eftiransan av øðrum útlendskum peningi er rimilig.

So statt má minnilutin seta uppskot um, at málið verður goymt, til nærri frágreiðing liggur fyrri frá bretsku stjórnini, sum hevur fingið málið til umhugsunar.

Tað nýggja, sum er komið inn í uppskotið § 7 og § 8 – soleiðis sum hesar greinir eru broyttar við meiriluta broytingaruppskoti – kann minnilutin ganga við til, og setur uppskot um tað.

ad III -- § 14 : Handil við útheimin.

Bretska stjórnin hevur úttalað ynski um eina tílíka reglugerð. Hetta hevur landsnevndin játtað og skotið uppá tað nú fyriliggjandi orðaljóð. Svar er ikki komið frá bretsku stjórnini, og kann tað ikki verða okkara skylda, at seta tað í gildi áðrenn teir hava ásannað fyrispurningin.

ad IV – § 15–17: Straf o. a.

Av tí, sum frammanundan er nevnt, framgongur, at bert byrjanin av § 15 og § 17 eru neyðugar.

Minnilutin kann ikki ásanna viðmerkingar amtmannsins, tá har stendur: «det skønnes uforsvarligt vedblivende at opsætte Sagen» tí tað als ikki fyrri føroyskar interessur er nakað, sum talar fyrri skundi. Um tað er so neyðugt fyrri bretsku stjórnina at fáa málið greitt, ja so hava teir haft tað við fyrispurningi frá landsnevndini síðan í juni 1940, og vit hava ikki aleina loyvi til, men allar grundir til at biða, til svar kemur, við at seta tað í gildi, í tann form, sum tá verður hildin hóskandi.

Uppskot:

1. Broytingaruppskot til meirilutauppskotið:

A: Navnið verður broytt til: «Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Valutaforhold».

B: §§ 1–6 ganga út.

C: § 7 og § 8 – soleiðis sum teir fyriliggja eftir meiriluta broytingaruppskoti – rættast til § 1 og § 2.

D: § 9–14 ganga út.

E: § 15 rættast til § 3 og orðini frá: «Ved Overtrædelse . . .» til « . . . Fordel for Kursreguleringsfonden» ganga út.

F: § 17 rættast til § 4, meðan § 16 gongur út.

2. Málið um fasta skipan av seðlaviðurskiftum, valuta og handil við útheimin verður tikið uppáftur, tá svar er komið frá bretsku stjórnini.

Valutanevnd Løgtingsins, tann 14. november 1940.

Th. Petersen.

Betænkning

i

Lagtingssag Nr. 1—XI.—1940.

«Smiril».

Lagtingskontoret har ved Skrivelse af 6. September 1940 forelagt Lagtinget Driftsregnskabet for «Smiril» for Tiden 1/4—1939 til 31/3—1940. Af Hensyn til Sammenligning mellem Driften i Finansaaret 1938/39 og 1939/40 gengives herved Kontobeløbene:

1/4—1938—31/3—1939

		Indtægt			Udgift
Godsbefordring	Kr.	35311,31	Kost	Kr.	9608,19
Passagerbefordring . .	"	32755,40	Hyre	"	28821,99
Ekstrature	"	2068,50	Kul	"	38876,99
Tilskud fra Amtsfond			Olie o. l.	"	3511,05
den	"	12000,00	Forsikring	"	9619,99
Tilskud fra Lagtinget	"	10000,00	Administration	"	2000,00
Postbefordring	"	30000,00	Renter	"	1721,26
Bjergeløn	"	339,35	Ekstrature	"	6565,00
			Postbefordring	"	4136,85
			Vedligehold	"	12509,07
			Forskelligt	"	1302,47
			Telef., Telegr., Tryks. .	"	2356,33
			Havneudgifter	"	2368,53
			Ekspedition i Thorsh.		
Balance	"	4988,29	Husleje, Løn o. l. . .	"	4065,13
		Kr. 127462,85			Kr. 127462,85

«Smiril»

Fra 1/4—1939 til 31/3—1940.

		Indtægt			Udgift
Godsbefordring	Kr.	32005,78	Kost	Kr.	10129,07
Passagerbefordring . .	"	35621,05	Hyre	"	34877,68
Ekstrature	"	2440,50	Kul	"	55548,31
Tilskud fra Amtsf. . .	"	12000,00	Olie o. l.	"	7160,23
— " Lagt.	"	37372,12	Vedligehold	"	20027,82
Postbefordring	"	33644,61	Forsikring	"	12716,06
Slæbearbejde	"	20,00	Renter	"	1781,45
			Administration	"	2000,00
			Postbeforbedring . . .	"	2961,95
			Ekstrature	"	2705,00
			Forskelligt	"	959,51
			Telef. Telegr. Tryks. .	"	2096,43
			Havneudgifter	"	2104,86
			Ekspedition i Thorsh.		
Balance	"	6028,88	Husleje, Løn, o. l. . .	"	4064,57
		<u>Kr. 159132,94</u>			<u>Kr. 159132,94</u>

Fra 1/4 til 12/10 1940.

		Indtægt			Udgift
Godsbefordring	Kr.	22228,71	Kost	Kr.	6176,17
Passagerbefordring . .	"	22302,55	Hyre	"	19434,14
Ekstrature	"	0,00	Kul	"	33240,25
Tilskud	"	7000,00	Olie o. l.	"	2695,74
Lagtinget	"	26028,88	Vedligehold	"	10210,30
Postbefordring	"	12600,00	Forsikring	"	760,50
			Renter	"	785,97
			Administration	"	1000,00
			Postbefordring	"	629,80
			Ekstrature	"	730,00
			Forskelligt	"	641,67
			Telef., Telegr., Tryks. .	"	608,56
			Havneudgifter	"	921,12
			Ekspedition i Thorsh.,		
			Husleje, Løn o. l. . . .	"	1302,80
		<u>Kr. 90160,14</u>			<u>Kr. 79137,02</u>

+ ikke betalte Kulregninger Kr. 10275,68
 andre Regninger anslaaet til ca. " 1800,00

Det vil heraf ses, at medens Indtægterne nogenlunde er de samme i 1938—39 som i 1939—40, er der en stor Stigning at spore i Udgifterne. Saaledes er Kul og Oliekontoen steget med ca. 50 %.

Mandskabskontoen er steget med 6055,69 Kr., men her skal dog fratrækkes 1925,00 Kr., som forrige Aar blev godskrevet Ilyrekontoen som Andel i Haverierstatning. Den rette Stigning er saaledes 4130,69 Kr. væsentlig hidrørende fra det Officererne og Mandskabet tillagte Dyrtids- tillæg.

Vedligeholdelseskontoen udviser en Stigning paa ca. 50 %, men hertil er at bemærke, at der i denne Post er inkluderet et Beløb paa 11.383,83 Kr., der faktisk hørte med til forrige Regnskabsaar.

Der foreligger Opgørelse for 1. Halvaar af indeværende Regnskabsaar, der udviser en Stigning i saavel Indtægterne som Udgifterne, saaledes at Forholdet mellem Indtægter og Udgifter maa formodes at blive nogen- lunde uændret sammenlignet med forrige Regnskabsaar.

Ved Fastlæggelsen af «Smirils» Budget blev der i sin Tid regnet med, at Driften skulde bære sig, naar Amtsfonden betalte Renter og Afdrag og det til Anskaffelse af «Smiril» ydede Statslaan, hvoraf den aarlige Ydelse andrager 13000,00 Kr., samt et yderligere fast Tilskud paa 12000,00 Kr.

Men som Følge af den paa Grund af Krigen indtrufne Stigning i Kulpriserne m. v. maa der, saa længe Krigen varer, regnes med et yderligere Tilskud, der staar i Forhold til Prisstigningen med Fradrag af en eventuel Stigning i Fragt- og Passagerindtægterne.

Der blev i sidste Lagtingssamling regnet med den Mulighed, at det Beløb, som Postvæsenet betaler for Befordring af Post, skulde forhøjes, under Hensyn til Dyrtiden. Landsnevnden har ogsaa indgivet Ansøgning herom, men det er ikke lykkedes at faa Godtgørelsen forhøjet.

Det har været drøftet at forhøje «Smirils» Fragt- og Passager- takster for derved at bringe Indtægterne op. Udvalget kan imidlertid ikke anbefale denne Tanke, da man skønner, at en Forhøjelse vil medføre en Nedgang i Persontrafikken og Varetransporten, der vil komme de andre Fartøjer tilgode.

Under de foreliggende Forhold kan paaregnes en forøget Fragt- indtægt for «Smiril» og for saa vidt ogsaa med Lagtingets andet Kyst- skib «Viðanes», idet det maa formodes, at Lagtingets Vareforsyning, der nu forsyner mange Bygdeforretninger med Varer, fortrinsvis anvender Lagtingets egne Kystbaade.

Det har ogsaa været overvejet helt at indstille «Smiril» som Kystbaad og eventuelt afhænde denne, men Udvalget kan ikke anbefale dette, da det maa anses for nødvendigt, at et Skib, der paa betryggende Maade under alle Forhold, skal kunne besørge Forbindelsen mellem f. Eks. Suderø og de andre Øer, mindst maa være af «Smirils» Størrelse. Det er muligt, at et Motorfartøj med kraftig Maskine og af tilsvarende Størrelse og Indretning som «Smiril» havde været mere økonomisk i Drift, men under de foreliggende Forhold kan Udvalget ikke se nogen Mulighed for at anskaffe et saadant Fartøj.

Det maa herefter paaregnes, at «Smirils» Underskud kommer til at stige i samme Forhold, som Kullene stiger i Pris, dog kan der mulig- vis bødes noget paa dette Forhold ved at lade Skibet anvende færøske Kul i Blanding med udenlandske. Dette vil vel nok medføre et større Arbejde for Maskinpersonalet (2. Mester og Fyrbøder) ved den større Askeprocent, som færøske Kul afgiver, men der kan, som Godtgørelse herfor, ydes de paagældende en rimelig Overtidsbetaling, uden at dette nært til behøver at opsluge en eventuel Besparelse ved Brugen af færøske Kul, der vil kunne bunkes ved Drelnæs for 36.— Kr. pr. Ton, medens udenlandske Kul billigst kan bunkes for 90.— Kr. pr. Ton. Det er muligt, at der kræves en Ændring ved Ristene, ligesom der bør anlægges en

Askeudsmider, men efter hvad der er oplyst for Udvalget, vil disse Foranstaltninger kunne gennemføres relativt billigt. Under alle Omstændigheder bør det paalægges Administrator efter Samraad med «Smirils» samlede Maskinpersonale at foranledige undersøgt, hvad de anførte Foranstaltninger kan udføres for. Ifald Omkostningerne derefter af Landsnevnden skønnes rimelige, bør de anførte Indretninger udføres.

Foruden det regulære Tilskud paa 12000,00 Kr. maa der under de foreliggende Forhold regnes med et aarligt Tilskud paa ca. 50.000,— Kroner.

Under den nuværende Minefare maa «Smiril» kun sejle i Dagslys for at opnaa dette, maa Rejserne gøres saa hurtigt som muligt særlig for Suderø Turens Vedkommende. Det bør derfor staa Kaptajnen frit kun at anløbe Skaalevig paa Turen til og fra Suderø, naar det kan skønnes, at dette kan gøres uden at komme til at sejle den sidste Del af Turen i Natmørke.

Et Forhold, der ogsaa er medvirkende til Sejladsens Hurtighed og tillige en Besparelse i Kuludgifterne, er, at «Smiril» er ren i Bunden. For at opnaa dette, maa Skibet paa Bedding to Gange om Aaret for at renses og smøres, hvorfor det bør paalægges Administrator at foranledige dette.

Nu da alle Varepriser er steget, bør «Smirils» Restaurationspriser sættes tilsvarende op for at bringe Balance i dette Forhold.

Officerer og Besætning har fra Tid til anden gjort Krav paa forhøjet Hyre under Henvisning til Dyrtiden og Faren ved at sejle under de foreliggende Forhold.

Besætningen oppebærer for Tiden følgende Løn:

	Fast	Dyrtidstillæg	Procent	Ialt
S. Vilhelm, Kaptajn	5280	432	450	6162 Kr
S. Samuelsen, Maskinmester . . .	6000	480	—	6480 —
J. Mortensen, Styrmand	3720	408	450	4578 —
O. Brimheim, Hovmester	3300	136	—	3436 —
Th. Hansen, Matros	2280	372	450	3102 —
Oliver Olsen, —	1800	372	350	2522 ..
Charles Smith, —	1500	111	—	1611 —
Helmer Christiansen, Assistent .	2640	372	—	3012 —
S. Frederiksen, Fyrbøder	2100	372	—	2472 —
P. Egilsnes, Kok	2100	372	—	2472 —
E. Jensen, Messedreng	600	40	—	640 —
	31320	3467	1700	36487 —

Foruden de Beløb, Lønningslisten udviser, har Hovmesteren og Kokken i Procenter for Restaurationen oppebaaret henholdsvis 150 Kr. og 50 Kr.

De Procenter, som Kaptajnen, Styrmanden og de to Matroser har oppebaaret er af Fragtgodset jfr. Vedtagelse af 1938.

At Maskinmesteren har en højere Løn end Føreren af Skibet er i og for sig et mærkeligt Forhold, som imidlertid ikke er af ny Dato, men har bestaaet hele Tiden. Udvalget har søgt Oplysning om Grunden hertil og har faaet oplyst, at Maskinmesteren har sejlet efter Dansk Maskinmesterforenings Tariffer, i hvilken Forening Maskinmesteren angives at være Medlem. Ved Lagtingets Vedtagelse af 1938 er Førerens Løn fastsat til 425 Kr. pr. Maaned + Alderstillaag og skulde saaledes efter

haanden Misforholdet mellem Førerens og Maskinmesterens Løn kunne udlignes.

Den i 1938 Besætningen tillagte Procentandel af Fragtindtægterne skulde dels udligne Overtidsarbejdet og dels være et passende Supplement til den faste Hyre. Den eneste af Dæksmandskabet, der ikke fik tillagt Procenter, er 3. Matros. Aarsagen hertil var den, at den paagældende var ny i Tjenesten. Da vedkommende siden da har været hele Tiden i Pladsen, skal Udvalget foreslaa, at der ydes vedkommende en Procentandel af $\frac{1}{2}$ % af Fragtindtægterne.

Hovmesteren og Kokken oppebærer henholdsvis 10 % og 5 % af Restaurationen. Af Passagerindtægterne afgives ingen Procenter.

Da Tinget er kommet ind paa det Princip at yde Besætningen Procenter af det Arbejde vedkommende særlig er beskæftiget med, et efter Udvalgets Skøn sundt Princip, er der meget der taler for, at der foretages en mindre Ændring med Procent Afregning for saa vidt angaar Kok og Hovmester, saaledes at Hovmesteren faar Procenter af Billetsalget alene og Kokken af Restaurationen (Madsalget) og skal Udvalget hertil foreslaa, at der tillægges Hovmesteren 1 % af Billetsalget og Kokken 10 % af Restaurationen (Madsalget).

Saaledes, som foran bemærket, gaar Udvalget ud fra, at der fremtidig ogsaa vil blive anvendt færøske Kul ombord i «Smiril», hvorved der skønnes at kunne opnaas en Besparelse af flere Tusinde Kroner samtidig med, at der ydes Støtte til færøske Arbejdere. Som Godtgørelse for det Merarbejde, der ved Brugen af færøske Kul paaføres 2. Mester og Fyrbøder, skal Udvalget foreslaa, at der herfor ydes disse en Godtgørelse af 50 Øre pr. Arbejdstime udover en daglig Arbejdstid paa 10 Timer. Efter hvad der foreligger oplyst for Udvalget, har de paagældende en daglig Arbejdstid af 10–12 Timer eller en gennemsnitlig Arbejdstid af 11 Timer. Ved delvis Brug af færøske Kul kan det formodes, at Arbejdsdagen sættes op til 14 Timer saaledes, at den gennemsnitlige Arbejdstid bliver 12 Timer. En Betaling af 50 Øre pr. 2 Timer giver en daglig Udgift pr. Mand af 1 Kr. eller ca. 300,— Kr. pr. Aar eller ialt ca. 600,— Kr.

Med Hensyn til en Forhøjelse af den foreliggende Grundløn mener Raadet ikke at kunne foreslaa Tinget at gaa med hertil. Hvad Dyrtidstillægget angaar er dette ifølge Landsnevudsbevilling ydet med de i Lønningslisten anførte Beløb.

En Forhøjelse af Hyren ud over det foreliggende og det i foranstaaende foreslaaede, anser Udvalget for vanskeligt gennemførligt ikke alene naar Hensyn tages til «Smirils» Økonomi, men ogsaa sammenlignet med Hyre i anden Kystfart under lignende Forhold (f. Eks. England).

Under Henvisning til det saaledes anførte skal Udvalget foresætte følgende

Forslag.

- 1) Regnskabet for «Smiril» for 1939/40 godkendes.
- 2) Det paalægges Administrator efter Samraad med «Smirils» Maskinpersonale at skaffe oplyst, hvad det vil koste:
 - a) at indrette en Askeudsmider,
 - b) at ombygge Ristene saaledes, at Arbejdet ved Brugen af færøske Kul lettes.
- 3) Ifald Landsnevnden skønner, at de under Punkt 2 nævnte Foranstaltninger kan gennemføres for en rimelig Pris, bemyndiges Lands-

- nevnden til at foranledige de nævnte Arbejder udført og foranledige Udgifterne anvist af Amtsfonden.
- 4) Administrator anmodes om at foranledige, at «Smirils» 2 Gange aarlig renses og smøres i Bunden.
 - 5) «Smirils» Restaurationspriser forhøjes i Forhold til Prisstigningen.
 - 6) Som Tillæg til den faste Hyre ydes der:
 - a) Flovmesteren 1 % af Billetsalget.
 - b) Kokken 10 % af Restaurationssalget (Madsalget).
 - 7) Som Tillæg til den faste Hyre ydes der:
 - a) 2. Maskinmester og Fyrbøder hver 50 Øre pr. Time Overarbejde udover en Arbejdstid af 10 Timer daglig. Overtiden attesteres af Fører og 1. Maskinmester.
 - b) 3. Matros faar tillagt $\frac{1}{2}$ % af Brutto-Fragtindtægten.
 - 8) Landsnevnden bemyndiges til at foranledige anvist af Amtsfonden efterhaanden, som Administrator dokumenterer at saadant er paa-krævet, Tilskud til «Smirils» Drift for Finansaaet 1940/41.

«Smirils» Udvalg, den 26. Oktober 1940.

Kr. Djurhuus. J. Heinesen. H. Nolsøe. O. F. Joensen.

Betænkning

i

Lagtingssag Nr. XI—2—1940: (Viðanes)

Der foreligger Regnskab fra M/B «Viðanes» for Tidsrummet 1. April 1939 til 31. Marts 1940.

Det fremgaar heraf, at der er indtjent følgende Beløb:

Godsbefordring	Kr. 7777,24
Passagerbefordring	„ 2456,50
Ekstrature	„ 1955,00
Postbefordring	„ 4666,62

Ialt Kr. 16855,36

Udgifterne udgør ialt 19178,30 Kroner og fordeler sig saaledes:

Hyre	Kr. 6687,50
Olie o. lign.	„ 5584,38
Vedligehold	„ 1822,50
Forsikring	„ 1619,75
Havneudgifter	„ 280,00
Ekspedition i Thorshavn ...	„ 675,00
Postbefordring	„ 1499,55
Tryksager	„ 609,62
Administration	„ 400,00

Ialt Kr. 19178,30

hvorved der fremkommer et Driftsunderskud paa 2322 Kr. 94 Øre. Desuden har Amtsfonden betalt Renter og Afdrag af det til Anskaffelse af Fartøjet i Færø Amts Sparekasse optagne Laan, stort 42000,00 Kroner.

Til Sammenligning med Forskydning i Driftsindtægterne og Udgifterne kan anføres følgende Tab fra Driften i Tiden 14/4—1/10 1939 (Viðanes første Driftsperiode) og Tiden 1/4 1940—12/10 1940.

M/B «Viðanes».

Fra 14. April til 1. Oktober 1939.

Indtægt		Udgift	
Godsbefordring	Kr. 2706,54	Hyre	Kr. 3411,50
Passagerbefordring	1529,50	Olie o. lign.	2319,44
Ekstrature	1660,00	Vedligehold o. l.	1269,20
Postbefordring	2499,98	Forsikring	620,75
Gæld til Smiril	170,54	Postbefordring	419,00
		Forskelligt	526,67
	Kr. 8566,56		Kr. 8566,56

Fra 1. April 1940 til 12. Oktober 1940.

Indtægt		Udgift	
Godsbefordring	Kr. 4328,94	Hyre	Kr. 4328,01
Ikke afr. Fragt ca. 900 Kr.		Olie o. l.	3031,10
Passagerbefordring	885,50	Ikke bet. Regning 1739,27 Kr.	
Ekstrature	1050,00	Vedligehold	2290,18
Postbefordring	2400,00	Ikke bet. Regn. anslaa til 900 Kr.	
Balance	3437,28	Forsikring	1203,00
		2. Halvår er ikke betalt	
		Havneudgifter	173,00
		Ekspedition i Thorsh.	
		bet. v. Aarsskiftet	
		Postbefordring	788,55
		Tryksager o. l.	87,88
		Administration	200,00
	Kr. 12101,72		Kr. 12101,72

Det vil heraf ses, at der er en væsentlig Stigning i Fragtindtægterne, medens Indtægterne for Personbefordring og Ekstrature er dalet.

Samtlige Udgifter er steget. Bemærkelsesværdigt er det ogsaa, at Udgifterne til Vedligehold er steget væsentligt. Siden Lagtingets Overtagelse af «Viðanes» er der ifølge de foreliggende Opgørelser allerede anvendt 4112 Kr. 68 Øre til Vedligehold, endskønt Fartøjet ifølge Købekontrakten skulde leveres i god sødygtig Stand.

Tinget bemyndigede i Samlingen 1939 Landsnevndin til at undersøge, hvorvidt «Viðanes» er leveret kontraktmæssigt.

Det foreligger oplyst for Udvalget, at Landsnevndin har behandlet dette Spørgsmaal men endnu ikke tilendebragt sine Undersøgelser.

Det maa herefter anses nødvendigt, at Tinget anmoder Landsnevndin om at føre sine Undersøgelser til Bunds og gøre Erstatningskrav gældende mod Sælgeren, ifald der skønnes at være Grundlag herfor.

Det paa Udgiftskontoen opførte Beløb paa 1499 Kr. 55 Øre for Postbefordring omfatter, ifølge Oplysning fra Administrator, saavel Transport af Post til og fra Fartøjet, som Udgifterne ved Bygdeekspeditionerne.

Som det fremgaar af de foreliggende Regnskaber har «Smiril» tilgode hos «Viðanes»:

For Tiden fra 1/4 1939 til 31/3 1940	2322 Kr. 69 Øre
» » » 1/4 1940 » 12/10 1940	3437 » 28 »

Ialt	5759 Kr. 97 Øre

der bør anvises til Udbetaling af Amtsfonden.

Med Hensyn til selve «Viðanes» Fartplan henvises til Betænkningen i Sagen om «Fasta farleið».

Udvalget skal herefter fremsætte følgende

Forslag.

- 1) Det foreliggende Regnskab for «Viðanes» godkendes.
- 2) Amtmanden anmodes om af Amtsfonden at anvise det foran opgjorte Underskud paa 5759 Kr. 97 Øre.
- 3) Landsnevndin anmodes om at tilendebringe sine Undersøgelser jfr. Motiverne, hvorhos Landsnevndin bemyndiges til at gøre Erstatningskrav gældende mod Sælgeren af «Viðanes» ifald der maatte skønnes at være Grundlag herfor.

«Smirils» Udvalg, den 17. Oktober 1940.

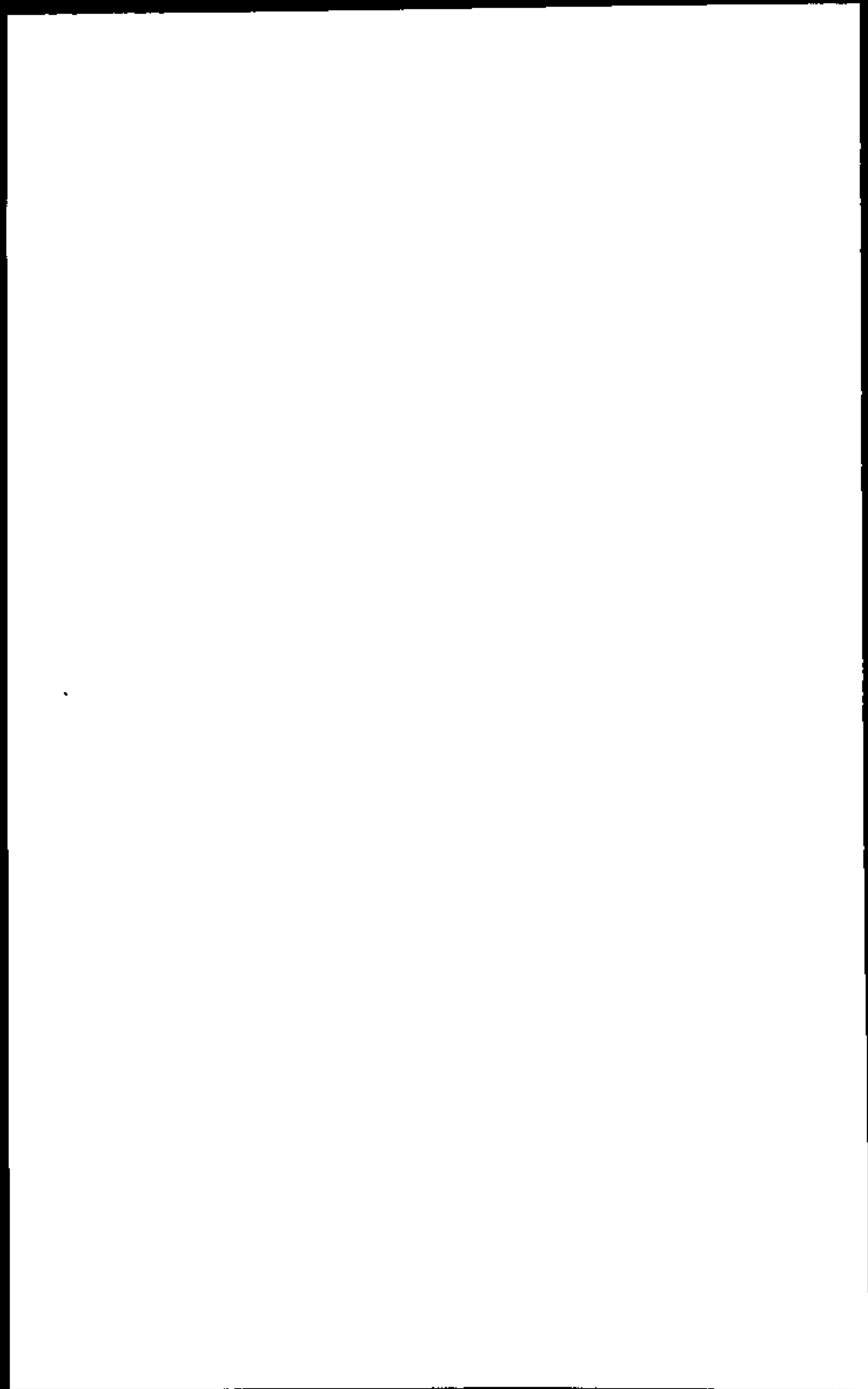
J. Nielsen.

H. Nolsøe.

J. Heinesen.

Kr. Djurhuus.

O. F. Joensen.

Betænking

i

Sag Nr. XII—8—1940: Broytan av skatta- samtykt fyri Viðoyar kommunu.

Forstanderskabet for Viderø Sogns Kommune andrager i Skrivelse af 4. September d. A. til Lagtinget om følgende:

- 1) at Lov om personlig Skat til Færøernes Amtskommune ændres derhen, at der hjemles Ret til skattefri Børnefradrag,
- 2) at Skattevedtægten for Viderø Sogns Kommune ændres saaledes, at Børnefradraget forhøjes fra 70—100 Kr. for hvert uforsørget Barn under 15 Aar, samt
- 3) at alle Familieforsørgere med Indtægter under 2000 Kr. aarlig faar et skattefrit Fradrag af:
 - a) 200 Kr. for Indtægter indtil 1000 Kr.,
 - b) 150 " " — mellem 1000 Kr. og 1500 Kr.,
 - c) 100 " " — — 1500 Kr. og 2000 Kr.

De i Andragendet omsøgte Ændringer angives at tilsigte en retfærdigere Fordeling af Skattebyrderne, saaledes at de mindre Skatteindtægter under den herskende Dyrtid faar en tiltrængt Skattelettelse. Med Henblik paa det i Andragendet fremførte skal Udvalget udtale: Lov om personlig Skat til Amtskommunen er til Behandling i Lagtinget i indværende Samling og vil — efter hvad Udvalget har erfaret — blive underkastet visse Ændringer bl. a. saaledes, at der hjemles Ret til skattefri Børnefradrag. Det under Pkt. 1) anførte i Andragendet vil dermed være imødekommet. Med Hensyn til de under Pkt. 3) nævnte skattefri Fradrag er at bemærke, dels at Skatteindtægter paa 1000 Kr. og derunder kan, naar Omstændighederne taler derfor, nedsættes efter Forstanderskabets frie Skøn, dog saaledes at Skatteydelsen ingensinde helt bortfalder, dels at Skatteindtægten for hver enkelt Skatteyder efter Lejligheden kan forhøjes eller nedsættes med henholdsvis indtil 40 pCt. og indtil 70 pCt., dog saaledes, at den stedfundne Forhøjelse eller Nedsættelse i de enkelte Tilfælde — under Hensyn til de nævnte Omstændigheder — maa staa i Forhold til den Forhøjelse eller Nedsættelse, der foretages overfor de skattepligtige med tilsvarende Indkomster.

Efter Udvalgets Mening vil Anvendelse af den i Skatteloven givne Hjemmel til efter Lejligheden at forhøje eller nedsætte Skatteindtægten være et nok saa virksomt Middel til Opnaaelse af en retfærdig Skattefordeling som nogle mere eller mindre vilkaarlig valgte Fradrag. At den her skende Dyrtid nedsætter Skatteevnen forholdsvis mer hos Skatteborgere, der har smaa Indtægter, end hos dem, der har de højere, er en Selvfølge; men her giver Lovgivningen som anført Rum for et vist Skøn. Hertil kommer endvidere, at Sognekommunerne ved den i 1938 mellem Lagtinget og Regeringen indgaaede Finansoverenskomst (Finansprogram for Færøerne) er aflastet ganske betydeligt, idet saavel Lærerlønninger som Enkebørnstilskudet er overført paa Amtskommunen, ligesom Kommunerne ved denne har faaet betydelige Lettelser med Hensyn til de sociale Udgifter (Sygehusudgifter, Aldersrente, Særforsorg o. s. v.). Skatteprocenten er som Følge heraf faldet ganske betydeligt ude i de fleste Kommuner. Desuden er der samtidig med Prisstigningen paa Livsfornødenheder ogsaa sket, omend ikke en tilsvarende, saa dog en ret mærkbar Stigning i Folks Indtægter. Udvalget er derfor tilbøjeligt at mene, at Skatteforholdene for Sognekommunernes Vedkommende i hvert Fald for indeværende Skatteaar ikke skulde byde paa særlige Vanskeligheder.

Udvalget kan tilraade, at det skattefri Børnefradrag for Viderø Sogns Kommune ændres saaledes som ønsket fra 70 Kr. til 100 Kr. for hvert uforsørgt Barn under 15 Aar.

Da der ved forskellige Lejligheder under Behandlingen af Sager, der har Tilknytning til vore kommunale Skatteforhold, er blevet udtalt i Lagtinget, at Fremgangsmaaden med Hensyn til Skatteansættelsen ude i de forskellige Kommuner ikke er saa ensartet, som man kunde ønske det, skal man ved den derved givne Anledning udtale:

Det er Udvalget bekendt, at der fra Lagtingets Skatteudvalgs Side er udført et betydeligt Arbejde for at forbedre de nævnte Forhold, ligesom der af Indenrigsministeriet i sin Tid blev sendt en særlig sagkyndig herop for at bistaa Skattemyndighederne i Arbejdet. Forholdet er vel ogsaa det i Dag, at et Flertal af Kommunerne har Skattevedtægter godkendte af Tinget, ligesom Lagtinget for en Del Aar tilbage vedtog en Mønsterskattevedtægt (jfr. Færøsk Lovsamling, Bind I, Side 700), hvorved man har tilsigtet en større Ensartethed ved Skatteansættelsen. Da den af Sogneforstanderskaberne udarbejdede Skatteansættelse danner Grundlaget for saavel Fordelingen af Amtsfondsskatten som for Beregningen af Lagtingsskatten, vil en ensartet Behandlingsmaade være en nødvendig Forudsætning for, at de nævnte Skatter falder retfærdigt. Under Hensyn her til skal man anmode Lagtingskontoret om til næste ordinære Lagtingsamling at fremskaffe oplyst:

- 1) Hvor mange Kommuner har Skattevedtægt?
 - a) Hvilke Kommuner har en saadan, og hvilke ikke?
- 2) Fremskaffe udtømmende Oplysninger om den i de forskellige Kommuner anvendte Fremgangsmaade med Hensyn til Skatteansættelse og forelægge det indkomne Materiale i bearbejdet Stand for næste ordinære Lagtingssamling.

Forslag.

- 1) 1 Medfør af § 15 i Lov Nr. 76 af 12. Marts 1923 om den kommunale Beskatning godkender Lagtinget herved, at det i den for Viderø Sogns Kommune gældende Skattevedtægt hjemlede skattefri Børnefradrag paa 70 Kr. forhøjes til 100 Kr. for hvert uforsørgt Barn under 15 Aar.

2) Den foreslaaede Ændring faar Gyldighed fra 1. Januar 1941.

3) Lagtingskontoret bedes fremskaffe de i Betænkningen anførte Oplysninger med Hensyn til Fremgangsmaaden vedrørende Skatteansættelse i de forskellige Kommuner samt forelægge Tinget disse i bearbejdet Stand til næste ordinære Samling.

Lagtingets kommunale Udvalg, 12. Oktober 1940.

Joh. M. Fr. Poulsen. J. H. Danbjørg.

A. Sørensen.

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased by 1.5 million, and the number of people aged 75 and over has increased by 1 million (Office for National Statistics 1999).

There is a growing awareness of the need to address the needs of older people in the community. The Department of Health (1999) has published a strategy for older people, which sets out a vision for the future of older people's health and care. The strategy is based on the following principles: older people should be able to live independently and actively in the community; older people should be able to access the services and support they need; and older people should be able to participate in decisions about their care and support. The strategy also sets out a number of key objectives, including: to improve the health and well-being of older people; to reduce the inequalities in health and care between different groups of older people; and to ensure that older people are able to live independently and actively in the community.

The strategy is a key document for the development of older people's services in the UK. It provides a framework for the development of policies and services for older people, and it sets out a number of key objectives that should be achieved by the year 2010. The strategy is based on the following principles: older people should be able to live independently and actively in the community; older people should be able to access the services and support they need; and older people should be able to participate in decisions about their care and support. The strategy also sets out a number of key objectives, including: to improve the health and well-being of older people; to reduce the inequalities in health and care between different groups of older people; and to ensure that older people are able to live independently and actively in the community.

The strategy is a key document for the development of older people's services in the UK. It provides a framework for the development of policies and services for older people, and it sets out a number of key objectives that should be achieved by the year 2010. The strategy is based on the following principles: older people should be able to live independently and actively in the community; older people should be able to access the services and support they need; and older people should be able to participate in decisions about their care and support. The strategy also sets out a number of key objectives, including: to improve the health and well-being of older people; to reduce the inequalities in health and care between different groups of older people; and to ensure that older people are able to live independently and actively in the community.

The strategy is a key document for the development of older people's services in the UK. It provides a framework for the development of policies and services for older people, and it sets out a number of key objectives that should be achieved by the year 2010. The strategy is based on the following principles: older people should be able to live independently and actively in the community; older people should be able to access the services and support they need; and older people should be able to participate in decisions about their care and support. The strategy also sets out a number of key objectives, including: to improve the health and well-being of older people; to reduce the inequalities in health and care between different groups of older people; and to ensure that older people are able to live independently and actively in the community.

The strategy is a key document for the development of older people's services in the UK. It provides a framework for the development of policies and services for older people, and it sets out a number of key objectives that should be achieved by the year 2010. The strategy is based on the following principles: older people should be able to live independently and actively in the community; older people should be able to access the services and support they need; and older people should be able to participate in decisions about their care and support. The strategy also sets out a number of key objectives, including: to improve the health and well-being of older people; to reduce the inequalities in health and care between different groups of older people; and to ensure that older people are able to live independently and actively in the community.

The strategy is a key document for the development of older people's services in the UK. It provides a framework for the development of policies and services for older people, and it sets out a number of key objectives that should be achieved by the year 2010. The strategy is based on the following principles: older people should be able to live independently and actively in the community; older people should be able to access the services and support they need; and older people should be able to participate in decisions about their care and support. The strategy also sets out a number of key objectives, including: to improve the health and well-being of older people; to reduce the inequalities in health and care between different groups of older people; and to ensure that older people are able to live independently and actively in the community.

Nevndarálit

i

løgtingsmáli nr. XIII-2-1940:

Studningur til studentaskeiðið.

Fyristöðumaður studentaskúlans, Thomas Nygaard, hevur í brævi dagssett 31. august 1940 givið tinginum frágreiðing viðvíkjandi løgtingsins studenta- og preliminaraskúla fyri skúlaárið 1939/40 (samanber skjal nr. 15 til løgtingstíðindi 1940).

Við skúlan eru 5 lærarar við fyristöðumanninum.

Lønin hjá teimum verður ætlað fyri skúlaárið 1940/41 til...	kr.	20.350
Hiti og reingering	—	1.400
Myrkalegging og aðrar útreiðslur	—	370

Ialt verður skúlin ætlaður at koma at kosta um	kr.	22.000

Inntøkurnar við skúlapeningi, studningi frá státi til studentar og preliminaristar og studningi frá havnar býráð ætlast til...	kr.	11.600
Løgtingsins útreiðslur verða soleiðis mettar til	—	10.400

	kr.	22.000

Lærararnir við skúlan søkja um dýrtíðartillegg í sama mun sum aðrir fáa í løgtingsins og statsins tærastu.

Eisini verður søkt um, at læraranna ásetingar og lønviðurskipti í síni heild verða skipað á tryggari grundarlagi enn higartil, soleiðis at teir kunna verða eins væl stillaðir og lærarar við státsskúlarnar viðvíkjandi anciennitet, eftirløn og øðrum.

Sagt verður, at summir hava longu verið í 3 ár við skúlan og so statt eftir vanligum reglum eiga at fáa aldurstillegg.

Fyristöðumaðurin søkir sjálvur um, at tað verður soleiðis skipað honum viðvíkjandi, at hann annaðhvørt verður loystur frá studentaskúla.

num, ella at hansara støða við henda skúla verður tryggjað soleiðis, at hann kann siga plássið við realskúlan frá sær uttan at líða nakran vansa við tað.

Hann heldur, at tað fer at bera honum so illa til at halda fram at arbeiða undir somu korum sum higartil, hvar hann hevur virkað sum lærari bæði við realskúlan og studenta- og preliminar-skúlan. Hetta fellur honum so stravið, at hann heldur seg ikki orka at halda fram á sama hátt leingi aftrat. Hann ber eisini ótta fyri, at tað nógva arbeiði við báðar skúlarnar vil bera við sær, at hann ikki kann gera sítt skúlastarv so til lítar, sum hann annars hevði kunna gjørt, um hann bert arbeiddi við annan skúlan.

Eisini heldur hann tað vera óbeint at sita í 2 læraraplássum, meðan aðrir lærarar kanska ganga arbeiðsleysir.

Nevndin hevur haft málið til viðgerðar og samráðst við fyristøðumann Nygaard um ta tilætlaðu løninga- og arbeiðsumskipan í skúlanum.

Eftir nevndarinnar áheitan hevur Nygaard í riti av 24. oktober givið eitt yvirlit yvir munin millum kostnaðin av skúlanum, sum hann nú er lønskipaður, og sum hann vil koma at kosta eftir teirri nýggju løn- og arbeiðsskipanini, samanber hjálagda skjal. Hesin munur vil vera um 5600 krónur.

Nevndin ásannar, at tørvur er á at broyta fyristøðumannsins arbeiðskor soleiðis, at hann kann leggja alla sína arbeiðsmegi í starv sítt við studenta- og preliminar-skúlan, og skjýtur til, at tingið gongur við til at økja um lønina og leggja arbeiðskorini soleiðis hjá skúlastjóra Nygaard, at hann uttan at missa kann siga starv sítt við realskúlan frá sær til frama fyri studenta- og preliminar-skúlan.

So ótrygg, sum viðurskiptini eru, heldur nevndin seg ikki kunna mæla tinginum til í ár at ganga við til tað av skúlastjóra Nygaard í hjálagda skjali framsetta uppskot til lønskipan. Hetta máli má tí goymast fyri fyrst, men eigur at takast upp aftur, so skjótt tey fíggarligu viðurskiptini liggja fastari og meira greið.

Øll í fastari tænnastu eins og arbeiðsfólkið yvirhøvur hava fingið lønsamsýning vegna dýrtíðina. Nevndin heldur tað tí vera rætt og rímligt at lærararnir við studenta- og preliminar-skúlan fáa somu sændir.

Eisini má tað haldast at vera rætt, at teir lærarar, sum hava arbeitt so leingi við skúlan, at teir eftir tíðini hava uppiborið aldurstillegg, eiga at fáa hetta.

Nevndin mælir tí tinginum til at játta lærarunum við studenta- og preliminar-skúlan dýrtíðar- og aldurstillegg.

Uppskot.

Hvørjum av lærarunum við løgtingsins studenta- og preliminar-skúla, Chr. Haraldsen, Erik Petersen, Ladegaard-Pedersen, J. E. Bergstedt, verður játtað aftrat teirra núverandi árløn — 3900 kr. — fyri 27 tímars undirvising við skúlan aldurstillegg og dýrtíðartillegg eftir teim reglum, sum eru galdandi fyri realskúlarnar í Føroyum.

Fyrstøðumanninum verður fyri eina undirvisingartíð uppá 24 tímar utt vikuna goldin somu árløn sum hinum plus 500 kr. árliga fyri at stjórna skúlanum og 150 kr. sum viðurgjald fyri kontórútreiðslur.

Meirilutin (J. Poulsen, Kr. Djurhuus, P. Petersen, J. Patursson):

Tingið heitir á skúlastjórnina um at útvirka, at skúlastjóri Th. Nygaard fær árlov frá realskúlanum í Havn fyri at hann kann hava

fullar stundir at arbeiða við studenta- og preliminaraskúlan, soleiðis at Nygaard fær sína fullu læraraløn frá lögtinginum, meðan realskúlin lönar læraranum, ið fyribils verður settur í hansara stað við realskúlan.

Minnilutin (P. M. Dam, J. P. Davidsen og L. Zachariasen):

Tingið tryggjar fyristøðumanninum, Th. Nygaard, eftirløn av somu stødd, sum hann vildi fingið, um hann helt fram við at vera lærari við realskúlan í Havn.

Fíggarnevndin, 6. november 1940.

P. M. Dam. Louis Zachariasen. J. P. Davidsen. Kr. Djurhuus.

Jóannes Patursson. P. Petersen. Joh. M. Fr. Poulsen.

Nevndarálit

1

løgtingsmáli nr. XIV-2/1940: (Ítróttarlottari).

Ítróttasamband Føroya hevur í riti av 4/6 1940 søkt løgtingið um loyvi til at stovna eitt ítróttarlottari til frama fyri einum peningagrunni, sum skal styðja allar ítróttir í Føroyum. Í umsóknini verður skotið til, at grunnurin verður stýrdur av eini ítróttarnevnd við 3 limum saman við ítróttarráðgevaranum, ið tó ikki skal eiga atkvøðurætt uttan so, at hann er valdar stjórnarlimur. Løgtingið velur tann eina og Í. S. F. hinar báðar stjórnarlimirnar.

Í riti av 13. juni 1940 biður landsnevndin Í. S. F. um at seta fram uppskot til reglur fyri lottarið. Nevndin vil so leggja hetta uppskot fram fyri tingið.

Ítróttasambandið hevur sent tinginum eitt tilíkt uppskot.

Høvuðsheitini í hesum uppskoti eru:

Landsnevndin fær heimild at geva Í. S. F. lottariloyvi. Upp til 1.000 lutaseðlar skulu kunna seljast.

Lutakast verður 2 ferðir árliga.

Tá ið 2 ár eru farin, skal landsnevndin kunna geva loyvi at selja upp til 2.000 av lutaseðlum og at hava 5 lutakøst um árið.

4 sløg av lutum skulu vera: 1/1, 1/2, 1/4 og 1/8 lutar.

Lutavinningurin má altíð minnst vera 45 % av innskotspeninginum.

Landsnevndin skal gera plan fyri lutavinninginum, lutatalinum, nær lutakastið skal vera og lutapeningurin gjaldast, nær vinningurin verður mistur.

Vinningurin, sum ikki rættstundis er heimtaður, skal falla til lottaríeigarans og tingið.

Lutakast skal fara fram undir tingsins umsjón.

Lottariloyvi skal kunna verða gívið fyri inntil 15 ár í senn, skal tó kunna uppsigast við ársávaring, tá ið 10 ár eru farin, í fall løgtingið er sinnað sjálvt at reka lottari.

Verða ekki treytirnar hildnar, skal lottariloyvið verða afturtikið. Stempilavgift uppá 10 % skal verða goldin av hverjum lutaseðli.

Landsnevndin skal kunna heimila, at lutaseðlar skulu kunna seljast í útlöndunum.

Í. S. F. skal háva einkarrætt at hava lottari, so leingi tað hevur lottariloyvi.

Nevndin hevur haft samráðingar við Ítróttaráðgevara Poul Petersen, ið millum annað flytur fram:

Ítróttarsambandið hevur hugsað sær at brúka lottarivinningin í fyrstu syftu til ítróttarundirvísing. Verður til dømis vinningurin 10.000 til 12.000 kr., vildi tað verið hóskandi at latið Ítróttarfelögin úti á bygðum fingið triðingin av vinninginum til upplæring í ítrótti, meðan $\frac{2}{3}$ skuldu gingið til ítróttarhøllir, leikvøllir, svimjubyljar og annað, sum er tørvandi at gera fyri at kunna íðka góðan ítrótt.

Sum nú er statt, mega hesar uppgávur liggja vegna peningatrot. Frá nógvum bygðum liggja umsóknir um studning til at gera hetta fyri ítróttin heilt neyðturvuliga grundleggjandi arbeiði.

Statsstudningur kann ikki fáast, sum nú er statt, og um tann tilætlaði studningur frá statinum kunni fingist, vildi hann bert rokkið stutt í mun til tey stóru krøv, sum eru frammi.

Afrat hesum tørvar broyting í lóggávuni, soleiðis at tað verður gjørt møguligt hjá ítróttarfeløgum at fáa tað neyðturvuliga lendi til leikvøllir og ítróttarhøllir.

Summastaðni eru royndir at fáa ítrótt í lag fallnar niðurfyri, av tí at einki lendi hevur fingist til leikvøllir, og eingin høll hevur verið til íðkan av ítrótti.

Tað er ikki Ítróttarsambandsins ætlau í umsókn síni at koma lögtinginum í vegin í tess møguligu plánum viðvíkjandi fyriskipan til fremjan av ítrótti, men tað, sum felagið hevur viljað er, at vísa á farandi vegir hjá tí almenna fyri at fáa pening til ítróttarrækt.

Sagt verður frá, at bæði í Danmark, Noregi, Svøríki og Íslandi hevur tað almenna tikið rúmliga til fyri at veita ítróttinum peningaligan stuðul.

Í 1938 fekk soleiðis »Dansk Idrætsforening» loyvi at hava »tips», og hitt almenna letur 80.000 kr. í beinleiðis studningi til ítróttin.

Í Noregi styðjar staturin ítróttin við einum studningi uppá 250.000 kr árliga.

Svøríki hevur eitt ítróttarlottari og hevur givið ítróttarfeløgnum loyvi til at hava »tips».

Íalt er ítrótturin í Svøríki styðjaður við $2\frac{1}{2}$ millión kr.

Hin islendski staturin letur 10.000 kr. bara til skipan av ítróttinum.

Í Føroyum má hitt almenna kunna ganga tann sama vegin sum hini norðurlöndini fyri at styðja og fremja ítróttariðkanina. Høvuðssakin er at fáa peningin, ið tørvur er á.

Felagið leggur tí ikki avgerandi lag í at fáa alla stjórnarinna av tí tilætlaða lottarinum, um lögtingið heldur seg hava rætt til hana, men heldur

tað ló, at tað vildi samlað fólkið best um lottaríð at lata felagið, ið hvussu er ta fyrstu tíðina, átt meiralutan í lottaristýrinum.

Nevndin er ikki liðug at viðgera málið um lottaríð, so avgerandi støða kann takast til tað í hesu setu.

Eisini er tað ívasamt, um ítróttarfelagið verður fært at seta tilætlaða lottarí á stovn, tá tað ongan pening eigur, og tað krevst reiðuliga stórir peningur, áðrenn lottaríð kann byrja starv sítt.

Í ásannan av at tað hastar at fáa pening til vegar, hevur nevndin í einum øðrum máli sett uppskot fram at játta Í. S. F. 500 kr. í studningi. Aftrat hesum hugsar nevndin sær, fyri at veita ítróttinum mestan pening skjótast møguligt, at ítróttarsambandinum eigur at verða givið loyvi at halda »tips«, sum teir gera í øðrum londum, og at hava burturluting til frama fyri ítróttin.

Uppskot:

Tingið mælir til, at Í. S. F. verður givið loyvi við ítróttarstevnur at halda »tips«, samsvarandi sum menn hava í øðrum londum og at hava burturluting og basarar til savnan av peningi til frama fyri ítróttin.

Fíggarnevndin, 8. november 1940.

P. M. Dam. Joh. M. Fr. Poulsen. Kr. Djurhuus. J. P. Davidsen.

P. Petersen. L. Zachariasen. Jóannes Patursson.

o. h.

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased by 1.5 million (1990-1999) (Department of Health 2000).

There is a growing emphasis on the need to improve the quality of care in the public sector. The Department of Health (2000) has set out a number of key objectives for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients. The Department of Health (2000) has also set out a number of key principles for the public sector, including the need to be patient-centred, to be transparent, to be accountable, and to be fair. The Department of Health (2000) has also set out a number of key strategies for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients.

The Department of Health (2000) has also set out a number of key challenges for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients. The Department of Health (2000) has also set out a number of key opportunities for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients.

The Department of Health (2000) has also set out a number of key priorities for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients. The Department of Health (2000) has also set out a number of key actions for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients.

The Department of Health (2000) has also set out a number of key outcomes for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients. The Department of Health (2000) has also set out a number of key indicators for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients.

The Department of Health (2000) has also set out a number of key measures for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients. The Department of Health (2000) has also set out a number of key targets for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients.

The Department of Health (2000) has also set out a number of key initiatives for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients. The Department of Health (2000) has also set out a number of key projects for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients.

The Department of Health (2000) has also set out a number of key programmes for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients. The Department of Health (2000) has also set out a number of key policies for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients.

The Department of Health (2000) has also set out a number of key strategies for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients. The Department of Health (2000) has also set out a number of key actions for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients.

Nevndarálit

I

løgtingsmáli nr. XIV-5/1940: Sprittsøla.

Amtið hevur í skrivi d. 11. september 1940 eftir áheitan landsnevndarinnar lagt fram á ting sprittsøluspurningin í Føroyum.

Amtið greiðir frá, at prísurin á denatureraðum spritti í innkeypi úr donskum sprittfabrikkum í tíðini januar 1935 til 16. februar 1940 hevur verið óbroytt 57 oyru liturin. Íroknað allar útreiðslur við heimflytingini í størri nøgdum hevur prísurin verið 69—70 oyru liturin.

Útsøluprísurin er 140 oyru liturin í Tórshavn, Klakksvik, Fuglafirði, Strondum, Skála, Sørvági, Miðvági, Sandavági, Kollafirði, Tvøroyri og Vági og 165 oyru á øllum hinum plássum.

Amtið ætlar vinningin eftir teim fyri hondini verandi upplýsingum til 90—100%. Tær sprittsølar, sum ikki flyta spritti inn sjálvar, men taka tað úr heildsølum her á landi fyri um 100 oyru liturin ætlast at hava ein vinning ávikavíst 40 og 65%.

Síðani postsambandið við Danmørk varð slitið, hevur sprittið verið innflutt úr Bretlandi.

Landshandilin hevur latið hetta spritt í heilum tunnum fyri 84 oyru liturin ab goymslu, tá slatið verður afturlatið, meðan aðrir eftir fyri amtinum verandi upplýsingum hava latið sama spritt til sprittsølar fyri 110 oyru liturin umframt flutning.

Vinningur teirra, ið taka spritti úr landshandlinum, er av amtinum mettur til um 55%, har sprittsøluprísurin er 140 og um 80% har hann er 165 oyru liturin.

Amtið úttalar víðari, at amtið aftaná at hava eftirkannað spurningin av nýggjum ikki heldur grundir vera fyri sum er at hækka útsøluprísin á denatureraðum spritti, harímoti meinað amtið, at góðar grundir eru fyri at áseta eins prís í Tórshavn v. m. og øllum hinum bygdunum í Føroyum og leggur til, at síðan tað er atkomuligt fyri sprittsølurnar at taka spritt úr landshandlinum fyri 84 oyru liturin ab goymslu, eigur útsøluprísurin sum

er um alt landið at vera hægst tann í Tórshavn galdandi prisur.

Undirskrivaða nevnd, ið fingið hevur hetta mál til umhugsunar, er samsínt við amtinum í prisspurninginum, at útsøluprisin á denatureraðum spritti sum er, ikki eigur at vera hægri enn 140 oyru liturin og sum ávíst av amtinum undirstrikar nevndin týðningin av eins prisi á bygd og bý.

Í skrivi d. 24. juli 1940 mælir landsnevndin til, at lögtingið tekur til umhugsunar sprittsøluþurningin her á landi.

Hesin spurningur er ein landasak.

Tað er ein kendur lutur, at stórt misbrúk fer fram við nýtslu av denatureraðum spritti sum rúsdrekka.

Nevndin leggur stóran dent á at byrgja mest møguligt fyri nýtsluni av hesum skaðadrykki, bannast kann henda vera ikki, tí hon er virðismikil í húsarhaldinum og í ídnaði.

Í húsarhaldinum kundi nýtslan av hesi veru minnka munagott, um fólk gingu yvir at nýta tey sokallaðu »hurtigfýrarar« á primusapparatinum. Tað hevði verið ynskiligt, um landshandilin hevði roynt at útvega og arbeitt fyri hesum luti, men vegna umstøðurnar er hetta tiltak ikki gjørligt í løtuni.

Tað verður skila til her, at tingið í hesi setu hevur gjørt tiltøk til tryggari eftirlit við innflyting av tollvørum.

Fyri at fáa fulla umsjón við innflytingini av hesum spritti vil nevndin mæla til, at landshandilin fær einkarrætt til allan innflutning av hesi veru, tó treytað av, at hann tekur hana beinleiðis úr útheiminum. Tað hevur eisini verið skolið til, at sprittið verður flutt inn sum reint spritt og denaturerað her heima, harvið fæst enn dyggari eftirlit við teim innfluttu nøgdunum.

At landshandilin fær einkarrættin samsvarar væl við amtsins støðu í prisspurninginum.

Nýtslan av denatureraðum spritti eigur at minnkast væl og fyrirbyrgjast, at sprittið verður nýtt sum rúsdrekka.

Sum eina roynd mælir nevndin til at seta í verk eina rationering av hesi veru. Nevndin hevur hugsað sær til, at húski uppá 4 fólk og minni fáa 6 litur um árið og húski omanfyri 4 fáa 9 litur um árið. Hetta forðar ikki fyri, at ídnaðurin undir trúartreytum fær spritt til teirra nýtslu og eins skip.

Í hesum viðfangi verður eisini víst á tað missbrúk, ið framm hevur farið viðvíkjandi nýtslu av teim sokallaðu gulu bróstdropunum sum rúsdrekka.

Nevndin mælir til, at henda vera verður undantikin teim, ið seljast kunnu í hondkeypi.

Nevndin setur fram hetta uppskot.

Forslag.

1. Lagtinget tiltræder Amtmandens Forslag om Udsalgspriserne paa denatureret Spirit.
2. Lagtinget vedtager følgende

**Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Indførsel
af denatureret Sprit m. v.**

§ 1.

Denatureret Sprit maa indtil videre kun indføres til Færøerne af Færøernes offentlige Vareforsyning.

§ 2.

Amtet træffer efter indhentet Erklæring fra Lagtingets Landsnævn Bestemmelse om Rationering af denatureret Sprit.

§ 3.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

-
3. Lagtinget anmoder Amtet om efter Samraad med Landsnævnet at udfærdige Regler, hvorved Salg uden Recept af stærke Brystdraaber og lignende spiritusholdige Medikamenter fra Apoteket, dets Filialer eller Haandkøbsudsalg forbydes.

Rúsdrekkanevndin, t. 14. november 1940.

Joh. M. Fr. Poulsen. S. P. Zachariasen. A. Samuelsen.
Jacob Nielsen. P. Petersen.

Udvalgsbetænkning

Lagtingssag Nr. XIV-8/1940: (Borgarlig brúðarvígsla á føroyskum máli).

Fra Kontorist Petur W. Háberg, Thushavn, foreligger Skrivelse af 8. Maj d. A. om, at der maa blive foretaget en Ændring i de gældende Bestemmelser om borgerlig Vielse med Hensyn til Benyttelsen af det danske og færøske Sprog.

Kgl. Anordning for Færøerne Nr. 218 af 16. Maj 1923, Afsnit I, jfr. Anordning Nr. 481 af 17. November 1922, § 2, foreskriver, at Vielsen skal foregaa paa Dansk, dog at vedkommende Øvrighedsperson, hvis Parterne ikke er det danske Sprog mægtige, er berettiget til, hvis han dertil er villig, at oversætte sine Henvendelser til Brudefolkene i vedkommende Sprog.

Der foreligger Udtalelser i Sagen fra Amtet af 4. September d. A. og fra Politimesteren af 5. Marts d. A.

Mindretallet (O. F. Joensen) skal udtale:

Under Krigssituationen er vi afskaaret fra Forhandling med det øvrige Kongerige, og saa vidt muligt vil man indtil videre bibeholde gældende Love og Anordninger.

Saa snart Forbindelse med det øvrige Kongerige paany opnaas, vil ogsaa Mindretallet medvirke til en tilfredsstillende Ordning paa omhandlede Omraade.

Meirilutin (Jacob E. Jacobsen og R. Rasmussen) skal úttala:

Kirkjulig brúðarvígsla kann nú lógliga fara fram á móðurmálinum (smb. anordning nr. 157 av 13. mars 1939).

Tað er tí bæði náttúrligt og rímuligt, at tey menniskju, sum antín vegna teirra religiøsu hugsan mega ella ynskja at verða borgarliga vígd, kunnu njóta somu náttúrligu rættindi — at verða vígd á móðurmálinum.

Meirilutin (Jacob E. Jacobsen og R. Rasmussen) setur tí fram soljóðandi

Uppskot:

- 1) »Anordning for Færøerne Nr. 218 af 16. Maj 1923 om Ændring i de i Henhold til Lov om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning af 30. Juni 1922 udfærdigede Anordninger Nr. 481, 482 og 483 af 17. November 1922 (før som nyt pætti 1, a): § 2 i Anordning Nr. 481 affattes saaledes:
»Handlingen foregaar paa Dansk eller Færøsk, skulde Parterne ikke være det danske eller det færøske Sprog mægtige, er Øvrighedspersonen dog ikke pligtig at foretage Handlingen med Benyttelse af et fremmed Sprog, men det staar ham frit for, hvis han dertil er villig, at oversætte sine Henvendelser til det paagældende fremmede Sprog«.
- 2) Í »Justitsm. Cirkulære Nr. 108 om Ægteskabs Indgaaelse« af 17. mai 1923, deild IV, verður aftaná »Dansk« sett »eller Færøsk« og aftaná »det danske« verður sett »eller det færøske«.
- 3) Í somu deild aftaná »indgaaet« verður som nýtt pætti sett henda av tinginum rættlýsta umseting av ritualinum«.

Udvalget for forskelligartede Sager, 8/11 1940.

O. F. Joensen. R. Rasmussen. Jacob E. Jacobsen.

Ritual

til

borgarliga brúðarvígslu.

Tann yvirvaldsmaður, ið skal halda vígsluna, letur brúðarparið koma fram og sigur tá, sjálvur standandi, hesi orð:

»Tá ið N. N. úr (av) N. N. (fulla navn á brúðgóminum, yrki og bústaður) og N. N. úr (av) N. N. (fulla navn á brúðurini, yrki og bústaður) hava vent sær til yvirvældina um at fáa tað hjúnalagið, sum tey ætla at koma í saman, fullkomnað á tann hátt, ið er fyriskipaður í lógini, og tá ið tað er givið gætur eftir øllum tí, ið eigur at verða ætlað eftir, áðrenn ein vígsla kann verða hildin, kann hetta hjúnalagið nú verða fullkomnað.

Áðrenn farið verður undir hetta, eigí eg, sum yvirvöld á hesum staði, at minna tygum (her verður brúðgómurin nevndur at navni) og tygum (her verður brúðurin nevnd at navni) um týðningin og álvarsemið av tí hjúnabandi, sum tit eru við at binda.

Tað. lýfið, sum tit her skulu geva hvørt øðrum, ber í sær eitt

hátíðarligt loforð um kærleika, trúskap, hjálp og stuðul tykkara millum alt lívið ígjøgnum, í øllum ferum, undir øllum viðurskiftum; til tess tilskylda tit tykkum í hesi stund og kalla yvirvældina til vitnis um tað. Virðing fyri heiligleikanum í hesum lyfti er treytin fyri eyðnu og vælferð hjá húsfólkunum og grundvøllurin undir siðgóðari skipan. Vanvirðing fyri tí vil taka grundina burtur undan friðinum í lívi tykkara og róini í samvitsku tykkara, um so er, at tað ikki altíð færir við sær andsvar eftir borgarligari lóg. Í teirri vón og við teirri treyt, at tit bæði hava hugsað sæl um hetta og reiðiliga hava sett tykkum fyri at halda tað lyftið, sum tit lova, og at liva hvørt við øðrum, sum tað sémir rættum hjúnunum, í kærleika, semju og sóma, býður yvirvældin tykkum í statsins navni øll tey rættindi, ið fylgja við einum lógligum hjúnalagi, men leggur eisini á tykkum allar teir skyldugleikar, sum hjún hava hvørt móti øðrum sín ámillum og móti øðrum og leggur tykkum dýrt við at gera eftir hesum skyldugleikum.

Yvirvaldsmaðurin vendir sær tínæst at brúðgóminum og sigur:

»Nú spyrji eg tygum N. N. (fulla navnið á brúðgóminum), um tygum vilja hava N. N. (fulla navnið á brúðurini) til konu?»

Tá ið maðurin hevur svarað Ja til hetta, vendir yvirvaldsmaðurin sær at brúðurini og sigur: »Somnleiðis spyrji eg tygum N. N. (fulla navnið á brúðurini), um tygum vilja hava N. N. (fulla navnið á brúðgóminum) til mann?»

Tá ið brúðurin hevur svarað upp á henda spurningin við Ja, sigur yvirvaldsmaðurin: »Tí lýsi eg hervið, sum yvirvæld á hesum staði, samsvaraandi lógini, hjúnabandið millum N. N. úr (av) N. N. og N. N. úr (av) N. N. (her verða tey fullu nævnini á báðum fólkonum, yrki og bústaður upp aftur tikin) at vera lógligt og bundið við fullum borgarligum gildi.

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased by 1.5 million, and the number of people aged 75 and over has increased by 1.1 million (Office of National Statistics 1999). The number of people aged 65 and over is projected to increase to 6.5 million by 2011, and the number of people aged 75 and over to 3.5 million (Office of National Statistics 1999).

There is a growing awareness of the need to develop services to meet the needs of older people, and a number of initiatives have been developed to address this need. The Department of Health (1999) has published a strategy for older people, which sets out the government's commitment to improve the lives of older people. The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following assumptions: (1) that older people are a valuable resource; (2) that older people have the right to live independently; (3) that older people have the right to access the services they need; and (4) that older people should be treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

Nevndarálit

løgtingsmáli nr. XIV-10/1940: (Føroysk frímerki).

Í ríti av 3. juni 1940 hevur fólkaflokkurin reist málið um at fáa føroysk frímerki. Fram verður hildið, at viðurskiptini av heimsbardaganum eru stórliga broytt, og at tað av hesum umskifti er neyðugt at fáa eina nýggja skipan ásetta fyri frímerki fyri Føroyingar, eins og tað hevur verið neyðugt at fáa eina nýggja skipan viðvíkjandi peningaseðlum okkara.

Fyrstu ferð føroysk frímerki eru havd á máli tykist at vera í Keypmannahavnarblaðinum »Dannebrog«, har tað 10. april 1903 undir yvirskriftini »Frímerkere« talar um frímerki yvirhøvur, men tekur serliga til frímerki í Dansk Vestindia og Íslandi eins og um tilætlað frímerki í Føroyum. Greinin stuðlar til at lata Føroyar ogna síni egnu frímerki, og heldur: »at dette vilde være til stor Fordel for Øerne, er udenfor al Tvivl«.

Frímerkjamálið hevur annars ofta verið á tingi, samauber løgtingsstíðindi 1906 (Løgtingsmál nr. 109/1932), 1910, bls. 97—21, 1936, bls. 293.

Nevndin hevur haft samráðing við postmeistara Johan Danielsen og filatelistin Johs. O. Joensen. Frá Føroya filatelistfelag er eftir áheitan av nevndarlími J. Patursson send nevndini ein frágreiðing um frímerkjasøguna í samburði við tær filatelistisku interessurnar.

Postmeistarin, J. Danielsen, upplýsir, at sambart hansara frágreiðing til brúks undir fíggiarsamráðingunum við Ongland roknaði hann við, at postskipanin undir teimum núverandi umstøðum kom at hava útreiðslur uppá 308.000 kr., og bert eina inntøku uppá 137.000 kr., men eftir teimum royndum, postvesinið hevur gjørt síðan tá, vilja inntøkurnar av innanoýggja postsambandi geva meira enn hetta. Undirskotið, heldur hann, vil harav koma niður í 150.000 kr.

Av tí at »Tjaldur«, sum higartil hevur fingið um einar 60.000 kr. fyri at flyta post, nú ikki siglur longur, vil kannska ein partur av hesum útreiðslum verða spardur, men undirskotið vil í alt fall koma at verða væl yvir 100.000 kr., serliga tá ið tað er at bera ótta fyri, at tað ikki sleppst

undan at hækka posttilskotið til færi, sum sigla við posti innanoyggja. Umsóknir frá fleiri færum um hækkan av posttilskotinum vegna dýrtíðina liggja longu frammi.

Á spurningin, um tað var møguligt at spara um og minnka útreiðslurnar við postfrakstrinum, svaraði hann, at hetta var ógjørligt.

Johs. O. Joensen mælti til, at lögtingið skipaði fyrri at fáa serlig færoysk frimerki og grundaði hesa sína stæðu við at vísa á, hvussu víðurskiftini vóru í øðrum londum ymsastaðni í úrheiminum viðvíkjandi frimerkjum. Serliga vísti hann á, at at kalla allar tær bretska koloniærnar høvdu teirra egna frimerki, og at hesi frimerki vóru teim til stóran peningaligan stuðul. Hann vísti annars á rit, sum fyrri mongum árum (1910) síðan var sent tinginum frá 4 Havnaborgarum, har teir halda fram:

»Vi har jo mange Særegenheder at vælge imellem. Selv om vi bruger Forbilleder enten fra Land eller Hav, er der ingen Mangel derpaa. De store Hvaler eller det velkendte »Tjaldur« for Eksempel. En anden vigtig Side af Sagen er den Indtægt, som Postvæsenet vil kunne faa ved Udstedelsen af nye færøske Frimærker, hvis Salg mange Gange vil overstige det nuværende Salg af danske Frimærker (der for 1909's Vedkommende udgjorde ca. 19.000 Kr.) — en ganske net Sum —. Dette vil jo være indlysende. Ved deres Sjældenhed ville de finde rivende Afsætning paa det store Verdensfrimærkemarked, og Postvæsenets Indtægt som Følge heraf uberegnelig høj. Ved Siden heraf ville Frimærkesamlere kunne opnaa værdifulde Forøgelse af deres Samlinger ved Udbytning af færøske Frimærker mod udenlandske. Da Aantallet af de færøske Frimærker ikke bliver særlig højt, ville de selvfølgelig altid staa i høj Pris.

Og da, ved Siden heraf, Interessen for vore Øers Ejendommeligheder først er vakt, turde man vel nok haabe, at den vilde afføde en større Tilstrømning til vore Øer af rejselystne Turister, og i det hele aabne Muligheder for livligere Forbindelser og deraf følgende pekuniære Fordele.

At vor Lidenshed ikke bør virke afskrækkende og stille Hindringer i Vejen for Udstedelse af færøske Frimærker, kunne vi vel fastslaa.

De store Stater som England og Tyskland have ikke næret Frygt for hyppig Udstedelse af særlige Frimærker for deres Landes mindre Dele. Og den Forskel, at Lande med daarlig pekuniær Status gribe til den Udvej at ophjælpe deres finantser ved hyppig Udstedelse af Postfrimærker, tør vi ikke udslynge mod de ovennævnte Verdensriger, det er vist.

Umsøjararnir vísa seinast til tað litlu ensku oyuna Helgoland, sum hevur haft frimerki bæði á týskum og enskum máli, og siga so: »Øens Størrelse har sandelig ikke været det afgørende. Men ikke det ejendommelige ved Øen her har været indvirkende parret med Vidskuen og Frisind».

Neyndin sum fekk við hetta mál at gera, skrivaði m. a.:

»Udvalget skal tillade sig at udtale, at det nok kunde have sin Interesse at have særlige færøske Frimærker, og at dette mulig kunde bidrage til at vække Interessen for vore Øer ogsaa udenfor Frimærkesamlerens snævre Kreds, men Hovedvægten maa formentlig lægges paa Sagens finansielle Side».

Nevndin helt tó, at lögtingið einki kundi gera við málið og setti uppskot um at beina tað til »General-Postdirektoratet til velvillig Overvejelse».

Síðan hevur lögtingið onga avgerð tikið hesum máli viðvíkjandi.

Minnilutin Jóannes Patursson og Poul Petersen kann halda seg til tað, ið umsøkjarnir frá 1910 hava ført fram, og halda tað vera eitt spell fyri landið, at Føroyar ikki fyri langari tíð síðan hava fingið síni egna frímerki, og tykir, at nú eigur ikki at verða drálað longur við at fá hesum máli frama.

Eftir fyrrverandi føroyskari stjórnaðskipan skuldi hetta mál hiðil til hjá »General-Postdirektoratet».

Tað er nú umskift við »Bestemmelser» frá 9. mai, og tað samtykki til at seta føroysk frímerki í gongd, sum fyrr lá langan veg burturi, er nú til taks her heima.

So um lögtingið nú vil freinja málið, tað sum minnilutin nógv vil tilráða, skuldi líkindini verið til at fingið tað skjótt gjørt. Minnilutin hevur hugsað sær, at tað fyrst verða prentað nøkur fyrbilsmerki, og síðan, um líkindini ikki verða heilt úr lagi, til næstu Ólavsøku (Ólavsøkundag) verður útgivin ein fullfíggjað deild av føroyskum frímerkjum.

So stutt skal minnilutin skjóta upp til tingsins samtykt niðanfyr setta uppskot.

Meirilutin Johan Poulsen, Kr. Djurhuus, J. P. Davidsen, L. Zachariassen, P. M. Dam heldur, sambært teir upplýsingar, sum postmeistarinn hevur givið viðvíkjandi niðurstøðuni av postverksrakstrinum, at tað ikki er ráðiligt hjá tinginum at átaka sær útgávuna av frímerkjum. Tað vil bera við sær, at lögtingið yvirtækur postskipanina og undirskotið við rakstrinum av henni.

Óivað vil størri sála verða av einum serligum føroyskum frímerki. enn selt verður nú av danskum frímerkjum í Føroyum, men henda meirsæla vil valla geva so mikið meira pening, at hon svarar undirskotið aftur.

Meirilutin heldur ikki, at tingið í hesum ótryggu tíðum eigur at átaka sær byrðir, sum tað kann sleppa undan. Viðurskiftini vilja óivað bera við sær so nógv krøv, at tey eru ivaleys og meira enn tingið verður at orka at rinda til fullnar.

Meirilutin er á einum máli um, at tað á ymsan hátt kann koma at hava stóran týdning fyri Føroyar, at vit nýta eitt serligt frímerki við føroyskari mynd. Tá ið grundir eru fyri at vænta eina meirsælu av hesum frímerkjum, vil nevndin eisini í ynskium um at minnka um statsins undirskot av postverkinum í Føroyum mæla til, at tey nýggju frímerki, sum postskipanin her á landi vegna kríggsmáðurnar óivað hoyðist at ganga við til at prenta, verða gjørd við føroyskari mynd á.

Uppskot

frá meirilutanum: (Johan Poulsen, Kr. Djurhuus, J. P. Davidsen, L. Zachariassen og P. M. Dam):

Tingið mælir til, at tey frímerki, sum postskipanin her á landi

óivað av kriggsumstøðunum verður noydd til at lata prentað, verða gjørd við føroyskari mynd á.

Uppskot

frá minnilutanum: (Jóannes Patursson og Poul Petersen):

Bráfengis reglur fyri Føroyar:

Poststýrið ber á landi fær heimild til samsvarandi § 36 í Postan-
ordning Nr. 367 av 20. juni 1919 at lata gera føroysk frimerki og so hvørt
hini ganga undan seta í umfar.

Landsnevndin ásetur reglur fyri útsjónd og peningastødd frimerkj-
anna. Postverkið ber útreiðslurnar við hesum tiltaki.

Hesar reglur koma í gildi beinanvegin.

Fíggjarnevndin, 6. november 1940.

<i>P. M. Dam.</i>	<i>Jóannes Patursson.</i>	<i>J. P. Davidsen.</i>	<i>Kr. Djurhuus.</i>
	M. F.		M. F.
	<i>Joh. M. Fr. Poulsen.</i>	<i>P. Petersen.</i>	

Betænkning

i

Lagtingssag Nr. XIV—14—1940. (Loyvi til fasta farleið).

I Samlingen 1939 meddelte Lagtinget de Selskaber og Enkeltpersoner, der havde drevet Rutebart mellem Øerne Koncession til at fortsætte denne Rutebart blandt andet paa Betingelse af, at Rutebaterne underkastede sig den Regulering i Ruteplanen, som nærmere maatte blive fastsat af Landsnevndin, og at paagældende indgav dokumenterede Oplysninger om den befordrede Godsmængde og Passagerantal.

Disse Oplysninger skulde saa tjene Tinget som Vejledning for Fastsættelse af en eventuel Koncessionsafgift.

Landsnevndin har afkrævet Koncessionsbaterne de ønskede Oplysninger, og har de paagældende med Undtagelse af Jacob Andreas Joensen, Skopen, afgivet Svar.

Af de saaledes fremkomne Oplysninger fremgaar det, at de paagældende Ruter ialt har givet følgende Indtægter:

Passagerbefordring	ca. 40.000 Kr.
Godsbefordring	” 35.000 ”

heri er saa ikke medregnet A/S Thorshavns Mælkeforsyning og Margarinefabriks Ruter paa Skaalefjord, Sundelaget og Sandø, idet Selskabet ikke har afgivet Oplysning herom, ligesom Jacob A. Joensens Rute heller ikke er medregnet.

De af Koncessionsbaterne afgivne Oplysninger synes at tyde paa, at der ikke er store Penge at tjene paa Rutebart, dog at det maa tages i Betragtning, at nogle af Rutebartøjerne, som f. Eks. «Britons Pride», tilhører Næringsdrivere, der for en væsentlig Del benytter disse Fartøjer til at befordre egne Varer til Kunderne og derved opnaar Fordele, der ikke fremgaar af Fartøjets Driftsregnskab.

Spørgsmaalet om en Regulering af Ruterne, saaledes at flere Fartøjer samtidig afgaar og ankommer til og fra samme Plads, ses ikke

at være behandlet af Landsnevndin saaledes som forudsat i Betænkningen af 11. November 1939 Pkt. B.

Udvalget har drøftet dette Forhold og har faaet oplyst, at der mellem Thorshavn og Klaksvig, hvor der synes at være flest Dobbeltture, er følgende egentlige Forbindelse:

Mandag. Landpost tur og retur.

Britons Pride uden Post tur, retur.

Tirsdag. Smiril, tur—retur via Fuglefjord.

Viðanes. Avevig, Fuglefjord m. v. Gjøv — Thorshavn.

Britons Pride uden Post Klaksvig — Gjøv — retur.

Britons Pride Klaksvig — Thorshavn.

Onsdag. Britons Pride Thorshavn — Klaksvig.

Britons Pride Klaksvig Fuglø — retur uden Post.

Torsdag. Landpost, tur og retur.

Britons Pride, tur og retur uden Post.

Fredag. Streymur, tur og retur.

Britons Pride, Klaksvig — Gjøv — retur.

Lørdag. Erhard, tur og retur.

Det vil heraf ses, at det særlig er Tirsdagen, der har en uforholdsmæssig stor Rutefart, hvorfor der kan være Anledning til at regulere her. Da Viðanes desuden har kneben Tid med sin Tirsdagsrute, kunde der være Anledning til at regulere denne ved at lade Viðanes sejle nordpaa om Mandagen og retur om Tirsdagen efter følgende Plan:

Mandag Kl. 10 fra Thorshavn, Avevig, Lervig, Fuglefjord, Andefjord, Gjøv, Eldevig, Funding, Fundingsbotn.

Tirsdag Kl. 8 fra Fundingsbotn, Funding, Eldevig, Gjøv, Andefjord, Hellerne, Fuglefjord, Avevig, Thorshavn.

Ved Drøftelserne om en Regulering af Rutefarten mellem Øerne, har det været overvejet ved offentlig Foranstaltning at sammenslutte Indehaverne af de forskellige Passager- og Godsruter herunder ogsaa «Smiril» og «Viðanes» til et Transportselskab med EnkekonceSSION, for derved at opnaa en paatrængt Støtte for Lagtingets Rutebaade, der særlig for Smirils Vedkommende er paaført en følelig Konkurrence fra de private Rutebaades Side. Det maa i denne Forbindelse tages i Betragtning, at Smiril er et i Forhold til de andre Rutefartøjer kostbart Skib, som ikke kan klare sig i Konkurrencen med de billige Motorfartøjer, men som det dog er nødvendigt at holde i Gang af Hensyn til Samfærdslen.

Udvalget mener imidlertid ikke at kunne foreslaa Tinget, at gaa den Vej at gennemføre en S sammenslutning, men vil derimod foreslaa, at der paalægges de private Rutefartøjer en Koncessionsafgift, der beregnes procentvis af Passager- og Fragtindtægterne, og finder Udvalget en Afgift anslaaet til ca. 10 pCt. for passende og rimelig og vil Afgifterne herefter kunne anslaaes saaledes:

1) Olaf Olsen, Klaksvig	700 Kr.
2) Samson Joensen, Klaksvig	150 —
3) J. E. Kjølbro, Klaksvig	3000 —
4) P. Rustin, Fuglefjord	400 —
5) Andreas Nolsøe, Thorshavn	100 —

At overføre... 4350 Kr.

	Overført . . .	4350 Kr.
6) Georg Johansen, Haldersvig	50	—
7) A/S Thorshavn Mælkeforsyning og Margarinefabrik, Thvn.	4500	—
8) Sam J. Olsen, Vestmannaeyri	300	—
9) Jacob A. Johannesen, Skopun	100	—
10) Suðuroya Margarinevirki og Mjólkafelag, Tveraa	700	—
	ialt . . .	10000 Kr.

Mindretallet Danbjørg bemærker :

Tær fyri nevndini liggjandi frágreiðingar siga ógvuliga lítið, við tað, at allir rutubátaeigarar ikki hava svarað á spurningarnar, ið landsnevndin hevur sent teim.

Somikið er tó greitt, at her er talan um eina virðisspillandi kapping, við tað at tvey ella fleiri fer sigla sama dag ella fylgjandi dagar tann sama — ella umtrent tann sama vegin.

Her má tað almenna grípa regulerandi inn — serliga av tí orsök, at summar ruturnar eru privatar, meðan tað almenna uppihaldur summum.

I lóg nr. 124 av 15. mars 1939 sigst í § 5: «Forsaavidt angaar de anmeldte Ruter træffer Lagtinget under fornødent Hensyn til den lokale Trafiks og Samtrafiks Interesser Bestemmelser om, hvorvidt de vil være at opretholde, forandre eller nedlægge.»

Ifylgi hesa lóg kann hitt almenna reglura ruturnar soleiðis, at øll virðisspillandi kapping verður forðað, og tað er ongatið ov skjótt; tí okkara samfelag tolir onga virðisspillan, og allraminst tolir okkara almenna húsarhald at taka fleiri tap enn tey, ið óumgangandi eru.

Viðvíkjandi motorbátinum «Viðanes» meinar minnilutin, at tað rættasta er at selja hann, tí hann er óhóskandi far — serliga um vetrartíðir — til tær rutur, ið báturin helst eigur at verða nýttur til. Báturin hevur góð og óátalandi pláss til ferðafólk, men hann er í heila tikið ov lítil og lastar tessvegna ov lítið.

Eitt far, ið skal sigla langar rutur og fara inn á nógvar bygdir, má, um tað skal standa seg og røkja sína uppgávu — kunna taka nógvar størri farm enn tann, ið «Viðanes» kann rúma.

Viðvíkjandi planinum ynskir minnilutin nakrar smáar broytingar. Fuglafjørður fær post mánadag yvir land og týsdag við «Smiril», og má tí kunna ganga út av «Viðanes»-rutuni mánadag, soleiðis, at «Viðanes» mánadagar fer inn á Gøtu í staðin fyri Fuglafirði.

Tórsdag og fríggjadag eigur «Viðanes» at sigla soleiðis: Tórsdag: Tórshavn, Klakksvík, Viðareidi, Hvannasund, Svínøi, Fugloy, Hvannasund, Klakksvík, fríggjadag: Klakksvík—Tórshavn.

Efter det saaledes anførte, skal *Udvalgets Flertal* tillade sig at fremsætte følgende

Forslag :

A. I Medfør af Lov for Færøerne Nr. 124 af 15. Marts 1939 om Rutesfart meddeler Færøernes Lagting herved

1) Olaf Olsen, Klaksvig, imod en aarlig Afgift af	700 Kr.
2) Samson Joensen, Klaksvig, imod en aarlig Afgift af	150 —
3) J. F. Kjølbro, Klaksvig, imod en aarlig Afgift af	3000 —
4) P. Rustin, Fuglefjord, imod en aarlig Afgift af	400 —
5) Andreas Nolsøe, Thorshavn, imod en aarlig Afgift af ...	100 —
6) Georg Johansen, Haldersvig, imod en aarlig Afgift af	50 —
7) A/S Thorshavns Mælkeforsyning og Margarinefabrik, Thors-	
havn, imod en aarlig Afgift af	4500 —
8) Sam. J. Olsen, Vestmanhavn, imod en aarlig Afgift af ...	300 —
9) Jacob A. Johannesen, Skopen, imod en aarlig Afgift af ..	100 —
10) Suðuroya margarinevirki og mjólkafelag, Tveraa, imod en	
aarlig Afgift af	700 —

Ialt.... 10000 Kr.

Tilladelse til at drive Rutebart efter nærmere i vedlagte Udkast til Koncession fastsatte Vilkaar.

B. «Viðanes» Fartplan til Østerø ændres saaledes:

M a n d a g Kl. 10 fra Thorshavn til Avevig, Fuglefjord, Andefjord, Gjøv, Eldevig, Funding og Fundingsbotn.

T i r s d a g Kl. 8 fra Fundingsbotn til Funding, Eldevig, Gjøv, Andefjord, Hellerne, Fuglefjord, Avevig, Thorshavn.

Mindretallet Danbjørg fremsætter følgende Forslag:

Landsnevndin verður heimilað:

- 1) at broyta pláanin fyri «Viðanes» í tráð við tað í álitinum ávísta.
- 2) at selja motorbátin «Viðanes» fyri ein hóskandi prís annaðhvørt til føroyskan ella útlendskan keypara.
- 3) at regulera rutu- og farmasiglingina innanoyggja soleiðis, at hon gevur mestan sparna og tryggjan imóti virðisspillandi kapping.

Thorshavn, den 4. November 1940.

K. Djurhuus.

H. Nolsøe.
m. Forbehold

J. H. Danbjørg.

BETÆNKNING

i

Lagtingssag Nr. XIV—15/1940:

F a r m a g j a l d.

Nærværende Sag er af Landsnevndin forelagt Lagtinget.

Det fremgaar af Sagens Bilag, at Priskontrolraadet har behandlet Spørgsmaalet om en eventuel Regulering af Fragtlaksterne og har under 8. Juni 1940 oversendt Sagen til Færø Amt.

Priskontrolraadet udtaler i sin Skrivelse af 8. Juni:

»Fra D. F. D. S.'s Agentur foreligger kun Oplysning om Taksterne København—Færøerne, da Selskabet ikke i de senere Aar har sejlet i Rute England—Færøerne. Der vedlægges Afskrift af de før Krigen gældende Takster, der er oplyst at være forhøjet:

pr. 8. September 1939 med 50 %

pr. 31. Oktober 1939 med 100 %

pr. 29. Februar 1940 med 200 %, men efter sidstnævnte Tidspunkt har intet af Selskabets Skibe anløbet Thorshavn.

Raadet mener, at der under de nuværende Forhold maa ses bort fra Ruten København—Færøerne, og at Opmærksomheden nu kun kan være henledt paa Ruten England—Færøerne.

Fra Skipafelagid Føroyar foreligger vedlagte Fragtlakst for Ruten England—Færøerne, saaledes som Taksterne var før Krigen. I ligeledes vedlagte Skrivelse af 8. ds. fra Selskabet oplyses, at disse Takster er forhøjet:

pr. 25. Oktober 1939 med 100 %

pr. 15. Marts 1940 med 200 %.

Samtidig oplyses Passagerlaksten, der før Krigen var 100 Kr. og 65 Kr., at være forhøjet:

pr. 5. Oktober 1939 med 50 %

pr. 8. Februar 1940 med 100 %.

Endelig oplyses Fragtlaksten for Kul før Krigen at have været ca. 10 Kr. pr. Tons, i December/Januar 30 Kr. pr. Tons, Marts/April 50 Kr. pr. Tons og i Maj 60 Kr. pr. Tons.

Raadet maa beklage ikke at have nogen Erfaring i Retning af, hvad der kræves til med Balance at holde Skibe sejlene i de forskellige Ruter. Inden Raadet kan afgive nogen underbygget Udtalelse om Rimeligheden af Taksterne, maa der vel foreligge et Budget, som udviser de virkelige Driftsudgifter m. v. pr. Rejse, ligesom en Statistik over Varemængden, der kan regnes med pr. Rejse, ogsaa maa være til Raadighed, og selv da vil det være vanskeligt at finde Takster, som kan siges at være rimelige. Imidlertid synes de hidtidige Takster, naar det sidste Aarsregnskab for Skipafelagið Føroyar tages i Betragtning, at have været rigelig høje, og alt maa derfor siges at tale for en Nedsættelse af de nuværende Fragttakster. Spørgsmaalet maa være, om en Forhøjelse af de før Krigen gældende Fragttakster med 100 % — for Knt 30—40 Kr. pr. Ton — ikke kan siges at være tilstrækkelig.

At Skipafelagiðs Driftregnskab fremgaar det, at Selskabet med S/S »Tjaldur«, der er bogført for 225.000 Kr., i 1939 har indtjent Netto 219.071 Kr. 51 Øre, (Selskabets Nettofortjeneste udgjorde dog samme Aar et noget mindre Beløb nemlig 202.747 Kr. 91 Øre). En Fortjeneste som den anførte maa siges at have været noget ublu.

Fra 1. Januar til April Maaned d. A., da Forbindelsen med København blev afbrudt, har »Tjaldur« udført 3 Rejser mellem København og Færøerne. For disse 3 Ture havde Skibet en Nettofortjeneste paa ialt ca. 15.000 Kr.

En væsentlig Grund til denne relativt ringe Fortjeneste, sammenlignet med 1939, er den Omstændighed, at Passagerindtægterne, der i 1939 androg 149.000 Kr. og Postbefordringen 61.500 Kr., saa godt som helt er bortfaldet siden Nylaar.

I Tidsrummet 25/4—21/6 har S/S »Tjaldur« udført 3 Rejser mellem Leith og Thorshavn og har derfor haft en Nettofortjeneste paa 5.919 Kr. 20 Øre, hvori Selskabet har fradraget 1.170 Kr. som Andel for Dokudgifter, hvorved der fremkommer en Nettofortjeneste paa 1.749 Kr. Derefter har Skibet udført 2 Ture til Liverpool. For disse Rejser foreligger der ikke Regnskab, men angiver Selskabet, at der ikke er Overskud bl. a. paa Grund af de meget høje Krigsforsikringspræmier, der efterhaanden er naaet op paa 10 % pr. Maaned. Skibet har derefter været oplagt.

Herefter har kun en Fragthaad besejlet Øerne, nemlig et britisk Dampskib, der sejler for en indenlandsk Befragter og Grosserer.

Efterhaanden som der er sat flere og flere færøske Fiskerskibe ind paa Ferskfiskeeksporten til Storbritannien, er en ikke uvæsentlig Del af den færøske Vareimport besørget af disse Fiskerskibe.

Skipafelagið har ganske vist, siden »Tjaldur« blev oplagt, haft en Skonnert i Fragtfart paa Skotland, men er dette sket i Forbindelse med Eksport af Ferskfisk.

Hvorledes Fragtregningen er for det Fragtgods, der besørges med Ferskfiskeskibene, foreligger der ingen Opgørelse for. Efter hvad der imidlertid er Udvalget bekendt, tilhører de fleste af de Skibe, der besørger Ferskfiskeeksporten saadanne Personer, der foruden Ferskfiskeeksport driver Forretning med de importerede Varer, hvorfor en Kontrol med, hvilke Fragter der noteres for disse Varer, maa ske i Forbindelse med Kontrollen med Varesnes Udsalgspris.

En Tilstand med Fragtfarten, som den nuværende, kunde synes at medføre en noget ensidig Betjening af Samfundets Interesser, navnlig Lagtingets offentlige Vareforsyning, der ikke har noget Fragtskib til Raadighed, men ved midlertidige Bestemmelser for Færøerne

Nr. 4 af 10. Maj 1940 er der skabt Hjemmel for det offentlige til at gribe ind i Befragtningsforholdene, at der efter Flertallets Skøn ikke skulde være paakrævet at foreslæe Tinget at gennemføre andre Lovbestemmelser.

Efter det saaledes anførte skal Udvalgets Flertal (Kr. Djarhuus, O. F. Joensen og Jacob Hejnsen) herefter foreslæe Tinget at anmode Priskontrolraadet i Forbindelse med Kontrollen med Varepriserne at have sin Opmærksomhed henledt paa den Fragt, der noteres for de Varer, der importeres med Ferskfiskeskibene, saaledes at der i denne Forbindelse tages Hensyn til, at Varefragten til Færøerne til en vis Grad er at betragte som Returfragt.

Minnilutin (Danbjørg og Nolsøe) ynskir at áttala fylgjandi:

Tær fyri nevndini liggjandi upplýsingar siga ógvuliga lítið, við tað at tær bert eru frá tveimum feløgum: P/f Skipafelagið Føroyar og D. F. D. S.'s agentí í Føroyum; men so mikið sæst tó, at tað seinna nevnda felagið longu í september 1939 hækkaði takstírnar við 50 % og aftur í oktober sama ár við 100 % og so aftur í februar 1940 við 200 %.

Tað fyrru nevnda felagið hevur hækkað takstírnar soleiðis: hin 25. oktober 1939 við 100 % og hin 15. mars 1940 við 200 %.

Kolfraktin er frá 10 kr. pr. ton fyri kríggjð hækkað soleiðis: í september 1939: 30 kr., í mars 1940: 60 kr. pr. ton.

Henda hækkan tykist eftir minnilutans áskoðan at hava verið so høg, at her átti tað almenna at hava gripið regulerandi inn; men tað sæst ikki at naknð er gjørt í so máta.

Eitt annað kringumstøði er eisini, hvat tað almenna brátt kann verða nøyt til at gripa inn og skipa fyri, at tey skip, ið sigla millum útlandið og Føroyar í hesum tíðum, ikki skulu sigla tómt heim ella flyta slíkar vørur, sum ikki eru tørvandi í landi, meðan neyðsynjarvørur, ið bestíllar eru til Føroyar, kanska liggja uttanlands og ikki verða fluttar heim.

Minnilutin meinar tí, at língið nú heiman vegin annaðhvørt setur eina millumtinganeynd, ið fær til uppgávu at ansa eftir, at neyðsynjarvørur verða heimfluttar til Føroyar fyri eina hóskandi frakt, ella heimilar landsnevndina til og áleggur henni at røkja nevndu uppgávu, soleiðis at landsnevndin skal hava rætt til at ráða fyri og skyldu til at ansa eftir, hvørjar vørur tey føroysku skipini, sum í hesum tíðum sigla millum Føroyar og onnur land, skulu flyta heim, og hvørjar fraktir tey skulu hava rætt til at taka.

Fyri at slík skip ikki skulu verða tørvð vegna ístrót, má landsnevndin kannska syrgja fyri tí neyðturvuliga ísi og má tí hava fyrsta rætt til ískeyp.

Samsvarandi tað framman fyri framflutta loyvir minnilutin sær at framseta niðanfyristandi uppskot.

Forslag

fra Flertallet (Kr. Djarhuus, O. F. Joensen og J. Heinesen):

Ídet Tinget henviser til foranstaaende Betænkning, anmodes Priskontrolraadet om at have sin Opmærksomhed henvendt paa den Fragt, der noteres for de Varer, der importeres med Ferskfiskeskibene.

Uppskot

frá minnilutauum (J. H. Danbjørg og Hans Nolsøe):

- Landsnevndin verður heimilað:
- 1) at áleggja einum og hvørjum føroyskum skipi, ið kemur frá úllandinum til Føroyar, at taka ávistan farm heim við sær,
 - 2) at avgera málk fyri farmagjaldið ið ikki lægri enn farmagjaldið var í friðartíðum.
 - 3) Landsnevndin skal hava fyrsta rætt til iskeyp frá okkara heimligu ísvirkjum.

»Smirils« Udvalg, den 14. November 1940.

Kr. Djurhaus. Jacob Heinesen. O. F. Joensen.

J. H. Danbjørg. H. Nolsøe.

UDVALGSBETÆNKNING

i

Lagtingssag Nr. XIV/17—1940:

Bræv frá norska konsulatium um umsetan av valuta.

Ved Afstempling af de her paa Øerne værende danske Pengesedler viste den samlede Beholdning sig at være ca. 2.340.000 Kr. Denne Beholdning betragtedes for godt 2 Maanedere siden som tilstrækkelig til at dække Behovet indtil videre.

Imidlertid synes disse stemplede Pengesedler i høj Grad at blive tilbageholdt af forskellige Hænderhavere og derved at blive unddraget fra Om sætningen. Dette i Forbindelse med, at der i den senere Tid er hjemført store Sterlingtilgodehavender, har bevirket, at Bankerne ikke ser sig i Stand til at imødekomme de mange Ønsker, som er fremkommet om Omveksling af Sterling til Kroner. Herved er opstaaet en for vort Samfund uholdbar Tilstand, idet bl. a. Fiskerne, som er kommet hjem, ikke kan faa deres Afregning, fordi Bederne ikke kan veksle deres Sterlingtilgodehavender i Kroner.

Da Mangelen paa Pengesedler som foran anført er blevet meget følelig, har Amtmanden — efter at den principielle Tilslutning fra britisk Side er opnaaet i Henhold til derom den 10. ds. modtaget Telegram fra den danske Gesandt i London — anset det for nødvendigt og tiltraadt, at der straks gøres Skridt til Udstedelse af midlertidige Pengesedler, der kan omveksles med de endelige Pengesedler, saa snart de britiske Myndigheders Tilslutning til hele Ordningen af Færøernes Pengevæsen foreligger.

Spørgsmaalet om Valutaforholdene m. v. iøvrigt er Genstand for Forhandling med de britiske Myndigheder og maa derfor blive Genstand for en senere Lagtingsbehandling.

I nærværende Sag kan der saaledes kun blive Tale om en hurtigst mulig gennemført midlertidig Ændring med Udstedelse af en supplerende Beholdning af nye Pengesedler, saaledes at Samfundet kan komme ud over den foran i Betænkningen paa pegede Seddelknaphed.

Udvalget har delt sig i et Flertal og et Mindretal. Mindretallet (Th. Petersen) afgiver særlig Betænkning og Forslag.

Udvalgsflertallet (Dam, Zachariassen, Danielsen og Djurhuus) tillader sig herefter at fremsætte følgende:

Forslag

til

midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Seddeludstedelse.

§ 1.

Til Supplering af den paa Færøerne cirkulerende Seddelbeholdning (de af Danmarks Nationalbank udstedt og i Henhold til Kundgørelse Nr. 8 af 31. Maj 1940 afstemplede Pengesedler) kan Amtmanden efter Indstilling fra Lagtingets Landsnevnd paa Nationalbankens Vegne udstede nye Pengesedler til et samlet Paalydende af indtil 2 Mill. Kr.

§ 2.

De af Amtmanden i Henhold til § 1 udstedte Pengesedler skal være dækket med tilsvarende Beløb i britisk Valuta efter Kurs 22 Kr. 40 Øre lig med Pund Sterling 1.

§ 3.

De i § 1 omhandlede Pengesedler er indtil videre lovligt Betalingsmiddel ved Siden af og lige med de afstemplede Nationalbank-sedler.

Bestemmelse om Sedlernes Indkaldelse og Omveksling med andre Pengesedler træffes af Amtmanden efter Indstilling af Lagtinget, og naar dette ikke er samlet, af Landsnevndin.

§ 4.

Der føres af Lagtingets Landsnevnd Tilsyn med Seddeludstedelsen og Sedlernes Dækning.

§ 5.

Nærværende Bestemmelse træder i Kraft straks.

- II. Lagtingets Landsnevnd anmodes om snarest at afgive Indstilling til Amtmanden vedrørende Udstedelsen af de i foranstaaende Forslags § 1 omhandlede Pengesedler.

Á l i t

frá

mynditatanum (Th. Petersen).

Av ymiskum orsökum krevst í dag ein nógv størri peningumongd í tí dagliga lívinum enn frammanundan. Ioutøkurnar eru vaksnar munandi hjá mongum, allar vøtur eru vorðnar nógv dýrari og tey ótryggu viðurskifti í hesum tíðinum hava fingið fólk til at goyma pening heima meira enn vanligt.

Higartil hava Føroyingar fingið bankuseðlar úr »Danmarks Nationalbank«, men hetta er ikki gjørligt nú. Hvussu teingi hesar tíðir

fara at vara veit eingin. Tað er lí neyðugt at gera eina skipan, sum kann standa við til einaferð heimsburðagin fjarðar av.

Tað má nevnst, at nú kemur tíðin, tá fiskimenn skulu hava avrokning og teir hava krav uppá, at hetta verður greitt skjótt. Heima-fólk hevur fingið sína lön til henda dag, men skuldi tað bent, at írot skuldi komið at verið seinni uppá tær vørur, sum eru í handlinum, so fáa fiskimenn ikki minnsta rættin til at fáa keypt tær vørur, teim lørvar.

Tað verður tí lagt fyri fingið at samtykkja eina skipan til eina seðlastovn í Føroyum, sum kann taka uppá seg at skipa peningaviðurskifti okkara, soleiðis at tað verður til minsta trupulleika fyri okkara fólk, og á so tryggum botni, sum tað á nakran hátt er gjørligt í dag.

Tað tekur nakra tíð at fáa prentað bankaseðlar, sum kunnu nýtast í framtíðini vegna tess, at teir mega gerast í úrheiminum. Hesum kann okkara samfelag ikki bíða eftir, og tað er tí í uppskotinum givið heimild til at lata prenta bráflengis bankaseðlar, sum bert skulu verða nýttir í stytri tíð — inntil 3 mánaðar —. Hetta kann fáast í lag beinanvegin, soleiðis at tað kann verða gjørligt hjá okkara reiðarum at avrokna fiskimonnum til ta í sáttmálanum ásetta tíð, altso til 15. oktober.

Tað er í uppskotinum sett mark fyri hvussu seðlastovnurin hevur heimild til at varðveita tey virði, sum skulu tryggja pengarnar.

Sum nú er stutt er óivað eingin ella í hvussu er ógvuliga lítil møguleiki fyri at fáa seðlarnar tryggjaðar í gulli í goymslu. Hetta eiga tú teir menn, sum koma at standa fyri hesum stovni, at hava í huga, tí um tað kundi verið gjørligt, vildi tað lagt eitt grundarlag fyri okkara peningastøðu í komandi tíðum, eitt undirlendi undir okkara samfelag.

Sum nú er stutt má Føroya land og fólk gjøgnum Føroya lögting taka ábyrgdina fyri hesum tiltaki. Hetta verður Føroya lands ogn, og tað er tí at skila til, at tað kann latast peningur til lögtingið fyri ábyrgdina, men ikki fyrrenn góður grunnur er stovnaður til at tryggja móti vandum í framtíðini.

Sum grundarlag fyri uppskotinum er lögð tann skipan, sum er galdandi fyri »Danmarks Nationalbank», og tað er lagdur dentur á, at allir staddir í Føroyum hava fingið loyvi til at vera við til at velja teir menn, sum skulu standa fyri hesum samfelagsstovni. Hetta er bæði rætt og neyðugt, tí landsins peningaviðurskifti er størsta landasak.

So stutt kann minnilutin ikki styðja tað av meirilutanum framsetta uppskot, og ársakirnar eru millum annað hesar:

Bankalógin setur strangar treytir fyri roknskap, gransking og eftirlit við øllum bankayrki. Hesar reglur nýtast enn meira, lá talan er um seðilstovn, meðan uppskotið bert leggur alt í hendur amtmannsins. Tað eftirlit, sum nevnt er í § 4, er lítil tryggjan í so týðningurstórum máli.

Landsins peningaviðurskifti eru ein so stór landasak, at her eiga — her heima í Føroyum eins og í øðrum samfeløgum — allir landsins staddir at taka lut.

Fíggarligt er einki prógvað, hvat tað vil siga, at »samtið» ger hetta »paa Nationalbankens Vegne» ella hvat tryggjan seðlarnir á henda hátt fáa. Einasta vissa tryggjan er sterling-pundini og tey koma frá Føroyingum.

So stutt setur minnilutin fram soljóðandi

U p p s k o t

tíl

Lóg um seðilbanka í Føroyum.

Samsvarandi samtykti Føroya lögting kunnger landsstjórin (umf-
maðurin) fylgjandi lóg:

§ 1.

Seðilbanki Føroya, sum stovnuður verður við hesi skipan hevur
tíl endamál, at halda í gongd trygg fíggingarviðurskipti her á landi og at
tælla um og javna peningahandilin og lánilikindini.

§ 2.

Seðilbankans sæti er í Tórshavn og Føroya lögting slendur í
ábyrgd fyri øllum skuldbindingum bankans.

§ 3.

Umsiting bankans skipar ein umboðsmannanevnd, ein stjórnar-
nevnd og ein stjórn, vald fyri 2 ár.

Umboðsmannanevndin hevur 7 limir. 3 verða valdir av lög-
tinginum, 1 av fiskimanna- og skiparafeløgnum, 1 av Føroya búnaðar-
felag og Jarðamannafelag Føroya, 1 av Keypmanna- og Tilgerðamanna-
feløgnum og 1 av Føroya arbeðarafelag.

Stjórnarnevndin hevur 3 limir. Av teimum velur Løgtingið 1
og Umboðsmannanevndin 2.

Bankans dagliga umsiting er í hondnum á stjórnini.

Umboðsmannanevndin ásetur lalið á stjórnarlimunum og setur
stjóra og fremstu starvsfólk eftir uppskoti stjórnarnevndarinnar.

§ 4.

Seðilbankin hevur einakarrætt til at gera og geva út bankaseð-
lar. Hesir bankaseðlar eru lógligt gjaldoyra í Føroyum manna millum,
við inn- og útgjald hjá almanna peningastovnum landsins.

Bankaseðlarnir kunnu innheimlast, tá loyvi er liggjandi til tess frá
landsstjórnini (landsnevndini). Eftir tað verða hesir seðlar ikki longur
lógligt gjaldoyra frá teirri tíð, sum ásett skal vera við kunngerð, sum
stjórnarnevnd bankans skal senda út.

Tá eitt ár er lurið frá hesum tíðarskeiði falla teir úr gildi
ávarðandi seðilbankans, men hann hevur rætt til, um viðurskiptini hera
tað við sær, eisini seinri at loysa seðlarnar inn.

Peningastøddir bankaseðlanna, tilgerðing og útsjónd teirra verð-
ur ásett eftir innheimtaðari samtykti frá landsstjórnini (landsnevndini).

§ 5.

Seðilbankin hevur rætt til at geva út so stóra seðilnøgd, sum
viðurskiptini til hvørja tíð krevja. Uttan framanundan fingna jøttan
frá Løgtinginum kunnu tó ikki meira enn 5 milliónir krónir verða í
umfarl í senn.

§ 6.

Bankaseðlar mega ikki flýggjast út úr bankanum uttan at tað
samfóðis ella framanundan er flutt javnbjóðis peningavirði í bretsk-
um gjaldoyra (pounds sterling).

§ 7.

Viðvirkjandi tí seðilbankin skal hava afturímóti og hvussu hann skal umfara tær útlendsku peninganøgdir, honum verða lagdar inn, skal henda skipan galda:

- 1) Upp til 35 % av seðlaumfarinum skal altíð verða tækt í reinum ágóðum til at taka út beinanvegin úr útlendskum seðilbankum.
- 2) Harafturat skulu onnur 35 % setast inn autin á lautu undir 1) nevnda hátt ella við skuldabreytum ella lániskjølum, sum eru tryggjaði við útlendskum ríkisveldisbandi ella ábyrgslu.
- 3) Tey ívæntandi 30 % skulu setast inn annaðhvørt so sum ávíst undir punkt 1) og 2) ella gevast í lán móti avgjørt tryggjandi veð, góðkent av 2/3 meirilola umboðsnevndarinnar. Ein og hvør av hesum afturímóti-reglum kunnu umskiftast við trygging í gullgrunn.

§ 8.

Seðilbankin er skyldigur at loysa inn teir av honum úlgivnu bankaseðlar móti bretskum sterling eftir reglum ásettar í bankans samtyktum og skulu vera samsvarandi við galdandi gjaldevnisreglum (valuta).

§ 9.

Starv seðilbankans er fyrst og fremst at hava seðilútgávuna í hondum og tað í samburði hervið verandi starvi at taka ímóti útlendskum gjaldevni (valuta).

Seðilbankin hevur eisini heimild til at taka ímóti gjaldevni (valuta) til umskiflingar, soleiðis at mótvirði verður sett inn á foliorokning við seðilbankan og ikki umbýtt við bankaseðlar.

Vanliga eru her eins viðurskifti við peningastovn her á landi, almannaskrivstovur o. t. t., men undantøk herfrá kunnu greiniligari ásetast í samtyktum bankans.

§ 10.

Roknskaparár seðilbankans er álmennakkaárið. Skjótast gjørligt tá roknskaparárið er útrunnið verður bókarhald og roknskapurin endað við rakstrarrokskapi og fíggarstandi uppgjørt fyri larna árið.

Roknskapur og fíggarstandur verður gjørt almennakunnuft í kunngerðartíðindi Føroya.

§ 11.

Roknskapur seðilbankans verður granskaður av 2 roknskapar-granskarnum, valdir av lögtinginum.

Valið er galdandi fyri eitt ár ísenn.

§ 12.

Avlop seðilbankans fer til lögtingið uttan tað, ið verður lagt til tiltaksgrunnin ella til serstakan tryggingargrunn.

Av roknskaparavlopinum verða fyrst lögð 25 % til ein tiltaksgrunn. Av tí ið eftir er av avlopinum verða lögð 50 % til ein banka-seðlagrunn, til hesin grunnur er komin í eina stødd av 25 % av teirri hægstu peninganøgd, sum seðilbankin smbr. § 5 hevur rætt til at seta í umfar.

Tá seðilgrunnurin er komin í 25 % av hægstu peninganøgd, verður flytingin til henda grunn sett niður við 25 % av tí avlopi, sum ívæntar til seðilgrunnurin er komin upp í 35 % av hægstunøgðini, og verður tá givið uppát við flytingini. Verður hægstanøgðin hækkað eftir § 5 byrjar nýggj flyting eftir somu reglum.

Stjórin og stjórnarnevndin framseta uppskot til umboðsnevndarinnar samtykt um nýtslu av H eftirverandi ársavlopi til aftratflytingar, flutning til næsta ár ella til at rinda gjald til lögtingið.

Slík gjaldrindan kann tó ikki, áðrenn tiltaksgrunnurin er komin í 25 % hædd av øllum teim útreiðslum á seðilbankanum liggja, og seðilbankin eigur 25 % av hægstu nøgdini í seðlaurfarinum, verða hægri enn 5 % av teirri stødd, sum seðilumfarið yvirhøvar hevur verið í tí farna árinum.

§ 13.

Umboðsmannanevndin ásetur eftir uppskoti frá stjórnarnevndini og við lögtingsins samtykt greiniligari reglur vegna starvsatferð bankans.

§ 14.

Um neyðugt hevur seðilbankin heimild til at geva út stuttgaldandi bráfengis bankaseðlar, sum tó ikki mega eiga eitt longri galdandi tíðarskeið enn 3 mánaðir.

Hesir stutt galdandi bankaseðlar halda uppat at vera lógligt gjaldoyra á H degi, sum við sjónskum prenti er á teir sett. Seðilbankin hevur loysingarskylda í 14 dagar aftaná henda dag, men hevur annars rætt samsvarandi § 4 eisini seinri at loysa inn slíkar seðlar.

Um skiftingarreglur.

§ 15.

Teir dansku bankaseðlar, frámerktir sambært »Midlertidige Bestemmelser af 30. Maj 1940« kann seðilbankin heimta inn til umskiftingar við nýggjum seðlum. Henda innheimtan skal verða gjord eftir ásetingum í hesum § 4, tó at gongutíðin fyri hesar seðlar kann stytast til 6 mánaðar.

Hesir so stutt innloystu seðlar goymur seðilbankin og krevjingin eftir teim roknað uppá samsvarandi støddina í afturímótireglunum í § 7.

§ 16.

LANDSSTJÓRNIN (landsnevndin) og landsstjórin (amtmaðurin) hava heimild til at byrja starv seðilbankans áðrenn umboðsmannanevnd og stjórn seðilbankans eru vald. Um so verður gjørt, starvar landsstjórnin (landsnevndin) í umboðsnevndarinnar og stjórnarinnar stað, men er skyldug skjótast at fáa val í lag og at leggja fram fyri teirri valdu stjórn greiniliga frágreiðing og roknskap fyri tað farna tíðarskeiðið.

§ 17.

Henda lóg verður sett í gildi beinanvegin.

Landsstjóri Føroya (amtmaðurin) oktober 1940.

the 1990s, the number of people in the world who are under 15 years of age is expected to increase by 1.5 billion (United Nations 1994).

There is a growing awareness of the need to address the needs of children in the world. The United Nations Convention on the Rights of the Child (1989) is the first legally binding international instrument to set out the rights of children. It has been ratified by 112 countries, and is now being implemented in many more. The Convention sets out the rights of children in a number of areas, including the right to a standard of living adequate for their health and development, the right to education, and the right to be protected from abuse and neglect.

The Convention also sets out the responsibilities of parents and the state to ensure that these rights are met. The state is required to take all appropriate measures to ensure that children are protected from abuse and neglect, and that they have access to education and health care. The Convention also sets out the rights of children to be heard in decisions that affect them, and to be protected from discrimination.

The Convention is a landmark document in the history of children's rights. It has provided a framework for the development of national laws and policies, and has inspired a new generation of child rights activists. The Convention is a testament to the power of international law to bring about positive change in the lives of children.

The Convention is a landmark document in the history of children's rights. It has provided a framework for the development of national laws and policies, and has inspired a new generation of child rights activists. The Convention is a testament to the power of international law to bring about positive change in the lives of children.

The Convention is a landmark document in the history of children's rights. It has provided a framework for the development of national laws and policies, and has inspired a new generation of child rights activists. The Convention is a testament to the power of international law to bring about positive change in the lives of children.

The Convention is a landmark document in the history of children's rights. It has provided a framework for the development of national laws and policies, and has inspired a new generation of child rights activists. The Convention is a testament to the power of international law to bring about positive change in the lives of children.

The Convention is a landmark document in the history of children's rights. It has provided a framework for the development of national laws and policies, and has inspired a new generation of child rights activists. The Convention is a testament to the power of international law to bring about positive change in the lives of children.

NEVNDARÁLIT

I

løgtingsmáli nr. XIV—21/1940:

Valrættaraldurin.

Fólkaflokkurin (Radikalt Sjálvstýri) hevur sent mál inn á ting um at lækka valrættaraldurin til lögtingið frá 25 ár til 21 ár.

Nevudin hevur haft málið til viðgerðar, og hevur hon býtt seg sundur í ein meiráluta og ein minniluta.

Meiralutin (A. Samuelsen, Joh. M. Fr. Poulsen, J. P. Davidsen og L. Zachariassen) heldur fram, at hann í princippinum er fyri at lækka valrættaraldurin, men dugir ikki at síggja, at tað er nokur grund til at taka hetta málið til avgerðar undir teim óvanligu umstøðum, vit liva undir í løtuni. Málið vil altíð kunna verða tikið upp av nýggjum, tá líkindi eru til tess.

Meiralutin ynskir tí ikki at seta fram nakað uppskot.

Minnilutin (J. Patursson) setur fram sítt egna álit og uppskot í málinum.

Nevnd viðv. valrættaraldrinum, 6. november 1940.

Louis Zachariassen.

Joh. M. Fr. Poulsen.

A. Samuelsen.

J. P. Davidsen.

J. Patursson.

Fólkaflokkurin, Radikalt Sjálvstýri, hevur borið hetta mál upp á lögtingi:

»Tað hevur leingi verið eitt fólkaynski, at valrættaraldurin verður fluttur frá 25 ára aldri niður í 21 ár. Hetta hevur eisini verið samtykt á Føroya lögtingi, uttan tó higartil at kunna fingið löggildi. Fólkaflokkurin, Radikalt Sjálvstýri, loyvir sær at taka málið upp aftur, soleiðis at 21 ára valrættaraldur verður ásettur nú og her í hetta uppskot upp á tingi:

Í lóg (nr. 124) um »Færøernes Lagting«, dagssett 28. mars 1923, verður í grein 2 orðið 25 broytt til 21. Hetta umskifti verður at seta í gildi heinan vegin.»

Nevandi, sum hevur fingið hetta mál til viðgerðar, skal tilskila:

Tann 11. august 1920, sjá Løgtingst. bls. 187, bar Sjálvstýrisflokkur tingsins eitt tilfíkt mál inn á ting. Tann 16. september samtykti tingið at lækka valrættaraldurin í 21 ár, men vegna tess at tingið frammanundan í somu tingsetu, í tingmálinum um broyting í lögtingslógini har hevði latið 25 ára valrættaraldurin staðið, varð fyrrnevnda samtykt ógyldug.

Í 1928 tók Sjálvstýrisflokkurin málið upp aftur á tingi og varð tað í 1930, sjá Løgtingsliðindi 1930 bls. 14, 21 ára valrætturin aftur samtyktur.

Danska ríkisstjórnin vildi ikki geva málinum löggildi og sýtti at herra tað upp á ríkisdeg. Hin føroyski landstingsmaðurin, ið tað var (Jóannes Patursson), bar so stalt málið upp á danska landstingi, men eisini har sýtti dansk fólkamakt at fremja málið.

Sum ávíst er frammanundan eru í ár runnin 20 ár, síðani 21 ára valrættaraldurin fyrstu ferð varð samtyktur á Føroya lögtingi, og 10 ár síðani danska stjórnin og danski ríkislagurin sýtti fyrri at seta hesa lögtingssamtykt í gildi.

Vinnulv Føroyinganna er soleiðis lagað, at tað er neyðugt, at Føroyingarin fer fjøliga at gera lítið, at slítast, at leggja inn. Longu um 15 ára aldur fer fjøldin av kálmanns unglingum í vaksnamanna sess til har at taka vaksnamann starv og ábyrgd í hond, á sjógví og landi, samstundis sum hann um sama aldur tekur við teirri skaltaskyldu, almenningur krevur.

Hetta hevur verið vinnulagið í Føroyum alla ta tíð, síðan hetta mál fyrst kom á ting, um ikki tað skal nevast aftur, at drongurin í øldir frammanundan, frá 15da ári var bæði flutningsskyldugur og skyldugur til teguvinnu, »plikta«.

Tað er tí einki minni enn eitt rættferðarmál at veita hesum unglingum, uttaná at teir í 5--6 ár hava framt vakstramanna skyldu, á teirra 21 ára aldri atgongd til valrætt javnt við teir eldri til all val. At 21 ára konufólkið fær sama rætt er sambært galdandi valskipan.

Minnilutin má halda, at tað samstundis við at valrættaraldurin til lögtingsval verður fúrkaður niður til 21 ára, við tað vera bæði beint og samsvarandi, at aldurin til kommunuval á bygd og í Tórshavn, so eisini til kirkjuliðsval, verður fluttur niður til sama ár, og skal tí tilráða tinginum at samtykkja hetta

Uppskot:

- 1) »Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 124 af 28. Marts 1923 om Færøernes Lagting«, sammanber »Bekendtgørelse 24. Juni 1939.« I § 2 verða orðini »25 Aar« broytt til »21 Aar«.
 - 2) »Forslag til Ændring i Bekendtgørelse Nr. 200 af 17. Juli 1931 om kommunale Valg i Landkommunerne paa Færøerne.« I § 2 og § 5 verða orðini »25 Aar« broytt til »21 Aar« og i § 5 »25 aarige« til »21 aarige«.
 - 3) »Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 126 af 27. Maj 1908 om Byen Thorshavns kommunale Styrelse.« I § 5 verða orðini »25 Aar« broytt til »21 Aar«.
 - 4) »Forslag til Anordning om Ændring i Anordning Nr. 18 af 21. Januar 1925, hvorved Lov om Menighedsraad af 30. Juni 1922, sættes i Kraft paa Færøerne.« I § 4 verður orðið »25« broytt til »21«.
-

UDVALGSBETÆNKNING

i

Sag Nr. XIV—23/1940:

**Kæra viðvikjandi samkomu hildin av bretskum
hermonnum 15.8. 1940.**

Undertegnede Udvalg, som er nedsat til Behandling af en Klage fra Lagtingsmand Thorstein Petersen, Thorshavn, over, at den færøske Ædruelighedslovgivning er tilsidesat under en den 15. August d. A. afholdt selskabelig Sammenkomst i den herværende britiske Officersmesse, idet der i Messen er solgt spirituose Drikkevarer til Thorshavnske Borgere, som var tilstede som Gæster.

Det fremgaar af Sagens Akter, at Klageren allerede under 16. August d. A. har indgivet Klage til Politimesteren over det passerede. Samme Dag er Lagtingets Landsnevnd underrettet om Klagens Indhold og anmodet om at foranledige, at Sagen undersøges af Mænd, som ikke har deltaget i Sammenkomsten. I Klagen oplyses det, at Amtmanden og Politimesteren var blandt Gæsterne.

Landsnevndin afholdt et Møde samme Aften som Klagerens Skrivelse var indløbet. Amtmanden kom da tilstede i Udvalget og gav følgende Oplysninger:

Saa vel han som Politimesteren var efter Indbydelse fra Under-officersmessen tilstede ved Sammenkomsten ca. 1 Times Tid og saa paa Dansen og underholdt sig med Bekendte. Ingen af dem deltog i Dansen og ingen af dem havde ladet sig beværte, hverken mod Betaling eller uden Betaling. Det kom til Amtmandens Kundskab, at der blev serveret spirituose Drikkevarer i Messen, og han havde allerede næste Dags Formiddag en Konference med Politimesteren herom. Amtmanden vilde drage Omsorg for, at Sagen blev oplyst og derefter vilde Landsnevndin faa en Redegørelse. Klageren er som bekendt Medlem af Landsnevndin. Efter Amtmandens Erklæring besluttede Landsnevndin at stille sig afventende, men tilstillede Amtet Afskrift af Lagtingsmand Thorstein Petersens Skrivelse.

Under 27. August tilsendte Amtmanden Landsnevndin Afskrift

af den mellem Amtet og den britiske Konsul førte Korrespondance om Sagen og meddelte samtidig Landsnevndin, at der ikke vilde blive foretaget videre i Sagen.

Af den britiske Konsuls Skrivelse til Amtet af 21. August udtales følgende:

1) Den i Klagen ommeldte Sammenkomst med Dans var privat for særlig indbudte.

2) Det var Underofficererne, som var Værter, og som stillende havde faaet Tilladelse til at have Udskænkning i Messen.

3) Messe-Barren blev benyttet ved ommeldte Lejlighed og Drikkevarer og Cigaretter blev solgt til sædvanlig Messepris.

4) Gæsterne har sædvanlig ikke Ret til at købe Drikkevarer i en Militærmesse. Det, at det virkelig er sket denne Gang, er uregelmæssigt og i Strid med saavel militære som civile Reglementer.

Konsulen udtaler, at det ikke er ham bekendt, at den Omstændighed, at der blev beværtet med Drikkevarer fra Messen eller at Gæster var tilstede ved en selskabelig Sammenkomst i Messen i sig selv er stridende mod de for Messen gældende Regler, ej heller at Tilstedeværelsen af danske eller andre Gæster for dem var et Brud paa deres egne Forordninger. Det er derimod beklageligt, udtaler Konsulen videre, at visse Gæster har faaet Lov til at købe Drikkevarer og Tobak for egen Regning, og hvad dette angaar, er der ingen Grund til at rette Behrejdelse haade mod Sælgere og Købere. Konsulen udtaler sluttelig, at han paa den militære Overkommandos Vegne ønsker at beklage det passerede, og de militære Myndigheder vil fremtidig sørge for, at Udskænkingsbar'en — om saadan er naaen de Aftener, man har Gæster — kun benyttes af Messens Medlemmer.

Amtmanden har udtalt, at der under de for Haanden værende Omstændigheder er givet stillende Samtykke til, at de her stationerede britiske Tropper holder Messer med Udskænkingsbar for Messens Medlemmer, men ikke for Gæster.

Landsnevndin har tilsendt Klageren Sagens Akter til Gennemlæsning. Herefter har Lagtingsmanden indbragt Sagen for Tinget ved Skrivelse af 9. f. M.

Udvalget har ikke kunnet enes om en Fællesindstilling. Flertallet (Djurhans, J. Nielsen, L. Zachariasen og Sammelsen) er indforstaaet med, at Forholdene medfører, at de herværende britiske Styrker selv er bestemmende i alt, hvad der vedrører deres indre Forhold. Flertallet kan derfor ikke tilraade Tinget at gøre Forsøg paa at give de herværende militære Myndigheder eller Styrker detaillerede Forskrifter i sin Henseende. Og da nu den britiske Regerings herværende Representant har beklaget det passerede og afgivet Erklæring om, at de militære Myndigheder vil drage Omsorg for, at Gentagelse ikke finder Sted, kan der formentlig ikke foretages videre i Sagen. Lagtingslovens § 17 finder ikke Anvendelse paa det foreliggende Tilfælde, idet der efter det oplyste ikke kan rettes nogen Behrejdelse mod færøske Myndigheder.

Forslag

fra Flertallet:

Lagtinget tager Sagen til Efterretning.

Minnilutin (Thorstein Petersen) skal um hella mál geva hesa frágreiðing:

Tann 15. august 1940 var samkoma hjá bretskum sersjantum í »Tórshøll«, har rúsdrekka var útskonkt móti guldandi lógboðum.

Tann 16. august 1940 skrivaði lögtingsmaður Thorstein Petersen til lögtingsins kríggisnevnd bræv um hella og segði frá, at hann sama dag hevði skrivað til Føroya fúttadømi um rannsókn.

Fundur var sama kvøldið í kríggisnevndini, hvor sakin varð umtalað. Tann 23. august 1940 skrivar landsnevndin soljóðandi bræv til lögtingsmann Thorstein Petersen:

»Bræv tygara, dagssett 16. august um rannsókn viðvíkjandi samkomu, hildin hjá bretsku officerunum 15. h. m., varð framlagt á fundi í stóru landsnevnd 16. h. m.

Amtmaðurin gav frágreiðing og segði, at hann vildi fyrireika, at rannsókn fór fram.

Hella verður tygum hervið gjørt kunningt.»

Síðani er lagt fyri tinginum hesi lrf skriv:

»FÆRØ AMT

Umseting.

Thorshavn, den 17. August 1940.

Eg havi ta æru at upplýsa tygum um, at eg í gjár havi fingið fylgjandi bræv frá tí norska konsulinum í Føroyum, bankastjóra og lögtingslimi Thorstein Petersen, viðvíkjandi dansinum hjá sersjantunum tann 15. august. Brævið, ið er á føroyskum, hevur fylgjandi orðaljóð:

»Í dag havi eg sent fylgjandi bræv til fúttadømið, sum eg her sigi tygum frá:

»Eg havi fingið kunnleika um, at veitsla varð hildin í Tórshavn 15. august av teimum bretsku yvirmonnum, og at Føroyingar luttóku í hesari veitslu.

Á hesari veitslu var skeinkistøð, har ein og hvør kundi keypa rúsdrekka.

Eg havi fingið kunnleika um, at Hilbert amtmaður, og Westerber, fúti, báðir vóru til veitsluna, men eg veit ikki, um leir keyptu rúsdrekka.

Tað er mær greitt, at reglugerðirnar viðvíkjandi sølu og útskeinking av rúsdrekka eru brotnar, og eg biði fúttadømið fyrireika allar neyðtarviligar rannsóknir fyri, at leir persónar, ið hava ábyrgd fyri lógbrotinum verða seklaðir.»

Eg havi frætt, at hetta brævið er sent til Kríggisnevnd Føroya Løgtings við fylgjandi eftirskrift:

»Samstundis biði eg Løgtingið fyrireika, at rannsóknirnar vera gjørdar av persónum, ið ikki luttóku í veitsluni.»

Tað stíg, konsul Petersen hevur tikið, ger tað effir mínum lykki neyðugt at geva Løgtinginum upplýsingar um í hvørja vídd søla og útskeiðing av rúsdrekka hevur farið fram í stríð við galdandi reglugerðir í Føroyum, hvørs orðaljóð tygum kenna.

Eg spyrji tí, um tygum vilja geva mær greinligar upplýsingar um fyrireiðingina hetta kvældið, serliga um háttina og víddina av sølu og útskeiðing av rúsdrekka.

Tygum mugu sjálvur avgera, um tygum ynskja at gera viðmerkingar til konsul Petersens klagur móti fyrireiðingini, ið limir av teimum bretska styrkjnum hava gjørt.

Eg leggi aftrat, at fyrrnevnda samkoma hevur orsakað fylgjandi frásøgn í »Føroya Socialdemokrater« fyrri í dag:

»Bretskir yvirmenn høvdu bjóðað vinnum sínum til eina samkomu í »Tórshøll« nú eitt kvældið.

Hetta kvældið var sermerkt við, at ein og hvør kundi keypa líka galt hann vildi av spiritus og øli. Sjálvandi varð drukkíð væl, av tí at menu í so máta hava gingið tyrstir síðani ár 1908, tá ið forboðið um sølu av spiritus var sett í gildi.«

Eg biði tygum vera vissan í mínari hægsti virðing.

(sign.) Hilbert.

F. C. Mason, H. B. M. Konsul, Thorshavn.«

»BRITISH CONSULATE
Thorshavn -- Faroe Islands.

Umsetling.

August 21st 1940.

Tygara hátign.

Eg havi ta æru at vátla móttøkuna av brævi tygara hátigns P. A. J. 1940 No. 202ª dagsett 17. august viðvíkjandi eini klagu send tygum frá harra konsul Thorstein Petersen viðvíkjandi Sersjantadansin 15. august.

Eg ynski ikki at gera viðmerkingar viðvíkjandi teimum grundum, sum hava fingið harra Petersen til at framseta spurning um fær fyrireiðingur, ið vóru gjørdar til privatam stutlleika fyri gestirnar í eini privatari hermannamessu, men effir tygarn ynski, vil eg geva tygum fylgjandi upplýsingar um, hvussu dansurin varð fyrireikaður:

1. Dansurin var privatur fyri innbjóðaði.
2. Verlar vóru sersjantarnir, sum tígandi hava fingið loyvi av yvirvöldini at hava messu-skeinkistøð.
3. Messuskeinkistøðin var til nýtslu, og drekka og cigarettir varð selt til vanligan messu-prís.
4. Gestir hava ikki vanliga loyvi til at keypa drekkjuvørur í eini hermannamessu. Tað, at teir verunliga gjørdi tað hesa ferð var ikki regluligt, og móli bæði hermannamessu- og sevik-reglugerðum.

Tað er mær ikki kunnugt, at tað, at skeinkistøð var hella kvöldið, í sær sjálvum var í stríð við tað, sum varð komið ásamt um viðvíkjandi teimum verandi hermannamessum í Føroyum, ei heldur at hjástøðan av Danskarum ella øðrum gestum var fyri teimum eitt brot uppá leiðru egnu reglugerðir. Tað er ímeðan at harnast um, at vissir gestir fingu løyvi til at keypa drekkjuvørur og tubbak fyri egnu rokning, og hvat hesum viðvíkir eiga bæði seljarar og keyparar at brígdast. Eg ynski vegna ta militera yvirvöldina at harnast yvir hesa hendringina.

Í framtíðini vilja lær militera myndugheitirnar víssa, at skeinkistøð, um tílík verður gestakvöldini, vil bert vera løyvt limum av messuni til nýtslu.

Eg biði tygara hátígn móttaka

(sign.) *F. C. Mason*, H. M. Consul.

«Til hansara hátígn amtmannin, Tórshavn.»

»FÆRÐ AMT

Umseting.

Thorshavn, den 27. August 1940.

Eg havi ta æru at vátta móttøkuna av brævi tygara nr. 101/40 av 21. august viðvíkjandi sersjantadansin 15. august.

Eg vátti okkara fyrru samrøður um haldan av bretska hermannamessum í Føroyum og vátti, at tað er ligandi løyvt at hava hesar messur, treytað av, at bert limir av teimum bretska styrkjunum hava løyvi at keypa drekka, tubbak og cigarettir.

Hóast brotið 15. august uppá lær treylir, ið ásamt varð komið um, eri eg heill fegin yvir tygara frásøgn um, at lær militera myndugheitirnar í framtíðini vilja tryggja, at atgongd til skeinkistøðir, um lær vera til nýtslu á teirra gestakvöldum, bert vil vera fyri limum av messuni.

Eg biði tygum

(sign.) *Hilbert*.

F. C. Mason, H. B. M. Consul, Thorshavn.»

Tann 9. september 1940 sendi lögtingsmaður Thorstein Petersen hesa sak fram til tingið við hesum skrivi:

»Til Føroya Løgting.

Av tí at tað undir eini samkomu hjá teim bretska officerunum tann 15. august 1940 var sett rúsdrekka og tubbak, eisini til gestirnar, skrivaði eg sum lögtingsmaður til Føroya fútdømi tann 16. august 1940 bræv um at rannsóknir málti fara fram, og teir seki verða drignir til svars fyri lógbrotið. Samstundis skrivaði eg til kríggsnevndina, og

bað hana fyrirleika, at raunsóknin fór fram av monnum, sum ikki høvdu tíkið lut í samkomuni.

Nú havi eg frá landsnevndini fingið sentlandi trí bræv millum amtmannin og bretska konsulin, og loyvi eg mær at bera málið fram fyri tinginum til viðgerðar. Brøvini havi eg biðið Løgtingsskrivstovuna senda fram til Løgtingið.

Soleiðis sum sakin liggur fyri, ynski eg at halda fram, at hesir spurningar mugu takast upp av lögtinginum, sambart lögtingslógina grein 17:

- 1) Tað er tann 15. august 1940 fari lóghrot fram, uttan at Føroya fúladómi hevur vilja gjørt neyðturviligar raunsóknir. Hetta beri eg fram undir ávísandi § 17: »Besværingar med Hensyn til Lovens Overholdelse.«
- 2) Amtmaðurin og fútin vóru til staðar á samkomuni, og singu at vita, at har bleiv selt rúsdrekka, uttan á sama stað at átala hetta. Harvið hava teir gjørt seg skyldugar í brot uppá teirra plikt sum embætismenn til at verja lóggávuna í landinum, og hetta eigur at átalast.
- 3) Av teim framlagdu brovum framgongur, at amtmáðurin hevur givið eitt munnligt loyvi til teir bretska hermennirnar til snámillum at selja rúsdrekka. Hetta loyvi er ikki fyrilagt lögtinginum, soleiðis sum tað sambart støduna í dag átti at verði. Tá amtmáðurin so í skrivi av 27. august 1940 til bretska konsulin sigur seg verða samsintan í, at tað er gott nokk at skeinkistøðin — um hon verður nýtt á gestakvøldum — ikki verður atgongilig fyri gestirnar, nú eg framhalda, at hetta er stríðandi móti okkara lóggávu. Eg má ikki heita á lögtingið, at tað nú mugu gerast fastar reglur fyri tað loyvi, sum er neyðugt at geva teim bretska hermenninum, sum eru her á landi, soleiðis at hetta loyvi ikki er til hindurs fyri, at okkara lógreglur kunnu standa við.

Á Føroya Løgtingi, tann 9. september 1940.»

Málið var til 1. viðgerð á tingi, hvar amtmáðurin var til staðar og greiddi frá, at hann hevði verið við á hesi samkomu, at hann ein hálfan tíma eftir at vera komin fekk at vita, at har varð selt rúsdrekka, men at hann einki gjordi tá beinanvegin, at fútin fekk sumu at vita líka áðrenn hann fór heim við 12-tíðuna, at teir høvdu talað um hella, áðrenn teir singu skriv frá Thorstein Petersen, og at bretska hermennir eru munnliga gjordir kunnugir við føroysku rúsdrekka-lóggávu, beinanvegin teir vóru komnir.

Sum framhildið í skriv til tingið av 9. september 1940 eru her triggir spurningar. Føroya fúladómi eigur at ansa eftir, at einki lóghrot fer fram, og tá tilíki verður átalad, eigur øll raunsókn, sum er neyðug fyri at kanna sakina, at fara fram. Við skrivi av 16. august 1940 er fútin biðin um at syrgja fyri hesum, men hevur einki gjørt. Hetta er skeið og er eitt brot, sum lögtingið sambart lögtingslógina § 17 eigur at átala. Herum seli eg fram uppskot. —

Næsti spurningur er, hvar amtmáður og fúti gjordu tann 15. august fyri at verja lóggávuna í landinum. Har er við 1. viðgerð frásøgn frá amtmanni, at teir einki gjordu; men veitslan helt fram til

Þjósan morgun. Hetta kann ikki verða rætt, lí skal gestaplikin ganga so langt, ja so galdra ongar lógir, har hesir menn eru til sleðis. Eg má balda fram, at hette er eitt brot uppá teirra embætisplikt, og í hesu tíð hvar ein ikki hevur nakað stað, sum er yvir hesum monnum, er tað ein ábyrgd hjá Føroya lögtingi at átala hella. Herum verður sett fram uppskot. —

Tríðju spurningur er, hvussu kann tað føroyska samfelagið tryggjast soleiðis, at okkara lógreglur um rúsdrekka kunnu slanda við?

Tað er greitt sagt frá bretsku monnum her, at teir ikki vilja taka lut í okkara innanlanda viðurskiðum, uttan at tað: »may be necessary for the safety of the occupying forces.«

Tað kann hesin spurningur aldri verða, og tá er taan føroyska lóggávan taan, sum her hevur størstan rættin.

Beinavegin hermennirnir komu til Føroyar, átta samráðingar at fari fram, ikki bert við taan einu mannin, antmannin, men eisini við lögtingið, ella lögtingsnevnd, fyri at ásett tær neyðturvuligu reglur, so eingin misskilnað kundi koma. Tá antmaðurin vísur á, at tað er ligandi loyvt undir samrøðum, so er hetta mál ikki loyst, sum tað eigur at verða; tílík loyvi kunnu bert føra til misskiljingar, sum eru heilt óneyðugar.

Samráðingar um hella eiga at verða upplikuar nú, og frá føroyskari síðu má tað fasthaldast, at «messur» bert eru á plássum, sum frammanundan eru fyrivíst fátanam og góðkendar, at eingin «messur» má verða í samband við almennan dans, at tað í øllum messum verða uppsløg, sum á føroyskum og enskum máli gera tað greitt, at har bert mugu koma hermenn og eingin annar, og at tað verður gjørt øllum hermonnum, sum koma ligar, kunnugt, at øll sola av rúsdrekka, cigarettum o. l. er ólóglig og vil verða átalað. um hon gongur á tum hermennirnar.

Føroyingar ynska einki heldur, enn at tað kann helda áfram við góðari samju millum okkum og Bretlandingar, og lí er tað neyðugt, at her eru greiniligar reglur, sum fyrbyggja øllum misskilnað. Rúsdrekkamálið er eitt mál, sum nellupp kann føra ósamju við sær, um Føroyingar ganga uttanfyri, meðan hermennirnir hava fríar ræsur við rúsdrekka í eini dansihøll. Málið er eisini so týðningarvert, at tað krevur greiniliga viðgerð.

Antmannsins støða í skrivi av 27. august er síkkurt eisini skeiv, tá hann sýnist at kalla tað loyviligt, at hermenn á gestakvöldum hava skeinkistøð, sjálvt um tað er uttan atgongd fyri aðrar enn limir av messuni. Hetta er jú tað sama sum taan rættur, klubbar høvdu fyrr, men mistu við broytni av rúsdrekkalógini.

Uppskot:

1. Sambart § 17 í lögtingslógini áttalar lögtingið, at Føroya fúta-demi onga rannsókn hevur gjørt um samkomuna 15. august 1940. —
2. Antmaður og lúti áttu á samkomuni 15. august 1940 at gjørt bretsku hermonnum kunnugar við, at tað var ólógligt at selja rúsdrekka. At teir ikki gjørdi tað, áttalast av Føroya lögtingi.
3. Lögtingsins landsnevnd verður givið upp í hendi at føra samráðingar við bretsku hermenn og antmannin um fastar reglur

fyrí rúsdrekkanyíslu hermannu millum, og onnur mál, sum kunnu hava týðning fyrí góða samju millum Brittar og Føroyingar.

Sáttmáli hesum viðvíkjandi kann góðlaka Exterritorialitetsrættindi fyrí hermenn, men annars fasthalda føroyska rúsdrekka, lógreglar.

Í lögtingsnevnd, tann 1. november 1940.

Th. Petersen.

BETÆNKNING

I

Lagtingssag Nr. XIV—31/1940:

Samtyktir fyri Tryggingarsamband Føroyar o. a.

I Henhold til § 5 i midlertidige Bestemmelser for Færøerne af 17. Juni 1940 om Forsikringsvirksomhed skal Vedtægterne for »Tryggingarsambandið Føroyar« og de Forbundel som Underafdelingen tilsluttede gensidige Forsikringsforeninger vedtages af Lagtinget og slutfæstes af Amtmanden.

I Overensstemmelse hermed har Amtmanden med Skrivelse af 2/10 1940 forelagt Lagtinget de af »Tryggingarsambandið Føroyar« vedtagne Forslag til Vedtægter eller Vedtægtsændringer for 1) »Tryggingarsambandið Føroyar«, 2) »Krigsforsikringen for Fisketartøjer paa Færøerne«, 3) »Føroya Sjóvátrygging«, 4) »Føroya Brunatrygging« og 5) »Føroya Vanlukkutrygging«.

Med Hensyn til de enkelte Udkast skal Udvalget bemærke følgende:

1. »Tryggingarsambandið Føroyar«.

Udvalget kan anbefale, at det fremsendte Udkast vedtages af Lagtinget med følgende Ændringer:

I § 3, 2. Stk. rettes »Føroya Sjóvátrygging F/T« til »Føroya Sjóvátrygging S/F« (d. v. s. sánamillum felag), Færøernes gensidige Brandforsikring (»Føroya brunatrygging«) rettes til »Føroya brunatrygging« (Færøernes gensidige Brandforsikring) og »Færøernes Ulykkesforsikring« (»Føroya Vanlukkutrygging«) rettes til »Føroya Vanlukkutrygging« (»Færøernes Ulykkesforsikring«).

I § 7, 3. Stk. indføjes efter »Bestyrelsen« Ordene »og Direktøren«.

I § 9, 2. Pkt. udgaa Ordet »kan«.

I § 17, 2. Stk. rettes Ordene »bortset fra kunne legnes« til »bortset fra Forsikringer, der ligger over det Beløb, der efter de hidtil gældende Regler har kunnet dækkes i »Færøernes gensidige Forsikringsforening« og i »Saderø gensidige Fiskeriforsikring«.

Reglen bruges herved i Overensstemmelse med Ordlyden af § 2, 3. Stk. i midlertidige Bestemmelser af 17/6 1940.

§ 19 udgaar. I Stedet føjes som ny § 19: »Denne Vedtægt træder i Kraft straks«.

2. Krigsforsikringen for Fiskefartøjer paa Færøerne.

Udvalget anbefaler, at Udkastet vedtages af Lagtinget med følgende Tilføjelse:

I § 19 indføjes som nyt Stk. 2:

»Premierestueren, der ikke er betalt senest een Maaned efter Forfaldsdag, forrentes med $\frac{1}{2}$ % pr. Maaned for hver paabegyndt Maaned efter det nævnte Tidspunkt.«

3. Føroya Sjóvátrygging.

Udvalget anbefaler, at det fremsendte Udkast vedtages af Lagtinget med følgende Ændringer:

I § 1 rettes Navnet »Føroya Sjóvátrygging G/S« til »Føroya Sjóvátrygging S/F«.

I § 3, 1. Stk., 2. Pkt. udgaar Ordet »sædvanlige«, og efter Ordene »Besætningens Effekter« føjes »og lignende Forsikringer«.

§ 3, 2. Stk. affattes saaledes: »Sø- og Transportforsikringer til et samlet Beløb af ikke over 50.000 Kr. pr. Køl kan indtil den 1/1 1943 nytegnes udenfor Foreningen i andre den 1/7 1940 paa Færøerne bestaaende Forsikringsselskaber eller Forsikringsagenturer.«

§ 16 affalles saaledes: »Nærværende Vedtægt træder i Kraft straks.«

4. Føroya Brunatrygging.

Udvalget anbefaler, at det fremsatte Udkast til Ændringer i Foreningens Vedtægter vedtages af Lagtinget med følgende Ændringer:

Overalt i Vedtægten og Ændringsforslaget ændres Foreningens Navn til »Føroya brunatrygging« (»Færøernes gensidige Brandforsikring«).

I § 35 tilføjes som nyt 2. Stk.: »Der aflægges særligt Regnskab for Tiden 1/4 1940 — 31/12 1940.«

§ 37, 1. Stk. affalles saaledes: »Foreningens Aarsregnskab skal af Bestyrelsen afgives til Revision inden Udgangen af Marts Maaned. Afskrift af Regnskabet sendes Amtmanden, Lagtinget, Landbrugsraadet og den Tilsynsførende samt kundgøres i Ekstrakt i det til offentlige Bekendtgørelser autoriserede Blad.«

I §§ 41 og 42 rettes Nummereringen til §§ 42 og 43. Vedtægten § 43 udgaar som Følge af, at Foreningen nu er Underafdeling under »Tryggingarsambandið Føroyar« og som saadan undergivet Amtmandens og Lagtingets Tilsyn, jfr. § 42 i Vedtægten for »Tryggingarsambandið Føroyar«.

I Ændringsforslagene til §§ 45 og 46 rettes Nummereringen til 44 og 45.

I Udkastet til § 56 rettes Nr. til 55 og tillige i 1. og 1. Stk.: »1. Oktober 1940« til »1. Januar 1941« og i 4. Stk. »15. Oktober 1940« til »15. Januar 1941«.

I Udkastet til § 57 rettes Nr. til 56, hvorhos »den 1. Oktober 1940« ændres til »straks«.

5. „Føroya Vanlukkutrygging“.

Under Behandlingen af det fremsendte Udkast til nye Vedtægter for »Føroya Vanlukkutrygging« har Udvalget sammen med Formanden for Ulykkesforsikringsrådet og Direktøren for »Føroya Vanlukkutrygging« drøftet den i § 58 i Anordning for Færøerne af 29/3 1939 om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde indeholdte Regler, hvorefter Fiskere kun er forpligtet til at tegne Ulykkesforsikring for deres egen Person, forsaavidt mindst 3/5 af deres Aarsfortjeneste skyldes personlig Virksomhed ved det paagældende Erhverv. Det er Udvalgets Opfattelse, at denne Regel — der er overført fra den tilsvarende Regel i den i det øvrige Kongerige gældende Lov af 20/5 1933 — kan virke uheldigt under færøske Forhold, hvor mange ernærer sig dels ved Fiskeri og dels ved Landbrug, saaledes at det er vanskeligt at afgøre og i mange Tilfælde tilfældigt, om 3/5 af Fortjenesten skyldes Fiskeri. Erfaringen viser derhos, at ikke alle benytter Anordningens Adgang til at tegne frivillige Forsikringer. Da det efter Udvalgets Mening er af Vigtighed, at saa mange som muligt af Fiskerne omfattes af den tvungne Forsikring, skal man anbefale, at Reglen ændres derhen, at alle Fiskere, for hvis Vedkommende 1/5 af Aarsfortjenesten skyldes Virksomhed ved dette Erhverv, er forpligtet til at tegne Ulykkesforsikring.

Udvalget skal herefter anbefale, at det fremsendte Udkast til Vedtægter for »Føroya Vanlukkutrygging« vedtages af Lagtinget med følgende Ændringer:

I Overskriften og i § 1 ændres »Føroya Vanlukkutrygging G/S« til »Føroya Vanlukkutrygging S/P«.

I § 4 c) ændres »3/5« til »1/5«.

Udvalget skal herefter stille følgende

Forslag:

1. Tinget vedtager følgende

Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Ændring i Anordning for Færøerne af 29/3 1939 om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde.

§ 1.

I § 58, 1. Stk., 1. Pkt. i Anordning for Færøerne af 29/3 1939 om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde ændres »3/5« til »1/5«.

§ 2.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft den 1. Januar 1941.

2. Tinget vedtager de af Bestyrelsen for »Tryggingarsambandið Føroyar« udarbejdede Udkast til Vedtægter og Vedtægtsændringer for »Tryggingarsambandið Føroyar« og dets Underafdelinger med de forannævnte Ændringer.

Lagtingets Forsikringsudvalg, d. 1/11 1940.

Kr. Djurhuus. P. M. Dam. Louis Zachariasen. P. Petersen.
(vid fyrivarni fyri § 29 i »Krigsfors.«).

MOTIVERET ÆNDRINGSFORSLAG

til

Lagtingssag Nr. XIV—31/1940:

Samtyktir fyri Tryggingarsamband Føroyar.

Til de for Lagtinget forelagte Udkast til Vedtægter for 1) »Tryggingarsambandið Føroyar«, 2) »Krigsforsikring for Fiskefarløjer paa Færøerne« og 3) »Føroya Sjóvátrygging«, samt de af vedkommende Udvalg foreslåede Ændringer, skal underleguede foreslån følgende yderligere Ændringer, idet Begrundelsen anføres i Motiverne.

1. »Tryggingarsambandið Føroyar«.

- A. a. § 3, 2. Stk., Punkt 2 formuleres saaledes:
 - 2. Føroya brunatrygging (Færøernes gensidige Brandforsikring). Til denne Afdeling tilsluttes »Den gensidige Brandforsikring for Skolebygninger paa Færøerne«.
- b. I Punkt 3 rettes »Færøernes Ulykkesforsikring (Føroya Vanlukku-trygging)« til »Føroya Vanlukkutrygging (Færøernes Ulykkesforsikring)«.
- c. I Punkt 4 rettes »Føroya Sjóvátrygging G/S« til »Føroya Sjóvátrygging S/P«.
- B. I § 6 rettes Ordene »mindst een Gang aarlig« til »efter hvert Kvartals Udløb«, og Ordet »og« rettes til »om«.
- C. Edvalgets Ændring til § 9, 2. Pkt. bortfalder.
- D. Forslagets § 11 udgaar, og i Stedet sættes:
 - »Til at tegne Forbundet kræves Underskrift af Direktøren og et Bestyrelsesmedlem, Direktøren og en Prokurist eller Bestyrelsesformanden og en Prokurist.

Den samlede Bestyrelse kan meddele Prokura og begrænsede Specialfuldmagter, der dog skal være kollektive.

Til Køb, Afhændelse og Pantsætning af fast eller flydende Ejendom samt Optagelse af Laan kræves Underskrift af Direktøren og den samlede Bestyrelse, eller af Direktøren, 2 Bestyrelsesmedlemmer og en Prokurist.

E. I § 14, 3. Stk. indføjes Ordet »direkte« foran »i Forbundet« begge Steder dette forekommer.

I 1. Stk. rettes Ordene »i Forbundet tegnes« til »der tegnes direkte i Forbundet dækkes«.

F. I § 18 rettes Ordet »Undtagelse« til »Begrænsning«.

2. *Krigsforsikringen for Fiskefartøjer paa Færøerne.*

G. § 6, 2. Stk. sidste Punktum udgaar og i Stedet sættes:

»Bestyrelsen foranlediger udstedt Garantiforskrivninger for den af Fartøjsejerne tegnede Garantikapital. Over disse Garantibeviser føres en af Færø Amt autoriseret Bog.«

H. Til § 26, 2. Stk. føjes: », der dog skal være kollektive«.

I. § 29 udgaar og i Stedet sættes:

»Redere af Fartøjer, der efter § 3 er forsikringspligtige i Institutet, men som i Tiden siden 9. April 1940 paa anden Maade har dækket deres Krigsrisiko, er pligtige til inden 14 Dage efter denne Vedtægts Ikrafttræden at anmeldes det paagældende Skib til Institutet. I Anmeldelsen maa anføres om Rederen har anden Assurance løbende og for hvilket Tidsrum. Bestyrelsen tager derefter Beslutning om, hvorvidt Fartøjet kan fritages for Forsikringspligt (jfr. § 3, 1. Stk.) eller skal indtræde i Institutet. Bestyrelsen er ikke pligtig til at respektere andelsleds tegnet Forsikring for et længere Tidsrum end 3 Måneder fra Anmeldelsen.

Naar et Fartøj skal indtræde, kan Bestyrelsen forlange ekstraordinær Indbetaling paa vedkommendes Garantandel, dog højst for et Beløb der svarer til den for Skibe af samme Art og Anvendelse opsparede Præmiereserve (erlagt Præmie med Fradrag af Skadesandel).«

J. § 33 affattes saaledes: »Denna Vedtægt træder i Kraft straks.«

3. *»Føroya Sjóvátrygging«.*

K. § 15 affalles saaledes:

»De for »Tryggingarsambandið Føroyar« gældende Tegningsregler finder tilsvarende Anvendelse, dog at Prokura eller Specialfuldmagter, der skal være kollektive, skal meddeles specielt for dette Selskab.«

Motiver til foranstaaende Ændringsforslag:

ad A, a: Der foreslaas en anden Formulering, for at udtrykke tydeligt, at Selskabets fremtidige Titel ikke indeholder Navnet paa den tilsluttede Skolebygnings Forsikring.

ad A, b: Overensstemmende med Udvalgets Forslag.

ad A, c: Udvalgets Rettelse har en Skrivefejl (P/T i Stedet for G/S) hvorfor dette Forslag fremkommer.

ad B: I de senere Aar er det blevet fast Regelt, at Assurance-selskaber udarbejder Kvartals-Beretning til Brug for Repræsentantskab. Regelen er ogsaa naturlig og rigtig, da en Aarsberetning ikke er stort mere end andre Interesserede faar ved Aarsmødet og offentliggjort Regnskab. Naar Repræsentantskabet har Pligt til at følge med Selskabets Forhold, bør der ogsaa gives dem den fornødne Underretning i Aarets Løb.

ad C: Udvalget foreslaar Ordet »kan« strøget, men kommer derved

i Strid med Bestemmelserne af 17. Juni 1940 § 3. Ordet kan heller ikke siges at være overflødigt, idet det i Bestemmelser paalægger Bestyrelsen en Pligt til at dække mest muligt paa Færøerne, hvilket den nu foreslaaede Formulering ikke bibeholder.

- ad D: Ændringsforslaget grunder sig paa den Praksis, som mere og mere kommer frem i Selskabs Strukturen, at ingen Beslutning maa være bindende for Selskabet, uden at mindst en af de Personer, der daglig arbejder i Selskabets Tjeneste, har medundertegnet, og derved har paalagt sig det specielle Ansvar for, at tilsvarende Postering finder Sted i Selskabets Bøger. Regel om at Bestyrelsen alene kan binde Selskabet forsvinder mere og mere fra Vedtægter i nystiftede Aktieselskaber, og bør sikkert helt forsvinde.

Regelen om at ogsaa Specialfuldmagter skal være kollektive fremkommer grundet paa Kravet i Lov om Skadesforsikringsvirksomhed Nr. 155 af 2. Maj 1931 § 40, 3. Stk., der siger: »Til at forpligte et Forsikringsselskab kræves Underskrift af mindst to dertil behørigt bemyndigede Personer.«

Direktøren bør direkte ifølge Vedtægterne have Underskrifts Bemyndigelse, og ikke nøjes med en ham tildelt Prokura fra Bestyrelsen, idet en saadan jo altid kan tilbagekaldes.

- ad E: Hele § 14 forstaas som kun omhandlende Forsikringer der legnes direkte i Forbundet — altsaa udenom Afdelingerne —, hvorfor Ændringsforslaget fremkommer, da Ordene »i Forbundet« i og for sig ogsaa godt kan dække en af Afdelingerne.

- ad F: Efter den af Udvalget foreslaaede Ændring i § 17, 2. Stk. som er overensstemmende med Bestemmelser, bliver Regelen ikke en Undtagelse men en Begrænsning, hvorfor Ændringen i § 18 anses nødvendig.

- ad G: Skadesforsikringslovens §§ 22 og 30 indeholder Bestemmelser om at Garantiforskrivninger skal udstedes, og at disse skal indføres i en af Forsikringsraadet autoriseret Bog. Dette begrundes de foreslaaede Ændringer, at i Færø Amt er indsat i Stedet for Forsikringsraadet, jfr. Bestemmelser af 9. Maj 1940 § 2.

- ad H: Skadesforsikringslovens § 40 se ovenfor ad D.

- ad I: Den foreslaaede Formulering af denne Overgangsbestemmelse synes mere at lede Tanken hen paa Straffebestemmelser. Enkelte Trawlere og Kullere mente den 9. April 1940, at den gamle Krigsforsikring burde standse og træde i Likvidation, idet der ikke paa det Tidspunkt var Adgang til at gøre Statens Garanti paa 1.6 Millioner Kroner effektiv. Grundet herpaa tegnede de Krigsforsikring i andre Selskaber og betalte den derfor forlangte Præmie.

Senere er fremkommet et Løfte fra Storbritannien om, at de fornødne Midler vil kunne forventes stillet til Disposition, saafremt denne Statsgaranti maatte blive fornøden. Derefter blev der mod nogle Selskaber anlagt Retssag for Præmier indtil 9. April 1940, og Retten tilkendte Selskabet denne Præmie, men Forholdet efter 9. April 1940 er ikke blevet diskuteret for Domstolene. Dette ligger ogsaa ganske anderledes, idet der her var tegnet anden Forsikring

saafædes, at ethvert Krav mod den færøske Forsikring var frafaldet, medens dette Krav absolut var fastholdt for Tiden indtil 9. April 1940.

Krigsforsikringen har, bl. a. under omtalte Reklæssag, faaet direkte Meddelelse om, at Forsikring var tegnet andelsteds, uden at sende Regning eller andet Paakrav for Præmie for denne Tid. Rederen har derfor været absolut i god Tro for at Forsikring andelsteds herved var anerkendt.

Forslagets § 29 er ogsaa meget inkonsekvent, naar det indskrænker Bestyrelsens Ret til at meddele Frilagelse for disse Fartøjer til 3 Maaneder, idet samme Vedtægts § 3, 1. Stk. giver Bestyrelsen Bemyndigelse til at give Frilagelse for bestandig.

Det her fremsatte Forslag til Nyformulering indeholder alle de Punkter som med Rimelighed kan stilles som Krav, nemlig

- 1) Anmeldelsespligt, for at Forholdet kan undersages,
- 2) Begrænsning af Gyldigheden af anden Forsikring,
- 3) Retten til at forlange en Indbetaling paa Garantiandelen, der skaber den maaske nødvendige Sikkerhed for, at vedkommende Reder kan efterkomme Forpligtelser, der eventuelt maatte falde paa hans gensidige Ansvar.

Derimod bibeholder den foreslaede Formulering Bestyrelsens fulde Handlefrihed efter § 3, 1. Stk., og undgaar at komme ind paa Straffebestemmelser, der vel ikke efter deres Natur hører hjemme i saadan en Overgangsparagraf.

Saafernt den foreslaede Formulering (fra Udvalget) maatte blive bibeholdt vil det sige, at Trawlerne kommer til at betale dobbelt Præmie for hele Sommeren 1940, uden at faa nogen Risiko dækket for denne Præmie — hvilket er meget lidt assurancemæssigt — og det vil skabe en Uklarhed om, hvad der skal foretages for dem, der er indtraadt i Forbundet f. Ex. i August, og for de Redere, som f. Ex. anskaffer nyt Fartøj en Gang i 1941; skal disse ogsaa straffes med et Aars Extrapræmie uden Risikodækning?

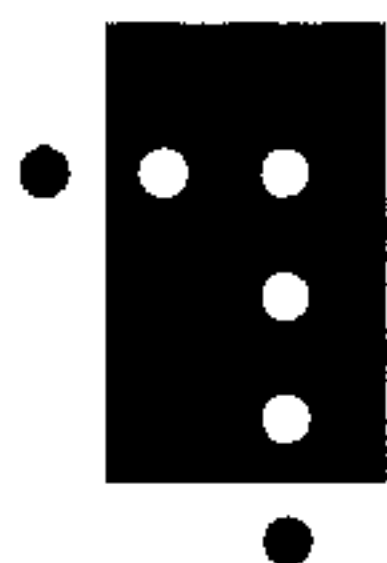
ad J: At § 33 ikke er udfyldt man antages at være Forglemmelse.
ad K: Medens Hovedregelen for Tegning af Selskabet bør være enslydende med den for Tryggingssambandið Foroyar, saa er det sikkert rigtigt at have specielle Prokura Vedtagelser. Iøvrigt henvises til Bemærkningerne ad D.

I Færøernes Lagting, den 5. November 1940.

Th. Petersen.

P. Petersen.

RED: 10 X

Nasjonalbibliotek

Nasjonalbiblioteket

National Library of Norway

Rana Division

N-8607 Mo i Rana

Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12 12

